

**FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİ PROGRAMI**

**YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE ORHAN
VELİ KANIK'IN HOŞGÖR KÖFTECİSİ KİTABININ
A1-A2-B1-B2 DÜZEYİNDE UYARLANMASI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

MEHMET ÖZKAN ÇAKMAK

İSTANBUL, 2023

**FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİ PROGRAMI**

**YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE ORHAN
VELİ KANIK'IN "HOŞGÖR KÖFTECİSİ" KİTABININ
A1-A2-B1-B2 DÜZEYİNDE UYARLANMASI**

YÜKSEK LİSANS

**MEHMET ÖZKAN ÇAKMAK
(200521046)**

**Danışman
(Prof. Dr. Şaban Sağlık)**

İSTANBUL, 2023

25.10.2023

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı Yabancılara Türkçe Öğretimi tezli yüksek lisans programı öğrencisi 200521079 numaralı **Mehmet Özkan ÇAKMAK**'ın hazırladığı "Yabancı Türkçe Öğretiminde Orhan Veli KANIK 'ın Hoşgör Köftecisi Kitabının A1-A2-B1-B2 Seviyesine Uyarlanması" konulu Yüksek Lisans tezi ile ilgili Tez Savunma Sınavı, 25.07.2023 Salı günü saat 10.00'da yapılmış, sorulara alınan cevaplar sonunda adayın tezinin **Kabulüne Oy Çoğunluğu/Oy Birliği** ile karar verilmiştir.

Tez adı değişikliği yapılması halinde: Tez adının "**Yabancılara Türkçe Öğretiminde Orhan Veli Kanık'ın "Hoşgör Köftecisi" Kitabının A1-A2-B1-B2 Düzeyinde Uyarlanması**" şeklinde değiştirilmesi uygundur.

Jüri Üyesi	Karar
1. Prof. Dr. Şaban SAĞLIK (Danışman)	...Kabul...
2. Dr. Öğr. Üyesi Şaban ÇOBANOĞLU	...Kabul...
3. Dr. Öğr. Üyesi Mahmut BABACAN	...Kabul...
4.
5.
6. (İkinci Danışman)*.....

*2. Danışman varsa doldurulması gerekmektedir.

ETİK BİLDİRİM

Bu tezin yazılmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğunu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğunu, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapılmadığını, tezin herhangi bir kısmının bağlı olduğum üniversite veya bir başka üniversitedeki başka bir çalışma olarak sunulmadığını beyan ederim.

Mehmet Özkan Çakmak

TEŞEKKÜR

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında büyük katkıları olan, ışığıyla yolumu aydınlatan, tecrübelerini hiçbir zaman sakınmayan ve her sorumu büyük bir sabırla dinleyip hepsine tek tek yine sabırla cevap veren tez danışmanım Prof. Dr. Şaban SAĞLIK'a; uzman görüşü sormacasında kıymetli görüşlerini bu çalışmanın gelişmesi için içtenlikle benimle paylaşan çalışma arkadaşlarım Ankara Üniversitesi TÖMER Beşiktaş Şubesi öğretim görevlilerine ve tez yazım aşamasında beraber geçiremediğimiz her an için çok büyük anlayış gösteren değerli eşim Şeyma ÇAKMAK ve biricik kızım Ekin ÇAKMAK'a teşekkür ederim.

Mehmet Özkan akmak

**YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE ORHAN VELİ
KANIK'IN “HOŞGÖR KÖFTECİSİ” KİTABININ A1-A2-B1-B2
DÜZEYİNDE UYARLANMASI**
Mehmet Özkan Çakmak

ÖZET

Yabancı dil eğitiminde dört temel beceriyi birbirinden ayırmak ya da birinin diğerine olan üstünlüğünden bahsetmek elbette ki mümkün değildir. Her beceri kendi özellikleri ve dil öğrenenlerin ihtiyaçları doğrultusunda öne çıkabilir. Özellikle okuma becerisine yönelik dil öğrenen bireylere sunulan okuma metninin özgün metinler mi yoksa yapay (kurma) metinler mi olması gerektiği ya da özgün metinlerin değiştirilmemiş, orijinal halleriyle mi yoksa düzeylerine göre birtakım değiştirim işlemlerinden geçirilerek mi bireylere sunulması gerektiği konusunda birçok tartışma bulunmaktadır. Bu tartışmalar sonucunda görülmektedir ki özellikle başlangıç ve orta düzeylerde öğrencilere sunulan metinlerin değiştirilmemiş halleri, dil eğitiminde yavaşlama ve motivasyon kaybına neden olmaktadır. Bu düşünce ışığında öğrencilere Türkçeye ait özgün metinlerin onların düzeylerine uygun hale getirilmesi ihtiyacı doğmuştur. Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesinde okuma becerisinin geliştirilmesine ve pekiştirilmesine yönelik ek materyal olması amacıyla hazırlanan bu çalışmada Orhan Veli Kanık'ın “Hoşgör Köftecisi” adlı öykü kitabının içinde bulunan “Baharın Ettikleri”, “Denize Doğru”, “Hoşgör Köftecisi”, “İşsizlik”, “Kan” ve “Öğleden Sonra” adlı öyküleri metin değiştirim teknikleri kullanılarak A1, A2, B1, ve B2 düzeylerinde sadeleştirilmiştir. Ayrıca hem özgün hem de sadeleştirilmiş metinlerin nicel özelliklerini ortaya koyarak karşılaştırma yapılabilmesi adına okunabilirlik hesaplamaları ve söz varlığının tespiti için de sözcük sıklığı listeleri sunulmuştur. Değiştirim işlemi sonucunda ortaya çıkan metinlerin söz varlığı, dil bilgisi yapıları, sözlükçe, doğru-yanlış soruları ve sınıf içi uygulanabilirliğini ölçmek amacıyla uzman görüşü sormacasıyla çalışma desteklenmiştir. Öyküler

sadeleştirilirken söz konusu düzeylerin dil bilgisi yapılarının tespiti için “Yeni Hitit 1”, “Yeni Hitit 2” ve “Yeni Hitit 3” yabancılar için Türkçe ders kitapları esas alınmıştır. Değiştirim işlemi esnasında söz varlığının tespiti ve “Sözlükçe” kısmının oluşturulmasında *Türk Dil Kurumu Güncel Türkçe Sözlük*’ten yararlanılmıştır. Metinlerin ders içi uygulamalarda kullanılabilirliğini artırabilmek adına değiştirilmiş metinlerin sonuna beşer sorudan oluşan doğru-yanlış soruları eklenmiştir. Sonuçlar, değiştirim işlemlerinin genel anlamda başarılı olduğunu ortaya koymuştur.

Anahtar kelimeler: Yabancılar Türkçe Öğretimi, Okuma-Anlama Becerisi, Metin Değiştirimi, Metin Sadeleştirme, Metin Uyarlama.

**ADAPTATION OF ORHAN VELİ KANIK’S “HOŞGÖR
KÖFTECİSİ” TO THE A1-A2-B1-B2 LEVEL IN TEACHING
TURKISH LANGUAGE TO FOREIGNERS**
Mehmet Özkan ÇAKMAK

ABSTRACT

It is not possible to distinguish between the four basic skills in foreign language education or to talk about the superiority of one over the other. Each skill stands out in line with its own characteristics and needs of language learners. There is not an agreement about whether the reading texts presented to those who are learning languages for reading skills should be original text or artificial (constructive) texts, or whether the original texts should be presented in their original forms or after some modification processes. As a result of these discussions, it is seen that the unaltered versions of the texts presented to the students, especially at the beginning and intermediate levels, cause a slowdown in language education and a loss of motivation. In the light of this thought, the need has arisen for students to adapt the original texts of Turkish to their level. In this study, prepared to be an additional material for the development and reinforcement of reading skills in teaching Turkish as a foreign language, “Baharın Ettikleri”, “Denize Doğru”, “Hoşgör Köftecisi”, “İşsizlik”, “Kan” ve “Öğleden Sonra” stories in Orhan Veli Kanık’s story book “Hoşgör Köftecisi” were simplified at A1, A2, B1, and B2 levels by using text substitution techniques. In addition, word frequency lists were presented for readability calculations and for the determination of vocabulary in order to make comparisons by revealing the quantitative features of both original and simplified texts. The study was supported by the expert opinion question in order to measure the vocabulary, grammatical structures, lexicon, true-false questions and in-class applicability of the texts that emerged as a result of the modification process. While simplifying the stories, the Turkish textbooks for foreigners “New Hitit 1”, “New Hitit 2” and “Hitit 3” were used

to determine the grammatical structures of the levels. During the modification process, the *Turkish Language Association Contemporary Turkish Dictionary* was used to determine the vocabulary and to create the “Dictionary” part. In order to increase the usability of the texts in classroom, true-false questions consisting of five questions were added to the end of the adapted texts. The results revealed that the modification processes were generally successful.

Keywords: Teaching Turkish to Foreigners, Reading-Comprehension Skills, Text Modification, Text Simplification, Text Adaptation.

ÖNSÖZ

Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi eski sayılabilecek bir alan olmasının yanında hala bakir kalmış, araştırma ve geliştirmeye çok açık bir alandır. Dünya üzerinde yabancı ya da ikinci dil olarak öğretilen önemli dillere bakıldığında düzeylere göre sadeleştirilmiş birçok öykü, roman bulmak mümkündür. Türkçe öğretiminin bu alandaki eksikliği ve okuma becerisinin önemi düşünüldüğünde bu alanda daha fazla çalışmaya ihtiyaç olduğu düşünülmüş ve bu çalışma ortaya çıkmıştır. Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin Türkçenin zevkini alarak okuyabilecekleri ve düzeylerine uygun metinler sunmak bu tezin en büyük amacıdır. Son yıllara bakıldığında metin sadeleştirme çalışmaları yapıldığı görülmektedir fakat yeterli olmadığı düşünülmektedir ve özellikle yapılan çalışmaların çok orta düzey öğrenciler içindir. Bu çalışmada tüm metinlerin A1, A2, B1 ve B2 düzeylerinde sadeleştirilmesinin amacı öğrencilerin her düzeyde hem kendileri hem de sınıf içinde okuyabilecekleri bir ek materyal sunmaktır. Bu alandaki çalışmalar ne kadar artarsa nitelikleri de o derece artacak ve öğrenciler hedef dildeki okuma gereksinimlerini o derece karşılayabileceklerdir.

Bu çalışmada büyük emeği olan, her aradığımda ulaşabildiğim, görüşlerini paylaşmaktan hiç geri durmayan ve her konuda bana yol gösteren değerli danışmanım Prof. Dr. Şaban SAĞLIK'a; tez çalışmalarım için her izin istediğimde beni kırmayan Ankara Üniversitesi TÖMER Beşiktaş Şubesi İdari Koordinatörü Seda ÜNAL'a; yine tez çalışmalarım için ofiste olamadığımda açığımı kapatan değerli arkadaşım İdari Koordinatör Yardımcısı Mehmet GÜLER'e; metin sadeleştirme konusunda kararsız kaldığım her konu için görüşlerine başvurduğum ve adlarını sayamadığım tüm Ankara Üniversitesi TÖMER Beşiktaş Şubesi çalışanlarına; her umutsuzluğa kapıldığımda beni destekleyen ve çalışmam için bana alan yaratan eşim Şeyma ÇAKMAK'a; beni yetiştirip bu günlere getiren annem Ayşen ÇAKMAK ve babam Mustafa ÇAKMAK'a sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Temmuz, 2023

Mehmet Özkan Çakmak

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	v
ABSTRACT	vii
ÖNSÖZ.....	ix
İÇİNDEKİLER	x
ÇİZELGE LİSTESİ.....	xiv
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xviii
KISALTMALAR	xviii
GİRİŞ	1
BİRİNCİ BÖLÜM.....	4
1. YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİNİN TARİHSEL GELİŞİMİ.....	4
1.1. CUMHURİYET DÖNEMİ'NDE YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİ	5
1.1.1. Üniversitelerde Yabancılara Türkçe Öğretiminin Başlaması.....	6
1.2. AVRUPA ORTAK BAŞVURU METNİ (AOBM)	7
1.2.1. Avrupa Dil Portfolyosu.....	9
İKİNCİ BÖLÜM	11
2. YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE OKUMA BECERİSİNİN	
GELİŞTİRİLMESİNİN ÖNEMİ.....	11
2.1. ANA DİLDE OKUMA VE YABANCI DİLDE OKUMA.....	12
2.2. METİNLERİN OKUNABİLİRLİĞİ.....	15
2.2.1. Okunabilirliğin Kullanım Alanları.....	16
2.2.2. Okunabilirlik Hesaplamaları	18
2.2.3. Türkiye'deki Okunabilirlik Çalışmaları.....	20
2.2.3.1. Ateşman Okunabilirlik Formülü	20
2.2.3.2. Çetinkaya-Uzun Okunabilirlik Formül.....	22
2.2.3.3. Bezirci-Yılmaz Okunabilirlik Formülü	23
2.3. SÖZCÜK SIKLIĞI.....	24
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	27
3. YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE METİN DEĞİŞTİRİMİ.....	27
3.1. YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE METİN TÜRLERİ.....	28
3.1.1. Özgün Metinler.....	28
3.1.2. Yapay (Kurma) Metinler.....	30
3.2. METİN DEĞİŞTİRİM TEKNİKLERİ.....	31
3.3. DİL ÖĞRETİMİNDE ÖZGÜN METİN VE DEĞİŞTİRİLMİŞ	
METİNLERİN ETKİSİ VE FARKI.....	33

3.4. SADELEŞTİRİLECEK METİNLERİN SEÇİMİ.....	35
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	37
4. METİN DEĞİŞTİRİM TEKNİKLERİ ÇERÇEVESİNDE “HOŞGÖR KÖFTECİSİ” ADLI ÖYKÜ KİTABININ SADELEŞTİRİLMESİNE İLİŞKİN YÖNTEM VE UYGULAMALAR.....	37
4.1. ORHAN VELİ KANIK	38
4.2. SADELEŞTİRME İLKELERİ	38
4.3. BAHARIN ETTİKLERİ ÖYKÜSÜNÜN DÜZEYLERE GÖRE SADELEŞTİRME UYGULAMASI	40
4.3.1. B2 Düzeyi	40
4.3.2. B1 Düzeyi	48
4.3.3. A2 Düzeyi	58
4.3.4. A1 Düzeyi	69
4.4. DENİZE DOĞRU ÖYKÜSÜNÜN DÜZEYLERE GÖRE SADELEŞTİRME UYGULAMASI	80
4.4.1. B2 Düzeyi	80
4.4.2. B1 Düzeyi	93
4.4.3. A2 Düzeyi	106
4.4.4. A1 Düzeyi	120
4.5. HOŞGÖR KÖFTECİSİ ÖYKÜSÜNÜN DÜZEYLERE GÖRE SADELEŞTİRME UYGULAMASI	133
4.5.1. B2 Düzeyi	133
4.5.2. B1 Düzeyi	138
4.5.3. A2 Düzeyi	142
4.5.4. A1 Düzeyi	147
4.6. İŞSİZLİK ÖYKÜSÜNÜN DÜZEYLERE GÖRE SADELEŞTİRME UYGULAMASI	152
4.6.1. B2 Düzeyi	152
4.6.2. B1 Düzeyi	164
4.6.3. A2 Düzeyi	175
4.6.4. A1 Düzeyi	187
4.7. KAN ÖYKÜSÜNÜN DÜZEYLERE GÖRE SADELEŞTİRME UYGULAMASI	201
4.7.1. B2 Düzeyi	201
4.7.2. B1 Düzeyi	211
4.7.3. A2 Düzeyi	222
4.7.4. A1 Düzeyi	233
4.8. ÖĞLEDEN SONRA ÖYKÜSÜNÜN DÜZEYLERE GÖRE SADELEŞTİRME UYGULAMASI	245
4.8.1. B2 Düzeyi	245
4.8.2. B1 Düzeyi	257

4.8.3.	A2 Düzeyi	270
4.8.4.	A1 Düzeyi	284
4.9.	ÖZGÜN VE DEĞİŞTİRİLMİŞ METİNLERİN OKUNABİLİRLİK HESAPLAMALARI	300
4.9.1.	“Baharın Ettikleri” Öyküsünün Okunabilirlik Hesaplamaları	301
4.9.2.	“Denize Doğru” Öyküsünün Okunabilirlik Hesaplamaları	303
4.9.3.	“Hoşgör Köftecisi” Öyküsünün Okunabilirlik Hesaplamaları	305
4.9.4.	“İşsizlik” Öyküsünün Okunabilirlik Hesaplamaları	306
4.9.5.	“Kan” Öyküsünün Okunabilirlik Hesaplamaları	308
4.9.6.	“Öğleden Sonra” Öyküsünün Okunabilirlik Hesaplamaları	309
4.10.	ÖZGÜN VE DEĞİŞTİRİLMİŞ METİNLERİN SÖZCÜK SIKLIKLARI	311
4.10.1.	“Baharın Ettikleri” Öyküsünün Sözcük Sıklığı İncelemesi	312
4.10.2.	“Denize Doğru” Öyküsünün Sözcük Sıklığı İncelemesi	316
4.10.3.	“Hoşgör Köftecisi” Öyküsünün Sözcük Sıklığı İncelemesi.....	321
4.10.4.	“İşsizlik” Öyküsünün Sözcük Sıklığı İncelemesi	324
4.10.5.	“Kan” Öyküsünün Sözcük Sıklığı İncelemesi	328
4.10.6.	“Öğleden Sonra” Öyküsünün Sözcük Sıklığı İncelemesi	333
4.11.	ÖYKÜLERİN DEĞİŞTİRİLMİŞ BİÇİMLERİNİN UYGUNLUĞUNA DAİR UZMAN GÖRÜŞLERİ	338
	SONUÇ.....	342
	KAYNAKÇA	346
	EKLER.....	353
1.1.	“Yeni Hitit 1” A1 Dil Bilgisi Yapıları.....	353
1.2.	“Yeni Hitit 1” A2 Dil Bilgisi Yapıları.....	354
1.3.	“Yeni Hitit 2” B1 Dil Bilgisi Yapıları.....	355
1.4.	“Yeni Hitit 3” B2 Dil Bilgisi Yapıları.....	357
2.1.	“Baharın Ettikleri” Özgün Metin	358
2.2.	“Baharın Ettikleri” Değiştirilmiş Metin (B2).....	361
2.3.	“Baharın Ettikleri” Değiştirilmiş Metin (B1).....	366
2.4.	“Baharın Ettikleri” Değiştirilmiş Metin (A2).....	369
2.5.	“Baharın Ettikleri” Değiştirilmiş Metin (A1).....	374
3.1.	“Denize Doğru” Özgün Metin.....	377
3.2.	“Denize Doğru” Değiştirilmiş Metin (B2)	383
3.3.	“Denize Doğru” Değiştirilmiş Metin (B1)	391
3.4.	“Denize Doğru” Değiştirilmiş Metin (A2).....	397
3.5.	“Denize Doğru” Değiştirilmiş Metin (A1).....	404
4.1.	“Hoşgör Köftecisi” Özgün Metin.....	410
4.2.	“Hoşgör Köftecisi” Değiştirilmiş Metin (B2)	412
4.3.	“Hoşgör Köftecisi” Değiştirilmiş Metin (B1)	415
4.4.	“Hoşgör Köftecisi” Değiştirilmiş Metin (A2).....	418

4.5.	“Hoşgör Köftecisi” Değiştirilmiş Metin (A1).....	421
5.1.	“İşsizlik” Özgün Metin.....	425
5.2.	“İşsizlik” Değiştirilmiş Metin (B2).....	428
5.3.	“İşsizlik” Değiştirilmiş Metin (B1).....	433
5.4.	“İşsizlik” Değiştirilmiş Metin (A2).....	439
5.5.	“İşsizlik” Değiştirilmiş Metin (A1).....	444
6.1.	“Kan” Özgün Metin.....	449
6.2.	“Kan” Değiştirilmiş Metin (B2).....	453
6.3.	“Kan” Değiştirilmiş Metin (B1).....	458
6.4.	“Kan” Değiştirilmiş Metin (A2).....	463
6.5.	“Kan” Değiştirilmiş Metin (A1).....	467
7.1.	“Öğleden Sonra” Özgün Metin.....	472
7.2.	“Öğleden Sonra” Değiştirilmiş Metin (B2).....	477
7.3.	“Öğleden Sonra” Değiştirilmiş Metin (B1).....	483
7.4.	“Öğleden Sonra” Değiştirilmiş Metin (A2).....	489
7.5.	“Öğleden Sonra” Değiştirilmiş Metin (A1).....	495
8.1.	Uzman Görüşü Sormacası.....	501

ÇİZELGE LİSTESİ

Sayfa

Çizelge 1 Ateşman'ın hesaplamasında kullanılan en zor ve en kolay metinlerin nitelikleri	21
Çizelge 2 Ateşman'ın okunabilirlik puanına göre sınıflandırması.....	21
Çizelge 3 Bezirci-Yılmaz Formülüne göre okunabilirlik sınıflandırmaları (Bezirci-Yılmaz, 2010)	24
Çizelge 4 Baharın Ettikleri öyküsünün B2 düzeyinde sadeleştirme işlemi.....	47
Çizelge 5 Baharın Ettikleri öyküsünün B1 düzeyinde sadeleştirme işlemi.....	57
Çizelge 6 Baharın Ettikleri öyküsünün A2 düzeyinde sadeleştirme işlemi	68
Çizelge 7 Baharın Ettikleri öyküsünün A1 düzeyinde sadeleştirme işlemi	79
Çizelge 8 Denize Doğru öyküsünün B2 düzeyinde sadeleştirme işlemi	91
Çizelge 9 Denize Doğru öyküsünün B1 düzeyinde sadeleştirme işlemi	104
Çizelge 10 Denize Doğru öyküsünün A2 düzeyinde sadeleştirme işlemi.....	118
Çizelge 11 Denize Doğru öyküsünün A1 düzeyinde sadeleştirme işlemi.....	132
Çizelge 12 Hoşgör Köftecisi öyküsünün B2 düzeyinde sadeleştirme işlemi ..	137
Çizelge 13 Hoşgör Köftecisi öyküsünün B1 düzeyinde sadeleştirme işlemi ..	142
Çizelge 14 Hoşgör Köftecisi öyküsünün A2 düzeyinde sadeleştirme işlemi ..	146
Çizelge 15 Hoşgör Köftecisi öyküsünün A1 düzeyinde sadeleştirme işlemi ..	151
Çizelge 16 İşsizlik öyküsünün B2 düzeyinde sadeleştirme işlemi	163
Çizelge 17 İşsizlik öyküsünün B1 düzeyinde sadeleştirme işlemi	174
Çizelge 18 İşsizlik öyküsünün A2 düzeyinde sadeleştirme işlemi.....	186

Çizelge 19 İşsizlik öyküsünün A1 düzeyinde sadeleştirme işlemi.....	200
Çizelge 20 Kan öyküsünün B2 düzeyinde sadeleştirme işlemi.....	210
Çizelge 21 Kan öyküsünün B1 düzeyinde sadeleştirme işlemi.....	220
Çizelge 22 Kan öyküsünün A2 düzeyinde sadeleştirme işlemi.....	232
Çizelge 23 Kan öyküsünün A1 düzeyinde sadeleştirme işlemi.....	243
Çizelge 24 Öğleden Sonra öyküsünün B2 düzeyinde sadeleştirme işlemi.....	256
Çizelge 25 Öğleden Sonra öyküsünün B1 düzeyinde sadeleştirme işlemi.....	269
Çizelge 26 Öğleden Sonra öyküsünün A2 düzeyinde sadeleştirme işlemi.....	283
Çizelge 27 Öğleden Sonra öyküsünün A1 düzeyinde sadeleştirme işlemi.....	298
Çizelge 28 Baharın Ettikleri öyküsünün okunabilirlik hesaplamaları (Ateşman Formülü).....	302
Çizelge 29 Baharın Ettikleri öyküsünün okunabilirlik hesaplamaları (Çetinkaya-Uzun Formülü).....	303
Çizelge 30 Denize Doğru öyküsünün okunabilirlik hesaplamaları (Ateşman Formülü).....	304
Çizelge 31 Denize Doğru öyküsünün okunabilirlik hesaplamaları (Çetinkaya-Uzun Formülü).....	304
Çizelge 32 Hoşgör Köftecisi öyküsünün okunabilirlik hesaplamaları (Ateşman Formülü).....	305
Çizelge 33 Hoşgör Köftecisi öyküsünün okunabilirlik hesaplamaları (Çetinkaya-Uzun Formülü).....	306
Çizelge 34 İşsizlik öyküsünün okunabilirlik hesaplamaları (Ateşman Formülü).....	307
Çizelge 35 İşsizlik öyküsünün okunabilirlik hesaplamaları (Çetinkaya-Uzun Formülü).....	307
Çizelge 36 Kan öyküsünün okunabilirlik hesaplamaları (Ateşman Formülü)	308

Çizelge 37 Kan öyküsünün okunabilirlik hesaplamaları (Çetinkaya-Uzun Formülü).....	309
Çizelge 38 Öğleden Sonra öyküsünün okunabilirlik hesaplamaları (Ateşman Formülü).....	309
Çizelge 39 Öğleden Sonra öyküsünün okunabilirlik hesaplamaları (Çetinkaya-Uzun Formülü).....	310
Çizelge 40 Baharın Ettikleri öyküsünün sözcük sıklığı incelemesi.....	312
Çizelge 41 Baharın Ettikleri öyküsündeki ilk 50 sözcük listesi	313
Çizelge 42 Baharın Ettikleri öyküsündeki ilk 20 ad soylu sözcük listesi.....	314
Çizelge 43 Baharın Ettikleri öyküsündeki ilk 20 eylem listesi.....	314
Çizelge 44 Baharın Ettikleri öyküsündeki deyim listesi.....	315
Çizelge 45 Baharın Ettikleri öyküsündeki ikilemelistesi.....	316
Çizelge 46 Denize Doğru öyküsünün sözcük sıklığı incelemesi.....	316
Çizelge 47 Denize Doğru öyküsündeki ilk 50 sözcük listesi	317
Çizelge 48 Denize Doğru öyküsündeki ilk 20 ad soylu sözcük listesi	318
Çizelge 49 Denize Doğru öyküsündeki ilk 20 eylem listesi.....	318
Çizelge 50 Denize Doğru öyküsündeki deyim listesi.....	320
Çizelge 51 Denize Doğru öyküsündeki ikileme listesi.....	321
Çizelge 52 Hoşgör Köftecisi öyküsünün sözcük sıklığı incelemesi.....	321
Çizelge 53 Hoşgör Köftecisi öyküsündeki ilk 50 sözcük listesi.....	322
Çizelge 54 Hoşgör Köftecisi öyküsündeki ilk 20 ad soylu sözcük listesi	323
Çizelge 55 Hoşgör Köftecisi öyküsündeki ilk 20 eylem listesi.....	323
Çizelge 56 Hoşgör Köftecisi öyküsündeki deyim listesi.....	324
Çizelge 57 Hoşgör Köftecisi öyküsündeki ikileme listesi.....	324
Çizelge 58 İşsizlik öyküsünün sözcük sıklığı incelemesi.....	324

Çizelge 59 İşsizlik öyküsündeki ilk 50 sözcük listesi	325
Çizelge 60 İşsizlik öyküsündeki ilk 20 ad soylu sözcük listesi	326
Çizelge 61 İşsizlik öyküsündeki ilk 20 eylem listesi.....	326
Çizelge 62 İşsizlik öyküsündeki deyim listesi.....	327
Çizelge 63 İşsizlik öyküsündeki ikileme listesi.....	328
Çizelge 64 Kan öyküsünün sözcük sıklığı incelemesi.....	328
Çizelge 65 Kan öyküsündeki ilk 50 sözcük listesi	329
Çizelge 66 Kan öyküsündeki ilk 20 ad soylu sözcük listesi.....	330
Çizelge 67 Kan öyküsündeki ilk 20 eylem listesi.....	330
Çizelge 68 Kan öyküsündeki deyim listesi.....	332
Çizelge 69 Kan öyküsündeki ikileme listesi.....	333
Çizelge 70 Öğleden Sonra öyküsünün sözcük sıklığı incelemesi	334
Çizelge 71 Öğleden Sonra öyküsündeki ilk 50 sözcük listesi	335
Çizelge 72 Öğleden Sonra öyküsündeki ilk 20 ad soylu sözcük listesi.....	335
Çizelge 73 Öğleden Sonra öyküsündeki ilk 20 eylem listesi	336
Çizelge 74 Öğleden Sonra öyküsündeki deyim listesi	337
Çizelge 75 Öğleden Sonra öyküsündeki ikileme listesi	338
Çizelge 76 Uzman görüşü cevapları	339

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1 Temel dil becerileri arasındaki ilişki (Arıcı ve Taşkın, 2019).....	12
Şekil 2 AOBM’de genel okuma yeterlikleri (Council of Europe, çev. 2021) ...	14
Şekil 3 Fry Okunabilirlik grafiği (Fry, 1988)	20

KISALTMALAR

AOBM	Avrupa Ortak Başvuru Metni
ADP	Avrupa Dil Portfolyosu
BCA	Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Cumhuriyet
Arşivi	
COE	Council of Europe
FRES	Fresch Reading Ease Score
MED	Milli Eğitim Bakanlığı
SMOG	Simple Measure of Gobbledygook
akt.	aktaran
çev.	çeviren
vd.	ve diğerleri

GİRİŞ

Günümüzde küreselleşen ve hareketliliğin son derece arttığı dünyamızda dil öğrenimi büyük önem arz etmeye başlamıştır. Teknoloji, ulaşım araçları ve ticaret gibi faktörler geliştikçe ve ilerledikçe bu hareketliliğin daha da artacağını ve insanların dil öğrenimine daha çok ihtiyaç duyacağını tahmin etmek zor olmayacaktır. Türkçe de anadili Türkçe olmayan insanlar tarafından en çok talep edilen diller arasındadır. Bunun sebepleri arasında bir çok unsur sıralanabilir. Bunlardan bazıları: akademik, ekonomik, turistik nedenler, akrabalık bağı ile bağlı olan Türkî Cumhuriyetlerden gelen vatandaşlar, tarihi, siyasi ve dinî bağlar ile beraber evlilik sonucu oluşan akrabalık bağlarıdır (Tok ve Yığın, 2013). Türkiye'ye giriş çıkış yapan yabancıları da incelediğimizde 2005 yılında Türkiye'ye giriş yapan insan sayısı yıllık 20.275.213 iken bu sayı 2022 yılında 43.761.189 sayısına yükseldiği görülmektedir (Göç İdaresi Başkanlığı, 2023). Aradaki farkın 17 yılda iki katından daha fazla arttığı gözlenmektedir. Söz konusu istatistiklere Türkiye dışında öğrenmek isteyenleri de eklediğimizde hedef kitlemiz oldukça genişleyecektir. Bu durum da tabii ki Türkçe öğrenmeye olan ihtiyaç ve isteğin artması anlamına gelmektedir.

Şüphesiz dil öğretiminde becerileri birbirinden ayırmak ya da herhangi bir becerinin diğerine göre daha üstün olduğunu savunmak çok mümkün değildir. Fakat dili öğrenen insanlar dinleme-anlama, konuşma ve yazma becerilerini dili öğrendikleri ülkelerde hayatın olağan akışında ister istemez kullanmak zorunda kalmaktadırlar. Okuma-anlama becerisi ise hedef dil olan Türkçenin özgün metinlerinde dil C1 seviyesine kadar öğrenilmeden öğrencilerin isteklerini ve ihtiyaçlarını karşılamada eksik kalacaktır. Bölükbaş (2015) özgün metinlerin dil öğretmeye hizmet etme gibi bir amacının olmadığına ve öğrenenleri hayattaki gerçek dil yapılarıyla buluşturduğuna dikkat çekmiştir ayrıca metinlerin yabancı dil öğretim derslerinde öğrenciler tarafından anlaşılabilmesi gerektiğini belirtmektedir. Bu noktada karşımıza metin değiştirim teknikleri ve bu teknikler kullanılarak oluşturulan metinler çıkmaktadır.

Durmuş (2013) metin değiştirim terimini kaynak metin ile bu metin üzerinde yapılan bir dizi dilbilimsel değişikliğin sonucunda ortaya çıkarılan hedef metin arasındaki ilişki olarak gormektedir. Değiştirilen metinler öğrencilerin özellikle hedef dili öğrenirken öğrendiklerini okuma-anlama becerisi alanında uygulayabilecekleri bir alan sunmaktadır. Bu durum öğrencilerin özgün metni okumaya çalışarak motivasyon düşüklüğü yaşamasının da önüne geçebilecek bir faktördür. Ayrıca metin değiştirmiyapılırken dikkat edilmesi gereken en önemli unsurlardan biri de mecbur kalmadıkça metne müdehale edilmemesi, metnin anlam bütünlüğü, düşünce yazısı ise ana fikri ve yazarın üslubu mümkün olduğunca korunmalıdır (Duman, 2010). Metin bütünlüğünün korunmasının yanı sıra değiştirilen metnin öğrencilerin bilgi düzeyine uygunluğu açısından da dikkatle irdelenmelidir. Özellikle A1 ve A2 düzeyinde hem metnin bütünlüğü hem de öğrencinin anlayabileceği bir düzeye sadeleştirme işlemi şüphesiz de bazı sorunları ortaya çıkaracaktır. Bu iki unsur arasında dengeyi sağlamak, hem metnin ana fikri ve yazarın üslubunu korumak hem de öğrencinin motivasyonunu kaybetmeden bir miktar zorlanarak da olsa okuduklarını anlayabilmesini sağlamak gerekmektedir. Metinlerin dzeyele göre sadeleştirme işlemi bilimsel olarak bir uzmanlık gerektiren ve zorlu bir süreçtir. Bu sürecin yönetilmesi öğrencilerin dil öğrenme süreçlerine katkı sağlayacaktır. Ayrıca Türkçenin zgn metinlerinin dilin yanında kültür aktarımına da katkı sağlayacağı açıktır. Özellikle avrupa dilleri okuma-anlama becerisini kazandırırken dili öğrenen öğrencilere çok fazla sayıda değiştirilmiş metin örnekleri sunmaktadır. Çeşitli alışmalar bu metinlerin faydasını ortaya koymaktadır. Türkçe ğrenenler için ise değiştirilmiş metinlerin bulunabilirliği maalesef çok düşüktür. Son zamanlarda bu alanda çalışmalar hızlanmış olsa da hala yetersiz kaldığı ve bu yapılan çalışmalara öğrencilerin ulaşamadığı görülmektedir.

Bu çalışmada ilk olarak yabancılara Türkçe ğretimin tarihsel gelişimi, Avrupa ortak dil portfolyosu ve bu portfolya çerçevesinde öğrencilerin sahip olması gereken yeterlilikler hakkında bilgi verilecektir. Yabancılara Türkçe ğretiminde okuma-anlama becerisinin önemi üzerinde durularak dil ğretiminde kullanılan metin türlerinden bahsedilecektir. Dil ğretiminde özgün ile değiştirilmiş metinlerin farkı ve öğrenime etkisi üzerine tartışılacaktır. Sadeleştirilecek metinlerin seçimi, metin değiştirim teknikleri ve dikkat edilmesi gereken hususlar ne çıkarılacaktır.

Çalışmanın uygulama kısmında ise metin değiştirim teknikleri kullanılarak Orhan Veli Kanık'ın "Hoşgör Köftecisi" adlı öykü kitabındaki 6 farklı öykünün A1, A2, B1 ve B2 düzeylerine uygun bir biçimde, metne mdehalede bulunmadan ve düzeylerin yeterliliklerini sağlayacak biçimde sadeleştirme işlemi uygulanacaktır. Değiştirilmiş metinlerin sonuna bu metinlerin eğitimciler tarafından derste de uygulanabilirliğini artırmak için doğru-yanlış soruları eklenecektir. zgn metinlerin ve değiştirilmiş metinlerin okunabilirlik değerleri hesaplanarak karşılaştırma yapılacaktır. Ayrıca metinlerin sözcük sıklıkları ad, eylem, ikileme, deyim ve atasözü açısından ele alınacak ve söz varlığı açısından değerlendirilecektir. Değiştirilen metinlerin uygunluğu ve uygulanabilirliği hazırlanmış olan bir sormaca vasıtasıyla yabancılara Türkçe ğretimi alanında uzman 10 eğitimci tarafından değerlendirilmesi sağlanmıştır. Tüm bu işlemler sonrasında bulgular karşılaştırılarak sadeleştirilmiş metinlerin okuma-anlama becerisini geliştirmeye yönelik amaçlara ulaşıp ulaşamadığı değerlendirilmiştir. Bu alışma, Türkçeyi genel amaçlı olarak ve sonradan öğrenen, yetişkin bireyler hedef alınarak hazırlanmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

1. YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİNİN TARİHSEL GELİŞİMİ

Günümüzde yabancı dil öğrenmek bir zorunluluk haline gelmiştir ve insanların gerek ticari gerekse de akrabalık ilişkileri yabancı dil öğrenmenin sebepleri arasında sayılabilmektedir. Ayrıca günümüz dünyasında hareketliliğin artması sonucunda küçük bir yerleşim yerindeki insanların dahi turistik sebepler sonucu dil öğrenmesi zorunluluk haline gelmiştir. Global ve çok uluslu firmaların da farklı ülkelerde iş yapması insanların dil öğrenmesini etkileyen diğer unsurlar arasındadır. Geçmişte de yukarıda saydığımız unsurların hepsi olmasa da bir çoğu insanları dil öğrenmeye itmiştir. Özellikle savaş ve ticaret yoluyla kurulan ilişkiler geçmişte dil öğrenmeyi en çok etkileyen unsurlardan ikisidir. Tuna (1990), Türkçeye ait en eski bulguların Sümercede karşımıza çıktığını ve bazı Türkçe sözcüklerin Sümerler tarafından kullanıldığını ifade eder. Bu durum bize milattan önceki tarihlerde dahi Türkçenin diğer dillerle etkileşim halinde olduğunu göstermektedir.

Orta Asya Türk toplumlarının en fazla etkileşimde bulunduğu ülke Çin'dir. Dolayısıyla Türkçe ve Çincenin birbirini etkilememiş olma ihtimali yoktur. Çince 349 Türkçe kökenli sözcük olduğu düşünüldüğünde Çinli insanların da bir dönem Türkçeye yakın ilişki içerisinde olduğu hatta Türkçeyi öğrendiği yargısına varılabilir (İnayet, 2008). Orta Asya döneminin sonrasında Türklerin İslamiyetle tanışması ile Türkçenin diğer toplumlar tarafından öğrenilmesi farklı bir boyut kazanmıştır. Karahanlılar döneminde Yusuf Has Hacib tarafından yazılan Kutadgu Bilig bu alanda önemli bir yer tutmaktadır (Arslan, 2012). Karşgarlı Mahmut tarafından yazılan Divanü Lügati't Türk adlı eser ise Araplara Türkçe öğretmek amacıyla yazılan ilk eser olmuştur, Ali Şir Nevai tarafından Türkçenin üstün bir dil olduğunu kanıtlamak amacıyla yazılan Muhakemetü'l-Lügateyn Türkçenin diğer toplumlar tarafından öğrenilmesi alanına katkı sağlayan diğer bir eser olarak karşımıza çıkmaktadır (Biçer, 2012).

Selçuklu döneminde Karamanoğlu Mehmet Bey'in "Bugünden sonra divanda, dergahta, bargahta, mecliste, meydanda Türkçeden başka dil konuşulmaya!" buyruğu Türkçeye verilen değeri göstermektedir. Selçuklularda Arapçanın bilim dili, Farsçanın ise resmi ve edebi dil olarak kullanıldığını kaynaklarda görebilmekteyiz. Türkçe bu dönemde sadece iletişim dili olarak kullanılmaktadır (Polat, 2003).

Osmanlılar dönemin Türkçe öğretiminin en önemli parçasını devşirme sistemi oluşturmaktadır. Devşirme sistemiyle alınan gayrimüslüm çocuklar, savaşlarda alınan esirler hem Yeniçeri Ocağında hem de devletin çeşitli kademelerinde çalıştırılmaları sonucu Türkçe öğretimi hasıl olmuştur ve Osmanlı Devleti'nin üç kıtaya yayılmış olması diğer devletlerin de ticari ve siyasi ilişkilerini geliştirmek amacıyla tercüman yetiştirmek amacıyla hazırladıkları Türkçe konuşma kılavuzları hazırlatmaları bu dönemde Türkçe öğretim faaliyetleri olarak karşımıza çıkmaktadır (Aykaç, 2015). 1550 yılında Venedik Cumhuriyeti, Osmanlı Devleti ile ilişkilerinde devamlılığı sağlamak için türkçe bilen tercüman istihdam etmeye başlamıştır. Bu amaçla İstanbul'da İtalyanlar tarafından bir Türkçe okulu kurulmuştur (Dökmeci, 2018). Fransa ise 1699 yılında her üç yılda bir 6-9 yaşlarındaki çocukları Türkçe öğrenmek amacıyla İstanbul'daki Katolik papazların yanına göndererek bu çocukların Türkçe öğrenmesini amaçlamıştır (Barın, 2004). 19. yüzyılda Alman subaylara Türkçe öğretmek amacıyla Von Berswordt tarafından Almanca olarak *Muhtasar Sarf ve Lugat-ı Türki* adlı kitap yazılmıştır (Köse ve Özsoy, 2017). Ayrıca Araplara Türkçe öğretmek üzere yazılmış manzum sözlük *Tuhfe-i Fedayî*, Türkçe öğretiminde kullanılan manzum sözlükler bakımından ilginç bir örnektir (Averbek, 2019).

1.1.CUMHURİYET DÖNEMİ'NDE YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİ

Cumhuriyet öncesinde İkinci Meşrutiyet ile birlikte Türkçe öğretimine dair ders programları yenilenmiş ve bunlara paralel olarak Türkçenin öğretimine özel bir önem verilmiş olsa da Türkçe öğretiminde esas önemin verilmesi Atatürk döneminde olmuştur (Ağar, 2011). Yalnız bu çalışmaları yabancılara Türkçe öğretimi alanında değerlendirmek pek mümkün değildir. Genel olarak milli devlet anlayışına ve eğitimde etkili olan Arapça ve Farsça eğitime son vererek eğitim dilinin sadece Türkçe olmasına ilişkin çalışmalardır. 1930'lu yıllarda İstanbul Üniversitesinde yabancılara Türkçe öğretildiğini Leo Spitzer'in 1934 yılında Varlık dergisinde "Türkçeyi

Öğrenirken” adlı makalesinden anlayabilmekteyiz. Söz konusu makalede Türkçe öğrenmeyi “İhtiyar bir zatın kızak kaymayı öğrenmeye yeltenmesi”ne benzetmiştir, Sabahattin Eyüboğlu tarafından Türkçeye çevrilen makalesinde “Türk ruhu mantıktan çok heyecana temayül eder.” demiştir (Spitzer, 1934). Dönemin cumhurbaşkanı İsmet İnönü tarafından 30.03.1940 tarihli çıkarılan bir kararnamede Ekrem Reşit Uluç’a yabancı öğrencilere Türkçe öğretimi için ders başına 3 lira ödendiği görülmektedir. Ayrıca 18.02.1941 tarihli başka bir kararname ile askere giden Uluç’un görevlerini aynı şartlarla Cavit Baysun üstlenmiştir (Devlet Arşivleri Başkanlığı Cumhuriyet Arşivi, 1940, 1941).

1.1.1. Üniversitelerde Yabancılara Türkçe Öğretiminin Başlaması

1930’lu yıllarda her ne kadar İstanbul Üniversitesinde yabancıların Türkçe öğrenmeye başlamasına dair bulgular olsa da bu çalışmalar sistemli ve kurumsal bir kimlik kazanamamıştır. Erdil (2018)’in belirtmiş olduğuna göre 1969 yılına gelindiğinde yabancılara Türkçe öğretmek amacıyla “Türkçe Ders Kitabı”nın hazırlanması yabancılara Türkçe öğretiminin akademide ilk kez yer edinmeye başlaması olarak değerlendirilebilmektedir. 1958-1960 yıllarında o zamanlar Robert Koleji Yüksekokulu adı altında eğitim vermekte olan Boğaziçi Üniversitesi uluslararası öğrencilere Türkçe eğitimi vermiştir, 1975 yılından itibaren İstanbul Üniversitesinde, yine aynı tarihlerde Orta Doğu Teknik Üniversitesinde alana dair kitaplar ve çalışmalar olsa da yabancılara Türkçe öğretiminin kurumsal kimlik kazanmaya ve sistemli bir hal almaya başlaması 1984 yılında Ankara Üniversitesi TÖMER’in kuruluşuyla mümkün olabilmıştır (Köse ve Özsoy, 2017). Günümüze yaklaştığımızda gerek Türkiye’deki yabancı öğrenci sayısının artması gerekse de Türkiye’de yaşamayı tercih eden insanların çokluğu sayesinde bir çok üniversite ve özel kuruluş farklı adlandırmalar altında kendi Türkçe öğretim merkezlerini kurmuştur. Ayrıca Yunus Emre Enstitüsü de günümüzde yurt dışında faaliyet gösteren ve Türkçe öğretimini hem akademik hem de kurumsal çerçevede gerçekleştiren önemli bir kurum olarak karşımıza çıkmaktadır. 2009 yılında faaliyetlerine başlayan Yunus Emre Enstitüsünün yurt dışında toplamda 83 kültür merkezi bulunmaktadır ve bu kültür merkezlerinde Türkçe öğretiminin yanı sıra Türk kültürü ve sanatımızı

tanıtmak amacıyla birçok etkinlik düzenlenmekte, ülkemiz ulusal ve uluslararası etkinliklerle temsil edilmektedir (Yunus Emre Enstitüsü, 2023, 17 Mart).

1.2.AVRUPA ORTAK BAŞVURU METNİ (AOBM)

Avrupa Konseyi 1949 yılında Londra'da Saint James Sarayında 10 ülke (Fransa, Belçika, Danimarka, İtalya, Lüksemburg, Hollanda, Norveç, İsveç, birleşik Krallık) tarafından kurulmuş ve temel hedefleri arasında çok kültürlülük ve kültürler arası diyalogun geliştirilmesi gibi amaçlar bulunan ve bu amaçlar doğrultusunda çalışmalarını sürdüren bir kuruluştur (Ada ve Şahenk 2010). Günümüzde Avrupa Konseyine üye ülke sayısı 46'ya ulaşmıştır ve gözlemci 6 ülke eklenmiştir. (Council of Europe, 2023, 20 Mart). 1957 yılında Fransa'nın önerisiyle Avrupa'da dil eğitimi ile ilgili araştırmalar yapmak üzere uzmanlardan oluşan bir araştırma grubu kurulmuştur, bu girişimler sonucu 1963-1972 yılları arasında üniversitelerdeki dil araştırmalarına destek verilmiş ve dil eğitimi için hem görsel hem de işitsel materyallerin geliştirilmesi sağlanmıştır (Trim, 2001). Konseyin amaçları arasında birçok madde bulunmakla birlikte öne çıkan ve bu çalışmanın ilgi alanına giren kısmı üye ülkeler arasındaki çok dillilik ve çok kültürlülük bilincini kazandırmak ve geliştirmektir. Bu amaçlar doğrultusunda yansıtıcı öğrenme ve öğrenci özerkliğinin teşviki dâhil olmak üzere Avrupa Konseyinin dil eğitimi ilkelerinin uygulanmasına katkıda bulunan en önemli unsur Avrupa Ortak Başvuru Metni'dir. Söz konusu metin Avrupa Konseyi tarafından Avrupa Diller Yılı olarak da kabul edilen 2001 yılında yayımlanmış ve günümüze kadar ulaşarak dil öğretiminde tüm Avrupa'da kılavuz kabul edilen bir konuma yükselmiştir (Council of Europe, çev. 2021). Günümüzde profesyonel anlamda yabancı öğrencilere Türkçe öğretimini kurumsal çerçevede içerisinde yapan kurumların tümü bu metne bağlı kalmalı ve öğretim programlarını AOBM'yi baz alarak yapmalıdırlar. AOBM Avrupa'daki eğitim sistemleri arasındaki farklılıklar ve bu farklılıklardan dolayı ortaya çıkan sorunların çözüme kavuşabilmesi için yardımcı olmayı hedeflemektedir (Schneider, 2004). Sonuç olarak AOBM yabancı dil öğretiminde bir kılavuz kaynak rolü üstlenmektedir. Dil öğretiminde eğitim öğretim programları hazırlanırken AOBM'deki kazanımlar ve bu kazanımlar kılavuzluğunda hazırlanması eğitim öğretim programlarının hedefine ulaşmasında çok büyük kolaylıklar sağlayacaktır. AOBM'ye göre dil ve dillerle ilgili deneyimler,

bireyin kültürel yetisini geliştirir ve dil öğrenme süreci yaşam boyu olması gereken bir süreçtir. Avrupa Dil Politikasında karşımıza “yaşam boyu öğrenme” ve “kendi kendine öğrenme” kavramları çıkmaktadır (Yücel, 2006).

Avrupa Konseyi, AOBM’yi hazırlarken diz düzeyleri için ortak standartlar oluşturmayı hedeflemiştir ve AOBM incelendiğinde dil düzeylerini altı kategori olarak belirlediği görülecektir. Bu kategoriler A1, A2, B1, B2, C1 ve C2’dir. A1 ve A2 düzeyleri temel, B1 ve B2 düzeyleri orta, C1 ve C2 düzeyleri ise ileri düzeyleri simgelemektedir. Bu kategori ve ölçekler Avrupa Konseyine üye tüm ülkelerde bir standart oluşturarak birliği sağlamak amacıyla oluşturulmuştur ve her dil için aynı kazanım ve yeterlikleri ifade etmektedir. Yalnız AOBM’de bu kategoriler arasında keskin çizgilerin olmadığı belirtilerek bu durum gökkuşağındaki renkler arasındaki geçişe benzetilmektedir. Ayrıca metinde dil düzeylerinin bu altı kategori ile sınırlı kalmayabileceğini ve bazı öğrencilerin C2 düzeyinin üzerinde yeterlikler göstererek yedinci bir düzeyin de var olabileceği kabul edilmekle birlikte A1 düzeyinin altında yer alan ve dil öğrenimine yeni başlayanları tanımlayan A1 öncesi bir düzeyden de bahsedilmektedir (Council of Europe, çev. 2021).

Bu noktada AOBM için yapılan eleştirilerden de bahsetmek gerekmektedir. Bazı araştırmacılar AOBM’ye çeşitli yönlerden eleştirilerde bulunmaktadır ve eksikliklerinin ya da uygulamada bazı aksaklıkların oluşabileceğinden bahsetmektedirler. Bu eleştirilerden biri yabancı dil ders kitaplarını hazırlayan yazarların bu standartlara ne ölçüde uyabilecekleri ile ilgilidir ve AOBM’nin A1 ve A2 düzeyi için yazma becerisinde herhangi bir ölçüt belirtmediği için hazırlanan A1-A2 kitaplarının hangi ölçütleri baz alarak yazma becerisine yöneleceği cevaplanması gereken bir soru olarak karşımıza çıkmaktadır (Yücel, 2006). Ayrıca Quetz (2003) AOBM’nin getirdiği ölçüt betimlemelerinin katı bir sistem olarak değerlendirilmemesi gerektiğini belirtmektedir. Bu noktada AOBM’yi hem kitap hazırlayan yazarlar hem de dil öğretimi yapan eğitimciler tarafından değiştirilemez bir kural olarak algılamak yanlışla düşünülmesine sebep olacaktır. AOBM’nin yazar ve eğitimciler tarafından yol gösterici bir kılavuz olarak kabul edilmesi ve buna göre değerlendirilmesi gerekmektedir.

1.2.1. Avrupa Dil Portfolyosu

Avrupa Dil Portfolyosu, Avrupa Konseyi tarafından AOBM çerçevesinde hazırlanan ve dil öğrenenlerin kendi kendini değerlendirebileceği, bireylerin dil öğrenme geçmişlerini gösteren ve hangi yeterliklere sahip olduğunu belgeleyen bir dil pasaportudur. ADP herhangi bir kaynak kitap ya da dil öğrenme için kullanılabilecek bir ders kitabı değildir. Avrupa Konseyi, ADP'nin AOBM'ye eşlik eden ve 1991 yılında İsviçre'de düzenlenen hükümetler arası bir sempozyum tarafından tavsiye edilmiştir (Council of Europe, çev. 2021). Temelleri 1991 yılında atılan ADP, günümüze gelene kadar üzerinde çok fazla çalışma yapılmış ve güncellenerek geliştirilmeye çalışılmıştır.

ADP'nin işlevlerini iki grupta incelemek mümkündür;

- Kayıt altına alma ve bildirim işlevi
- Pedagojik işlevi (Kılınç, 2021).

ADP'ye sahip olan birey, Dil Biyografisi bölümünde kendi öğrenme yöntemlerini, dilsel ve kültürler arası deneyimlerini ve öğrendiği dilleri Avrupa Konseyi tarafından belirlenmiş ölçütlere göre hangi düzeyde kullandığını belirterek kayıt altına almaktadır ve zaman içerisinde bu kayıtlarda bir değişiklik olması durumunda güncellemektedir.

ADP'nin pedagojik anlamda en önemli ve öne çıkan işlevi bireylerin dil öğrenme sürecinde kendini sürekli değerlendirmesi ve böylece kendi öğrenme süreci ile ilgili farkındalığının gelişmesine katkıda bulunması, süreç içerisinde durumunu yeniden değerlendirerek kendini değerlendirme alışkanlığı kazanması ve eksikliğini fark ettiğinde öğretmenlerinden ya da çevresindeki insanlardan kendi öğrenme yöntemlerine göre yardım isteyerek “özerklik” oluşturmasına olanak tanınmasıdır.

ADP, üç bölümden oluşmaktadır;

- Dil pasaportu: Bireyin belirli bir zamanda ve farklı dillerdeki yeterlikleri hakkında bilgi verir.
- Dil Biyografisi: Bireyin dil öğrenme sürecini ve gelişimini planlamasına, yansıtmasına ve değerlendirmesine yardımcı olmaktadır.

- Dosya: Bireyin dil biyografisinde ya da pasaportunda kayıt altına aldığı edinimleri ya da deneyimleri belgelendirmesi ve göstermesi için materyal seçimine olanak sağlar (Council of Europe, 2023, 23 Mart).

İKİNCİ BÖLÜM

2. YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE OKUMA BECERİSİNİN GELİŞTİRİLMESİNİN ÖNEMİ

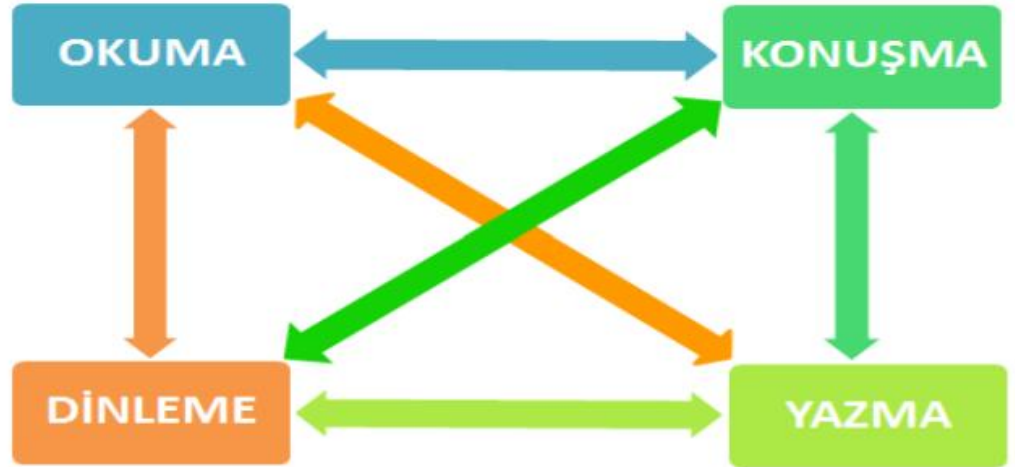
Dil; okuma-anlama, dinleme-anlama, konuşma ve yazma becerilerinin işlevsel bütünlüğünden oluşmaktadır. Şüphesiz bu dört temel beceriyi birbirinden ayırmak mümkün değildir ve dilin bir iletişim aracı olarak öğrenimi esnasında bu dört temel becerinin birlikte öğretilmesi gerekmektedir (Demirel, 1987). Yalnız bu dört temel becerinin önem sırası bireylerin ihtiyaçlarına ve dil öğreniminin amacına göre değişiklik gösterebilmektedir. Bu bağlamda düşünüldüğünde okuma, bağımsız bilgi edinmeyi, öğrenmeyi ve günlük yaşamı sürdürmek için gerekli becerileri tanımayı sağlayan temel yaşam becerisi olarak görüldüğü için oldukça önemlidir (Kutlu, Yıldırım ve Kumandaş, 2012). Öğrenim hayatının ilk yıllarında kazanılan okuduğunu anlama becerisi öğrencilerin tüm öğrenim süreçlerini olumlu ya da olumsuz yönde etkileyeceğinden dikkat edilmesi gereken önemli bir beceri alanıdır (Yılmaz, 2008).

Okuma, bilişsel davranışlarla psikomotor becerilerin ortak çalışmasıyla yazılı sembollerden anlam çıkarma etkinliği olarak tanımlanarak okuma etkinliğinin gözlerin ve ses organlarının çeşitli hareketleri ve zihnin yazılı sembolleri anlaması ile oluşacağı belirtilmektedir (Demirel, 1993). Singhal (2006) ise okuma becerisini öğrencinin artalan bilgisini, sözlüksel ve dilbilgisel farkındalığını ve metin şemasını, anadiline ilişkin bilgiyi ve gerçek dünya bilgisini kullanarak kişisel amaçlar doğrultusunda yazılı metni anlamaya çalışmayı sürdürdükleri etkileşimsel bir süreç olarak tanımlamaktadır. Oğuzkan (1991) tarafından da okuma becerisi bir yazıyı oluşturan işaretleri seslendirme veya o işaretlerin belirttiği düşünceleri anlama eylemi demektir. Tüm bu tanımlamalar incelendiğinde okuma-anlama sürecini en genel tabiriyle metin ve okuyucu arasındaki etkileşimsel bir süreç olarak yorumlamak mümkündür.

Okuyucuya, okuma amacına ve okuma koşuluna göre değişiklik gösteren okuma türlerini üç ana başlık altında toplayabiliriz;

- Metin eksenli okuma: Okuyucu yazılı göstergelerden hareketle metnin anlamını yorumlamaya çalışır.
- Bellek eksenli okuma: Okuyucunun uzun süreli belleğinde var olan bilgilerden hareketle metnin anlamını yorumlamaya çalışır.
- Etkileşimsel okuma: İlk iki okuma türünü birleştirerek okuyucu ve metin arasında sürekli bir etkileşim kurmayı amaçlayan okuma türüdür (Er, 2005).

Okuma becerisini dilin diğer üç temel becerisinden ayırmak da mümkün değildir. Dört temel dil becerisi birbiriyle mutlak ve sistematik bir bağ içerisindedir. Literatürdeki bilgilerden hareketle okuma ve diğer beceriler arasındaki ayrılmaz ilişki aşağıdaki Şekil 1’de gösterilmektedir.

Şekil 1 Temel dil becerileri arasındaki ilişki (Aricı ve Taşkın, 2019)

2.1.ANA DİLDE OKUMA VE YABANCI DİLDE OKUMA

Ana dildeki okuma, yabancı dilde okuma sürecine büyük oranda benzemektedir fakat birbirinden ayrıştığı noktalar da bulunmaktadır. Hem ana dili okuru hem de yabancı dil okuru bağımsız bilgi edinme, öğrenme ve günlük yaşamı sürdürebilmek için okuma becerisinden çokça yararlanmaktadır. Yabancı dilde okumayı, ana dilinde okumadan ayıran en önemli nokta ise yabancı dil okurunun hedef dile ait kültürel unsurları bilmeyişidir. Bu durum okuma etkinliğini dil öğrenen bireyler açısından çok daha zorlu ve karmaşık bir süreç haline getirmektedir (Özmen, 2019).

İkinci dilde yani yabancı dilde okuma becerisi alımlamaya yönelik becerilerdendir ve aynı ana dilde olduğu gibi kişinin metin ile etkileşime geçtiği bir süreçtir (Şahin, 2010). Fakat ana dilde okuma ve yabancı dilde okuma becerilerinin öğrenilmesi konusunda bazı farklılıklar bulunmaktadır. Bu farklılıklar ana dili öğreniminde okuma becerisi kazandırılırken sistematik bir yol izlenmesinden kaynaklanmaktadır. Bu durum yabancı dilde okuma öğrenirken bu denli sistematik bir şekilde gerçekleşmemektedir (August, 2006). Özellikle bir dili sonradan öğrenen bireylerin hedef dildeki ses düzeneğinin ve söz diziminin kendi diliyle örtüşebileceği ya da farklılık gösterebileceği bilincinde olması gerekmektedir (Durmuşçelebi, 2006). Okumada ana dilden yabancı dile transfer olduğunu ve okuma becerilerinin öğrencilere kazandırılmasında bu transferi zorlaştırabileceği belirtilmektedir (Royer ve Carlo, 1991). Bu yöndeki olumlu ya da olumsuz aktarımlar öğrencilerin yabancı dil öğrenimini önemli ölçüde etkilemektedir. Ana dildeki okuma becerisinin yabancı dildeki okuma becerisine etkisini inceleyen bir çalışmada öğrencilere hem ana dilde hem de hedef dilde okuduğunu anlamaya yönelik bir sınav uygulanmış ve araştırmanın sonucunda ana dilde okuma becerisi yüksek olan öğrencilerin, hedef dildeki okuma becerilerinin de anlamlı düzeyde yüksek olduğu gözlenmiştir (Durmuşçelebi, 2013). Bu noktada yabancı bir dili öğrenen bireylerin okuma becerisinde ve başarısında ana dilindeki eğitimin kalitesi ve başarısının payı yadsınamayacak kadar fazladır.

Yabancı dilde okuma konusunda önemli hususlardan biri de bireylerin yabancı bir dilde okuma etkinliği yaparken ya da öncesinde bireylerde oluşan kaygıdır. Atagül ve Cevher'in (2018) okuma kaygısı üzerine yaptıkları çalışmalarında okuma kaygısı ile dil bilgisi kaygısı arasında yüksek düzeyli pozitif yönlü bir ilişkinin olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin okuyacakları metinlerde karşılaşacakları dil bilgisi yapıları hakkında bilgisi olmadığında o metne karşı bir kaygının oluştuğunu ve bu durumun da öğrencilere olumsuz yönde etki ettiğini söylemek mümkündür. Bu bilgiler doğrultusunda Avrupa Konseyinin hazırlamış olduğu AOBM'deki "Okuduğunu Kavrama" bölümünde yer alan yeterlikler çok kültürlülük, diller arası etkileşim, öz değerlendirme gibi ana amaçlarının yanında aşamalı öğrenme ve özdenetim yoluyla öğrencilerde oluşan kaygı düzeyini de azaltma gibi bir ara işlevinin de olduğu bir

gerçektir. 2018 yılında güncellenen AOBM’de “Okuduğunu Kavrama” başlığı altı ara başlık altında incelenmektedir;

- Genel okuduğunu kavrama
- Yazışmaları okuma
- Fikir sahibi olmak için okuma
- Bilgi ve sav sahibi olmak için okuma
- Yönergeleri okuma
- Serbest zaman etkinliği olarak okuma

Her okuma türü için ayrı ayrı yeterlikler tablolar halinde sunulmuştur fakat genel okuduğunu kavrama yeterlikleri aşağıdaki gibidir.

	Genel okuduğunu kavrama
C2	Soyut, yapısal olarak karmaşık veya son derece gündelik anlatıma özgü edebî ve edebî olmayan yazılar dâhil olmak üzere neredeyse tüm metin tiplerini anlayabilir. İnce tarz farklılıklarını ve hem örtük hem açık anlamı fark edip takdir ederek çok çeşitli uzun ve karmaşık metinleri anlayabilir.
C1	Zor bölümleri tekrar okuyabilmesi koşuluyla kendi uzmanlık alanıyla ilgili veya uzmanlık alanı dışında uzun ve karmaşık metinleri ayrıntılı bir şekilde anlayabilir. Tekrar okuma fırsatı olması ve kaynak araçlara erişebilmesi koşuluyla edebî yazılar, gazete veya dergi makaleleri ve uzmanlık alanına ait akademik ve mesleki yayımları da kapsayan çok çeşitli metinleri anlayabilir.
B2	Okuma tarzını ve hızını farklı metin ve amaçlara uyarlayarak ve uygun başvuru kaynaklarını titizlikle seçip kullanarak büyük ölçüde bağımsız bir şekilde okuyabilir. Geniş bir aktif okuma sözcük birikimine sahiptir fakat düşük kullanım sıklığına sahip deyimlerde biraz zorluk yaşayabilir.
B1	İlgi alanlarıyla ilgili konularda karmaşık olmayan olgusal metinleri tatmin edici ölçüde kavrayarak okuyabilir.
A2	Somut türde aşına olduğu meselelerle ilgili, yüksek kullanım sıklığına sahip günlük veya işle ilgili dilden oluşan kısa ve basit metinleri anlayabilir. Bir kısmı ortak uluslararası kelime ögeleri olan yüksek kullanım sıklığına sahip kelimeleri içeren kısa ve basit metinleri anlayabilir.
A1	Aşına olduğu isimleri, kelimeleri ve temel öbekleri seçerek ve gerektiğinde yeniden okuyarak her seferde tek bir öbek olmak üzere çok kısa ve basit metinleri anlayabilir.
A1 öncesi	Resimli hazır yemek restoran menüsü veya aşına olduğu kelimeleri içeren resimli kitap gibi resimler eşliğindeki kelimeleri/işaretleri tanıyabilir.

Şekil 2 AOBM’de genel okuma yeterlikleri (Council of Europe, çev. 2021)

Yabancı dil öğrenenler için hazırlanan ders kitapları ve yardımcı materyaller bu yeterlikler kılavuzluğunda hazırlanmalı ve öğrencilere bu şekilde sunulmalıdır ki diğer bütün ana hedeflerin yanında yadsınmaması gereken kaygı sorununun da üstesinden gelinebilsin.

Sonuç olarak ana dilde okumayı ve yabancı dilde okumayı birbirinden ayıramayacak olmamızın yanında bazı farklılıklarını da göz ardı etmemek gerekmektedir. Ana dildeki okuma başarısının etkisinin yabancı dildeki okuma başarısını etkileyeceğini ve bunun yanında ana dildeki dil bilgisi, cümle yapıları gibi farklılıkların hedef dildeki öğrenmeyi zorlaştırabileceğini göz önünde bulundurarak yabancı dil eğitim-öğretim programları, ders kitapları ya da ek materyaller hazırlarken bu benzerlik ve farklılıkları dikkate almak gerektiği konusu önemlidir. Özellikle okuma becerisinin kazandırılmasında öğrencilerde yabancı dil öğrenirken oluşabilecek kaygı durumlarını ve bu kaygıların kaynağının öğrencilerin neyle karşılaşacaklarını bilmemesinden kaynaklandığını, bu tür kaygıları aşmada özellikle AOBM'nin okuma yeterliklerinin bize ışık tutacağını unutmamak gerekmektedir.

2.2.METİNLERİN OKUNABİLİRLİĞİ

Okunabilirlik, okuyan tarafından metinlerin kolay ya da güç anlaşılma durumudur (Ateşman, 1997). Metinlerin kolay ya da zor anlaşılma durumları bazı değişkenlere bağlıdır. Güneş, (2003) kısa ve basit yapıları cümlelerin uzun ve karmaşık yapıları cümlelere göre daha iyi öğrenilebildiğini belirtmektedir. Okunabilirlik, metindeki dilsel özelliklerin tamamının okur tarafından az ya da çok kabul edilebilir olmasıdır (Klare, 1963). Ayrıca Klare, okunabilirlik kavramını üç şekilde kullanmaktadır.

- El yazısı veya baskı biçimi okunaklılığı
- Yazının, içeriğinden kaynaklı okuma kolaylığı
- Yazım biçiminden kaynaklanan kavrama ve anlam kolaylığı

İlk maddede metinlerin dış özelliklerinden ve harflerin, sayfa ve renk düzeni gibi şekilsel unsurların uygunluğundan bahsetmektedir. Metnin konusu, paragrafların konusu, dil ve anlatım gibi özellikler ise metnin içeriğinin ve iç özelliklerinin alanıdır. Metnin iç özelliklerinin anlatıldığı madde ikinci maddedir. Üçüncü madde, metinlerin

cümle tümce yapısı, sözcük ve sözcük gruplarının yapısı ve nicel özellikleri dikkate alınarak metinlerin zorluk derecelerinin yani okunabilirlik düzeylerinin belirlendiğiyle ilgilidir. İlk iki madde metinlerin okunaklılığı ve anlaşılabilirliği ile ilgilidir. Okunabilirlik düzeyi bu kavramdan ayrı olarak değerlendirilmelidir. Metinlerin okunabilirliklerini ölçmek için birçok araştırmacı formüller üretmişlerdir. Bu formüllerin üzerinde özellikle durduğu değişkenler metinlerin sözcük ve tümce uzunluğu gibi yüzeysel özellikleridir. Bu nedenle okunabilirlik kavramı, matematiksel formüller yardımıyla metnin okuma güçlüğüünün hesaplanması anlamına gelmektedir, metinlerin anlamsal yönden okunabilirliğini yani anlaşılabilirliğini matematiksel bir formülle ifade etmek mümkün değildir (Ülper, 2010).

Sever (2003); temel okuma yazma becerisinin kazanıldığı ilköğretim döneminde çocukların öğretimde karşılaştıkları metinler, onların öğrenimlerinin ileriki yıllarında okuma alışkanlığı kazanmış birer birey olarak yetişmelerinde önemli bir sorumluluk üsteleneceğini belirtmektedir. Bu yüzden de öğrencilerin karşılaştıkları okuma metinlerinin onların düzeylerine uygun olması gerektiği söylenebilir. Bu durumu yabancı dil öğrenimi alanında da göz önünde bulundurmak gerekmektedir. Çünkü bir dili yeni öğrenen bireyler düzeylerine uygun metinlerle karşılaştıklarında bu onların ileriki dönemlerde hedef dilde okuma alışkanlığı kazanmasına ve motive olmasına katkı sağlayacaktır. Bu bağlamda düşünüldüğünde okunabilirlik çalışmaları ve metinler seçilirken bu çalışmaların dikkate alınması çok daha etkili bir eğitim-öğretim ortamının oluşmasına katkı sunacaktır.

2.2.1. Okunabilirliğin Kullanım Alanları

Hem ana dili hem de yabancı dil eğitiminde kullanılan dilin nitelik ve nicelik bakımından öğrencinin düzeyine uygun olması gerekmektedir. Öğrencinin düzeyinin çok üzerinde olan bir metin, öğretime katkıda bulunamayacaktır. Öğretmenlerin, öğrencilerin yaşadığı zorlukların karşılaştıkları metinlerden değil öğrencinin kendisinden kaynaklandığını düşünmesi okunabilirlik kavramının açıklanmasıyla değişmiştir (Erol, 2014).

Okunabilirlik formüllerinin hem ana dilinde hem de yabancı dilde okuma becerisi eğitimlerinin tümünde kullanılabilir fakat Ateşman (1997) özellikle yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde bireylerin dil düzeylerinin belirlenmesinde ve en

önemlisi yabancı öğrenciler için metin hazırlama aşamalarında kullanılabilirdiğinden bahsetmektedir. Dil öğrenenlerin düzeylerine uygun metinler hazırlanma aşamasında sözcük sıklığı ve okunabilirlik kavramları metin oluşturma sürecine dahil edilerek çok daha etkili ve amaca dönük metinler ortaya çıkarılmasına olanak sunmaktadır.

Okunabilirlik Hesaplamalarında Etkenler ve Değişkenler

Gerek ana dili öğreniminde gerekse de yabancı dil öğreniminde bireylerin amaçları ve bu amaçlar doğrultusunda karşılaştıkları metinler farklılık göstermektedir. Okuma becerisinin kazandırılmasında en çok kullanılan materyaller ders kitapları ve ders kitaplarındaki okuma metinleridir. Ayrıca ders kitapları haricinde öğrencilerin okuma ihtiyaçlarını giderebilecekleri metinler kullanılmaktadır. Bir metnin kolay okunabilir olmasında öğrenciden kaynaklı değişkenler ile birlikte metin kaynaklı değişkenler bulunmaktadır. Bu değişkenler aşağıda sıralanmıştır:

- Çocuğun becerisi ve okuma isteği
- Söz dizimi
- Tümce uzunluğu
- Sözcük uzunluğu
- Sözcük sıklığı
- Konunun önemi
- Metnin düzenlenmesi
- Okuma amacı
- Sütun genişliği ve satır aralığı
- Baskı biçimi
- Fiziksel ortam (Rye, 1982; akt. Çetinkaya, 2010).

Görüldüğü üzere okunabilirliği etkileyen 11 unsurdan bahsedilmektedir. Bunlardan “Çocuğun becerisi ve okuma isteği”, “Okuma amacı” ve “Fiziksel ortam” gibi etkenler bireyle ilgili iken “Sütun genişliği ve satır aralığı”, “Baskı biçimi”, materyalle ilgili değişkenlerdir. Bu değişkenler doğrudan okunabilirliği etkileyen

değişkenler olmamakla birlikte okunaklıkla doğrudan ilişkilidir. “Söz dizimi”, “Sözcük uzunluğu”, “Tümce uzunluğu”, “Sözcük sıklığı” ve “Metnin düzenlenmesi” doğrudan okunabilirliği etkileyen değişkenler arasında gösterilebilir.

Metni oluşturan dilsel özellikler, okuyucunun metinde aktarılan bilgiyi işleme ve anlamlandırma sürecinde önemli bir bölümü oluşturmaktadır ve bilinmeyen sözcük sayısının fazla olması, soyut sözcüklerin ne derece kullanımı, sözcüklerin hece sayısı ve tümcelerin uzunluğu gibi değişkenler doğrudan okunabilirliği etkileyen unsurlardır (Özmen 2019).

2.2.2. Okunabilirlik Hesaplamaları

Tarihsel süreç incelendiğinde farklı diller için birçok araştırmacı tarafından geliştirilen okunabilirlik hesaplamaları karşımıza çıkmaktadır. Bu çalışmaların birçoğunda okunabilirlik için baz alınan değişkenler benzerlik göstermektedir. Bu çalışmalardan ilki Vogel ve Washburne tarafından 1928 yılında hazırlanan okunabilirlik formülüdür. Söz konusu formül hazırlanırken otuz yedi bin öğrencinin tercih ettiği yedi yüz örnek kitap kaynak olarak kullanılmış ve seçilen kitaplarda kullanılan dilin özellikleri ile kitapların okuma sonuçları arasındaki ilişki incelenmiş olup çıkan sonuca göre elde edilen bilgiler doğrultusunda bir okunabilirlik formülü ortaya konmuştur (MEB, 2021). Vogel ve Washburn Formülü aşağıdaki adımlardan oluşmaktadır:

1. Metin içerisindeki farklı sözcük sayısı
2. 1000 sözcüğün içindeki toplam edat ve bağlaç sayısı
3. Thorndike'nin 10.000 sözcükten oluşan listesinde yer almayan sözcük sayısı
4. Örnek olarak seçilen 75 tümcedeki yan tümce sayısı

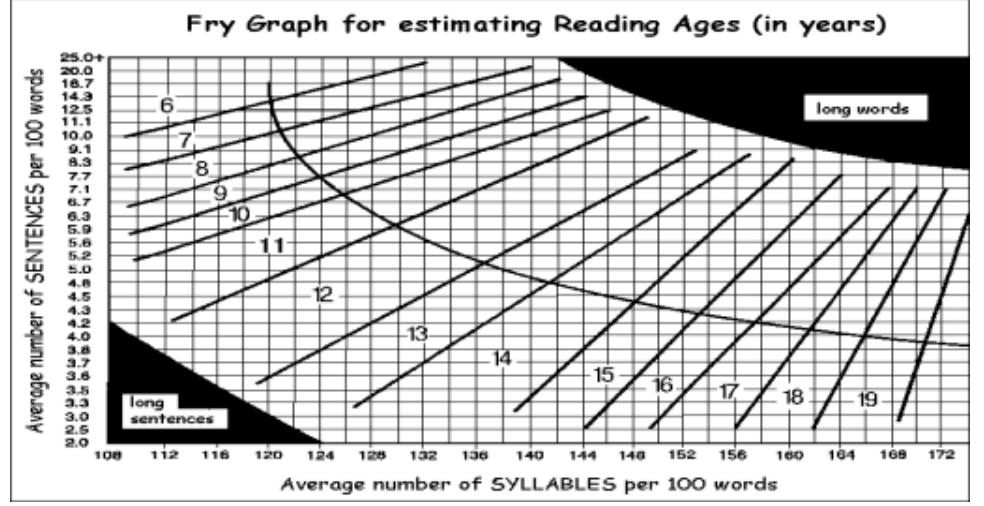
Vogel ve Washburn'un bu çalışması alanyazındaki ilk çalışma olması sebebiyle değerlidir ve hem yeni araştırmacılara yol göstermiştir hem de okuma becerisinin öğrencilere kazandırılmasında yol alınmasını sağlamıştır. Okunabilirlik konusunda diğer bazı önemli çalışmalar aşağıdaki gibidir:

- **Dale-Chall Okunabilirlik Formülü:** Okunabilirlik formülleri anlaşılabilirliği açıklamaz, formüllerin çoğu sözcük dağarcığı ve cümle

yapısının arasındaki korelasyona dayanarak bir ölçüsüyle anlaşılabilirliği ölçmektedir (Dale ve Chall, 1949).

- **Flesch Okunabilirlik Formülleri:** 1948 yılında Rudolph geliştirilmiş olan bu formül ilk olarak gazetelerin okunabilirliğini artırmak amacıyla kullanılmıştır ve uygulanabilirliğinin kolay olması sayesinde Amerika’da hızla yaygınlaşarak bilimsel çalışmaların okunabilirlik hesaplamalarında kullanılmaya başlanmıştır. Flesch okunabilirlik formüllerinin iki farklı türü bulunmaktadır ve farklı amaçlar için geliştirilmiştir. Bunlardan ilki “Flesch Okuma Kolaylığı Formülü” diğeri ise “Flesch-Kincaid Eğitim Düzeyi Formülü”dür. Her iki formül de metin okunabilirliği ölçmek için kullanılsa da birbirinden farklı ölçme ve ölçeklendirme yöntemlerini kullanmaktadır (Çetinkaya, 2010).
- **Gunning Fog İndeksi:** Gunning Fog İndeksi, ortalama cümle uzunluğu ve üç ve daha fazla hece sayısından oluşan sözcükleri değişken olarak kabul eden ve metinlerin okunabilirlik düzeylerini belirlemeye çalışan bir formüldür (Temur, 2003). Daha sonra bu formül, 1958 yılında Powers, Sumner ve Kearl tarafından geliştirilerek cümle uzunluğu ve hece sayısını temel alan ve 7-12 yaş arasındaki çocuklar için uygun olan “Powers-Sumner-Kearl Okunabilirlik Formülü”nü geliştirdiler.
- **SMOG Okunabilirlik Formülü:** 1969 yılında McLaughlin tarafından ortaya konan “SMOG Okunabilirlik Formülü”nde bir metnin okunabilirlik düzeyini basitleştirmek amaçlanmıştır. Formülün amacı metni okuyanların yazılanları anlayabilmesi için gerekli eğitim düzeyini tahmin etmektir.
- **Fry Grafik Okunabilirlik Formülü:** Bu formül hesaplama yöntemi olarak diğeri okunabilirlik formüllerinden ayrılmaktadır. “Fry Grafik Okunabilirlik Formülü”nde incelenen metin ya da kitabın başından, ortasından ve sonundan yüzer sözcüklük bölümler seçilerek bu bölümlerin ortalama tümce ve hece sayısı belirlendikten sonra grafikte

bu değere karşılık gelen ortak nokta belirlenir. Bu ortak nokta da incelenen metnin ya da kitabın hangi sınıf düzeyi için uygun olduğunu göstermektedir.

Şekil 3 Fry Okunabilirlik grafiği (Fry, 1988)

- **ARI-Otomatik Okunabilirlik Formülü:** Bu formülün diğerlerinden farklı yönü değişken olarak metindeki sözcük uzunluğunun kaç harften oluştuğunu da almasıdır.

2.2.3. Türkiye'deki Okunabilirlik Çalışmaları

Türkiye'de okunabilirlikle ilgili ilk çalışmalar 1990'lı yıllarda ortaya çıkmaya başlamıştır. 1997 yılında Ateşman'ın Flesch'in okunabilirlik formülünü Türkçeye uyarlaması bu alandaki ilk çalışma olarak karşımıza çıkmaktadır. Daha önce söz edilen okunabilirlik formülleri diğer diller için geliştirilmiş formüllerdir ve özellikle İngilizce dilinde yeterli ve tutarlı sonuçlar ortaya koyabilmektedirler. Ateşman'ın söz konusu çalışmasına kadar Türkçe metinlerin okunabilirlik hesaplamalarını yapabilecek bir formül üretilmemiştir (Bağcı ve Ünal, 2013).

2.2.3.1. Ateşman Okunabilirlik Formülü

Alanda çok önemli bir eksikliği gidermiş olan çalışmanın en önemli özelliği olarak ülkemizdeki yapılan ilk çalışma olduğunu söylemek mümkündür. Ateşman diğer diller için yapılan çalışmaları inceleyerek en basit ve en geçerli sonucu veren değişkenlerin tümce ve sözcük uzunluğu olduğu görmüştür ve bu değişkenlerden yararlanarak Türkçeye uygun ve tutarlı sonuçlar verebilecek bir formüş geliştirmiştir. Bu çalışmada farklı alanlardan farklı zorluk ve düzeylerde metinler seçilerek en zor okunandan en kolay okunana doğru bir sınıflandırma yapılmıştır ve metinlerdeki ortalama tümce ve sözcük uzunlukları kullanılarak Flesch'e ait okunabilirlik formülündeki katsayılar Türkçe için hesaplanmaya çalışılmıştır (MEB, 2021). Bu hesaplamalar doğrultusunda Türkçenin ortalama sözcük uzunluğunun 2,6 hece, tümce uzunluğunun ise 9-10 sözcük olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Ateşman, 1997).

Hesaplama işlemi esnasında kullanılan dilimize en zor ve en kolay ait metinlerin sınıflandırılması aşağıdaki gibidir:

	Sözcük Uzunluğu (Hece)	Tümce Uzunluğu (Sözcük)
En Kolay Metin	2,2	4
En Zor Metin	3	30

Çizelge 1 Ateşman'ın hesaplamasında kullanılan en zor ve en kolay metinlerin nitelikleri

Yapılan hesaplamalar sonucunda ortaya çıkan formül şu şekildedir:

$$\text{Okunabilirlik Puanı} = 198,825 - 40,175.X1 - 2,610.X2$$

X1 = hece olarak ortalama sözcük uzunluğu

X2 = sözcük olarak ortalama tümce uzunluğu (Ateşman, 1997).

Ateşman (1997) tarafından üretilen formül metinden seçilen yüz sözcüklük bir bölüm için uygulanabilir ve bu formül doğrultusunda Türkçe metinler okunabilirlik puanına göre çok kolaydan çok zora doğru şu şekilde bir sınıflandırma yapılmıştır:

Okunabilirlik Düzeyi	Okunabilirlik Puanı
Çok Kolay	90-100
Kolay	70-89
Orta Güçlükte	50-69
Zor	30-49
Çok Zor	1-29

Çizelge 2 Ateşman'ın okunabilirlik puanına göre sınıflandırması

2.2.3.2.Çetinkaya-Uzun Okunabilirlik Formül

Türkçe metinlerin okunabilirlik hesaplamalarının yapılabilmesi için geliştirilen ikinci fomül 2010 yılında geliştirilen “Çetinkaya-Uzun Okunabilirlik Formülü”dür. Çetinkaya (2010) çalışmasında Türkçeye özgü dilsel özellikler yoluyla metinlerin okunabilirlik puanlarının hesaplanabilmesine yönelik bir formül oluşturarak Türkçe metinlerin okunabilirlik puanlarının tespiti ve sınıflandırmayı hedeflemektedir.

Ateşman’ın çalışması şüphesiz Türkçe metinler için düzenlenmiş ilk okunabilirlik formülü olması açısından önemlidir fakat çalışmada formülün ortaya çıkmasına temel oluşturan istatistiksel çözümlerden söz edilmemektedir ve Flesch’in formülünde temel aldığı değişkenlerin Türkçe metinler ile ilişkisel eşliği veya etki katsayısının yanında evrenin bütünü hakkında ne kadar bilgi verdiği ve ne oranda etkilediği konularına değinilmemiştir (Çetinkaya, 2010). Daha sonrasında yaptığı çalışmalar sonucu Türkçe metinlerin okunabilirliklerini ölçebilmek adına bir regresyon denklemi oluşturmuştur. Bu denklemde ortalama sözcük uzunluğu ve ortalama tümce uzunluğu değişken olarak kullanılmıştır. Formülün işlem adımları şu şekildedir:

- Sözcükleri sayın
- Tümceleri sayın
- Hecelerin sayın
- Ortalama tümce uzunluğunu bulun
- Ortalama sözcük uzunluğunu bulun
- Formülü hesaplayın

Bu adımlar sonrasında aşağıdaki denklemde ortalama tümce ve sözcük uzunluğu değerlerini uygun yerlere giriniz. Formül şu şekildedir:

$$OP = 118,823 - 25,987 \times OSU - 0,971 \times OTU$$

OP = Okunabilirlik puanı

OTU = Ortalama tümce uzunluğu

OSU = Ortalama sözcük uzunluğu (Çetinkaya, 2010).

Söz konusu formül metinlere uygulandıktan sonra ulaşılan okunabilirlik puanına göre şu şekilde sınıflandırma yapılmıştır:

Okunabilirlik Puanı	Okunabilirlik Düzeyi	Eğitim Düzeyi
0-34	Yetersiz Okuma Düzeyi	10,11 ve 12. Sınıf
35-50	Eğitsel Okuma Düzeyi	8 ve 9. Sınıf
51	Bağımsız Okuma Düzeyi	5, 6 ve 7. Sınıf

Tablo 3 Çetinkaya-Uzun Formülü'nde metinlerin okunabilirlik puanına göre sınıflandırılması (Çetinkaya, 2010)

2.2.3.3. Bezirci-Yılmaz Okunabilirlik Formülü

Bezirci ve Yılmaz (2010) tarafından geliştirilmiş olan okunabilirlik formülü, bilgisayar yazılımı üzerinden metinlerin değerlendirilmesini içermektedir. Tümcelerdeki ortalama üç ve daha fazla heceden oluşan sözcük sayısı belirlenerek okunabilirlik değerleri oluşturulmakta ve bu şekilde sınıflandırılmaktadır. Bezirci ve Yılmaz'ın geliştirdiği formülün Ateşman (1997) ve Çetinkaya-Uzun (2010) formüllerine göre farklılaştığı nokta metinde yer alan çok heceli sözcük oranını dikkate alması ve sınıf düzeylerinin belirleme hassasiyetidir (MEB, 2021).

İzlenen adımlar şu şekildedir:

- Metnlerdeki toplam tümce sayısı, sözcük sayısı, harf sayısı, karakter sayısı, hece sayısı ve çok heceli sözcük sayısı (dört heceli ve daha fazlası için) hesaplanmıştır.
- İngilizce metinler için tasarlanan beş okunabilirlik formülü (SMOG, Gunning-Fog, ARI, FRES ve Flesch-Kincaid) Türkçe için geliştirilerek çıkan değerler karşılaştırılmıştır (Bezirci ve Yılmaz 2010).

Bu adımlar doğrultusunda oluşturulan formül aşağıdaki gibidir:

$$YOD = \sqrt{OKS \times ((H3 \times 0,84) (H4 \times 1,5) (H5 \times 3,5) (H6 \times 26,25))}$$

YOD = Yeni okunabilirlik değeri

OKS = Bir cümledeki sözcük sayısı

H3 = Bir cümledeki ortalama üç heceli sözcük sayısı

H4 = Bir cümledeki ortalama dört heceli sözcük sayısı

H5 = Bir cümledeki ortalama beş heceli sözcük sayısı

H6 = Bir cümledeki ortalama altı heceli sözcük sayısı

Formül sonucunda ulaşılan değerlerin sınıflandırması aşağıdaki gibidir:

Yeni Okunabilirlik Değeri	Sınıf Düzeyi
1-8	İlköğretim
9-12	Lise
13-16	Lisans
16	Akademik

Çizelge 3 Bezirci-Yılmaz Formülüne göre okunabilirlik sınıflandırmaları (Bezirci-Yılmaz, 2010)

2.3.SÖZCÜK SIKLIĞI

Türk Dil Kurumu Güncel Türkçe Sözlük'te sözcük sıklığı, dilde bir sözün kullanılma oranı olarak tanımlanmaktadır (TDK, 2023). Gerek ana dili gerekse de yabancı dil öğretimi söz konusu olduğunda şüphesizdir ki sözcük öğretimi önemli bir alandır. Sözcük öğretiminde de hangi sözcüğün, ne zaman ve nasıl öğretilmesi gerektiği dili öğretenler açısından önemli bir sorundur. Sözcük sıklığı çalışmaları bize bu soruların cevaplandırılmasında yardımcı olabilecek önemli çalışmalardır. Akyol, (1997) sözcük öğretimi ve söz varlığını geliştirmenin yalnızca sözlükten anlamları bulmakla olamayacağını; sözcüklerin düşüncelerle ilişkilendirilen karmaşık bir süreç olduğundan ve bundan hareketle sözcüklerin düşüncelerle ilişkilendirilebilmesi için okuma becerisinin öneminden bahsetmektedir. Dil öğretimi sadece okuma değil dinleme, konuşma ve yazma becerilerinin de tümünün öğrencilere kazandırılması gereken bütüncül bir yapıdır. Okumanın dışındaki dil becerilerinde de sözcüklerin düşüncelerle ilişkilendirilmesi gerekir. Bu düşünce ışığında sözcük öğretiminin dil öğretimini oluşturan tüm beceriler için ihtiyaç duyulan önemli bir alandır.

Sözcük öğretiminin nasıl yapılacağı kadar hangi sözcüklerin yabancı dil öğrenenlere ilk olarak öğretileceği sorusu da önemlidir. Temel söz varlığının belirlenmesinde en önemli sözcüklerin organ adları, akrabalık adları, sayılar, günlük

hayatın önemli parçası olan sözcükler, sık kullanılan deyimler ve atasözleri, sık kullanılan sözcük kalıpları olduğu belirtilmektedir (Barın, 2003). Hangi sözcüklerin öğretileceği sorusundan sonra ise bu sözcüklerin hangi düzeyde öğrencilere verileceği sorusu gelmektedir. A1 düzeyinde öğrencilerin daha çok mecaz anlamlar içeren deyim ya da atasözleriyle bolca karşılaşması doğal olarak sözcüğü anlayamamasına neden olacaktır. Bu durumda öğrencilerde motivasyon kaybı görülebilir. Hem öğrencilerin motivasyonunu yüksek tutmak hem de etkili bir sözcük öğretimi yapabilmek adına düzeye uygun sözcük seçimi, verimi artırıcı bir etki edecek olması sebebiyle önem taşımaktadır. Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde, en sık kullanılan sözcüklerin öğretilmesi gerekmektedir ve seçilen sözcüklerin düzeylere dağılımı ve materyal hazırlanması konularında dilde en sık kullanılan sözcüklere başvurulmasının yanında Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin sıklıkla kullandıkları sözcükler incelenmelidir (Gökçen ve Okur, 2017). Dilde sık kullanılan sözcükler, dili bilen ve o dili konuşanların kendilerini ifade ederken ve iletişim kurarken sıklıkla kullandıkları sözcüklerdir; bu sözcüklerin kullanılması dile olan aşinalığın da artmasına katkı sağlar (Çiriş ve Arslan, 2021).

Doğan, (2020) sözcük ve dil bilgisinin birbirinden ayrı düşünülemeyeceğini, ne kadar sözcük varsa o kadar (sözcük) dil bilgisi olduğu ve bu bağlamda tüm sözcüklerin birliktelik kullanımları incelenmeden dil bilgisinin tümüyle belirlenmesinin mümkün olmadığını belirterek dil bilgisi ve sözcük arasındaki sıkı bağın önemini vurgulamaktadır ve bu şekilde sözcüklerin kullanıldıkları belirgin dil bilgisi örüntülerinin ve yaygın dil bilgisel eşdizim kalıplarının belirlenebileceğini belirtmektedir.

Sözcük öğretimin diğer tüm dil becerileriyle ilişkisi ve bağı düşünüldüğünde belli bir standardının olması gerektiği düşünülmektedir. Bu amaçla hazırlanan ders kitapları, alıştırmaya materyalleri, okuma kitapları vb. materyallerin bu standarda göre düzenlenmesi ve öğrencilerin hangi düzeyde hangi sözcüklerle karşılaşması gerektiği konusunun önceden çalışılmış olması gerekmektedir. Ancak Gökçen ve Okur'un (2016) Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin en çok kullandığı ders kitapları olan Gazi, Yeni Hitit ve İstanbul ders kitaplarını incelediği çalışması ortaya koymuştur ki yabancılar için Türkçe ders kitaplarının hazırlanması sürecinde, kitaplarda yer alacak

sözcük ve sözcük gruplarının herhangi bir ölçüte dayandırılmamaktadır. Öğretilmesi hedeflenen sözcüklerin, bir program dahilinde kademeli olarak öğrencilere verilmesi ve bu sözcüklerin seçiminin de yapılacak sıklık çalışmalarına göre ders ve yardımcı kitaplara alınması gerekmektedir (Yıldız vd. 2006). Bu açıdan bakıldığında sözcük sıklığı alanında yapılan çalışmalar, sözcük öğretiminde önemli bir yol gösterici olarak karşımıza çıkmaktadır.

Sözcük sıklığı çalışmalarının bazı faydaları şu şekildedir:

- Yabancı dil öğrenenlere ve ilköğretim öğrencilerine başlangıçta hangi sözcüklerin öğretileceğinin tespit edilmesi
- Sözlüklerin hazırlanmasında sözcüğün hangi anlamının ön plana çıkarılacağına karar verilmesi
- Çalışmalarda en çok kullanılan sözcüklerin ortaya çıkarılması
- Sözcükler bazında dilin geçirmiş olduğu değişimin ortaya çıkarılması
- Sözcüklerden hareketle meydana gelen kültür değişimin ortaya konması
- Dilin barındırdığı yabancı sözcük oranını göstererek dilin gelişim süreci hakkında bilgi vermesi
- Stilistik çalışmalarda ayrıntılı veri sağlanması
- Metin analizlerinin daha sağlıklı yapılabilmesi ve daha derinlemesine yorumlanmasına olanak sağlaması (Ölker, 2011)

Tüm bu düşünceler doğrultusunda öncelikle sözcük sıklık çalışmalarının yapılması ve Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilere yönelik hazırlanan materyallerin bu sıklık listeleri dikkate alınarak birlik içinde oluşturulması gerekmektedir. Bu yöntem hem öğrencilere yol gösterici hem de dil öğretiminde birliği sağlayıcı önemli bir etkidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE METİN DEĞİŞTİRİMİ

Metin değiştiriminin amacı dil öğrenen bireylerin okuma becerisini geliştirebilmeleri ve öğrendikleri dil bilgisi yapılarını pekiştirebilmeleri için ders kitapları dışında kaynak oluşturmaadır. AOBM’de belirtilmiş olan düzeylere göre hazırlanan bu metinler, öğrencilerin özgün metinleri okurken karşılaşabilecekleri zorluklardan arındırılmış ve çerçeve metinde yer alan kazanımlar gözetilerek bazı tekniklerin uygulanmasıyla elde edilen metinlerdir. Öğrencilerin okuma becerilerini geliştirmek için özgün metinlerden değiştirilerek elde edilen metinler olduğu gibi sadece bu amaçla oluşturulmuş “kurma metinler” de bulunmaktadır. Kurma metinler, sadece o dersle ilgili ve belli başlı dil bilgisi yapılarının öğretiminde kullanılan yapay metinler olduğu için dil öğrenenlerin özgün metinlerle çalışması dil öğretiminde iletişim ve okuma becerilerinin geliştirilmesinde çok daha işlevseldir (Bölükbař, 2015). Dil eğitimi alan öğrenciler şüphesiz pek çok eğitim materyalinden yararlanmaktadır. Okuma becerisini geliştirmeye yönelik geliştirilen okuma metinlerinin özgün, sadeleştirilmiş ve genişletilmiş örneklerinden yararlanmak dil eğitimini zenginleştirmektedir. Belli ölçütler çerçevesinde sadeleştirilmiş ve genişletilmiş metinler, öğrencilerin okuduğunu anlama düzeylerini artırarak güdülenmeyi sağlarken özgün metinler ise doğal dil malzemesi sunması sebebiyle hedef dilde gerçekteşen iletişim becerilerinin gelişmesine yardımcı olamamaktadır (Durmuř, 2013a). Aytan vd. (2018) metin değiştirimi terimini metin uyarlamak olarak adlandırmış ve řu şekilde tanımlamıştır: Hedef dildeki özgün bir metinde yapılan sözdizimsel ve sözcüksel değiştirimlerdir. Özellikle temel ve orta düzeydeki öğrenciler sözdizimsel ve sözcüksel açıdan düzenlenmemiş özgün metinlerle karşılaştıklarında özgüvenlerini yitirecek ve karamsarlığa dūřecektir. Bu açıdan bakıldığında okuma becerisinin de sadece eğitim hayatında değil sosyal yaşamda da sürekli kullanılacak bir beceri olduğu göz önünde bulundurulursa okuma becerisindeki motivasyon kaybı, dili öğrenenlerin sadece eğitim hayatını değil tüm hayatına etki

edecek önemli bir beceridir. Krashen (1985), dil becerilerini artırmada en önemli nokta olarak dile ait sözlü ve yazılı girdilerin anlaşılabilirliği olduğunu belirtmektedir.

Eroğlu, (2015) metin değiştiriminin amacını dil düzeyi olarak daha alt düzeydeki öğrencilerin karmaşık ve üst düzey dil yapıları ile uğraşarak zaman ve özgüven kaybı yaşamamasını önlemek olarak açıklamıştır.

Metin değiştirim işleminin hedef kitlesini şu şekilde sıralamak mümkündür:

- Bir dili ikinci dil ya da yabancı dil olarak öğrenenler
- Herhangi bir dil ailesinin farklı bir değişkesinin konuşurları
- Ana dili konuşurları
 - Bir dilin tarihi metinlerinin aynı dilin modern okurları için değiştirimi
 - Yetişkinler için üretilmiş metinlerin o dili ana dil olarak konuşan çocuklara yönelik değiştirimi
 - Konuşma yitimi ve okuma bozukluğu yaşayan kişiler
 - Okuma becerisi bakımından düşük yeterlilikteki okuyucular (Durmuş, 2013).

3.1.YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE METİN TÜRLERİ

Yazınsal yapıtlar, dilin incelikleri yansıtmasının yanında o dildeki zevkin ve yaratıcılığın ürünü olduğu için değerlidir ve bu yapıtları anlayabilmek ve yapıttaki zevki tadabilmek için ya öğrenci üst düzey bir dil becerisine sahip olmalı ya da dildeki metinlerin öğrencilerin anlayabileceği bir forma sokulması gerekmektedir (Başkapan ve Aytan, 2023). Bu bağlamda ortaya incelenebilecek bazı metin türleri çıkmıştır.

3.1.1. Özgün Metinler

Ana dili konuşurlarının doğal iletişim ortamlarında üretilen sözlü ve yazılı dil malzemeleri, özgün metinler olarak tanımlanmaktadır (Durmuş, 2013). Ayrıca Dündar (2021) da dilin asıl muhatapları için yazıldığını ve özgün metinlerin gerçek dili barındırdığını belirtmektedir. Yani özgün metinleri herhangi bir dilde ve o dilin konuşurlarının ihtiyaçları doğrultusunda üretilen her türlü sözlü ve yazılı dil malzemeleri olduğunu söyleyebiliriz. Yabancı dil öğrenen bireyler özellikle hedef

dilin konuşulduğu ülkede eğitim alıyorsa bu tür metinlere eğitim anında ya da sosyal hayatlarında bolca karşılaşmaktadırlar.

Özgün metinler, eğitsel amaçlar dışında gerçek yaşam metinleridir (Bakan, 2012). Fakat bu durum özgün metinlerin eğitsel amaçlarla kullanılmayacağı anlamına gelmemektedir. Eğitsel amaçlar dışında üretilmesi sebebiyle eğitim faaliyetlerinde özgün metinlerin kullanımının bazı noktalarda zorluk çıkarması muhtemeldir. Bazı araştırmacılar özgün metinlerin eğitsel amaçlı kullanımının çok mümkün olmadığını söylese de bu görüşe karşı olarak Durmuş'un (2013a) Lee'den aktardığına göre faydalı ve motivasyonu artırıcı etkisi de olduğu savunulmaktadır. Özgün metinler ve özgün metinlerin bileşenlerinin öğrencilerin ilgi ve güdülünme düzeylerini gerçek dille ve dilin ait olduğu kültürle ilişki kurmalarını sağladığı için olumlu etkilediği düşünülse de temel ve orta düzeydeki öğrenciler için çok fazla karmaşık dil bilgisi yapıları, söz varlığı ve artalan bilgisi içerdiğinden daha zorlayıcı olabilmektedir (Bakan, 2012).

Özgün metinleri, "Kullanmalık metinler" ve "Yazınsal metinler" olarak iki grupta incelemek mümkündür. Kullanmalık metinler, gazete haberleri, biletler, duyurular, menüler vb. belirli bir konuda bilgi verme amaçlı üretilmiş metinlerdir. Yazınsal metinler ise değişik okuma amaçlarına açık ve çok katmanlı anlam içeren metinlerdir (Bölükbaş, 2015). İki metin türü de dil öğrenenler açısından oldukça önemlidir. Çünkü kullanmalık metinler özellikle hedef dilin konuşulduğu ülkede ikamet eden bireyler açısından gündelik yaşamda çok kez karşılaşabilecekleri ve ülkedeki olağan akışa ayak uydurmalarına imkan sağlayan önemli metinlerdir. Yazınsal metinler ise kültür ve dilsel zevk aktarımını sağlamaktadır.

Son yıllarda özellikle iletişimsel yaklaşımın da etkisiyle dil öğretiminde özgün metin kullanımı artmış ve bu tür metinlerin kullanımında etkinliğin artırılmasına yönelik çalışmalar hız kazanmıştır (Yazok, 2020). Fakat bu metinlerin değiştirilmeden öğrencilere sunulması daha çok ileri düzeylerde mümkündür. Temel ve orta düzeyde dil yeterliğine sahip bireyler için karmaşık dil bilgisi yapılarından arındırılmış ve sözcüksel açıdan öğrencilerin düzeylerine uygun hale getirilmiş metinler kullanılması hedeflenen kazanımların kazandırılmasında etkin rol oynayacaktır. Metin sadeleştirmede temel alınan iki yaklaşım bulunmaktadır: "Yapısal yaklaşım" ve "Sezgisel yaklaşım" (Allen, 2009). Yapısal yaklaşımda öğrencilerin dil yeterlikleri dikkate alınarak düzeylere ayrılmış bir yapı söz konusudur. Sezgisel yaklaşım ise öznel

ve sadeleştirmeyi yapan kişinin sözcüksel ve sözdizimsel değiştirimleri sezgilerine dayanarak uyguladığı bir yöntemdir.

3.1.2. Yapay (Kurma) Metinler

Yapay (Kurma) metinler ders kitaplarında yer alan ve dil öğrenenler için öğretilmesi amaçlanan belirli sözcükler ya da dil bilgisi yapılarını aktarmak için ders kitabı yazarları tarafından üretilen metinlerdir (Bölükbaş, 2015). Demircan (1990) tarafından yapay (kurma) metinler, gerçek yaşam deneyimlerini aktarmayan ve okuyucuya doğrudan eyleme dökülemeyecek yaşantı örnekleri sunan metinler olarak tanımlanmıştır. AOBM’de ise bu tür metinler için “özel metinler” terimi kullanılmaktadır ve öğretilen dilsel içeriğe ilişkin bağlam içindeki örnekleri vermek için hazırlanmış metinler olarak tanımlanmaktadır (Council of Europe, 2020). Bu tür metinler de yabancı dil öğretiminde kullanımına sıklıkla başvuru ve öğretime yardımcı materyal olarak kullanılmaktadır. Hatta dil öğretiminde kullanılan metinler son on-yirmi yıldaki değişikliklerden önce edebî/özgün metinlerden çok yapay (kurma) metinlerdi (Erişek ve Yücel, 2002).

Yapay (kurma) metinler, hedef dili öğrenenlerin doğrudan sosyal hayatta karşılığını bulamadıkları metin türleridir ve tanışma, alış veriş, telefon görüşmesi, iş görüşmesi vb. konuları içermektedir (Şimşek, 2016). Temel düzeylerde bu tür metinlerin işlevselliği öğrencilerin başlangıçta özgün metinleri yeterli düzeyde anlayamayacakları için daha fazladır fakat öğrencilerin dil düzeyleri arttıkça bu tür metinler onlar için artık yapmacık ve çocuksu gelmeye başlayacaktır. Ait olduğu dilin kültürel özelliklerini taşımamakta ve eğreti durmaktadır (Dağdeviren, 2019). Bu tür metinler doğal süreç içerisinde oluşmadığı için dilin özelliklerini algılamak mümkün değildir, sadece işaret edilen unsurlar algılanır, anlatılanlar gerçek hayattaki durum ya da olaylarla ilgili olduğu için bu metinleri anlamak öğrenciler açısından zor değildir ve sözcükler ilk ve temel anlamlarıyla kullanılır (Erkul, 2007).

Araştırmalar doğrultusunda yapay (kurma) metinler, bazı noktalarda işlevsel olsa da dil öğretiminde hedef dilin özgün metinlerini kullanmak daha faydalı olarak görülmektedir. Hedef dilin özgün metinlerinin sadeleştirilmesiyle elde edilen metinler yapay (kurma) metinlere oranla çok daha işlevseldir (Bölükbaş, 2015). Hatta Temizyürek’e (2021) göre yapay (kurma) metinlerin uzmanlar tarafından oluşturulması gerektiğine aksi takdirde dili öğrenenlerin düzeyini, hangi sözcükleri ve

dil bilgisi yapılarını öğrenmeleri gerektiğini bilmeyen kişiler tarafından üretilmesi durumunda sürece faydadan çok zarar vereceğini söylemektedir.

3.2.METİN DEĞİŞTİRİM TEKNİKLERİ

Krashen'in (1985) "anlaşılır dilsel girdi" teorisi incelendiğinde yabancı bir dil öğrenenlerin mevcut dil yeteneklerine uygun sözlü ya da yazılı metinlerle karşılaşmaları gerekmektedir ve bu metinlerin "i+1" yani düzeylerinin biraz üstünde olacak şekilde düzenlenmelidir. İletişimsel yönetime göre de dil öğrenen bireylerin dilin zevkine ulaşabilmesi ve gerçek hayat deneyimleri kazanabilmeleri için özgün metinlere maruz kalması gerekmektedir. Hem öğrencilerin hayatın olağan akışı içerisinde oluşturulan metinlere maruz kalmaları hem de hedef dildeki mevcut dil yeteneklerine uygun ya da bunun biraz üzerinde metinlerle karşılaşabilmeleri için hedef dildeki özgün metinlerin bazı işlemlerden geçirilerek uygun forma getirilmesi gerekmektedir. Bu işlemleri "metin değiştirim teknikleri" olarak adlandırmak mümkündür.

Metin değiştirim tekniklerini Durmuş (2013), şu şekilde sıralamaktadır:

- Genişletim
- Sadeleştirme
- Özetleme
- Kısaltma
- Bölme
- Açıklama
- Düzenleme
- Düşürme
- Eksiltme
- Birleştirme
- Yerine koyma

Durmuş (2013), yine aynı araştırmasında "metin değiştirim" ve "metin sadeleştirme" kavramlarının farkına dikkat çekmiş ve bu kavramları "değiştirim" kavramının "sadeleştirme" kavramını da içine alan daha genel bir kavram olduğunu belirtmiştir. Metin değiştirim tekniklerinden olan "genişletim" ve "açıklama" kavramlarına açıklık getirilmelidir. Genişletim, öğrencilerin bilmediği ve anlamakta zorlandığı sözcük ya da dil bilgisi yapılarının metinden çıkarılarak yerine açıklamasının yazılması işlemidir. Açıklama ise bu bilinmeyen sözcük ya da yapıların

aynen korunup açıklamasıyla birlikte verilmesi işlemidir. Örnek vermek gerekirse öğrencilerin bilmediğini düşündüğümüz “ağabey” sözcüğünü “büyük erkek kardeş” şeklinde değiştirmek genişletim, bu sözcüğü “ağabey yani büyük erkek kardeş” şeklinde değiştirmek ise açıklama yöntemidir.

Bölükbaş (2015) ise özgün metinlerin öğrencilerin düzeylerine getirilme işlemini “metin sadeleştirme” olarak adlandırmış ve şu şekilde sınıflandırmıştır:

- Koruma
- Değiştirme
- Özetleme
- Silme

Koruma: Metinde öğrenciler açısından sorun teşkil etmeyen ve az bir çabayla da olsa anlayabilecekleri kısımların hiçbir müdahalede bulunmadan aynen bırakılması işlemidir.

Değiştirme: Öğrencilerin sahip oldukları mevcut dil düzeylerinde anlayamayacakları sözcük ya da dil bilgisi yapılarının düzeylerine uygun olanlarla değiştirilmesi işlemidir.

Özetleme: Metnin bütününde anlatılmak istenen düşüncenin korunarak daha basit ve kısa şekilde anlatılması işlemidir.

Silme: Metnin anlaşılmasına etkisi olmadığı düşünülen ve öğrenciler açısından gereksiz ayrıntı içeren bölümlerin içerikten çıkarılması işlemidir. (Bölükbaş, 2015).

Özmen (2019) de çalışmasında metin değiştirme tekniklerini şu şekilde sınıflandırmıştır:

- Sadeleştirme
 - ❖ Sözdizimsel sadeleştirme
 - ❖ Sözlüksel sadeleştirme
 - ❖ İçerik sadeleştirme
- Genişletme

- Kolaylaştırma

3.3.DİL ÖĞRETİMİNDE ÖZGÜN METİN VE DEĞİŞTİRİLMİŞ METİNLERİN ETKİSİ VE FARKI

Yabancı bir dili öğrenme aşamasında öğrencilerin özgün metinlerle çalışması gerekliliği ve bu yöntemin daha faydalı olduğu konusunda genel kanıdan daha önce bahsedilmiştir. Yalnız bu noktada karşımıza öğrencilerin değiştirilmemiş, orijinal metinlerle mi yoksa bunların değiştirilmiş ve düzeylere göre düzenlenmiş halleriyle mi çalışacakları konusunda birçok tartışma bulunmaktadır.

Özgün metinlerin değiştirilmemiş hallerinin kullanımına dair eleştiriler de yok değildir. Lüleci (2010), özgün dil malzemelerine ulaşmanın kolaylığı sebebiyle yabancı dil öğretim faaliyetlerinde mektup, davetiye, telefon konuşmaları, resmi yazışmalar gibi birçok özgün dil malzemesinin öğretimi kolaylaştırdığını savunmaktadır. Ayrıca özgün metinlerin sadeleştirilmiş hallerinin dil öğrenme amacıyla üretilmemiş olmaları bu metinlerin dil öğretiminde kullanılmasının sorunlara yol açacağı savunulmaktadır. Ragan'a (2006) göre değiştirilmiş metinler, öğrencileri sınırlamakta, uzun vadede öğrencilerin özgüvenlerine zarar vermekte, daha az anlaşılır metinler üretilmekte ve öğrencileri kullanım sıklığı yüksek sözcüklere bağımlı hale getirmektedir. Honeyfield (1977) de bu tür değiştirilmiş metinleri doğal bulmamaktadır ve bu metinlerin okunabilirlik açısından bazı zayıflıklara sebep olduğunu savunmaktadır (Honeyfield, 1977 akt. Durmuş, 2013). Okumanın öncelikle anlamayı hedef alması gerektiğinden metnin içerdiği bilginin, örgütlenme biçiminin ve gönderimde bulunduğu kültürel unsurların da anlaşılması gerekmektedir (Er, 2005).

Dillerin doğal ürünleri olan özgün metinler dil öğretiminde hiçbir müdahalede bulunmadan öğrenciye sunulduğunda daha iyi sonuçlar ortaya çıkacağını savunan tüm araştırmacı ve dil bilimciler, değiştirilmiş metinlerin özellikle doğallıktan uzaklaşacağı konusunda hemfikirdir. Fakat değiştirilmemiş metinler, yazarları tarafından dil öğretim kaygısı güdülmeden yazılmış özgün eserlerdir. Bu durumda içerisinde çok fazla mecazlı söyleyiş, deyim, atasözü ve sözcük grupları içeren bir metni dil öğrenmeye yeni başlamış bir bireye sunarak bu öğretimden fayda beklemek çok mümkün değildir. Yüksek düzeylerde dil öğreticileri tarafından dikkatle uygulanacak olan bu yöntem belki çok büyük sıkıntılar doğurmayacaktır fakat Türkçeyi öğrenmeye

henüz başlamış bir bireyin motivasyonunu ve dile karşı bakış açısını olumsuz yönde etkileyerek bu davranıştan vazgeçirecektir.

Özgün metinlerle çalışırken özgün metinlerin içerdiği sözcüklerin öğrencilerin acil ihtiyaçlarına yönelik olmaması karşılaşılan en büyük sorunlardan biridir (Tamo, 2009). Çünkü öğrenciler hedef dilin konuşulduğu ülkede ikamet ederken ilk olarak insanlarla tanışmayı, alışveriş yapmayı ve günlük hayatta karşılaştıkları basit sorunları çözüme kavuşturmayı bekler ve bu ihtiyaçlarını mümkün olan en kısa sürede aşmak ister. Hiçbir işlemde geçmemiş özgün metinler öğrencilerin bu ihtiyaçlarına hemen bir cevap olmayacaktır. Ruddock (2000) da öğrencilerin özgün metinlerle çalışması gereken düzeyin B1 ve üstü olduğunu yine aynı sebeplerle savunmaktadır (akt. Şaraplı, 2011). Sadeleştirilmiş metinler, belli bir dilsel özelliği aydınlatan ve bu amaçla yazılan metinlerdir (Simensen, 1987'den akt. Bakan, 2012).

Özgün metin ve değiştirilmiş metinlerle yapılan değerlendirme çalışmaları incelendiğinde birçoğunda değiştirilmiş olan metinler öğrenciler tarafından daha anlaşılır, eğlenceli ve anlaşılır olarak değerlendirildiği görülmektedir. Refik Halit Karay'ın "Eskici" öyküsünün B1 düzeyinde sadeleştirildiği ve çalışmanın Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrenciler tarafından değerlendirildiği çalışmada öğrenciler, sadeleştirilmiş metnin sorularına verdikleri doğru cevap sayısı özgün metnin sorularına verilen doğru cevap sayısından anlamlı bir şekilde daha fazladır. Ayrıca yine aynı çalışmada öğrenciler sadeleştirilmiş metni özgün metne göre zevkli, eğlenceli, heyecanlı bulmuş ve sadeleştirilmiş metinde bilmediği sözcük ve dil bilgisi yapısının daha az olduğunu belirtmiştir (Süner, 2018).

Bilgiç (2021) tarafından hazırlanan bir başka çalışmada ise Tarık Buğra'nın "Hayat Böyledir" öyküsü A2 düzeyinde sadeleştirilmiş ve sonrasında öğrencilerle görüşmeler yapılmıştır. Görüşmeler neticesinde sadeleştirilmiş metinlerin daha kolay anlaşıldığı, okumaya dair motivasyonu artırdığı, gerçek hayatla ilişkili olması sebebiyle ilgi çekici olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Alanda yapılan çalışmalar da Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin sadeleştirilmiş metinleri ilgi çekici, motivasyon artırıcı, daha anlaşılır, daha eğlenceli ve daha heyecanlı bulduğunu ortaya koymaktadır. Bu sebeple özellikle başlangıç

düzeylerinde değiştirilmiş özgün metinler, B1 ve sonrasında değiştirilmemiş metinler dil öğretiminde tercih edilirse çok etkili ve işlevsel bir yöntem tercih edilmiş olacaktır yorumu yapmak mümkündür. Yalnız değiştirilen metinler, sezgisel yaklaşımla değişik yapısalci yaklaşımla ele alınıp metin değiştirim teknikleri çerçevesinde bağdaşıklık ve bağlaşıklık ilkelerine bağlı, AOBM dikkate alınarak ve uzmanlara tarafından yapılması gerekmektedir.

3.4.SADELEŞTİRİLECEK METİNLERİN SEÇİMİ

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen bireyler için sadeleştirilecek metinlerler en üst düzeyde verim alabilmek için sadeleştirilecek metni doğru belirlemek ve sadeleştirme işlemi esnasında doğru bir yol izlemek önemlidir (Süner, 2018). Bir özgün metni sadeleştirmekteki amaç dil öğrencilerine hedef dilin kültürünü ve o dilin içerdiği dilsel öğeleri tam olarak yansıtan ve aynı zamanda dilin olağan akışı içerisinde oluşmuş özgün metinler sunarak öğrencilerin okudukları metinlerden zevk almasıdır. Hiçbir işlemde geçmeden öğrencilere sunulan özgün metinlerin kullanımının öğrenciler açısından olumsuz olabilecek yönlerinden çalışmamızın diğer bölümlerinde çokça bahsedilmiştir. Eğitim-öğretim faaliyetlerinin olmazsa olmaz unsuru güdülenmeyi sağlayabilmek, öğrencilerde okuma eylemine ve hatta hedef dile karşı olumsuz bir tutum geliştirmemelerini adına öğreticiler olarak sunduğumuz okuma materyallerinin en başta bu ölçütlere uygun olması gerekmektedir.

Nuttal, (1996) yabancı dil öğretiminde metinlerin seçimiyle ilgili *içeriksel uygunluk, sunum, özgünlük, çeşitlilik, işletilebilirlik* ilkelerinin öneminden bahsetmektedir. Metinler ilkeler doğrultusunda seçildiğinde hedef kazanımların aktarımında önemli rol oynamaktadır. Krashen, (2003) dil ediniminin konuşma ya da yazma ile öğrenilemeyeceğini ve bu becerilerin “çıkıtı” (output) olduğunu belirtmektedir ve dilsel girdinin okuma ve dinleme ile edinilebileceğini söylemektedir. Bu bağlamda okuma metinlerinin önemi dil öğretiminde daha da ön plana çıkmaktadır. Dil öğrencilerine sunulacak dilsel girdi okuma metinleriyle bireylere sunulabilir. Yine Krashen (2003) bu dilsel girdinin “i+1” yani öğrencilerinin yeterliklerinin biraz üzerinde bir düzeyde olması gerekliliğini bildirmektedir.

Sadeleştirilecek metinlerin seçimi ve özgün metinlerin sadeleştirme işlemi yapılırken tüm bu ilkelerin göz önünde bulundurulması ve bağlı kalınması açamlanan kazanımların hedefe ulaşabilmesi açısından önemlidir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. METİN DEĞİŞTİRİM TEKNİKLERİ ÇERÇEVESİNDE “HOŞGÖR KÖFTECİSİ” ADLI ÖYKÜ KİTABININ SADELEŞTİRİLMESİNE İLİŞKİN YÖNTEM VE UYGULAMALAR

Metin değiştirimi, özgün metin ile bu metin üzerinde yapılan bir dizi dilbilimsel değişiklik sonucunda ortaya çıkan hedef metin arasındaki ilişkiyi temsil etmektedir (Durmuş, 2013). Değiştirilen metinlerde amaç öğrencilerin yeterlikleri de göz önünde bulundurularak birtakım işlemlerden geçtikten sonra öğrencilerin düzeylerine indirgemektir. Öğrencilerin ilgili düzeylerdeki yeterlikleri AOBM’de açık şekilde belirtilmiştir. Bu yeterlikler çerçevesinde gerek sadeleştirme gerekse de genişletme yöntemlerinden yararlanılarak değiştirilen özgün metinler, öğrencilerin ihtiyaçlarını gidererek düzeylerine uygun bir forma getirilmektedir. Bu sayede hedef dilde gerçek dil formlarının korunması da amaçlanarak öğrencilerin bağımsız pratik yapabilmeleri ve özgüvenlerinin artırılması onları motive edecek ve hedef dile daha istekli hale getirecektir. Çünkü hiçbir işlemde geçmemiş özgün metinleri anlamak özellikle temel ve orta düzeydeki öğrenciler için imkansız yakındır ya da bu metinleri anlayabilmek için çok uzun zaman ve çaba harcamaları gerekecektir. Bu durum da öğrencilerin güdülenme seviyelerini olumsuz yönde etkileyerek hedef dile karşı olumsuz bir tutum içine girmelerine sebebiyet verebilir.

Çalışmada Orhan Veli Kanık’ın Ocak 2021’de Everest Yayınlarından çıkan “Hoşgör Köftecisi” adlı kitabında yer alan altı öykünün (Baharın Ettikleri, Denize Doğru, Hoşgör Köftecisi, İşsizlik, Kan, Öğleden Sonra) metin değiştirim tekniklerinden yararlanılarak A1, A2, B1 ve B2 düzeylerinde sadeleştirilmesini içermektedir. Sadeleştirilen metinler, hedef düzeydeki dil bilgisi yapıları ve sözcükleri öğrenmiş, bir üst düzeye başlamış öğrenciler içindir.

Orhan Veli’nin öyküleri “durum” öyküleridir. Yabancılara Türkçe öğretiminde daha çok “olay” öyküleri kullanılmasının anlatımın akıcı ve olay örgüsünün anlaşılır olması sebebiyle daha olumlu olduğu düşünülse de Orhan Veli’nin basit dili ve hayatın içinden oluşu, onun öykülerinin de sadeleştirilerek alanda kullanılmasının mümkün

olduğu düşünölmüştür. Üslubunun mizahi yanı Türkçeyi sonradan öğrenenler için sıkıcı olabilecek durum öykülerini eğlenceli kılmış ve halkın arasından gözlemlerini okuyucularla paylaştığı için alanın misyonlarından biri olan kültür aktarımı konusunda da onun öykülerini işlevsel hale getirmiştir.

4.1. ORHAN VELİ KANIK

Orhan Veli, her ne kadar şair kimliğiyle öne çıkmış olsa da kaleme aldığı altı öykü ve iki deneme bulunmaktadır. Türk şiirine getirmiş olduğu yenilikçi bir akım olan “Garip” hareketinin kurucusu kimliğiyle edebiyatımızın mihenk taşlarından biridir.

Şiirlerindeki mizahi gücü öykülerine de taşımış olan Orhan Veli’nin dili basit, anlaşılır olmakla birlikte anlatımı yüzeysel fakat boş değildir (Karayakupoglu, 2019). Orhan Veli öyküleri ilk olarak dönemin dergilerinde yayımlanmıştır. “Hoşgör Köftecisi” öyküsü 1947 yılında Tanin dergisinde, “Kan” öyküsü 1947 yılında ve “Baharın Ettikleri” öyküsü 1948 yılında Seçilmiş Hikâyeler dergisinde, “Öğleden Sonra” ve “İşsizlik” öyküleri 1949 “Denize Doğru” öyküsü ise 1950 yılında Yaprak dergisinde yayımlanmıştır (Kanik, 2019). Sonraki süreçte Yapı Kredi Yayınları bütün öyküleri “Hoşgör Köftecisi” adlı kitapta toplayarak yayımlamıştır ve telif hakkının 2012 yılından sonra kalkmasıyla bir çok yayınevi Orhan Veli’nin öykülerini farklı isimlerle yayımlamışlardır.

4.2. SADELEŞTİRME İLKELERİ

Özgün metinlerin, metin değiştirim teknikleri kullanılarak sadeleştirme işlemi esnasında Ankara Üniversitesi TÖMER’in AOBM çerçevesinde hazırlanan “Yeni Hitit 1”, “Yeni Hitit 2” ve “Yeni Hitit 3 (6. üniteye kadar)” kitapları kullanılmıştır. Söz konusu kitaplardaki dil bilgisi “Yeni Hitit 1” kitabında A1 ve A2, “Yeni Hitit 2” kitabında B1, “Yeni Hitit 3” kitabında ise B2 ve C1 düzeylerine denk düşmektedir. Çalışmamızda “Yeni Hitit 3”teki ilk altı ünitenin alınma sebebi çalışmanın en yüksek düzeyinin B2 olmasıdır.

Metin değiştirimi yapılırken Özmen’in (2019) çalışmasında kullanmış olduğu ölçütler baz alınmıştır.

1. Sadeleştirme Yöntemleri

- 1.1. Sözdizimsel sadeleştirme
 - 1.1.1. Karmaşık tümceleri bölme
 - 1.1.2. Ad, sıfat, belirteç tümceciklerini ayırma
 - 1.1.3. Zamansal ilişkileri standart hale getirme
 - 1.1.4. Art gönderimler (gönderimleri açık hale getirme)
 - 1.1.5. Dolaylı anlatımı azaltma
 - 1.1.6. Edilgen ve ettirgen yapıları etken hale getirme
 - 1.1.7. Devrik yapıları düzenleme
- 1.2. Sözlüksel sadeleştirme
 - 1.2.1. Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme (deyimler dahil)
 - 1.2.2. Yenden yazma
 - 1.2.3. Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
 - 1.2.4. Kiplikleri sözcükle ifade etme
 - 1.2.5. Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma (anlamsal)
- 1.3. İçerik sadeleştirme
Anlatı şemasını kullanma
2. Genişletme Yöntemleri
 - 2.1. Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanlarla genişletme (açıklama alt-anlamlı sözcük yerine üst-anlamlı sözcük kullanma)
 - 2.2. Tekrar ve yeniden yazma yöntemiyle örtük anlatım ve önvarsayımları belirtik kılma (eksilteleri tamamlama)
 - 2.3. Bağlantıları açık hale getirme (görünmeyen bağlaç ve belirteçleri kullanma)
 - 2.4. Pekiştirme, yineleme ve türetme yoluyla temel kavramları vurgulama

3. Kolaylaştırma Yöntemeleri

Sözlükçe

4.3.BAHARIN ETTİKLERİ ÖYKÜSÜNÜN DÜZEYLERE GÖRE SADELEŞTİRME UYGULAMASI

4.3.1. B2 Düzeyi

Özgün Metin	Değiştirilmiş Metin	Uygulanan İşlem
(1)Bir yazı yazmak istiyordum.	(1)Bir yazı yazmak istiyordum.	-Koruma
(2)Kâğıdı kalemi aldım, taraçaya çıktım.	(2)Kâğıdı kalemi aldım, taraçaya çıktım.	- Sözlükçe
(3)Taraça dediğim, oturduğum otelin en üst katında.	(3)Taraça dediğim, oturduğum otelin en üst katında.	- Koruma
(4)Hava da domuzuna güzel.	(4)Hava da nasıl güzel	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
5)Ilık bir mart güneşi, iliklerine kadar ısıyor insan.	5)Ilık bir mart güneşi, iliklerine kadar ısıyor insan.	- Sözlükçe
(6)Böyle havalar, kış sonlarında, çok kişileri mesut eder.	(6)Böyle havalar, kış sonlarında çoğu kişiyi mutlu eder.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(7)Saadet nedir?	(7)Saadet nedir?	-Sözlükçe
(8)Herkes saadeti tanımış mıdır bu dünyada?	(8)Herkes saadeti tanımış mıdır bu dünyada?	-Koruma
(9)Bu meseleler üzerinde uzun uzun konuşmak mümkün.	(9)Bu meseleler üzerinde uzun uzun konuşmak mümkün.	-Koruma
(10)Kim bilir, belki o zaman ben de bu söylediğim sözden vazgeçerim.	(10)Kim bilir, belki o zaman ben de bu söylediğim sözden vazgeçerim.	-Koruma
(11)Ama zaman zaman ben de kendimi mesut sansam ne çıkar?	(11)Ama zaman zaman ben de kendimi mesut sansam ne çıkar?	-Sözlükçe
(12)Büyük saadetlerden hiçbir vakit nasibim olmayacağına göre bunlarla avunayım bari.	(12)Büyük saadete hiçbir zaman sahip olmayacağına göre bunlarla avunayım bari.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(13)Oturdum.	(13)Oturdum.	-Sözlükçe
(14)Ne yazayım diye düşünmeye başladım.	(14)Ne yazayım diye düşünmeye başladım.	-Koruma
(15)Acaba hikâye mi yazsam?	(15)Acaba hikâye mi yazsam?	-Koruma
(16)Hikâyede konunun pek o kadar mühim olmadığını söyleyenler de çıktı.	(16)Hikâyede konunun pek o kadar mühim olmadığını söyleyenler de çıktı.	-Sözlükçe

(17)Ama ne olursa olsun, bir vaka lazım.	(17)Ama ne olursa olsun, bir olay lazım.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(18)Üstelik vaka da alışılmış, bıkmış vakalardan olmamalı.	(18)Üstelik olay da alışılmış, bıkmış olaylardan olmamalı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(19)Küçük burjuvanın hayatını anlatan, onun zaaflarını, onun adiliklerini dünyanın en büyük kahramanlıkları, en asil heyecanları gibi gösteren hikâyelerden illallah dedik artık.	(19)Küçük burjuvanın hayatını anlatan, onun kötü taraflarını dünyanın en büyük kahramanlıkları, en asil heyecanları gibi gösteren hikâyelerden bıktık artık.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(20)Bütün ıstıraplar aşktan doğuyor.	(20)Bütün ıstıraplar aşktan doğuyor.	-Sözlükçe
(21)Oysaki öte yandan milyonların, milyarların ıstırapı var.	(21)Oysaki öte yandan milyonların, milyarların ıstırapı var.	-Koruma
(22)Ama ne yazık ki biz o insanı tanıyoruz.	(22)Ama ne yazık ki biz o insanı tanıyoruz.	-Koruma
(23)Girmişiz küçük burjuvanın içine, yuvarlanıp gidiyoruz.	(23)Girmişiz küçük burjuvanın içine, yuvarlanıp gidiyoruz.	-Koruma
(24)Başka cemiyetlerin, başka sınıfların adamı olduğumuzu bile bile.	(24)Başka sınıfların adamı olduğumuzu bile bile.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(25)Bizim dertlerimiz, içinde yaşadığımız adamların dertlerine benzemiyor.	(25)Bizim dertlerimiz, içinde yaşadığımız adamların dertlerine benzemiyor.	-Koruma
(26)Ne parada gözümüz var ne pulda.	(26)Ne parada gözümüz var ne pulda.	-Koruma
(27)Geçenlerde bir kadın, “Benim için şiir,” diyordu, “beyaz otomobildir.”	(27)Geçenlerde bir kadın, “Benim için şiir beyaz otomobildir.” diyordu.	-Devrik yapıları düzenleme
(28)Biz, en küçük menfaatlerini bile korumaktan âciz zavallılar, nasıl onlarla bir oluruz.	(28)Biz, en küçük menfaatlerini bile koruyamayan zavallılar, nasıl onlarla bir oluruz.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(29)Biz, tanımadığımız o büyük sınıfın, o fakir sınıfın adamıyız.	(29)Biz, tanımadığımız o büyük sınıfın, o fakir sınıfın adamıyız.	-Sözlükçe
(30)Ama tanımadığımız için de onlardan, onların hayatından bahsedemeyiz.	(30)Ama tanımadığımız için de onlardan, onların hayatından bahsedemeyiz.	-Koruma
(31)Üstelik tehlikeli bir iş o.	(31)Üstelik tehlikeli bir iş o.	-Koruma

(32)İnsana sol diyorlar, komünist diyorlar.	(32)İnsana sol diyorlar, komünist diyorlar.	-Sözlükçe
(33)İyisi mi, bir yazar hiç suya sabuna dokunmayan yazılar yazmalı.	(33)İyisi mi, bir yazar hiç suya sabuna dokunmayan yazılar yazmalı.	-Sözlükçe
(34)Ben de öyle yapacağım.	(34)Ben de öyle yapacağım.	-Koruma
(35)Gökyüzü mavi, masmaviydi.	(35)Gökyüzü mavi, masmaviydi.	-Koruma
(36)Güneş gittikçe ısıtıyordu.	(36)Güneş gittikçe ısıtıyordu.	-Koruma
(37)“Bir makale mi yazsam acaba?” diye düşündüm.	(37)“Bir makale mi yazsam acaba?” diye düşündüm.	-Koruma
(38)Son zamanlarda zihnimi kurcalayan bir mesele var.	(38)Son zamanlarda zihnimi kurcalayan bir mesele var.	-Koruma
(39) <i>Realisme</i> meselesi.	(39) <i>Realisme</i> meselesi.	-Sözlükçe
(40) <i>Realisme</i> ’i artık on dokuzuncu yüzyıldaki gibi anlamamalı.	(40) <i>Realisme</i> ’i artık on dokuzuncu yüzyıldaki gibi anlamamalı.	-Koruma
(41)Oturduğum taraça önümdeki apartmanların arka tarafına bakıyordu.	(41)Oturduğum taraça önümdeki apartmanların arka tarafına bakıyordu.	-Koruma
(42)O apartmanların da taraçaları var.	(42)O apartmanların da taraçaları var.	-Koruma
(43)Gözüm karşı taraçaya ilişti.	(43)Gözüm karşı taraçaya takıldı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(44)Bir kadın bir masanın başına oturmuş, başını öne eğmiş, bir kolunu masaya dayamış, bir şey yapıyordu.	(44)Bir kadın bir masanın başına oturmuş, başını öne eğmiş, bir kolunu masaya dayamış, bir şey yapıyordu.	-Koruma
(45)Herhalde pirinç ayıklıyordu.	(45)Herhalde pirinç ayıklıyordu.	-Sözlükçe
(46)Kendisi de hizmetçi olmalı dedim.	(46)Kendisi de hizmetçi olmalı dedim.	-Koruma
(47)Evet, evet, hizmetçi olmalı.	(47)Evet, evet, hizmetçi olmalı.	-Koruma
(48)Kılığı kıyafeti de hizmetçiye benziyor.	(48)Kılığı kıyafeti de hizmetçiye benziyor.	-Koruma
(49)Aman, sakın hizmetçileri kötülemek için söyledim sanmayın.	(49)Aman, sakın hizmetçileri kötülemek için söyledim sanmayın.	-Koruma
(50)İş kıyafeti demek istiyorum; hepsi o kadar.	(50)İş kıyafeti demek istiyorum; hepsi o kadar.	-Koruma
(51)Yoksa bu burjuva hizmetçilerinin ne kadar kibar olduğunu bilirim.	(51)Yoksa bu burjuva hizmetçilerinin ne kadar kibar olduğunu bilirim.	-Koruma
(52)Çoğu zaman, efendilerine, hanımlarına taş çıkarırlar.	(52)Çoğu zaman, efendilerine, hanımlarına taş çıkarırlar.	-Sözlükçe
(53)Kalktım, dolaşmaya başladım.	(53)Kalktım, dolaşmaya başladım.	-Koruma

(54)Bir aralık taraçanın ta kenarına kadar geldim.	(54)Bir ara taraçanın ta kenarına kadar geldim.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(55)Aşağıdaki bahçede, duvarın üzerinde beş tane kedi bir başka kedinin etrafına dizilmişler, homurdanıp duruyorlar.	(55)Aşağıdaki bahçede, duvarın üzerinde beş tane kedi bir başka kedinin etrafına dizilmişler, homurdanıp duruyorlar.	-Sözlükçe
(56)Kuyrukları da durmadan oynuyor.	(56)Kuyrukları da durmadan oynuyor.	-Koruma
(57)Ortadaki dişi olacak, ötekiler erkek.	(57)Ortadaki dişi olacak, ötekiler erkek.	-Sözlükçe
(58)Kediler baharı insanlardan evvel duyuyor demek.	(58)Kediler baharı insanlardan önce duyuyor demek.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(59)O sırada iki çocuk peyda oldu.	(59)O sırada iki çocuk peyda oldu.	-Sözlükçe
(60)Sırtlarında küfe vardı.	(60)Sırtlarında büyük bir sepet vardı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(61)Üzerlerindeki esvaplar saçak saçaktı.	(61)Üzerlerindeki kıyafetler eskiydi.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(62)Bahçeye nereden girmişler.	(62)Bahçeye nereden girmişler.	-Koruma
(63)Mal sahibi bahçe kapısına giden yola kömür döktürmüş.	(63)Ev sahibi bahçe kapısına giden yola kömür döktürmüş.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(64)Girip çıkanların iskarpinleri çamur olmasın diye herhalde.	(64)Girip çıkanların ayakkabıları çamur olmasın diye herhalde.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(65)Oradan kömür toplamaya gelmiş olacaklar.	(65)Oradan kömür toplamaya gelmiş olacaklar.	-Koruma
(66)Bilmiyor bu çocuklar dünyanın nizamını.	(66)Bilmiyor bu çocuklar dünyanın düzenini.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(67)Bir yanda bir sürü insan soğuktan kırılır durur, öte yanda üç beş kişi kunduralarının kirlenmemesi için kömürü yerlere döker.	(67)Bir tarafta bir sürü insan soğuktan donar, diğer tarafta üç beş kişi ayakkabılarının kirlenmemesi için kömürü yerlere döker.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(68)Böyledir bu iş.	(68)Böyledir bu iş.	-Koruma
(69)Değişmez.	(69)Değişmez.	-Koruma
(70)Dünyanın her tarafında böyle.	(70)Dünyanın her tarafında böyle.	-Koruma
(71)Karşı taraçadaki kadının ne kedilerden haberi vardı ne de küfeci çocuklardan.	(71)Karşı terastaki kadının ne kedilerden haberi vardı ne de çocuklardan.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme

		-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(72)O, durmadan pirinç ayıklıyordu.	(72)O, durmadan pirinç ayıklıyordu.	-Koruma
(73)Belki de uzuvlarının o ılık bahar güneşi altında hazdan gevşediğini, vücudunun bazı kısımlarının tatlı tatlı terlediğini duyuyordu.	(73)Belki de bahar güneşinden vücudunun bazı kısımlarının tatlı tatlı terlediğini hissediyordu.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(74)Neler düşünüyordu, kim bilir?	(74)Neler düşünüyordu, kim bilir?	-Koruma
(75)Bir aralık kalktı, pirinci masanın üzerine bırakıp içeriye gitti.	(75)Bir ara kalktı, pirinci masanın üzerine bırakıp içeriye gitti.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(76)Gençti de	(76)Gençti de	-Koruma
(77)Entarisine sığmayan azgın bir vücudu vardı.	(77)Elbisesine sığmayan bir vücudu vardı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
		-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(78)Baharı o da duyuyordu muhakkak.	(78)Baharı o da duyuyordu muhakkak.	-Koruma
(79)Vallahi korkunç şey bu bahar?	(79)Vallahi korkunç şey bu bahar?	-Koruma
(80)Bir yazı yazmak lazım.	(80)Bir yazı yazmak lazım.	-Koruma
(81)Gelelim <i>Realisme</i> bahsine.	(81)Gelelim <i>Realisme</i> konusuna.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(82) <i>Realizme</i> 'i artık başka türlü anlamalı.	(82) <i>Realisme</i> 'i artık başka türlü anlamalı.	-Koruma
(83)Bir eser, içine dünyanın en çirkin realitelerini doldurmakla <i>realiste</i> olmaz.	(83)Bir eser, içine dünyanın en çirkin realitelerini doldurmakla <i>realiste</i> olmaz.	-Sözlükçe
(84)Sefaletleri, ıstırapları, sınıf tezatlarını en keskin hatlarıyla canlandırmak isteyen çok kere mübalağaya düşer.	(84)Sefaletleri , ıstırapları, sınıf farklılıklarını en sert şekilde anlatan aşırıya kaçır.	-Yeniden yazma
		-Sözlükçe
(85)Dünyayı hep kara gözlükle görmek, pertavsız sadece pisliklerin üzerinde dolaştırmak bence <i>romantisme</i> 'in ta kendisidir.	(85)Bence <i>romantisme</i> dünyayı hep kara gözlükle görmek ve pisliklere odaklanmaktır.	-Yeniden yazma

(86)Yirminci yüzyıl adamınınsa <i>romantique</i> olmaya hakkı yok artık.	(86)Yirminci yüzyıl adamınınsa <i>romantique</i> olmaya hakkı yok artık.	-Koruma
(87)Cemiyete faydalı olabilmek, insanları, söylediklerimize inandırmakla mümkün.	(87)İnsanlara faydalı olabilmek, onları, söylediklerimize inandırmakla mümkün.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(88) <i>Realiste</i> yazarla <i>romantique</i> yazarı konu bakımından da ayıramayız.	(88) <i>Realiste</i> yazarla <i>romantique</i> yazarı konu bakımından da ayıramayız.	-Koruma
(89)Çünkü yeryüzünde <i>realiste</i> olay yahut <i>romantique</i> olay diye bir şey yoktur.	(89)Çünkü yeryüzünde <i>realiste</i> olay yahut <i>romantique</i> olay diye bir şey yoktur.	-Koruma
(90)Bir yazarın edebi hüviyetini sadece işçiliği tayin eder.	(90)Bir yazarın edebi kimliğini sadece işçiliği belirler.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Sözlükçe
(91)Karşiki kadın taraçaya tekrar çıktı.	(91)Karşidaki kadın taraçaya tekrar çıktı.	-Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma
(92)Elinde bir tas vardı.	(92)Elinde bir tas vardı.	- Sözlükçe
(93)Geldi, pirinci tasın içine boşalttı.	(93)Geldi, pirinci tasın içine boşalttı.	-Koruma
(94)Sonra da elini tasa sokup karıştırmaya başladı.	(94)Sonra da elini tasa sokup karıştırmaya başladı.	-Koruma
(95)Galiba yıkıyordu.	(95)Galiba yıkıyordu.	-Koruma
(96)Aşağıdaki kedilerle küfeci çocuklardan hâlâ haberi yoktu.	(96)Aşağıdaki kedilerle çocuklardan hâlâ haberi yoktu.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(97)Küfeci çocuklar için biraz evvel, “Bunlar dünyanın nizamını bilmiyorlar,” dedim.	(97)Çocuklar için biraz önce, “Bunlar dünyanın düzenini bilmiyorlar,” dedim.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(98)Yanlış!	(98)Yanlış!	-Koruma
(99)Dünyanın nizamını çok iyi biliyorlar.	(99)Dünyanın nizamını çok iyi biliyorlar.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(100)Nedir dünyanın nizamı?	(100)Nedir dünyanın düzeni?	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(101)Ağahan söylemiş ya!	(101)Eskiler söylemiş ya!	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme

(102) “Zenginler olmasaydı,” demiş, “fakirlerin hali daha kötü olurdu.”	(102) “Zenginler olmasaydı,” demiş, “fakirlerin hali daha kötü olurdu.”	-Koruma
(103)Doğru!	(103)Doğru!	-Koruma
(104)Bu çocuklar bunu ta doğuştan biliyorlar.	(104)Bu çocuklar bunu ta doğuştan biliyorlar.	-Koruma
(105)Fakirin daima zenginlere borçlu olduğunu biliyorlar.	(105)Fakirin daima zenginlere borçlu olduğunu biliyorlar.	-Koruma
(106)Bunların aklından, “Fakirler olmasaydı zenginlerin hali ne olurdu?” diye düşününce geçmiş midir acaba?	(106)Bunların aklından, “Fakirler olmasaydı zenginlerin hali ne olurdu?” diye düşününce geçmiş midir acaba?	-Koruma
(107)Ne münasebet!	(107)Ne münasebet!	-Sözlükçe
(108)Taraçanın kenarına tekrar geldim.	(108)Taraçanın kenarına tekrar geldim.	-Koruma
(109)Tekrar aşağıya baktım.	(109)Tekrar aşağıya baktım.	-Koruma
(110)Kediler azalmıştı.	(110)Kediler azalmıştı.	-Koruma
(111)Bir tanesi, ağızyla dişi kedinin ensesini yakalamıştı.	(111)Bir tanesi, ağızyla dişi kedinin ensesini yakalamıştı.	-Sözlükçe
(112)Bırakmıyordu.	(112)Bırakmıyordu.	-Koruma
(113)Öte yandan çocuklar hala kömür toplamakla meşguldüler.	(113)Öte yandan çocuklar hala kömür toplamakla meşguldüler.	-Koruma
(114)Birdenbire evin içinden kara bir köpek çıktı.	(114)Birdenbire evin içinden kara bir köpek çıktı.	-Koruma
(115)Çocuklara doğru havlamaya başladı.	(115)Çocuklara doğru havlamaya başladı.	-Koruma
(116)Kömürleri almasınlar diye değil.	(116)Kömürleri almasınlar diye değil.	-Koruma
(117)Çünkü köpek ayaklarının çamur olup olmayacağını düşünmez.	(117)Çünkü köpek ayaklarının çamur olup olmayacağını düşünmez.	-Koruma
(118)O sadece çocukların kılığına kıyafetine bağırıyordu.	(118)O sadece çocukların kılığına kıyafetine bağırıyordu.	-Koruma
(119)Kibarların köpekleri böyledir.	(119)Kibarların köpekleri böyledir.	-Koruma
(120)Kılıksız insanlardan hoşlanmazlar.	(120)Kılıksız insanlardan hoşlanmazlar.	-Sözlükçe
(121)Tıpkı sahipleri gibi.	(121)Tıpkı sahipleri gibi.	-Sözlükçe
(122)Çocuklar ilkin ürktüler.	(122)Çocuklar önce ürktüler.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(123)Ama pek de aldırış etmediler.	(123)Ama pek de aldırış etmediler.	-Koruma
(124)Ben merakla bakıyordum.	(124)Ben merakla bakıyordum.	-Koruma
(125)Ne olacak, kaçacaklar mı diye.	(125)Ne olacak, kaçacaklar mı diye.	-Koruma

(126)O sırada karşı taraftaki kadın, elinde pirinç tası olduğu halde taraftanın kenarına geldi.	(126)O sırada karşı taraftaki kadın, elinde pirinç tası olduğu halde taraftanın kenarına geldi.	-Koruma
(127)Bir elini pirinçler dökülmesin diye tasın kenarına getirip tasın içindeki suyu bahçeye boca etti.	(127)Bir elini pirinçler dökülmesin diye tasın kenarına getirip tasın içindeki suyu bahçeye döküverdi.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(128)Altıncı kattan dökülen su bahçeye, tam çocuklarla köpeğin arasına, bir şimşek gürültüsü çıkararak düştü.	(128)Altıncı kattan dökülen su bahçeye, tam çocuklarla köpeğin arasına, bir şimşek gürültüsü çıkararak düştü.	-Koruma
(129)Ne çocuklar, ne köpek, ne kediler hiçbiri böyle bir şey beklemiyordu.	(129)Ne çocuklar, ne köpek, ne kediler hiçbiri böyle bir şey beklemiyordu.	-Koruma
(130)Ne olduğunu anlayamadan, çil yavrusu gibi dağıldılar.	(130)Ne olduğunu anlayamadan, çil yavrusu gibi dağıldılar.	-Sözlükçe
(131)Böyle bir vaka gerçekten olabilirdi, değil mi?	(131)Böyle bir olay gerçekten olabilirdi, değil mi?	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(132)Öyle ya, olur olur!	(132)Öyle ya, olur olur!	-Koruma
(133)Niçin olmasın?	(133)Niçin olmasın?	-Koruma
(134)Olmadı halbuki.	(134)Olmadı halbuki.	-Koruma
(135)Hepsini kendim uydurdum.	(135)Hepsini kendim uydurdum.	-Koruma

Çizelge 4 Baharın Ettikleri öyküsünün B2 düzeyinde sadeleştirme işlemi

SÖZLÜKÇE

Asil: Saygı duyulan

Aşırı: Gereğinden fazla, çok

Avunmak: Bir şeyle uğraşarak acısını unutmak, sıkıntılardan uzaklaşmak, teselli bulmak

Ayıklamak: Bir şeyin içinden, işe yaramayan, gereksiz veya istenmeyen taneleri ayırıp çıkarmak, temizlemek

Burjuva: Şehirde yaşayıp özel haklardan yararlanan kişiler

Çil yavrusu gibi dağılmak: Toplu olarak bulunan insanların her biri bir yere dağılmak

Dişi: Hayvan ve bitkiler için kadın

Ense: Boynun arkası

Homurdanmak: Öfke, kızgınlık, can sıkıntısıyla anlaşılmas sesler çıkarmak.

Istırap: Acı, üzüntü, sıkıntı, keder

İliklerine kadar ısınmak/İliği kemiği ısınmak: Üşümüşken vücudu iyice ısınmak

İşçilik: Bir işin yapılış şekli

Kılıksız: Giyimi düzgün olmayan

Menfaat: Çıkar, dolaylı bir şekilde elde edilen fayda

Mesut: Mutlu

Mühim: Önemli

Ne münasebet: Öyle şey mi olur, ilgisi yok

Peyda olmak: Ortaya çıkmak

Realisme (Realizm): Gerçekçilik (Sanat)

Realite: Gerçeklik

Saadet: Mutluluk

Sol: Sosyalizme yakın görüşte olan grup

Taraça: Teras, dam

Tas: tabak, kap

Taş çıkarmak: Biri diğerinden özellik, yetenek vb. bakımından üstün olmak

SORULAR

- 1- Yazar bu öyküyü otelde yazmıştır.
 Doğru Yanlış
- 2- Öykü kış mevsiminde geçmektedir.
 Doğru Yanlış
- 3- Karşı taraçadaki kadın pirinç ayıklıyor.
 Doğru Yanlış
- 4- Evin bahçesindeki çocuklar kömür topluyor.
 Doğru Yanlış
- 5- Yazar gerçekten gördüğü bir olayı anlatıyor.
 Doğru Yanlış

4.3.2. B1 Düzeyi

Özgün Metin	Değiştirilmiş Metin	Uygulanan İşlem
(1)Bir yazı yazmak istiyordum.	(1)Bir yazı yazmak istiyordum.	-Koruma
(2)Kâğıdı kalemi aldım, taraçaya çıktım.	(2)Kâğıdı kalemi aldım, terasa çıktım.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(3)Taraça dediğim, oturduğum otelin en üst katında.	(3)Teras dediğim, oturduğum otelin en üst katında.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(4)Hava da domuzuna güzel.	(4)Hava da nasıl güzel.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
5)Ilık bir mart güneşi, iliklerine kadar ısıyor insan.	5)Ilık bir mart güneşi, içi ısıyor insanın.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(6)Böyle havalar, kış sonlarında, çok kişileri mesut eder.	(6)Böyle havalar, kış sonlarında çoğu kişiyi mutlu eder.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(7)Saadet nedir?	(7) Mutluluk nedir?	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(8)Herkes saadeti tanımış mıdır bu dünyada?	(8)Herkes mutluluğu tanımış mıdır bu dünyada?	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(9)Bu meseleler üzerinde uzun uzun konuşmak mümkün.	(9)Bu meseleler üzerinde uzun uzun konuşmak mümkün.	-Koruma
(10)Kim bilir, belki o zaman ben de bu söylediğim sözden vazgeçerim.	(10)Kim bilir, belki o zaman ben de bu söylediğim sözden vazgeçerim.	-Koruma
(11)Ama zaman zaman ben de kendimi mesut sansam ne çıkar?	(11)Ama zaman zaman ben de kendimi mutlu sansam ne olur?	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(12)Büyük saadetlerden hiçbir vakit nasibim olmayacağına göre bunlarla avunayım bari.	(12)Büyük mutluluklara hiçbir zaman sahip olamayacağım. (13)Ben de bunlarla avunayım bari.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Sözlükçe -Karmaşık tümceleri bölme
(13)Oturdum.	(14)Oturdum.	-Koruma
(14)Ne yazayım diye düşünmeye başladım	(15)Ne yazayım diye düşünmeye başladım.	-Koruma
(15)Acaba hikâye mi yazsam?	(16)Acaba hikâye mi yazsam?	-Koruma

(16)Hikâyede konunun pek o kadar mühim olmadığını söyleyenler de çıktı.	(16)Hikâyede konunun pek o kadar önemli olmadığını söyleyenler de çıktı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(17)Ama ne olursa olsun, bir vaka lazım.	(17)Ama ne olursa olsun, bir olay lazım.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(18)Üstelik vaka da alışılmış, bıkmış vakalardan olmamalı.	(18)Üstelik olay da alışılmış, bıkmış olaylardan olmamalı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(19)Küçük burjuvanın hayatını anlatan, onun zaaflarını, onun adiliklerini dünyanın en büyük kahramanlıkları, en asil heyecanları gibi gösteren hikâyelerden illallah dedik artık.	(19)Küçük burjuvanın hayatını anlatan, onun kötü taraflarını dünyanın en büyük kahramanlıkları, en asil heyecanları gibi gösteren hikâyelerden bıktık artık.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Sözlükçe
(20)Bütün ıstıraplar aşktan doğuyor.	(20)Bütün ıstıraplar aşktan doğuyor.	-Sözlükçe
(21)Oysaki öte yandan milyonların, milyarların ıstırabı var.	(21)Aslında öte yandan milyonların, milyarların ıstırabı var.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(22)Ama ne yazık ki biz o insanı tanıyoruz.	(22)Ama ne yazık ki biz o insanı tanıyoruz.	-Koruma
(23)Girmişiz küçük burjuvanın içine, yuvarlanıp gidiyoruz.	(23)Girmişiz küçük burjuvanın içine, yuvarlanıp gidiyoruz.	-Koruma
(24)Başka cemiyetlerin, başka sınıfların adamı olduğumuzu bile bile.	(24)Başka sınıfların adamı olduğumuzu bile bile.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(25)Bizim dertlerimiz, içinde yaşadığımız adamların dertlerine benzemiyor.	(25)Bizim dertlerimiz, içinde yaşadığımız adamların dertlerine benzemiyor.	-Koruma
(26)Ne parada gözümüz var ne pulda.	(26)Ne parada gözümüz var ne pulda.	-Koruma
(27)Geçenlerde bir kadın, “Benim için şiir,” diyordu, “beyaz otomobildir.”	(27)Geçenlerde bir kadın, “Benim için şiir beyaz otomobildir.” diyordu.	-Devrik yapıları düzenleme
(28)Biz, en küçük menfaatlerini bile korumaktan âciz zavallılar, nasıl onlarla bir oluruz.	(28)Biz, en küçük menfaatlerini bile koruyamayan zavallılar, nasıl onlarla bir oluruz.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Sözlükçe
(29)Biz, tanımadığımız o büyük sınıfın, o fakir sınıfın adamıyız.	(29)Biz, tanımadığımız o büyük sınıfın, o fakir sınıfın adamıyız.	-Koruma

(30)Ama tanımadığımız için de onlardan, onların hayatından bahsedemeyiz.	(30)Ama tanımadığımız için de onlardan, onların hayatından bahsedemeyiz.	-Koruma
(31)Üstelik tehlikeli bir iş o.	(31)Üstelik tehlikeli bir iş o.	-Koruma
(32)İnsana sol diyorlar, komünist diyorlar.	(32)İnsana sol diyorlar, komünist diyorlar.	-Sözlükçe
(33)İyisi mi, bir yazar hiç suya sabuna dokunmayan yazılar yazmalı.	(33)İyisi mi, bir yazar sakıncalı konularla ilgili yazılar yazmamalı	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(34)Ben de öyle yapacağım.	(34)Ben de öyle yapacağım.	-Koruma
(35)Gökyüzü mavi, masmaviydi.	(35)Gökyüzü mavi, masmaviydi.	-Koruma
(36)Güneş gittikçe ısıtıyordu.	(36)Güneş giderek ısıtıyordu.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(37)“Bir makale mi yazsam acaba?” diye düşündüm.	(37)“Bir makale mi yazsam acaba?” diye düşündüm.	-Koruma
(38)Son zamanlarda zihnimi kurcalayan bir mesele var.	(38)Son zamanlarda aklımı kurcalayan bir mesele var.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(39) <i>Realisme</i> meselesi.	(39) <i>Realisme</i> meselesi.	-Sözlükçe
(40) <i>Realisme</i> 'i artık on dokuzuncu yüzyıldaki gibi anlamamalı.	(40) <i>Realisme</i> 'i artık on dokuzuncu yüzyıldaki gibi anlamamalı.	-Koruma
(41)Oturduğum taraça önümdeki apartmanların arka tarafına bakıyordu.	(41)Oturduğum teras önümdeki apartmanların arka tarafına bakıyordu.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(42)O apartmanların da taraçaları var.	(42)O apartmanların da terasları var.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(43)Gözüm karşı taraçaya ilişti.	(43)Gözüm karşı terasa takıldı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(44)Bir kadın bir masanın başına oturmuş, başını öne eğmiş, bir kolunu masaya dayamış, bir şey yapıyordu.	(44)Bir kadın bir masanın başına oturmuş, başını öne eğmiş, bir kolunu masaya dayamış, bir şey yapıyordu.	-Koruma
(45)Herhalde pirinç ayıklıyordu.	(45)Herhalde pirincin içindeki taşları ayıklıyordu.	-Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanlarla genişletme
(46)Kendisi de hizmetçi olmalı dedim.	(46)Kendisi de hizmetçi olmalı dedim.	-Koruma
(47)Evet, evet, hizmetçi olmalı.	(47)Evet, evet, hizmetçi olmalı.	-Koruma
(48)Kılığı kıyafeti de hizmetçiye benziyor.	(48)Kılığı kıyafeti de hizmetçiye benziyor.	-Koruma

(49)Aman, sakın hizmetçileri kötülemek için söyledim sanmayın.	(49)Aman, sakın hizmetçileri kötülemek için söyledim sanmayın.	-Koruma
(50)İş kıyafeti demek istiyorum; hepsi o kadar.	(50)İş kıyafeti demek istiyorum; hepsi o kadar.	-Koruma
(51)Yoksa bu burjuva hizmetçilerinin ne kadar kibar olduğunu bilirim.	(51)Yoksa bu burjuva hizmetçilerinin ne kadar kibar olduğunu bilirim.	-Koruma
(52)Çoğu zaman, efendilerine, hanımlarına taş çıkarırlar.	(52)Çoğu zaman, efendilerine, hanımlarına taş çıkarırlar.	-Sözlükçe
(53)Kalktım, dolaşmaya başladım.	(53)Kalktım, dolaşmaya başladım.	-Koruma
(54)Bir aralık taraçanın ta kenarına kadar geldim.	(54)Bir ara taraçanın ta kenarına kadar geldim.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(55)Aşağıdaki bahçede, duvarın üzerinde beş tane kedi bir başka kedinin etrafına dizilmişler, homurdanıp duruyorlar.	(55)Aşağıdaki bahçede, duvarın üzerinde beş tane kedi bir başka kedinin etrafına dizilmişler, homurdanıp duruyorlar.	-Sözlükçe
(56)Kuyrukları da durmadan oynuyor.	(56)Kuyrukları da durmadan oynuyor.	-Koruma
(57)Ortadaki dişi olacak, ötekiler erkek.	(57)Ortadaki dişi olacak, diğerleri erkek.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Sözlükçe
(58)Kediler baharı insanlardan evvel duyuyor demek.	(58)Kediler baharı insanlardan önce hissediyor demek.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(59)O sırada iki çocuk peyda oldu.	(59)O sırada iki çocuk ortaya çıktı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(60)Sırtlarında küfe vardı.	(60)Sırtlarında büyük bir sepet vardı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(61)Üzerlerindeki esvaplar saçak saçaktı.	(61)Üzerlerindeki kıyafetler eskiydi.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(62)Bahçeye nereden girmişler.	(62)Bahçeye nereden girmişler.	-Koruma
(63)Mal sahibi bahçe kapısına giden yola kömür döktürmüştü.	(63)Ev sahibi bahçe kapısına giden yola kömür döktürmüştü.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme

(64)Girip çıkanların iskarpinleri çamur olmasın diye herhalde.	(64)Girip çıkanların ayakkabıları çamur olmasın diye herhalde.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(65)Oradan kömür toplamaya gelmiş olacaklar.	(65)Oradan kömür toplamaya gelmiş olacaklar.	-Koruma
(66)Bilmiyor bu çocuklar dünyanın nizamını.	(66)Bilmiyor bu çocuklar dünyanın düzenini.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(67)Bir yanda bir sürü insan soğuktan kırılır durur, öte yanda üç beş kişi kunduralarının kirlenmemesi için kömürü yerlere döker.	(67)Bir tarafta bir sürü insan soğuktan donar, diğer tarafta üç beş kişi ayakkabılarının kirlenmemesi için kömürü yerlere döker.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(68)Böyledir bu iş.	(68)Böyledir bu iş.	-Koruma
(69)Değişmez.	(69)Değişmez.	-Koruma
(70)Dünyanın her tarafında böyle.	(70)Dünyanın her tarafında böyle.	-Koruma
(71)Karşı taraftaki kadının ne kedilerden haberi vardı ne de küfeci çocuklardan.	(71)Karşı terastaki kadının ne kedilerden haberi vardı ne de çocuklardan.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(72)O, durmadan pirinç ayıklıyordu.	(72)O, durmadan pirinçlerle uğraşıyordu.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(73)Belki de uzuvlarının o ılık bahar güneşi altında hazdan gevşediğini, vücudunun bazı kısımlarının tatlı tatlı terlediğini duyuyordu.	(73)Belki de bahar güneşinden vücudunun bazı kısımlarının tatlı tatlı terlediğini hissediyordu.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(74)Neler düşünüyordu, kim bilir?	(74)Neler düşünüyordu, kim bilir?	-Koruma
(75)Bir aralık kalktı, pirinci masanın üzerine bırakıp içeriye gitti.	(75)Bir ara kalktı, pirinci masanın üzerine bırakıp içeriye gitti.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(76)Gençti de	(76)Gençti de	-Koruma
(77)Entarisine sığmayan azgın bir vücudu vardı.	(77)Elbisesine sığmayan bir vücudu vardı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(78)Baharı o da duyuyordu muhakkak.	(78)Baharı o da hissediyordu mutlaka.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme

(79)Vallahi korkunç şey bu bahar?	(79)Vallahi müthiş bir şey bu bahar?	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(80)Bir yazı yazmak lazım.	(80)Bir yazı yazmak lazım.	-Koruma
(81)Gelelim <i>Realisme</i> bahsine.	(81)Gelelim <i>Realisme</i> konusuna.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(82) <i>Realisme</i> 'i artık başka türlü anlamalı.	(82) <i>Realisme</i> 'i artık başka türlü anlamalı.	-Koruma
(83)Bir eser, içine dünyanın en çirkin realitelerini doldurmakla <i>realiste</i> olmaz.	(83)Bir eser, içine dünyanın en çirkin realitelerini doldurmakla <i>realiste</i> olmaz.	-Sözlükçe
(84)Sefaletleri, ıstırapları, sınıf tezatlarını en keskin hatlarıyla canlandırmak isteyen çok kere mübalağaya düşer.	(84)Sefaletleri , ıstırapları, sınıf farklılıklarını en sert şekilde anlatan aşırıya kaçır.	-Yeniden yazma -Sözlükçe
(85)Dünyayı hep kara gözlükle görmek, pertavsız sadece pisliklerin üzerinde dolaştırmak bence <i>romantisme</i> 'in ta kendisidir.	(85)Bence <i>romantisme</i> dünyayı hep kara gözlükle görmek ve pisliklere odaklanmaktır.	-Yeniden yazma
(86)Yirminci yüzyıl adamınınsa <i>romantique</i> olmaya hakkı yok artık.	(86)Yirminci yüzyıl adamınınsa <i>romantique</i> olmaya hakkı yok artık.	-Koruma
(87)Cemiyete faydalı olabilmek, insanları, söylediklerimize inandırmakla mümkün.	(87)İnsanlara faydalı olabilmek, onları, söylediklerimize inandırmakla mümkün.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(88) <i>Realiste</i> yazarla <i>romantique</i> yazarı konu bakımından da ayıramayız.	(88) <i>Realiste</i> yazarla <i>romantique</i> yazarı konu bakımından da ayıramayız.	-Koruma
(89)Çünkü yeryüzünde <i>realiste</i> olay yahut <i>romantique</i> olay diye bir şey yoktur.	(89)Çünkü yeryüzünde <i>realiste</i> olay veya <i>romantique</i> olay diye bir şey yoktur.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(90)Bir yazarın edebi hüviyetini sadece işçiliği tayin eder.	(90)Bir yazarın edebi kimliğini sadece işçiliği belirler.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Sözlükçe
(91)Karşiki kadın taraçaya tekrar çıktı.	(91)Karşıdaki kadın terasa tekrar çıktı.	-Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(92)Elinde bir tas vardı.	(92)Elinde bir tabak vardı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme

(93)Geldi, pirinci tasın içine boşalttı.	(93)Geldi, pirinci tabağın içine boşalttı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(94)Sonra da elini tasa sokup karıştırmaya başladı.	(94)Sonra da elini tabağa sokup karıştırmaya başladı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(95)Galiba yıkıyordu	(95)Galiba yıkıyordu.	-Koruma
(96)Aşağıdaki kedilerle küfeci çocuklardan hâlâ haberi yoktu.	(96)Aşağıdaki kedilerle çocuklardan hâlâ haberi yoktu.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(97)Küfeci çocuklar için biraz evvel, “Bunlar dünyanın nizamını bilmiyorlar,” dedim.	(97)Çocuklar için biraz önce, “Bunlar dünyanın düzenini bilmiyorlar,” dedim.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(98)Yanlıştır!	(98)Yanlıştır!	-Koruma
(99)Dünyanın nizamını çok iyi biliyorlar.	(99)Dünyanın düzenini çok iyi biliyorlar.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(100)Nedir dünyanın nizamı?	(100)Nedir dünyanın düzeni?	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(101)Ağahan söylemiş ya!	(101)Eskiler söylemiş ya!	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(102) “Zenginler olmasaydı,” demiş, “fakirlerin hali daha kötü olurdu.”	(102) “Zenginler olmasaydı,” demiş, “fakirlerin hali daha kötü olurdu.”	-Koruma
(103)Doğru!	(103)Doğru!	-Koruma
(104)Bu çocuklar bunu ta doğuştan biliyorlar.	(104)Bu çocuklar bunu doğuştan biliyorlar.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(105)Fakirin daima zenginlere borçlu olduğunu biliyorlar.	(105)Fakirin daima zenginlere borçlu olduğunu biliyorlar.	-Koruma
(106)Bunların aklından, “Fakirler olmasaydı zenginlerin hali ne olurdu?” diye bir düşünce geçmiş midir acaba?	(106)Bunların aklından, “Fakirler olmasaydı zenginlerin hali ne olurdu?” diye bir düşünce geçmiş midir acaba?	-Koruma
(107)Ne münasebet!	(107) Hiç zannetmiyorum?	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme

(108)Taraçanın kenarına tekrar geldim.	(108)Terasın kenarına tekrar geldim.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(109)Tekrar aşağıya baktım.	(109)Tekrar aşağıya baktım.	-Koruma
(110)Kediler azalmıştı.	(110)Kediler azalmıştı.	-Koruma
(111)Bir tanesi, ağzıyla dişi kedinin ensesini yakalamıştı.	(111)Bir tanesi, ağzıyla dişi kedinin ensesini yakalamıştı.	-Sözlükçe
(112)Bırakmıyordu.	(112)Bırakmıyordu.	-Koruma
(113)Öte yandan çocuklar hala kömür toplamakla meşguldüler.	(113)Öte yandan çocuklar hala kömür toplamakla meşguldüler.	-Koruma
(114)Birdenbire evin içinden kara bir köpek çıktı.	(114)Birdenbire evin içinden kara bir köpek çıktı.	-Koruma
(115)Çocuklara doğru havlamaya başladı.	(115)Çocuklara doğru havlamaya başladı.	-Koruma
(116)Kömürleri almasınlar diye değil.	(116)Kömürleri almasınlar diye değil.	-Koruma
(117)Çünkü köpek ayaklarının çamur olup olmayacağını düşünmez.	(117)Çünkü köpek ayaklarının çamur olup olmayacağını düşünmez.	-Koruma
(118)O sadece çocukların kılığına kıyafetine bağlıyordu.	(118)O sadece çocukların kılığına kıyafetine bağlıyordu.	-Koruma
(119)Kibarların köpekleri böyledir.	(119)Kibarların köpekleri böyledir.	-Koruma
(120)Kılıksız insanlardan hoşlanmazlar.	(120)Kılıksız insanlardan hoşlanmazlar.	-Sözlükçe
(121)Tıpkı sahipleri gibi.	(121)Tıpkı sahipleri gibi.	-Koruma
(122)Çocuklar ilkin ürktüler.	(122)Çocuklar önce ürktüler.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(123)Ama pek de aldırış etmediler.	(123)Ama pek de aldırış etmediler.	-Sözlükçe
(124)Ben merakla bakıyordum.	(124)Ben merakla bakıyordum.	-Koruma
(125)Ne olacak, kaçacaklar mı diye.	(125)Ne olacak, kaçacaklar mı diye.	-Koruma
(126)O sırada karşı taraçadaki kadın, elinde pirinç taşı olduğu halde taraçanın kenarına geldi.	(126)O sırada karşı terastaki kadın, elinde pirinç tabağı olduğu halde terasın kenarına geldi.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(127)Bir elini pirinçler dökülmesin diye tasın kenarına getirip tasın içindeki suyu bahçeye boca etti.	(127)Bir elini pirinçler dökülmesin diye tasın kenarına getirip tasın içindeki suyu bahçeye döktü.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme

(128)Altıncı kattan dökülen su bahçeye, tam çocuklarla köpeğin arasına, bir şimşek gürültüsü çıkararak düştü.	(128)Altıncı kattan dökülen su bahçeye, tam çocuklarla köpeğin arasına, bir şimşek gürültüsü çıkararak düştü.	-Koruma
(129)Ne çocuklar, ne köpek, ne kediler hiçbiri böyle bir şey beklemiyordu.	(129)Ne çocuklar, ne köpek, ne kediler hiçbiri böyle bir şey beklemiyordu.	-Koruma
(130)Ne olduğunu anlayamadan, çil yavrusu gibi dağıldılar.	(130)Ne olduğunu anlayamadan hemen dağıldılar.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(131)Böyle bir vaka gerçekten olabilirdi, değil mi?	(131)Böyle bir olay gerçekten olabilirdi, değil mi?	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(132)Öyle ya, olur olur!	(132)Öyle ya, olur olur!	-Koruma
(133)Niçin olmasın?	(133)Niçin olmasın?	-Koruma
(134)Olmadı halbuki.	(134) Aslında olmadı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(135)Hepsini kendim uydurdum.	(135)Hepsini kendim uydurdum.	-Sözlükçe

Çizelge 5 Baharın Ettikleri öyküsünün B1 düzeyinde sadeleştirme işlemi

SÖZLÜKÇE

Aldırış etmemek: İlgi göstermemek, ilgilenmemek

Asil: Saygı duyulan

Aşırı: Gereğinden fazla, çok

Avunmak: Bir şeyle uğraşarak acısını unutmak, sıkıntılardan uzaklaşmak, teselli bulmak

Burjuva: Şehirde yaşayıp özel haklardan yararlanan kişiler

Dişi: Hayvan ve bitkiler için kadın

Ense: Boynun arkası

Homurdanmak: Öfke, kızgınlık, can sıkıntısıyla anlaşılmaz sesler çıkarmak.

Istırap: Acı, üzüntü, sıkıntı, keder

İşçilik: Bir işin yapılış şekli

Kılıksız: Giyimi düzgün olmayan

Menfaat: Çıkar, dolaylı bir şekilde elde edilen fayda

Realisme (Realizm): Gerçekçilik (Sanat)

Realite: Gerçeklik

Sefalet: Yoksulluk, yoksulluk sıkıntısı

Sol: Sosyalizme yakın görüşte olan grup

Taş çıkarmak: Biri diğerinden özellik, yetenek vb. bakımından üstün olmak

Uydurmak: Hayal gücünden yararlanarak gerçek dışı bir şey söylemek

SORULAR

- 1- Yazar bu öyküyü otelde yazmıştır.
 Doğru Yanlış
- 2- Öykü kış mevsiminde geçmektedir.
 Doğru Yanlış
- 3- Karşı terastaki kadın pirincin içinden taşları temizliyor.
 Doğru Yanlış
- 4- Evin bahçesindeki çocuklar kömür topluyor.
 Doğru Yanlış
- 5- Yazar gerçekten gördüğü bir olayı anlatıyor.
 Doğru Yanlış

4.3.3. A2 Düzeyi

Özgün Metin	Değiştirilmiş Metin	Uygulanan İşlem
(1)Bir yazı yazmak istiyordum.	(1)Bir yazı yazmak istiyordum.	-Koruma
(2)Kâğıdı kalemi aldım, taraçaya çıktım.	(2)Kâğıdı kalemi aldım, terasa çıktım.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(3)Taraça dediğim, oturduğum otelin en üst katında.	(3)Teras, otelin en üst katında.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(4)Hava da domuzuna güzel.	(4)Hava da çok güzel	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
5)Ilık bir mart güneşi, iliklerine kadar ısınmıyor insan.	5)Ilık bir mart güneşi, insanın içi ısınmıyor.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme - Devrik yapıları düzenleme
(6)Böyle havalar, kış sonlarında, çok kişileri mesut eder.	(6)Böyle havalar, kışın sonunda çoğu kişiyi mutlu eder.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme

(7)Saadet nedir?	(7) Mutluluk nedir?	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(8)Herkes saadeti tanımış mıdır bu dünyada?	(8)Herkes mutluluğu tanımış mıdır bu dünyada?	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(9)Bu meseleler üzerinde uzun uzun konuşmak mümkün.	(9)Bu konu hakkında uzun uzun konuşmak mümkün.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(10)Kim bilir, belki o zaman ben de bu söylediğim sözden vazgeçerim.	(10)Kim bilir, belki ben de bu sözden vazgeçerim.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(11)Ama zaman zaman ben de kendimi mesut sansam ne çıkar?	(11)Bazen ben de mutlu olmak istiyorum.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Zamansal ilişkileri standart hâle getirme
(12)Büyük saadetlerden hiçbir vakit nasibim olmayacağına göre bunlarla avunayım bari.	(12)Maalesef büyük mutluluklara hiçbir zaman sahip olamayacağım.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Yeniden yazma -Ad, sıfat, belirteç tümceciklerini ayırma
(13)Oturdum.	(13)Oturdum.	-Koruma
(14)Ne yazayım diye düşünmeye başladım	(14)Ne yazayım bunu düşünmeye başladım.	-Ad, sıfat, belirteç tümceciklerini ayırma
(15)Acaba hikâye mi yazsam?	(15) Acaba hikâye yazmak iyi bir fikir mi?	-Tekrar ve yeniden yazma yöntemiyle örtük anlatım ve önvaryayımları belirttik kılma
(16)Hikâyede konunun pek o kadar mühim olmadığını söyleyenler de çıktı.	(16)Bazıları hikâyede konunun o kadar önemli olmadığını söylediler.	-Yeniden yazma
(17)Ama ne olursa olsun, bir vaka lazım.	(17)Ama mutlaka farklı ve ilginç bir olay lazım.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Yeniden yazma
(18)Üstelik vaka da alışılmış, bıkmış vakalardan olmamalı.	-	-Silme
(19)Küçük burjuvanın hayatını anlatan, onun zaaflarını, onun adiliklerini dünyanın en büyük kahramanlıkları, en asil heyecanları gibi gösteren	(18) Küçük burjuva hikayelerinden bıktık artık.	-Yeniden yazma -Sözlükçe

hikâyelerden illallah dedik artık.

(20)Bütün ıstıraplar aşktan doğuyor.	(19)Bütün sıkıntılar aşktan doğuyor.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(21)Oysaki öte yandan milyonların, milyarların ıstırapı var.	(20)Aslında diğer insanların sıkıntıları daha önemli.	-Yeniden yazma
(22)Ama ne yazık ki biz o insanı tanıyoruz.	(22)Ama ne yazık ki biz o insanı tanıyoruz.	-Koruma
(23)Girmişiz küçük burjuvanın içine, yuvarlanıp gidiyoruz.	(23)Girmişiz küçük burjuvanın içine, yaşayıp gidiyoruz.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(24)Başka cemiyetlerin, başka sınıfların adamı olduğumuzu bile bile.	(24)Ama başka bir sınıf yani gruptayız, bunu biliyoruz.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanlarla genişletme -Bağlantıları açık hâle getirme (görünmeyen bağlaç ve belirteçleri kullanma)
(25)Bizim dertlerimiz, içinde yaşadığımız adamların dertlerine benzemiyor.	(25)Çünkü bizim dertlerimiz onların dertlerine benzemiyor.	-Bağlantıları açık hâle getirme (görünmeyen bağlaç ve belirteçleri kullanma) -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(26)Ne parada gözümüz var ne pulda.	(26)Para bizim için önemli değil.	-Yeniden yazma
(27)Geçenlerde bir kadın, “Benim için şiir,” diyordu, “beyaz otomobildir.”	(27)Geçen gün bir kadın “Şiir bence beyaz otomobildir.” diyordu.	-Devrik yapıları düzenleme
(28)Biz, en küçük menfaatlerini bile korumaktan âciz zavallılar, nasıl onlarla bir oluruz.	(28)Biz çıkarlarımızı koruyamıyoruz. (29) Onlarla aynı değiliz.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Yeniden yazma -Sözlükçe
(29)Biz, tanımadığımız o büyük sınıfın, o fakir sınıfın adamıyız.	(30) Biz o fakir sınıfın adamıyız.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(30)Ama tanımadığımız için de onlardan, onların hayatından bahsedemeyiz.	(31)Ve onlardan, onların hayatından bahsedemeyiz.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme

(31)Üstelik tehlikeli bir iş o.	(32)Çünkü bu durum bizim için tehlikeli bir şey.	-Bağlantıları açık hâle getirme (görünmeyen bağlaç ve belirteçleri kullanma) -Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma
(32)İnsana sol diyorlar, komünist diyorlar.	(32)İnsana sosyalist diyorlar, komünist diyorlar.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(33)İyisi mi, bir yazar hiç suya sabuna dokunmayan yazılar yazmalı.	(33)Bir yazarın çok dikkatli olması lazım.	-Yeniden yazma
(34)Ben de öyle yapacağım.	(34)Ben de öyle yapacağım.	-Koruma
(35)Gökyüzü mavi, masmaviydi.	(35)Gökyüzü mavi, masmaviydi.	-Koruma
(36)Güneş gittikçe ısıtıyordu.	(36)Güneş gittikçe daha çok ısıtıyordu.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle genişletme
(37)“Bir makale mi yazsam acaba?” diye düşündüm.	(37)“Bir makale mi yazayım acaba?” diye düşündüm.	-Zamansal ilişkileri standart hale getirme
(38)Son zamanlarda zihnimi kurcalayan bir mesele var.	(38)Son zamanlarda aklımda bir konu var.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle genişletme -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(39)Realisme meselesi.	(39)Realisme konusu.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle genişletme -Sözlükçe
(40)Realisme’i artık on dokuzuncu yüzyıldaki gibi anlamamalı.	(40)Realisme’i artık on dokuzuncu yüzyıldaki gibi anlamamak lazım.	-Kiplikleri sözcükle ifade etme
(41)Oturduğum taraça önümdeki apartmanların arka tarafına bakıyordu.	(41)Teras önümdeki apartmanların arka tarafına bakıyordu.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle genişletme
(42)O apartmanların da taraçaları var.	(42)O apartmanların da terasları var.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle genişletme
(43)Gözüm karşı taraçaya ilişti.	(43)Karşıdaki terasa baktım.	-Yeniden yazma
(44)Bir kadın bir masanın başına oturmuş, başını öne eğmiş, bir kolunu masaya dayamış, bir şey yapıyordu.	(44)Bir kadın bir masaya oturmuş, başını öne eğmiş, bir kolunu masaya dayamış, bir şey yapıyordu.	--Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Art gönderimler

(45)Herhalde pirinç ayıklıyordu.	(45)Herhalde pirincin içinden taşları temizliyordu.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(46)Kendisi de hizmetçi olmalı dedim.	(46)''Bence o hizmetçi'' dedim.	-Kiplikleri sözcükle ifade etme -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(47)Evet, evet, hizmetçi olmalı.	(47)Evet, evet kesinlikle hizmetçi.	-Kiplikleri sözcükle ifade etme
(48)Kılığı kıyafeti de hizmetçiye benziyor.	(48)Kıyafetleri de hizmetçiye benziyor.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(49)Aman, sakın hizmetçileri kötülemek için söyledim sanmayın.	(49)Ama bu cümleyi hizmetçileri kötülemek için söylemedim.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(50)İş kıyafeti demek istiyorum; hepsi o kadar.	(50)İş kıyafeti demek istiyorum; hepsi o kadar.	-Koruma
(51)Yoksa bu burjuva hizmetçilerinin ne kadar kibar olduğunu bilirim.	(51)Yoksa bu burjuva hizmetçileri çok kibar. (52)Bunu biliyorum.	-Karmaşık tümceleri bölme -Art gönderimleri açık hale getirme
(52)Çoğu zaman, efendilerine, hanımlarına taş çıkarırlar.	(53)Çoğu zaman patronlarından daha iyidirler.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(53)Kalktım, dolaşmaya başladım.	(54)Kalktım, dolaşmaya başladım.	-Koruma
(54)Bir aralık taraçanın ta kenarına kadar geldim.	(55)Bir ara terasın kenarına kadar geldim.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(55)Aşağıdaki bahçede, duvarın üzerinde beş tane kedi bir başka kedinin etrafına dizilmişler, homurdanıp duruyorlar.	(56)Aşağıdaki bahçede duvarın üzerinde beş tane kedi vardı. (57)Başka bir kedinin etrafına dizilmişler. (58)Homurdanıp duruyorlardı.	-Karmaşık tümceleri bölme -Sözlükçe
(56)Kuyrukları da durmadan oynuyor.	(59)Kuyrukları da durmadan oynuyor.	-Koruma
(57)Ortadaki dişi olacak, ötekiler erkek.	(60)Ortadaki dişi olacak, ötekiler erkek.	-Koruma

(58)Kediler baharı insanlardan evvel duyuyor demek.	(61) Kediler baharı insanlardan önce hissediyor herhalde.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(59)O sırada iki çocuk peyda oldu.	(62)O sırada iki çocuk çıktı ortaya.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(60)Sırtlarında küfe vardı.	(63)Sırtlarında büyük bir sepet vardı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(61)Üzerlerindeki esvaplar saçak saçaktı.	(64)Üzerlerindeki elbiseler eskiydi.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(62)Bahçeye nereden girmişler.	(65)Bahçeye nereden girdiler?	-Koruma
(63)Mal sahibi bahçe kapısına giden yola kömür döktürmüş.	(66)Ev sahibi bahçe kapısının önündeki yola kömür dökmüş.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Edilgen ve ettirgen yapıları etken hale getirme.
(64)Girip çıkanların iskarpinleri çamur olmasın diye herhalde.	(67)İnsanların ayakkabılarının çamur olmasını istemedi herhalde.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(65)Oradan kömür toplamaya gelmiş olacaklar.	(68)Herhalde çocuklar oradan kömür toplamaya gelmişler.	-Bağlantıları açık hale getirme -Devrik yapıları düzenleme
(66)Bilmiyor bu çocuklar dünyanın nizamını.	(69)Bu çocuklar dünyanın düzenini bilmiyor.	-Devrik yapıları düzenleme
(67)Bir yanda bir sürü insan soğuktan kırılır durur, öte yanda üç beş kişi kunduralarının kirlenmemesi için kömürü yerlere döker.	(70)Bir tarafta bir sürü insan soğuktan donar. (71) Diğer tarafta üç beş kişi ayakkabılarının kirlenmemesi için kömürü yerlere döker.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Karmaşık tümceleri bölme
(68)Böyledir bu iş.	(72) Böyledir bu iş.	-Koruma
(69)Değişmez.	(73)Değişmez.	-Koruma
(70)Dünyanın her tarafında böyle.	(74)Dünyanın her tarafında böyle.	-Koruma
(71)Karşı taraftaki kadının ne kedilerden haberi vardı ne de küfeci çocuklardan.	(75)Terastaki kadının ne kedilerden ne de çocuklardan haberi vardı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Devrik yapıları düzenleme
(72)O, durmadan pirinç ayıklıyordu.	(76)O, sürekli pirincin taşını temizliyordu.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme

(73)Belki de uzuvlarının o ılık bahar güneşi altında hazdan gevşediğini, vücudunun bazı kısımlarının tatlı tatlı terlediğini duyuyordu.	-	-Silme
(74)Neler düşünüyordu, kim bilir?	(77)Neler düşünüyordu, kim bilir?	-Koruma
(75)Bir aralık kalktı, pirinci masanın üzerine bırakıp içeriye gitti.	(78)Bir ara kalktı, pirinci masanın üzerine bırakıp içeriye gitti.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(76)Gençti de.	(79)Gençti de.	-Koruma
(77)Entarisine sığmayan azgın bir vücudu vardı.	-	-Silme
(78)Baharı o da duyuyordu muhakkak.	(80)Baharı o da hissediyordu mutlaka.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(79)Vallahi korkunç şey bu bahar?	(81)Bu bahar müthiş bir şey.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Devrik yapıları düzenleme
(80)Bir yazı yazmak lazım.	(80)Bir yazı yazmak lazım.	-Koruma
(81)Gelelim <i>Realisme</i> bahsine.	(81)Gelelim <i>Reaslisme</i> konusuna.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(82) <i>Realizme</i> 'i artık başka türlü anlamalı.	(82) <i>Realisme</i> 'yi artık başka türlü anlamak lazım.	-Kiplikleri sözcükle ifade etme.
(83)Bir eser, içine dünyanın en çirkin realitelerini doldurmakla <i>realiste</i> olmaz.	(83)Bir eser, içine dünyanın en çirkin realitelerini doldurmakla <i>realiste</i> olmaz.	-Koruma
(84)Sefaletleri, ıstırapları, sınıf tezatlarını en keskin hatlarıyla canlandırmak isteyen çok kere mübalağaya düşer.	(84)Sefaletleri , ıstırapları, sınıf farklılıklarını en sert şekilde anlatmak aşırıya kaçmak demektir.	-Yeniden yazma -Sözlükçe
(85)Dünyayı hep kara gözlükle görmek, pertavsızı sadece pisliklerin üzerinde dolaştırmak bence <i>romantisme</i> 'in ta kendisidir.	(85)Bence <i>romantisme</i> dünyayı hep kara gözlükle görmek ve pisliklere odaklanmaktır.	-Yeniden yazma
(86)Yirminci yüzyıl adamının <i>romantique</i> olmaya hakkı yok artık.	(86)Yirminci yüzyıl adamının <i>romantique</i> olmaya hakkı yok artık.	-Zamansal ilişkileri standart hâle getirme

(87)Cemiyete faydalı olabilmek, insanları, söylediklerimize inandırmakla mümkün.	(87)İnsanlara faydalı olabilmek, onları inandırmakla mümkün.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(88) <i>Realiste</i> yazarla <i>romantique</i> yazarı konu bakımından da ayıramayız.	(88) <i>Realiste</i> yazarla <i>romantique</i> yazarı konu bakımından da ayıramayız.	-Koruma
(89)Çünkü yeryüzünde <i>realiste</i> olay yahut <i>romantique</i> olay diye bir şey yoktur.	(89)Çünkü yeryüzünde <i>realiste</i> olay veya <i>romantique</i> olay diye bir şey yoktur.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(90)Bir yazarın edebi hüviyetini sadece işçiliği tayin eder.	(90)Bir yazarın edebi kimliğini sadece işçiliği belirler.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Sözlükçe
(91)Karşiki kadın taraçaya tekrar çıktı.	(91)Karşıdaki kadın terasa tekrar çıktı.	-Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(92)Elinde bir tas vardı.	(92)Elinde bir tabak vardı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(93)Geldi, pirinci tasın içine boşalttı.	(93)Geldi, pirinci tabağın içine boşalttı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(94)Sonra da elini tasa sokup karıştırmaya başladı.	(94)Sonra da elini tabağa sokup karıştırmaya başladı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(95)Galiba yıkıyordu	(95)Galiba yıkıyordu.	-Koruma
(96)Aşağıdaki kedilerle küfeci çocuklardan hâlâ haberi yoktu.	(96)Aşağıdaki kedilerle çocuklardan hâlâ haberi yoktu.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(97)Küfeci çocuklar için biraz evvel, “Bunlar dünyanın nizamını bilmiyorlar,” dedim.	(97)Çocuklar için biraz önce, “Bunlar dünyanın düzenini bilmiyorlar,” dedim.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(98)Yanlış!	(98)Yanlış!	-Koruma
(99)Dünyanın nizamını çok iyi biliyorlar.	(99)Dünyanın düzenini çok iyi biliyorlar.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme

(100)Nedir dünyanın nizamı?	(100)Nedir dünyanın düzeni?	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(101)Ağahan söylemiş ya!	(101)Eski insanlar söylemiş ya!	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle genişletme
(102) “Zenginler olmasaydı,” demiş, “fakirlerin hali daha kötü olurdu.”	(102) “Eğer zenginler yok, o zaman fakirlerin hali daha kötü olurdu.” demiş.	-Tekrar ve yeniden yazma yöntemiyle örtük anlatım ve önvaryayımları belirtik kılma
(103)Doğru!	(103)Doğru!	-Koruma
(104)Bu çocuklar bunu ta doğuştan biliyorlar.	(104)Bu çocuklar bunu biliyorlar.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(105)Fakirin daima zenginlere borçlu olduğunu biliyorlar.	(105)Fakirler her zaman zenginlere borçlu, bunu biliyorlar.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Ad, sıfat, belirteç tümceciklerini ayırma
(106)Bunların aklından, “Fakirler olmasaydı zenginlerin hali ne olurdu?” diye düşününce geçmiş midir acaba?	(106)Bunların aklından “Eğer fakirler yok o zaman zenginler ne yapardı?” diye bir düşünce geçmiş midir acaba?	-Kiplikleri sözcükle ifade etme -Zamansal ilişkileri standart hâle getirme
(107)Ne münasebet!	(107) Hiç zannetmiyorum?	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(108)Taraçanın kenarına tekrar geldim.	(108)Terasın kenarına tekrar geldim.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(109)Tekrar aşağıya baktım.	(109)Tekrar aşağıya baktım.	-Koruma
(110)Kediler azalmıştı.	(110)Kediler azalmış.	-Zamansal ilişkileri standart hâle getirme
(111)Bir tanesi, ağzıyla dişi kedinin ensesini yakalamıştı.	(111)Bir tanesi, ağzıyla dişi kediyi yakalamıştı.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Sözlükçe
(112)Bırakmıyordu.	(112)Bırakmıyordu.	-Koruma
(113)Öte yandan çocuklar hala kömür toplamakla meşguldüler.	(113) Diğer tarafta çocuklar hala kömür topluyorlardı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Zamansal ilişkileri standart hâle getirme

(114)Birdenbire evin içinden kara bir köpek çıktı.	(114)Birdenbire evin içinden kara bir köpek çıktı.	-Koruma
(115)Çocuklara doğru havlamaya başladı.	(115)Çocuklara doğru havlamaya başladı.	-Koruma
(116)Kömürleri almasınlar diye değil.	(116)Kömürleri almasınlar diye değil.	-Koruma
(117)Çünkü köpek ayaklarının çamur olup olmayacağını düşünmez.	(117)Çünkü köpek ayaklarının çamur olmasını düşünmez.	-Ad, sıfat, belirteç tümceciklerini ayırma
(118)O sadece çocukların kılığına kıyafetine bağırıyordu.	(118)O sadece çocukların kıyafetine bağırıyordu.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(119)Kibarların köpekleri böyledir.	(119)Kibarların köpekleri böyledir.	-Koruma
(120)Kılıksız insanlardan hoşlanmazlar.	(120)Kılıksız yani kıyafetleri kötü insanlardan hoşlanmazlar.	-Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanlarla genişletme
(121)Tıpkı sahipleri gibi.	(121)Aynı sahipleri gibi.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(122)Çocuklar ilkin ürktüler.	(122)Çocuklar önce korktular.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(123)Ama pek de aldırış etmediler.	(123)Ama pek de önemli görmediler.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(124)Ben merakla bakıyordum.	(124)Ben merakla bakıyordum.	-Koruma
(125)Ne olacak, kaçacaklar mı diye.	(125)Ne olacak, kaçacaklar mı diye.	-Koruma
(126)O sırada karşı taraftaki kadın, elinde pirinç tası olduğu halde taraftanın kenarına geldi.	(126)O sırada karşı taraftaki kadın, elinde pirinç tabağı ile terasın kenarına geldi.	-Ad, sıfat, belirteç tümceciklerini ayırma - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(127)Bir elini pirinçler dökülmesin diye tasın kenarına getirip tasın içindeki suyu bahçeye boca etti.	(127)Tabaktaki suyu bahçeye döktü.	-Yeniden yazma
(128)Altıncı kattan dökülen su bahçeye, tam çocuklarla köpeğin arasına, bir şimşek gürültüsü çıkararak düştü.	(128)Su, büyük bir gürültüyle köpeğin ve çocukların arasına düştü.	-Yeniden yazma
(129)Ne çocuklar, ne köpek, ne kediler hiçbiri böyle bir şey beklemiyordu.	(129)Ne çocuklar ne köpek ne kediler böyle bir şey bekliyordu.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme

		-Zamansal ilişkileri standart hâle getirme
(130)Ne olduğunu anlayamadan, çil yavrusu gibi dağıldılar.	(130)Hepsi kaçtılar.	-Yeniden yazma
(131)Böyle bir vaka gerçekten olabilir mi?	(131)Böyle bir olay gerçekten olabilir mi?	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(132)Öyle ya, olur olur!	-	-Silme
(133)Niçin olmasın?	(132)Neden olmasın?	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(134)Olmadı halbuki.	(133)Aslında olmadı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(135)Hepsini kendim uydurdum.	(134)Hepsini ben uydurdum.	-Sözlükçe

Çizelge 6 Baharın Ettikleri öyküsünün A2 düzeyinde sadeleştirme işlemi

SÖZLÜKÇE

Burjuva: Şehirde yaşayıp özel haklara kişiler

Çıkar: Fayda (direkt değil)

Dişi: Hayvan ve bitkiler için kadın

Homurdanmak: Öfke, kızgınlık, can sıkıntısıyla farklı sesler çıkarmak.

Istırap: Acı, üzüntü, sıkıntı, keder

İşçilik: Bir işin yapılış şekli

Realisme (Realizm): Gerçekçilik (Sanat)

Realite: Gerçeklik

Sefalet: Yoksulluk, yoksulluk sıkıntısı

Uydurmak: Hayal gücünden yararlanarak gerçek dışı bir şey söylemek

SORULAR

1- Yazar bu öyküyü otelde yazmıştır.

Doğru

Yanlış

2- Öykü kış mevsiminde geçmektedir.

Doğru

Yanlış

3- Karşı terastaki kadın pirincin içinden taşları temizliyor.

- Doğru Yanlış
- 4- Evin bahçesindeki çocuklar kömür topluyor.
 Doğru Yanlış
- 5- Yazar gerçek bir olayı anlatıyor.
 Doğru Yanlış

4.3.4. A1 Düzeyi

Özgün Metin	Değiştirilmiş Metin	Uygulanan İşlem
(1) Bir yazı yazmak istiyordum.	(1) Bir yazı yazmak istiyorum.	- Zamansal ilişkileri standart hale getirme
(2) Kâğıdı kalemi aldım, taraçaya çıktım.	(2) Kâğıdı kalemi aldım, terasa çıktım.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(3) Taraça dediğim, oturduğum otelin en üst katında.	(3) Teras, otelin en üst katında.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(4) Hava da domuzuna güzel.	(4) Hava da çok güzel	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
5) Ilık bir mart güneşi, iliklerine kadar ısınıyor insan.	5) Ilık bir mart güneşi, insanın içi ısınıyor.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme - Devrik yapıları düzenleme
(6) Böyle havalar, kış sonlarında, çok kişileri mesut eder.	(6) Kışın sonunda çok kişi böyle havalardan mutlu olur.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme - Edilgen ve ettirgen yapıları etken hale getirme
(7) Saadet nedir?	(7) Mutluluk nedir?	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(8) Herkes saadeti tanımış mıdır bu dünyada?	(8) Herkes mutluluğu yaşad mı bu dünyada?	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme - Art gönderimleri açık hale getirme
(9) Bu meseleler üzerinde uzun uzun konuşmak mümkün.	(9) Bu konu hakkında uzun uzun konuşuyoruz.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme - Zamansal ilişkileri standart hale getirme
(10) Kim bilir, belki o zaman ben de bu söylediğim sözden vazgeçerim.	(10) Bilmiyorum, belki ben de bu sözden vazgeçiyorum.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme

		-Zamansal ilişkileri standart hâle getirme -Sözlükçe
(11)Ama zaman zaman ben de kendimi mesut sansam ne çıkar?	(11) Bazen ben de mutlu olmak istiyorum.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Zamansal ilişkileri standart hâle getirme
(12)Büyük saadetlerden hiçbir vakit nasibim olmayacağına göre bunlarla avunayım bari.	(12)Ama maalesef hiçbir zaman mutlu olmuyorum.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Tekrar ve yeniden yazma yöntemiyle örtük anlatım ve önvaryayımları belirtik kılma -Ad, sıfat, belirteç tümceciklerini ayırma -Bağlantıları açık hale getirme
(13)Oturdum.	(13)Oturdum.	-Koruma
(14)Ne yazayım diye düşünmeye başladım	(14) Ne yazayım? (15) Bunu düşündüm.	-Ad, sıfat, belirteç tümceciklerini ayırma -Karmaşık tümceleri bölme
(15)Acaba hikâye mi yazsam?	(16)Bence hikâye iyi bir fikir.	-Tekrar ve yeniden yazma yöntemiyle örtük anlatım ve önvaryayımları belirtik kılma
(16)Hikâyede konunun pek o kadar mühim olmadığını söyleyenler de çıktı.	(17)Bazı insanlar “Hikayede konu çok önemli değil.” dediler.	-Yeniden yazma
(17)Ama ne olursa olsun, bir vaka lazım.	(18)Ama mutlaka farklı ve ilginç bir olay lazım.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Yeniden yazma
(18)Üstelik vaka da alışılmış, bıkmış vakalardan olmamalı.	-	-Silme
(19)Küçük burjuvanın hayatını anlatan, onun zaaflarını, onun adiliklerini dünyanın en büyük kahramanlıkları, en asil heyecanları gibi gösteren hikâyelerden illallah dedik artık.	(19) Küçük burjuva hikayelerinden bıktık artık.	-Yeniden yazma -Sözlükçe
(20)Bütün ıstıraplar aşktan doğuyor.	(20)Bütün sıkıntılar aşktan doğuyor.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme

(21)Oysaki öte yandan milyonların, milyarların ıstırabı var.	(21)Aslında diğer insanların sıkıntıları daha önemli.	-Yeniden yazma
(22)Ama ne yazık ki biz o insanı tanıyoruz.	(22)Ama ne yazık ki biz o insanı tanıyoruz.	-Koruma
(23)Girmişiz küçük burjuvanın içine, yuvarlanıp gidiyoruz.	(23)Girmişiz küçük burjuvanın içine, orada yaşıyoruz.	-Edilgen ve ettirgen yapıları etken hâle getirme
(24)Başka cemiyetlerin, başka sınıfların adamı olduğumuzu bile bile.	(24)Ama başka bir sınıf yani gruptayız, bunu biliyoruz.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanlarla genişletme -Bağlantıları açık hâle getirme (görünmeyen bağlaç ve belirteçleri kullanma)
(25)Bizim dertlerimiz, içinde yaşadığımız adamların dertlerine benzemiyor.	(25)Çünkü bizim dertlerimiz onların dertlerine benzemiyor.	-Bağlantıları açık hâle getirme (görünmeyen bağlaç ve belirteçleri kullanma) -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(26)Ne parada gözümüz var ne pulda.	(26)Para bizim için önemli değil.	-Yeniden yazma
(27)Geçenlerde bir kadın, “Benim için şiir,” diyordu, “beyaz otomobildir.”	(27)Geçen gün bir kadın “Şiir bence beyaz otomobildir.” diyordu.	-Devrik yapıları düzenleme
(28)Biz, en küçük menfaatlerini bile korumaktan âciz zavallılar, nasıl onlarla bir oluruz.	(28)Biz çıkarlarımızı koruyamıyoruz. (29) Onlarla aynı değiliz.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Yeniden yazma -Sözlükçe
(29)Biz, tanımadığımız o büyük sınıfın, o fakir sınıfın adamıyız.	(30) Biz o fakir sınıfın adamıyız.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(30)Ama tanımadığımız için de onlardan, onların hayatından bahsedemeyiz.	(31)Ve onlardan, onların hayatından bahsetmiyoruz.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(31)Üstelik tehlikeli bir iş o.	(32)Çünkü bu durum bizim için tehlikeli bir şey.	-Bağlantıları açık hâle getirme (görünmeyen bağlaç ve belirteçleri kullanma) -Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma

(32)İnsana sol diyorlar, komünist diyorlar.	(32)İnsana sosyalist diyorlar, komünist diyorlar.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(33)İyisi mi, bir yazar hiç suya sabuna dokunmayan yazılar yazmalı.	(33)En iyisi, bir yazar normal konular hakkında yazsın.	-Yeniden yazma
(34)Ben de öyle yapacağım.	(34)Ben de öyle yapıyorum.	-Zamansal ilişkileri standart hale getirme
(35)Gökyüzü mavi, masmaviydi.	(35)Gökyüzü mavi, masmaviydi.	-Koruma
(36)Güneş gittikçe ısıtıyordu.	(36)Güneş gittikçe daha çok ısıtıyordu.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle genişletme
(37)“Bir makale mi yazsam acaba?” diye düşündüm.	(37)“Bir makale mi yazayım acaba?” diye düşündüm.	-Zamansal ilişkileri standart hale getirme
(38)Son zamanlarda zihnimi kurcalayan bir mesele var.	(38)Son zamanlarda aklımda bir konu var.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle genişletme -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(39) <i>Realisme</i> meselesi.	(39) <i>Realisme</i> konusu.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle genişletme -Sözlükçe
(40) <i>Realisme</i> 'i artık on dokuzuncu yüzyıldaki gibi anlamamalı.	(40) <i>Realisme</i> artık on dokuzuncu yüzyıldaki gibi değil.	-Kiplikleri sözcükle ifade etme
(41)Oturdüğüm taraça önümdeki apartmanların arka tarafına bakıyordu.	(41)Teras önümdeki apartmanların arka tarafına bakıyordu.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(42)O apartmanların da taraçaları var.	(42)O apartmanların da terasları var.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle genişletme
(43)Gözüm karşı taraçaya ilişti.	(43)Karşıdaki terasa baktım.	-Yeniden yazma
(44)Bir kadın bir masanın başına oturmuş, başını öne eğmiş, bir kolunu masaya dayamış, bir şey yapıyordu.	(44)Masada bir kadın vardı. (45)Başı önde, bir kolu masada. (46)Bir şey yapıyordu.	-Zamansal ilişkileri standart hale getirme -Karmaşık tümceleri bölme
(45)Herhalde pirinç ayıklıyordu.	(47)Herhalde pirincin içinden taşları temizliyordu.	-Art gönderimler - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
		-Kiplikleri sözcükle ifade etme

(46)Kendisi de hizmetçi olmalı dedim.	(48)''Bence o hizmetçi'' dedim.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(47)Evet, evet, hizmetçi olmalı.	(49)Evet, evet kesinlikle hizmetçi.	-Kiplikleri sözcükle ifade etme
(48)Kılığı kıyafeti de hizmetçiye benziyor.	(50)Kıyafetleri de hizmetçiye benziyor.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(49)Aman, sakın hizmetçileri kötülemek için söyledim sanmayın.	(51)Ama hizmetçileri kötülemek istemedim.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(50)İş kıyafeti demek istiyorum; hepsi o kadar.	(50)Sadece iş kıyafeti demek istiyorum.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(51)Yoksa bu burjuva hizmetçilerinin ne kadar kibar olduğunu bilirim.	(51)Yoksa bu burjuva hizmetçileri çok kibar. (52)Bunu biliyorum.	-Karmaşık tümceleri bölme -Art gönderimleri açık hale getirme
(52)Çoğu zaman, efendilerine, hanımlarına taş çıkarırlar.	(53)Çoğu zaman patronlarından daha iyiler.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(53)Kalktım, dolaşmaya başladım.	(54) Kalktım, biraz dolaştım.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(54)Bir aralık taraçanın ta kenarına kadar geldim.	(55)Bir ara terasın kenarına geldim.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(55)Aşağıdaki bahçede, duvarın üzerinde beş tane kedi bir başka kedinin etrafına dizilmişler, homurdanıp duruyorlar.	(56)Aşağıdaki bahçede duvarın üzerinde beş tane kedi vardı. (57)Başka bir kedinin etrafında duruyorlardı ve garip sesler çıkarıyorlardı.	-Karmaşık tümceleri bölme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(56)Kuyrukları da durmadan oynuyor.	(58)Kuyrukları sürekli hareket ediyordu.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(57)Ortadaki dişi olacak, ötekiler erkek.	(59)Ortadaki dişi, diğerleri erkek.	-Zamansal ilişkileri standart hale getirme
(58)Kediler baharı insanlardan evvel duyuyor demek.	(60) Kediler baharı insanlardan önce hissediyor herhalde.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme

(59)O sırada iki çocuk peyda oldu.	(61)O sırada iki çocuk çıktı ortaya.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(60)Sırtlarında küfe vardı.	(62)Sırtlarında büyük bir sepet vardı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(61)Üzerlerindeki esvaplar saçak saçaktı.	(64)Üzerlerindeki elbiseler eskiydi.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(62)Bahçeye nereden girmişler?	(65)Bahçeye nereden girdiler?	-Koruma
(63)Mal sahibi bahçe kapısına giden yola kömür döktürmüş.	(66)Ev sahibi bahçe kapısının önündeki yola kömür dökmüş.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Edilgen ve ettirgen yapıları etken hale getirme.
(64)Girip çıkanların iskarpinleri çamur olmasın diye herhalde.	(67)Çünkü her yer çamur.	-Yeniden yazma
(65)Oradan kömür toplamaya gelmiş olacaklar.	(68)Herhalde çocuklar oradan kömür topluyorlar.	-Bağlantıları açık hale getirme -Devrik yapıları düzenleme
(66)Bilmiyor bu çocuklar dünyanın nizamını.	(69)Bu çocuklar dünyanın düzenini bilmiyor.	-Devrik yapıları düzenleme
(67)Bir yanda bir sürü insan soğuktan kırılır durur, öte yanda üç beş kişi kunduralarının kirlenmemesi için kömürü yerlere döker.	(70) Bir tarafta bir sürü insan soğuktan donuyor. (71) Diğer tarafta üç beş kişi kömürü yerlere döker.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Karmaşık tümceleri bölme
(68)Böyledir bu iş.	(72) Böyle bu iş.	-Zamansal ilişkileri standart hâle getirme
(69)Değişmez.	(73)Değişmiyor.	-Zamansal ilişkileri standart hâle getirme
(70)Dünyanın her tarafında böyle.	(70)Dünyanın her tarafında böyle.	-Koruma
(71)Karşı taraftaki kadının ne kedilerden haberi vardı ne de küfeci çocuklardan.	(71)Terastaki kadının kedilerden ve çocuklardan haberi yoktu.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Devrik yapıları düzenleme -Ad, sıfat, belirteç tümceciklerini ayırma
(72)O, durmadan pirinç ayıklıyordu.	(76)O, sürekli pirincin taşını temizliyordu.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme

(73)Belki de uzuvlarının o ılık bahar güneşi altında hazdan gevşediğini, vücudunun bazı kısımlarının tatlı tatlı terlediğini duyuyordu.	-	-Silme
(74)Neler düşünüyordu, kim bilir?	(77)Neler düşünüyordu, kim biliyor?	-Zamansal ilişkileri standart hâle getirme
(75)Bir aralık kalktı, pirinci masanın üzerine bırakıp içeriye gitti.	(78)Bir ara kalktı, pirinci masanın üzerine bıraktı ve içeriye gitti.	-Ad, sıfat, belirteç tümceciklerini ayırma - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(76)Gençti de.	(79)Gençti de.	-Koruma
(77)Entarisine sığmayan azgın bir vücudu vardı.	-	-Silme
(78)Baharı o da duyuyordu muhakkak.	(80)Baharı o da hissediyordu mutlaka.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(79)Vallahi korkunç şey bu bahar?	(81)Bu bahar müthiş bir şey.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Devrik yapıları düzenleme
(80)Bir yazı yazmak lazım.	(80)Bir yazı yazmak lazım.	-Koruma
(81)Gelelim <i>Realisme</i> bahsine.	(81)Gelelim <i>Realsisme</i> konusuna.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(82) <i>Realizme</i> 'i artık başka türlü anlamalı.	(82) <i>Realisme</i> 'yi artık başka türlü anlamak lazım.	-Kiplikleri sözcükle ifade etme.
(83)Bir eser, içine dünyanın en çirkin realitelerini doldurmakla <i>realiste</i> olmaz.	(83)Bazı eserler sadece çirkin realiteleri anlatıyor. (84) Bu şekilde <i>realist</i> olmak mümkün değil.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Sözlükçe -Karmaşık tümceleri bölme
(84)Sefaletleri, ıstırapları, sınıf tezatlarını en keskin hatlarıyla canlandırmak isteyen çok kere mübalağaya düşer.	-	-Silme
(85)Dünyayı hep kara gözlükle görmek, pertavsız sadece pisliklerin üzerinde dolaştırmak bence <i>romantisme</i> 'in ta kendisidir.	(85) <i>Romantisme</i> , dünyayı kara gözlükle görmektir.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Devrik yapıları düzenleme

(86)Yirminci yüzyıl adamınınsa <i>romantique</i> olmaya hakkı yok artık.	(86) Yirminci yüzyılda <i>romantique</i> olmak çok zor.	-Yeniden yazma
(87)Cemiyete faydalı olabilmek, insanları, söylediklerimize inandırmakla mümkün.	(87) İnsanlar size inanıyor, o zaman onlara faydalı oluyorsunuz.	-Yeniden yazma
(88) <i>Realiste</i> yazarla <i>romantique</i> yazarı konu bakımından da ayıramayız.	(88) <i>Realiste</i> yazarlar ve <i>romantique</i> yazarlar aynı konuları yazıyor.	-Yeniden yazma
(89)Çünkü yeryüzünde <i>realiste</i> olay yahut <i>romantique</i> olay diye bir şey yoktur.	(89)Çünkü <i>realist</i> olay ya da <i>romantique</i> olay farklı şeyler değil.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(90)Bir yazarın edebi hüviyetini sadece işçiliği tayin eder.	(90)Bir yazar nasıl hikâye yazıyor, bu önemli.	- Yeniden yazma
(91)Karşiki kadın taraçaya tekrar çıktı.	(91)Karşıdaki kadın tekrar terasa çıktı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(92)Elinde bir tas vardı.	(92)Elinde bir tabak vardı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(93)Geldi, pirinci tasın içine boşalttı.	(93)Geldi, pirinci tabağın içine boşalttı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(94)Sonra da elini tasa sokup karıştırmaya başladı.	(94)Sonra da elini tabağın içine soktu ve karıştırdı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Ad, sıfat, belirteç tümceciklerini ayırma
(95)Galiba yıkıyordu	(95)Galiba yıkıyordu	-Koruma
(96)Aşağıdaki kedilerle küfeci çocuklardan hâlâ haberi yoktu.	(96)Aşağıdaki kedilerle çocuklardan hâlâ haberi yoktu.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(97)Küfeci çocuklar için biraz evvel, “Bunlar dünyanın nizamını bilmiyorlar,” dedim.	(97)Çocuklar için biraz önce, “Bunlar dünyanın düzenini bilmiyorlar,” dedim.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(98)Yanlış!	(98)Yanlış!	-Koruma
(99)Dünyanın nizamını çok iyi biliyorlar.	(99)Dünyanın düzenini çok iyi biliyorlar.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(100)Nedir dünyanın nizamı?	(100)Dünyanın düzeni nedir?	-Devrik yapıları düzenleme

(101)Ağahan söylemiş ya!	(101)Eski insanlar söylemiş ya!	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle genişletme
(102) “Zenginler olmasaydı,” demiş, “fakirlerin hali daha kötü olurdu.”	(102) “Eğer zenginler yok, o zaman fakirlerin hali daha kötü olurdu.” demiş.	-Tekrar ve yeniden yazma yöntemiyle örtük anlatım ve önvaryayımları belirtik kılma
(103)Doğru!	(103)Doğru!	-Koruma
(104)Bu çocuklar bunu ta doğuştan biliyorlar.	(104)Bu çocuklar bunu biliyorlar.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(105)Fakirin daima zenginlere borçlu olduğunu biliyorlar.	(105)Fakirler her zaman zenginlere borçlu, bunu biliyorlar.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Ad, sıfat, belirteç tümceciklerini ayırma
(106)Bunların aklından, “Fakirler olmasaydı zenginlerin hali ne olurdu?” diye düşününce geçmiş midir acaba?	(106)Bunların aklından “Eğer fakirler yok o zaman zenginler ne yapıyor?” diye bir düşünce geçti mi acaba?	-Kiplikleri sözcükle ifade etme -Zamansal ilişkileri standart hâle getirme
(107)Ne münasebet!	(107) Hiç zannetmiyorum?	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(108)Taraçanın kenarına tekrar geldim.	(108)Terasın kenarına tekrar geldim.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(109)Tekrar aşağıya baktım.	(109)Tekrar aşağıya baktım.	-Koruma
(110)Kediler azalmıştı.	(110)Kediler daha az.	-Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanlarla genişletme
(111)Bir tanesi, ağzıyla dişi kedinin ensesini yakalamıştı.	(111)Bir tanesi, ağzıyla dişi kediyi yakaladı.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Sözlükçe -Zamansal ilişkileri standart hâle getirme
(112)Bırakmıyordu.	(112)Bırakmıyordu.	-Koruma
(113)Öte yandan çocuklar hala kömür toplamakla meşguldüler.	(113) Diğer tarafta çocuklar hala kömür topluyorlardı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Zamansal ilişkileri standart hâle getirme

(114)Birdenbire evin içinden kara bir köpek çıktı.	(114)Birdenbire evin içinden kara bir köpek çıktı.	-Koruma
(115)Çocuklara doğru havlamaya başladı.	(115)Çocuklara havladı.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Sözlükçe
(116)Kömürleri almasınlar diye değil.	-	-Silme
(117)Çünkü köpek ayaklarının çamur olup olmayacağını düşünmez.	-	-Silme
(118)O sadece çocukların kılığına kıyafetine bağlıyordu.	(116)Çünkü çocukların kıyafetleri güzel değildi.	-Yeniden yazma
(119)Kibarların köpekleri böyledir.	(117)Kibarların köpekleri böyledir.	-Koruma
(120)Kılıksız insanlardan hoşlanmazlar.	(117)Kıyafetleri kötü insanlardan hoşlanmıyorlar.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(121)Tıpkı sahipleri gibi.	(118)Aynı sahipleri gibi.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(122)Çocuklar ilkin ürktüler.	(119)Çocuklar önce korktular.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(123)Ama pek de aldırış etmediler.	(120)Ama pek de önemli görmediler.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(124)Ben merakla bakıyordum.	(121)Ben merakla bakıyordum.	-Koruma
(125)Ne olacak, kaçacaklar mı diye.	-	-Silme
(126)O sırada karşı taraftaki kadın, elinde pirinç taşı olduğu halde taraftanın kenarına geldi.	(122) O sırada karşı taraftaki kadın, elinde pirinç tabağı ile terasın kenarına geldi.	-Ad, sıfat, belirteç tümceciklerini ayırma - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(127)Bir elini pirinçler dökülmesin diye tasın kenarına getirip tasın içindeki suyu bahçeye boca etti.	(123)Tabaktaki suyu bahçeye döktü.	-Yeniden yazma
(128)Altıncı kattan dökülen su bahçeye, tam çocuklarla köpeğin arasına, bir şimşek gürültüsü çıkararak düştü.	(124)Su, büyük bir gürültüyle köpeğin ve çocukların arasına düştü.	-Yeniden yazma

(129)Ne çocuklar, ne köpek, ne kediler hiçbiri böyle bir şey beklemiyordu.	(125)Hiçbiri böyle bir şey beklemiyordu.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Zamansal ilişkileri standart hâle getirme
(130)Ne olduğunu anlayamadan, çil yavrusu gibi dağıldılar.	(126)Hepsi kaçtılar.	-Yeniden yazma
(131)Böyle bir vaka gerçekten olabilirdi, değil mi?	(127)Böyle bir olay gerçekten mümkün, değil mi?	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Zamansal ilişkileri standart hâle getirme
(132)Öyle ya, olur olur!	-	-Silme
(133)Niçin olmasın?	(128) Neden olmasın?	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(134)Olmadı halbuki.	(129) Ama olmadı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(135)Hepsini kendim uydurdum.	(130) Hepsini ben uydurdum.	-Sözlükçe

Çizelge 7 Baharın Ettikleri öyküsünün A1 düzeyinde sadeleştirme işlemi

SÖZLÜKÇE

Burjuva: Şehirde yaşıyor ve özel haklara sahip

Çıkar: Fayda (direkt değil)

Dişi: Hayvan ve bitkiler için kadın

Eser: Şiir, roman, hikâye vb.

Havlamak: Köpek sesi

Realisme (Realizm): Gerçekçilik (Sanat)

Realite: Gerçeklik

Söz: Bir düşünceyi anlatan kelime ya da kelime grubu

Uydurmak: Hayal gücüyle gerçek dışı bir şey söylemek

SORULAR

1- Yazar bu öyküyü otelde yazdı.

Doğru

Yanlış

- 2- Öykü kış mevsiminde geçiyor.
 Doğru Yanlış
- 3- Karşı terastaki kadın pirincin içinden taşları temizliyor.
 Doğru Yanlış
- 4- Evin bahçesindeki çocuklar kömür topluyor.
 Doğru Yanlış
- 5- Yazar gerçek bir olayı anlatıyor.
 Doğru Yanlış

4.4.DENİZE DOĞRU ÖYKÜSÜNÜN DÜZEYLERE GÖRE SADELEŞTİRME UYGULAMASI

4.4.1. B2 Düzeyi

Özgün Metin	Değiştirilmiş Metin	Uygulanan İşlem
(1)Bir yıl deniz görmesem bir hoş olurum.	(1) Bir yıl deniz görmesem bir hoş olurum.	- Koruma
(2)Hele bir de bahar gelmez mi, buram buram yosun kokuları tütmeye başlar burnumda.	(2) Hele bir de bahar gelmez mi, buram buram yosun kokuları tütmeye başlar burnumda	-Koruma
(3)Bu kokuyu ilk olarak bir kara şehrinde, bir bahar sabahı, okula giderken duymuşumdur.	(3) Bu kokuyu ilk olarak bir kara şehrinde, bir bahar sabahı, okula giderken duymuşumdur.	- Koruma
(4)Bana daha küçüklük zamanlarımı hatırlatan bu kokuda bir takım somut hayaller de vardır.	(4) Bana daha küçüklük zamanlarımı hatırlatan bu kokuda bir takım somut hayaller de vardır.	- Koruma
(5)Bir Boğaziçi köyü, kolumda gene mektep çantam, sisli yahut güneşli bir sabah, bütün bir kışı kıyıda geçirmiş dalyan direkleri...	(5) Sisli veya güneşli bir sabah bir Boğaziçi koyundayım, yine kolumda okul çantam ve bütün bir kışı kıyıda geçirmiş dalyan direkleri var.	- Devrik yapıları düzenleme - Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - Eksilteleri tamamlama
(6)İşte bu koku, oradan, o dalyan direklerinin üstündeki yosunlardan gelen kokudur.	(6) İşte bu koku, oradan, o dalyan direklerinin üstündeki yosunlardan gelen kokudur.	- Koruma
(7)Ama nasıl fark etmemişim çocukluğumda o kokuyu?	(7) Ama nasıl fark etmemişim çocukluğumda o kokuyu?	- Koruma
(8)Fark etmemişim de, neden sonra, bir kara şehrinde duymuşum.	(8) Fark etmemiştim de çok sonra, bir kara şehrinde duymuştum.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(9)Nasıl olmuş bu iş?	(9)Nasıl olmuş bu iş?	- Koruma
(10)Bir kara şehrinde, bir bahar sabahı, okula giderken duyduğum o koku sonra sonra,	(10) Bir kara şehrinde, bir bahar sabahı, okula giderken duyduğum o koku sonra	- Koruma

ne çeşitli hayallerle zenginleşti.	sonra, ne çeşitli hayallerle zenginleşti.	
(11)Denizden uzak kaldıkça neler hatırlamadım denize ait!	(11) Denizden uzak kaldıkça neler hatırlamadım denize ait!	-Koruma
(12)Hepsini de sevdim, hepsini de hasretle hatırladım.	(12)Hepsini de sevdim, hepsini de hasretle hatırladım.	- Koruma
(13)Hangisi kötü bu hatıraların?	(13) Hangisi kötü bu hatıraların?	- Koruma
(14)Güneşin, sulardan tavana vurup tavanda mekik dokuyan pırıltıları mı?	(14) Güneşin gökyüzünde mekik dokuyan pırıltıları mı?	- Yeniden yazma - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Sözlükçe
(15)Göz alan bir gün ışığında, sıram sıram bir takanın peşine takılıp gırgıra çıkan allı yeşilli alamanalar mı?	(15) Göz alan bir gün ışığında sıra sıra dizilmiş takaların peşine takılıp balık ağlarını bırakan, kırmızı ve yeşil alamanalar mı?	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - Sözlükçe
(16)Dalyan reisi "Şıra!" diye bağırdığı zaman şevkle ağlara sarılan tayfalar mı?	(16) Dalyan reisi bağırdığı zaman şevkle ağları çeken tayfalar mı?	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(17)Bir orkinos vurgunundan sonra, kıyıda, kan içinde kalmış denizi seyreden çocukların bayramı mı?	(17) Bir orkinos balığı avından sonra kıyıda denizi seyreden çocukların bayramı mı?	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(18)Gemilerin, bembeyaz sabahları seslendiren sis düdükleriyle can sesleri mi?	(18) Gemilerin, bembeyaz sabahları seslendiren düdüklerinin sesleri mi?	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(19)Kayıkhanelerin içinde uğuldayan dalgalar mı?	(19) Kayıkhanelerin içindeki dalgalar mı?	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(20)Deniz üstündeki odalarda, lodosun sabahlara kadar dinmeyen uğultusu mu?	(20) Denizin üstünde lodosun sabahlara kadar dinmeyen sesi mi?	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(21)Bir oltanın iğnesinde çırpınan bir balığın gittikçe beyazlaşarak suyun yüzüne doğru gelişi mi?	(21) Bir oltanın iğnesinde çırpınan bir balığın gittikçe beyazlaşarak suyun yüzüne doğru gelişi mi?	- Koruma
(22)Karanlık gecelerde ağlarını birbirinin üstüne atmamak için haykırışan kılıççıların sesi mi?	(22)Karanlık gecelerde ağlarını birbirinin üstüne	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme

atmamak için haykıran
balıkçıların sesi mi?

(23)Çavalyelerin, çamçakların üzerinde kurumuş balık pulları, feleklerde kurumuş deniz tuzları mı?	-	- Silme
(24)Sabahın alacakaranlığında, ilk vapurların etrafında ölü bir tabiat gibi duran lüferciler mi?	(23) Sabahın alaca karanlığında, ilk vapurların etrafında lüfer avlayanlar mı?	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma
(25)Kendini anafora kaptırmış, kıyı kıyı giden saman çöpleri, karpuz kabukları mı?	(24) Denizin üstünde yüzen çöpler, karpuz kabukları mı?	- Yeniden yazma
(26)Suyun içinde beyaz beyaz açılıp kapanan, avuç içinde bir anda dağılıveren denizaneleri mi?..	(25) Suyun içinde beyaz beyaz açılıp kapanan, avuç içinde bir anda dağılıveren denizaneleri mi?..	- Koruma
(27)Saymakla bitmiyor ki!	(26)Saymakla bitmiyor ki!	- Koruma
(28)Buraya öyle bir kara şehirden, denize en aşağı iki yıl hasret kaldıktan sonra geldim.	(27) Buraya öyle bir kara şehirden, denize en az iki yıl hasret kaldıktan sonra geldim.	-Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma
(29)Bir taşla iki kuş vuracağım.	(28)Bir taşla iki kuş vuracağım.	- Koruma
(30)Hem bir iş bulacak, çalışacağım; hem de deniz kenarında olacağım.	(29) Hem bir iş bulacak, çalışacağım; hem de deniz kenarında olacağım.	- Koruma
(31) Gelgelelim, daha ikisi de olmadı.	(30) Maalesef, daha ikisi de olmadı.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(32)İş, yol çavuşluğu işi.	(31) İş, yol çavuşluğu işi.	- Koruma
(33)Bu yol müteahhidinin yanında kâtiplik gibi bir şey.	(32) Bu yol müteahhidinin yanında yardımcılık gibi bir şey.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(34)Ne yapacağımı da doğru dürüst bilmiyorum ama, galiba, işçilerin çalışmalarına bakacak, gündeliklerini yahut haftalıklarını dağıtacak, müteahhidin bu bölgedeki hesaplarını tutacağım.	(33) Ne yapacağımı da tam bilmiyorum ama galiba işçilerin çalışmalarına bakacak, maaşlarını dağıtacak, müteahhidin bu bölgedeki hesaplarını kontrol edeceğim.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(35)Günde beş lira para verecekler; fena para değil.	(34) Günde beş lira para verecekler; fena para değil.	- Koruma
(36)Yine işler aksi gitmese.	(35) Yine işler ters gitmezse	-Bağlantıları açık hale getirme

(37)Gitmeye başladı da onun için söylüyorum bunu.	(36)Gitmeye başladı da onun için söylüyorum bunu.	- Koruma
(38)Müteahhit, benim gelişimden bir gün evvel bilmem nereye gitmiş; bir hafta sonra dönecekmiş.	(37) Müteahhit, benim gelişimden bir gün önce bir yere gitmiş; bir hafta sonra dönecekmiş.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(39)"Gelirse beklesin" demiş.	(38)"Gelirse beklesin" demiş.	- Koruma
(40)Bana bir çadır verdiler; o çadırda yatıp kalkıyorum.	(39)Bana bir çadır verdiler; o çadırda yatıp kalkıyorum.	- Koruma
(41)Sözde deniz kenarında olacaktık.	(40)Sözde deniz kenarında olacaktık.	- Koruma
(42)O da olmadı.	(41)O da olmadı.	- Koruma
(43)Gerçi, bulunduğum yer denizi görmüyor değil; görüyor görmesine, ama en aşağı bir, bir buçuk saatlik yerden.	(42) Gerçi, bulunduğum yer denizi görmüyor değil; görüyor görmesine, ama en aşağı bir, bir buçuk saatlik yerden.	- Koruma
(44)Önümüz dümdüz ova.	(43) Önümüz dümdüz ova.	- Koruma
(45)Denizle bir gibi.	(44) Denizle aynı gibi.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(46)Ondan sonra alabildiğine deniz.	(45) Ondan sonra alabildiğine, uçsuz bucaksız, deniz.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla genişletme
(47)Denize de pek benzemiyor, kurşun bir levhaya benziyor.	(46) Denize de çok benzemiyor, gri bir levhaya benziyor.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(48)Buraya geleli üç gün oldu.	(47)Buraya geleli üç gün oldu.	- Koruma
(49)Ama şöyle bir kıyıya gidip yosun kokusunu koklayamadım.	(48)Ama şöyle bir kıyıya gidip yosun kokusunu koklayamadım.	- Koruma
(50)Şöyle bir eğilip elimi suya değdiremedim.	(49)Şöyle bir eğilip elimi suya değdiremedim.	- Koruma
(51)O eski hasret hep içimde.	(50)O eski hasret hep içimde.	- Koruma
(52)Beş lira için fena para değil dedim.	(51)Beş lira için fena para değil dedim.	- Koruma
(53)Dedim ya, nedir beş lira şu zamanda?	(52) Dedim ya, nedir beş lira şu zamanda?	- Koruma
(54)Şehirde olsam nasıl geçinirim bu parayla?	(53) Şehirde olsam nasıl geçinirim bu parayla?	- Koruma
(55)Ev kirası mı veririm, üstümü başımı mı yaparım, karnımı mı doyururum, tramvaya otobüse mi binerim, kitap mecmua falan mı alırım, tiyatroya sinemaya mı giderim, hısım akrabam varsa onlara yardım mı ederim, evli	(54) Ev kirası mı veririm, yemek ya da kıyafet mi alırım? (55) Otobüse ya da tramvaya mı binerim? (56) Kitaba, sinemaya tiyatroya mı harcarım? (57) Akrabalarımaya yardım mı ederim ya da çocuklarıma mı bakarım?	-Karmaşık cümleleri bölme - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme -İçerik sadeleştirme

barklıysam çoluğuma
çocuğuma mı bakarım?

(56) Aklı durur vallahi insanın.	(58) Aklı durur vallahi insanın.	- Koruma
(57)Günde beş lira!	(59)Günde beş lira!	- Koruma
(58)Ecirlikten başka bir şey değil.	(60) Kölelikten başka bir şey değil.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(59)Hoş o ecirliği de hak etmedik ya daha.	(61) O köleliği de daha hak etmedik ya.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(60)Ya gelse de müteahhit “Ben başkasını buldum, kusura bakma; sen dön geldiğin yere!” deyiverirse ne yaparım?	(62)Ya müteahhit geldiğinde “Ben başkasını buldum, kusura bakma, sen dön geldiğin yere” derse ne yaparım?	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme -İçerik sadeleştirme
(61)Hem, ne diye ukalalık ediyorum?	(63) Hem, ne diye ukalalık ediyorum?	- Koruma
(62)Biz bu dünyaya ecir gelmişiz, ecir gideceğiz.	(64) Biz bu dünyaya köle gelmişiz, köle gideceğiz.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(63)Ben de müteahhit olacak değilim ya!	(65) Ben de müteahhit olacak değilim ya!	- Koruma
(64)Ne hakkım var: “Ben neden beş lira kazanayım da o beş yüz lira kazansın” demeye.	(66) Ne hakkım var: “Ben neden beş lira kazanayım da o beş yüz lira kazansın” demeye.	- Koruma
(65)Ben işsizim, o müteahhit.	(67) Ben işsizim, o müteahhit.	- Koruma
(66)Ben fakir bir aileden gelmişim, o zengin bir aileden.	(68)Ben fakir bir aileden gelmişim, o zengin bir aileden.	- Koruma
(67)Ama benim okumuşluğum varmış da onun yokmuş; kimin umurunda?	(69) Ama benim okumuşluğum varmış da onun yokmuş; kimin umurunda?	- Koruma
(68)O, işini biliyor, ben bilmiyorum.	(71) O, işini biliyor, ben bilmiyorum.	- Koruma
(69)Mademki biliyor, yaşamak da onun hakkı.	(72) Mademki biliyor, yaşamak da onun hakkı.	- İçerik sadeleştirme
(70)Ben köylü cıgarası içemem; o isterse, viski içer; ben kahveye gidemem, o bara gider; ben tramvaya binemem, o otomobile biner; hakkı değil mi?	(73) Ben sigara bile içemem ama o isterse viski içer. (74) Ben kahveye gidemem, o bara gider. (75) Ben tramvaya binemem, o otomobile biner. (76) Hakkı değil mi?	- Karmaşık tümceleri bölme - Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(71)Denizi, hep çadırımın kapısından görüyorum.	(77) Denizi, hep çadırımın kapısından görüyorum.	- Koruma

(72)Mihnete alışmış insan, zaman zaman, her şeye boş vermesini de biliyor.	(78) Sıkıntıya alışmış insan, zaman zaman, her şeye boş vermesini de biliyor.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(73)Bir aralık dedim ki kendi kendime: “Adaam, sen de! Çekiver kuyruğunu. Gelmezse gelmez. İster çalıştırır ister çalıştırmaz.”	(79) Bir ara kendime “Adam sen de! Boş ver. Gelmezse gelmez, isterse çalıştırır, istemezse çalıştırmaz.” dedim.	- Dolaylı anlatımı azaltma
(74)Yürüyüverdim denize doğru.	(80) Yürüyüverdim denize doğru.	- Koruma
(75)Yürüyüverdim diyorum ya, dünyanın yolu!	(81) Yürüyüverdim diyorum ya, dünyanın yolu!	- Koruma
(76)Öyle ha deyince yürünmüyor.	(82) Öyle hemen yürünmüyor.	- İçerik sadeleştirme
(77)Yolda çalışan, taş kıran işçilerin çekiç sesleri neden sonra kayboldu.	(83) Yolda çalışan, taş kıran işçilerin çekiç sesleri bir süre sonra kayboldu.	- Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma
(78)Serildi mi önüme dümdüz bir ova!	(84) Serildi mi önüme dümdüz bir ova!	- Koruma
(79)Git git bitmiyor.	(85)Git git bitmiyor.	- Koruma
(80)Ha vardım, ha varacağım, diyorum; bir de bakıyorum, deniz hep o uzaklıkta.	(86) Tam vardım diyorum ama bakıyorum, deniz hep aynı uzaklıkta.	- İçerik sadeleştirme
(81)Etrafta ne insan ne de cin; koskoca ovada bir başımayım.	(87) Etrafta ne insan ne de başka bir şey var, koskoca ovada bir başımayım.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(82)Bir aralık, sağımda solumda, acayip otlar, sazlar, kamaşlar belirmeye başladı.	(88) Bir süre sonra etrafımda değişik otlar, sazlar, kamaşlar ortaya çıkmaya başladı.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(83)Bitki denilen şeyin hiç de böylesini görmemişim o güne kadar; içime bir korku düştü.	(89) Bitki denilen şeyin hiç de böylesini görmemişim o güne kadar; içime bir korku düştü.	- Koruma
(84)Önüme bakıyorum, kimse yok; ardıma bakıyorum, kimse yok.	(90) Önüme bakıyorum, kimse yok, arkama bakıyorum, kimse yok.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(85)Ne bomboş bir dünya; aklıma birdenbire Beyoğlu Caddesi geldi.	(91) Ne bomboş bir dünya; aklıma birdenbire Beyoğlu Caddesi geldi.	- Koruma
(86)Nasıl da tıklım tıklımdır!	(92) Nasıl da tıklım tıklımdır!	- Koruma

- Koruma

(87) İnsanlar birbirine çarpa çarpa yürürler.	(93) İnsanlar birbirine çarpa çarpa yürürler.	
(88) Kimi omuz vurur, kimi birinin ayağına basar, kimi duvar dibinde bir kadını sıkıştırır.	(94) Kimi omuz vurur, kimi birinin ayağına basar, kimi duvar dibinde bir kadını sıkıştırır.	- Koruma
(89) Öyle caddelerde acele bir de işim oldu mu, ne kadar güç ilerlerim!	(95) İşim olduğu zaman öyle caddelerde ne kadar zor ilerlerim.	- İçerik sadeleştirme
(90) Ben koşmak isterim, önümdeki adam ya sevgilisiyle konuşmaktadır, ya bir dükkânın camekânını seyretmektedir.	(96) Ben koşmak isterim, önümdeki adam ya sevgilisiyle konuşmaktadır, ya bir dükkânın camekânını seyretmektedir.	- Koruma
(91) Yanından sıyrılıyım derken istemeye istemeye bir tarafına çarparım.	(97) Yanından geçerken istemeye istemeye çarparım.	- İçerik sadeleştirme - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(92) Olmaz mı böyle şey?	(98) Olmaz mı böyle şey?	- Koruma
(93) Olur, olur; adam kızar; dönüp bana: Kör müsün? der.	(99) Olur, olur; adam kızar; dönüp bana: Kör müsün? der.	- Koruma
(94) Ben de kızarım.	(100) Ben de kızarım.	- Koruma
(95) -Ne sallanıyorsun alık alık? derim.	(101) -Ne sallanıyorsun boş boş? derim.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(96) -Patladın mı? Geçersin elbet! der.	(102) -Patladın mı? Geçersin elbet! der.	- Koruma
(97) -Patladım, patlamadım, sen bir kere ona karışamazsın. Daha terbiyeli konuş! derim.	(103) -Patladım, patlamadım, sen bir kere ona karışamazsın. Daha terbiyeli konuş! derim.	- Koruma
(98) -Ulan, der, sen bana ne hakla sen diyorsun? Benim kim olduğumu biliyor musun?	(104) -Ulan, der, sen bana ne hakla sen diyorsun? Benim kim olduğumu biliyor musun?	- Koruma
(99) -Ya, sen? derim. Sen ne hakla bana ulan diyorsun?	(105) - Ya, sen? derim. Sen ne hakla bana ulan diyorsun?	- Koruma
(100) -Ulan da derim, her bir boku da derim, eşşoğlu eşşek.	(106) - Ulan da derim, her bir boku da derim.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(101) Sanki onun eşşek demesiyle eşşek olacaktım gibi, büsbütün alevlenirim.	(107) - İyice sinirlenirim.	- İçerik sadeleştirme

- (102)Eşşoğlu eşşek babandır!	-	- Silme
- (103)- Ulan senin sinsileni, sülaleni...	-	- Silme
(104)Bir anda etrafımızı çevirirler.	(108) Bir anda etrafımıza toplanırlar.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(105)Kalabalığın arasında bir polis peyda olur.	(109) Kalabalığın arasından bir polis ortaya çıkar.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(106)Adam, bar bar bağırmaya başlar:	(110) Adam bağırmaya başlar.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(107)-Davacıyım!	(111)-Davacıyım!	- Koruma
(108)Davacıyım polis efendi.	(112)Davacıyım polis efendi.	- Koruma
(109)İşte, bu kadar şahidim var!	(113)İşte, bu kadar şahidim var!	- Koruma
(110)Bu kadar kişinin içinde...	(114)Bu kadar kişinin içinde...	- Koruma
(111)Polis:	(115) Polis:	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
-Bırakın gürültüyü de der, merkeze kadar teşrif edin kozunuzu orda paylaşsınız.	- Bırakın gürültüyü de der, karakola gelin, kozunuzu orada paylaşsınız.	- İçerik sadeleştirme
(112)Adam hâlâ bağırılmaktadır: -Haydi, yürü bakalım merkeze! Kozumuzu orda paylaşsınız.	(116) Adam hâlâ bağırılmaktadır: Haydi yürü bakalım karakola! Kozumuzu orada paylaşsınız.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(113)Bizim iş hâpı yutar tabii.	(117) Bizim iş hâpı yutar tabii.	- Koruma
(114)Düşeriz karakolun yoluna.	(118) Düşeriz karakolun yoluna.	- Koruma
(115)Yolda kendi kendime düşünürüm: “Ne desem karakola gidince?” diye.	(119) Yolda kendi kendime düşünürüm: “Ne desem karakola gidince?” diye.	- Koruma
(116)Herhalde önce kim olduğumu sorarlar.	(120) Herhalde önce kim olduğumu sorarlar.	- Koruma
(117)İşte o zaman celallenirim: “Biliyor musunuz benim kim olduğumu? Ben bu memleketin...”	(121) İşte o zaman sinirlenirim. “Siz benim kim olduğumu bilmiyor musunuz? Ben bu memleketin...”	- Devrik yapıları düzenleme
(118)Hayır, bu usul iyi bir usul değil.	(122) Hayır, bu tarz iyi değil.	- İçerik sadeleştirme
(119)Ya tanımayıverirse polis?	(123) Ya tanımayıverirse polis?	- Koruma
(120)Öyle ya, okuyup yazması yoksa tanımayabilir.	(124) Okuyup yazması yoksa tanımayabilir tabi.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme

(121)Üstelik, öbür adam da mühimce bir adamsa?	(125) Ya diğer adam da önemli bir adamsa?	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(122)Mesela, bilmem ne müdürü olduğu söyleyiverirse?	(126) Mesela, bir yerin müdürü olduğu söyleyiverirse.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(123)Tabii, benden çok onun sözünü dinlerler.	(127) Tabii, benden çok onun sözünü dinlerler.	- Koruma
(124)Onun için ben beklerim.	(128) Onun için ben beklerim.	- Koruma
(125)Önce o adam söylesin, kim olduğunu, sonra ben.	(129) Önce o adam söylesin, kim olduğunu, sonra ben.	- Koruma
(126)Büyükçe bir unvanla çıkarsa karşıma, ben ondan da ağır bastığımı hissettirmek için, alçaktan alıyormuş gibi bir cevap veririm: Ben, derim, müdür falan değilim. Ben alelaide bir vatandaşım.	(130) Büyükçe bir unvanla karşıma çıkarsa ben ondan daha büyük olduğumu hissettirmek için alttan alarak cevap veririm: Ben, derim, müdür falan değilim. Ben alelaide bir vatandaşım.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - İçerik sadeleştirme - Sözlükçe
(127)Politikaya girişmenin tam sırası.	(131) Politikaya girmenin tam zamanı.	-Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
- (128)“Bu memlekette hak sahibi olmak için mutlaka...”	(132) “Bu memlekette hak sahibi olmak için...” diyerek konuşmaya başladım.	- Art gönderimleri açık hale getirme - Tekrar ve yeniden yazma yöntemiyle örtük anlatım ve önvarsayımları belirtik kılma - Devrik yapıları düzenleme
(129)Açarım ağzımı yumarım gözümü.	(133)Açarım ağzımı yumarım gözümü.	- Koruma
(130)Ayağımın altındaki toprak, kunduralarıma yapışmaya başladı.	(134) Ayağımın altındaki toprak, ayakkabılarıma yapışmaya başladı.	-Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(131)Gittikçe çamur içine giriyorum.	(135) Gittikçe çamur içine giriyorum.	- Koruma
(132)Şöyle ileriye doğru baktım: bataklık.	(136) Şöyle ileriye doğru baktım: bataklık.	- Sözlükçe
(133)Sağa doğru gidersem sazların arasında kurakça bir yol bulurum diye düşündüm.	(137) Sağa doğru gidersem sazların arasında kurakça bir yol bulurum diye düşündüm.	- Sözlükçe
(134)O yana yürüdüm.	(138) O tarafa yürüdüm.	-Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme

(135)Büsbütün batağa girdim.	(139) Tamamen batağa girdim.	-Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(136)Sanki sazların arasından su fişkırıyordu.	(140) Sanki sazların arasından su fişkırıyordu.	- Sözlükçe
(137)Ama, ne olursa olsun.	(141) Ama, ne olursa olsun.	- Koruma
(138)Mutlaka deniz kıyısına gideceğim.	(142) Mutlaka deniz kıyısına gideceğim.	- Koruma
(139)İki yıl bu, dile kolay!	(143) Tam iki yıl geçti.	- İçerik sadeleştirme
(140)Gideceğim, denize gideceğim.	(144) Gideceğim; denize gideceğim.	- Koruma
(141)Ayak bileklerine kadar batağa girdim.	(145)Ayak bileklerine kadar batağa girdim.	- Koruma
(142)Her adım atışımda biraz daha batıyordum.	(146)Her adım atışımda biraz daha batıyordum.	- Koruma
(143)Durdum.	(147)Durdum.	- Koruma
(144)Başımın üzerinde kocaman kocaman deniz kuşları belirdi.	(148) Başımın üzerinde kocaman kocaman deniz kuşları belirdi.	- Koruma
(145)Beyaz kanatlarını açmışlar, çığlık çığlığa, dönüp duruyorlar.	(149) Beyaz kanatlarını açmışlar, çığlık çığlığa, dönüp duruyorlar.	- Koruma
(146)Ne vahşi ne korkunç bir manzara!	(150) Ne kadar vahşi ne kadar korkunç bir manzara!	- Bağlantıları açık hale getirme
(147)Onların çığlıkları dışında, insanın tüylerini diken diken eden bir ölüm sessizliği var.	(151) Onların çığlıkları dışında, insanın tüylerini diken diken eden bir ölüm sessizliği var.	- Sözlükçe
(148)Ölümü düşündüm.	(152) Ölümü düşündüm.	- Koruma
(149)Ölümlerin en kötüsü, bir bataklıkta, çırpına çırpına, ümidin her an biraz daha azaldığını göre göre ölmekmiş gibi duymuştum.	(153) Ölümlerin en kötüsünün bir bataklıkta çırpına çırpına ölmek olduğunu duymuştum.	- Dolaylı anlatımı azaltma - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(150)O aklıma geldi.	(154) O aklıma geldi.	- Koruma
(151)Deniz uğruna, denize el sürebilmek uğruna ölüm!	(155) Deniz uğruna, denize ulaşabilmek uğruna ölüm!	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(152)İstemiyorum ölmek.	(156) İstemiyorum ölmek.	- Koruma
(153)Oysaki bundan evvel kaç defa ölüme razı olmuştum.	(157) Oysa ki bundan önce kaç defa ölüme razı olmuştum.	-Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(154)Razı olmak da değil, intihar etmeyi bile düşünmüştüm.	(158) Razı olmak da değil, intihar etmeyi bile düşünmüştüm.	- Koruma
(155)Kimileri derler ki intihar bir irade işidir.	(159) Kimileri derler ki intihar bir irade işidir.	- Sözlükçe
(156)Ben buna inanmıyorum.	(160) Ben buna inanmıyorum.	- Koruma

(157)İntihar bir iradesizliktir.	(161) İntihar bir iradesizliktir. - Koruma
(158)Dünyadaki güçlükleri yenebilen, o iradeyi gösterebilen kimse kolay kolay ölüme razı olmaz.	(162) Dünyadaki güçlükleri yenebilen, o iradeyi gösterebilen kimse kolay kolay ölüme razı olmaz. - Koruma
(159)Ölüme razı olan, hiçbir şeyle cebelleşmeyen bu savaşta bütün ümitlerini kaybeden kişidir.	(163) Ölüme razı olan, hiçbir şeyle uğraşamayan bu savaşta bütün ümitlerini kaybeden kişidir. -Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(160)O ümitleri kaybetmek için de insanın, kendisini dünyaya bağlayacak hiçbir şeyi olmamalı.	(164) O ümitleri kaybetmek için de insanın, kendisini dünyaya bağlayacak hiçbir şeyi olmamalı. - Koruma
(161)Ne para ne pul ne aşk ne muhabbet ne şeref ne namus.	(165) Ne para ne pul ne aşk ne muhabbet ne şeref ne namus hiçbirisi önemli değil. - Tekrar ve yeniden yazma yöntemiyle örtük anlatım ve önvarsayımları belirtik kılma
(162)Ama şimdi ben öyle miyim ya!	(166) Ama şimdi ben öyle miyim ya! - Koruma
(163)Hiçbir şeyim olmasa bile günde beş lira kazanabileceğim.	(167)Hiçbir şeyim olmasa bile günde beş lira kazanabileceğim. - Koruma
(164)Beş lira!	(167)Beş lira! - Koruma
(165)Az para mı?	(168)Az para mı? - Koruma
(166)Bu beş lirayla pekâlâ karnımı doyurabilir, ısınabilir, giyinebilir, dünyanın parasız olan bütün nimetlerinden faydalanabilirim.	(169)Bu beş lirayla pekâlâ karnımı doyurabilir, ısınabilir, giyinebilir, dünyanın parasız olan bütün nimetlerinden faydalanabilirim. - Sözlükçe
(167)Gökyüzünün parlaklığı, denizin mavisi, ağaçların yeşili, toprağın sıcaklığı, suların sesi, havada uçan kuşlar, rüzgârın getirdiği çiçek kokuları...	(170)Gökyüzünün parlaklığı, denizin mavisi, ağaçların yeşili, toprağın sıcaklığı, suların sesi, havada uçan kuşlar, rüzgârın getirdiği çiçek kokuları... - Koruma
(168)Nasıl vazgeçerim bunlardan?	(171)Nasıl vazgeçerim bunlardan? - Koruma
(169)Hayır, ölmek istemiyorum.	(172)Hayır, ölmek istemiyorum. - Koruma
(170)Peki, ya deniz?	(173)Peki, ya deniz? - Koruma
(171)İşte, on beş dakikalık yolum kalmış, deniz kuşları, çığlık çığlığa, hala dönüp duruyorlar.	(174)İşte, on beş dakikalık yolum kalmış, deniz kuşları, çığlık çığlığa, hala dönüp duruyorlar. - Koruma
(172)Vazgeçemeyeceğim denizden.	(175)Vazgeçemeyeceğim denizden. - Koruma

(173)Tekrar etrafıma bakındım.	(176)Tekrar etrafıma bakındım.	- Koruma
(174)Biraz daha kuru bir yol aradım.	(177)Biraz daha kuru bir yol aradım.	- Koruma
(175)Galiba azcık gayret edip daha sağa gidersem kurak bir yere çıkabileceğim.	(178)Galiba azcık gayret edip daha sağa gidersem kurak bir yere çıkabileceğim.	- Koruma
(176)Yavaş yavaş sulara, çamurlara bata bata, o yana doğru ilerledim.	(179)Yavaş yavaş sulara, çamurlara bata bata, o tarafa doğru ilerledim.	-Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(177)Gayret!	(180)Gayret!	- Koruma
(178)Biraz daha!	(181)Biraz daha!	- Koruma
(179)Biraz daha!	(182)Biraz daha!	- Koruma
(180)Dediğim oldu.	(183)Dediğim oldu.	- Koruma
(181)Üstünde toz tabakaları bulunan, dümdüz, kupkuru bir yere geldim.	(184)Üstünde tozlar bulunan, dümdüz, kupkuru bir yere geldim.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(182)Gelir gelmez de koşmaya başladım.	(185)Gelir gelmez de koşmaya başladım.	- Koruma
(183)Kıyıya bir an evvel varmalıyım.	(186)Kıyıya bir an önce varmalıyım.	-Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(184)Sazlarla, kamışlarla örtülü bir tümseği atladım.	(187)Sazlarla, kamışlarla örtülü küçük bir tepeyi atladım.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanlarla genişletme
(185)Kıyıdaayım.	(188)Kıyıdaayım.	- Koruma
(186)Ayaklarımın altında kumla karışık çakıl taşları.	(189)Ayaklarımın altında kumla karışık çakıl taşları.	- Koruma
(187)Sular ayaklarıma kadar geliyor.	(190)Sular ayaklarıma kadar geliyor.	- Koruma
(188)Sığ bir sahil.	(191)Sığ bir sahil.	- Koruma
(189)Sahilin üç metre gerisinde vatoz ölüleri, iri iri şeytan minareleri, içi boşalmış pına kabukları.	(192) Sahilin üç metre gerisinde vatoz ölüleri, iri iri şeytan minareleri, içi boşalmış pına kabukları.	- Sözlükçe
(190)Ne vahşi bir deniz!	(193)Ne vahşi bir deniz!	- Koruma
(191)Hiç böylesini görmemişim.	(194)Hiç böylesini görmemişim.	- Koruma
(192)Beyaz kanatlı kuşlar hep çığlık çığlığa, başımın üzerinde, içimde sonsuz bir sevinç.	(195)Beyaz kanatlı kuşlar hep çığlık çığlığa, başımın üzerinde, içimde sonsuz bir sevinç.	- Koruma
(193)Bağırarak istiyorum: “Boş ver! diye haykırmak istiyorum, beş liraya da boş ver!”	(196)Bağırarak istiyorum: “Boş ver! diye haykırmak istiyorum, beş liraya da boş ver!”	- Koruma

Çizelge 8 Denize Doğru öyküsünün B2 düzeyinde sadeleştirme işlemi

SÖZLÜKÇE

- adam sen de: bir işin önemli görülmediğini anlatan söz.
- alamana: balık avlamakta kullanılan büyük kayık.
- alelade: olağan, sıradan
- bataklık: çok derin olmayan sularla kaplı alan.
- çavuş: bir işin veya işçilerin başında bulunan ve onları yöneten sorumlu kişi.
- dalyan direği: Büyük, balık avlama yerindeki ağların bağlandığı sütun.
- dalyan reisi: Büyük, avlanma yerindeki sorumlu kişi.
- dalyan: Büyük, balık avlama yeri.
- hapı yutmak: kötü bir duruma düşmek.
- irade: bir şeyi yapıp yapmamaya karar verme gücü.
- kara şehir: denizden uzak bir yerleşim yeri.
- kayıkhane: kayıkların korunduğu yer.
- kozunu paylaşmak: aralarındaki anlaşmazlığı bitirmek.
- lüfer: bir tür balık.
- mekik dokumak: iki yer veya durum arasında sürekli gidip gelmek.
- nimet: yaşamak için gerekli her şey.
- orkinos balığı: bir tür balık.
- taka: genellikle Doğu Karadeniz’de ve balık avlamakta kullanılan kayık.

SORULAR

- 1- Yazar en az iki yıl denizden uzak kalmıştır.
 Doğru Yanlış
- 2- Yazar deniz kenarına tatil yapmak için geldi.
 Doğru Yanlış
- 3- Müteahhit, yazarın yerine başkasını bulduğu için onu işten çıkardı.
 Doğru Yanlış
- 4- Yazarın geldiği yer denizden en az iki saat uzakta.
 Doğru Yanlış
- 5- Yazar işten günde 5 lira kazanacak.
 Doğru Yanlış

4.4.2. B1 Düzeyi

Özgün Metin	Değiştirilmiş Metin	Uygulanan İşlem
(1) Bir yıl deniz görmesem bir hoş olurum.	(1) Bir yıl deniz görmesem bir hoş olurum.	- Koruma
(2)Hele bir de bahar gelmez mi, buram buram yosun kokuları tütmeğe başlar burnumda.	(2) Bir de bahar geldiği zaman buram buram yosun kokuları burnumda tütmeğe başlar.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Devrik yapıları düzenleme
(3)Bu kokuyu ilk olarak bir kara şehrinde, bir bahar sabahı, okula giderken duymuşumdur.	(3) Bu kokuyu ilk olarak bir kara şehrinde, bir bahar sabahı, okula giderken duymuşumdur.	- Koruma
(4)Bana daha küçüklük zamanlarımı hatırlatan bu kokuda bir takım somut hayaller de vardır.	(4) Bana daha küçüklük zamanlarımı hatırlatan bu kokuda bir takım somut hayaller de vardır.	- Koruma
(5)Bir Boğaziçi köyü, kolumda gene mektep çantam, sisli yahut güneşli bir sabah, bütün bir kışı kıyıda geçirmiş dalyan direkleri...	(5) Sisli veya güneşli bir sabah bir Boğaziçi koyundayım, yine kolumda okul çantam ve bütün bir kışı kıyıda geçirmiş dalyan direkleri var.	- Devrik yapıları düzenleme - Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - Eksilteleri tamamlama
(6)İşte bu koku, oradan, o dalyan direklerinin üstündeki yosunlardan gelen kokudur.	(6) İşte bu koku, oradan, o dalyan direklerinin üstündeki yosunlardan gelen kokudur.	- Koruma
(7)Ama nasıl fark etmemişim çocukluğumda o kokuyu?	(7) Ama çocukluğumda o kokuyu nasıl fark etmemişim?	- Devrik yapıları düzenleme
(8)Fark etmemişim de, neden sonra, bir kara şehrinde duymuşum.	(8) Fark etmemiştim de çok sonra, bir kara şehirde duymuştum.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(9)Nasıl olmuş bu iş?	(9)Nasıl olmuş bu iş?	- Koruma
(10)Bir kara şehrinde, bir bahar sabahı, okula giderken duyduğum o koku sonra sonra, ne çeşitli hayallerle zenginleşti.	(10) Bir kara şehrinde, bir bahar sabahı, okula giderken duyduğum o koku sonra sonra, ne çeşitli hayallerle zenginleşti.	- Koruma
(11)Denizden uzak kaldıkça neler hatırlamadım denize ait!	(11) Denizden uzak kaldığım zamanda denize ait ne kadar çok şey hatırladım.	-Devrik yapıları düzenleme - Art gönderimleri açık hale getirme
(12)Hepsini de sevdim, hepsini de hasretle hatırladım.	(12)Hepsini de sevdim, hepsini de hasretle hatırladım.	- Koruma
(13)Hangisi kötü bu hatıraların?	(13) Bu hatıraların hangisi kötü?	- Devrik yapıları düzenleme - Yeniden yazma

(14)Güneşin, sulardan tavana vurup tavanda mekik dokuyan pırıltıları mı?	(14) Güneşin gökyüzünde mekik dokuyan pırıltıları mı?	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Sözlükçe
(15)Göz alan bir gün ışığında, sıram sıram bir takanın peşine takılıp gırgıra çıkan allı yeşilli alamanalar mı?	(15) Göz alan bir gün ışığında sıra sıra dizilmiş takaların peşine takılıp balık ağlarını bırakan, kırmızı ve yeşil alamanalar mı?	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - Sözlükçe
(16)Dalyan reisi "Şıra!" diye bağırdığı zaman şevkle ağlara sarılan tayfalar mı?	(16) Dalyan reisi bağırdığı zaman şevkle ağları çeken tayfalar mı?	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(17)Bir orkinos vurgunundan sonra, kıyıda, kan içinde kalmış denizi seyreden çocukların bayramı mı?	(17) Bir orkinos balığı avından sonra kıyıda denizi seyreden çocukların bayramı mı?	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(18)Gemilerin, bembeyaz sabahları seslendiren sis düdükleleriyle can sesleri mi?	(18) Gemilerin, bembeyaz sabahları seslendiren düdüklelerinin sesleri mi?	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(19)Kayıkhanelerin içinde uğuldayan dalgalar mı?	(19) Kayıkhanelerin içindeki dalgalar mı?	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(20)Deniz üstündeki odalarda, lodosun sabahlara kadar dinmeyen uğultusu mu?	(20) Denizin üstünde lodosun sabahlara kadar dinmeyen sesi mi?	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(21)Bir oltanın iğnesinde çırpınan bir balığın gittikçe beyazlaşarak suyun yüzüne doğru gelişi mi?	(21) Bir oltanın çırpınan bir balığın zamanla beyazlaşarak suyun üstüne doğru gelişi mi?	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma
(22)Karanlık gecelerde ağlarını birbirinin üstüne atmamak için haykırıyan kılıççıların sesi mi?	(22)Karanlık gecelerde ağlarını birbirinin üstüne atmamak için haykıran balıkçıların sesi mi?	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(23)Çavalyelerin, çamçakların üzerinde kurumuş balık pulları, feleklerde kurumuş deniz tuzları mı?	-	- Silme

(24)Sabahın alacakaranlığında, ilk vapurların etrafında ölü bir tabiat gibi duran lüferciler mi?	(23) Sabahın alaca karanlığında, ilk vapurların etrafında lüfer avlayanlar mı?	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma
(25)Kendini anafora kaptırılmış, kıyı kıyı giden saman çöpleri, karpuz kabukları mı?	(24) Denizin üstünde yüzen çöpler, karpuz kabukları mı?	- Yeniden yazma
(26)Suyun içinde beyaz beyaz açılıp kapanan, avuç içinde bir anda dağılıveren denizanaları mı?..	(25) Suyun içinde beyaz beyaz açılıp kapanan, elinize aldığınız zaman bir anda dağılan denizanaları mı?	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(27)Saymakla bitmiyor ki!	(26)Saymakla bitmiyor ki!	- Koruma
(28)Buraya öyle bir kara şehirden, denize en aşağı iki yıl hasret kaldıktan sonra geldim.	(27) Buraya öyle bir kara şehirden, denize en az iki yıl hasret kaldıktan sonra geldim.	-Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma
(29)Bir taşla iki kuş vuracağım.	(28)Bir taşla iki kuş vuracağım.	- Koruma
(30)Hem bir iş bulacak, çalışacağım; hem de deniz kenarında olacağım.	(29) Hem bir iş bulacak, çalışacağım; hem de deniz kenarında olacağım.	- Koruma
(31) Gelgelelim, daha ikisi de olmadı.	(30) Maalesef, daha ikisi de olmadı.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(32)İş, yol çavuşluğu işi.	(31) İş, yol çavuşluğu işi.	- Koruma
(33)Bu yol müteahhidinin yanında kâtiplik gibi bir şey.	(32) Bu yol müteahhidinin yanında yardımcılık gibi bir şey.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(34)Ne yapacağımı da doğru dürüst bilmiyorum ama, galiba, işçilerin çalışmalarına bakacak, gündeliklerini yahut haftalıklarını dağıtacak, müteahhidin bu bölgedeki hesaplarını tutacağım.	(33) Ne yapacağımı da tam bilmiyorum ama galiba işçilerin çalışmalarına bakacak, maaşlarını dağıtacak, müteahhidin bu bölgedeki hesaplarını kontrol edeceğim.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(35)Günde beş lira para verecekler; fena para değil.	(34) Günde beş lira para verecekler; fena para değil.	- Koruma
(36)Yine işler aksi gitmese.	(35) Yine işler ters gitmezse	-Bağlantıları açık hale getirme
(37)Gitmeye başladı da onun için söylüyorum bunu.	(36)Gitmeye başladı da onun için söylüyorum bunu.	- Koruma
(38)Müteahhit, benim gelişimden bir gün evvel bilmem nereye gitmiş; bir hafta sonra dönecekmış.	(37) Müteahhit, benim gelişimden bir gün önce bir yere gitmiş; bir hafta sonra dönecekmış.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(39)"Gelirse beklesin" demiş.	(38)"Gelirse beklesin" demiş.	- Koruma

(40)Bana bir çadır verdiler; o çadırda yatıp kalkıyorum.	(39)Bana bir çadır verdiler; o çadırda yatıp kalkıyorum.	- Koruma
(41)Sözde deniz kenarında olacaktık.	(40)Sözde deniz kenarında olacaktık.	- Koruma
(42)O da olmadı.	(41)O da olmadı.	- Koruma
(43)Gerçi, bulunduğum yer denizi görmüyor değil; görüyor görmesine, ama en aşağı bir, bir buçuk saatlik yerden.	(42) Aslında bulunduğum yer denizi görüyor ama en az bir saatlik yerden.	-Art gönderimler - Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(44)Önümüz dümdüz ova.	(43) Önümüz dümdüz ova.	- Koruma
(45)Denizle bir gibi.	(44) Denizle aynı gibi.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(46)Ondan sonra alabildiğine deniz.	(45) Ondan sonra alabildiğine, uçsuz bucaksız, deniz.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla genişletme
(47)Denize de pek benzemiyor, kurşun bir levhaya benziyor.	(46) Denize de çok benzemiyor, gri bir levhaya benziyor.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(48)Buraya geleli üç gün oldu.	(47)Buraya geleli üç gün oldu.	- Koruma
(49)Ama şöyle bir kıyıya gidip yosun kokusunu koklayamadım.	(48)Ama şöyle bir kıyıya gidip yosun kokusunu koklayamadım.	- Koruma
(50)Şöyle bir eğilip elimi suya değdiremedim.	(49)Şöyle bir eğilip elimi suya değdiremedim.	- Koruma
(51)O eski hasret hep içimde.	(50)O eski hasret hep içimde.	- Koruma
(52)Beş lira için fena para değil dedim.	(51)Beş lira için fena para değil dedim.	- Koruma
(53)Dedim ya, nedir beş lira şu zamanda?	(52) Dedim ama, beş lira şu zamanda nedir?	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - Devrik yapıları düzenleme
(54)Şehirde olsam nasıl geçinirim bu parayla?	(53) Şehirde olsam nasıl geçinirim bu parayla?	- Koruma
(55)Ev kirası mı veririm, üstümü başımı mı yaparım, karnımı mı doyururum, tramvaya otobüse mi binerim, kitap mecmua falan mı alırım, tiyatroya sinemaya mı giderim, hısım akrabam varsa onlara yardım mı ederim, evli barklıysam çoluğuma çocuğuma mı bakarım?	(54) Ev kirası mı veririm, yemek ya da kıyafet mi alırım? (55) Otobüse ya da tramvaya mı binerim? (56) kitaba, sinemaya tiyatroya mı harcarım? (57) Akrabalarımaya yardım mı ederim ya da çocuklarıma mı bakarım?	-Karmaşık cümleleri bölme - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme -İçerik sadeleştirme
(56) Akli durur vallahi insanın.	(58) Akli durur vallahi insanın.	- Koruma
(57)Günde beş lira!	(59)Günde beş lira!	- Koruma
(58)Ecirlikten başka bir şey değil.	(60) Kölelikten başka bir şey değil.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme

(59)Hoş o ecirliği de hak etmedik ya daha.	(61) O köleliği de daha hak etmedik ya.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(60)Ya gelse de müteahhit “Ben başkasını buldum, kusura bakma; sen dön geldiğin yere!” deyiverirse ne yaparım?	(62)Ya müteahhit geldiğinde “Ben başkasını buldum, kusura bakma, sen dön geldiğin yere” derse ne yaparım?	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme -İçerik sadeleştirme
(61)Hem, ne diye ukalalık ediyorum?	(63) Hem, ne diye ukalalık ediyorum?	- Koruma
(62)Biz bu dünyaya ecir gelmişiz, ecir gideceğiz.	(64) Biz bu dünyaya köle gelmişiz, köle gideceğiz.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(63)Ben de müteahhit olacak değilim ya!	(65) Ben de mi müteahhit olacaktım?	- İçerik sadeleştirme
(64)Ne hakkım var: “Ben neden beş lira kazanayım da o beş yüz lira kazansın” demeye.	(66) Ne hakkım var: “Ben neden beş lira kazanayım da o beş yüz lira kazansın” demeye.	- Koruma
(65)Ben işsizim, o müteahhit.	(67) Ben işsizim, o müteahhit.	- Koruma
(66)Ben fakir bir aileden gelmişim, o zengin bir aileden.	(68)Ben fakir bir aileden gelmişim, o zengin bir aileden.	- Koruma
(67)Ama benim okumuşluğum varmış da onun yokmuş; kimin umurunda?	(69) Ben eğitilmiş biriymişim de o değilmiş. (70) Kimin umurunda?	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - Karmaşık tümceleri bölme
(68)O, işini biliyor, ben bilmiyorum.	(71) O, işini biliyor, ben bilmiyorum.	- Koruma
(69)Mademki biliyor, yaşamak da onun hakkı.	(72) O biliyorsa yaşamak da onun hakkı.	- İçerik sadeleştirme
(70)Ben köylü cıgarası içemem; o isterse, viski içer; ben kahveye gidemem, o bara gider; ben tramvaya binemem, o otomobile biner; hakkı değil mi?	(73) Ben sigara bile içemem ama o isterse viski içer. (74) Ben kahveye gidemem, o bara gider. (75) Ben tramvaya binemem, o otomobile biner. (76) Hakkı değil mi?	- Karmaşık tümceleri bölme - Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(71)Denizi, hep çadırımın kapısından görüyorum.	(77) Denizi, hep çadırımın kapısından görüyorum.	- Koruma
(72)Mihnete alışmış insan, zaman zaman, her şeye boş vermesini de biliyor.	(78) Sıkıntıya alışmış insan, zaman zaman, her şeye boş vermesini de biliyor.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(73)Bir aralık dedim ki kendi kendime: “Adaam, sen de! Çekiver kuyruğunu. Gelmezse	(79) Bir ara kendime “Adam sen de! Boş ver. Gelmezse gelmez, isterse çalıştırır,	- Dolaylı anlatımı azaltma

gelmez. İster çalıştırır ister istemezse çalıştırmaz.”	dedim.	
(74)Yürüyüverdim denize doğru.	(80) Yürüdüm hemen denize.	- İçerik sadeleştirme - Zamansal ilişkileri standart hale getirme
(75)Yürüyüverdim diyorum ya, dünyanın yolu!	(81) Hemen diyorum ama çok uzak.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - Zamansal ilişkileri standart hale getirme
(76)Öyle ha deyince yürünmüyor.	(82) Öyle hemen yürünmüyor.	- İçerik sadeleştirme
(77)Yolda çalışan, taş kıran işçilerin çekiç sesleri neden sonra kayboldu.	(83) Yolda çalışan, taş kıran işçilerin çekiç sesleri bir süre sonra kayboldu.	- Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma
(78)Serildi mi önüme dümdüz bir ova!	(84) Önüme dümdüz ova serildi.	- Devrik yapıları düzenleme - İçerik sadeleştirme
(79)Git git bitmiyor.	(85)Git git bitmiyor.	- Koruma
(80)Ha vardım, ha varacağım, diyorum; bir de bakıyorum, deniz hep o uzaklıkta.	(86) Tam vardım diyorum ama bakıyorum, deniz hep aynı uzaklıkta.	- İçerik sadeleştirme
(81)Etrafta ne insan ne de cin; koskoca ovada bir başımayım.	(87) Etrafta ne insan ne de başka bir şey var. (88) Koskoca ovada bir başımayım.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - Karmaşık tümceleri bölme
(82)Bir aralık, sağımda solumda, acayip otlar, sazlar, kamışlar belirmeye başladı.	(89) Bir süre sonra etrafımda değişik otlar, sazlar, kamışlar ortaya çıkmaya başladı.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(83)Bitki denilen şeyin hiç de böylesini görmemişim o güne kadar; içime bir korku düştü.	(90) O güne kadar böyle bir bitki görmemişim. (91) Biraz korktum.	- Karmaşık tümceleri bölme - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(84)Önüme bakıyorum, kimse yok; ardıma bakıyorum, kimse yok.	(92) Önüme bakıyorum, kimse yok, arkama bakıyorum, kimse yok.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(85)Ne bomboş bir dünya; aklıma birdenbire Beyoğlu Caddesi geldi.	(93) Ne bomboş bir dünya; aklıma birdenbire Beyoğlu Caddesi geldi.	- Koruma
(86)Nasıl da tıklım tıklımdır!	(94) Nasıl da tıklım tıklımdır!	- Koruma
(87)İnsanlar birbirine çarpa çarpa yürürler.	(95) İnsanlar birbirine çarpa çarpa yürürler.	- Koruma
(88)Kimi omuz vurur, kimi birinin ayağına basar, kimi duvar dibinde bir kadını sıkıştırır.	(96) Kimi omuz vurur, kimi birinin ayağına basar, kimi duvar dibinde bir kadını sıkıştırır.	- Koruma

(89)Öyle caddelerde acele bir de işim oldu mu, ne kadar güç ilerlerim!	(97) İşim olduğu zaman öyle caddelerde ne kadar zor ilerlerim.	- İçerik sadeleştirme
(90)Ben koşmak isterim, önümdeki adam ya sevgilisiyle konuşmaktadır, ya bir dükkânın camekânını seyretmektedir.	(98) Ben koşmak isterim, önümdeki adam ya sevgilisiyle konuşuyordur ya bir dükkânın vitrinini seyrediyordur.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - İçerik sadeleştirme
(91)Yanından sıyrılıyım derken istemeye istemeye bir tarafına çarparım.	(99) Yanından geçerken istemeye istemeye çarparım.	- İçerik sadeleştirme - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(92)Olmaz mı böyle şey?	(100) Olmaz mı böyle şey?	- Koruma
(93)Olur, olur; adam kızar; dönüp bana: Kör müsün? der.	(101) Olur, olur; adam kızar, dönüp bana: - Kör müsün? der.	- Koruma
(94)Ben de kızarım.	(102) Ben de kızarım.	- Koruma
(95)-Ne sallanıyorsun alık alık? derim	(103) -Ne sallanıyorsun boş boş? derim.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(96)-Patladın mı? Geçersin elbet! der.	(104) -Patladın mı? Geçersin elbet! der.	- Koruma
(97)-Patladım, patlamadım, sen bir kere ona karışamazsın. Daha terbiyeli konuş! derim.	(105) -Patladım ya da patlamadım, sen bir kere ona karışamazsın. Daha terbiyeli konuş! derim.	- Bağlantıları açık hale getirme
(98)-Ulan, der, sen bana ne hakla sen diyorsun? Benim kim olduğumu biliyor musun?	(106) -Ulan, der, sen bana ne hakla sen diyorsun? Benim kim olduğumu biliyor musun?	- Koruma
(99)-Ya, sen? derim. Sen ne hakla bana ulan diyorsun?	(107) - Ya, sen? derim. Sen ne hakla bana ulan diyorsun?	- Koruma
(100)-Ulan da derim, her bir boku da derim, eşşoğlu eşşek.	(108) - Ulan da derim, her bir boku da derim.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(101)Sanki onun eşşek demesiyle eşşek olacakmışım gibi, büsbütün alevlenirim:	(109) – İyice sinirlenirim.	- İçerik sadeleştirme
(102)Eşşoğlu eşşek babandır!	-	- Silme
(103)- Ulan senin sinsileni, sülaleni...	-	- Silme
(104)Bir anda etrafımızı çevirirler.	(110) Bir anda etrafımıza toplanırlar.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(105)Kalabalığın arasında bir polis peyda olur.	(111) Kalabalığın arasından bir polis ortaya çıkar.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(106)Adam, bar bar bağırmaya başlar:	(112) Adam bağırmaya başlar.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(107)-Davacıyım!	(113)-Davacıyım!	- Koruma

(108) Davacıyım polis efendi.	(114) Davacıyım polis efendi.	- Koruma
(109) İşte, bu kadar şahidim var!	(115) İşte, bu kadar şahidim var!	- Koruma
(110) Bu kadar kişinin içinde...	-	- Silme
(111) Polis:	(116) Polis:	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
-Bırakın gürültüyü de der, merkeze kadar teşrif edin kozunuzu orda paylaşırsınız.		
	- Bırakın gürültüyü de der, karakola gelin, kozunuzu orada paylaşırsınız.	- İçerik sadeleştirme
(112) Adam hâlâ bağırılmaktadır:	(117) Adam hala bağıryordur:	- İçerik sadeleştirme
-Haydi, yürü bakalım merkeze! Kozumuzu orda paylaşıyoruz.	- Haydi yürü bakalım karakola! Kozumuzu orada paylaşıyoruz.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(113) Bizim iş hâpı yutar tabii.	(118) Bizim iş hâpı yutar tabii.	- Koruma
(114) Düşeriz karakolun yoluna.	(119) Gideriz karakola.	- İçerik sadeleştirme
(115) Yolda kendi kendime düşünürüm: “Ne desem karakola gidince?” diye.	(120) Yolda kendi kendime “Karakola gidince ne desem?” diye düşünürüm.	- Dolaylı anlatı azaltma - Devrik yapıları düzenleme
(116) Herhalde önce kim olduğumu sorarlar.	(121) Herhalde önce kim olduğumu sorarlar.	- Koruma
(117) İşte o zaman celallenirim: “Biliyor musunuz benim kim olduğumu? Ben bu memleketin...”	(122) İşte o zaman sinirlenirim. “Siz benim kim olduğumu bilmiyor musunuz? Ben bu memleketin...”	- Devrik yapıları düzenleme
(118) Hayır, bu usul iyi bir usul değil.	(123) Hayır, bu tarz iyi değil.	- İçerik sadeleştirme
(119) Ya tanımayıverirse polis?	(124) Ya tanımazsa polis?	- İçerik sadeleştirme
(120) Öyle ya, okuyup yazması yoksa tanımayabilir.	(125) Okuyup yazması yoksa tanımayabilir tabii.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(121) Üstelik, öbür adam da mühimce bir adamsa?	(126) Ya diğer adam da önemli bir adamsa?	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(122) Mesela, bilmem ne müdürü olduğunu söyleyiverirse?	(127) Mesela, bir yerin müdürü olduğunu söyleyiverirse.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(123) Tabii, benden çok onun sözünü dinlerler.	(128) Tabii, benden çok onun sözünü dinlerler.	- Koruma
(124) Onun için ben beklerim.	(129) Onun için ben beklerim.	- Koruma
(125) Önce o adam söylesin, kim olduğunu, sonra ben.	(130) Önce o adam söylesin, kim olduğunu, sonra ben.	- Koruma
(126) Büyükçe bir unvanla çıkarsa karşıma, ben ondan da	(131) Büyükçe bir unvanla karşıma çıkarsa ben ondan	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme

ağır bastığımı hissettirmek için, daha büyük olduğumu alçaktan alıyormuş gibi bir hissettirmek için alttan alarak cevap veririm:	Ben, derim, müdür falan değilim. Ben alelade bir vatandaşım.	Ben, derim, müdür falan değilim. Ben alelade bir vatandaşım.	- İçerik sadeleştirme
			- Sözlükçe
(127)Politikaya girişmenin tam sırası.	(132) Politikaya girmenin tam zamanı.		-Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(128)“Bu memlekette hak sahibi olmak için mutlaka...”	(133) “Bu memlekette hak sahibi olmak için...” diyerek konuşmaya başladım.		- Art gönderimleri açık hale getirme - Tekrar ve yeniden yazma yöntemiyle örtük anlatım ve önvarsayımları belirtik kılma - Devrik yapıları düzenleme
(129)Açarım ağzımı yumarım gözümü.	-		- Silme
(130)Ayağımın altındaki toprak, kunduralarıma yapışmaya başladı.	(134) Ayağımın altındaki toprak, ayakkabılarıma yapışmaya başladı.		-Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(131)Gittikçe çamur içine giriyorum.	(135) Gittikçe çamur içine giriyorum.		- Koruma
(132)Şöyle ileriye doğru baktım: bataklık.	(136) Şöyle ileriye doğru baktım: bataklık.		- Sözlükçe
(133)Sağa doğru gidersem sazların arasında kurakça bir yol bulurum diye düşündüm.	(137) Sağa doğru gidersem sazların arasında kurakça bir yol bulurum diye düşündüm.		- Sözlükçe
(134)O yana yürüdüm.	(138) O tarafa yürüdüm.		-Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(135)Büsbütün batağa girdim.	(139) Tamamen batağa girdim.		-Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(136)Sanki sazların arasından su fişkırıyordu.	(140) Sanki sazların arasından su fişkırıyordu.		- Sözlükçe
(137)Ama, ne olursa olsun.	(141) Ama, ne olursa olsun.		- Koruma
(138)Mutlaka deniz kıyısına gideceğim.	(142) Mutlaka deniz kıyısına gideceğim.		- Koruma
(139)İki yıl bu, dile kolay!	(143) Tam iki yıl geçti.		- İçerik sadeleştirme
(140)Gideceğim, denize gideceğim.	(144) Gideceğim; denize gideceğim.		- Koruma
(141)Ayak bileklerine kadar batağa girdim.	(145)Ayak bileklerine kadar batağa girdim.		- Koruma
(142)Her adım atışımda biraz daha batıyordum.	(146)Her adım atışımda biraz daha batıyordum.		- Koruma
(143)Durdum.	(147)Durdum.		- Koruma

(144)Başımın üzerinde kocaman kocaman deniz kuşları belirdi.	(148) Başımın üzerinde kocaman kocaman deniz kuşları görünmeye başladı.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla genişletme
(145)Beyaz kanatlarını açmışlar, çığlık çığlığa, dönüp duruyorlar.	(149) Beyaz kanatlarını açmışlar, çığlık çığlığa, dönüp duruyorlar.	- Koruma
(146)Ne vahşı ne korkunç bir manzara!	(150) Ne kadar vahşı ne kadar korkunç bir manzara!	- Bağlantıları açık hale getirme
(147)Onların çığlıkları dışında, insanın tüylerini diken diken eden bir ölüm sessizliği var.	(151) Onların çığlıkları dışında, insanın tüylerini diken diken eden bir ölüm sessizliği var.	- Sözlükçe
(148)Ölümü düşündüm.	(152) Ölümü düşündüm.	- Koruma
(149)Ölümlerin en kötüsü, bir bataklıkta, çırpına çırpına, ümidin her an biraz daha azaldığını göre göre ölmekmiş gibi duymuştum.	(153) Ölümlerin en kötüsünün bir bataklıkta çırpına çırpına ölmek olduğunu duymuştum.	- Dolaylı anlatımı azaltma - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(150)O aklıma geldi.	(154) O aklıma geldi.	- Koruma
(151)Deniz uğruna, denize el sürebilmek uğruna ölüm!	(155) Deniz uğruna, denize ulaşabilmek uğruna ölüm!	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(152)İstemiyorum ölmek.	(156) İstemiyorum ölmek.	- Koruma
(153)Oysaki bundan evvel kaç defa ölüme razı olmuştum.	(157) Oysa ki bundan önce kaç defa ölüme razı olmuştum.	-Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(154)Razı olmak da değil, intihar etmeyi bile düşünmüştüm.	(158) Razı olmak da değil, intihar etmeyi bile düşünmüştüm.	- Koruma
(155)Kimileri derler ki intihar bir irade işidir.	(159) Kimileri derler ki intihar bir irade işidir.	- Sözlükçe
(156)Ben buna inanmıyorum.	(160) Ben buna inanmıyorum.	- Koruma
(157)İntihar bir iradesizliktir.	(161) İntihar bir iradesizliktir.	- Koruma
(158)Dünyadaki güçlükleri yenebilen, o iradeyi gösterebilen kimse kolay kolay ölüme razı olmaz.	(162) Dünyadaki zorlukları yenebilen, o iradeyi gösterebilen kimse kolay kolay ölüme razı olmaz.	-Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(159)Ölüme razı olan, hiçbir şeyle cebelleşemeyen bu savaşta bütün ümitlerini kaybeden kişidir.	(163) Ölüme razı olan, hiçbir şeyle uğraşamayan bu savaşta bütün ümitlerini kaybeden kişidir.	-Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(160)O ümitleri kaybetmek için de insanın, kendisini dünyaya bağlayacak hiçbir şeyi olmamalı.	(164)O ümitleri kaybetmek için de insanın, kendisini dünyaya bağlayacak hiçbir şeyi olmamalı.	- Koruma

(161)Ne para ne pul ne aşk ne muhabbet ne şeref ne namus.	(165) Ne para ne pul ne aşk ne muhabbet ne şeref ne namus hiçbir önemli değil.	- Tekrar ve yeniden yazma yöntemiyle örtük anlatım ve önvarsayımları belirttik kılma
(162)Ama şimdi ben öyle miyim ya!	(166)Ama şimdi ben öyle miyim ya!	- Koruma
(163)Hiçbir şeyim olmasa bile günde beş lira kazanabileceğim.	(167)Hiçbir şeyim olmasa bile günde beş lira kazanabileceğim.	- Koruma
(164)Beş lira!	(167)Beş lira!	- Koruma
(165)Az para mı?	(168)Az para mı?	- Koruma
(166)Bu beş lirayla pekâlâ karnımı doyurabilir, ısınabilir, giyinebilir, dünyanın parasız olan bütün nimetlerinden faydalanabilirim.	(169)Bu beş lirayla pekâlâ karnımı doyurabilir, ısınabilir, giyinebilir, dünyanın parasız olan bütün nimetlerinden faydalanabilirim.	- Sözlükçe
(167)Gökyüzünün parlaklığı, denizin mavisi, ağaçların yeşili, toprağın sıcaklığı, suların sesi, havada uçan kuşlar, rüzgârın getirdiği çiçek kokuları...	(170)Gökyüzünün parlaklığı, denizin mavisi, ağaçların yeşili, toprağın sıcaklığı, suların sesi, havada uçan kuşlar, rüzgârın getirdiği çiçek kokuları...	- Koruma
(168)Nasıl vazgeçerim bunlardan?	(171)Nasıl vazgeçerim bunlardan?	- Koruma
(169)Hayır, ölmek istemiyorum.	(172)Hayır, ölmek istemiyorum.	- Koruma
(170)Peki, ya deniz?	(173)Peki, ya deniz?	- Koruma
(171)İşte, on beş dakikalık yolum kalmış, deniz kuşları, çığlık çığlığa, hala dönüp duruyorlar.	(174)İşte, on beş dakikalık yolum kalmış, deniz kuşları, çığlık çığlığa, hala dönüp duruyorlar.	- Koruma
(172)Vazgeçemeyeceğim denizden.	(175)Vazgeçemeyeceğim denizden.	- Koruma
(173)Tekrar etrafıma bakındım.	(176)Tekrar etrafıma bakındım.	- Koruma
(174)Biraz daha kuru bir yol aradım.	(177)Biraz daha kuru bir yol aradım.	- Koruma
(175)Galiba azcık gayret edip daha sağa gidersem kurak bir yere çıkabileceğim.	(178)Galiba azcık gayret edip daha sağa gidersem kurak bir yere çıkabileceğim.	- Koruma
(176)Yavaş yavaş sulara, çamurlara bata bata, o yana doğru ilerledim.	(179)Yavaş yavaş sulara, çamurlara bata bata, o tarafa doğru ilerledim.	-Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(177)Gayret!	(180)Gayret!	- Koruma
(178)Biraz daha!	(181)Biraz daha!	- Koruma
(179)Biraz daha!	(182)Biraz daha!	- Koruma
(180)Dediğim oldu.	(183)Dediğim oldu.	- Koruma

(181)Üstünde toz tabakaları bulunan, dümdüz, kupkuru bir yere geldim.	(184)Üstünde tozlar bulunan, dümdüz, kupkuru bir yere geldim.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(182)Gelir gelmez de koşmaya başladım.	(185)Gelir gelmez de koşmaya başladım.	- Koruma
(183)Kıyıya bir an evvel varmalıyım.	(186)Kıyıya bir an önce varmalıyım.	-Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(184)Sazlarla, kamışlarla örtülü bir tümseği atlادم.	(187)Sazlarla, kamışlarla örtülü küçük bir tepeyi atlادم.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanlarla genişletme
(185)Kıyıdaayım.	(188)Kıyıdaayım.	- Koruma
(186)Ayaklarımın altında kumla karışık çakıl taşları.	(189)Ayaklarımın altında kumla karışık çakıl taşları.	- Koruma
(187)Sular ayaklarıma kadar geliyor.	(190)Sular ayaklarıma kadar geliyor.	- Koruma
(188)Sığ bir sahil.	(191)Sığ bir sahil.	- Koruma
(189)Sahilin üç metre gerisinde vatoz ölüleri, iri iri şeytan minareleri, içi boşalmış pina kabukları.	(192)Sahilin üç metre gerisinde vatoz ölüleri, büyük şeytan minareleri, içi boşalmış deniz kabukları.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - Sözlükçe
(190)Ne vahşi bir deniz!	(193)Ne vahşi bir deniz!	- Koruma
(191)Hiç böylesini görmemişim.	(194)Hiç böylesini görmemişim.	- Koruma
(192)Beyaz kanatlı kuşlar hep çığlık çığlığa, başımın üzerinde, içimde sonsuz bir sevinç.	(195)Beyaz kanatlı kuşlar hep çığlık çığlığa, başımın üzerinde, içimde sonsuz bir sevinç.	- Koruma
(193)Bağırmak istiyorum: “Boş ver! diye haykırmak istiyorum, beş liraya da boş ver!”	(196)Bağırmak istiyorum: “Boş ver! diye haykırmak istiyorum, beş liraya da boş ver!”	- Koruma

Çizelge 9 Denize Doğru öyküsünün B1 düzeyinde sadeleştirme işlemi

SÖZLÜKÇE

adam sen de: bir işin önemli görülmediğini anlatan söz.

alamana: balık avlamakta kullanılan büyük kayık.

alelaide: olağan, sıradan

bataklık: çok derin olmayan sularla kaplı alan.

çavuş: bir işin veya işçilerin başında bulunan ve onları yöneten sorumlu kişi.

dalyan direği: Büyük, balık avlama yerindeki ağların bağlandığı sütun.

dalyan reisi: Büyük, avlanma yerindeki sorumlu kişi.

dalyan: Büyük, balık avlama yeri.

deniz minaresi: bir tür deniz canlısı.

hapı yutmak: kötü bir duruma düşmek.

irade: bir şeyi yapıp yapmamaya karar verme gücü.

kara şehir: denizden uzak bir yerleşim yeri.

kayıkthane: kayıkların korunduğu yer.

kozunu paylaşmak: aralarındaki anlaşmazlığı bitirmek.

lüfer: bir tür balık.

mekik dokumak: iki yer veya durum arasında sürekli gidip gelmek.

nimet: yaşamak için gerekli her şey.

orkinos balığı: bir tür balık.

taka: genellikle Doğu Karadeniz’de ve balık avlamakta kullanılan kayak.

vatoz: bir tür balık.

SORULAR

- 1- Yazar en az iki yıl denizden uzak kalmıştır.
 Doğru Yanlış
- 2- Yazar deniz kenarına tatil yapmak için geldi.
 Doğru Yanlış
- 3- Müteahhit, yazarın yerine başkasını bulduğu için onu işten çıkardı.
 Doğru Yanlış

4- Yazarın geldiği yer denizden en az iki saat uzakta.

Doğru Yanlış

5- Yazar işten günde 5 lira kazanacak.

Doğru Yanlış

4.4.3. A2 Düzeyi

Özgün Metin	Değiştirilmiş Metin	Uygulanan İşlem
(1) Bir yıl deniz görmesem bir hoş olurum.	(1) Bir yıl deniz görmemek beni üzer.	- İçerik sadeleştirme
(2)Hele bir de bahar gelmez mi, buram buram yosun kokuları tütmeye başlar burnumda.	(2) Özellikle de baharda o güzel yosun kokuları burnumda tütmeye başlar.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Devrik yapıları düzenleme -Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(3)Bu kokuyu ilk olarak bir kara şehrinde, bir bahar sabahı, okula giderken duymuşumdur.	(3) Bu kokuyu ilk olarak bir kara şehrinde, bir bahar sabahı, okul yolunda duymuşumdur.	- İçerik sadeleştirme
(4)Bana daha küçüklük zamanlarımı hatırlatan bu kokuda bir takım somut hayaller de vardır.	(4) Bana daha küçüklük zamanlarımı hatırlatan bu kokuda bazı hayaller de vardır.	-Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(5)Bir Boğaziçi köyü, kolumda gene mektep çantam, sisli yahut güneşli bir sabah, bütün bir kışı kıyıda geçirmiş dalyan direkleri...	(5) Sisli veya güneşli bir sabah bir Boğaziçi koyundayım, yine kolumda okul çantam ve bütün bir kışı kıyıda geçirmiş dalyan direkleri var.	- Devrik yapıları düzenleme - Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - Eksiltileri tamamlama - Sözlükçe
(6)İşte bu koku, oradan, o dalyan direklerinin üstündeki yosunlardan gelen kokudur.	(6) İşte bu koku, oradan, o dalyan direklerinin üstündeki yosunlardan gelen kokudur.	- Koruma
(7)Ama nasıl fark etmemişim çocukluğumda o kokuyu?	(7) Ama çocukluğumda o kokuyu nasıl fark etmemişim?	- Devrik yapıları düzenleme
(8)Fark etmemişim de, neden sonra, bir kara şehrinde duymuşum.	(8) Fark etmemiştim de çok sonra, bir kara şehirde duymuştum.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(9)Nasıl olmuş bu iş?	(9)Nasıl olmuş bu iş?	- Koruma
(10)Bir kara şehrinde, bir bahar sabahı, okula giderken duyduğum o koku sonra sonra, ne çeşitli hayallerle zenginleşti.	(10) Bir kara şehrinde, bir bahar sabahı, okul yolundaki o koku sonra sonra, ne çeşitli hayallerle zenginleşti.	- İçerik sadelerştirme
		-Devrik yapıları düzenleme

(11)Denizden uzak kaldıkça neler hatırlamadım denize ait!	(11) Denizden uzaktayken denize ait ne kadar çok şey hatırladım.	- Art gönderimleri açık hale getirme - İçerik sadeleştirme
(12)Hepsini de sevdim, hepsini de hasretle hatırladım.	(12)Hepsini de sevdim, hepsini de hasretle hatırladım.	- Koruma
(13)Hangisi kötü bu hatıraların?	(13) Bu hatıraların hangisi kötü?	- Devrik yapıları düzenleme - Yeniden yazma
(14)Güneşin, sulardan tavana vurup tavanda mekik dokuyan pırıltıları mı?	(14) Güneşin gökyüzündeki pırıltıları mı?	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Sözlükçe
(15)Göz alan bir gün ışığında, sıram sıram bir takanın peşine takılıp gırgıra çıkan allı yeşilli alamanalar mı?	(15) Parlak bir gün ışığında sıra sıra dizilmiş takaların peşine takılıp balık ağlarını bırakan, kırmızı ve yeşil alamanalar mı?	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - Sözlükçe
(16)Dalyan reisi "Şıra!" diye bağırdığı zaman şevkle ağlara sarılan tayfalar mı?	(16) Dalyan reisi bağırdıktan sonra şevkle ağları çeken tayfalar mı?	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(17)Bir orkinos vurgunundan sonra, kıyıda, kan içinde kalmış denizi seyreden çocukların bayramı mı?	(17) Bir orkinos balığı avından sonra kıyıda denizi seyreden çocukların bayramı mı?	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(18)Gemilerin, bembeyaz sabahları seslendiren sis düdükleleriyle can sesleri mi?	(18) Gemilerin düdüklelerinin sesleri mi?	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(19)Kayıkhanelerin içinde uğuldayan dalgalar mı?	(19) Kayıkhanelerin içindeki dalgalar mı?	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(20)Deniz üstündeki odalarda, lodosun sabahlara kadar dinmeyen uğultusu mu?	(20) Denizin üstündeki lodosun sesi mi?	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(21)Bir oltanın iğnesinde çırpınan bir balığın gittikçe beyazlaşarak suyun yüzüne doğru gelişi mi?	(21) Bir oltadaki balığın zamanla beyazlaşarak suyun üstüne doğru gelişi mi?	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma

(22)Karanlık gecelerde ağlarını birbirinin üstüne atmamak için haykırıyan kılıççıların sesi mi?	(22)Karanlık gecelerde ağlarını birbirinin üstüne atmamak için haykıran balıkçıların sesi mi?	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(23)Çavalyelerin, çamçakların üzerinde kurumuş balık pulları, feleklerde kurumuş deniz tuzları mı?	-	- Silme
(24)Sabahın alacakaranlığında, ilk vapurların etrafında ölü bir tabiat gibi duran lüferciler mi?	(23) Sabahın alaca karanlığında, ilk vapurların etrafında lüfer avcıları mı?	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma - İçerik sadeleştirme
(25)Kendini anafora kaptırmış, kıyı kıyı giden saman çöpleri, karpuz kabukları mı?	(24) Denizin üstündeki çöpler, karpuz kabukları mı?	- Yeniden yazma
(26)Suyun içinde beyaz beyaz açılıp kapanan, avuç içinde bir anda dağılıveren denizanaları mı?..	(25) Suyun içindeki beyaz beyaz denizanaları mı?	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(27)Saymakla bitmiyor ki!	(26)Saymakla bitmiyor ki!	- Koruma
(28)Buraya öyle bir kara şehirden, denize en aşağı iki yıl hasret kaldıktan sonra geldim.	(27) Buraya öyle bir kara şehirden, denize en az iki yıl hasret kaldıktan sonra geldim.	-Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma
(29)Bir taşla iki kuş vuracağım.	(28)Bir taşla iki kuş vuracağım.	- Koruma
(30)Hem bir iş bulacak, çalışacağım; hem de deniz kenarında olacağım.	(29) Hem bir iş bulacak, çalışacağım; hem de deniz kenarında olacağım.	- Koruma
(31) Gelgelelim, daha ikisi de olmadı.	(30) Maalesef, daha ikisi de olmadı.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(32)İş, yol çavuşluğu işi.	(31) İş, yol çavuşluğu işi.	- Koruma
(33)Bu yol müteahhidinin yanında kâtiplik gibi bir şey.	(32) Bu yol müteahhidinin yanında yardımcılık gibi bir şey.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(34)Ne yapacağımı da doğru dürüst bilmiyorum ama, galiba, işçilerin çalışmalarına bakacak, gündeliklerini yahut haftalıklarını dağıtacak, müteahhidin bu bölgedeki hesaplarını tutacağım.	(33) Ne yapacağım, onu da tam bilmiyorum ama galiba işçilerin çalışmalarına bakacak, maaşlarını dağıtacak, müteahhidin bu bölgedeki hesaplarını kontrol edeceğim.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme

(35)Günde beş lira para verecekler; fena para değil.	(34) Günde beş lira para verecekler; fena para değil.	- Koruma
(36)Yine işler aksi gitmese.	(35) Yine işler ters gitmez umarım.	-Bağlantıları açık hale getirme
(37)Gitmeye başladı da onun için söylüyorum bunu.	(36)Gitmeye başladı da onun için söylüyorum bunu.	- Koruma
(38)Müteahhit, benim gelişimden bir gün evvel bilmem nereye gitmiş; bir hafta sonra dönecekmiş.	(37) Müteahhit, benim gelişimden bir gün önce bir yere gitmiş; bir hafta sonra dönecekmiş.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(39)"Gelirse beklesin" demiş.	(38)"Beklesin" demiş.	- Koruma
(40)Bana bir çadır verdiler; o çadırda yatıp kalkıyorum.	(39)Bana bir çadır verdiler; o çadırda yatıp kalkıyorum.	- Koruma
(41)Sözde deniz kenarında olacaktık.	(40)Sözde deniz kenarında olacaktık.	- Koruma
(42)O da olmadı.	(41)O da olmadı.	- Koruma
(43)Gerçi, bulunduğum yer denizi görmüyor değil; görüyor görmesine, ama en aşağı bir, bir buçuk saatlik yerden.	(42) Aslında bu yer denizi görüyor ama en az bir saatlik yerden.	-Art gönderimler - Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(44)Önümüz dümdüz ova.	(43) Önümüz dümdüz ova.	- Koruma
(45)Denizle bir gibi.	(44) Denizle aynı gibi.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(46)Ondan sonra alabildiğine deniz.	(45) Ondan sonra uçsuz bucaksız deniz.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - Sözlükçe
(47)Denize de pek benzemiyor, kurşun bir levhaya benziyor.	(46) Denize de çok benzemiyor, gri bir levhaya benziyor.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(48)Buraya geleli üç gün oldu.	(47)Buraya üç gün önce geldim.	- İçerik sadeleştirme
(49)Ama şöyle bir kıyıya gidip yosun kokusunu koklayamadım.	(48)Ama şöyle bir kıyıya gidip yosun kokusunu koklayamadım.	- Koruma
(50)Şöyle bir eğilip elimi suya değdiremedim.	(49)Şöyle bir eğilip elimi suya değdiremedim.	- Koruma
(51)O eski hasret hep içimde.	(50)O eski hasret hep içimde.	- Koruma
(52)Beş lira için fena para değil dedim.	(51)Beş lira için fena para değil dedim.	- Koruma
(53)Dedim ya, nedir beş lira şu zamanda?	(52) Dedim ama, beş lira şu zamanda nedir?	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - Devrik yapıları düzenleme
(54)Şehirde olsam nasıl geçinirim bu parayla?	(53) Şehirde nasıl geçinirdim bu parayla?	- İçerik sadeleştirme -Karmaşık cümleleri bölme

(55)Ev kirası mı veririm, üstümü başımı mı yaparım, karnımı mı doyururum, tramvaya otobüse mi binerim, kitap mecmua falan mı alırım, tiyatroya sinemaya mı giderim, hısım akrabam varsa onlara yardım mı ederim, evli barklıysam çoluğuma çocuğuma mı bakarım?	(54) Ev kirası mı veririm, yemek ya da kıyafet mi alırım? (55) Otobüse ya da tramvaya mı binerim? (56) Kitaba, sinemaya tiyatroya mı harcarım? (57) Akrabalarımaya yardım mı ederim ya da çocuklarıma mı bakarım?	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - İçerik sadeleştirme
(56) Aklı durur vallahi insanın.	(58) Aklı durur vallahi insanın.	- Koruma
(57)Günde beş lira!	(59)Günde beş lira!	- Koruma
(58)Ecirlikten başka bir şey değil.	(60) Kölelikten başka bir şey değil.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(59)Hoş o ecirliği de hak etmedik ya daha.	(61) O köleliği de daha hak etmedik ya.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(60)Ya gelse de müteahhit “Ben başkasını buldum, kusura bakma; sen dön geldiğin yere!” deyiverirse ne yaparım?	(62)Ya müteahhit geldikten sonra “Ben başkasını buldum, kusura bakma, sen geri dön” derse ne yaparım?	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - İçerik sadeleştirme
(61)Hem, ne diye ukalalık ediyorum?	(63) Hem, ne diye ukalalık ediyorum?	- Koruma
(62)Biz bu dünyaya ecir gelmişiz, ecir gideceğiz.	(64) Biz bu dünyaya köle gelmişiz, köle gideceğiz.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(63)Ben de müteahhit olacak değilim ya!	(65) Ben de mi müteahhit olacaktım?	- İçerik sadeleştirme
(64)Ne hakkım var: “Ben neden beş lira kazanayım da o beş yüz lira kazansın” demeye.	(66) Ne hakkım var: “Ben neden beş lira kazanayım da o beş yüz lira kazansın” demeye.	- Koruma
(65)Ben işsizim, o müteahhit.	(67) Ben işsizim, o müteahhit.	- Koruma
(66)Ben fakir bir aileden gelmişim, o zengin bir aileden.	(68)Ben fakir bir aileden gelmişim, o zengin bir aileden.	- Koruma
(67)Ama benim okumuşluğum varmış da onun yokmuş; kimin umurunda?	(69) Ben eğitilmiş biriymişim de o değilmiş. (70) Kimin umurunda?	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - Karmaşık tümceleri bölme
(68)O, işini biliyor, ben bilmiyorum.	(71) O, işini biliyor, ben bilmiyorum.	- Koruma
(69)Mademki biliyor, yaşamak da onun hakkı.	(72) O zaman yaşamak da onun hakkı.	- İçerik sadeleştirme - Karmaşık tümceleri bölme

(70) Ben köylü cıgarası içemem; o isterse, viski içer; ben kahveye gidemem, o bara gider; ben tramvaya binemem, o otomobile biner; hakkı değil mi?	(73) Ben sigara bile içemem ama o viski içer. (74) Ben kahveye gidemem, o bara gider. (75) Ben tramvaya binemem, o otomobile biner. (76) Hakkı değil mi?	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(71) Denizi, hep çadırımın kapısından görüyorum.	(77) Denizi, hep çadırımın kapısından görüyorum.	- Koruma
(72) Mihnete alışmış insan, zaman zaman, her şeye boş vermesini de biliyor.	(78) Sıkıntıya alışmış insan, zaman zaman, her şeye boş vermesini de biliyor.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(73) Bir aralık dedim ki kendi kendime: “Adaam, sen de! Çekiver kuyruğunu. Gelmezse gelmez. İster çalıştırır ister çalıştırmaz.”	(79) Bir ara kendime “Boş ver.” dedim.	- Dolaylı anlatımı azaltma
(74) Yürüyüverdim denize doğru.	(80) Yürüdüm hemen denize.	- İçerik sadeleştirme - Zamansal ilişkileri standart hale getirme
(75) Yürüyüverdim diyorum ya, dünyanın yolu!	(81) Hemen diyorum ama çok uzak.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - Zamansal ilişkileri standart hale getirme
(76) Öyle ha deyince yürünmüyor.	(82) Öyle hemen yürümek mümkün değil.	- İçerik sadeleştirme
(77) Yolda çalışan, taş kıran işçilerin çekiç sesleri neden sonra kayboldu.	(83) Yoldaki işçilerin çekiç sesleri bir süre sonra kayboldu.	- Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(78) Serildi mi önüme dümdüz bir ova!	(84) Önümde dümdüz ova var.	- Devrik yapıları düzenleme - İçerik sadeleştirme
(79) Git git bitmiyor.	(85) Git git bitmiyor.	- Koruma
(80) Ha vardım, ha varacağım, diyorum; bir de bakıyorum, deniz hep o uzaklıkta.	(86) Tam vardım diyorum ama bakıyorum, deniz hep aynı uzaklıkta.	- İçerik sadeleştirme
(81) Etrafta ne insan ne de cin; koskoca ovada bir başımayım.	(87) Etrafta ne insan ne de başka bir şey var. (88) Koskoca ovada yalnızım.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - Karmaşık tümceleri bölme
(82) Bir aralık, sağımda solumda, acayip otlar, sazlar, kamyşlar belirmeye başladı.	(89) Bir süre sonra etrafımda değişik otlar ortaya çıkmaya başladı.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme

(83)Bitki denilen şeyin hiç de böylesini görmemişim o güne kadar; içime bir korku düştü.	(90) O güne kadar böyle bir bitki görmedim. (91) Biraz korktum.	- Karmaşık tümceleri bölme - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -İçerik sadeleştirme
(84)Önüme bakıyorum, kimse yok; ardıma bakıyorum, kimse yok.	(92) Önüme bakıyorum, kimse yok, arkama bakıyorum, kimse yok.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(85)Ne bomboş bir dünya; aklıma birdenbire Beyoğlu Caddesi geldi.	(93) Ne bomboş bir dünya; aklıma birdenbire Beyoğlu Caddesi geldi.	- Koruma
(86)Nasıl da tıklım tıklımdır!	(94) Nasıl da tıklım tıklımdır!	- Koruma
(87)İnsanlar birbirine çarpa çarpa yürürler.	(95) İnsanlar birbirine çarpa çarpa yürürler.	- Koruma
(88)Kimi omuz vurur, kimi birinin ayağına basar, kimi duvar dibinde bir kadını sıkıştırır.	(96) Kimi omuz vurur, kimi birinin ayağına basar, kimi duvar dibinde bir kadını sıkıştırır.	- Koruma
(89)Öyle caddelerde acele bir de işim oldu mu, ne kadar güç ilerlerim!	(97) İşim varken öyle caddelerde ne kadar zor ilerlerim.	- İçerik sadeleştirme
(90)Ben koşmak isterim, önümdeki adam ya sevgilisiyle konuşmaktadır, ya bir dükkânın camekânını seyretmektedir.	(98) Ben koşmak isterim, önümdeki adam ya sevgilisiyle konuşuyordur ya bir dükkânın vitrinini seyrediyordur.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme -İçerik sadeleştirme
(91)Yanımdan sıyrılayım derken istemeye istemeye bir tarafına çarparım.	(99) Yanımdan geçerken istemeye istemeye çarparım.	- İçerik sadeleştirme - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(92)Olmaz mı böyle şey?	(100) Olmaz mı böyle şey?	- Koruma
(93)Olur, olur; adam kızar; dönüp bana: Kör müsün? der.	(101) Olur, olur; adam kızar, dönüp bana: - Kör müsün? der.	- Koruma
(94)Ben de kızarım.	(102) Ben de kızarım.	- Koruma

(95)-Ne sallanıyorsun alık alık? derim.	(103) -Ne sallanıyorsun boş boş? derim.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(96)-Patladın mı? Geçersin elbet! der.	(104) -Patladın mı? Geçersin elbet! der.	- Koruma
(97)-Patladım, patlamadım, sen bir kere ona karışamazsın. Daha terbiyeli konuş! derim.	(105) -Patladım ya da patlamadım, sen bir kere ona karışamazsın. Daha terbiyeli konuş! derim.	- Bağlantıları açık hale getirme
(98)-Ulan, der, sen bana ne hakla sen diyorsun? Benim kim olduğumu biliyor musun?	(106) -Ulan, der, sen bana ne hakla sen diyorsun? Ben kimim, biliyor musun?	- İçerik sadeleştirme
(99)-Ya, sen? derim. Sen ne hakla bana ulan diyorsun?	(107) - Ya, sen? derim. Sen ne hakla bana ulan diyorsun?	- Koruma
(100)-Ulan da derim, her bir boku da derim, eşşoğlu eşşek.	(108) - Ulan da derim, her bir boku da derim.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(101)Sanki onun eşşek demesiyle eşşek olacaktım gibi, büsbütün alevlenirim:	(109) – İyice sinirlenirim.	- İçerik sadeleştirme
- (102)Eşşoğlu eşşek babandır!	-	- Silme
- (103)- Ulan senin sinsileni, sülaleni...	-	- Silme
(104)Bir anda etrafımızı çevirirler.	(110) Bir anda etrafımıza toplanırlar.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(105)Kalabalığın arasında bir polis peyda olur.	(111) Kalabalığın arasından bir polis ortaya çıkar.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(106)Adam, bar bar bağırmaya başlar:	(112) Adam bağırmaya başlar.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(107)-Davacıyım!	(113)-Davacıyım!	- Koruma
(108)Davacıyım polis efendi.	(114)Davacıyım polis efendi.	- Koruma
(109)İşte, bu kadar şahidim var!	(115)İşte, bu kadar şahidim var!	- Koruma
(110)Bu kadar kişinin içinde...	-	- Silme
(111)Polis:	(116) Polis:	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
-Bırakın gürültüyü de der, merkeze kadar teşrif edin kozunuzu orda paylaşsınız.	- Bırakın gürültüyü de der, karakola gelin, orada konuşuruz.	- İçerik sadeleştirme
(112)Adam hâlâ bağırılmaktadır:	(117) Adam hala bağırıyordu:	- İçerik sadeleştirme
-Haydi, yürü bakalım merkeze! Kozumuzu orda paylaşırız.	- Haydi yürü bakalım karakola! Orada konuşacağız.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(113)Bizim iş hapi yutar tabii.	(118) İşimi unuturum tabii.	- Yeniden yazma
(114)Düşeriz karakolun yoluna.	(119) Gideriz karakola.	- İçerik sadeleştirme

(115)Yolda kendi kendime düşünürüm: “Ne desem karakola gidince?” diye.	(120) Yolda kendi kendime “Karakolda ne diyeyim acaba?” diye düşünürüm.	- Dolaylı anlatı azaltma - Devrik yapıları düzenleme - İçerik sadeleştirme
(116)Herhalde önce kim olduğumu sorarlar.	(121) Herhalde önce “Kimsin” diye sorarlar.	- İçerik sadeleştirme
(117)İşte o zaman celallenirim: “Biliyor musunuz benim kim olduğumu? Ben bu memleketin...”	(122) İşte o zaman sinirlenirim. “Siz, ben kimim bilmiyor musunuz? Ben bu memleketin...”	- Devrik yapıları düzenleme -İçerik sadeleştirme
(118)Hayır, bu usul iyi bir usul değil.	(123) Hayır, bu tarz iyi değil.	- İçerik sadeleştirme
(119)Ya tanımayıverirse polis?	(124) Belki tanımaz polis.	- Yeniden yazma
(120)Öyle ya, okuyup yazması yoksa tanımayabilir.	(125) Belki okuyup yazması yoktur. (126) O yüzden tanımayabilir tabi.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - Karmaşık tümceleri bölme
(121)Üstelik, öbür adam da mühimce bir adamsa?	(127)Belki diğer adam da önemli bir adamdır	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme -İçerik sadeleştirme
(122)Mesela, bilmem ne müdürü olduğunu söyleyiverirse?	(128) Mesela, “Bir yerin müdürüyüm.” diyebilir.	- Yeniden yazma
(123)Tabii, benden çok onun sözünü dinlerler.	(129) Tabii, benden çok onun sözünü dinlerler.	- Koruma
(124)Onun için ben beklerim.	(130) Onun için ben beklerim.	- Koruma
(125)Önce o adam söylesin, kim olduğunu, sonra ben.	(131) Önce o adam söylesin, sonra ben.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(126)Büyükçe bir unvanla çıkarsa karşıma, ben ondan da ağır bastığımı hissettirmek için, alçaktan alıyormuş gibi bir cevap veririm: Ben, derim, müdür falan değilim. Ben alelaide bir vatandaşım.	(132) Ondan daha büyük bir unvan söylemek için cevap veririm: Ben, derim, müdür falan değilim. Ben normal bir vatandaşım.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - İçerik sadeleştirme - Sözlükçe -Yeniden yazma
(127)Politikaya girişmenin tam sırası.	(133) Politikaya girmenin tam zamanı.	-Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
- (128)“Bu memlekette hak sahibi olmak için mutlaka...”	(134) “Bu memlekette hak sahibi olmak için...” diyerek konuşmaya başlarım.	- Art gönderimleri açık hale getirme - Tekrar ve yeniden yazma yöntemiyle örtük anlatım ve önvaryimleri belirtik kılma

		- Devrik yapıları düzenleme
(129)Açarım ağzımı yumarım gözümlü.	-	- Silme
(130)Ayağımın altındaki toprak, kunduralarımaya yapışmaya başladı.	(135) Ayağımın altındaki toprak, ayakkabılarıma yapışmaya başladı.	-Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(131)Gittikçe çamur içine giriyorum.	(136) Gittikçe çamur içine giriyorum.	- Koruma
(132)Şöyle ileriye doğru baktım: bataklık.	(137) Şöyle ileriye doğru baktım: bataklık.	- Sözlükçe
(133)Sağa doğru gidersem sazların arasında kurakça bir yol bulurum diye düşündüm.	(138) Sağa doğru gidip sazların arasında kurakça bir yol bulurum diye düşündüm.	- Sözlükçe -İçerik sadeleştirme
(134)O yana yürüdüm.	(139) O tarafa yürüdüm.	-Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(135)Büsbütün batağa girdim.	(140) Tamamen batağa girdim.	-Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(136)Sanki sazların arasından su fişkıyordu.	(141) Sanki sazların arasından su fişkıyordu.	- Sözlükçe
(137)Ama, ne olursa olsun.	(142) Ama, ne olursa olsun.	- Koruma
(138)Mutlaka deniz kıyısına gideceğim.	(143) Mutlaka deniz kıyısına gideceğim.	- Koruma
(139)İki yıl bu, dile kolay!	(144) Tam iki yıl geçti.	- İçerik sadeleştirme
(140)Gideceğim, denize gideceğim.	(145) Gideceğim; denize gideceğim.	- Koruma
(141)Ayak bileklerine kadar batağa girdim.	(146)Ayak bileklerine kadar batağa girdim.	- Koruma
(142)Her adım atışımda biraz daha batıyordum.	(147)Her adım atışımda biraz daha batıyordum.	- Koruma
(143)Durdum.	(148)Durdum.	- Koruma
(144)Başımın üzerinde kocaman kocaman deniz kuşları belirdi.	(149) Başımın üzerinde kocaman kocaman deniz kuşları görünmeye başladı.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla genişletme
(145)Beyaz kanatlarını açmışlar, çığlık çığlığa, dönüp duruyorlar.	(150) Beyaz kanatlarını açmışlar, çığlık çığlığa, dönüp duruyorlar.	- Koruma
(146)Ne vahşi ne korkunç bir manzara!	(151) Ne kadar vahşi ne kadar korkunç bir manzara!	- Bağlantıları açık hale getirme
(147)Onların çığlıkları dışında, insanın tüylerini diken diken eden bir ölüm sessizliği var.	(152) Onların çığlıkları dışında, insanın tüylerini diken diken eden bir ölüm sessizliği var.	- Sözlükçe
(148)Ölümü düşündüm.	(153) Ölümü düşündüm.	- Koruma
(149)Ölümlerin en kötüsü, bir bataklıkta, çırpına çırpına,		- Dolaylı anlatımı azaltma

ümidin her an biraz daha azaldığını göre göre ölmekmiş gibi duymuştum.	(154) Ölülerin en kötüsünün bir bataklıkta çırpına çırpına ölmek olduğunu duymuştum.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(150)O aklıma geldi.	(155) O aklıma geldi.	- Koruma
(151)Deniz uğruna, denize el sürebilmek uğruna ölüm!	(156) Deniz uğruna, denize ulaşabilmek uğruna ölüm!	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(152)İstemiyorum ölmek.	(157) İstemiyorum ölmek.	- Koruma
(153)Oysaki bundan evvel kaç defa ölüme razı olmuştum.	(158) Oysa ki bundan önce kaç defa ölüme razı olmuştum.	-Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(154)Razı olmak da değil, intihar etmeyi bile düşünmüştüm.	(159) Razı olmak da değil, intihar etmeyi bile düşünmüştüm.	- Koruma
(155)Kimileri derler ki intihar bir irade işidir.	(160) Kimileri derler ki intihar bir irade işidir.	- Sözlükçe
(156)Ben buna inanmıyorum.	(161) Ben buna inanmıyorum.	- Koruma
(157)İntihar bir iradesizliktir.	(162) İntihar bir iradesizliktir.	- Koruma
(158)Dünyadaki güçlükleri yenebilen, o iradeyi gösterebilen kimse kolay kolay ölüme razı olmaz.	(163) Dünyadaki zorlukları yenmek için kararlı hiç kimse kolay kolay ölüme razı olmaz.	-Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme -İçerik sadeleştirme
(159)Ölüme razı olan, hiçbir şeyle cebelleşemeyen bu savaşta bütün ümitlerini kaybeden kişidir.	(164) Ölüme razı kişi, hiçbir şeyle uğraşmamak için bu savaşta bütün ümitlerini kaybetmiştir.	-Yeniden yazma
(160)O ümitleri kaybetmek için de insanın, kendisini dünyaya bağlayacak hiçbir şeyi olmamalı.	(165)O ümitleri kaybetmek için de insanın, kendisini dünyaya bağlayacak hiçbir şeyinin olmaması lazım.	- İçerik sadeleştirme
(161)Ne para ne pul ne aşk ne muhabbet ne şeref ne namus.	(166) Ne para ne aşk ne muhabbet ne şeref ne namus hiçbirisi önemli değil.	- Tekrar ve yeniden yazma yöntemiyle örtük anlatım ve önvarsayımları belirttik kılma - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(162)Ama şimdi ben öyle miyim ya!	(167)Ama şimdi ben öyle miyim ya!	- Koruma
(163)Hiçbir şeyim olmasa bile günde beş lira kazanabileceğim.	(168)Hiçbir şeyim olmasa bile günde beş lira kazanabileceğim.	- Koruma
(164)Beş lira!	(169)Beş lira!	- Koruma
(165)Az para mı?	(170)Az para mı?	- Koruma
(166)Bu beş lirayla pekâlâ karnımı doyurabilir, ısınabilir, giyinebilir, dünyanın parasız	(171)Bu beş lirayla karnımı doyurabilir, ısınabilir, giyinebilir, dünyanın parasız	- Sözlükçe - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme

olan bütün nimetlerinden faydalanabilirim.	bütün nimetlerinden faydalanabilirim.	
(167)Gökyüzünün parlaklığı, denizin mavisi, ağaçların yeşili, toprağın sıcaklığı, suların sesi, havada uçan kuşlar, rüzgârın getirdiği çiçek kokuları...	(172)Gökyüzünün parlaklığı, denizin mavisi, ağaçların yeşili, toprağın sıcaklığı, suların sesi, havadaki kuşlar, çiçek kokuları...	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(168)Nasıl vazgeçerim bunlardan?	(173)Nasıl vazgeçerim bunlardan?	- Koruma
(169)Hayır, ölmek istemiyorum.	(174)Hayır, ölmek istemiyorum.	- Koruma
(170)Peki, ya deniz?	(175)Peki, ya deniz?	- Koruma
(171)İşte, on beş dakikalık yolum kalmış, deniz kuşları, çığlık çığlığa, hala dönüp duruyorlar.	(176)İşte, on beş dakikalık yolum kalmış, deniz kuşları, çığlık çığlığa, hala dönüp duruyorlar.	- Koruma
(172)Vazgeçemeyeceğim denizden.	(177)Vazgeçemeyeceğim denizden.	- Koruma
(173)Tekrar etrafıma bakındım.	(178)Tekrar etrafıma bakındım.	- Koruma
(174)Biraz daha kuru bir yol aradım.	(179)Biraz daha kuru bir yol aradım.	- Koruma
(175)Galiba azcık gayret edip daha sağa gidersem kurak bir yere çıkabileceğim.	(180)Galiba azcık gayret edip daha sağa giderek kurak bir yere çıkabileceğim.	- İçerik sadeleştirme
(176)Yavaş yavaş sulara, çamurlara bata bata, o yana doğru ilerledim.	(181)Yavaş yavaş sulara, çamurlara bata bata, o tarafa doğru ilerledim.	-Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(177)Gayret!	(182)Gayret!	- Koruma
(178)Biraz daha!	(183)Biraz daha!	- Koruma
(179)Biraz daha!	(184)Biraz daha!	- Koruma
(180)Dediğim oldu.	-	- Silme
(181)Üstünde toz tabakaları bulunan, dümdüz, kupkuru bir yere geldim.	(185)Üstü tozlu, dümdüz, kupkuru bir yere geldim.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -İçerik sadeleştirme
(182)Gelir gelmez de koşmaya başladım.	(186)Gelir gelmez de koşmaya başladım.	- Koruma
(183)Kıyıya bir an evvel varmalıyım.	(187)Kıyıya bir an önce varmam lazım.	-Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme -İçerik sadeleştirme
(184)Sazlarla, kamışlarla örtülü bir tümseği atlardım.	(188)Sazlarla, kamışlarla örtülü küçük bir tepeyi atlardım.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanlarla genişletme
(185)Kıyıdaayım.	(189)Kıyıdaayım.	- Koruma

(186)Ayaklarımın altında kumla karışık çakıl taşları.	(190)Ayaklarımın altında kumla karışık çakıl taşları.	- Koruma
(187)Sular ayaklarıma kadar geliyor.	(191)Sular ayaklarıma kadar geliyor.	- Koruma
(188)Sığ bir sahil.	(192)Sığ bir sahil.	- Sözlükçe
(189)Sahilin üç metre gerisinde vatoz ölüleri, iri iri şeytan minareleri, içi boşalmış pina kabukları.	(193)Sahilin üç metre gerisinde vatoz ölüleri, büyük büyük şeytan minareleri, içi boş deniz kabukları.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - Sözlükçe - İçerik sadeleştirme
(190)Ne vahşi bir deniz!	(194)Ne vahşi bir deniz!	- Koruma
(191)Hiç böylesini görmemişim.	(195)Hiç böylesini görmemişim.	- Koruma
(192)Beyaz kanatlı kuşlar hep çığlık çığlığa, başımın üzerinde, içimde sonsuz bir sevinç.	(196)Beyaz kanatlı kuşlar hep çığlık çığlığa, başımın üzerinde, içimde sonsuz bir sevinç.	- Koruma
(193)Bağırarak istiyorum: “Boş ver! diye haykırmak istiyorum, beş liraya da boş ver!”	(197)Bağırarak istiyorum: “Boş ver! diye haykırmak istiyorum, beş liraya da boş ver!”	- Koruma

Çizelge 10 Denize Doğru öyküsünün A2 düzeyinde sadeleştirme işlemi

SÖZLÜKÇE

adam sen de: bir işin önemli görülmediğini anlatan söz.

alamana: balık avlamakta kullanılan büyük kayık.

alelaide: olağan, sıradan

bataklık: çok derin olmayan sularla kaplı alan.

çavuş: bir işin veya işçilerin başında bulunan ve onları yöneten sorumlu kişi.

dalyan direği: Büyük, balık avlama yerindeki ağların bağlandığı sütun.

dalyan reisi: Büyük, avlanma yerindeki sorumlu kişi.

dalyan: Büyük, balık avlama yeri.

deniz minaresi: bir tür deniz canlısı.

hapı yutmak: kötü bir duruma düşmek.

irade: bir şeyi yapıp yapmamaya karar verme gücü.

kara şehir: denizden uzak bir yerleşim yeri.

kayıkthane: kayıkların korunduğu yer.

kozunu paylaşmak: aralarındaki anlaşmazlığı bitirmek.

lüfer: bir tür balık.

mekik dokumak: iki yer veya durum arasında sürekli gidip gelmek.

nimet: yaşamak için gerekli her şey.

orkinos balığı: bir tür balık.

sığ: derin değil.

taka: genellikle Doğu Karadeniz’de ve balık avlamakta kullanılan kayak.

uçsuz bucaksız: sonu görülmeyecek kadar geniş.

vatoz: bir tür balık.

SORULAR

- 1- Yazar en az iki yıl denizden uzak kalmıştır.
 Doğru Yanlış
- 2- Yazar deniz kenarına tatil yapmak için geldi.
 Doğru Yanlış
- 3- Müteahhit, yazarın yerine başkasını buldu bu yüzden onu işten çıkardı.
 Doğru Yanlış
- 4- Yazar denizden en az iki saat uzakta.
 Doğru Yanlış

5- Yazar işten günde 5 lira kazanacak.

Doğru

Yanlış

4.4.4. A1 Düzeyi

Özgün Metin	Değiştirilmiş Metin	Uygulanan İşlem
(1) Bir yıl deniz görmesem bir hoş olurum.	(1) Bir yıl denizden uzakta olmak beni üzüyor.	- Yeniden yazma
(2) Hele bir de bahar gelmez mi, buram buram yosun kokuları tütmeye başlar burnumda.	(2) Özellikle de baharda o güzel yosun kokularını çok özleyorum.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Devrik yapıları düzenleme - Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(3) Bu kokuyu ilk olarak bir kara şehrinde, bir bahar sabahı, okula giderken duymuşumdur.	(3) Bu kokuyu ilk bir kara şehrinde, bir bahar sabahı, okul yolunda duydum.	- İçerik sadeleştirme - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(4) Bana daha küçüklük zamanlarımı hatırlatan bu kokuda bir takım somut hayaller de vardır.	(4) Bu koku bana çocukluğumu ve bazı hatıralarımı hatırlatıyordu.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(5) Bir Boğaziçi köyü, kolumda gene mektep çantam, sisli yahut güneşli bir sabah, bütün bir kışı kıyıda geçirmiş dalyan direkleri...	(5) Sisli veya güneşli bir sabah bir Boğaziçi koyundayım, yine kolumda okul çantam ve kıyıdaki direkler var.	- Devrik yapıları düzenleme - Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - Eksiltileri tamamlama - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Sözlükçe
(6) İşte bu koku, oradan, o dalyan direklerinin üstündeki yosunlardan gelen kokudur.	(6) İşte bu koku, oradan, o direklerin üstündeki yosunlardan gelen kokudur.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(7) Ama nasıl fark etmemişim çocukluğumda o kokuyu?	(7) Ama çocukluğumda o kokuyu nasıl fark etmedim?	- Devrik yapıları düzenleme - İçerik sadeleştirme
(8) Fark etmemişim de, neden sonra, bir kara şehrinde duymuşum.	(8) Fark etmedim de çok sonra, bir kara şehirde duydum.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - İçerik sadeleştirme
(9) Nasıl olmuş bu iş?	(9) Nasıl oldu bu iş?	- İçerik sadeleştirme
(10) Bir kara şehrinde, bir bahar sabahı, okula giderken duyduğum o koku sonra sonra, ne çeşitli hayallerle zenginleşti.	(10) Bir kara şehrinde, bir bahar sabahı, okul yolundaki o koku sonra sonra, ne çeşitli hayallerle zenginleşti.	- İçerik sadeleştirme

(11)Denizden uzak kaldıkça neler hatırlamadım denize ait!	(11) Denizden uzaktayken denize ait ne kadar çok şey hatırladım.	-Devrik yapıları düzenleme - Art gönderimleri açık hale getirme - İçerik sadeleştirme
(12)Hepsini de sevdim, hepsini de hasretle hatırladım.	(12)Hepsini de sevdim, hepsini de hasretle hatırladım.	- Koruma
(13)Hangisi kötü bu hatıraların?	(13) Bu hatıraların hangisi kötü?	- Devrik yapıları düzenleme
(14)Güneşin, sulardan tavana vurup tavanda mekik dokuyan pırıltıları mı?	(14) Güneşin gökyüzündeki pırıltıları mı?	- Yeniden yazma - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Sözlükçe
(15)Göz alan bir gün ışığında, sıram sıram bir takanın peşine takılıp gırgıra çıkan allı yeşilli alamanalar mı?	(15) Parlak bir gün ışığında takaların arkasındaki balıkçı tekneleri mi?	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - Sözlükçe -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(16)Dalyan reisi "Şıra!" diye bağırdığı zaman şevkle ağlara sarılan tayfalar mı?	-	- Silme
(17)Bir orkinos vurgunundan sonra, kıyıda, kan içinde kalmış denizi seyreden çocukların bayramı mı?	(16) Bir orkinos balığı avından sonra kıyıdaki çocukların bayramı mı?	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(18)Gemilerin, bembeyaz sabahları seslendiren sis düdükleleriyle can sesleri mi?	(17) Gemilerin düdüklelerinin sesleri mi?	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(19)Kayıkhanelerin içinde uğuldayan dalgalar mı?	(18) Kayıkhanelerin içindeki dalgalar mı?	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(20)Deniz üstündeki odalarda, lodosun sabahlara kadar dinmeyen uğultusu mu?	(19) Denizin üstündeki rüzgarın sesi mi?	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(21)Bir oltanın iğnesinde çırpınan bir balığın gittikçe beyazlaşarak suyun yüzüne doğru gelişi mi?	(20) Bir oltadaki balık mı?	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(22)Karanlık gecelerde ağlarını birbirinin üstüne atmamak için haykırıyan kılıççıların sesi mi?	(21)Karanlık gecelerde balıkçıların sesi mi?	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme

(23)Çavalyelerin, çamçakların üzerinde kurumuş balık pulları, feleklerde kurumuş deniz tuzları mı?	-	- Silme
(24)Sabahın alacakaranlığında, ilk vapurların etrafında ölü bir tabiat gibi duran lüferciler mi?	(22) Sabah, ilk vapurların etrafındaki lüfer avcıları mı?	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma - İçerik sadeleştirme
(25)Kendini anafora kaptırmış, kıyı kıyı giden saman çöpleri, karpuz kabukları mı?	(23) Denizin üstündeki çöpler, karpuz kabukları mı?	- Yeniden yazma
(26)Suyun içinde beyaz beyaz açılıp kapanan, avuç içinde bir anda dağılıveren denizaneleri mi?..	(24) Suyun içindeki beyaz beyaz denizaneleri mi?	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(27)Saymakla bitmiyor ki!	(25)Saymakla bitmiyor ki!	- Koruma
(28)Buraya öyle bir kara şehirden, denize en aşağı iki yıl hasret kaldıktan sonra geldim.	(26) Buraya öyle bir kara şehirden, denize en az iki yıl hasret kaldıktan sonra geldim.	-Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma
(29)Bir taşla iki kuş vuracağım.	(27)Bir taşla iki kuş vurmam istiyorum.	- İçerik sadeleştirme
(30)Hem bir iş bulacak, çalışacağım; hem de deniz kenarında olacağım.	(28) Hem bir iş buluyorum, çalışıyorum; hem de deniz kenarındayım.	- İçerik sadeleştirme
(31) Gelgelelim, daha ikisi de olmadı.	(29) Maalesef, daha ikisi de olmadı.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(32)İş, yol çavuşluğu işi.	(30) İş, yol çavuşluğu.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(33)Bu yol müteahhidinin yanında kâtiplik gibi bir şey.	(31) Bu yol müteahhidinin yanında yardımcılık gibi bir şey.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(34)Ne yapacağımı da doğru dürüst bilmiyorum ama, galiba, işçilerin çalışmalarına bakacak, gündeliklerini yahut haftalıklarını dağıtacak, müteahhidin bu bölgedeki hesaplarını tutacağım.	(32) Ne yapıyorum, onu da tam bilmiyorum ama galiba işim işçilerin çalışmalarına bakmak, maaşlarını dağıtmak, müteahhidin bu bölgedeki hesaplarını kontrol etmek.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - İçerik sadeleştirme
(35)Günde beş lira para verecekler; fena para değil.	(33) Günde beş lira para veriyorlar; fena para değil.	- İçerik sadeleştirme

(36)Yine işler aksi gitmese.	(34) Yine işler ters gitmiyor, umarım.	-Bağlantıları açık hale getirme
(37)Gitmeye başladı da onun için söylüyorum bunu.	(35)Bazı işlerim ters gidiyor da onun için söylüyorum bunu.	- Koruma
(38)Müteahhit, benim gelişimden bir gün evvel bilmem nereye gitmiş; bir hafta sonra dönecekmiş.	(36) Müteahhit, benden bir gün önce bir yere gitti; bir hafta sonra dönüyor.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - İçerik sadeleştirme
(39)"Gelirse beklesin" demiş.	(37)"Beklesin" demiş.	- Koruma
(40)Bana bir çadır verdiler; o çadırda yatıp kalkıyorum.	(38)Bana bir çadır verdiler; o çadırda kalıyorum.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(41)Sözde deniz kenarında olacaktık.	(39)Ben deniz kenarında olmak istiyordum.	- Yeniden yazma
(42)O da olmadı.	(40)O da olmadı.	- Koruma
(43)Gerçi, bulunduğum yer denizi görmüyor değil; görüyor görmesine, ama en aşağı bir, bir buçuk saatlik yerden.	(41) Aslında bu yer denizi görüyor ama en az bir saatlik yerden.	-Art gönderimler - Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(44)Önümüz dümdüz ova.	(42) Önümüz dümdüz ova.	- Koruma
(45)Denizle bir gibi.	(43) Denizle aynı gibi.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(46)Ondan sonra alabildiğine deniz.	(44) Ondan sonra uçsuz bucaksız deniz.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - Sözlükçe
(47)Denize de pek benzemiyor, kurşun bir levhaya benziyor.	(45) Denize de çok benzemiyor, gri bir levhaya benziyor.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(48)Buraya geleli üç gün oldu.	(46)Buraya üç gün önce geldim.	- İçerik sadeleştirme
(49)Ama şöyle bir kıyıya gidip yosun kokusunu koklayamadım.	(47)Ama şöyle bir kıyıya gitmedim, yosun kokusunu koklamadım.	- İçerik sadeleştirme
(50)Şöyle bir eğilip elimi suya değdiremedim.	(48)Suya dokunmadım.	- Yeniden yazma
(51)O eski hasret hep içimde.	(49)O eski hasret hep içimde.	- Koruma
(52)Beş lira için fena para değil dedim.	(50)Beş lira için fena para değil dedim.	- Koruma
(53)Dedim ya, nedir beş lira şu zamanda?	(51) Dedim ama, beş lira şu zamanda nedir?	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - Devrik yapıları düzenleme
(54)Şehirde olsam nasıl geçinirim bu parayla?	(52) Şehirde nasıl yaşıyorum bu parayla?	- İçerik sadeleştirme
		-Karmaşık cümleleri bölme

(55)Ev kirası mı veririm, üstümü başımı mı yaparım, karnımı mı doyururum, tramvaya otobüse mi binerim, kitap mecmua falan mı alırım, tiyatroya sinemaya mı giderim, hısım akrabam varsa onlara yardım mı ederim, evli barklıysam çocuğuma çocuğuma mı bakarım?	(53) Ev kirası mı vereyim, yemek ya da kıyafet mi alayım? (54) Otobüse ya da tramvaya mı bineyim? (55) Kitaba, sinemaya tiyatroya mı harcayayım? (56) Akrabalarımaya yardım mı edeyim ya da çocuklarıma mı bakayım?	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme -İçerik sadeleştirme
(56) Akli durur vallahi insanın.	(57) Akli duruyor insanın.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(57)Günde beş lira!	(58)Günde beş lira!	- Koruma
(58)Ecirlikten başka bir şey değil.	(59) Kölelikten başka bir şey değil.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(59)Hoş o ecirliği de hak etmedik ya daha.	(60) O köleliği de daha hak etmedik ya.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(60)Ya gelse de müteahhit “Ben başkasını buldum, kusura bakma; sen dön geldiğin yere!” deyiverirse ne yaparım?	(61)Ya müteahhit geldikten sonra “Ben başkasını buldum, kusura bakma, sen geri dön” derse ne yapayım?	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme -İçerik sadeleştirme
(61)Hem, ne diye ukalalık ediyorum?	(62) Hem, ne diye ukalalık ediyorum?	- Koruma
(62)Biz bu dünyaya ecir gelmişiz, ecir gideceğiz.	(63) Biz bu dünyaya köle geldik, köle gidiyoruz.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(63)Ben de müteahhit olacak değilim ya!	(64) Ben nasıl müteahhit olayım?	- Yeniden yazma
(64)Ne hakkım var: “Ben neden beş lira kazanayım da o beş yüz lira kazansın” demeye.	(65) Ne hakkım var: “Ben neden beş lira kazanayım da o beş yüz lira kazansın” demeye.	- Koruma
(65)Ben işsizim, o müteahhit.	(66) Ben işsizim, o müteahhit.	- Koruma
(66)Ben fakir bir aileden gelmişim, o zengin bir aileden.	(67)Ben fakir bir aileden geldim, o zengin bir aileden.	- İçerik sadeleştirme
(67)Ama benim okumuşluğum varmış da onun yokmuş; kimin umurunda?	(68) Ben eğitilmiş biriyim de o değil. (69) Kimin umurunda?	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - Karmaşık tümceleri bölme -İçerik sadeleştirme
(68)O, işini biliyor, ben bilmiyorum.	(70) O, işini biliyor, ben bilmiyorum.	- Koruma

(69)Mademki biliyor, yaşamak da onun hakkı.	(71) O zaman yaşamak da onun hakkı.	- İçerik sadeleştirme
(70)Ben köylü cıgarası içemem; o isterse, viski içer; ben kahveye gidemem, o bara gider; ben tramvaya binemem, o otomobile biner; hakkı değil mi?	(72) Ben sigara bile içmiyorum ama o viski içer. (73) Ben kahveye gitmiyorum, o bara gidiyor. (74) Ben tramvaya binmiyorum, o otomobile biniyor. (75) Hakkı değil mi?	- Karmaşık tümceleri bölme - Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - İçerik sadeleştirme
(71)Denizi, hep çadırımın kapısından görüyorum.	(76) Denizi, hep çadırımın kapısından görüyorum.	- Koruma
(72)Mihnete alışmış insan, zaman zaman, her şeye boş vermesini de biliyor.	(77) Sıkıntıya alışıyor insan, zaman zaman, her şeye boş veriyor.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - İçerik sadeleştirme
(73)Bir aralık dedim ki kendi kendime: “Adaam, sen de! Çekiver kuyruğunu. Gelmezse gelmez. İster çalıştırır ister çalıştırmaz.”	(78) Bir ara kendime “Boş ver.” dedim.	- Dolaylı anlatımı azaltma
(74)Yürüyüverdim denize doğru.	(79) Yürüdüm hemen denize.	- İçerik sadeleştirme - Zamansal ilişkileri standart hale getirme
(75)Yürüyüverdim diyorum ya, dünyanın yolu!	(80) Hemen diyorum ama çok uzak.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - Zamansal ilişkileri standart hale getirme
(76)Öyle ha deyince yürünmüyor.	(81) Öyle hemen yürümek mümkün değil.	- İçerik sadeleştirme
(77)Yolda çalışan, taş kıran işçilerin çekiç sesleri neden sonra kayboldu.	(82) Yoldaki işçilerin çekiç sesleri bir süre sonra kayboldu.	- Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(78)Serildi mi önüme dümdüz bir ova!	(83) Önümde dümdüz ova var.	- Devrik yapıları düzenleme - İçerik sadeleştirme
(79)Git git bitmiyor.	(84)Git git bitmiyor.	- Koruma
(80)Ha vardım, ha varacağım, diyorum; bir de bakıyorum, deniz hep o uzaklıkta.	(85) Tam vardım diyorum ama bakıyorum, deniz hep aynı uzaklıkta.	- İçerik sadeleştirme
(81)Etrafta ne insan ne de cin; koskoca ovada bir başımayım.	(86) Etrafta insan ya da başka bir şey yok. (88) Koskoca ovada yalnızım.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - Karmaşık tümceleri bölme - Yeniden yazma
	(87) Bir süre sonra etrafımda değişik otlar gördüm.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme

(82) Bir aralık, sağım da solumda, acayip otlar, sazlar, kamışlar belirmeye başladı.		- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(83) Bitki denilen şeyin hiç de böylesini görmemişim o güne kadar; içime bir korku düştü.	(88) O güne kadar böyle bir bitki görmedim. (89) Biraz korktum.	- Karmaşık tümceleri bölme - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - İçerik sadeleştirme
(84) Önüme bakıyorum, kimse yok; ardıma bakıyorum, kimse yok.	(90) Önüme bakıyorum, kimse yok, arkama bakıyorum, kimse yok.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(85) Ne bomboş bir dünya; aklıma birdenbire Beyoğlu Caddesi geldi.	(91) Ne bomboş bir dünya; aklıma birdenbire Beyoğlu Caddesi geldi.	- Koruma
(86) Nasıl da tıklım tıklımdır!	(92) Nasıl da kalabalıktır!	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(87) İnsanlar birbirine çarpa çarpa yürürler.	(93) Yürümek çok zordur.	- Yeniden yazma
(88) Kimi omuz vurur, kimi birinin ayağına basar, kimi duvar dibinde bir kadını sıkıştırır.	(94) Kimi omuz vuruyor, kimi birinin ayağına basıyor, kimi duvar dibinde bir kadını sıkıştırıyor.	- Koruma
(89) Öyle caddelerde acele bir de işim oldu mu, ne kadar güç ilerlerim!	(95) İşim varken öyle caddelerde ne kadar zor ilerliyorum.	- İçerik sadeleştirme
(90) Ben koşmak isterim, önümdeki adam ya sevgilisiyle konuşmaktadır, ya bir dükkânın camekânını seyretmektedir.	(96) Ben koşmak istiyorum, önümdeki adam ya sevgilisiyle konuşuyor ya bir dükkânın vitrinini seyrediyor.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - İçerik sadeleştirme
(91) Yanından sıyrılayım derken istemeye istemeye bir tarafına çarparım.	(97) Yanından geçerken çarpıyorum.	- İçerik sadeleştirme - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(92) Olmaz mı böyle şey?	(98) Böyle şeyler olmuyor mu?	- Devrik yapıları düzenleme - İçerik sadeleştirme
(93) Olur, olur; adam kızar; dönüp bana: Kör müsün? der.	(99) Oluyor, oluyor; adam kızıyor, dönüyor bana: - Kör müsün? diyor.	- İçerik sadeleştirme
(94) Ben de kızarım.	(100) Ben de kızıyorum.	- İçerik sadeleştirme
(95) -Ne sallanıyorsun alık alık? derim.	(101) -Neden sallanıyorsun boş boş? diyorum.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme

		- İçerik sadeleştirme - Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(96)-Patladın mı? Geçersin elbet! der.	(102) -Patladın mı? Bekle biraz! diyor.	- İçerik sadeleştirme
(97)-Patladım, patlamadım, sen bir kere ona karışamazsın. Daha terbiyeli konuş! derim.	(103) -Patladım ya da patlamadım, sen bir kere ona karışama. Daha terbiyeli konuş! diyorum.	- Bağlantıları açık hale getirme - İçerik sadeleştirme
(98)-Ulan, der, sen bana ne hakla sen diyorsun? Benim kim olduğumu biliyor musun?	(104) -Ulan, diyor, sen bana ne hakla sen diyorsun? Ben kimim, biliyor musun?	- İçerik sadeleştirme
(99)-Ya, sen? derim. Sen ne hakla bana ulan diyorsun?	(105) - Ya, sen? diyorum. Sen ne hakla bana ulan diyorsun?	- İçerik sadeleştirme
(100)-Ulan da derim, her bir boku da derim, eşşoğlu eşşek.	(106) - Ulan da derim, her bir boku da derim.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(101)Sanki onun eşşek demesiyle eşşek olacaktım gibi, büsbütün alevlenirim:	(107) – İyice sinirleniyorum.	- İçerik sadeleştirme
- (102)Eşşoğlu eşşek babandır!	-	- Silme
- (103)- Ulan senin sinsileni, sülaleni...	-	- Silme
(104)Bir anda etrafımızı çevirirler.	(108) Bir anda etrafımıza toplanıyorlar.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(105)Kalabalığın arasında bir polis peyda olur.	(109) Kalabalığın arasından bir polis ortaya çıkıyor.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(106)Adam, bar bar bağırma başlar:	(110) Adam bağırıyor.	- İçerik sadeleştirme
(107)-Davacıyım!	(111)-Davacıyım!	- Koruma
(108)Davacıyım polis efendi.	(112)Davacıyım polis efendi.	- Koruma
(109)İşte, bu kadar şahidim var!	(113)İşte, bu kadar şahidim var!	- Koruma
(110)Bu kadar kişinin içinde...	-	- Silme
(111)Polis:	(114) Polis:	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
-Bırakın gürültüyü de der, merkeze kadar teşrif edin kozunuzu orda paylaşsınız.	- Bırakın gürültüyü de diyor, karakola gelin, orada konuşuyoruz.	- İçerik sadeleştirme
(112)Adam hâlâ bağırmaktadır:	(115) Adam hala bağırıyor:	- İçerik sadeleştirme
-Haydi, yürü bakalım merkeze! Kozumuzu orda paylaşırız.	- Haydi yürü bakalım karakola! Orada konuşuyoruz.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(113)Bizim iş hapyı yutar tabii.	(116) İşimi unutuyorum tabii.	- Yeniden yazma

(114)Düşeriz karakolun yoluna.	(117) Gidiyoruz karakola.	- İçerik sadeleştirme
(115)Yolda kendi kendime düşünürüm: “Ne desem karakola gidince?” diye.	(118) Yolda kendi kendime “Karakolda ne diyeyim acaba?” diye düşünüyorum.	- Dolaylı anlatı azaltma - Devrik yapıları düzenleme - İçerik sadeleştirme
(116)Herhalde önce kim olduğumu sorarlar.	(119) Herhalde önce “Kimsin” diye soruyorlar.	- İçerik sadeleştirme
(117)İşte o zaman celallenirim: “Biliyor musunuz benim kim olduğumu? Ben bu memleketin...”	(120) İşte o zaman sinirleniyorum. “Siz, ben kimim bilmiyor musunuz? Ben bu memleketin...”	- Devrik yapıları düzenleme -İçerik sadeleştirme
(118)Hayır, bu usul iyi bir usul değil.	(121) Hayır, bu tarz iyi değil.	- İçerik sadeleştirme
(119)Ya tanımayıverirse polis?	(122) Belki tanımıyor polis.	- Yeniden yazma
(120)Öyle ya, okuyup yazması yoksa tanımayabilir.	(123) Belki okumuyor, yazmıyor. (124) O yüzden belki tanımıyor tabi.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - Karmaşık tümceleri bölme - İçerik sadeleştirme
(121)Üstelik, öbür adam da mühimce bir adamsa?	(125)Belki diğer adam da önemli bir adamdır	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme -İçerik sadeleştirme
(122)Mesela, bilmem ne olduğunu söyleyiverirse?	(126) Mesela, “Bir yerin müdürüyüm.” diyebilir.	- Yeniden yazma
(123)Tabii, benden çok onun sözünü dinlerler.	(127) Tabii, benden çok onun sözünü dinliyorlar o zaman.	- İçerik sadeleştirme
(124)Onun için ben beklerim.	(128) Onun için ben bekliyorum.	- İçerik sadeleştirme
(125)Önce o adam söylesin, kim olduğunu, sonra ben.	(129) Önce o adam söylesin, sonra ben.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(126)Büyükçe bir unvanla çıkarsa karşıma, ben ondan da ağır bastığımı hissettirmek için, alçaktan alıyormuş gibi bir cevap veririm:	(130) Ondan daha büyük bir unvan söylemek için cevap veriyorum:	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
Ben, derim, müdür falan değilim. Ben alelade bir vatandaşım.	Ben, diyorum, müdür falan değilim. Ben normal bir vatandaşım.	- İçerik sadeleştirme - Sözlükçe -Yeniden yazma
(127)Politikaya girişmenin tam sırası.	(131) Tam politika zamanı.	-Yeniden yazma
		- Art gönderimleri açık hale getirme

- (128)“Bu memlekette hak sahibi olmak için mutlaka...”	(132) “Bu memlekette hak sahibi olmak için...” diyerek konuşmaya başlıyorum.	- Tekrar ve yeniden yazma yöntemiyle örtük anlatım ve önvaryayımları belirttik kılma - Devrik yapıları düzenleme - İçerik sadeleştirme
(129)Açarım ağzımı yumarım gözümü.	-	- Silme
(130)Ayağımın altındaki toprak, kunduralarıma yapışmaya başladı.	(133) Ayağımın altındaki toprak, ayakkabılarıma yapışıyor.	-Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - İçerik sadeleştirme
(131)Gittikçe çamur içine giriyorum.	(134) Gittikçe çamur içine giriyorum.	- Koruma
(132)Şöyle ileriye doğru baktım: bataklık.	(135) Şöyle ileriye doğru baktım: bataklık.	- Sözlükçe
(133)Sağa doğru gidersem sazların arasında kurakça bir yol bulurum diye düşündüm.	(136) Sağa doğru gideyim belki kuru bir yol buluyorum diye düşündüm.	-İçerik sadeleştirme
(134)O yana yürüdüm.	(137) O tarafa yürüdüm.	-Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(135)Büsbütün batağa girdim.	(138) Tamamen bataklığa girdim.	-Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - Sözlükçe
(136)Sanki sazların arasından su fışkırıyordu.	-	- Silme
(137)Ama, ne olursa olsun.	(139) Ama, önemli değil.	-Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(138)Mutlaka deniz kıyısına gideceğim.	(140) Mutlaka deniz kıyısına gitmek istiyorum.	- Bağlantıları açık hale getirme
(139)İki yıl bu, dile kolay!	(141) Tam iki yıl geçti.	- İçerik sadeleştirme
(140)Gideceğim, denize gideceğim.	(142) Mutlaka gitmek istiyorum denize.	- Yeniden yazma
(141)Ayak bileklerine kadar batağa girdim.	(143)Ayak bileklerine kadar bataklığa girdim.	-Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - Sözlükçe
(142)Her adım atışımda biraz daha batıyordum.	(144)Her adımda biraz daha batıyordum.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(143)Durdum.	(145)Durdum.	- Koruma
(144)Başımın üzerinde kocaman kocaman deniz kuşları belirdi.	(146) Başımın üzerinde kocaman kocaman deniz kuşları vardı.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(145)Beyaz kanatlarını açmışlar, çığlık çığlığa, dönüp duruyorlar.	(147) Beyaz kanatları açık, çığlık çığlığa, sürekli dönüyorlar.	- İçerik sadeleştirme

(146)Ne vahşi ne korkunç bir manzara!	(148) Ne kadar vahşi ne kadar korkunç bir manzara!	- Bağlantıları açık hale getirme
(147)Onların çılgınlıkları dışında, insanın tüylerini diken diken eden bir ölüm sessizliği var.	(149) Onların çılgınlıkları dışında, korkunç bir ölüm sessizliği var.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(148)Ölümü düşündüm.	(150) Ölümü düşündüm.	- Koruma
(149)Ölümlerin en kötüsü, bir bataklıkta, çırpına çırpına, ümidin her an biraz daha azaldığını göre göre ölmekmiş gibi duymuştum.	(151) Ölümlerin en kötüsünün bir bataklıkta ölmek olduğunu duydum daha önce.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(150)O aklıma geldi.	(152) O aklıma geldi.	- Koruma
(151)Deniz uğruna, denize el sürebilmek uğruna ölüm!	(153) Deniz için, denize ulaşmak için ölüm!	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(152)İstemiyorum ölmek.	(154) İstemiyorum ölmek.	- Koruma
(153)Oysaki bundan evvel kaç defa ölüme razı olmuştum.	(155) Oysa ki bundan önce kaç defa ölüme razı oldum.	-Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - İçerik sadeleştirme
(154)Razı olmak da değil, intihar etmeyi bile düşünmüştüm.	(156) Razı olmak da değil, intiharı bile düşündüm.	- İçerik sadeleştirme
(155)Kimileri derler ki intihar bir irade işidir.	(157) Kimileri intihar bir irade işidir diyorlar.	- Sözlükçe - Dolaylı anlatımı azaltma - İçerik sadeleştirme
(156)Ben buna inanmıyorum.	(158) Ben buna inanmıyorum.	- Koruma
(157)İntihar bir iradesizliktir.	(159) İntihar bir iradesizliktir.	- Koruma
(158)Dünyadaki güçlükleri yenebilen, o iradeyi gösterebilen kimse kolay kolay ölüme razı olmaz.	(160) Dünyadaki zorlukları yenmek için kararlı hiç kimse kolay kolay ölüme razı olmaz.	-Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme -İçerik sadeleştirme
(159)Ölüme razı olan, hiçbir şeyle cebelleşemeyen bu savaşta bütün ümitlerini kaybeden kişidir.	(161) Ölüme razı kişi, hiçbir şeyle uğraşmamak için bu savaşta bütün ümitlerini kaybetmiştir.	-Yeniden yazma
(160)O ümitleri kaybetmek için de insanın, kendisini dünyaya bağlayacak hiçbir şeyi olmamalı.	(162)O ümitleri kaybetmek için de insanın, kendisini dünyaya bağlayacak hiçbir şeyinin olmaması lazım.	- İçerik sadeleştirme
(161)Ne para ne pul ne aşk ne muhabbet ne şeref ne namus.	(163) Ne para ne aşk ne muhabbet ne şeref ne namus hiçbirisi önemli değil.	- Tekrar ve yeniden yazma yöntemiyle örtük anlatım ve önvarsayımları belirttik kılma - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme

(162)Ama Şimdi ben öyle miyim ya!	(164)Ama Şimdi ben öyle miyim ya!	- Koruma
(163)Hiçbir Şeyim olmasa bile günde beş lira kazanabileceğim.	(165)Hiçbir Şeyim yok ama günde beş lira kazanıyorum.	- İçerik sadeleştirme
(164)Beş lira!	(166)Beş lira!	- Koruma
(165)Az para mı?	(167)Az para mı?	- Koruma
(166)Bu beş lirayla pekâlâ karnımı doyrurabilir, ısınabilir, giyinebilir, dünyanın parasız olan bütün nimetlerinden faydalanabilirim.	(168)Bu beş lirayla karnımı doyrurabilir, ısınabilir, giyinebilir, parasız her Şeyden faydalanabilirim.	- Sözlükçe - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(167)Gökyüzünün parlaklığı, denizin mavisi, ağaçların yeşili, toprağın sıcaklığı, suların sesi, havada uçan kuşlar, rüzgârın getirdiği iek kokuları...	(169)Gökyüzünün parlaklığı, denizin mavisi, ağaçların yeşili, toprağın sıcaklığı, suların sesi, havadaki kuşlar, iek kokuları...	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(168)Nasıl vazgeçerim bunlardan?	(170)Nasıl vazgeçeyim bunlardan?	- İçerik sadeleştirme
(169)Hayır, lmek istemiyorum.	(171)Hayır, lmek istemiyorum.	- Koruma
(170)Peki, ya deniz?	(172)Peki, ya deniz?	- Koruma
(171)İŞte, on beş dakikalık yolum kalmış, deniz kuşları, çığlık çığlığa, hala dönüp duruyorlar.	(173)İŞte, on beş dakikalık yolum kaldı, deniz kuşları, çığlık çığlığa, hala dönüyorlar.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(172)Vazgeçemeyeceğim denizden.	(174)Vazgeçmeyeceğim denizden.	- İçerik sadeleştirme
(173)Tekrar etrafıma bakındım.	(175)Tekrar etrafıma baktım.	- İçerik sadeleştirme
(174)Biraz daha kuru bir yol aradım.	(176)Biraz daha kuru bir yol aradım.	- Koruma
(175)Galiba azcık gayret edip daha sağa gidersem kurak bir yere ıkabileceğim.	(177)Galiba az ileride kuru bir yer var.	- Yeniden yazma
(176)Yavaş yavaş sulara, çamurlara bata bata, o yana doğru ilerledim.	(178)Yavaş yavaş o tarafa doğru ilerledim.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(177)Gayret!	(179)Gayret!	- Koruma
(178)Biraz daha!	(180)Biraz daha!	- Koruma
(179)Biraz daha!	(181)Biraz daha!	- Koruma
(180)Dediğim oldu.	-	- Silme
(181)stnde toz tabakaları bulunan, dümdüz, kupkuru bir yere geldim.	(182)st tozlu, dümdüz, kupkuru bir yere geldim.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme

(182)Gelir gelmez de koşmaya başladım.	(183)Ve hemen koşmaya başladım.	-İçerik sadeleştirme - Bağlantıları açık hale getirme
(183)Kıyıya bir an evvel varmalıyım.	(184)Kıyıya bir an önce varmam lazım.	-Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme -İçerik sadeleştirme
(184)Sazlarla, kamışlarla örtülü bir tümseği atladım.	(185)Küçük bir tepeyi atladım.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanlarla genişletme - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(185)Kıyıdaım.	(186)Kıyıdaım.	- Koruma
(186)Ayaklarımın altında kumla karışık çakıl taşları.	(187)Ayaklarımın altında kumla karışık çakıl taşları.	- Koruma
(187)Sular ayaklarıma kadar geliyor.	(188)Sular ayaklarıma kadar geliyor.	- Koruma
(188)Sığ bir sahil.	(189)Sığ bir sahil.	- Sözlükçe
(189)Sahilin üç metre gerisinde vatoz ölüleri, iri iri şeytan minareleri, içi boşalmış pina kabukları.	(190)Sahilin üç metre gerisinde vatoz ölüleri, büyük büyük şeytan minareleri, içi boş deniz kabukları.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - Sözlükçe -İçerik sadeleştirme
(190)Ne vahşi bir deniz!	(191)Ne vahşi bir deniz!	- Koruma
(191)Hiç böylesini görmemişim.	(192)Daha önce hiç böylesini görmedim.	- İçerik sadeleştirme
(192)Beyaz kanatlı kuşlar hep çığlık çığlığa, başımın üzerinde, içimde sonsuz bir sevinç.	(193)Beyaz kanatlı kuşlar hep çığlık çığlığa, başımın üzerinde, içimde sonsuz bir sevinç.	- Koruma
(193)Bağırmak istiyorum: “Boş ver! diye haykırmak istiyorum, beş liraya da boş ver!”	(194)Bağırmak istiyorum: “Boş ver! diye haykırmak istiyorum, beş liraya da boş ver!”	- Koruma

Çizelge 11 Denize Doğru öyküsünün A1 düzeyinde sadeleştirme işlemi

SÖZLÜKÇE

bataklık: çok derin olmayan sularla kaplı alan.

çavuş: bir işin veya işçilerin başında bulunan ve onları yöneten sorumlu kişi.

denizminaresi: bir tür deniz canlısı.

irade: bir şeyi yapıp yapmamaya karar verme gücü.

kara şehir: denizden uzak bir yerleşim yeri.

kayıkhane: kayıkların korunduğu yer.

koy: denizin veya gölün karaya doğru uzanan bölümü.

lüfer: bir tür balık.

orkinos balığı: bir tür balık.

sığ: derin değil.

taka: genellikle Doğu Karadeniz’de ve balık avlamakta kullanılan kayak.

uçsuz bucaksız: sonu görülmeyecek kadar geniş.

vatoz: bir tür balık.

SORULAR

- 1- Yazar en az iki yıl denizden uzak kaldı.
 Doğru Yanlış
- 2- Yazar deniz kenarına tatil yapmak için geldi.
 Doğru Yanlış
- 3- Müteahhit, yazarın yerine başkasını buldu bu yüzden onu işten çıkardı.
 Doğru Yanlış
- 4- Yazar denizden en az iki saat uzakta.
 Doğru Yanlış
- 5- Yazar işten günde 5 lira kazanıyor.
 Doğru Yanlış

4.5.HOŞGÖR KÖFTECİSİ ÖYKÜSÜNÜN DÜZEYLERE GÖRE SADELEŞTİRME UYGULAMASI

4.5.1. B2 Düzeyi

Özgün Metin	Değiştirilmiş Metin	Uygulanan İşlem
(1)Size bu yazımda üç masalı bir balıkçı meyhanesinde gördüğüm bir dünyadan bahsedeceğim.	(1)Size bu yazımda üç masalı bir balıkçı meyhanesinde gördüğüm bir dünyadan bahsedeceğim.	-Koruma
(2)İşiniz düşer, bilmediğiniz bir semtte kalırsınız.	(2)İşiniz düşer, bilmediğiniz bir semtte kalırsınız.	-Koruma
(3)Yemek zamanı geçmiş, karnınız acıkmıştır.	(3)Yemek zamanı geçmiş, karnınız acıkmıştır.	-Koruma
(4) “Bir aşçı dükkânı bulsam da iki lokma bir şey yesem,” dersiniz.	(4) “Bir aşçı dükkânı bulsam da iki lokma bir şey yesem,” dersiniz.	-Koruma
(5)Dolaşırsınız, sağa bakarsınız, sola bakarsınız, yiyecek bir şey göremezsiniz.	(5)Dolaşırsınız, sağa bakarsınız, sola bakarsınız, yiyecek bir şey göremezsiniz.	-Koruma
(6)Dükkânların camekânları, musluklar, testereler, ip yumakları, kurşun borular, tahlisiye simitleri cinsinden mallarla doludur.	(6)Dükkânların vitrinleri, musluklar, testereler, ip yumakları, borular, cankurtaran simitleri gibi mallarla doludur.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(7)Dünyanın manasız bir dünyanın hiç ummadığınız bir yerinde kapısından dört bir yana nefis kebab kokuları yayılan bir kebabçı dükkânı ile karşılaşmanız imkânsız değildir.	(7)Manasız bir dünyanın hiç beklemediğiniz bir yerinde kapısından dört bir yana nefis kebab kokuları yayılan bir kebabçı dükkânı ile karşılaşmanız imkânsız değildir.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(8)İşte ben de o üç masalı balıkçı meyhanesini öyle bir yerde buldum.	(8)İşte ben de o üç masalı balıkçı meyhanesini öyle bir yerde buldum.	-Sözlükçe
(9)Daracık kapısından içeriye girerken aksi bir laf mı söylemişim nedir, ters bir müdahaleyle karşılandım.	(9)Daracık kapısından içeriye girerken kötü bir söz mü söylemişim nedir, hiç iyi karşılanmadım.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Sözlükçe
(10)Bir ses, “Ne kafa tutuyorsun, otursana,” dedi.	(10)Biri, “Ne kafa tutuyorsun, otursana,” dedi.	-Sözlükçe
(11)Üstelik bu sesin sahibi bir kadındı.	(11)Üstelik bu sesin sahibi bir kadındı.	-Koruma
(12)Neye uğradığımı anlayamadım.	(12)Ne olduğunu anlayamadım.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(13)Oturdum.	(13)Oturdum.	-Koruma

(14)Ayna mı, cam mı, ne olduğunu kestiremediğim bir müstatilde tablası başında balık satan bir balıkçı görüyordum.	(14)Ayna mı, cam mı, ne olduğunu anlayamadığım bir tezgahın başında balık satan bir balıkçı görüyordum.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(15)Durmadan bağıırıyordu:	(15)Durmadan bağıırıyordu:	-Koruma
(16)Liraya, buraya; liraya, buraya!	(16)Bir Liraya, buraya; bir liraya, buraya!	-Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanlarla genişletme
(17)Ağız hareketlerinin sonradan seslendirilmiş filmlerdekilere benzer bir hali vardı.	(17)Ağız hareketleri sonradan seslendirilmiş filmdekilere benziyordu.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(18)Sanki bu ses o ağızdan çıkmıyordu.	(18)Sanki bu ses o ağızdan çıkmıyordu.	-Koruma
(19)İlkin yadırgadığım bu hale sonra sonra o kadar alıştım ki, hani beş on dakika susacak olsa adeta rahatsız oluyordum.	(19)Önce yadırgamıştım ama sonra o kadar alıştım ki, hani beş on dakika susacak olsa adeta rahatsız oluyordum.	-Zamansal ilişkileri standart hâle getirme
(20)Muntazam tiktaklarına alıştığımız duvar saatiniz birdenbire duracak olsa nasıl olursunuz?	(20)Düzgün tiktaklarına alıştığınız duvar saatiniz birdenbire duracak olsa nasıl olursunuz?	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(21)Ona benzer bir şey:	(21)Ona benzer bir şey:	-Koruma
(22)Yanımdaki masada üç kadın oturuyordu.	(22)Yanımdaki masada üç kadın oturuyordu.	-Koruma
(23)Üçü de dükkânla akraba gibiydiler.	(23)Üçü de dükkânla akraba gibiydiler.	-Koruma
(24)Beni bir külhanbeyi edasıyla karşılayan kadın sordu:	(24)Beni bir külhanbeyi gibi karşılayan kadın sordu:	-Sözlükçe
(25)Ne içersiniz bayım?	(25)Ne içersiniz bayım?	-Koruma
(26)Bira mı, şarap mı?	(26)Bira mı, şarap mı?	-Koruma
(27)Bir şey içmek mi lazım?	(27)Bir şey içmek mi lazım?	-Koruma
(28)Şarap olsun öyleyse...	(28)Şarap olsun öyleyse...	-Koruma
(29)Dükkânın havasına enikonu ısındığımı hissettiğim bir anda bu sevimli kadının ismini öğrenmek istedim:	(29)Dükkânın havasına iyice ısındığımı hissettiğim bir anda bu sevimli kadının ismini öğrenmek istedim:	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(30)İsmim bana bile lazım değil, sen ne yapacaksın? dedi.	(30)İsmim bana bile lazım değil, sen ne yapacaksın? dedi.	-Koruma
(31)Sonra yanımdaki masada oturan kadınlara dönüp anlatmaya başladı:	(31)Sonra yanımdaki masada oturan kadınlara dönüp anlatmaya başladı:	-Koruma
(32)Kardeş, geldi kapıya dayandı.	(32)Kardeş, geldi kapıya dayandı.	-Koruma

(33)Çatçatı da var, patpatı da	(33)Silahı da vardı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(34)Versek de alıp kaçırarak, vermesek de.	(34)Versek de vermesek de alıp kaçırarak.	-Koruma
(35)Hani, “Ver de kurtul!” demiş.	(35)Hani, “Ver de kurtul!” demiş.	-Koruma
(36)Bizimki de o hesap!	(36)Bizimki de öyle!	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(37)Verdik, kurtulduk.	(37)Verdik, kurtulduk.	-Koruma
(38)Neden bahsettiğini anlayamıyordum.	(38)Neden bahsettiğini anlayamıyordum.	-Koruma
(39)Ama hoş bir hikâyeye benziyordu.	(39)Ama hoş bir hikâyeye benziyordu.	-Koruma
(40)Orada üç dört saat kaldım.	(40)Orada üç dört saat kaldım.	-Koruma
(41)Ben dükkândan oldum ama dükkân benden olmadı.	-	-Silme
(42)O güzel havanın tam manasıyla içine girebilmek için aynı yere tekrar tekrar gitmek icap etti.	(41)O güzel havanın tam anlamıyla içine girebilmek için aynı yere tekrar tekrar gitmek gerekti.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(43)Aileden olmaya başladığımı ancak Muallâ Ablâ'yla Fosforlu şarkısını söyledikten, dükkân sahibi Etem Ağabey'le dertleştikten sonra anladım.	(42)Aileden olmaya başladığımı ancak Muallâ Ablâ'yla Fosforlu şarkısını söyledikten, dükkân sahibi Etem Ağabey'le dertleştikten sonra anladım.	-Koruma
(44)Hatta o bile yetmedi.	(43)Hatta o bile yetmedi.	-Koruma
(45)Dışarıda durmadan “Liraya, buraya!” diye bağırın balıkçının sesi, tahta masalar, dar peykeler, çarpık iskemlelerle de akraba oldum.	(44) Dışarıda durmadan bağırın balıkçının sesi, tahta masalar, dar sedirler, yamulmuş sandalyelerle de akraba oldum.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Sözlükçe
(46)Takacı, motorcu, mavnacı arkadaşlarımdan dertlerini öğrendim.	(45)Denizdeki takacı, motorcu arkadaşlarımdan dertlerini öğrendim.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Sözlükçe
(47)Rizeli Musa Kaptan'ın, Ömer'in, Papo'nun hikâyelerini dinledim.	(47)Rizeli Musa Kaptan'ın, Ömer'in, Papo'nun hikâyelerini dinledim.	-Koruma

(48)O şarkılarda, o seslerde, o hikâyelerde büyük bir dünya vardı.	(48)O şarkılarda, o seslerde, o hikâyelerde büyük bir dünya vardı.	-Koruma
(49)O daracık dükkâna giderken kendimi seyahate, hem de büyük bir seyahate çıkan bir adam sanıyordum.	(49)O daracık dükkâna giderken kendimi seyahate, hem de büyük bir seyahate çıkan bir adam sanıyordum.	-Koruma
(50)Gemici, motorcu, takacı dostlarımla Giresun'dan fındık yüklüyor, Kefken açıklarında denize tutuluyor, Köstence'de Niko Bar'dan çıkıp Türk arabacının arabasına biniyor, Novorosisk Limanı'nda balalayka dinliyor, Kazablanka'ya gidecek bir petrol gemisine tütün satıyordum.	(50)Denizci, motorcu, takacı dostlarımla Giresun'dan fındık yüklüyordum. (51) Kefken'de denize aşık oluyor, Köstence'de Niko Bar'dan çıkıp Türk arabacının arabasına biniyordum. (52)Novorosisk Limanı'nda balalayka dinliyordum ve Kazablanka'ya gidecek bir petrol gemisine tütün satıyordum.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Sözlükçe -Karmaşık tümceleri bölme -Ad, sıfat, belirteç tümceciklerini ayırma -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(51)Bu üç masalı balıkçı meyhanesinde gördüğüm dünya gerçekten ne güzeldi!	(53)Bu üç masalı balıkçı meyhanesinde gördüğüm dünya gerçekten ne güzeldi!	-Koruma
(52)Çalışan insanlar, namuslu insanlar, kardeş insanlar.	(54)Çalışan insanlar, namuslu insanlar, kardeş insanlar.	-Koruma
(53)Güzel bir dünyada yaşamak istiyorsanız siz de öyle bir meyhane bulunuz.	(53)Güzel bir dünyada yaşamak istiyorsanız siz de öyle bir meyhane bulunuz.	-Koruma

Çizelge 12 Hoşgör Köftecisi öyküsünün B2 düzeyinde sadeleştirme işlemi

SÖZLÜKÇE

Balalayka: Rus çalgısı

Kafa tutmak: Karşı gelmek, boyun eğmemek

Külhanbeyi: Kendilerine özgü giyinişi olan, argo kullanan, başıboş, serseri

Meyhane: İçki satılan ve içilen yer.

Motor: Bir tür deniz aracı

Motorcu: Deniz motoru işleten kişi

Sedir: Oturmaya veya yatmaya yarayan ev eşyası

Taka: Doğu Karadeniz bölgesine özgü yelkenli bir tür kıyı teknesi

Takacı: Taka işleten kişi

SORULAR

- 1- Öykü bir balık pazarında geçmektedir.
 Doğru Yanlış
- 2- Dükkânın sahibi Etem Ağabey'dir.
 Doğru Yanlış
- 3- Yazar lokantada bira içmiştir.
 Doğru Yanlış
- 4- Yazar lokantada iki saatten fazla kalmıştır.
 Doğru Yanlış
- 5- Yazar lokantaya daha sonra hiç gelmemiştir.
 Doğru Yanlış

4.5.2. B1 Düzeyi

Özgün Metin	Değiştirilmiş Metin	Uygulanan İşlem
(1)Size bu yazımda üç masalı bir balıkçı meyhanesinde gördüğüm bir dünyadan bahsedeceğim.	(1)Size bu yazımda üç masalı bir balıkçı meyhanesinde gördüğüm bir dünyadan bahsedeceğim.	-Koruma
(2)İşiniz düşer, bilmediğiniz bir semtte kalırsınız.	(2)İşiniz düşer, bilmediğiniz bir semtte kalırsınız.	-Koruma
(3)Yemek zamanı geçmiş, karnınız acıkmıştır.	(3)Yemek zamanı geçmiş, karnınız acıkmıştır.	-Koruma
(4)“Bir aşçı dükkânı bulsam da iki lokma bir şey yesem,” dersiniz.	(4)“Bir aşçı dükkânı bulsam da iki lokma bir şey yesem,” dersiniz.	-Koruma
(5)Dolaşırsınız, sağa bakarsınız, sola bakarsınız, yiyecek bir şey göremezsiniz.	(5)Dolaşırsınız, sağa bakarsınız, sola bakarsınız, yiyecek bir şey göremezsiniz.	-Koruma
(6)Dükkânların camekânları, musluklar, testereler, ip yumakları, kurşun borular, tahlisiye simitleri cinsinden mallarla doludur.	(6)Dükkânların vitrinleri, musluklar, testereler, ip yumakları, borular, cankurtaran simitleri gibi mallarla doludur.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme

(7)Dünyanın manasız bir dünyanın hiç ummadığınız bir yerinde kapısından dört bir yana nefis kebab kokuları yayılan bir kebabçı dükkânı ile karşılaşmanız imkânsız değildir.	(7)Manasız bir dünyanın hiç beklemediğiniz bir yerinde kapısından dört bir yana nefis kebab kokuları yayılan bir kebabçı dükkânı ile karşılaşmanız imkânsız değildir.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(8)İşte ben de o üç masalı balıkçı meyhanesini öyle bir yerde buldum.	(8)İşte ben de o üç masalı balıkçı meyhanesini öyle bir yerde buldum.	-Sözlükçe
(9)Daracık kapısından içeriye girerken aksi bir laf mı söylemişim nedir, ters bir müdahaleyle karşılandım.	(9)Daracık kapısından içeriye girerken kötü bir söz mü söyledim nedir, hiç iyi karşılanmadım.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Zamansal ilişkileri standart hâle getirme
(10)Bir ses, “Ne kafa tutuyorsun, otursana,” dedi.	(10)Biri “Neden öyle bakıyorsun? Otursana.” dedi.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(11)Üstelik bu sesin sahibi bir kadındı.	(11)Üstelik bu sesin sahibi bir kadındı.	-Koruma
(12)Neye uğradığımı anlayamadım.	(12)Ne olduğunu anlayamadım.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(13)Oturdum.	(13)Oturdum.	-Koruma
(14)Ayna mı, cam mı, ne olduğunu kestiremediğim bir müstatilede tablası başında balık satan bir balıkçı görüyordum.	(14)Ayna mı, cam mı, ne olduğunu anlayamadığım bir tezgahın başında balık satan bir balıkçı görüyordum.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(15)Durmadan bağıyordu:	(15)Durmadan bağıyordu:	-Koruma
(16)Liraya, buraya; liraya, buraya!	(16)Bir Liraya, buraya; bir liraya, buraya!	-Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanlarla genişletme
(17)Ağız hareketlerinin sonradan seslendirilmiş filmlerdekilere benzer bir hali vardı.	(17)Ağız hareketleri sonradan seslendirilmiş filmdekilere benziyordu.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(18)Sanki bu ses o ağızdan çıkmıyordu.	(18)Sanki bu ses o ağızdan çıkmıyordu.	-Koruma
(19)İlkin yadırgadığım bu hale sonra sonra o kadar alıştım ki, hani beş on dakika susacak olsa adeta rahatsız oluyordum.	(19)Önce yadırgamıştım ama sonra o kadar alıştım ki, hani beş on dakika susacak olsa adeta rahatsız oluyordum.	-Zamansal ilişkileri standart hâle getirme -Sözlükçe
(20)Muntazam tiktaklarına alıştığınız duvar saatiniz birdenbire duracak olsa nasıl olursunuz?	(20)Düzgün tiktaklarına alıştığınız duvar saatiniz birdenbire duracak olsa nasıl olursunuz?	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme

(21)Ona benzer bir şey:	(21)Ona benzer bir şey:	-Koruma
(22)Yanımdaki masada üç kadın oturuyordu.	(22)Yanımdaki masada üç kadın oturuyordu.	-Koruma
(23)Üçü de dükkânla akraba gibiydiler.	(23)Üçü de dükkânla akraba gibiydiler.	-Koruma
(24)Beni bir külhanbeyi edasıyla karşılayan kadın sordu:	(24)Beni bir külhanbeyi gibi karşılayan kadın sordu:	-Sözlükçe
(25)Ne içersiniz bayım?	(25)Ne içersiniz bayım?	-Koruma
(26)Bira mı, şarap mı?	(26)Bira mı, şarap mı?	-Koruma
(27)Bir şey içmek mi lazım?	(27)Bir şey içmek mi lazım?	-Koruma
(28)Şarap olsun öyleyse...	(28)Şarap olsun öyleyse...	-Koruma
(29)Dükkânın havasına enikonu ısındığımı hissettiğim bir anda bu sevimli kadının ismini öğrenmek istedim:	(29)Dükkânın havasına iyice ısındığımı hissettiğim bir anda bu sevimli kadının ismini öğrenmek istedim:	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(30)İsmim bana bile lazım değil, sen ne yapacaksın? dedi.	(30)İsmim bana bile lazım değil, sen ne yapacaksın? dedi.	-Koruma
(31)Sonra yanımdaki masada oturan kadınlara dönüp anlatmaya başladı:	(31)Sonra yanımdaki masada oturan kadınlara dönüp anlatmaya başladı:	-Koruma
(32)Kardeş, geldi kapıya dayandı.	(32)Kardeş, geldi kapıya dayandı.	-Koruma
(33)Çatçatı da var, patpatı da	(33)Silahı da vardı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(34)Versek de alıp kaçırarak, vermesek de.	(34)Versek de vermesek de alıp kaçırarak.	-Devrik yapıları düzenleme
(35)Hani, “Ver de kurtul!” demiş.	(35)Hani, “Ver de kurtul!” demiş.	-Koruma
(36)Bizimki de o hesap!	(36)Bizimki de öyle!	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(37)Verdik, kurtulduk.	(37)Verdik, kurtulduk.	-Koruma
(38)Neden bahsettiğini anlayamıyordum.	(38)Neden bahsettiğini anlayamıyordum.	-Koruma
(39)Ama hoş bir hikâyeye benziyordu.	(39)Ama hoş bir hikâyeye benziyordu.	-Koruma
(40)Orada üç dört saat kaldım.	(40)Orada üç dört saat kaldım.	-Koruma
(41)Ben dükkândan oldum ama dükkân benden olmadı.	-	-Silme
(42)O güzel havanın tam manasıyla içine girebilmek için	(41)O güzel havanın tam anlamıyla içine girebilmek	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme

aynı yere tekrar tekrar gitmek icap etti.	için aynı yere tekrar tekrar gitmek gerekti.	
(43)Aileden olmaya başladığımı ancak Muallâ Ablâ'yla Fosforlu şarkısını söyledikten, dükkân sahibi Etem Ağabey'le dertleştikten sonra anladım.	(42)Aileden olmaya başladığımı ancak Muallâ Ablâ'yla Fosforlu şarkısını söyledikten, dükkân sahibi Etem Ağabey'le dertleştikten sonra anladım.	-Koruma
(44)Hatta o bile yetmedi.	(43)Hatta o bile yetmedi.	-Koruma
(45)Dışarıda durmadan "Liraya, buraya!" diye bağırın balıkçının sesi, tahta masalar, dar peykeler, çarpık iskemlelerle de akraba oldum.	(44) Dışarıda durmadan bağırın balıkçının sesi, tahta masalar, dar sedirler, yamulmuş sandalyelerle de akraba oldum.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Sözlükçe
(46)Takacı, motorcu, mavnacı arkadaşlarımın dertlerini öğrendim.	(45)Denizci arkadaşlarımın dertlerini öğrendim.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(47)Rizeli Musa Kaptan'ın, Ömer'in, Papo'nun hikâyelerini dinledim.	(47)Rizeli Musa Kaptan'ın, Ömer'in, Papo'nun hikâyelerini dinledim.	-Koruma
(48)O şarkılarda, o seslerde, o hikâyelerde büyük bir dünya vardı.	(48)O şarkılarda, o seslerde, o hikâyelerde büyük bir dünya vardı.	-Koruma
(49)O daracık dükkâna giderken kendimi seyahate, hem de büyük bir seyahate çıkan bir adam sanıyordum.	(49)O daracık dükkâna giderken kendimi seyahate, hem de büyük bir seyahate çıkan bir adam sanıyordum.	-Koruma
(50)Gemici, motorcu, takacı dostlarımla Giresun'dan fındık yüklüyor, Kefken açıklarında denize tutuluyor, Köstence'de Niko Bar'dan çıkıp Türk arabacının arabasına biniyor, Novorosisk Limanı'nda balalayka dinliyor, Kazablanka'ya gidecek bir petrol gemisine tütün satıyordum.	(50)Denizci dostlarımla Giresun'dan fındık yüklüyordum. (51) Kefken'de denize aşık oluyor, Köstence'de Niko Bar'dan çıkıp Türk arabacının arabasına biniyordum. (52)Novorosisk Limanı'nda balalayka dinliyordum ve Kazablanka'ya gidecek bir petrol gemisine tütün satıyordum.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Sözlükçe -Karmaşık tümceleri bölme -Ad, sıfat, belirteç tümceciklerini ayırma -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(51)Bu üç masalı balıkçı meyhanesinde gördüğüm dünya gerçekten ne güzeldi!	(51)Bu üç masalı balıkçı meyhanesinde gördüğüm dünya gerçekten ne güzeldi!	-Koruma
(52)Çalışan insanlar, namuslu insanlar, kardeş insanlar.	(54)Çalışan insanlar, namuslu insanlar, kardeş insanlar.	-Koruma

(53)Güzel bir dünyada yaşamak istiyorsanız siz de öyle bir meyhane bulunuz. (53)Güzel bir dünyada yaşamak istiyorsanız siz de öyle bir meyhane bulunuz. -Koruma

Çizelge 13 Hoşgör Köftecisi öyküsünün B1 düzeyinde sadeleştirme işlemi

SÖZLÜKÇE

Balalayka: Rus çalgısı

Külhanbeyi: Kendilerine özgü giyinişi olan, argo kullanan, başboş, serseri

Meyhane: İçki satılan ve içilen yer.

Sedir: Oturmaya veya yatmaya yarayan ev eşyası

Yadırgamak: Kendine yabancı gelen bir kişiye, duruma veya şeye alışmamak

SORULAR

- 1- Öykü bir balık pazarında geçmektedir.
 Doğru Yanlış
- 2- Dükkânın sahibi Etem Ağabey'dir.
 Doğru Yanlış
- 3- Yazar lokantada bira içmiştir.
 Doğru Yanlış
- 4- Yazar lokantada iki saatten fazla kalmıştır.
 Doğru Yanlış
- 5- Yazar lokantaya daha sonra hiç gelmemiştir.
 Doğru Yanlış

4.5.3. A2 Düzeyi

Özgün Metin	Değiştirilmiş Metin	Uygulanan İşlem
(1)Size bu yazımda üç masalı bir balıkçı meyhanesinde gördüğüm bir dünyadan bahsedeceğim.	(1)Size bu yazımda üç masalı bir balıkçı meyhanesinden bahsedeceğim.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Sözlükçe
(2)İşiniz düşer, bilmediğiniz bir semtte kalırsınız.	(2)İşiniz düşer, farklı bir semtte kalırsınız.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(3)Yemek zamanı geçmiş, karnınız acıkmıştır.	(3)Yemek zamanı geçmiş, karnınız acıkmıştır.	-Koruma
(4) "Bir aşçı dükkânı bulsam da iki lokma bir şey yesem," dersiniz.	(4) "Bir lokanta bulayım da iki lokma bir şey yiyeyim," dersiniz.	-Zamansal ilişkileri standart hâle getirme

(5)Dolaşırsınız, sağa bakarsınız, sola bakarsınız, yiyecek bir şey göremezsiniz.	(5)Dolaşırsınız, sağa bakarsınız, sola bakarsınız, yiyecek bir şey göremezsiniz.	-Koruma
(6)Dükkânların camekânları, musluklar, testereler, ip yumakları, kurşun borular, tahlisiye simitleri cinsinden mallarla doludur.	(6)Dükkânların vitrinleri, musluklar, testereler, ipler, borular, cankurtaran simitleri gibi mallarla doludur.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Sözlükçe
(7)Dünyanın manasız bir dünyanın hiç ummadığınız bir yerinde kapısından dört bir yana nefis kebab kokuları yayılan bir kebabçı dükkânı ile karşılaşmanız imkânsız değildir.	(7)Anlamsız bir dünyanın herhangi bir yerinde nefis kebab kokuları gelen bir kebabçı ile karşılaşmanız mümkündür.	-Yeniden yazma
(8)İşte ben de o üç masalı balıkçı meyhanesini öyle bir yerde buldum.	(8)İşte ben de o üç masalı balıkçı meyhanesini öyle bir yerde buldum.	-Koruma
(9)Daracık kapısından içeriye girerken aksi bir laf mı söylemişim nedir, ters bir müdahaleyle karşılandım.	(9)Daracık kapısından içeriye girerken kötü bir söz mü söyledim nedir, hiç iyi karşılanmadım.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Zamansal ilişkileri standart hâle getirme
(10)Bir ses, “Ne kafa tutuyorsun, otursana,” dedi.	(10)Biri “Neden öyle bakıyorsun? Otur.” dedi.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Zamansal ilişkileri standart hâle getirme
(11)Üstelik bu sesin sahibi bir kadındı.	(11)Üstelik bu sesin sahibi bir kadındı.	-Koruma
(12)Neye uğradığımı anlayamadım.	(12)Çok şaşırđım.	-Yeniden yazma
(13)Oturdum.	(13)Oturdum.	-Koruma
(14)Ayna mı, cam mı, ne olduğunu kestiremediğim bir müstatilde tablası başında balık satan bir balıkçı görüyordum.	(14)Tezgahın başında bir balıkçı görüyordum. (15)Tezgahı ayna mı, cam mı belli değildi.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Karmaşık tümceleri bölme -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(15)Durmadan bağıırıyordu:	(16)Sürekli bağıırıyordu.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme

(16)Liraya, buraya; liraya, buraya!	(17)Bir Lira, bir Lira!	-Yeniden yazma
(17)Ağız hareketlerinin sonradan seslendirilmiş filmlerdekilere benzer bir hali vardı.	(18)Ağız hareketleri dublajlı filmdekilere benziyordu.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(18)Sanki bu ses o ağızdan çıkmıyordu.	(19)Bu ses o ağızdan çıkmıyor gibiydi.	-Bağlantıları açık hâle getirme (görünmeyen bağlaç ve belirteçleri kullanma)
(19)İlkin yadırgadığım bu hale sonra sonra o kadar alıştım ki, hani beş on dakika susacak olsa adeta rahatsız oluyordum.	(20)Önce rahatsız oldum ama sonra çok alıştım. (21)Artık susması beni rahatsız ediyordu.	-Zamansal ilişkileri standart hâle getirme -Karmaşık tümceleri bölme -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(20)Muntazam tiktaklarına alıştığımız duvar saatiniz birdenbire duracak olsa nasıl olursunuz?	-	-Silme
(21)Ona benzer bir şey:	-	-Silme
(22)Yanımdaki masada üç kadın oturuyordu.	(22)Yanımdaki masada üç kadın oturuyordu.	-Koruma
(23)Üçü de dükkânla akraba gibiydiler.	(23)Üçü de dükkânla akraba gibiydiler.	-Koruma
(24)Beni bir külhanbeyi edasıyla karşılayan kadın sordu:	(24)Biraz önceki kadın sordu:	-Yeniden yazma
(25)Ne içersiniz bayım?	(25)Ne içersiniz bayım?	-Koruma
(26)Bira mı, şarap mı?	(26)Bira mı, şarap mı?	-Koruma
(27)Bir şey içmek mi lazım?	(27)Bir şey içmek mi lazım?	-Koruma
(28)Şarap olsun öyleyse...	(28)Şarap olsun öyleyse...	-Koruma
(29)Dükkânın havasına enikonu ısındığımı hissettiğim bir anda bu sevimli kadının ismini öğrenmek istedim:	(29)Dükkânın havasına iyice ısındım ve bir anda bu sevimli kadının ismini öğrenmek istedim:	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(30)İsmim bana bile lazım değil, sen ne yapacaksın? dedi.	(30)“İsmim bana bile lazım değil, sen ne yapacaksın?” dedi.	-Koruma
(31)Sonra yanımdaki masada oturan kadınlara dönüp anlatmaya başladı:	(31)Sonra yan masadaki kadınlara dönüp anlatmaya başladı:	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(32)Kardeş, geldi kapıya dayandı.	(32)Kardeş, geldi kapıya dayandı.	-Sözlükçe

(33)Çatçatı da var, patpatı da	(33)Silahı da vardı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(34)Versek de alıp kaçırarak, vermesek de.	(34)Mutlaka alıp kaçırarak.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(35)Hani, “Ver de kurtul!” demiş.	-	-Silme
(36)Bizimki de o hesap!	-	Silme
(37)Verdik, kurtulduk.	(35)Biz de verdik kurtulduk.	-Bağlantıları açık hâle getirme (görünmeyen bağlaç ve belirteçleri kullanma)
(38)Neden bahsettiğini anlayamıyordum.	-(36)Ne hakkında konuşuyordu, anlayamıyordum.	-Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanlarla genişletme
(39)Ama hoş bir hikâyeye benziyordu.	(37)Ama hoş bir hikâyeye benziyordu.	-Koruma
(40)Orada üç dört saat kaldım.	(38)Orada üç dört saat kaldım.	-Koruma
(41)Ben dükkândan oldum ama dükkân benden olmadı.	-	-Silme
(42)O güzel havanın tam manasıyla içine girebilmek için aynı yere tekrar tekrar gitmek icap etti.	(39) O güzel havanın tam anlamıyla içine girebilmek için aynı yere tekrar tekrar gitmek gerekti.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(43)Aileden olmaya başladığımı ancak Muallâ Abla’yla Fosforlu şarkısını söyledikten, dükkân sahibi Etem Ağabey’le dertleştikten sonra anladım.	(40)Aileden olmaya başladım ancak bunu Muallâ Abla’yla Fosforlu şarkısını söyledikten, dükkân sahibi Etem Ağabey’le dertleştikten sonra anladım.	-Zamansal ilişkileri standart hâle getirme -Art gönderimler (Bağlantıları açık hale getirme)
(44)Hatta o bile yetmedi.	(41) Hatta o bile yetmedi.	-Koruma
(45)Dışarıda durmadan “Liraya, buraya!” diye bağırarak balıkçının sesi, tahta masalar, dar peykeler, çarpık iskemlelerle de akraba oldum.	(42) Dışarıdaki balıkçının sesi, tahta masalar ve bozuk sandalyelerle de akraba oldum.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(46)Takacı, motorcu, mavnacı arkadaşlarımdan dertlerini öğrendim.	(43)Denizci arkadaşlarımdan dertlerini öğrendim.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(47)Rizeli Musa Kaptan’ın, Ömer’in, Papo’nun hikâyelerini dinledim.	(44)Rizeli Musa Kaptan’ın, Ömer’in, Papo’nun hikâyelerini dinledim.	-Koruma

(48)O şarkılarda, o seslerde, o hikâyelerde büyük bir dünya vardı.	(45)O şarkılarda, o seslerde, o hikâyelerde büyük bir dünya vardı.	-Koruma
(49)O daracık dükkâna giderken kendimi seyahate, hem de büyük bir seyahate çıkan bir adam sanıyordum.	(46)O daracık dükkâna giderken kendimi seyahate, hem de büyük bir seyahate çıkan bir adam sanıyordum.	-Koruma
(50)Gemici, motorcu, takacı dostlarımla Giresun'dan fındık yüklüyor, Kefken açıklarında denize tutuluyor, Köstence'de Niko Bar'dan çıkıp Türk arabacının arabasına biniyor, Novorosisk Limanı'nda balalayka dinliyor, Kazablanka'ya gidecek bir petrol gemisine tütün satıyordum.	(47)Denizci dostlarımla Giresun'dan fındık yüklüyordum. (48) Kefken'de denize aşık oluyor, Köstence'de Niko Bar'dan çıkıp Türk arabacının arabasına biniyordum. (49)Novorosisk Limanı'nda balalayka dinliyordum ve Kazablanka'ya gidecek bir petrol gemisine tütün satıyordum.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Sözlükçe -Karmaşık tümceleri bölme -Ad, sıfat, belirteç tümceciklerini ayırma -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(51)Bu üç masalı balıkçı meyhanesinde gördüğüm dünya gerçekten ne güzeldi!	(50)Bu üç masalı balıkçı meyhanesinde gerçekten de çok güzel bir dünya gördüm.	-Devrik yapıları düzenleme -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(52)Çalışan insanlar, namuslu insanlar, kardeş insanlar.	(51)Çalışkan insanlar, namuslu insanlar, kardeş insanlar.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(53)Güzel bir dünyada yaşamak istiyorsanız siz de öyle bir meyhane bulunuz.	(52)Güzel bir dünyada yaşamak için siz de öyle bir meyhane bulunuz.	-Kiplikleri sözcükle ifade etme.

Çizelge 14 Hoşgör Köftecisi öyküsünün A2 düzeyinde sadeleştirme işlemi

SÖZLÜKÇE

Balalayka: Rus çalgısı

Boru: Bir yerden başka bir yere sıvı, gaz vb. şeyleri taşımaya yarayan, uçları açık, uzun ve dar silindir

Cankurtaran simidi:

Kapıya dayanmak: Bir şey elde etmek için bir yeri, bir kişiyi zorlamak

Meyhane: İçkili lokanta

Musluk:

Testere: Ağaç, demir vb. şeyleri kesmek için bir araç

SORULAR

- 1- Öykü bir balık pazarında geçmektedir.
 Doğru Yanlış
- 2- Dükkânın sahibi Etem Ağabey'dir.
 Doğru Yanlış
- 3- Yazar lokantada bira içmiştir.
 Doğru Yanlış
- 4- Yazar lokantada iki saatten fazla kalmıştır.
 Doğru Yanlış
- 5- Yazar lokantaya daha sonra hiç gelmemiştir.
 Doğru Yanlış

4.5.4. A1 Düzeyi

Özgün Metin	Değiştirilmiş Metin	Uygulanan İşlem
(1)Size bu yazımda üç masalı bir balıkçı meyhanesinde gördüğüm bir dünyadan bahsedeceğim.	(1)Size bu yazımda üç masalı bir balıkçı meyhanesini anlatıyorum.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Sözlükçe
(2)İşiniz düşer, bilmediğiniz bir semtte kalırsınız.	(2)Bazen işiniz düşüyor, farklı bir semtte kalıyorsunuz.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Zamansal ilişkileri standart hâle getirme
(3)Yemek zamanı geçmiş, karnınız acıkmıştır.	(3)Yemek zamanı geçti, karnınız acıktı.	-Zamansal ilişkileri standart hâle getirme
(4) "Bir aşçı dükkânı bulsam da iki lokma bir şey yesem," dersiniz.	(4) "Bir lokanta bulayım da iki lokma bir şey yiyeyim," diyorsunuz.	-Zamansal ilişkileri standart hâle getirme

(5)Dolaşırsınız, sağa bakarsınız, sola bakarsınız, yiyecek bir şey göremezsiniz.	(5)Dolaşıyorsunuz, sağa bakıyorsunuz, sola bakıyorsunuz, yiyecek bir şey yok.	-Zamansal ilişkileri standart hâle getirme
(6)Dükkânların camekânları, musluklar, testereler, ip yumakları, kurşun borular, tahlisiye simitleri cinsinden mallarla doludur.	(6)Dükkânların vitrinleri, musluklar, testereler, ipler, borular, cankurtaran simitleri gibi mallarla dolu.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Sözlükçe
(7)Dünyanın manasız bir dünyanın hiç ummadığınız bir yerinde kapısından dört bir yana nefis kebab kokuları yayılan bir kebabçı dükkânı ile karşılaşmanız imkânsız değildir.	(7)Anlamsız bir dünyanın herhangi bir yerinde nefis kebab kokuları gelen bir kebabçı ile karşılaşmak mümkün.	-Yeniden yazma
(8)İşte ben de o üç masalı balıkçı meyhanesini öyle bir yerde buldum.	(8)İşte ben de o üç masalı balıkçı meyhanesini öyle bir yerde buldum.	-Koruma
(9)Daracık kapısından içeriye girerken aksi bir laf mı söylemişim nedir, ters bir müdahaleyle karşılandım.	(9)Daracık kapısından içeriye girdim. (10)Kötü bir şey söyledim gibi hiç iyi karşılanmadım.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Zamansal ilişkileri standart hâle getirme
(10)Bir ses, “Ne kafa tutuyorsun, otursana,” dedi.	(11)Biri “Neden öyle bakıyorsun? Otur.” dedi.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Zamansal ilişkileri standart hâle getirme
(11)Üstelik bu sesin sahibi bir kadındı.	(12)Üstelik bu sesin sahibi bir kadındı.	-Koruma
(12)Neye uğradığımı anlayamadım.	(13)Çok şaşırdım.	-Yeniden yazma
(13)Oturdum.	(14)Oturdum.	-Koruma
(14)Ayna mı, cam mı, ne olduğunu kestiremediğim bir müstatilde tablası başında balık satan bir balıkçı görüyordum.	(15)Tezgahın başında bir balıkçı görüyordum. (16)Tezgahı ayna mı, cam mı belli değildi.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Karmaşık tümceleri bölme -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Sözlükçe

(15)Durmadan bağıryordu:	(17)Sürekli bağıryordu.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(16)Liraya, buraya; liraya, buraya!	(18)Bir Lira, bir Lira!	-Yeniden yazma
(17)Ağız hareketlerinin sonradan seslendirilmiş filmlerdekilere benzer bir hali vardı.	(19)Ağız hareketleri dublajlı filmdekilere benziyordu.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(18)Sanki bu ses o ağızdan çıkmıyordu.	(20)Bu ses o ağızdan çıkmıyor gibiydi.	-Bağlantıları açık hâle getirme (görünmeyen bağlaç ve belirteçleri kullanma)
(19)İlkin yadırgadığım bu hale sonra sonra o kadar alıştım ki, hani beş on dakika susacak olsa adeta rahatsız oluyordum.	(21)Önce rahatsız oldum ama sonra çok alıştım. (22)Bazen susuyordu ve artık bu beni rahatsız ediyordu.	-Zamansal ilişkileri standart hâle getirme -Karmaşık tümceleri bölme -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(20)Muntazam tiktaklarına alıştığımız duvar saatiniz birdenbire duracak olsa nasıl olursunuz?	-	-Silme
(21)Ona benzer bir şey:	-	-Silme
(22)Yanımdaki masada üç kadın oturuyordu.	(23) Yanımdaki masada üç kadın oturuyordu.	-Koruma
(23)Üçü de dükkânla akraba gibiydiler.	(24) Üçü de dükkânla akraba gibiydiler.	-Koruma
(24)Beni bir külhanbeyi edasıyla karşılayan kadın sordu:	(25)Biraz önceki kadın sordu:	-Yeniden yazma
(25)Ne içersiniz bayım?	(26)Ne içiyorsunuz?	-Zamansal ilişkileri standart hâle getirme -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(26)Bira mı, şarap mı?	(27)Bira mı, şarap mı?	-Koruma
(27)Bir şey içmek mi lazım?	(28)Bir şey içmek mi lazım?	-Koruma
(28)Şarap olsun öyleyse...	(29)Şarap olsun öyleyse...	-Koruma
(29)Dükkânın havasına enikonu ısındığımı hissettiğim bir anda bu sevimli kadının ismini öğrenmek istedim:	(30)Dükkânın havasına iyice ısındım ve bir anda bu sevimli kadının ismini öğrenmek istedim:	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme

(30)İsmim bana bile lazım değil, sen ne yapacaksın? dedi.	(31)“İsmim bana bile lazım değil, sen neden soruyorsun?” dedi.	-Zamansal ilişkileri standart hâle getirme
(31)Sonra yanımdaki masada oturan kadınlara dönüp anlatmaya başladı:	(32)Sonra yan masadaki kadınlara döndü ve şöyle dedi:	-Ad, sıfat, belirteç tümceciklerini ayırma
(32)Kardeş, geldi kapıya dayandı.	(33)Kardeş kapıya geldi.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Devrik yapıları düzenleme
(33)Çatçatı da var, patpatı da	(35)Silahı da vardı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(34)Versek de alıp kaçırarak, vermesek de.	(36)Mutlaka almak ve kaçırmak istiyor.	-Yeniden yazma
(35)Hani, “Ver de kurtul!” demiş.	-	-Silme
(36)Bizimki de o hesap!	-	-Silme
(37)Verdik, kurtulduk.	(37)Biz de verdik kurtulduk.	-Bağlantıları açık hâle getirme (görünmeyen bağlaç ve belirteçleri kullanma)
(38)Neden bahsettiğini anlayamıyordum.	-(38)Ne hakkında konuşuyordu, anlamıyordum.	-Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanlarla genişletme
(39)Ama hoş bir hikâyeye benziyordu.	(39)Ama hoş bir hikâyeye benziyordu.	-Koruma
(40)Orada üç dört saat kaldım.	(40)Orada üç dört saat kaldım.	-Koruma
(41)Ben dükkândan oldum ama dükkân benden olmadı.	-	-Silme
(42)O güzel havanın tam manasıyla içine girebilmek için aynı yere tekrar tekrar gitmek icap etti.	(41)O güzel havayı iyice hissetmek için oraya tekrar tekrar gittim.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(43)Aileden olmaya başladığımı ancak Muallâ Abla’yla Fosforlu şarkısını söyledikten, dükkân sahibi Etem Ağabey’le dertleştikten sonra anladım.	(42)Muallâ Abla’yla Fosforlu şarkısını söyledim ve dükkân sahibi Etem Ağabey’le dertleştirdim. (43)Sonra artık aileden oldum.	-Zamansal ilişkileri standart hâle getirme -Art gönderimler (Bağlantıları açık hale getirme) -Karmaşık tümceleri bölme
(44)Hatta o bile yetmedi.	(44)Hatta o bile yetmedi.	-Koruma

(45)Dışarıda durmadan “Liraya, buraya!” diye bağırarak balıkçının sesi, tahta masalar, dar peykeler, çarpık iskemlelerle de akraba oldum.	(45) Dışarıdaki balıkçının sesi, tahta masalar ve bozuk sandalyelerle de akraba oldum.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(46)Takacı, motorcu, mavnacı arkadaşlarımın dertlerini öğrendim.	(46)Denizci arkadaşlarımın dertlerini öğrendim.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(47)Rizeli Musa Kaptan’ın, Ömer’in, Papo’nun hikâyelerini dinledim.	(47)Rizeli Musa Kaptan’ın, Ömer’in, Papo’nun hikâyelerini dinledim.	-Koruma
(48)O şarkılarda, o seslerde, o hikâyelerde büyük bir dünya vardı.	(48)O şarkılarda, o seslerde, o hikâyelerde büyük bir dünya vardı.	-Koruma
(49)O daracık dükkâna giderken kendimi seyahate, hem de büyük bir seyahate çıkan bir adam sanıyordum.	(49)O daracık dükkâna gitmek ve çok büyük bir seyahate çıkmak benim için aynıydı.	-Yeniden yazma
(50)Gemici, motorcu, takacı dostlarımla Giresun’dan fındık yüklüyor, Kefken açıklarında denize tutuluyor, Köstence’de Niko Bar’dan çıkıp Türk arabacının arabasına biniyor, Novorosisk Limanı’nda balalayka dinliyor, Kazablanka’ya gidecek bir petrol gemisine tütün satıyordum.	(50)Denizci dostlarımla Giresun’dan fındık yüklüyordum. (51) Kefken’de denize aşık oluyor, Köstence’de Niko Bar’dan çıkıyordum ve Türk arabacının arabasına biniyordum. (52)Novorosisk Limanı’nda balalayka dinliyordum ve Kazablanka’ya gidecek bir petrol gemisine tütün satıyordum.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Sözlükçe -Karmaşık tümceleri bölme -Ad, sıfat, belirteç tümceciklerini ayırma -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(51)Bu üç masalı balıkçı meyhanesinde gördüğüm dünya gerçekten ne güzeldi!	(53)Bu üç masalı balıkçı meyhanesindeki dünya gerçekten çok güzeldi!	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(52)Çalışan insanlar, namuslu insanlar, kardeş insanlar.	(54)Çalışkan insanlar, namuslu insanlar, kardeş insanlar.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(53)Güzel bir dünyada yaşamak istiyorsanız siz de öyle bir meyhane bulunuz.	(52)Güzel bir dünyada yaşamak için siz de öyle bir meyhane bulunuz.	-Kiplikleri sözcükle ifade etme.

Çizelge 15 Hoşgör Köftecisi öyküsünün A1 düzeyinde sadeleştirme işlemi

SÖZLÜKÇE

Balalayka: Rus çalgısı

Boru: Bir yerden başka bir yere sıvı, gaz vb. şeyleri taşımaya yarayan, uçları açık, uzun ve dar silindir

Cankurtaran simidi:

Meyhane: İçkili lokanta

Musluk:

Tazgah: Genellikle dükkanlarda satıcıların önündeki uzun masa

Testere: Ağaç, demir vb. şeyleri kesmek için bir araç

SORULAR

- 1- Öykü bir balık pazarında geçiyor.
 Doğru Yanlış
- 2- Dükkanın sahibi Etem Ağabey.
 Doğru Yanlış
- 3- Yazar lokantada bira içti.
 Doğru Yanlış
- 4- Yazar lokantada iki saatten fazla kaldı.
 Doğru Yanlış
- 5- Yazar lokantaya daha sonra hiç gelmedi.
 Doğru Yanlış

4.6.İŞSİZLİK ÖYKÜSÜNÜN DÜZEYLERE GÖRE SADELEŞTİRME UYGULAMASI

4.6.1. B2 Düzeyi

Özgün Metin

Değiştirilmiş Metin

Uygulanan İşlem

(1)İşsizlik kötü şey vesselam.	(1)İşsizlik kötü şey.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(2)İşsizliğin kötü olduğunu da yalnız aç kaldığım zamanlar düşünüyorum.	(2)İşsizliğin kötü olduğunu da yalnız aç kaldığım zamanlar düşünüyorum.	-Koruma
(3)Can sıkıntısından bunaldığım sıralarda da düşünsem ya.	(3)Can sıkıntısından bunaldığım sıralarda da düşünsem ya.	-Koruma
(4)Olmuyor.	(4)Olmuyor.	-Koruma
(5)Bu bahçeye de hep böyle zamanlarımda gelirim.	(5)Bu bahçeye de hep böyle zamanlarımda gelirim.	-Koruma
(6)Neden acaba?	(6)Neden acaba?	-Koruma
(7)Etraftakilerin de çoğu işsiz.	(7)Etraftakilerin de çoğu işsiz.	-Koruma
(8)Bu bahçe sadece kaderleri bu yolda ortak olanları mı çekiyor dersiniz.	(8)Bu bahçe sadece kaderleri bu yolda ortak olanları mı çekiyor dersiniz.	-Koruma
(9)Olabilir.	(9)Olabilir.	-Koruma
(10)Vakit öğleyi geçiyor.	(10)Vakit öğleyi geçiyor.	-Koruma
(11)Açlıktan bahsettim ama pek de aç değilim.	(11)Açlıktan bahsettim ama pek de aç değilim.	-Koruma
(12)Bununla beraber, neden bilmem, etraftakilerden utaniyorum.	(12)Bununla beraber, neden bilmem, etraftakilerden utaniyorum.	-Koruma
(13)Herkesin yemeğe gittiği bir saatte benim, parasız pulsuz buralarda dolaşmam bir suçmuş gibi geliyor bana.	(13)Herkesin yemeğe gittiği bir saatte benim, parasız pulsuz buralarda dolaşmam bir suçmuş gibi geliyor bana.	-Koruma
(14)Boş sıralardan birine oturdum; düşünmeye başladım.	(14)Boş sıralardan birine oturdum; düşünmeye başladım.	-Koruma
(15)Bereket versin cıgaram var.	(15)Bereket versin sigaram var.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(16)O da olmasa felaket.	(16)O da olmasa felaket.	-Koruma
(17)Bilmem ne dağındaki petrol arama kampında bir iş teklif etmişlerdi.	(17)Adını bilmediğim bir dağdaki petrol arama kampında bir iş teklif etmişlerdi.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(18)Gitseydim kötü mü olurdu sanki.	(18)Gitseydim kötü mü olurdu sanki.	-Koruma
(19)Enayilik işte, parayla pulla değil ki!	(19)Aptallık işte benimki.	-Yeniden yazma
(20)Bir odam olurdu hiç olmazsa, ev kirası düşünmezdim.	(20)Bir odam olurdu hiç olmazsa, ev kirası düşünmezdim.	-Koruma

(21)Yemek düşünmezdim.	parası	(21)Yemek düşünmezdim.	parası	-Koruma
(22)Sabahları içebilir; yemeklerini tabldotundan yiyebilirdim.	acı kahvemi öğle, akşam kampın	(22)Sabahları içebilir; yemeklerini tabildotundan yiyebilirdim.	acı kahvemi öğle, akşam kampın	-Sözlükçe
(23)Tabldotu düşünmez karnım guruldamaya başladı.	düşünür	(23)Tabildotu düşünmez karnım guruldamaya başladı.	düşünür	-Koruma
(24)Demek acıkmışım.		(24)Demek acıkmışım.		-Koruma
(25)Şu yemek denilen şey de tuhaf bir şey.		(25)Şu yemek denilen şey de tuhaf bir şey.		-Koruma
(26)İnsanlar neler icat etmişler!		(26)İnsanlar neler icat etmişler!		-Koruma
(27)Düpedüz ot yemek yahut çiğ çiğ et yemek dururken neler çıkarmışlar ortaya!		(27)Düpedüz ot yemek yahut çiğ çiğ et yemek dururken neler çıkarmışlar ortaya!		-Koruma
(28)Balığı denizden tutacaksın.		(28)Balığı denizden tutacaksın.		-Koruma
(29)Başka çeşidi olursa olmaz, levrek olacak.		(29)Başka çeşidi olursa olmaz, levrek olacak.		-Sözlükçe
(30)Ateşi yakacaksın, suyu kaynatacaksın, levreği içine atacaksın, haşlandıktan sonra çıkaracaksın, bir tabağa koyacaksın, soğutacaksın, başka bir kabın içine tavuktan çıkan yumurtayı kıracaksın, başlayacaksın çalkalamaya, yumurta hep aynı tarafa doğru çalkalanarak, bir yandan ince ince zeytinyağı döküceksin, zeytinyağı iplik gibi dökülecek.		(30)Ateşi yakacaksın, suyu kaynatacaksın, levreği içine atacaksın, haşlandıktan sonra çıkaracaksın, bir tabağa koyacaksın, soğutacaksın, başka bir kabın içine tavuktan çıkan yumurtayı kıracaksın, başlayacaksın çalkalamaya, yumurta hep aynı tarafa doğru çalkalanarak, bir yandan ince ince zeytinyağı döküceksin, zeytinyağı iplik gibi dökülecek.		-Koruma
(31)Zeytinyağının da hikâyesi ayrı:		(31)Zeytinyağının da hikâyesi ayrı:		-Koruma
(32)Zeytini koparacaksın, ezeceksin, yağını alacaksın.	daldan	(32)Zeytini koparacaksın, ezeceksin, yağını alacaksın.	daldan	-Koruma
(33)Mutlaka zeytin olacak.		(33)Mutlaka zeytin olacak.		-Koruma
(34)Fındık olsa olmaz, susam olsa olmaz, pamuk olsa olmaz zeytin.		(34)Fındık olsa olmaz, susam olsa olmaz, pamuk olsa olmaz zeytin.		-Koruma
(35)Zeytinyağı iplik gibi dökülecek.		(35)Zeytinyağı iplik gibi dökülecek.		-Koruma

(36)Yumurtaıyla zeytinyağı koyulaştı mı biraz, limon damlatacaksın.	(36)Yumurtaıyla zeytinyağı koyulaştı mı biraz, limon damlatacaksın.	-Koruma
(37)Onun da kararı var	(37)Ama yeteri kadar damlatman lazım.	-Yeniden yazma
(38)Fazla damlatırsan kesiliverir.	(38)Fazla damlatırsan kesiliverir.	-Koruma
(39)Yumurtaıyla zeytinyağı kıvamını bir kaşıkla onu soğumuş levreğin üstüne gezdireceksin.	(39)Yumurtaıyla zeytinyağı kıvamını bir kaşıkla onu soğumuş levreğin üstüne gezdireceksin.	-Koruma
(40)Oldu mu sana mayonezli levrek?	(40)Oldu mu sana mayonezli levrek?	-Koruma
(41)Kim bilir belki de olmadı.	(41)Kim bilir belki de olmadı.	-Koruma
(42)Olmazsa olmasın, ahçı değilim ya!	(42)Olmazsa olmasın, aşçı değilim ya!	-Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma
(43)Mayonezli levreğin de ne hoş bir kokusu vardır!	(43)Mayonezli levreğin de ne hoş bir kokusu vardır!	-Koruma
(44)Acı cevize benzer.	(44)Acı cevize benzer.	-Koruma
(45)Lezzetle kokunun birbirine benzediğini de ilk defa düşünüyorum.	(45)Lezzetle kokunun birbirine benzediğini de ilk defa düşünüyorum.	-Koruma
(46)Hem, birader, nene lazım senin mayonezli levrek!	(46)Hem, birader, ne yapacaksın sen mayonezli levreği!	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(47)Onu düşüneneğine ekmek düşünsene!	(47)Onu düşüneneğine ekmek düşünsene!	-Koruma
(48)Oh, canım ekmek!	(48)Oh, canım ekmek!	-Koruma
(49)Sıcak ekmek!	(49)Sıcak ekmek!	-Koruma
(50)Taze ekmek!	(50)Taze ekmek!	-Koruma
(51)Yeni çıkarken ne güzel kokar fırınların önü!	(51)Yeni çıkarken ne güzel kokar fırınların önü!	-Koruma
(52)Fırından yeni çıkmış ekmek ne güzel yakar insanın elini!	(52)Fırından yeni çıkmış ekmek ne güzel yakar insanın elini!	-Koruma
(53)Evet, petrol kampına gitmeliydim.	(53)Evet, petrol kampına gitmeliydim.	-Koruma
(54)Gerçi şehirden, tanıdıklardan uzak kalacaktım.	(54)Gerçi şehirden, tanıdıklardan uzak kalacaktım.	-Koruma
(55)Ama ne çıkar?	(55)Ama ne olur sanki?	-Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma
(56)Oralarda da ahablar bulamaz mıydım?	(56)Oralarda da ahablar bulamaz mıydım?	-Sözlükçe

(57)Bir petrol kampında ne gibi ahbaplar bulunabilir, şimdi de onu düşünüyorum.	(57)Bir petrol kampında ne gibi ahbaplar bulunabilir, şimdi de onu düşünüyorum.	-Koruma
(58)Mesela Amerikalı bir mühendis bulunabilir.	(58)Mesela Amerikalı bir mühendis bulunabilir.	-Koruma
(59)Mesela Teksaslıdır.	(59)Mesela Teksaslıdır.	-Koruma
(60)Macera dolu bir hayatı vardır.	(60)Macera dolu bir hayatı vardır.	-Koruma
(61)Petrol işi macera işidir.	(61)Petrol işi macera işidir.	-Koruma
(62)Nerden ne çıkacağını kimse bilmez.	(62)Nerden ne çıkacağını kimse bilmez.	-Koruma
(63)Jeoloji kaidelerine göre bir yerde petrol damarına rastlamak gerekir; araştırmalara girilir, yıllarca uğraşılır, bir şey çıkmaz, petrol, yüzyıllarca evvel, oradan kaçmış, başka yere gitmiştir.	(63)Jeoloji kurallarına göre bir yerde petrol damarına rastlamak gerekir; araştırmalara girilir, yıllarca uğraşılır, bir şey çıkmaz, petrol, yüzyıllarca evvel, oradan kaçmış, başka yere gitmiştir.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(64)Buna karşılık, hiç umulmadık bir yerden de günün birinde petrol çıkarır.	(64)Buna karşılık, hiç umulmadık bir yerden de günün birinde petrol çıkarır.	-Koruma
(65)İnsan bütün ömrünü bir hayal peşinde tüketebilir yahut bir anda zengin olabilir.	(65)İnsan bütün ömrünü bir hayal peşinde tüketebilir yahut bir anda zengin olabilir.	-Koruma
(66)Petrol, büyük bir at yarışıdır.	(66)Petrol, büyük bir at yarışıdır.	-Koruma
(67)Macera işidir, kumar işidir.	(67)Macera işidir, kumar işidir.	-Koruma
(68)Hayatı macerayla dolu Teksaslı da bir kumarbazdır.	(68)Hayatı macerayla dolu Teksaslı da bir kumarbazdır.	-Koruma
(69)İhtimal içki de içer.	(69)İhtimal içki de içer.	-Koruma
(70)İhtimal güzel bir karısı vardır.	(70)İhtimal güzel bir karısı vardır.	-Koruma
(71)İçki ile kumara fazla düşkün insanların karıları biraz uçarı olur.	(71)İçki ile kumara fazla düşkün insanların karıları biraz uçarı olur.	-Sözlükçe
(72)İhtimal...	(72)İhtimal...	-Koruma
(73)Neysel, geçelim bunları.	(73)Neysel, geçelim bunları.	-Koruma
(74)Ağzı içki kokan, tütün kokan, günün birinde bir kumar masasından milyonlar vurarak kalkacak bir erkeğin de, bir kadın için çekici tarafı yok mu?	(74)Ağzı içki kokan, tütün kokan, günün birinde bir kumar masasından milyonlar vurarak kalkacak bir erkeğin de, bir kadın için çekici tarafı yok mu?	-Koruma

(75)Ama Teksaslı kimden vuracak milyonu?	(75)Ama Teksaslı kimden vuracak milyonu?	-Koruma
(76)Bizden mi?	(76)Bizden mi?	-Koruma
(77)Kondu öyleyse yağlı kuyruğa.	(77)Kondu öyleyse yağlı kuyruğa.	-Sözlükçe
(78)“Ulan, a kerata! Kumar düşünene karnını doyur,” derse haksız mı?	(78)“Kumar düşünene karnını doyur,” derse haksız mı?	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(79)Bir kundura boyacısı geldi, gözü ayakkaplarımda, “Boyayalım, beyim!” dedi.	(79)Bir ayakkabı boyacısı geldi, gözü ayakkabılarımda, “Boyayalım, beyim!” dedi.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma
(80)“Eşşoğlu eşek! Ben şimdi boya mı düşünüyorum? Çek bakalım arabayı şuradan,” diyecektim; diyemedim.	(80)“Eşşoğlu eşek! Ben şimdi boya mı düşünüyorum? Çek bakalım arabayı şuradan,” diyecektim; diyemedim.	-Koruma
(81)Kibarlığım bırakmadı.	(81)Kibarlığım bırakmadı.	-Koruma
(82)“Hayır, kardeşim, istemez,” diye tatlıya bağladım.	(82)“Hayır, kardeşim, istemez,” diye tatlıya bağladım.	-Koruma
(83)İhtimal başka ahbablar da bulurdum petrol kampında.	(83)İhtimal başka ahbablar da bulurdum petrol kampında.	-Koruma
(84)Mesela, yaşlı bir muhasebeci.	(84)Mesela, yaşlı bir muhasebeci.	-Koruma
(85)Biraz alaturka, biraz ehlikeyif, hayvan meraklısı bir adam.	(85)Biraz alaturka, biraz ehlikeyif, hayvan meraklısı bir adam.	-Sözlükçe
(86)Mesela kedi besler.	(86)Mesela kedi besler.	-Koruma
(87)Kedisinin bir adı vardır.	(87)Kedisinin bir adı vardır.	-Koruma
(88)Mesela Pamuk.	(88)Mesela Pamuk.	-Koruma
(89)Ya kendi adı?	(89)Ya kendi adı?	-Koruma
(90)Kendi adı Ethem Bey olmalı.	(90)Kendi adı Ethem Bey olmalı.	-Koruma
(91)Ethem Bey’in aksine pek alafranga bir de genç bulunmalı kampta.	(91)Ethem Bey’in aksine pek alafranga bir de genç bulunmalı kampta.	-Sözlükçe
(92)Mevkii şef olmalı.	(92)Mevkisi şef olmalı.	-Sözlükçe
(93)İngilizce bilmeli.	(93)İngilizce bilmeli.	-Koruma
(94)Ethem Bey’e inat, Erdoğan köpek beslemeli. Robinson.	(94)Ethem Bey’e inat, Erdoğan köpek beslemeli. Robinson.	-Koruma
(95)Erdoğan da kim?	(95)Erdoğan da kim?	-Koruma
(96)Ha!	(96)Ha!	-Koruma

(97)Erdoğan da işte o gencin adı.	(97)Erdoğan da işte o gencin adı.	-Koruma
(98)Köpeğinin de bir adı olmalı.	(98)Köpeğinin de bir adı olmalı.	-Koruma
(99)Ne olmalı?	(99)Ne olmalı?	-Koruma
(100)Ethem Bey'e inat, alafranga bir isim.	(100)Ethem Bey'e inat, alafranga bir isim.	-Koruma
(101)Mesela	(101)Mesela	-Koruma
(102)Gerçi petrol kampından deniz görünmez.	(102)Gerçi petrol kampından deniz görünmez.	-Koruma
(103)Ama ne çıkar, köpeğin adı Robinson olsun.	(103)Ama ne olur, köpeğin adı Robinson olsun.	-Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma.
(104)Erdoğan biraz şiirle uğraşmalı.	(104)Erdoğan biraz şiirle uğraşmalı.	-Koruma
(105)Yazmamalı da, konuşmamalı.	(105)Yazmamalı da, konuşmamalı.	-Koruma
(106)Ara sıra mısralar okumalı.	(106)Ara sıra mısralar okumalı.	-Koruma
(107)Ne iyi olurdu!	(107)Ne iyi olurdu!	-Koruma
(108)Onunla hep şiirden söz açardık.	(108)Onunla hep şiirden söz açardık.	-Koruma
(109)O, ihtimali giyimi kuşamıyla modern bir genç olmasına rağmen, kafasıyla bir hayli eski olacaktı.	(109)O, giyimi kuşamıyla modern bir genç olmasına rağmen, kafasıyla bir hayli eski olacaktı.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(110)Mesela şair olarak Haşim'i severdi.	(110)Mesela şair olarak Haşim'i severdi.	-Koruma
(111)Hatta Haşim'i sevmeyi bir ilerilik bile sayabilirdi.	(111)Hatta Haşim'i sevmeyi bir ilerilik bile sayabilirdi.	-Koruma
(112)Bense Nazım Hikmet'i severim.; bir türlü anlayamadık.	(112)Bense Nazım Hikmet'i severim.; bir türlü anlayamadık.	-Koruma
(113)O bana "şiirle maddenin bağdaşamayacağını, şiirin, görünmez parmakların içimizdeki tellerden çıkardığı ilahi nağmeler olduğunu" söylerdi.	(113)O bana "şiirle maddenin bağdaşamayacağını, şiirin, görünmez parmakların içimizdeki tellerden çıkardığı ilahi nağmeler olduğunu" söylerdi.	-Sözlükçe
(114)Zavallı ben, bu sözlerle ne demek istediğini sormaya bile cesaret edemezdim.	(114)Zavallı ben, bu sözlerle ne demek istediğini sormaya bile cesaret edemezdim.	-Koruma
(115)Onun inancını sarsmaya gücüm yetmezdi ki!	(115)Onun inancını sarsmaya gücüm yetmezdi ki!	-Koruma
(116)Ama ne olursa olsun, bütün sofralar gibi, bu	(116)Ama ne olursa olsun, bütün sofralar gibi, bu	-Koruma

delikanlının da sevimli tarafları olabilir.	delikanlının da sevimli tarafları olabilir.	
(117)Kendisini öğrendiklerinden geçirmeye gücüm yetmeyeceğini bildiğim halde onunla şiir tartışmalarına tutulmaktan da kendimi alamazdım.	(117)Kendisini öğrendiklerinden vazgeçirmeye gücüm yetmeyeceğini bildiğim halde onunla şiir tartışmalarına girmekten de kendimi alamazdım.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma
(118)Benim şair Orhan Veli olduğumu da herhalde öğrenmemeliydi.	(118)Benim şair Orhan Veli olduğumu da herhalde öğrenmemeliydi.	-Koruma
(119)Gözünden fena düşerdim yoksa.	(119)Gözünden fena düşerdim yoksa.	-Koruma
(120)Hatta aleyhimde atıp tuttuğunu bile duysam kendimi tanıtmamalıyım.	(120)Hatta aleyhimde atıp tuttuğunu bile duysam kendimi tanıtmamalıyım.	-Koruma
(121)Varsın o rahat konuşsun.	(121)Önemli değil, o rahat konuşsun.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(122)Desin ki: “Orhan Veli mi? Onlar da mı şair? Bırak şu bopstilleri Allah aşkına! Bu türlü maskaralıklar Avrupa’da çoktan geçti. Yazsalar ya vezinli, kafiyeli doğru dürüst şiir. Yazsalar ya! Sıkı mı? Yazamayınca ne yapacaklar? Tabi böyle bin bir şaklabanlıkla nazar-ı dikkati celbetmeye çalışacaklar. Kolay iş bunlar, kardeşim, kolay iş. Halbuki sanat o kadar kolay değil.”	(122)Desin ki: “Orhan Veli mi? Onlar da mı şair? Bırak şunları Allah aşkına! Bu türlü şeyler Avrupa’da çoktan geçti. Yazsalar ya doğru dürüst şiir. Yazsalar ya! Yazamazlar. Yazamayınca ne yapacaklar? Tabi böyle bin bir şaklabanlıkla dikkat çekmeye çalışacaklar. Kolay iş bunlar, kardeşim, kolay iş. Halbuki sanat o kadar kolay değil.”	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(123)Varsın söylesin Erdoğan.	(123)Önemli değil, söylesin Erdoğan.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(124)Söylesin.	(124)Söylesin.	-Koruma
(125)Boşaltsın içini.	(125)Boşaltsın içini.	-Koruma
(126)Tutup ona şiir nazariyeleri döktürecek değilim ya!	(126)Tutup ona şiir kuramları anlatacak değilim ya!	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(127)Hem ne işe yarar zaten?	(127)Hem ne işe yarar zaten?	-Koruma
(128)Karşı gelebilir miyim peşin hükümlere?	(128)Karşı gelebilir miyim ön yargılara?	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme

(129)Önümden, temiz pak giyinmiş bir kızla, kılıpıranga kızıl çengi bir delikanlı geçiyor.	(129)Önümden, temiz giyinmiş bir kızla, bir delikanlı geçiyor.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(130)Ellerinde küçük bir kesekâğıdı var.	(130)Ellerinde küçük bir kese kâğıdı var.	-Koruma
(131)Şamfıstığı yiyorlar!	(131)Antep fıstığı yiyorlar!	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(132)Ekmek yiyin be, ekmek!	(132)Ekmek yiyin be, ekmek!	-Koruma
(133)Şamfıstığının sırası mı şimdi?	(133)Antep fıstığının sırası mı şimdi?	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(134)Odamız, yaz günleri, çinkodan damın altında yanar durur.	(134)Odamız, yaz günleri, çok sıcak olur.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(135)Havada bir petrol kokusu vardır.	(135)Havada bir petrol kokusu vardır.	-Koruma
(136)Akşam üzerleri, kulelerde çalışan işçilerin gündeliklerini dağıtım.	(136)Akşam üzerleri, kulelerde çalışan işçilerin gündeliklerini dağıtım.	-Sözlükçe
(137)Gün battıktan sonra ortalık biraz serinler.	(137)Gün battıktan sonra ortalık biraz serinler.	-Koruma
(138)Külrengi dağlara karşı düşüncelere dalmak hoş olabilir.	(138)Külrengi dağlara karşı düşüncelere dalmak hoş olabilir.	-Koruma
(139)Geceleri portatif karyolamda huzur içinde yatarım.	(139)Geceleri portatif karyolamda huzur içinde yatarım.	-Sözlükçe
(140)Sabahları Şehmuz'un beyaz dişli kızı Meryemke süt getirir.	(140)Sabahları Şehmuz'un beyaz dişli kızı Meryemke süt getirir.	-Koruma
(141)Kirli çamaşırlar varsa alıp yıkamaya götürür.	(141)Kirli çamaşırlar varsa alıp yıkamaya götürür.	-Koruma
(142)Aylarca kadınsız yaşamışsızdır.	(142)Aylarca kadınsız yaşamışsızdır.	-Koruma
(143)Meryemke'nin göğsüne, kalçalarına baktıkça aklımdan kötü kötü şeyler geçer.	(143)Meryemke'nin göğsüne, kalçalarına baktıkça aklımdan kötü kötü şeyler geçer.	-Koruma
(144)Ama tutarım kendimi.	(144)Ama tutarım kendimi.	-Koruma
(145)Tutarım, elimden bir kaza çıkamasın diye.	(145)Tutarım, elimden bir kaza çıkamasın diye.	-Koruma
(146)Ara sıra vilayet merkezinden kamyon gelir.	(146)Ara sıra şehir merkezinden kamyon gelir.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme

(147)Kamyoncuya mektup sorarız; “Yok!” der.	(147)Kamyoncuya mektup sorarız; “Yok!” der.	-Koruma
(148)“İyi su geldi mi?” deriz; “Gelmedi!” der.	(148)“İyi su geldi mi?” deriz; “Gelmedi!” der.	-Koruma
(149)İshal oluruz.	(149)İshal oluruz.	-Koruma
(150)İlaç ısmarlarız.	(150)İlaç ısmarlarız.	-Koruma
(151)İlaç gelinceye kadar iyileşemeyiz.	(151)İlaç gelinceye kadar iyileşemeyiz.	-Koruma
(152)Apteshaneler bir hayli uzaktadır.	(152)Tuvaletler bir hayli uzaktadır.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(153)Veca ansızın bastırır.	(153)Ağrı ansızın bastırır.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(154)Koşup apteshaneye gitmek bir meseledir.	(154)Koşup tuvalete gitmek bir meseledir.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(155)Onun için odalarda oturak buldururuz.	(155)Onun için odalarda oturak buldururuz.	-Koruma
(156)Ben Erdoğan’la aynı odada yatarım.	(156)Ben Erdoğan’la aynı odada yatarım.	-Koruma
(157)Akşamları ya kâğıt oynarız ya şiirden bahsederiz.	(157)Akşamları ya kâğıt oynarız ya şiirden bahsederiz.	-Koruma
(158)O yine Haşim’i tutturur.	(158)O yine Haşim’i tutturur.	-Koruma
(159)Ben kabul etmek istemem; o kızar.	(159)Ben kabul etmek istemem; o kızar.	-Koruma
(160)“Haşim, Haşim!” derken birden karnı ağrımaya başlar.	(160)“Haşim, Haşim!” derken birden karnı ağrımaya başlar.	-Koruma
(161)Oturduğu yerden “oturak” diye bağıarak dar atar kendini.	(161)Oturduğu yerden “oturak” diye bağıarak zor atar kendini.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(162)Telaştan yüzü mosmor kesilmiştir.	(162)Telaştan yüzü mosmor olmuştur.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(163)Karyolanın altından oturağı çeker; oturur üstüne.	(163)Karyolanın altından oturağı çeker; oturur üstüne.	-Sözlükçe
(164)Yüzüne hemen sükûnet gelir.	(164)Yüzüne hemen sükûnet gelir.	-Koruma
(165)Rahatlar.	(165)Rahatlar.	-Koruma
(166)Biraz evvelki karın ağrısını bir anda unuttur.	(166)Biraz evvelki karın ağrısını bir anda unuttur.	-Koruma
(167)Gözleri, uzak bir noktada, dalgın, düşünür.	(167)Gözleri, uzak bir noktada, dalgın, düşünür.	-Koruma
(168)Sonra bana döner, bütün fikirlerini özetleyen bir mısra mırıldanır:	(168)Sonra bana döner, bütün fikirlerini özetleyen bir mısra mırıldanır:	-Koruma

(169)Melali anlamayan nesle âşinâ değiliz.*	(169)Melali anlamayan nesle âşinâ değiliz.*(Hüznü hissetmeyen kuşaklara alışmadık.)	-Koruma
(170)Oturduğum sıradan kalktım.	(170)Oturduğum sıradan kalktım.	-Koruma
(171)Bahçe biraz daha balıklaşmıştı.	(171)Bahçe biraz daha balıklaşmıştı.	-Koruma
(172)Başkalarının oturduğu sıraların önünden geçerek kapıya doğru yürüdüm.	(172)Başkalarının oturduğu sıraların önünden geçerek kapıya doğru yürüdüm.	-Koruma
(173)Herkes başka bir şey konuşuyor.	(173)Herkes başka bir şey konuşuyor.	-Koruma
(174)Her önünden geçtiğim insanın söylediklerine kulak misafiri oluyorum.	(174)Her önünden geçtiğim insanın söylediklerine kulak misafiri oluyorum.	-Koruma
(175)Söylenenlerin pek azını duyabiliyorum.	(175)Söylenenlerin pek azını duyabiliyorum.	-Koruma
(176)Biri şey diyor: "... Ben," diyor, "malımı bilirim. Onun yiyeceği halt..."	(176)Biri şey diyor: "... Ben," diyor, "malımı bilirim. Onun yiyeceği halt..."	-Koruma
(177)Geçiyorum.	(177)Geçiyorum.	-Koruma
(178)Onun yiyeceği halt..."	(178)Onun yiyeceği halt..."	-Koruma
(179)Yaklaştığım sıradan başka kelimeler duyuyorum:	(179)Yaklaştığım sıradan başka kelimeler duyuyorum:	-Koruma
(180)"... tayin emri imzadan çıkıncaya kadar biçare..."	(180)"... tayin emri imzadan çıkıncaya kadar çaresiz..."	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(181)Geçiyorum.	(181)Geçiyorum.	-Koruma
(182)Her geçtiğim sıradan kulağımda birkaç kelime kalıyor.	(182)Her geçtiğim sıradan kulağımda birkaç kelime kalıyor.	-Koruma
(183)Bir filmi orta yerinden ve gözlerim kapalı seyrederek gibiyim:	(183)Bir filmi orta yerinden ve gözlerim kapalı seyrederek gibiyim:	-Koruma
(184)"... Sultan Hamit devri daha iyi imiş...", "... kadar döviz getirir.	(184)"... Sultan Hamit devri daha iyi imiş...", "... kadar döviz getirir.	-Koruma
(185)Vakıa hariciyede...", "... ikinci penaltı haksızdı ama...", "burada da sivil memurlar ürkütmeden sayılmıyor...", "... yemek üstüne hazmettirir..."	(185)Olay dış işlerinde...", "... ikinci penaltı haksızdı ama...", "burada da sivil memurlar ürkütmeden sayılmıyor...", "... yemek üstüne hazmettirir..."	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(186)Burnuma esaslı bir et kokusu geldi.	(186)Burnuma esaslı bir et kokusu geldi.	-Koruma

(187)Hayal filan değil, sahici kokuydu.	(187)Hayal filan değil, sahici kokuydu.	-Koruma
(188)Bir yerde köfte filan kızartılıyordu herhalde.	(188)Bir yerde köfte filan kızartılıyordu herhalde.	-Koruma
(189)Birden, sesleri duymaz oldum.	(189)Birden, sesleri duymaz oldum.	-Koruma
(190)Sağa sola bakınmaya başladım.	(190)Sağa sola bakınmaya başladım.	-Koruma
(191)Bu kokunun bir de dumanı olacaktı elbet.	(191)Bu kokunun bir de dumanı olacaktı elbet.	-Koruma

Çizelge 16 İşsizlik öyküsünün B2 düzeyinde sadeleştirme işlemi

SÖZLÜKÇE

Ahbap: Yakın ilişki kurulan kişi.

Alafranga: Avrupa uygarlığını benimsemiş, Avrupa eğitimiyle yetişmiş.

Alaturka: Eski Türk gelenek, görenek ve töre hayatına uygun.

Ehlikeyif: Rahatına düşkün kimse, keyif sahibi.

Gündelik: Her gün ödenen para.

İlahi: Çok güzel, mükemmel.

Karyola: Üzerine yatak konulup yatılan tahta veya metal ev eşyası.

Levrek: Bir balık türü.

Nağme: Güzel, uyumlu ses, ezgi, melodi.

Portatif: Kolay taşınabilen.

Şef: Yetki ve sorumluluğu olan, yöneten kimse.

Tabildot: Fabrika, iş yeri gibi yerlerde verilen seçmesiz yemek.

Uçarı: Kendini çeşitli eğlencelere vermiş kimse?

Yağlı kuyruk: Kolayca ve bolca yararlanılabilecek iş veya kişi.

SORULAR

1- Yazar, petrol kampındaki işi kabul etmemiştir.

Doğru

Yanlış

2- Petrol kampındaki Erdoğan'ın kedisinin adı Robinson'dur.

Doğru

Yanlış

3- Yazar, şairlerden en çok Nazım Hikmet'i sevmektedir.

- Doğru Yanlış
- 4- Yazarın önünden geçen gençler Şamfıstığı yiyorlar.
 Doğru Yanlış
- 5- Yazar petrol kampında Ethem Bey'le aynı odada kalmaktadır.
 Doğru Yanlış

4.6.2. B1 Düzeyi

Özgün Metin	Değiştirilmiş Metin	Uygulanan İşlem
(1)İşsizlik kötü şey vesselam.	(1)İşsizlik kötü şey.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(2)İşsizliğin kötü olduğunu da yalnız aç kaldığım zamanlar düşünüyorum.	(2)İşsizliğin kötü olduğunu da yalnız aç kaldığım zamanlar düşünüyorum.	-Koruma
(3)Can sıkıntısından bunaldığım sıralarda da düşünsem ya.	(3)Can sıkıntısından bunaldığım sıralarda da düşünsem ya.	-Koruma
(4)Olmuyor.	(4)Olmuyor.	-Koruma
(5)Bu bahçeye de hep böyle zamanlarımda gelirim.	(5)Bu bahçeye de hep böyle zamanlarımda gelirim.	-Koruma
(6)Neden acaba?	(6)Neden acaba?	-Koruma
(7)Etraftakilerin de çoğu işsiz.	(7)Etraftakilerin de çoğu işsiz.	-Koruma
(8)Bu bahçe sadece kaderleri bu yolda ortak olanları mı çekiyor dersiniz.	(8)Bu bahçe sadece kaderleri bu yolda ortak olanları mı çekiyor dersiniz.	-Koruma
(9)Olabilir.	(9)Olabilir.	-Koruma
(10)Vakit öğleyi geçiyor.	(10)Vakit öğleyi geçiyor.	-Koruma
(11)Açlıktan bahsettim ama pek de aç değilim.	(11)Açlıktan bahsettim ama pek de aç değilim.	-Koruma
(12)Bununla beraber, neden bilmem, etraftakilerden utaniyorum.	(12)Bununla beraber, neden bilmem, etraftakilerden utaniyorum.	-Koruma
(13)Herkesin yemeğe gittiği bir saatte benim, parasız pulsuz buralarda dolaşmam bir suçmuş gibi geliyor bana.	(13)Herkesin yemeğe gittiği bir saatte benim, parasız pulsuz buralarda dolaşmam bir suçmuş gibi geliyor bana.	-Koruma
(14)Boş sıralardan birine oturdum; düşünmeye başladım.	(14)Boş sıralardan birine oturdum; düşünmeye başladım.	-Koruma
(15)Bereket versin cıgaram var.	(15)Bereket versin sigaram var.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(16)O da olmasa felaket.	(16)O da olmasa felaket.	-Koruma

(17)Bilmem ne dağındaki petrol arama kampında bir iş teklif etmişlerdi.	(17)Adını bilmediğim bir dağdaki petrol arama kampında bir iş teklif etmişlerdi.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(18)Gitseydim kötü mü olurdu sanki.	(18)Gitseydim kötü mü olurdu sanki.	-Koruma
(19)Enayilik işte, parayla pulla değil ki!	(19)Aptallık işte benimki.	-Yeniden yazma
(20)Bir odam olurdu hiç olmazsa, ev kirası düşünmezdim.	(20)Bir odam olurdu hiç olmazsa, ev kirası düşünmezdim.	-Koruma
(21)Yemek parası düşünmezdim.	(21)Yemek parası düşünmezdim.	-Koruma
(22)Sabahları acı kahvemi içebilir; öğle, akşam yemeklerini kampın tabldotundan yiyebilirdim.	(22)Sabahları acı kahvemi içebilir; öğle, akşam yemeklerini kampın yemeklerinden yiyebilirdim.	-Koruma
(23)Tabldotu düşünür düşünmez karnım guruldama başlandı.	(23)Yemek düşünür düşünmez karnım guruldama başlandı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(24)Demek acıkmışım.	(24)Demek acıkmışım.	-Koruma
(25)Şu yemek denilen şey de tuhaf bir şey.	(25)Şu yemek denilen şey de tuhaf bir şey.	-Koruma
(26)İnsanlar neler icat etmişler!	(26)İnsanlar neler icat etmişler!	-Koruma
(27)Düpedüz ot yemek yahut çiğ çiğ et yemek dururken neler çıkarmışlar ortaya!	(27)Düpedüz ot yemek ya da çiğ çiğ et yemek dururken neler çıkarmışlar ortaya!	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(28)Balığı denizden tutacaksın.	(28)Balığı denizden tutacaksın.	-Koruma
(29)Başka çeşidi olursa olmaz, levrek olacak.	(29)Başka çeşidi olursa olmaz, levrek olacak.	-Sözlükçe
(30)Ateşi yakacaksın, suyu kaynatacaksın, levreği içine atacaksın, haşlandıktan sonra çıkaracaksın, bir tabağa koyacaksın, soğutacaksın, başka bir kabın içine tavuktan çıkan yumurtayı kıracaksın, başlayacaksın çalkalamaya, yumurta hep aynı tarafa doğru çalkalanarak, bir yandan ince ince zeytinyağı döküceksin, zeytinyağı iplik gibi dökülecek.	(30)Ateşi yakacaksın, suyu kaynatacaksın, levreği içine atacaksın, haşlandıktan sonra çıkaracaksın, bir tabağa koyacaksın, soğutacaksın, başka bir kabın içine tavuktan çıkan yumurtayı kıracaksın, başlayacaksın çalkalamaya, yumurta hep aynı tarafa doğru çalkalanarak, bir yandan ince ince zeytinyağı döküceksin, zeytinyağı iplik gibi dökülecek.	-Koruma

(31)Zeytinyağının da hikâyesi ayrı:	(31)Zeytinyağının da hikâyesi ayrı:	-Koruma
(32)Zeytini daldan koparacaksın, ezeceksin, yağını alacaksın.	(32)Zeytini daldan koparacaksın, ezeceksin, yağını alacaksın.	-Koruma
(33)Mutlaka zeytin olacak.	(33)Mutlaka zeytin olacak.	-Koruma
(34)Fındık olsa olmaz, susam olsa olmaz, pamuk olsa olmaz zeytin.	(34)Fındık olsa olmaz, susam olsa olmaz, pamuk olsa olmaz zeytin.	-Koruma
(35)Zeytinyağı iplik gibi dökülecek.	(35)Zeytinyağı iplik gibi dökülecek.	-Koruma
(36)Yumurtaıyla zeytinyağı koyulaştı mı biraz, limon damlatacaksın.	(36)Yumurtaıyla zeytinyağı koyulaştığı zaman limon damlatacaksın.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(37)Onun da kararı var	(37)Ama yeteri kadar damlatman lazım.	-Yeniden yazma
(38)Fazla damlatırsan kesiliverir.	(38)Fazla damlatırsan kesilir.	-İçerik sadeleştirme
(39)Yumurtaıyla zeytinyağı kıvamını bir kaşıkla onu soğumuş levreğin üstüne gezdireceksin.	(39)Yumurtaıyla zeytinyağını bir kaşıkla soğumuş levreğin üstüne gezdireceksin.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(40)Oldu mu sana mayonezli levrek?	(40)Oldu mu sana mayonezli levrek?	-Koruma
(41)Kim bilir belki de olmadı.	(41)Kim bilir belki de olmadı.	-Koruma
(42)Olmazsa olmasın, ahçı değilim ya!	(42)Olmazsa olmasın, aşçı değilim ya!	-Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma
(43)Mayonezli levreğin de ne hoş bir kokusu vardır!	(43)Mayonezli levreğin de ne hoş bir kokusu vardır!	-Koruma
(44)Acı cevize benzer.	(44)Acı cevize benzer.	-Koruma
(45)Lezzetle kokunun birbirine benzediğini de ilk defa düşünüyorum.	(45)Lezzetle kokunun birbirine benzediğini de ilk defa düşünüyorum.	-Koruma
(46)Hem, birader, nene lazım senin mayonezli levrek!	(46)Hem, birader, ne yapacaksın sen mayonezli levreği!	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(47)Onu düşüneneğine ekmek düşünsene!	(47)Onu düşüneneğine ekmek düşünsene!	-Koruma
(48)Oh, canım ekmek!	(48)Oh, canım ekmek!	-Koruma
(49)Sıcak ekmek!	(49)Sıcak ekmek!	-Koruma
(50)Taze ekmek!	(50)Taze ekmek!	-Koruma
(51)Yeni çıkarken ne güzel kokar fırınların önü!	(51)Yeni çıkarken ne güzel kokar fırınların önü!	-Koruma
(52)Fırından yeni çıkmış ekmek ne güzel yakar insanın elini!	(52)Fırından yeni çıkmış ekmek ne güzel yakar insanın elini!	-Koruma

(53)Evet, petrol kampına gitmeliydim.	(53)Evet, petrol kampına gitmeliydim.	-Koruma
(54)Gerçi şehirden, tanıdıklardan uzak kalacaktım.	(54)Gerçi şehirden, tanıdıklardan uzak kalacaktım.	-Koruma
(55)Ama ne çıkar?	(55)Ama ne olur sanki?	-Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma
(56)Oralarda da ahablar bulamaz mıydım?	(56)Oralarda da ahablar bulamaz mıydım?	-Sözlükçe
(57)Bir petrol kampında ne gibi ahablar bulunabilir, şimdi de onu düşünüyorum.	(57)Bir petrol kampında ne gibi ahablar bulunabilir, şimdi de onu düşünüyorum.	-Koruma -Sözlükçe
(58)Mesela Amerikalı bir mühendis bulunabilir.	(58)Mesela Amerikalı bir mühendis bulunabilir.	-Koruma
(59)Mesela Teksaslıdır.	(59)Mesela Teksaslıdır.	-Koruma
(60)Macera dolu bir hayatı vardır.	(60)Macera dolu bir hayatı vardır.	-Koruma
(61)Petrol işi macera işidir.	(61)Petrol işi macera işidir.	-Koruma
(62)Nerden ne çıkacağını kimse bilmez.	(62)Nereden ne çıkacağını kimse bilmez.	- Sözcüklerin alışılmamış kullanımlarını azaltma
(63)Jeoloji kaidelerine göre bir yerde petrol damarına rastlamak gerekir; araştırmalara girilir, yıllarca uğraşılır, bir şey çıkmaz, petrol, yüzyıllarca evvel, oradan kaçmış, başka yere gitmiştir.	(63)Jeoloji kurallarına göre bir yerde petrol damarına rastlamak gerekir; araştırmalara girilir, yıllarca uğraşılır, bir şey çıkmaz, petrol, yüzyıllarca evvel, oradan kaçmış, başka yere gitmiştir.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(64)Buna karşılık, hiç umulmadık bir yerden de günün birinde petrol çıkarır.	(64)Buna karşılık, hiç umulmadık bir yerden de günün birinde petrol çıkar.	- İçerik sadeleştirme
(65)İnsan bütün ömrünü bir hayal peşinde tüketebilir yahut bir anda zengin olabilir.	(65)İnsan bütün ömrünü bir hayal peşinde tüketebilir veya bir anda zengin olabilir.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(66)Petrol, büyük bir at yarışıdır.	(66)Petrol, büyük bir at yarışıdır.	- Koruma
(67)Macera işidir, kumar işidir.	(67)Macera işidir, kumar işidir.	- Koruma
(68)Hayatı macerayla dolu Teksaslı da bir kumarbazdır.	(68)Hayatı macerayla dolu Teksaslı da bir kumarbazdır.	- Koruma
(69)İhtimal içki de içer.	(69)Belki içki de içer.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(70)İhtimal güzel bir karısı vardır.	(70)Belki güzel bir karısı vardır.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme

(71)İçki ile kumara fazla düşkün insanların karıları biraz uçarı olur.	(71)İçki ile kumara fazla düşkün insanların karıları biraz uçarı olur.	- Sözlükçe
(72)İhtimal...	(72)Belki...	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(73)Neyse, geçelim bunları.	(73)Neyse, geçelim bunları.	- Koruma
(74)Ağzı içki kokan, tütün kokan, günün birinde bir kumar masasından milyonlar vurarak kalkacak bir erkeğin de, bir kadın için çekici tarafı yok mu?	(74)Ağzı içki kokan, tütün kokan, günün birinde bir kumar masasından milyonlar vurarak kalkacak bir erkeğin de, bir kadın için çekici tarafı yok mu?	- Koruma
(75)Ama Teksaslı kimden vuracak milyonu?	(75)Ama Teksaslı kimden vuracak milyonu?	- Koruma
(76)Bizden mi?	(76)Bizden mi?	- Koruma
(77)Kondu öyleyse yağlı kuyruğa.	(77) Öyleyse yağlı kuyruğa kondu.	- Devrik yapıları azaltma - Sözlükçe
(78)“Ulan, a kerata! Kumar düşüneceğine karnını doyur,” derse haksız mı?	(78)“Kumar düşüneceğine karnını doyur,” derse haksız mı?	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme.
(79)Bir kundura boyacısı geldi, gözü ayakkaplarımda, “Boyayalım, beyim!” dedi.	(79)Bir ayakkabı boyacısı geldi, gözü ayakkabılarımda, “Boyayalım, beyim!” dedi.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(80)“Eşşoğlu eşek! Ben şimdi boya mı düşünüyorum? Çek bakalım arabayı şuradan,” diyecektim; diyemedim.	(80)“Eşşoğlu eşek! Ben şimdi boya mı düşünüyorum? Çek bakalım arabayı şuradan,” diyecektim, diyemedim.	- Koruma
(81)Kibarlığım bırakmadı.	(81)Kibarlığım bırakmadı.	- Koruma
(82)“Hayır, kardeşim, istemez,” diye tatlıya bağladım.	(82)“Hayır, kardeşim, istemez,” diye tatlıya bağladım.	- Koruma
(83)İhtimal başka ahbaplar da bulurdum petrol kampında.	(83)Bir ihtimal başka ahbaplar da bulurdum petrol kampında.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla genişletme
(84)Mesela, yaşlı bir muhasebeci.	(84)Mesela, yaşlı bir muhasebeci.	- Koruma
(85)Biraz alaturka, biraz ehlikeyif, hayvan meraklısı bir adam.	(85)Biraz alaturka, biraz ehlikeyif, hayvan meraklısı bir adam.	- Sözlükçe
(86)Mesela kedi besler.	(86)Mesela kedi besler.	- Koruma
(87)Kedisinin bir adı vardır.	(87)Kedisinin bir adı vardır.	- Koruma
(88)Mesela Pamuk.	(88)Mesela Pamuk.	- Koruma
(89)Ya kendi adı?	(89)Ya kendi adı?	- Koruma
(90)Kendi adı Ethem Bey olmalı.	(90)Kendi adı Ethem Bey olmalı.	- Koruma

(91)Ethem Bey'in aksine pek alafranga bir de genç bulunmalı kampta.	(91)Ethem Bey'in aksine pek alafranga bir de genç bulunmalı kampta.	- Sözlükçe
(92)Mevkii şef olmalı.	(92)Mevkisi şef olmalı.	- Sözcüklerin alışılmamış kullanımlarını azaltma
(93)İngilizce bilmeli.	(93)İngilizce bilmeli.	- Koruma
(94)Ethem Bey'e inat, Erdoğan köpek beslemeli.	(94)Ethem Bey'e inat, Erdoğan köpek beslemeli.	- Koruma
(95)Robinson	(95)Robinson	- Koruma
(96)Erdoğan da kim?	(96)Erdoğan da kim?	- Koruma
(97)Ha!	(97)Ha!	- Koruma
(98)Erdoğan da işte o gencin adı.	(98)Erdoğan da işte o gencin adı.	- Koruma
(99)Köpeğinin de bir adı olmalı.	(99)Köpeğinin de bir adı olmalı.	- Koruma
(100)Ne olmalı?	(100)Ne olmalı?	- Koruma
(101)Ethem Bey'e inat, alafranga bir isim.	(101)Ethem Bey'e inat, alafranga bir isim.	- Sözlükçe
(102)Mesela	(102)Mesela	- Koruma
(103)Gerçi petrol kampından deniz görünmez.	(103)Gerçi petrol kampından deniz görünmez.	- Koruma
(104)Ama ne çıkar, köpeğin adı Robinson olsun.	(104)Ama önemli değil, köpeğin adı Robinson olsun.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(105)Erdoğan biraz şiirle uğraşmalı.	(105)Erdoğan biraz şiirle uğraşmalı.	- Koruma
(106)Yazmamalı da, konuşmamalı.	(106)Yazmamalı da, konuşmamalı.	- Koruma
(107)Ara sıra mısralar okumalı.	(107)Ara sıra mısralar okumalı.	- Sözlükçe
(108)Ne iyi olurdu!	(108)Ne iyi olurdu!	- Koruma
(109)Onunla hep şiirden söz açardık.	(109)Onunla hep şiirden söz açardık.	- Koruma
(110)O, ihtimali giyimi kuşamıyla modern bir genç olmasına rağmen, kafasıyla bir hayli eski olacaktı.	(110)O, ihtimali giyimi kuşamıyla modern bir genç olmasına rağmen, kafasıyla bir hayli eski olacaktı.	- Koruma
(111)Mesela şair olarak Haşim'i severdi.	(111)Mesela şair olarak Haşim'i severdi.	- Koruma
(112)Hatta Haşim'i sevmeyi bir ilerilik bile sayabilirdi.	(112)Hatta Haşim'i sevmeyi bir modernlik olarak bile düşünebilirdi.	- Yeniden yazma

(113)Bense Nazım Hikmet'i severim.; bir türlü anlaşılamazdık.	(113)Bense Nazım Hikmet'i severim.; bir türlü anlaşılamazdık.	- Koruma
(114)O bana "şiirle maddenin bağdaşamayacağını, şiirin görünmez parmakların içimizdeki tellerden çıkardığı ilahi nağmeler olduğunu" söylerdi.	(114)O bana şiirle maddenin aynı olamayacağını, şiirin içimizden gelen ilahi bir müzik olduğunu söylerdi.	- Yeniden yazma -Sözlükçe
(115)Zavallı ben, bu sözlerle ne demek istediğini sormaya bile cesaret edemezdim.	(115)Zavallı ben, bu sözlerle ne demek istediğini sormaya bile cesaret edemezdim.	- Koruma
(116)Onun inancını sarsmaya gücüm yetmezdi ki!	(116)Onun inancını sarsmaya gücüm yetmezdi ki!	- Koruma
(117)Ama ne olursa olsun, bütün sofralar gibi, bu delikanlının da sevimli tarafları olabilirdi.	(117)Ama ne olursa olsun, bütün sofralar gibi, bu delikanlının da sevimli tarafları olabilirdi.	- Koruma
(118)Kendisini öğrendiklerinden geçirmeye gücüm yetmeyeceğini bildiğim halde onunla şiir tartışmalarına tutulmaktan da kendimi alamazdım.	(118)Kendisini öğrendiklerinden vazgeçirmeye gücüm yetmeyeceğini bildiğim halde onunla şiir tartışmaları yapmaktan da kendimi alamazdım.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(119)Benim şair Orhan Veli olduğumu da herhalde öğrenmemeliydi.	(119)Benim şair Orhan Veli olduğumu da herhalde öğrenmemeliydi.	- Koruma
(120)Gözünden fena düşerdim yoksa.	(120)Yoksa gözünden fena düşerdim.	- Devrik yapıları düzenleme
(121)Hatta aleyhimde atıp tuttuğunu bile duysam kendimi tanıtmamalıydım.	(121)Hatta aleyhimde kötü konuştuğunu bile duysam kendimi tanıtmamalıydım.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(122)Varsın o rahat konuşsun.	(122)Önemli değil o rahat konuşsun.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(123)Desin ki: "Orhan Veli mi? Onlar da mı şair? Bırak şu bopstilleri Allah aşkına! Bu türlü maskaralıklar Avrupa'da çoktan geçti. Yazsalar ya vezinli, kafiyeli doğru dürüst şiir. Yazsalar ya! Sıkı mı? Yazamayınca ne yapacaklar? Tabi böyle bin bir şaklabanlıkla nazar-ı dikkati celbetmeye	(123)Desin ki: "Orhan Veli mi? Onlar da mı şair? Bırak şunları Allah aşkına! Bu türlü hareketler Avrupa'da çoktan geçti. Yazsalar ya doğru dürüst şiir. Yazsalar ya! Sıkı mı? Yazamayınca ne yapacaklar? Tabi böyle bin bir şekilde dikkat çekmeye çalışacaklar. Kolay iş bunlar,	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme

çalışacaklar. Kolay iş bunlar, kardeşim, kolay iş. Halbuki kardeşim, kolay iş. Halbuki sanat o kadar kolay değil.”
sanat o kadar kolay değil.”

(124)Varsın söylesin Erdoğan.	(124)Önemli değil söylesin Erdoğan.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(125)Söylesin.	(125)Söylesin.	- Koruma
(126)Boşaltsın içini.	(126)Boşaltsın içini.	- Koruma
(127)Tutup ona şiir nazariyeleri döktürecek değilim ya!	(127)Ona şiirin ne demek olduğunu anlatacak değilim ya!	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanlarla genişletme - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(128)Hem ne işe yarar zaten?	(128)Hem ne işe yarar zaten?	- Koruma
(129)Karşı gelebilir miyim peşin hükümlere?	(129)Karşı gelebilir miyim ön yargılara?	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(130)Önümden, temiz pak giyinmiş bir kızla, kılpiranga kızıl çengi bir delikanlı geçiyor.	(130)Önümden, temiz giyinmiş bir kızla, güzel giyimli bir delikanlı geçiyor.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(131)Ellerinde küçük bir kesekâğıdı var.	(131)Ellerinde küçük bir kağıt torba var.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(132)Şamfıstığı yiyorlar!	(132)Şamfıstığı yiyorlar!	- Koruma
(133)Ekmek yiyin be, ekmek!	(133)Ekmek yiyin be, ekmek!	- Koruma
(134)Şamfıstığının sırası mı şimdi?	(134)Şamfıstığının zamanı mı şimdi?	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(135)Odamız, yaz günleri, çinkodan damın altında yanar durur.	(135)Odamız, yaz günleri, güneşin altında yanar.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(136)Havada bir petrol kokusu vardır.	(136)Havada bir petrol kokusu vardır.	- Koruma
(137)Akşam üzerleri, kulelerde çalışan işçilerin gündeliklerini dağıtırım.	(137)Akşam üzerleri, kulelerde çalışan işçilerin gündeliklerini dağıtırım.	- Sözlükçe
(138)Gün battıktan sonra ortalık biraz serinler.	(138)Gün battıktan sonra ortalık biraz serinler.	- Koruma
(139)Külrengi dağlara karşı düşüncelere dalmak hoş olabilir.	(139)Külrengi yani gri dağlara karşı düşüncelere dalmak hoş olabilir.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanlarla genişletme
(140)Geceleri portatif karyolamda huzur içinde yatarım.	(140)Geceleri portatif karyolamda huzur içinde yatarım.	- Sözlükçe
(141)Sabahları Şehmuz'un beyaz dişli kız Meryemke süt getirir.	(141)Sabahları Şehmuz'un beyaz dişli kız Meryemke süt getirir.	- Koruma

(142)Kirli çamaşırlar varsa alıp yıkamaya götürür.	(142)Kirli çamaşırlar varsa alıp yıkamaya götürür.	- Koruma
(143)Aylarca kadınsız yaşamışızdır.	(143)Aylarca kadınsız yaşamışızdır.	- Koruma
(144)Meryemke'nin göğsüne, kalçalarına baktıkça aklımdan kötü kötü şeyler geçer.	(144)Meryemke'nin göğsüne, kalçalarına bakınca aklımdan kötü kötü şeyler geçer.	- İçerik sadeleştirme
(145)Ama tutarım kendimi.	(145)Ama tutarım kendimi.	- Koruma
(146)Tutarım, elimden bir kaza çıkamasın diye.	(146)Tutarım, elimden bir kaza çıkamasın diye.	- Koruma
(147)Ara sıra vilayet merkezinden kamyon gelir.	(147)Ara sıra şehir merkezinden kamyon gelir.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(148)Kamyoncuya mektup sorarız; "Yok!" der.	(148)Kamyoncuya mektup sorarız; "Yok!" der.	- Koruma
(149)"İyi su geldi mi?" deriz; "Gelmedi!" der.	(149)"İyi su geldi mi?" deriz; "Gelmedi!" der.	- Koruma
(150)İshal oluruz.	(150)İshal oluruz.	- Sözlükçe
(151)İlaç ısmarlarız.	(151)İlaç ısmarlarız.	- Koruma
(152)İlaç gelinceye kadar iyileşemeyiz.	(152)İlaç gelinceye kadar iyileşemeyiz.	- Koruma
(153)Apteshaneler bir hayli uzaktadır.	(153)Tuvaletler bir hayli uzaktadır.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(154)Veca ansızın bastırır.	(154)Ağrı ansızın bastırır.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(155)Koşup apteshaneye gitmek bir meseledir.	(155)Koşup tuvalete gitmek zor iştir.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(156)Onun için odalarda oturak bulundururuz.	(156)Onun için odalarda oturak yani portatif tuvalet bulundururuz.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanlarla genişletme
(157)Ben Erdoğan'la aynı odada yatarım.	(157)Ben Erdoğan'la aynı odada yatarım.	- Koruma
(158)Akşamları ya kâğıt oynarız ya şiirden bahsederiz.	(158)Akşamları ya kâğıt oynarız ya şiirden bahsederiz.	- Koruma
(159)O yine Haşim'i tutturur.	(159)O yine Haşim'i tutturur.	- Koruma
(160)Ben kabul etmek istemem; o kızar.	(160)Ben kabul etmek istemem; o kızar.	- Koruma
(161)"Haşim, Haşim!" derken birden karnı ağrımaya başlar.	(161)"Haşim, Haşim!" derken birden karnı ağrımaya başlar.	- Koruma
(162)Oturduğu yerden "oturak" diye bağırarak dar atar kendini.	(162)Oturduğu yerden "tuvalet" diye bağırarak zor atar kendini.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(163)Telaştan yüzü mosmor kesilmiştir.	(163)Telaştan yüzü mosmor olmuştur.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(164)Karyolanın altından oturağı çeker; oturur üstüne.	(164)Karyolanın altından oturağı çeker; oturur üstüne.	- Koruma

(165)Yüzüne hemen sükûnet gelir.	(165)Yüzüne hemen huzur gelir.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(166)Rahatlar.	(166)Rahatlar.	- Koruma
(167)Biraz evvelki karın ağrısını bir anda unuttur.	(167)Biraz önceki karın ağrısını bir anda unuttur.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(168)Gözleri, uzak bir noktada, dalgın, düşünür.	(168)Gözleri, uzak bir noktada, dalgın, düşünür.	- Koruma
(169)Sonra bana döner, bütün fikirlerini özetleyen bir mısra mırıldanır:	(169)Sonra bana döner, bütün fikirlerini özetleyen bir mısra mırıldanır:	- Koruma
(170) <i>Melali anlamayan nesle âşinâ değiliz.*</i>	(170) <i>Sıkıntıyı, üzüntüyü anlamayan nesle tanıdık değiliz.</i>	- Yeniden yazma
(171)Oturduğum sıradan kalktım.	(171)Oturduğum sıradan kalktım.	- Koruma
(172)Bahçe biraz daha kalabalıklaşmıştı.	(172)Bahçe biraz daha kalabalıklaşmıştı.	- Koruma
(173)Başkalarının oturduğu sıraların önünden geçerek kapıya doğru yürüdüm.	(173)Başkalarının oturduğu sıraların önünden geçerek kapıya doğru yürüdüm.	- Koruma
(174)Herkes başka bir şey konuşuyor.	(174)Herkes başka bir şey konuşuyor.	- Koruma
(175)Her önünden geçtiğim insanın söylediklerine kulak misafiri oluyorum.	(175)Her önünden geçtiğim insanın söylediklerine kulak misafiri oluyorum.	- Koruma
(176)Söylenenlerin pek azını duyabiliyorum.	(176)Söylenenlerin pek azını duyabiliyorum.	- Koruma
(177)Biri şey diyor: "... Ben," diyor, "malımı bilirim. Onun yiyeceği halt..."	(177)Biri şey diyor: "... Ben," diyor, "malımı bilirim. Onun yiyeceği halt..."	- Koruma
(178)Geçiyorum.	(178)Geçiyorum.	- Koruma
(179)Onun yiyeceği halt..."	(179)Onun yiyeceği halt..."	- Koruma
(180)Yaklaştığım sıradan başka kelimeler duyuyorum:	(180)Yaklaştığım sıradan başka kelimeler duyuyorum:	- Koruma
(181)"... tayin emri imzadan çıkıncaya kadar biçare..."	(181)"... tayin emri imzadan çıkıncaya kadar çaresiz..."	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(182)Geçiyorum.	(182)Geçiyorum.	- Koruma
(183)Her geçtiğim sıradan kulağımda birkaç kelime kalıyor.	(183)Her geçtiğim sıradan kulağımda birkaç kelime kalıyor.	- Koruma
(184)Bir filmi orta yerinden ve gözlerim kapalı seyrediyor gibiyim:	(184)Bir filmi orta yerinden ve gözlerim kapalı seyrediyor gibiyim:	- Koruma
(185)"... Sultan Hamit devri daha iyi imiş...", "... kadar döviz getirir.	(185)"... Sultan Hamit devri daha iyiymiş...", "... kadar döviz getirir.	- Zamansal ilişkileri standart hale getirme

(186)Vakıa hariciyede...”, ”... ikinci penaltı haksızdı ama...”, “ burada da sivil memurlar ürkütmeden sayılmıyor...”, “... yemek üstüne hazmettirir...”	(186)Olay dış işlerinde...”, ”... ikinci penaltı haksızdı ama...”, “ burada da sivil memurlar ürkütmeden sayılmıyor...”, “... yemek üstüne hazmettirir...”	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(187)Burnuma esaslı bir et kokusu geldi.	(187)Burnuma güzel bir et kokusu geldi.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(188)Hayal filan değil, sahici kokuydu.	(188)Hayal filan değil, sahici kokuydu.	- Koruma
(189)Bir yerde köfte filan kızartılıyordu herhalde.	(189)Bir yerde köfte filan kızartılıyordu herhalde.	- Koruma
(190)Birden, sesleri duymaz oldum.	(190)Birden, sesleri duymamaya başladım	- Art gönderimler
(191)Sağa sola bakınmaya başladım.	(191)Sağa sola bakınmaya başladım.	- Koruma
(192)Bu kokunun bir de dumanı olacaktı elbet.	(192)Bu kokunun bir de dumanı olacaktı elbet.	- Koruma

Çizelge 17 İşsizlik öyküsünün B1 düzeyinde sadeleştirme işlemi

SÖZLÜKÇE

Ahbap: Yakın ilişki kurulan kişi.

Alafranga: Avrupa kültürüne özgü olan, alaturka karşıtı.

Alaturka: Eski Türk gelenek, görenek, töre ve hayatına uygun, alafranga karşıtı.

Ehlikeyif: Rahatına düşkün, keyif sahibi.

Gündelik: Gün hesabıyla veya her gün ödenen para.

İlahi: Çok güzel, mükemmel.

İshal: Bir tür hastalık.

Karyola: Üzerine yatak konulup yatılan tahta veya metal ev eşyası.

Levrek: Bir balık türü.

Mısra: Şiirin satırlarından her biri, dize.

Uçarı: Söz dinlemeyen, baskı altına alınamayan, şımarık davranan kişi.

Yağlı kuyruk: Kolayca ve bolca yararlanılabilecek kaynak, sömürülebilecek iş veya kişi.

SORULAR

- 1- Yazar, petrol kampındaki işi kabul etmemiştir.
 Doğru Yanlış
- 2- Petrol kampındaki Erdoğan'ın kedisinin adı Robinson'dur.
 Doğru Yanlış
- 3- Yazar, şairlerden en çok Nazım Hikmet'i sevmektedir.
 Doğru Yanlış
- 4- Yazarın önünden geçen gençler Şamfıstığı yiyorlar.
 Doğru Yanlış
- 5- Yazar petrol kampında Ethem Bey'le aynı odada kalmaktadır.
 Doğru Yanlış

4.6.3. A2 Düzeyi

Özgün Metin	Değiştirilmiş Metin	Uygulanan İşlem
(1)İşsizlik kötü şey vesselam.	(1)İşsizlik kötü şey.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(2)İşsizliğin kötü olduğunu da yalnız aç kaldığım zamanlar düşünüyorum.	(2)Bunu da yalnız açken düşünüyorum.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(3)Can sıkıntısından bunaldığım sıralarda da düşünsem ya.	(3) Bazen canım sıkılıyor. (4)Aslında o zamanlarda düşünmek daha iyi ama.	- Karmaşık tümceleri bölme -Yeniden yazma
(4)Olmuyor.	(5)Olmuyor	- Koruma
(5)Bu bahçeye de hep böyle zamanlarımda gelirim.	(6) Bu bahçeye de hep böyle zamanlarımda gelirim.	- Koruma
(6)Neden acaba?	(7)Neden acaba?	- Koruma
(7)Etraftakilerin de çoğu işsiz.	(8)Etraftakilerin de çoğu işsiz.	- Koruma
(8)Bu bahçe sadece kaderleri bu yolda ortak olanları mı çekiyor dersiniz.	(9)Bu bahçe sadece kaderleri ortak insanlar için mi acaba?	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma
(9)Olabilir.	(10)Olabilir.	- Koruma
(10)Vakit öğleyi geçiyor.	(11)Vakit öğleyi geçiyor.	- Koruma
(11)Açlıktan bahsettim ama pek de aç değilim.	(12)Açlıktan bahsettim ama pek de aç değilim.	- Koruma
(12)Bununla beraber, neden bilmem, etraftakilerden utanıyorum.	(13)Bununla beraber, neden bilmem, etraftakilerden utanıyorum.	- Koruma
(13)Herkesin yemeğe gittiği bir saatte benim, parasız pulsuz	(14)Herkes bu saatlerde yemeğe gidiyor. (15)Ama benim buralarda parasız	- Karmaşık tümceleri bölme -Zamansal ilişkileri standart hale getirme

buralarda dolaşmam bir suçmuş gibi geliyor bana.	pulsuz dolaşmam bana suç gibi geliyor.	
(14)Boş sıralardan birine oturdum; düşünmeye başladım.	(16)Boş sıralardan birine oturdum; düşünmeye başladım.	- Koruma
(15)Bereket versin cigaram var.	(17)İyi ki sigaram var.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(16)O da olmasa felaket.	(18)Yoksa çok kötü	- Yeniden yazma
(17)Bilmem ne dağındaki petrol arama kampında bir iş teklif etmişlerdi.	(19)Dağın birinde petrol arama kampında bir iş teklif etmişlerdi.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(18)Gitseydim kötü mü olurdu sanki.	(20)Oraya gitmem lazımdı.	- Yeniden yazma
(19)Enayilik işte, parayla pulla değil ki!	(21)Aptallık işte benimki.	-Yeniden yazma
(20)Bir odam olurdu hiç olmazsa, ev kirası düşünmezdim.	(22)Bir odam olurdu, ev kirası düşünmezdim.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(21)Yemek parası düşünmezdim.	(23)Yemek parası düşünmezdim.	-Koruma
(22)Sabahları acı kahvemi içebilir; öğle, akşam yemeklerini kampın tabldotundan yiyebilirdim.	(24)Sabahları acı kahvemi içebilir; öğle, akşam yemeklerini kampın yemeklerinden yiyebilirdim.	-Koruma
(23)Tabldotu düşünür düşünmez karnım guruldamaya başladı.	(25)Yemek düşünür düşünmez karnımdan sesler gelmeye, yani karnım guruldamaya başladı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanlarla genişletme
(24)Demek acıkmışım.	(26)Demek acıkmışım.	-Koruma
(25)Şu yemek denilen şey de tuhaf bir şey.	(27)Şu yemek de tuhaf bir şey.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(26)İnsanlar neler icat etmişler!	(28)İnsanlar neler icat etmişler!	- Koruma
(27)Düpedüz ot yemek yahut çiğ çiğ et yemek dururken neler çıkarmışlar ortaya!	(29)Sadece ot yemek ya da çiğ çiğ et yemek yerine neler çıkarmışlar ortaya!	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(28)Balığı denizden tutacaksın.	(30)Balığı denizden tutacaksın.	- Koruma
		- Sözlükçe

(29)Başka çeşidi olursa olmaz, levrek olacak.	(31)Başka bir çeşidi olma, levrek olacak.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(30)Ateşi yakacaksın, suyu kaynatacaksın, levreği içine atacaksın, haşlandıktan sonra çıkaracaksın, bir tabağa koyacaksın, soğutacaksın, başka bir kabın içine tavuktan çıkan yumurtayı kıracaksın, başlayacaksın çalkalamaya, yumurta hep aynı tarafa doğru çalkalanarak, bir yandan ince ince zeytinyağı döküceksin, zeytinyağı iplik gibi dökülecek.	(32) Ateşi yakacaksın, suyu kaynatacaksın, levreği içine atacaksın, haşlandıktan sonra çıkaracaksın, bir tabağa koyacaksın, soğutacaksın, başka bir kabın içine yumurtayı kıracaksın, çalkalayacaksın, biraz zeytinyağı döküceksin.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(31)Zeytinyağının da hikâyesi ayrı:	(33)Zeytinyağının da hikâyesi ayrı:	- Koruma
(32)Zeytini daldan koparacaksın, ezeceksin, yağını alacaksın.	(34)Zeytini daldan koparacaksın, ezeceksin, yağını alacaksın.	- Koruma
(33)Mutlaka zeytin olacak.	(35)Mutlaka zeytin olacak.	- Koruma
(34)Fındık olsa olmaz, susam olsa olmaz, pamuk olsa olmaz zeytin.	(36)Fındık olmaz, susam olmaz, pamuk olmaz, zeytin olacak.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Art gönderimler -Sözlükçe
(35)Zeytinyağı iplik gibi dökülecek.	(37)Zeytinyağı ince ince gibi dökülecek.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(36)Yumurta ile zeytinyağı koyulaştı mı biraz, limon damlatacaksın.	(38)Yumurta ile zeytinyağı karıştıktan sonra biraz limon ekleyeceksin.	- Bağlantıları açık hale getirme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(37)Onun da kararı var	(39)Ama yeteri kadar damlatman lazım.	-Yeniden yazma
(38)Fazla damlatırsan kesiliverir.	(40)Fazlası yemeği bozar.	- Yeniden yazma
(39)Yumurta ile zeytinyağı kıvamını bir kaşıkla onu soğumuş levreğin üstüne gezdireceksin.	(41)Yumurta ile zeytinyağını bir kaşıkla soğuk levreğin üstüne döküceksin.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(40)Oldu mu sana mayonezli levrek?	(42)Oldu mu sana mayonezli levrek?	-Koruma
(41)Kim bilir belki de olmadı.	(43)Kim bilir belki de olmadı.	-Koruma

42)Olmazsa olmasın, ahçı değilim ya!	(44)Ben aşçı değilim ya!	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma
(43)Mayonezli levreğin de ne hoş bir kokusu vardır!	(45)Mayonezli levreğin de ne hoş bir kokusu vardır!	- Koruma
(44)Acı cevize benzer.	(46)Acı cevize benzer.	-Koruma
(45)Lezzetle kokunun birbirine benzediğini de ilk defa düşünüyorum.	(47) Lezzetle koku nasıl birbirine benzer? (48) Bunu da ilk defa düşünüyorum.	- Karmaşık tümceleri bölme -Art gönderimler
(46)Hem, birader, nene lazım senin mayonezli levrek!	(49)Hem, kardeşim, ne yapacaksın sen mayonezli levreği!	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(47)Onu düşüneneğine ekmek düşünsene!	(50)Onu düşünme, ekmek düşün!	- Art gönderimler
(48)Oh, canım ekmek!	(51)Oh, canım ekmek!	-Koruma
(49)Sıcak ekmek!	(52)Sıcak ekmek!	-Koruma
(50)Taze ekmek!	(53)Taze ekmek!	-Koruma
(51)Yeni çıkarken ne güzel kokar fırınların önü!	(54)Yeni çıkarken ne güzel kokar fırınların önü!	-Koruma
(52)Fırından yeni çıkmış ekmek ne güzel yakar insanın elini!	(55)Fırından yeni çıkmış ekmek ne güzel yakar insanın elini!	-Koruma
(53)Evet, petrol kampına gitmeliydim.	(56)Evet, petrol kampına gitmem gerekiyordu.	- Kiplikleri sözcükle ifade etme
(54)Gerçi şehirden, tanıdıklardan uzak kalacaktım.	(57)Gerçi şehirden, tanıdıklardan uzak kalacaktım.	-Koruma
(55)Ama ne çıkar?	(58)Ama ne olur sanki?	-Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma
(56)Oralarda da ahablar bulamaz mıydım?	(59)Oralarda da ahablar bulamaz mıydım?	-Sözlükçe
(57)Bir petrol kampında ne gibi ahablar bulunabilir, şimdi de onu düşünüyorum.	(60)Bir petrol kampında ne gibi ahablar bulabilirim, şimdi de onu düşünüyorum.	-Edilgen ve ettirgen yapıları etken hale getirme -Sözlükçe
(58)Mesela Amerikalı bir mühendis bulunabilir.	(61)Mesela Amerikalı bir mühendis bulabilirim.	-Edilgen ve ettirgen yapıları etken hale getirme
(59)Mesela Teksaslıdır.	(62)Mesela Teksaslıdır.	- Koruma
(60)Macera dolu bir hayatı vardır.	(63)Macera dolu bir hayatı vardır.	- Koruma
(61)Petrol işi macera işidir.	(64)Petrol işi macera işidir.	- Koruma
(62)Nerden ne çıkacağını kimse bilmez.	(65)Nereden ne çıkacak, bunu kimse bilmez.	-Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma -Art gönderimler

(63)Jeoloji kaidelerine göre bir yerde petrol damarına rastlamak gerekir; araştırmalara girişilir, yıllarca uğraşılır, bir Şey çıkmaz, petrol, yüzyıllarca evvel, oradan kaçmış, başka yere gitmiştir.	(66)Jeoloji kurallarına göre bir yerde petrole rastlamak gerekir. (67)Araştırmalar yapmak, yıllarca uğraşmak gerekir. (68)Sonra bir Şey çıkmaz. (69)Petrol yüzyıllar önce oradan kaçmış, başka yere gitmiştir.	- Karmaşık tümceleri bölme -Edilgen ve ettirgen yapıları etken hale getirme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(64)Buna karşılık, hiç umulmadık bir yerden de günün birinde petrol çıkıverir.	(70)Ama sonra birdenbire bir yerden petrol çıkar.	- Yeniden yazma
(65)İnsan bütün ömrünü bir hayal peşinde tüketebilir yahut bir anda zengin olabilir.	(71)İnsan bütün ömrünü bir hayal peşinde tüketebilir veya bir anda zengin olabilir.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(66)Petrol, büyük bir at yarışıdır.	(72)Petrol, büyük bir at yarışıdır.	- Koruma
(67)Macera işidir, kumar işidir.	(73)Macera işidir, kumar işidir.	- Koruma
(68)Hayatı macerayla dolu Teksaslı da bir kumarbazdır.	(74)Hayatı macerayla dolu Teksaslı da bir kumarbazdır.	- Koruma
(69)İhtimal içki de içer.	(75)Belki içki de içer.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(70)İhtimal güzel bir karısı vardır.	(76)Belki güzel bir karısı vardır.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(71)İçki ile kumara fazla düşkün insanların karıları biraz uçarı olur.	(77)İçki ile kumara fazla düşkün insanların karıları biraz uçarı olur.	- Sözlükçe
(72)İhtimal...	(78)Belki...	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(73)Neyse, geçelim bunları.	(79)Neyse, geçelim bunları.	- Koruma
(74)Ağzı içki kokan, tütün kokan, günün birinde bir kumar masasından milyonlar vurarak kalkacak bir erkeğin de, bir kadın için çekici tarafı yok mu?	(80)Ağzı içki kokan, tütün kokan, günün birinde kumar masasından milyonlar kazanacak bir erkek de kadınlar için çekici değil midir?	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(75)Ama Teksaslı kimden vuracak milyonu?	(81)Ama Teksaslı kimden kazanacak milyonu?	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(76)Bizden mi?	(82)Bizden mi?	- Koruma
(77)Kondu öyleyse yağlı kuyruğa.	-	- Silme

(78)“Ulan, a kerata! Kumar düşüneneğine karnımı doyor,” - derse haksız mı?		- Silme
(79)Bir kundura boyacısı geldi, gözü ayakkaplarımda, “Boyayalım, beyim!” dedi.	(83)Bir ayakkabı boyacısı geldi, gözü ayakkabılarımda, “Boyayalım, beyim!” dedi.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(80)“Eşşoğlu eşek! Ben şimdi boya mı düşünüyorum? Çek bakalım arabani şuradan,” diyecektim; diyemedim.	(84)“Ben şimdi boya mı düşünüyorum? Çek bakalım arabani şuradan.” diyecektim, diyemedim.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(81)Kibarlığım bırakmadı.	(85)Kibarlığım izin vermedi.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(82)“Hayır, kardeşim, istemez,” diye tatlıya bağladım.	(86)“Hayır, kardeşim, istemem.” diye tatlıya bağladım.	- Zamansal ilişkileri standart hale getirme
(83)İhtimal başka ahbablar da bulurdum petrol kampında.	(87)Belki başka ahbablar da bulurdum petrol kampında.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(84)Mesela, yaşlı bir muhasebeci.	(88)Mesela, yaşlı bir muhasebeci.	- Koruma
(85)Biraz alaturka, biraz ehlikeyif, hayvan meraklısı bir adam.	(89)Biraz alaturka, biraz ehlikeyif, hayvan seven bir adam.	- Sözlükçe - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(86)Mesela kedi besler.	(90)Mesela kedi besler.	- Koruma
(87)Kedisinin bir adı vardır.	(91)Kedisinin bir adı vardır.	- Koruma
(88)Mesela Pamuk.	(92)Mesela Pamuk.	- Koruma
(89)Ya kendi adı?	(93)Ya kendi adı?	- Koruma
(90)Kendi adı Ethem Bey olmalı.	(94)Adının Ethem Bey olması lazım.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Kiplikleri sözcükle ifade etme - Sözlükçe
(91)Ethem Bey’in aksine pek alafranga bir de genç bulunmalı kampta.	(95)Ethem Bey’in aksine alafranga bir de genç olması lazım kampta	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Kiplikleri sözcükle ifade etme
(92)Mevkii şef olmalı.	(96)Pozisyonu şef olması lazım.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme - Kiplikleri sözcükle ifade etme
(93)İngilizce bilmeli.	(97)İngilizce bilmesi lazım.	- Kiplikleri sözcükle ifade etme
(94)Ethem Bey’e inat, Erdoğan köpek beslemeli. Robinson.	(98)Ethem Bey’in aksine, Erdoğan’ın köpek beslemesi lazım.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme

		- Kiplikleri sözcükle ifade etme
(95)Robinson.	(99)Robinson.	- Koruma
(96)Erdoğan da kim?	(100)Erdoğan da kim?	- Koruma
(97)Ha!	(101)Ha!	- Koruma
(98)Erdoğan da işte o gencin adı.	(102)Erdoğan da işte o gencin adı.	- Koruma
(99)Köpeğinin de bir adı olmalı.	(103)Köpeğinin de bir adı olması lazım.	- İçerik sadeleştirme
(100)Ne olmalı?	(104)Ne olması lazım?	- İçerik sadeleştirme
(101)Ethem Bey'e inat, alafranga bir isim.	(105)Ethem Bey'e inat, alafranga bir isim.	-Sözlükçe
(102)Mesela	(105) Mesela	- Koruma
(103)Gerçi petrol kampından deniz görünmez.	(106)Aslında petrol kampından deniz görünmez.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(104)Ama ne çıkar, köpeğin adı Robinson olsun.	(107)Ama önemli değil, köpeğin adı Robinson olsun.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(105)Erdoğan biraz şiirle uğraşmalı.	(108)Erdoğan'ın biraz şiirle uğraşması lazım.	- İçerik sadeleştirme
(106)Yazmamalı da, konuşmamalı.	(109)Yazmasın da, konuşmasın da.	- İçerik sadeleştirme
(107)Ara sıra mısralar okumalı.	(110)Ara sıra mısralar okusun.	- İçerik sadeleştirme -Sözlükçe
(108)Ne iyi olurdu!	(111)Ne iyi olurdu!	- Koruma
(109)Onunla hep şiirden söz açardık.	(112)Onunla hep şiirden konuşurduk.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(110)O, ihtimali giyimi kuşamıyla modern bir genç olmasına rağmen, kafasıyla bir hayli eski olacaktı.	(113)O, kıyafetleriyle modern bir genç ama kafası ve düşünceleriyle eski olacaktı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanlarla genişletme
(111)Mesela şair olarak Haşim'i severdi.	(114)Mesela şair olarak Haşim'i severdi.	- Koruma
(112)Hatta Haşim'i sevmeyi bir ilerilik bile sayabilirdi.	(115)Hatta Haşim'i sevmeyi modernlik olarak bile düşünebilirdi.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(113)Bense Nazım Hikmet'i severim.; bir türlü anlaşamazdık.	(116)Ama ben Nazım Hikmet'i severim.; bir türlü anlaşamazdık.	- Bağlantıları açık hale getirme

(114)O bana “şiiirle maddenin bağdaşamayacağıımı, şiiirin, görünmez parmakların içimizdeki tellerden çıkardığı ilahi nağmeler olduğunu” söylerdi.	(117)O bana “Şiiirle madde aynı değildir, şiiir içimizdeki bir müziktir derdi.	- Yeniden yazma
(115)Zavallı ben, bu sözlerle ne demek istediğini sormaya bile cesaret edemezdim.	(118)Zavallı ben, bu sözleri anlamazdım ve sormaya bile cesaret edemezdim.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(116)Onun inancımı sarsmaya gücüm yetmezdi ki!	(119)Onun fikirlerini değiştirmeye gücüm yetmezdi	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(117)Ama ne olursa olsun, bütün sofralar gibi, bu delikanlının da sevimli tarafları olabilirdi.	(120)Yine de bu delikanlının da sevimli tarafları olabilirdi.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(118)Kendisini öğrendiklerinden geçirmeye gücüm yetmeyeceğini bildiğim halde onunla şiiir tartışmalarına tutulmaktan da kendimi alamazdım.	(121)Onun fikirlerini değiştiremezdim ama yine de onunla tartışmaktan vazgeçemezdim.	- Yeniden yazma
(119)Benim şiiir Orhan Veli olduğumu da herhalde öğrenmemeliydi.	(122)Benim şiiir Orhan Veli olduğumu da bilmemesi lazımdı.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -İçerik sadeleştirme
(120)Gözünden fena düşerdim yoksa.	(123)Yoksa gözünden düşerdim.	-Devrik yapıları düzenleme - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(121)Hatta aleyhimde atıp tuttuğunu bile duysam kendimi tanıtmamalıydım.	(124)Hatta hiçbir zaman benim adımı bilmemesi lazımdı.	- Yeniden yazma
(122)Varsın o rahat konuşsun.	(125)Önemli değil o rahat konuşsun.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(123)Desin ki: “Orhan Veli mi? Onlar da mı şiiir? Bırak şu bopstilleri Allah aşkına! Bu türlü maskaralıklar Avrupa’da çoktan geçti. Yazsalar ya vezinli, kafiyeli doğru dürüst şiiir. Yazsalar ya! Sıkı mı? Yazamayınca ne yapacaklar? Tabi böyle bin bir şaklabanlıkla nazar-ı dikkati celbetmeye	(126)Desin ki: “Orhan Veli mi? Onlar da mı şiiir? Bırak şunları Allah aşkına! Bu türlü hareketler Avrupa’da çoktan geçti. Doğru dürüst şiiir yazamazlar. O zaman ne yapacaklar? Tabi böyle dikkat çekmeye çalışacaklar. Kolay iş bunlar, kardeşim, kolay iş.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme

çalışacaklar. Kolay iş bunlar, Halbuki sanat o kadar kolay kardeşim, kolay iş. Halbuki değil.”
sanat o kadar kolay değil.”

(124)Varsın söylesin Erdoğan.	(127)Önemli değil söylesin Erdoğan.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(125)Söylesin.	(128)Söylesin.	- Koruma
(126)Boşaltsın içini.	(129)Boşaltsın içini.	- Koruma
(127)Tutup ona şiir nazariyeleri döktürecek değilim ya!	(130)Ona şiiri anlatamam ya!	- Yeniden yazma
(128)Hem ne işe yarar zaten?	(131)Hem ne işe yarar zaten?	- Koruma
(129)Karşı gelebilir miyim peşin hükümlere?	(132)Karşı gelebilir miyim önyargılara?	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(130)Önümden, temiz pak giyinmiş bir kızla, kılıpıranga kızıl çengi bir delikanlı geçiyor.	(133)Önümden, temiz ve güzel kıyafetli bir kızla bir delikanlı geçiyor.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(131)Ellerinde küçük bir kesekâğıdı var.	(134)Ellerinde küçük bir kağıt torba var.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(132)Şamfıstığı yiyorlar!	(135)Fıstık yiyorlar!	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(133)Ekmek yiyin be, ekmek!	(136)Ekmek yiyin be, ekmek!	- Koruma
(134)Şamfıstığının sırası mı şimdi?	(137)Fıstığın zamanı mı şimdi?	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(135)Odamız, yaz günleri, çinkodan damın altında yanar durur.	(138)Odamız, yaz günleri, güneşin altında yanar.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(136)Havada bir petrol kokusu vardır.	(139)Havada bir petrol kokusu vardır.	- Koruma
(137)Akşam üzerleri, kulelerde çalışan işçilerin gündeliklerini dağıtırım.	(140)Akşam üzerleri, kulelerde çalışan işçilerin gündeliklerini dağıtırım.	- Sözlükçe
(138)Gün battıktan sonra ortalık biraz serinler.	(141)Gün battıktan sonra ortalık biraz serinler.	- Koruma
(139)Külrengi dağlara karşı düşüncelere dalmak hoş olabilir.	(142)Gri dağlara karşı düşüncelere dalmak hoş olabilir.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(140)Geceleri portatif karyolamda huzur içinde yatarım.	(143)Geceleri portatif karyolamda huzur içinde yatarım.	- Sözlükçe
(141)Sabahları Şehmuz'un beyaz dişli kızı Meryemke süt getirir.	(144)Sabahları Şehmuz'un beyaz dişli kızı Meryemke süt getirir.	- Koruma
(142)Kirli çamaşırlar varsa alıp yıkamaya götürür.	(145)Kirli çamaşırları alıp yıkamaya götürür.	- İçerik sadeleştirme

(143)Aylarca kadınsız yaşamışsızdır.	(146)Aylarca kadınsız yaşamışsızdır.	- Koruma
(144)Meryemke'nin göğsüne, kalçalarına baktıkça aklımdan kötü kötü şeyler geçer.	(147)Meryemke'nin göğsüne, kalçalarına bakınca aklımdan kötü kötü şeyler geçer.	- İçerik sadeleştirme
(145)Ama tutarım kendimi.	(148)Ama tutarım kendimi.	- Koruma
(146)Tutarım, elimden bir kaza çıkamasın diye.	(149)Tutarım, kötü bir şey yapmamak için.	- Yeniden yazma
(147)Ara sıra vilayet merkezinden kamyon gelir.	(150)Ara sıra şehir merkezinden kamyon gelir.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(148)Kamyoncuya mektup sorarız; "Yok!" der.	(151)Kamyoncuya mektup sorarız; "Yok!" der.	- Koruma
(149)"İyi su geldi mi?" deriz; "Gelmedi!" der.	(152)"İyi su geldi mi?" deriz; "Gelmedi!" der.	- Koruma
(150)İshal oluruz.	(153)İshal oluruz.	- Sözlükçe
(151)İlaç ısmarlarız.	(154)İlaç ısmarlarız.	- Koruma
(152)İlaç gelinceye kadar iyileşemeyiz.	(155)İlaç gelinceye kadar iyileşemeyiz.	- Koruma
(153)Apteshaneler bir hayli uzaktadır.	(156)Tuvaletler çok uzaktadır.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(154)Veca ansızın bastırır.	(157)Ağrı birden başlar.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(155)Koşup apteshaneye gitmek bir meseledir.	(158)Koşup tuvalete gitmek zor iştir.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(156)Onun için odalarda oturak buldururuz.	(159)Onun için odalarda oturak yani portatif tuvalet buldururuz.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanlarla genişletme
(157)Ben Erdoğan'la aynı odada yatarım.	(160)Ben Erdoğan'la aynı odada yatarım.	- Koruma
(158)Akşamları ya kâğıt oynarız ya şiirden bahsederiz.	(161)Akşamları ya kâğıt oynarız ya şiirden bahsederiz.	- Koruma
(159)O yine Haşim'i tutturur.	(162)O yine Haşim'i anlatır.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(160)Ben kabul etmek istemem; o kızar.	(163)Ben kabul etmek istemem; o kızar.	- Koruma
(161)"Haşim, Haşim!" derken birden karnı ağrımaya başlar.	(164)"Haşim, Haşim!" derken birden karnı ağrımaya başlar.	- Koruma
(162)Oturduğu yerden "oturak" diye bağırarak dar atar kendini.	(165)Oturduğu yerden "tuvalet" diye bağırarak zor atar kendini.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(163)Telaştan yüzü mosmor kesilmiştir.	(166)Yüzü mosmor olmuştur.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme

(164)Karyolanın altından oturağı çeker; oturur üstüne.	(167)Karyolanın altından oturağı çeker; oturur üstüne.	- Koruma
(165)Yüzüne hemen sükûnet gelir.	(168)Yüzüne hemen huzur gelir.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(166)Rahatlar.	(169)Rahatlar.	- Koruma
(167)Biraz evvelki karın ağrısını bir anda unuttur.	(170)Biraz önceki karın ağrısını bir anda unuttur.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(168)Gözleri, uzak bir noktada, dalgın, düşünür.	(171)Gözleri, uzak bir noktada, dalgın, düşünür.	- Koruma
(169)Sonra bana döner, bütün fikirlerini özetleyen bir mısra mırıldanır:	(172)Sonra bana döner, bütün fikirlerini bir mısrayla kısaca anlatır:	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(170) <i>Melali anlamayan nesle âşinâ değiliz.*</i>	(173) <i>Sıkıntıyı, üzüntüyü anlamayan nesli tanımıyoruz.</i>	- Yeniden yazma - Sözlükçe
(171)Oturduğum sıradan kalktım.	(174)Koltuğumdan kalktım.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(172)Bahçe biraz daha kalabalıklaşmıştı.	(175)Bahçe biraz daha kalabalıklaşmıştı.	- Koruma
(173)Başkalarının oturduğu sıraların önünden geçerek kapıya doğru yürüdüm.	(176)Başkalarının önünden geçerek kapıya doğru yürüdüm.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(174)Herkes başka bir şey konuşuyor.	(177)Herkes başka bir şey konuşuyor.	- Koruma
(175)Her önünden geçtiğim insanın söylediklerine kulak misafiri oluyorum.	(178)İnsanları dinliyorum.	- Yeniden yazma
(176)Söylenenlerin pek azını duyabiliyorum.	(179)Çok az şey duyabiliyorum.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(177)Biri şey diyor: "... Ben," diyor, "malımı bilirim. Onun yiyeceği halt..."	(180)Biri şey diyor: "... Ben," diyor, "malımı bilirim. Onun yapamaz..."	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(178)Geçiyorum.	(181)Geçiyorum.	- Koruma
(179)Onun yiyeceği halt..."	(182)O yapamaz..."	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(180)Yaklaştığım sıradan başka kelimeler duyuyorum:	(183)Diğer insanlara yaklaşıyorum. (184)Başka kelimeler duyuyorum:	- Karmaşık tümceleri bölme İçerik sadeleştirme
(181)"... tayin emri imzadan çıkıncaya kadar biçare..."	(185)"... mecbur imzayı beklemek lazım..."	- Yeniden yazma
(182)Geçiyorum.	(186)Geçiyorum.	- Koruma
	(187)Her masadan kulağında birkaç kelime kalıyor.	- Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme

(183)Her geçtiğim sıradan kulağında birkaç kelime kalıyor.	(188)Bir filmi orta yerinden ve gözlerim kapalı seyrederek gibiyim:	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(184)Bir filmi orta yerinden ve gözlerim kapalı seyrederek gibiyim:	(189)“... Sultan Hamit devri daha iyi imiş...”, “... kadar döviz getirir.	- Koruma
(185)“... Sultan Hamit devri daha iyi imiş...”, “... kadar döviz getirir.	(190)Olay dış işlerinde...”, “... ikinci penaltı haksızdı ama...”, “ burada da sivil memurlar ama...”, “ burada da sivil ürkütmeden sayılmıyor...”, “... yemekten yemek üstüne hazmettirir...” sonra iyi olur...”	- Zamansal ilişkileri standart hale getirme
(186)Vakıa hariciyede...”, “... ikinci penaltı haksızdı ama...”, “ burada da sivil memurlar ama...”, “ burada da sivil ürkütmeden sayılmıyor...”, “... yemekten yemek üstüne hazmettirir...” sonra iyi olur...”	(191)Burnuma güzel bir et kokusu geldi.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(187)Burnuma esaslı bir et kokusu geldi.	(192)Hayal filan değil, sahici kokuydu.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(188)Hayal filan değil, sahici kokuydu.	(193)Bir yerde köfte filan kızartılıyordu herhalde.	- Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(189)Bir yerde köfte filan kızartılıyordu herhalde.	(194)Birden, sesleri duymaz oldum.	- Edilgen ve ettirgen yapıları etken hale getirme
(190)Birden, sesleri duymaz oldum.	(195)Sağa sola bakınmaya başladım.	- Art gönderimler
(191)Sağa sola bakınmaya başladım.	(196)Elbette bu kokunun bir de dumanı olacaktı elbet.	- Koruma
(192)Bu kokunun bir de dumanı olacaktı elbet.	(196)Elbette bu kokunun bir de dumanı olacaktı.	- Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme -Devrik yapıları düzenleme

Çizelge 18 İşsizlik öyküsünün A2 düzeyinde sadeleştirme işlemi

SÖZLÜKÇE

Ahbap: Yakın ilişki kurulan kişi.

Alafranga: Avrupa kültürüne özgü olan, alaturka karşıtı.

Alaturka: Eski Türk gelenek, görenek, töre ve hayatına uygun, alafranga karşıtı.

Ehlikeyif: Rahatına düşkün, keyif sahibi.

Gündelik: Gün hesabıyla veya her gün ödenen para.

İshal: Bir tür hastalık.

Karyola: Üzerine yatak konulup yatılan tahta veya metal ev eşyası.

Levrek: Bir balık türü.

Mısra: Şiirin satırlarından her biri, dize.

Nesil: Yaklaşık olarak aynı yıllarda doğmuş kişiler, kuşak.

Susam:

Uçarı: Söz dinlemeyen, baskı altına alınamayan, şımarık davranan kişi.

SORULAR

- 1- Yazar, petrol kampındaki işi kabul etmemiştir.
 Doğru Yanlış
- 2- Petrol kampındaki Erdoğan'ın kedisinin adı Robinson'dur.
 Doğru Yanlış
- 3- Yazar, şairlerden en çok Nazım Hikmet'i sevmektedir.
 Doğru Yanlış
- 4- Yazarın önünden geçen gençler Şamfıstığı yiyorlar.
 Doğru Yanlış
- 5- Yazar petrol kampında Ethem Bey'le aynı odada kalmaktadır.
 Doğru Yanlış

4.6.4. A1 Düzeyi

Özgün Metin	Değiştirilmiş Metin	Uygulanan İşlem
(1)İşsizlik kötü şey vesselam.	(1)İşsizlik kötü şey.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(2)İşsizliğin kötü olduğunu da yalnız aç kaldığım zamanlar düşünüyorum.	(2)Bunu da yalnız açken düşünüyorum.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(3)Can sıkıntısından bunaldığım sıralarda da düşünsem ya.	(3) Bazen canım sıkılıyor. (4)Aslında o zamanlarda düşünmek daha iyi.	- Karmaşık tümceleri bölme -Yeniden yazma
(4)Olmuyor.	(5)Olmuyor	- Koruma
(5)Bu bahçeye de hep böyle zamanlarımda gelirim.	(6) Bu bahçeye de hep böyle zamanlarımda geliyorum.	- Zamansal ilişkileri standart hale getirme
(6)Neden acaba?	(7)Neden acaba?	- Koruma
(7)Etraftakilerin de çoğu işsiz.	(8)Etraftaki insanların da çoğu işsiz.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanlarla genişletme

(8)Bu bahçe sadece kaderleri bu yolda ortak olanları mı çekiyor dersiniz.	(9)Bu bahçe sadece kaderleri ortak insanlar için mi acaba?	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma
(9)Olabilir.	(10)Olabilir.	- Koruma
(10)Vakit öğleyi geçiyor.	(11)Vakit öğleyi geçiyor.	- Koruma
(11)Açlıktan bahsettim ama pek de aç değilim.	(12)Açlıktan bahsettim ama pek de aç değilim.	- Koruma
(12)Bununla beraber, neden bilmem, etraftakilerden utanıyorum.	(13)Bununla beraber, neden bilmiyorum, etraftakilerden utanıyorum.	- Zamansal ilişkileri standart hale getirme
(13)Herkesin yemeğe gittiği bir saatte benim, parasız pulsuz buralarda dolaşmam bir suçmuş gibi geliyor bana.	(14)Herkes bu saatlerde yemeğe gidiyor. (15)Ama buralarda parasız dolaşmak bana suç gibi geliyor.	- Karmaşık tümceleri bölme -Zamansal ilişkileri standart hale getirme - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(14)Boş sıralardan birine oturdum; düşünmeye başladım.	(16)Boş masalardan birine oturdum; düşündüm	- İçerik sadeleştirme
(15)Bereket versin cigaram var.	(17)İyi ki sigaram var.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(16)O da olmasa felaket.	(18)Yoksa çok kötü	- Yeniden yazma
(17)Bilmem ne dağındaki petrol arama kampında bir iş teklif etmişlerdi.	(19)Dağın birinde petrol kampında bir iş teklif ettiler.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme - Zamansal ilişkileri standart hale getirme - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(18)Gitseydim kötü mü olurdu sanki.	(20)Gitmedim ama şimdi pişmanım.	- Yeniden yazma
(19)Enayilik işte, parayla pulla değil ki!	(21)Aptallık işte benimki.	-Yeniden yazma
(20)Bir odam olurdu hiç olmazsa, ev kirası düşünmezdim.	(22)Belki bir odam olacaktı, ev kirası düşünmeyecektim.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Zamansal ilişkileri standart hale getirme -Art gönderimler

(21)Yemek düşünmezdim.	parası	(23)Yemek düşünmecektim.	parası	- Zamansal ilişkileri standart hale getirme
(22)Sabahları acı kahvemi içebilir; öğle, akşam yemeklerini kampın tabldotundan yiyebilirdim.		(24)Sabahları kahvemi içebilecektim. (25)Öğle ve akşam yemeklerini kampın yemeklerinden yiyecektim.		- Karmaşık tümceleri bölme - Zamansal ilişkileri standart hale getirme - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(23)Tabldotu düşünmez karnım guruldama başladı.	düşünür	(26)Yemek ve hemen sesler geldi.	düşündüm karnımdan	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -İçerik sadeleştirme
(24)Demek acıkmışım.		-		- Silme
(25)Şu yemek denilen şey de tuhaf bir şey.		(27)Şu yemek de tuhaf bir şey.		- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(26)İnsanlar neler icat etmişler!		(28)İnsanlar neler icat ediyorlar!		- Zamansal ilişkileri standart hale getirme - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(27)Düpedüz ot yemek yahut çiğ çiğ et yemek dururken neler çıkarmışlar ortaya!		(29)Sadece ot yemek ya da çiğ çiğ et yemek yerine neler çıkardılar ortaya!		- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme - Zamansal ilişkileri standart hale getirme
(28)Balığı denizden tutacaksın.		(30)Balığı denizden tutacaksın.		- Koruma - Sözlükçe
(29)Başka çeşidi olursa olmaz, levrek olacak.		(31)Başka bir çeşidi olmuyor, levrek olacak.		- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Zamansal ilişkileri standart hale getirme
(30)Ateşi yakacaksın, suyu kaynatacaksın, levreği içine atacaksın, haşlandıktan sonra çıkaracaksın, bir tabağa koyacaksın, soğutacaksın, başka bir kabın içine tavuktan çıkan yumurtayı kıracaksın, başlayacaksın çalkalamaya,		(32) Ateşi yakacaksın, suyu kaynatacaksın, levreği içine atacaksın. (33)Haşlandıktan sonra çıkaracaksın, bir tabağa koyacaksın, soğutacaksın. (34)Başka bir kabın içine		- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Karmaşık tümceleri bölme

yumurta hep aynı tarafa doğru çalkalanarak, bir yandan ince ince zeytinyağı dökülecek.	yumurtayı kıracaksın, çalkalayacaksın, biraz zeytinyağı dökülecek.	
(31)Zeytinyağının da hikâyesi ayrı:	(35)Zeytinyağının da hikâyesi ayrı:	- Koruma
(32)Zeytini daldan koparacaksın, ezeceksin, yağın alacaksın.	(35)Zeytini daldan koparacaksın, ezeceksin, yağın alacaksın.	- Koruma
(33)Mutlaka zeytin olacak.	(36)Mutlaka zeytin olacak.	- Koruma
(34)Fındık olsa olmaz, susam olsa olmaz, pamuk olsa olmaz zeytin.	(37)Fındık olmaz, pamuk olmaz, zeytin olacak.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Art gönderimler -Sözlükçe
(35)Zeytinyağı iplik gibi dökülecek.	(38)Zeytinyağı ince ince dökülecek.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(36)Yumurta ile zeytinyağı koyulaştı mı biraz, limon damlatacaksın.	(39)Yumurta ile zeytinyağı karıştıktan sonra biraz limon ekleyeceksin.	- Bağlantıları açık hale getirme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(37)Onun da kararı var	(40)Ama yeteri kadar damlatacaksın.	-Yeniden yazma
(38)Fazla damlatırsan kesiliverir.	(41)Fazlası yemeği kötü yapıyor.	- Yeniden yazma
(39)Yumurta ile zeytinyağı kıvamını bir kaşıkla onu soğumuş levreğin üstüne gezdireceksin.	(42)Yumurta ile zeytinyağını bir kaşıkla soğuk levreğin üstüne döküleceksin.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(40)Oldu mu sana mayonezli levrek?	(43)Oldu mu sana mayonezli levrek?	-Koruma
(41)Kim bilir belki de olmadı.	(44)Kim biliyor belki de olmadı.	- Zamansal ilişkileri standart hale getirme
42)Olmazsa olmasın, ahçı değilim ya!	(45)Ben aşçı değilim ya!	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma
(43)Mayonezli levreğin de ne hoş bir kokusu vardır!	(46)Mayonezli levreğin de ne hoş bir kokusu vardır!	- Koruma

(44)Acı cevize benzer.	(47)Acı cevize benziyor.	- Zamansal ilişkileri standart hale getirme
(45)Lezzetle kokunun birbirine benzediğini de ilk defa düşünüyorum.	(48) Lezzetle koku nasıl birbirine benziyor? (49) Bunu da ilk defa düşünüyorum.	- Karmaşık tümceleri bölme -Art gönderimler - Zamansal ilişkileri standart hale getirme
(46)Hem, birader, nene lazım senin mayonezli levrek!	(50)Hem, kardeşim, ne yapacaksın sen mayonezli levreği!	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(47)Onu düşüneneğine ekmek düşünsene!	(51)Onu düşünme, ekmek düşün!	- Art gönderimler
(48)Oh, canım ekmek!	(52)Oh, canım ekmek!	-Koruma
(49)Sıcak ekmek!	(53)Sıcak ekmek!	-Koruma
(50)Taze ekmek!	(54)Taze ekmek!	-Koruma
(51)Yeni çıkarken ne güzel kokar fırınların önü!	(55)Ne güzel kokuyor fırınların önü!	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Zamansal ilişkileri standart hale getirme
(52)Fırından yeni çıkmış ekmek ne güzel yakar insanın elini!	(56)Sıcak ekmek, insanın elini ne güzel yakıyor!	- Devrik yapıları düzenleme - Zamansal ilişkileri standart hale getirme
(53)Evet, petrol kampına gitmeliydim.	(57)Evet, petrol kampına gitmem lazımdı.	- Kiplikleri sözcükle ifade etme
(54)Gerçi şehirden, tanıdıklardan uzak kalacaktım.	(58)Aslında şehirden, tanıdıklardan uzak kalacaktım.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(55)Ama ne çıkar?	(59)Ama ne önemi var sanki?	-Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma
(56)Oralarda da ahablar bulamaz mıydım?	(60)Oralarda da arkadaşlar bulmak çok zor değil bence.	-Art gönderimler
(57)Bir petrol kampında ne gibi ahablar bulunabilir, şimdi de onu düşünüyorum.	(61)Bir petrol nasıl kampında arkadaşlar bulacağım, şimdi de onu düşünüyorum.	-Edilgen ve ettirgen yapıları etken hale getirme -Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme - Zamansal ilişkileri standart hale getirme
(58)Mesela Amerikalı bir mühendis bulunabilir.	(62)Mesela Amerikalı bir mühendis.	-Edilgen ve ettirgen yapıları etken hale getirme - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(59)Mesela Teksaslıdır.	(63)Mesela Teksaslıdır.	- Koruma

(60)Macera dolu bir hayatı vardır.	(64)Macera dolu bir hayatı vardır.	- Koruma
(61)Petrol işi macera işidir.	(65)Petrol maceralıdır.	- İçerik sadeleştirme
(62)Nerden ne çıkacağını kimse bilmez.	(66)Nereden ne çıkacak, bunu kimse bilmiyor.	-Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma -Art gönderimler - Zamansal ilişkileri standart hale getirme
(63)Jeoloji kaidelerine göre bir yerde petrol damarına rastlamak gerekir; araştırmalara girilir, yıllarca uğraşılır, bir şey çıkmaz, petrol, yüzyıllarca evvel, oradan kaçmış, başka yere gitmiştir.	(67)Jeoloji kurallarına göre bir yerde petrole rastlamak gerekiyor. (68)Araştırmalar yapmak, yıllarca uğraşmak gerekiyor. (69)Sonra bir şey çıkmıyor. (70)Belki petrol yüzyıllar önce oradan kaçtı, başka yere gitti.	- Karmaşık tümceleri bölme -Edilgen ve ettirgen yapıları etken hale getirme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Bağlantıları açık hale getirme - Zamansal ilişkileri standart hale getirme
(64)Buna karşılık, hiç umulmadık bir yerden de günün birinde petrol çıkıverir.	(71)Ama sonra birdenbire bir yerden petrol çıkıyor.	- Yeniden yazma
(65)İnsan bütün ömrünü bir hayal peşinde tüketebilir yahut bir anda zengin olabilir.	(72)İnsan bazen ömrünü bir hayal için harcıyor veya bir anda zengin oluyor.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme - Zamansal ilişkileri standart hale getirme -Art gönderimler
(66)Petrol, büyük bir at yarışıdır.	(73)Petrol, büyük bir at yarışıdır.	- Koruma
(67)Macera işidir, kumar işidir.	(74)Macera işidir, kumar işidir.	- Koruma
(68)Hayatı macerayla dolu Teksaslı da bir kumarbazdır.	(75)Hayatı macerayla dolu Teksaslı da bir kumarbazdır.	- Koruma
(69)İhtimal içki de içer.	(76)Belki içki de içiyor.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme - Zamansal ilişkileri standart hale getirme
(70)İhtimal güzel bir karısı vardır.	(77)Belki güzel bir karısı vardır.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme

(71)İçki ile kumara fazla düşkün insanların karıları biraz - uçarı olur.			- Silme
(72)İhtimal...	(78)Belki...		- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(73)Neyse, geçelim bunları.	(79)Neyse, bunları.	geçelim	- Koruma
(74)Ağzı içki kokan, tütün kokan, günün birinde bir kumar masasından milyonlar vurarak kalkacak bir erkeğin de, bir kadın için çekici tarafı yok mu?			- Silme
(75)Ama Teksaslı kimden vuracak milyonu?			- Silme
(76)Bizden mi?			- Silme
(77)Kondu öyleyse yağlı kuyruğa.			- Silme
(78)“Ulan, a kerata! Kumar düşüneceğine karnını doyur,” derse haksız mı?			- Silme
(79)Bir kundura boyacısı geldi, gözü ayakkaplarımda, “Boyayalım, beyim!” dedi.	(80)Bir ayakkabı boyacısı geldi, gözü ayakkabılarımda, “Boyayalım, beyim!” dedi.		- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(80)“Eşşoğlu eşek! Ben şimdi boya mı düşünüyorum? Çek bakalım arabayı şuradan,” diyecektim; diyemedim.	(81)“Ben şimdi boya mı düşünüyorum? Çekil şuradan.” diyecektim, diyemedim.		- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(81)Kıbarlığım bırakmadı.	(82)Kıbarlığım izin vermedi.		- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(82)“Hayır, kardeşim, istemez,” diye tatlıya bağladım.	(83)“Hayır, kardeşim, istemiyorum.” dedim.		- Zamansal ilişkileri standart hale getirme - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(83)İhtimal başka ahbablar da bulurdum petrol kampında.	(84)Belki başka arkadaşlar da buluyorum petrol kampında.		- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme - Zamansal ilişkileri standart hale getirme
(84)Mesela, yaşlı bir muhasebeci.	(85)Mesela, yaşlı bir muhasebeci.		- Koruma
			- Sözlükçe

(85)Biraz alaturka, biraz ehlikeyif, hayvan meraklısı bir adam.	(86)Biraz alaturka, biraz ehlikeyif, hayvan seven bir adam.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(86)Mesela kedi besler.	(87)Mesela kedi besliyor.	- Zamansal ilişkileri standart hale getirme
(87)Kedisinin bir adı vardır.	(88)Kedisinin bir adı vardır.	- Koruma
(88)Mesela Pamuk.	(89)Mesela Pamuk.	- Koruma
(89)Ya kendi adı?	(90)Ya kendi adı?	- Koruma
(90)Kendi adı Ethem Bey olmalı.	(91)Adının Ethem Bey olması lazım.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Kiplikleri sözcükle ifade etme - Sözlükçe
(91)Ethem Bey'in aksine pek alafranga bir de genç bulunmalı kampta.	(92)Ethem Bey'in aksine alafranga bir de genç olması lazım kampta	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Kiplikleri sözcükle ifade etme
(92)Mevkii şef olmalı.	(93)Pozisyonu şef olması lazım.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme - Kiplikleri sözcükle ifade etme
(93)İngilizce bilmeli.	(94)İngilizce bilmesi lazım.	- Kiplikleri sözcükle ifade etme
(94)Ethem Bey'e inat, Erdoğan köpek beslemeli. Robinson.	(95)Ethem Bey'in aksine, Erdoğan'ın köpek beslemesi lazım.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme - Kiplikleri sözcükle ifade etme
(95)Robinson.	(96)Robinson.	- Koruma
(96)Erdoğan da kim?	(97)Erdoğan da kim?	- Koruma
(97)Ha!	(98)Ha!	- Koruma
(98)Erdoğan da işte o gencin adı.	(99)Erdoğan da işte o gencin adı.	- Koruma
(99)Köpeğinin de bir adı olmalı.	(100)Köpeğinin de bir adı olması lazım.	- İçerik sadeleştirme
(100)Ne olmalı?	(104)Ne olması lazım?	- İçerik sadeleştirme
(101)Ethem Bey'e inat, alafranga bir isim.	(105)Ethem Bey'e inat, alafranga bir isim.	-Sözlükçe
(102)Mesela	(105) Mesela	- Koruma
(103)Gerçi petrol kampından deniz görünmez.	(106)Aslında petrol kampından deniz görünmez.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(104)Ama ne çıkar, köpeğin adı Robinson olsun.	(107)Ama önemli değil, köpeğin adı Robinson olsun.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme

(105)Erdoğan biraz şiirle uğraşmalı.	(108)Erdoğan'ın biraz şiirle uğraşması lazım.	- İçerik sadeleştirme
(106)Yazmamalı konuşmamalı.	da, (109)Yazmasın konuşmasın da.	- İçerik sadeleştirme
(107)Ara sıra mısralar okumalı.	(110)Ara sıra mısralar okusun.	- İçerik sadeleştirme -Sözlükçe
(108)Ne iyi olurdu!	(111)Ne iyi olurdu!	- Koruma
(109)Onunla hep şiirden söz açardık.	(112)Onunla hep şiirden konuşurduk.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(110)O, ihtimali giyimi kuşamıyla modern bir genç olmasına rağmen, kafasıyla bir hayli eski olacaktı.	(113)O, kıyafetleriyle modern bir genç ama kafası ve düşünceleriyle eski olacaktı.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanlarla genişletme
(111)Mesela şair olarak Haşim'i severdi.	(114)Mesela şair olarak Haşim'i severdi.	- Koruma
(112)Hatta Haşim'i sevmeyi bir ilerilik bile sayabilirdi.	(115)Hatta Haşim'i sevmeyi modernlik olarak bile düşünebilirdi.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(113)Bense Nazım Hikmet'i severim.; bir türlü anlaşılamazdık.	(116)Ama ben Nazım Hikmet'i severim.; bir türlü anlaşılamazdık.	- Bağlantıları açık hale getirme
(114)O bana "şiirle maddenin bağdaşamayacağını, şiirin, görünmez parmakların içimizdeki tellerden çıkardığı ilahi nağmeler olduğunu" söylerdi.	(117)O bana "Şiirle madde aynı değildir, şiir içimizdeki bir müziktir derdi.	- Yeniden yazma
(115)Zavallı ben, bu sözlerle ne demek istediğini sormaya bile cesaret edemezdim.	(118)Zavallı ben, bu sözleri anlamazdım ve sormaya bile cesaret edemezdim.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(116)Onun inancını sarsmaya gücüm yetmezdi ki!	(119)Onun fikirlerini değiştirmeye gücüm yetmezdi	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(117)Ama ne olursa olsun, bütün sofralar gibi, bu delikanlının da sevimli tarafları olabilirdi.	(120)Yine de bu delikanlının da sevimli tarafları olabilirdi.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(118)Kendisini öğrendiklerinden geçirmeye	(121)Onun fikirlerini değiştiremezdim ama	- Yeniden yazma

gücüm yetmeyeceğini bildiğim yine de onunla halde onunla şiir tartışmalarına tartışmaktan tutulmaktan da kendimi vazgeçemedim. alamazdım.

(119)Benim şair Orhan Veli olduğumu da herhalde öğrenmemeliydi.	(122)Benim şair Orhan Veli olduğumu da bilmemesi lazımdı.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -İçerik sadeleştirme
(120)Gözünden fena düşerdim yoksa.	(123)Yoksa gözünden düşerdim.	-Devrik yapıları düzenleme - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(121)Hatta aleyhimde atıp tuttuğunu bile duysam kendimi tanıtmamalıydım.	(124)Hatta hiçbir zaman benim adımı bilmemesi lazımdı.	- Yeniden yazma
(122)Varsın o rahat konuşsun.	(125)Önemli değil o rahat konuşsun.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(123)Desin ki: “Orhan Veli mi? Onlar da mı şair? Bırak şu bopstilleri Allah aşkına! Bu türlü maskaralıklar Avrupa’da çoktan geçti. Yazsalar ya vezinli, kafiyeli doğru dürüst şiir. Yazsalar ya! Sıkı mı? Yazamayınca ne yapacaklar? Tabi böyle bin bir şaklabanlıklar nazar-ı dikkati celbetmeye çalışacaklar. Kolay iş bunlar, kardeşim, kolay iş. Halbuki sanat o kadar kolay değil.”	(126)Desin ki: “Orhan Veli mi? Onlar da mı şair? Bırak şunları Allah aşkına! Bu türlü hareketler Avrupa’da çoktan geçti. Doğru dürüst şiir yazamazlar. O zaman ne yapacaklar? Tabi böyle dikkat çekmeye çalışacaklar. Kolay iş bunlar, kardeşim, kolay iş. Halbuki sanat o kadar kolay değil.”	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(124)Varsın söylesin Erdoğan.	(127)Önemli değil söylesin Erdoğan.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(125)Söylesin.	(128)Söylesin.	- Koruma
(126)Boşaltsın içini.	(129)Boşaltsın içini.	- Koruma
(127)Tutup ona şiir nazariyeleri döktürecek değilim ya!	(130)Ona şiiri anlatamam ya!	- Yeniden yazma
(128)Hem ne işe yarar zaten?	(131)Hem ne işe yarar zaten?	- Koruma
(129)Karşı gelebilir miyim peşin hükümlere?	(132)Karşı gelebilir miyim ön yargılara?	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme -Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme

(130)Önümnden, temiz pak giyinmiş bir kızla, kılıpıranga kızıl çengi bir delikanlı geçiyor.	(133)Önümnden, temiz ve güzel kıyafetli bir kızla bir delikanlı geçiyor.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(131)Ellerinde küçük bir kesekâğıdı var.	(134)Ellerinde küçük bir kağıt torba var.	- Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(132)Şamfıstığı yiyorlar!	(135)Fıstık yiyorlar!	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(133)Ekmek yiyin be, ekmek!	(136)Ekmek yiyin be, ekmek!	- Koruma
(134)Şamfıstığının sırası mı şimdi?	(137)Fıstığın zamanı mı şimdi?	- Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(135)Odamız, yaz günleri, çinkodan damın altında yanar durur.	(138)Odamız, yaz günleri, güneşin altında yanar.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(136)Havada bir petrol kokusu vardır.	(139)Havada bir petrol kokusu vardır.	- Koruma
(137)Akşam üzerleri, kulelerde çalışan işçilerin gündeliklerini dağıtırım.	(140)Akşam üzerleri, kulelerde çalışan işçilerin gündeliklerini dağıtırım.	- Sözlükçe
(138)Gün battıktan sonra ortalık biraz serinler.	(141)Gün battıktan sonra ortalık biraz serinler.	- Koruma
(139)Külrengi dağlara karşı düşüncelere dalmak hoş olabilir.	(142)Gri dağlara karşı düşüncelere dalmak hoş olabilir.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(140)Geceleri portatif karyolamda huzur içinde yatarım.	(143)Geceleri portatif karyolamda huzur içinde yatarım.	- Sözlükçe
(141)Sabahları Şehmuz'un beyaz dişli kızı Meryemke süt getirir.	(144)Sabahları Şehmuz'un beyaz dişli kızı Meryemke süt getirir.	- Koruma
(142)Kirli çamaşırlar varsa alıp yıkamaya götürür.	(145)Kirli çamaşırları alıp yıkamaya götürür.	- İçerik sadeleştirme
(143)Aylarca kadınsız yaşamışızdır.	(146)Aylarca kadınsız yaşamışızdır.	- Koruma
(144)Meryemke'nin göğsüne, kalçalarına baktıkça aklımdan kötü kötü şeyler geçer.	(147)Meryemke'nin göğsüne, kalçalarına bakınca aklımdan kötü kötü şeyler geçer.	- İçerik sadeleştirme
(145)Ama tutarım kendimi.	(148)Ama tutarım kendimi.	- Koruma
(146)Tutarım, elimden bir kaza çıkamasın diye.	(149)Tutarım, kötü bir şey yapmamak için.	- Yeniden yazma

(147)Ara sıra vilayet merkezinden kamyon gelir.	(150)Ara sıra şehir merkezinden kamyon gelir.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(148)Kamyoncuya mektup sorarız; “Yok!” der.	(151)Kamyoncuya mektup sorarız; “Yok!” der.	- Koruma
(149)“İyi su geldi mi?” deriz; “Gelmedi!” der.	(152)“İyi su geldi mi?” deriz; “Gelmedi!” der.	- Koruma
(150)İshal oluruz.	(153)İshal oluruz.	- Sözlükçe
(151)İlaç ısmarlarız.	(154)İlaç ısmarlarız.	- Koruma
(152)İlaç gelinceye kadar iyileşemeyiz.	(155)İlaç gelinceye kadar iyileşemeyiz.	- Koruma
(153)Apteshaneler bir hayli uzaktadır.	(156)Tuvaletler çok uzaktadır.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(154)Veca ansızın bastırır.	(157)Ağrı birden başlar.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(155)Koşup apteshaneye gitmek bir meseledir.	(158)Koşup tuvalete gitmek zor iştir.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(156)Onun için odalarda oturak bulundururuz.	(159)Onun için odalarda oturak yani portatif tuvalet bulundururuz.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanlarla genişletme
(157)Ben Erdoğan’la aynı odada yatarım.	(160)Ben Erdoğan’la aynı odada yatarım.	- Koruma
(158)Akşamları ya kâğıt oynarız ya şiirden bahsederiz.	(161)Akşamları ya kâğıt oynarız ya şiirden bahsederiz.	- Koruma
(159)O yine Haşim’i tutturur.	(162)O yine Haşim’i anlatır.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(160)Ben kabul etmek istemem; o kızar.	(163)Ben kabul etmek istemem; o kızar.	- Koruma
(161)“Haşim, Haşim!” derken birden karnı ağrımaya başlar.	(164)“Haşim, Haşim!” derken birden karnı ağrımaya başlar.	- Koruma
(162)Oturduğu yerden “oturak” diye bağırarak dar atar kendini.	(165)Oturduğu yerden “tuvalet” diye bağırarak zor atar kendini.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(163)Telaştan yüzü mosmor kesilmiştir.	(166)Yüzü mosmor olmuştur.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(164)Karyolanın altından oturağı çeker; oturur üstüne.	(167)Karyolanın altından oturağı çeker; oturur üstüne.	- Koruma
(165)Yüzüne hemen sükûnet gelir.	(168)Yüzüne hemen huzur gelir.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme

(166)Rahatlar.	(169)Rahatlar.	- Koruma
(167)Biraz evvelki karın ağrısını bir anda unuttur.	(170)Biraz önceki karın ağrısını bir anda unuttur.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(168)Gözleri, uzak bir noktada, dalgın, düşünür.	(171)Gözleri, uzak bir noktada, dalgın, düşünür.	- Koruma
(169)Sonra bana döner, bütün fikirlerini özetleyen bir mısra mırıldanır:	(172)Sonra bana döner, bütün fikirlerini bir mısrayla kısaca anlatır:	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(170)Melali anlamayan nesle âşinâ değiliz.*	(173)Sıkıntıyı, üzüntüyü anlamayan nesli tanımıyoruz.	- Yeniden yazma - Sözlükçe
(171)Oturduğum sıradan kalktım.	(174)Koltuğumdan kalktım.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(172)Bahçe biraz daha kalabalıklaşmıştı.	(175)Bahçe biraz daha kalabalıklaşmıştı.	- Koruma
(173)Başkalarının oturduğu sıraların önünden geçerek kapıya doğru yürüdüm.	(176)Başkalarının önünden geçerek kapıya doğru yürüdüm.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(174)Herkes başka bir şey konuşuyor.	(177)Herkes başka bir şey konuşuyor.	- Koruma
(175)Her önünden geçtiğim insanın söylediklerine kulak misafiri oluyorum.	(178)İnsanları dinliyorum.	- Yeniden yazma
(176)Söylenenlerin pek azını duyabiliyorum.	(179)Çok az şey duyabiliyorum.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(177)Biri şey diyor: "... Ben," diyor, "malımı bilirim. Onun yiyeceği halt..."	(180)Biri şey diyor: "... Ben," diyor, "malımı bilirim. Onun yapamaz..."	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(178)Geçiyorum.	(181)Geçiyorum.	- Koruma
(179)Onun yiyeceği halt..."	(182)O yapamaz..."	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(180)Yaklaştığım sıradan başka kelimeler duyuyorum:	(183)Diğer insanlara yaklaşıyorum. (184)Başka kelimeler duyuyorum:	- Karmaşık tümceleri bölme İçerik sadeleştirme
(181)"... tayin emri imzadan çıkıncaya kadar biçare..."	(185)"... mecbur imzayı beklemek lazım..."	- Yeniden yazma
(182)Geçiyorum.	(186)Geçiyorum.	- Koruma
		- Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme

(183)Her geçtiğim sıradan kulağımda birkaç kelime kalıyor.	(187)Her masadan kulağımda birkaç kelime kalıyor.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(184)Bir filmi orta yerinden ve gözlerim kapalı seyreder gibiyim:	(188)Bir filmi orta yerinden ve gözlerim kapalı seyreder gibiyim:	- Koruma
(185)“... Sultan Hamit devri daha iyi imiş...”, ”... kadar döviz getirir.	(189)“... Sultan Hamit devri daha iyiymiş...”, ”... kadar döviz getirir.	- Zamansal ilişkileri standart hale getirme
(186)Vakıa hariciyede...”, ”... ikinci penaltı haksızdı ama...”, “ burada da sivil memurlar ürkütmeden sayılmıyor...”, “... yemek üstüne hazmettirir...”	(190)Olay dış işlerinde...”, ”... ikinci penaltı haksızdı ama...”, “ burada da sivil memurlar ...”, “... yemekten sonra iyi olur...”	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(187)Burnuma esaslı bir et kokusu geldi.	(191)Burnuma güzel bir et kokusu geldi.	- Sıklığı az sözcükleri sıklığı fazla olanlarla değiştirme
(188)Hayal filan değil, sahici kokuydu.	(192)Hayal filan değil, gerçek kokuydu.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(189)Bir yerde köfte filan kızartılıyordu herhalde.	(193)Bir yerde köfte filan kızartıyorlardı herhalde.	- Edilgen ve ettirgen yapıları etken hale getirme
(190)Birden, sesleri duymaz oldum.	(194)Birden, sesleri duymamaya başladım	- Art gönderimler
(191)Sağa sola bakınmaya başladım.	(195)Sağa sola bakınmaya başladım.	- Koruma
(192)Bu kokunun bir de dumanı olacaktı elbet.	(196)Elbette bu kokunun bir de dumanı olacaktı.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme -Devrik yapıları düzenleme

Çizelge 19 İşsizlik öyküsünün A1 düzeyinde sadeleştirme işlemi

SÖZLÜKÇE

Alafranga: Avrupa kültürüne özgü olan, alaturka karşıtı.

Alaturka: Eski Türk gelenek, görenek, töre ve hayatına uygun, alafranga karşıtı.

Ehlikeyif: Rahatına düşkün, keyif sahibi.

Gündelik: Gün hesabıyla veya her gün ödenen para.

İshal: Bir tür hastalık.

Karyola: Üzerine yatak konulup yatılan tahta veya metal ev eşyası.

Levrek: Bir balık türü.

Mısra: Şiirin satırlarından her biri, dize.

Nesil: Yaklaşık olarak aynı yıllarda doğmuş kişiler, kuşak.

Susam:

Uçarı: Söz dinlemeyen, baskı altına alınamayan, şımarık davranan kişi.

SORULAR

- 1- Yazar, petrol kampındaki işi kabul etmedi.
 Doğru Yanlış
- 2- Petrol kampındaki Erdoğan'ın kedisinin adı Robinson.
 Doğru Yanlış
- 3- Yazar, şairlerden en çok Nazım Hikmet'i seviyor.
 Doğru Yanlış
- 4- Yazarın önünden geçen gençler Şamfıstığı yiyorlar.
 Doğru Yanlış
- 5- Yazar petrol kampında Ethem Bey'le aynı odada kalıyor.
 Doğru Yanlış

4.7.KAN ÖYKÜSÜNÜN DÜZEYLERE GÖRE SADELEŞTİRME UYGULAMASI

4.7.1. B2 Düzeyi

Özgün Metin	Değiştirilmiş Metin	Uygulanan İşlem
(1) Çift atlı arabamız, ay ışığının yarım yamalak aydınlattığı dağ yolunda alabildiğine gidiyordu.	(1) Çift atlı arabamız, ay ışığının yarım yamalak aydınlattığı dağ yolunda alabildiğine yani olanca hızı ile gidiyordu.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanlarla genişletme
(2)Beş kişiydik: Eski Muhtar Hasan Gökbayrak, Şaban Kâhya, Hüseyin Çavuş, Gümrükçü, bir de ben.	(2)Beş kişiydik: Eski Muhtar Hasan Gökbayrak, Şaban Kâhya, Hüseyin Çavuş, Gümrükçü, bir de ben.	- Sözlükçe
(3)İkimizde martin vardı, ikimizde çifte, birimizde Fransız mavzeri.	(3)İkimizde martin vardı, ikimizde çifte, birimizde Fransız mavzeri.	- Sözlükçe

(4)Atları Şaban Kâhya sürüyordu.	(4)Atları Şaban Kâhya sürüyordu.	- Koruma
(5)Bir aralık, geriye bile dönmeden:	(5)Bir ara, geriye bile dönmeden:	-Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma
(6)Arslan gibi beş kişiyiz, dedi; bir değil on tane Kara Hüsnü çıksa karşımıza vız gelir.	(6)Arslan gibi beş kişiyiz, dedi; bir değil on tane Kara Hüsnü çıksa karşımıza vız gelir.	- Sözlükçe
(7)Hasan Gökbayrak, Gümrükçü ile bana:	(7)Hasan Gökbayrak, Gümrükçü ile bana:	- Koruma
(8)Siz bilmezsiniz bu Kara Hüsnü'yü, dedi, çok namussuz bir adamdır.	(8)Siz bilmezsiniz bu Kara Hüsnü'yü, dedi, çok namussuz bir adamdır.	- Koruma
(9)Geçende o Solak Çeşme'deki düğünde bizim Mustafa çocuğu öyle kan içinde bırakmalarına sebep de odur.	(9)Geçende o Solak Çeşme'deki düğünde bizim Mustafa çocuğu öyle kan içinde bırakmalarına sebep de odur.	- Koruma
(10)Altmış senelik kan!	(10)Altmış senelik intikam!	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(11)Sonunda öçlerini aldılar.	(11)Sonunda intikamlarını aldılar.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(12)Bu kan hikayesini, bu Kara Hüsnü hikâyesini bizim köyün kahvesinden dinleye dinleye hal olmuşum.	(12)Bu kan hikayesini, bu Kara Hüsnü hikâyesini bizim köyün kahvesinden dinleye dinleye bıkmışım.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(13)İşte nihayet onların köylerine, onların düğünlerine gidiyorduk.	(13)İşte nihayet onların köylerine, onların düğünlerine gidiyorduk.	- Koruma
(14)Gitmemek de vardı ama kabadayılık da büsbütün ölmedi ya!	(14)Gitmemek de vardı ama kabadayılık da büsbütün ölmedi ya!	- Sözlükçe
(15)Birinin kolu giderse ötekinin gözü çıkar.	(15)Birinin kolu giderse ötekinin gözü çıkar.	- Koruma
(16)Daha ötesi bir can...	(16)Daha ötesi bir can...	- Koruma
(17)Hani şu Kara Hüsnü'yü merak etmiyor da değilim.	(17)Hani şu Kara Hüsnü'yü merak etmiyor da değilim.	- Koruma
(18)On bir köyün bir belası ne biçim adamdır acaba diyordum.	(18)On bir köyün bir belası ne biçim adamdır acaba diyordum.	- Koruma
(19)Bir hendekten çıkıp öbürüne giriyor, bir çukurdan kurtulup bir başkasına dalıyorduk.	(19)Bir hendekten çıkıp öbürüne giriyor, bir çukurdan kurtulup bir başkasına dalıyorduk.	- Koruma

(20)En sonunda köyün ışıkları göründü.	(20)En sonunda köyün ışıkları göründü.	- Koruma
(21)Şaban Kâhya dizginlere asıldı.	(21)Şaban Kâhya dizginlere asıldı.	- Sözlükçe
(22) “Dursak mı?” diye sordu.	(22) “Dursak mı?” diye sordu.	- Koruma
(23) “Duralım!” dediler.	(23) “Duralım!” dediler.	- Koruma
(24)Köye eşraf tertibi girecektik.	(24)Köye önemli kişiler gibi girecektik.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(25)Herkes cebinden birer kâğıt lira çıkardı.	(25)Herkes cebinden birer kâğıt lira çıkardı.	- Koruma
(26)Bir değnek uzunlamasına yarıldı; liralık yarığa geçirildi.	(26)Bir değneğin ucuna liralık takıldı.	- Yeniden yazma
(27)Bu beş parçalı bayrak arabanın yan kenarına dikildi.	(27)Bu beş parçalı bayrak arabanın yan kenarına dikildi.	- Koruma
(28)Çifteler dolduruldu, horozlar çekildi, iki el silah atıldı.	(28)Çifteler dolduruldu, silahlar hazırlandı, iki el silah atıldı.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(29)Şimdi davulla zurnanın gelmesini bekliyorduk.	(29)Şimdi davulla zurnanın gelmesini bekliyorduk.	- Sözlükçe
(30)Nihayet o da sükün etti.	(30)Nihayet o da geldi.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(31)Davulla zurnaya, ellerindeki gemici fenerleri, düğün sahipleri yol gösteriyorlardı.	(31)Davulla zurnaya, ellerindeki gemici fenerleri, düğün sahipleri yol gösteriyorlardı.	- Koruma
(32)Çalgıcıların bahşişi olan beş liralık bayrağı küçük bir çocuğun eline verdik, köye doğru ilerlemeye başladık.	(32)Çalgıcıların bahşişi olan beş lirayı küçük bir çocuğun eline verdik, köye doğru ilerlemeye başladık.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(33)Bizi, her yanı toprak bir odaya aldılar.	(33)Bizi, her tarafı toprak bir odaya aldılar.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(34)Odada bizden önce gelmiş olanlar da vardı.	(34)Odada bizden önce gelmiş olanlar da vardı.	- Koruma
(35)Ama saygı ettiler, başköşeyi bize bıraktılar.	(35)Ama saygı gösterdiler, başköşeyi bize bıraktılar.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(36)Uzun uzun merhabalaştıktan sonra, biraz evvel kenara çekilmiş olan içi şarap dolu bakır bakraç yeniden meydana çıkarıldı.	(36)Uzun uzun merhabalaştıktan sonra, biraz evvel kenara çekilmiş olan içi şarap dolu bakır bakraç yeniden meydana çıkarıldı.	- Sözlükçe

(37)Ortada bir tek bardak dolaşiyor, sırası gelen o bardakla içiyordu.	(37)Ortada bir tek bardak dolaşiyor, sırası gelen o bardakla içiyordu.	- Koruma
(38)Bizim köylerde, bizim düğünlerde âdet hep böyleydi zaten.	(38)Bizim köylerde, bizim düğünlerde âdet hep böyleydi zaten.	- Koruma
(39)Mihmanlar komşu köylerdendi.	(39)Misafirler komşu köylerdendi.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(40)Karaçalı'dan, Sazlıdere'den, Mıncırıklı'dan falan.	(40)Karaçalı'dan, Sazlıdere'den, Mıncırıklı'dan falan.	- Koruma
(41)Bazılarını ben de tanırdım.	(41)Bazılarını ben de tanırdım.	- Koruma
(42)Mesela Sazlıdere'den Ali Ağa, yetmişlik ihtiyar, bir aralık kalktı, on sekizindeki delikanlı gibi, karşılama oynadı.	(42)Mesela Sazlıdere'den Ali Ağa, yetmişlik ihtiyar, bir ara kalktı, on sekizindeki delikanlı gibi, dans etti.	-Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma -Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(43)Bir ayak atışı vardı, övmelere seza.	(43)Bir ayak atışı vardı, çok güzeldi.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(44)Bu işler davulla, zurnayla oluyordu hep.	(44)Bu işler davulla, zurnayla oluyordu hep.	- Koruma
(45)Pekâlâ şenlikli idi de.	(45)Pekâlâ şenlikliydi de.	- Zamansal ilişkileri standart hale getirme
(46)Ama birdenbire, nerden aklına esti bilmem, Şaban Kâhya düğün sahiplerinin adamlarına, "İnce çalgınız yok mu?" diye sordu.	(46)Ama birdenbire, nerden aklına esti bilmem, Şaban Kâhya düğün sahiplerinin adamlarına, "Klarnetiniz yok mu?" diye sordu.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme -Sözlükçe
(47)Onlar da ilkin bir durakladılar, sonra, "Bakalım," diye cevap verdiler.	(47)Onlar da önce bir durakladılar, sonra, "Bakalım," diye cevap verdiler.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(48)Dışarı çıkıldı, tekrar gelindi, sağa sola haberler salındı, bir daha gidildi, bir daha gelindi...	(48)Dışarı çıkıldı, tekrar gelindi, sağa sola haberler salındı, bir daha gidildi, bir daha gelindi...	- Koruma
(49)Ne olduğu anlaşılamıyordu.	(49)Ne olduğu anlaşılamıyordu.	- Koruma
(50)İnce çalgı köyün öbür başındaki bir evde miymiş yoksa yol mu çamurmuş... anlaşılamadı.	(50)Klarnet köyün öbür başındaki bir evde miymiş yoksa yol mu çamurmuş... anlaşılamadı.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme

(51)Hasılı bir aralık bir laf çıktı.	(51)Bu arada bir laf çıktı.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(52)İnce çalgıyı Kara Hüsnü bırakmıyormuş diye.	(52)Klarneti Kara Hüsnü bırakmıyormuş diye.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(53)Ama sonra hemen yalanladılar: “Yok canım, Kara Hüsnü ne diye bırakmasın!” Gene eğlentiye devam edildi.	(53)Ama sonra hemen yalanladılar: “Yok canım, Kara Hüsnü ne diye bırakmasın!” Yine eğlenceye devam edildi.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(54)Ortaya meze yerine bazlamayla peynir tatlısı geldi.	(54)Ortaya meze yerine bazlamayla peynir tatlısı geldi.	- Sözlükçe
(55)Bakraçtaki şarap tazelandi.	(55)Bakraçtaki şarap tazelandi.	- Sözlükçe
(56)Bardak yeniden dolaşmaya başladı.	(56)Bardak yeniden dolaşmaya başladı.	- Koruma
(57)İnce çalgı meselesi yeni yeni unutuluyordu, kapı açıldı, kapının dışında, omzunda bir çifte, boynunda beyaz bir atkı, ağzında bir cıgara, esmer, dev bir adam göründü.	(57)Klarnet meselesi yeni yeni unutuluyordu, kapı açıldı, kapının dışında, omzunda bir çifte, boynunda beyaz bir atkı, ağzında bir sigara, esmer, dev bir adam göründü.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme -Sözlükçe
(58) “Selamünaleyküm!” dedi.	(58) “Selamünaleyküm!” dedi.	- Koruma
(59)Kara Hüsnü imiş.	(59)Kara Hüsnü’ymüş.	- Zamansal ilişkileri standart hale getirme
(60)Hasan Gökbayrak birdenbire şaşırdı.	(60)Hasan Gökbayrak birdenbire şaşırdı.	- Koruma
(61) “Hoş geldin be ahretlik,” dedi, “buyursana!” Kara Hüsnü’ye yanı başımızda yer verdik.	(61) “Hoş geldin be dostum,” dedi, “buyur!” Kara Hüsnü’ye yanı başımızda yer verdik.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme -Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma
(62)Buralarda böyle adam gerçekten görmemiştim.	(62)Buralarda böyle adam gerçekten görmemiştim.	- Koruma
(63)Kalın, hafif kısık sesle, yavaş yavaş konuşuyordu.	(63)Kalın, hafif kısık sesle, yavaş yavaş konuşuyordu.	- Koruma
(64)Sözlerini daha çok Muhtar Hasan’a söylüyor, en çok onun sözlerini dinliyordu.	(64)Sözlerini daha çok Muhtar Hasan’a söylüyor, en çok onun sözlerini dinliyordu.	- Koruma
(65)Tüfikle gelişinden, halinden, tavrından, her şeyinden belliydi; bizim hazırlıklı	(65)Tüfikle gelişinden, halinden, tavrından, her şeyinden belliydi; bizim	- Koruma

geldiğimizin, bu karşılaşmada bir acayıplık olduğunun o da farkındaydı.	hazırlıklı geldiğimizin, bu karşılaşmada bir acayıplık olduğunun o da farkındaydı.	
(66)Öyle ya, düğüne herkes tüfekte mi gelir?	(66)Öyle ya, düğüne herkes tüfekte mi gelir?	- Koruma
(67)Üstelik burası onun kendi köyüydü.	(67)Üstelik burası onun kendi köyüydü.	- Koruma
(68)Bir aralık laf yine ince çalgıya döküldü galiba, Kara Hüsnü bizim Hasan'ı kolundan tuttu, "Gel benimle biraz," dedi.	(68)Bir ara laf yine klarnete geldi galiba, Kara Hüsnü bizim Hasan'ı kolundan tuttu, "Gel benimle biraz," dedi.	-Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma -Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(69)Kalktılar.	(69)Kalktılar.	- Koruma
(70)Gümrükçü bana baktı, ben de ona.	(70)Gümrükçü bana baktı, ben de ona.	- Koruma
(71)Gümrükçü de güçlü, kuvvetli bir adamdı ha.	(71)Gümrükçü de güçlü, kuvvetli bir adamdı ha.	- Koruma
(72)Üstelik severdi de Hasan'ı.	(72)Üstelik severdi de Hasan'ı.	- Koruma
(73)Neysel uzatmayalım, çıktılar.	(73)Neysel uzatmayalım, çıktılar.	- Koruma
(74)Biz hiçbir şey olmamış gibi eğlencemize devam ettik.	(74)Biz hiçbir şey olmamış gibi eğlencemize devam ettik.	- Koruma
(75)Ne Şaban Kâhya, ne Hüseyin Çavuş, ne Gümrükçü, ne ben, birbirimize hiçbir şey söylemiyorduk, ne saklayayım aklım da gidenlerdeydi.	(75)Ne Şaban Kâhya, ne Hüseyin Çavuş, ne Gümrükçü, ne ben, birbirimize hiçbir şey söylemiyorduk, ne saklayayım aklım da gidenlerdeydi.	- Koruma
(76)Aradan beş dakika geçti, yarım saat geçti, dönmediler.	(76)Aradan beş dakika geçti, yarım saat geçti, dönmediler.	- Koruma
(77)Enikonu sinirlenmeye başlamıştım.	(77)İyice sinirlenmeye başlamıştım.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(78)Dayanamadım, sordum Gümrükçü'ye, "Bunlar saz aramaya mı gittiler?" dedim.	(78)Dayanamadım, sordum Gümrükçü'ye, "Bunlar klarnet aramaya mı gittiler?" dedim.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(79)Gümrükçü bana cevap vermedi.	(79)Gümrükçü bana cevap vermedi.	- Koruma
(80)Düşünceli bir yüzle etrafındakilere, "Nerede kaldı yahu bunlar?" dedi.	(80)Düşünceli bir yüzle etrafındakilere, "Nerede kaldı yahu bunlar?" dedi.	- Koruma

(81)Karşı köşeden hafif bir ses, “Gelirler,” diye cevap verdi.	(81)Karşı köşeden hafif bir ses, “Gelirler,” diye cevap verdi.	- Koruma
(82)Çok geçmedi, kapı açıldı.	(82)Çok geçmedi, kapı açıldı.	- Koruma
(83)Gelen Kara Hüsnü’ydü.	(83)Gelen Kara Hüsnü’ydü.	- Koruma
(84)Omzunda tüfek, geçti yerine oturdu.	(84)Omzunda tüfek, geçti yerine oturdu.	- Koruma
(85)Hasan yoktu görünürde.	(85)Hasan yoktu görünürde.	- Koruma
(86)Belli etmemeye çalışıyorduk ama sinirlerimizin iyiden iyiye bozulmaya başladığını da hissediyorduk.	(86)Belli etmemeye çalışıyorduk ama sinirlerimizin iyiden iyiye bozulmaya başladığını da hissediyorduk.	- Koruma
(87)Gümrükçü ancak beş dakika dayanabildi, birdenbire ayağa kalktı, “Nerede Hasan, nerede Hasan be yahu!” diye bağırmaya başladı.	(87)Gümrükçü ancak beş dakika dayanabildi, birdenbire ayağa kalktı, “Nerede Hasan, nerede Hasan be yahu!” diye bağırmaya başladı.	- Koruma
(88)Kimse cevap vermiyordu.	(88)Kimse cevap vermiyordu.	- Koruma
(89)Bazlamalar paralanıyor, peynir tatlısına uzanılıyor, bakraçtan bardağa şarap dolduruluyordu.	(89)Bazlamalar yeniyor, peynir tatlısına uzanılıyor, bakraçtan bardağa şarap dolduruluyordu.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(90)Sonunda Hasan da geldi.	(90)Sonunda Hasan da geldi.	- Koruma
(91)Gelmesiyle Gümrükçü’nün yerinden kalkıp Hasan’ın boynuna atılması bir oldu.	(91)Gelmesiyle Gümrükçü’nün yerinden kalkıp Hasan’ın boynuna atılması bir oldu.	- Koruma
(92)Onu sol yanağından öptü.	(92)Onu sol yanağından öptü.	- Koruma
(93)Öteki misafirlerin hiçbir şey anlamadıkları bu dostluk gösterisini Kara Hüsnü gülümseyerek seyrediyordu.	(93)Öteki misafirlerin hiçbir şey anlamadıkları bu dostluk gösterisini Kara Hüsnü gülümseyerek seyrediyordu.	- Koruma
(94)Oturdular.	(94)Oturdular.	- Koruma
(95)Konuşma gene eski tabii halini aldı.	(95)Konuşma yine eski doğal halini aldı.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(96)Şafak söküyordu.	(96)Şafak söküyordu yani hava aydınlanmaya başlamıştı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanlarla genişletme

(97)Odanın tek penceresinden görünen gökyüzü biraz evvel simsiyahken yeşille mavi arası bir renk almıştı.	(97)Odanın tek penceresinden görünen gökyüzü biraz evvel simsiyahken yeşille mavi arası bir renk almıştı.	- Koruma
(98)Hasan Gökbayrak av meraklısıydı.	(98)Hasan Gökbayrak av meraklısıydı.	- Koruma
(99)Bunu Kara Hüsnü de biliyordu zahir.	(99)Bunu Kara Hüsnü de biliyordu herhalde.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(100)Benim ilerimde Gümrükçü, onun ilerisinde Hasan Gökbayrak, onun ilerisinde de Kara Hüsnü vardı.	(100)Benim ilerimde Gümrükçü, onun ilerisinde Hasan Gökbayrak, onun ilerisinde de Kara Hüsnü vardı.	- Koruma
(101)Köpekler salıverildi.	(101)Köpekler salıverildi.	- Koruma
(102)Biraz bekledik.	(102)Biraz bekledik.	- Koruma
(103)Üç beş dakika geçti geçmedi, köpeklerden hafif hafif sesler duyulmaya başladı.	(103)Üç beş dakika geçti, köpeklerden hafif hafif sesler duyulmaya başladı.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(104)Seslerin artmasıyla hayvanların bir iz üzerinde olduklarını anladık.	(104)Seslerin artmasıyla hayvanların bir iz üzerinde olduklarını anladık.	- Koruma
(105)Ben yalnız Gümrükçü'yü görebiliyordum.	(105)Ben yalnız Gümrükçü'yü görebiliyordum.	- Koruma
(106)Öbür arkadaşlar ya çalı arkasında yahut da bir meylin öte tarafında kalıyorlardı.	(106)Öbür arkadaşlar ya çalı arkasında yahut da küçük bir tepenin öte tarafında kalıyorlardı.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(107)Köpeklerin sesleri yavaş yavaş uzaklaştı.	(107)Köpeklerin sesleri yavaş yavaş uzaklaştı.	- Koruma
(108)Tepenin üst başından tekrar geri döndüler.	(108)Tepenin üstünden tekrar geri döndüler.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(109)Gözümü dere içindeki çalılığa dikmiş, bekliyordum.	(109)Gözümü dere içindeki çalılığa dikmiş, bekliyordum.	- Koruma
(110)Birdenbire Kara Hüsnü'nün tarafından bir tüfek patladı.	(110)Birdenbire Kara Hüsnü'nün tarafından bir tüfek patladı.	- Koruma
(111)Arkasından bir tane daha.	(111)Arkasından bir tane daha.	-Koruma

(112)Köpekler uzaklaşmışlardı.	gene	(112)Köpekler uzaklaşmışlardı.	yine	- Koruma
(113)Tüfeklerin havada çınlayan sesinden sonra onların gürültüsü duyulmadı bile.		(113)Tüfeklerin havada çınlayan sesinden sonra onların gürültüsü duyulmadı bile.		- Koruma
(114)Ortalığı sanki bir ölüm sessizliği kaplamıştı.		(114)Ortalığı sanki bir ölüm sessizliği kaplamıştı.		- Koruma
(115)Biraz sonra Gümrükçü'nün sesini duydum.		(115)Biraz sonra Gümrükçü'nün sesini duydum.		- Koruma
(116) "Hasan!" diye bağırdı.		(116) "Hasan!" diye bağırdı.		- Koruma
(117)Hasan'ın sesi meylin arkasından cevap verdi:		(117)Hasan'ın sesi tepenin arkasından cevap verdi:		- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(118)Hop!		(118)Hop!		- Koruma
(119)Vurdun mu?		(119)Vurdun mu?		- Koruma
(120)Hayır.		(120)Hayır.		- Koruma
(121)Köpekler kâh yaklaşıyor, kâh uzaklaşıyordu.		(121)Köpekler yaklaşıyor, uzaklaşıyordu.	kâh kâh	- Koruma
(122)Gelgelelim av namına hiçbir şey çıkmıyordu.		(122)Ama avlanacak hiçbir şey çıkmıyordu.		-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(123)Sıkılmaya başlamıştım.		(123)Sıkılmaya başlamıştım.		- Koruma
(124)Yorgunluk da kendini iyiden iyiye hissettiriyordu.		(124)Yorgunluk da kendini iyiden iyiye hissettiriyordu.		- Koruma
(125)Oturayım dedim.		(125)Oturayım dedim.		- Koruma
(126)Güneş ne de güzel ısıtıyordu.		(126)Güneş ne de güzel ısıtıyordu.		- Koruma
(127)Sıcaklıktan gelme bir saadetin kemiklerime, iliklerime kadar işlediğini duyuyordum.		(127)Sıcaklıktan gelen bir saadetin kemiklerime, iliklerime kadar işlediğini duyuyordum.		- İçerik sadeleştirme
(128)Tüfeği sağ omzuma dayayıp sol dirseğimin üzerine yaslandım.		(128)Tüfeği sağ omzuma dayayıp sol dirseğimin üzerine yaslandım.		- Koruma
(129)Köpeklerin sesi büsbütün kesilmişti.		(129)Köpeklerin sesi büsbütün kesilmişti.		- Koruma
(130)Yavaş yavaş avdan da ümidi keser gibi oluyordum.		(130)Yavaş yavaş avdan da ümidi keser gibi oluyordum.		- Koruma

(131)Açık hava, gökyüzü, güneş, sıcaklık daha çok hoşuma gidiyordu.	(131)Açık hava, gökyüzü, güneş, sıcaklık daha çok hoşuma gidiyordu.	- Koruma
(132)Güneş ısıttıkça ısıttı, ısıttıkça ısıttı.	(132)Güneş ısıttıkça ısıttı, ısıttıkça ısıttı.	- Koruma
(133)Uyumuştum.	(133)Uyumuştum.	- Koruma
(134)Uyandığım vakit, başucumda dikili duran Hasan Gökbayrak'ı gördüm.	(134)Uyandığım vakit, başucumda dikili duran Hasan Gökbayrak'ı gördüm.	- Koruma
(135)İyice yükselmiş olan güneşin altında biraz da terlemiştim.	(135)İyice yükselmiş olan güneşin altında biraz da terlemiştim.	- Koruma
(136)Hasan, "Haydi," dedi, "vakit öğle oldu. Kalk da köye erken dönelim."	(136)Hasan, "Haydi," dedi, "vakit öğle oldu. Kalk da köye erken dönelim."	- Koruma
(137)Hepimiz uyumuşuz.	(137)Hepimiz uyumuşuz.	- Koruma
(138)İlkin Hasan uyanmış, sıra ile bütün arkadaşları uyandırmış.	(138)İlkin Hasan uyanmış, sıra ile bütün arkadaşları uyandırmış.	- Koruma
(139)Acele ediyordu:	(139)Acele ediyordu:	- Koruma
(140)Haydi, haydi!	(140)Haydi, haydi!	- Koruma
(141)Al tüfeğini bakalım.	(141)Al tüfeğini bakalım.	- Koruma

Çizelge 20 Kan öyküsünün B2 düzeyinde sadeleştirme işlemi

SÖZLÜKÇE

Bakraç: Çoğunlukla bakırdan yapılan küçük kova.

Bazlama: İnce, yuvarlak ekmek.

Çavuş: Askerlikte bir rütbe.

Çifte: iki namlulu av tüfeği.

Dizgin: At vb. hayvanları yönlendirmeye yarayan kayış.

Gümrükçü: Gümrük görevlisi.

Kabadayı: Yürekli, cesur.

Kâhya: Konak, çiftlik vb. yerlerde türlü işleri yapmakla görevli kimse.

Klarnet: Bir tür nefesli çalgı, enstrüman.

Klarnet

Martin: Tek kurşun atan bir tür tüfek, silah.

Mavzer: Atış hızı dakikada ortalama altı mermi olan ve orduda kullanılan bir tür tüfek tipi.

Muhtar: Köy mahallenin yasalarla belirtilmiş işlerini yürütmek için o köy veya mahallede oturanların seçtikleri kimse.

Vız gelmek: Pek önemsiz görünmek.

Zurna: Bir tür nefesli çalgı, enstrüman.

Zurna

SORULAR

- 1- Düğüne beş kişi gittiler.
 Doğru Yanlış
- 2- Sabaha kadar düğün evinde kaldılar.
 Doğru Yanlış
- 3- Kara Hüsnü düğün evine gelmedi.
 Doğru Yanlış
- 4- Hasan düğünden erken ayrıldı.
 Doğru Yanlış
- 5- Düğünden sonra hep birlikte ava gittiler.
 Doğru Yanlış

4.7.2. B1 Düzeyi

Özgün Metin	Değiştirilmiş Metin	Uygulanan İşlem
(1) Çift atlı arabamız, ay ışığının yarım yamalak aydınlattığı dağ yolunda alabildiğine gidiyordu.	(1) Çift atlı arabamız, ay ışığının yarım yamalak aydınlattığı dağ yolunda alabildiğine yani olanca hızı ile gidiyordu.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanlarla genişletme
(2)Beş kişiydik: Eski Muhtar Hasan Gökbayrak, Şaban Kâhya, Hüseyin Çavuş, Gümrükçü, bir de ben.	(2)Beş kişiydik: Eski Muhtar Hasan Gökbayrak, Şaban Kâhya, Hüseyin Çavuş, Gümrükçü, bir de ben.	- Sözlükçe
(3)İkimizde martin vardı, ikimizde çifte, birimizde Fransız mavzeri.	(3)İkimizde martin vardı, ikimizde çifte, birimizde Fransız mavzeri.	- Sözlükçe
(4)Atları Şaban Kâhya sürüyordu.	(4)Atları Şaban Kâhya sürüyordu.	- Koruma
(5)Bir aralık, griye bile dönmeden:	(5)Bir ara, geriye bile dönmeden:	-Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma
(6)Arslan gibi beş kişiyiz, dedi; bir değil on tane Kara Hüsnü çıksa karşımıza vız gelir.	(6)Arslan gibi beş kişiyiz, dedi; bir değil on tane Kara Hüsnü çıksa karşımıza vız gelir.	- Sözlükçe
(7)Hasan Gökbayrak, Gümrükçü ile bana:	(7)Hasan Gökbayrak, Gümrükçü ile bana:	- Koruma
(8)Siz bilmezsiniz bu Kara Hüsnü'yü, dedi, çok namussuz bir adamdır.	(8)Siz bilmezsiniz bu Kara Hüsnü'yü, dedi, çok namussuz bir adamdır.	- Koruma
(9)Geçende o Solak Çeşme'deki düğünde bizim Mustafa çocuğu öyle kan içinde bırakmalarına sebep de odur.	(9)Geçende o Solak Çeşme'deki düğünde bizim Mustafa çocuğu öyle kan içinde bırakmalarına sebep de odur.	- Koruma
(10)Altmış senelik kan!	(10)Altmış senelik intikam!	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(11)Sonunda öçlerini aldılar	(11)Sonunda intikamlarını aldılar.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(12)Bu kan hikayesini, bu Kara Hüsnü hikâyesini bizim köyün kahvesinden dinleye dinleye hal olmuşum.	(12)Bu kan hikayesini, bu Kara Hüsnü hikâyesini bizim köyün kahvesinden dinleye dinleye bıkmışım.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(13)İşte nihayet onların köylerine, onların düğünlerine gidiyorduk.	(13)İşte nihayet onların köylerine, onların düğünlerine gidiyorduk.	- Koruma
		- Sözlükçe

(14)Gitmemek de vardı ama kabadayılık da büsbütün ölmedi ya!	(14)Gitmemek de vardı ama kabadayılık da ölmedi ya!	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(15)Birinin kolu giderse ötekinin göze çıkar.	(15)Birinin kolu giderse ötekinin gözü çıkar.	- Koruma
(16)Daha ötesi bir can...	(16)Daha ötesi bir canımız var.	- Devrik yapıları düzenleme
(17)Hani şu Kara Hüsnü'yü merak etmiyor da değilim.	(17)Hani şu Kara Hüsnü'yü de merak ediyorum.	- İçerik sadeleştirme
(18)On bir köyün bir belası ne biçim adamdır acaba diyordum.	(18)On bir köyün bir belası ne biçim adamdır acaba diyordum.	- Koruma
(19)Bir hendekten çıkıp öbürüne giriyor, bir çukurdan kurtulup bir başkasına dalıyorduk.	(19)Bir hendekten çıkıp öbürüne giriyor, bir çukurdan kurtulup bir başkasına dalıyorduk.	- Sözlükçe
(20)En sonunda köyün ışıkları göründü.	(20)En sonunda köyün ışıkları göründü.	- Koruma
(21)Şaban Kâhya dizginlere asıldı.	(21)Şaban Kâhya dizginlere asıldı.	- Sözlükçe
(22) "Dursak mı?" diye sordu.	(22) "Duralım mı?" diye sordu.	- İçerik sadeleştirme
(23) "Duralım!" dediler.	(23) "Duralım!" dediler.	- Koruma
(24)Köye eşraf tertibi girecektik.	(24)Köye önemli kişiler gibi girecektik.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(25)Herkes cebinden birer kâğıt lira çıkardı.	(25)Herkes cebinden birer kâğıt lira çıkardı.	- Koruma
(26)Bir değnek uzunlamasına yarıldı; liralara yarığa geçirildi.	(26)Bir değneğin ucuna liralara takıldı.	- Yeniden yazma
(27)Bu beş parçalı bayrak arabanın yan kenarına dikildi.	(27)Bu beş parçalı bayrak arabanın yan kenarına dikildi.	- Koruma
(28)Çifteler dolduruldu, horozlar çekildi, iki el silah atıldı.	(28)Çifteler dolduruldu, silahlar hazırlandı, iki el silah atıldı.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(29)Şimdi davulla zurnanın gelmesini bekliyorduk.	(29)Şimdi davulla zurnanın gelmesini bekliyorduk.	- Sözlükçe
(30)Nihayet o da sökün etti.	(30)Nihayet o da geldi.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(31)Davulla zurnaya, ellerindeki gemici fenerleri, düğün sahipleri yol gösteriyorlardı.	(31)Davulla zurnaya, ellerindeki gemici fenerleri, düğün sahipleri yol gösteriyorlardı.	- Koruma

(32)Çalgıcıların bahşişi olan beş liralık bayrağı küçük bir çocuğun eline verdik, köye doğru ilerlemeye başladık.	(32)Çalgıcıların bahşişi olan beş lirayı küçük bir çocuğun eline verdik, köye doğru ilerlemeye başladık.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(33)Bizi, her yanı toprak bir odaya aldılar.	(33)Bizi, her tarafı toprak bir odaya aldılar.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(34)Odada bizden önce gelmiş olanlar da vardı.	(34)Odada bizden önce gelmiş olanlar da vardı.	- Koruma
(35)Ama saygı ettiler, başköşeyi bize bıraktılar.	(35)Ama saygı gösterdiler, başköşeyi bize bıraktılar.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(36)Uzun uzun merhabalaştıktan sonra, biraz evvel kenara çekilmiş olan içi şarap dolu bakır bakraç yeniden meydana çıkarıldı.	(36)Uzun uzun merhabalaştıktan sonra, biraz evvel kenara çekilmiş olan içi şarap dolu bakır bakraç yeniden meydana çıkarıldı.	- Sözlükçe
(37)Ortada bir tek bardak dolaşüyor, sırası gelen o bardakla içiyordu.	(37)Ortada bir tek bardak dolaşıyor, sırası gelen o bardakla içiyordu.	- Koruma
(38)Bizim köylerde, bizim düğünlerde âdet hep böyleydi zaten.	(38)Bizim köylerde, bizim düğünlerde âdet hep böyleydi zaten.	- Koruma
(39)Mihmanlar komşu köylerdendi.	(39)Misafirler komşu köylerdendi.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(40)Karaçalı'dan, Sazlıdere'den, Mıncırıklı'dan falan.	(40)Karaçalı'dan, Sazlıdere'den, Mıncırıklı'dan falan.	- Koruma
(41)Bazılarını ben de tanırdım.	(41)Bazılarını ben de tanırdım.	- Koruma
(42)Mesela Sazlıdere'den Ali Ağa, yetmişlik ihtiyar, bir aralık kalktı, on sekizindeki delikanlı gibi, karşılama oynadı.	(42)Mesela Sazlıdere'den Ali Ağa, yetmişlik ihtiyar, bir ara kalktı, on sekizindeki delikanlı gibi, dans etti.	-Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma -Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(43)Bir ayak atışı vardı, övmelere seza.	(43)Bir ayak atışı vardı, çok güzeldi.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(44)Bu işler davulla, zurnayla oluyordu hep.	(44)Bu işler davulla, zurnayla oluyordu hep.	- Koruma
(45)Pekâlâ şenlikli idi de.	(45)Pekâlâ şenlikliydi de.	- Zamansal ilişkileri standart hale getirme
(46)Ama birdenbire, nerden aklına esti bilmem, Şaban Kâhya düğün sahiplerinin adamlarına,	(46)Ama birdenbire, nerden aklına esti bilmem, Şaban Kâhya düğün sahiplerinin	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme

“İnce çalgınız yok mu?” diye sordu.	adamlarına, “Klarnetiniz yok mu?” diye sordu.	-Sözlükçe
(47)Onlar da ilkin bir durakladılar, sonra, “Bakalım,” diye cevap verdiler.	(47)Onlar da önce bir durakladılar, sonra, “Bakalım,” diye cevap verdiler.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(48)Dışarı çıkıldı, tekrar gelindi, sağa sola haberler salındı, bir daha gidildi, bir daha gelindi...	(48)Dışarı çıkıldı, tekrar gelindi, sağa sola haberler salındı, bir daha gidildi, bir daha gelindi...	- Koruma
(49)Ne olduğu anlaşılamıyordu.	(49)Ne olduğu anlaşılamıyordu.	- Koruma
(50)İnce çalgı köyün öbür başındaki bir evde miymiş yoksa yol mu çamurmuş... anlaşılamadı.	(50)Klarnet köyün öbür başındaki bir evde miymiş yoksa yol mu çamurmuş... anlaşılamadı.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(51)Hasılı bir aralık bir laf çıktı.	(51)Bu arada bir laf çıktı.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(52)İnce çalgıyı Kara Hüsnu bırakmıyormuş diye.	(52)Klarneti Kara Hüsnu bırakmıyormuş diye.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(53)Ama sonra hemen yalanladılar: “Yok canım, Kara Hüsnu ne diye bırakmasın!” Gene eğlentiye devam edildi.	(53)Ama sonra hemen yalanladılar: “Yok canım, Kara Hüsnu ne diye bırakmasın!” Yine eğlenceye devam edildi.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(54)Ortaya meze yerine bazlamayla peynir tatlısı geldi.	(54)Ortaya meze yerine bazlamayla peynir tatlısı geldi.	- Sözlükçe
(55)Bakraçtaki şarap tazelendi.	(55)Bakraçtaki şarap tazelendi.	- Sözlükçe
(56)Bardak yeniden dolaşmaya başladı.	(56)Bardak yeniden dolaşmaya başladı.	- Koruma
(57)İnce çalgı meselesi yeni yeni unutuluyordu, kapı açıldı, kapının dışında, omzunda bir çifte, boynunda beyaz bir atkı, ağzında bir cıgara, esmer, dev bir adam görüldü.	(57)Klarnet meselesi yeni yeni unutuluyordu, kapı açıldı, kapının dışında, omzunda bir çifte, boynunda beyaz bir atkı, ağzında bir sigara, esmer, dev bir adam görüldü.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme -Sözlükçe
(58) “Selamünaleyküm!” dedi.	(58) “Selamünaleyküm!” dedi.	- Koruma
(59)Kara Hüsnu imiş.	(59)Kara Hüsnu’ymüş.	- Zamansal ilişkileri standart hale getirme
(60)Hasan Gökbayrak birdenbire şaşırdı.	(60)Hasan Gökbayrak birdenbire şaşırdı.	- Koruma

(61) “Hoş geldin be ahretlik,” dedi, “buyursana!” Kara Hüsni’ye yanı başımızda yer verdik.	(61) “Hoş geldin be dostum,” dedi, “buyur!” Kara Hüsni’ye yanı başımızda yer verdik.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme -Sözcüğün alışılmamış kullarımlarını azaltma
(62)Buralarda böyle adam gerçekten görmemiştim.	(62)Buralarda böyle adam gerçekten görmemiştim.	- Koruma
(63)Kalım, hafif kısık sesle, yavaş yavaş konuşuyordu.	(63)Kalım, hafif kısık sesle, yavaş yavaş konuşuyordu.	- Koruma
(64)Sözlerini daha çok Muhtar Hasan’a söylüyor, en çok onun sözlerini dinliyordu.	(64)Sözlerini daha çok Muhtar Hasan’a söylüyor, en çok onun sözlerini dinliyordu.	- Koruma
(65)Tüfikle gelişinden, halinden, tavrından, her şeyinden belliydi; bizim hazırlıklı geldiğimizizin, bu karşılaşmada bir acayıplık olduğunun o da farkındaydı.	(65)Tüfikle gelişinden, halinden, tavrından, her şeyinden belliydi; bizim hazırlıklı geldiğimizizin, bu karşılaşmada bir acayıplık olduğunun o da farkındaydı.	- Koruma
(66)Öyle ya, düğüne herkes tüfikle mi gelir?	(66)Öyle ya, düğüne herkes tüfikle mi gelir?	- Koruma
(67)Üstelik burası onun kendi köyüydü.	(67)Üstelik burası onun kendi köyüydü.	- Koruma
(68)Bir aralık laf yine ince çalgıya döküldü galiba, Kara Hüsni bizim Hasan’ı kolundan tuttu, “Gel benimle biraz,” dedi.	(68)Bir ara laf yine klarnete geldi galiba, Kara Hüsni bizim Hasan’ı kolundan tuttu, “Gel benimle biraz,” dedi.	-Sözcüğün alışılmamış kullarımlarını azaltma -Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(69)Kalktılar.	(69)Kalktılar.	- Koruma
(70)Gümrükçü bana baktı, ben de ona.	(70)Gümrükçü bana baktı, ben de ona.	- Koruma
(71)Gümrükçü de güçlü, kuvvetli bir adamdı ha.	(71)Gümrükçü de güçlü, kuvvetli bir adamdı ha.	- Koruma
(72)Üstelik severdi de Hasan’ı.	(72)Üstelik severdi de Hasan’ı.	- Koruma
(73)Neysel uzatmayalım, çıktılar.	(73)Neysel uzatmayalım, çıktılar.	- Koruma
(74)Biz hiçbir şey olmamış gibi eğlencemize devam ettik.	(74)Biz hiçbir şey olmamış gibi eğlencemize devam ettik.	- Koruma
(75)Ne Şaban Kâhya, ne Hüseyin Çavuş, ne Gümrükçü, ne ben, birbirimize hiçbir şey söylemiyorduk, ne saklayayım aklım da gidenlerdeydi.	(75)Ne Şaban Kâhya, ne Hüseyin Çavuş, ne Gümrükçü, ne ben, birbirimize hiçbir şey söylemiyorduk, yalan söylemeyeyim aklım da gidenlerdeydi.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme

(76)Aradan beş dakika geçti, yarım saat geçti, dönmediler.	(76)Aradan beş dakika geçti, yarım saat geçti, dönmediler.	- Koruma
(77)Enikonu sinirlenmeye başlamıştım.	(77)İyice sinirlenmeye başlamıştım.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(78)Dayanamadım, sordum Gümrükçü'ye, "Bunlar saz aramaya mı gittiler?" dedim.	(78)Dayanamadım, sordum Gümrükçü'ye, "Bunlar klarnet aramaya mı gittiler?" dedim.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(79)Gümrükçü bana cevap vermedi.	(79)Gümrükçü bana cevap vermedi.	- Koruma
(80)Düşünceli bir yüzle etrafındakilere, "Nerede kaldı yahu bunlar?" dedi.	(80)Düşünceli bir yüzle etrafındakilere, "Nerede kaldı yahu bunlar?" dedi.	- Koruma
(81)Karşı köşeden hafif bir ses, "Gelirler," diye cevap verdi.	(81)Karşı köşeden hafif bir ses, "Gelirler," diye cevap verdi.	- Koruma
(82)Çok geçmedi, kapı açıldı.	(82)Çok geçmedi, kapı açıldı.	- Koruma
(83)Gelen Kara Hüsnü'ydü.	(83)Gelen Kara Hüsnü'ydü.	- Koruma
(84)Omzunda tüfek, geçti yerine oturdu.	(84)Omzunda tüfek, geçti yerine oturdu.	- Koruma
(85)Hasan yoktu görünürde.	(85)Hasan yoktu.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(86)Belli etmemeye çalışıyorduk ama sinirlerimizin iyiden iyiye bozulmaya başladığını da hissediyorduk.	(86)Belli etmemeye çalışıyorduk ama sinirlerimizin iyice bozulmaya başladığını da hissediyorduk.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(87)Gümrükçü ancak beş dakika dayanabildi, birdenbire ayağa kalktı, "Nerede Hasan, nerede Hasan be yahu!" diye bağırmaya başladı.	(87)Gümrükçü ancak beş dakika dayanabildi, birdenbire ayağa kalktı, "Nerede Hasan, nerede Hasan be yahu!" diye bağırmaya başladı.	- Koruma
(88)Kimse cevap vermiyordu.	(88)Kimse cevap vermiyordu.	- Koruma
(89)Bazlamalar paralanıyor, peynir tatlısına uzanılıyor, bakraçtan bardağa şarap dolduruluyordu.	(89)Bazlamalar yeniyor, peynir tatlısına uzanılıyor, bakraçtan bardağa şarap dolduruluyordu.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(90)Sonunda Hasan da geldi.	(90)Sonunda Hasan da geldi.	- Koruma

(91)Gelmesiyle Gümrükçü'nün yerinden kalkıp Hasan'ın boynuna atılması bir oldu.	(91)Gelir gelmez Gümrükçü yerinden kalkıp Hasan'ın boynuna atıldı.	- İçerik sadeleştirme
(92)Onu sol yanağından öptü.	(92)Onu sol yanağından öptü.	- Koruma
(93)Öteki misafirlerin hiçbir şey anlamadıkları bu dostluk gösterisini Kara Hüsnü gülümseyerek seyrediyordu.	(93)Öteki misafirlerin hiçbir şey anlamadıkları bu dostluk gösterisini Kara Hüsnü gülümseyerek seyrediyordu.	- Koruma
(94)Oturdular.	(94)Oturdular.	- Koruma
(95)Konuşma gene esi tabii halini aldı.	(95)Konuşma yine eski doğal halini aldı.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(96)Şafak söküyordu.	(96)Şafak söküyordu yani hava aydınlanmaya başlamıştı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanlarla genişletme
(97)Odanın tek penceresinden görünen gökyüzü biraz evvel simsiyahken yeşille mavi arası bir renk almıştı.	(97)Odanın tek penceresinden görünen gökyüzü biraz evvel simsiyahken yeşille mavi arası bir renk almıştı.	- Koruma
(98)Hasan Gökbayrak av meraklısıydı.	(98)Hasan Gökbayrak av meraklısıydı.	- Koruma
(99)Bunu Kara Hüsnü de biliyordu zahir.	(99)Bunu Kara Hüsnü de biliyordu herhalde.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(100)Benim ilerimde Gümrükçü, onun ilerisinde Hasan Gökbayrak, onun ilerisinde de Kara Hüsnü vardı.	(100)Benim ilerimde Gümrükçü, onun ilerisinde Hasan Gökbayrak, onun ilerisinde de Kara Hüsnü vardı.	- Koruma
(101)Köpekler salıverildi.	(101)Köpekler bırakıldı.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(102)Biraz bekledik.	(102)Biraz bekledik.	- Koruma
(103)Üç beş dakika geçti geçmedi, köpeklerden hafif hafif sesler duyulmaya başladı.	(103)Üç beş dakika geçti, köpeklerden hafif hafif sesler duyulmaya başladı.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(104)Seslerin artmasıyla hayvanların bir iz üzerinde olduklarını anladık.	(104)Seslerin artmasıyla hayvanların bir iz üzerinde olduklarını anladık.	- Koruma
(105)Ben yalnız Gümrükçü'yü görebiliyordum.	(105)Ben yalnız Gümrükçü'yü görebiliyordum.	- Koruma

(106)Öbür arkadaşlar ya çalı arkasında yahut da bir meylin öte tarafında kalıyorlardı.	(106)Öbür arkadaşlar ya çalı arkasında yahut da küçük bir tepenin öte tarafında kalıyorlardı.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme -Sözlükçe
(107)Köpeklerin sesleri yavaş yavaş uzaklaştı.	(107)Köpeklerin sesleri yavaş yavaş uzaklaştı.	- Koruma
(108)Tepenin üst başından tekrar geri döndüler.	(108)Tepenin üstünden tekrar geri döndüler.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(109)Gözümü dere içindeki çalılığa dikmiş, bekliyordum.	(109)Gözümü dere içindeki çalılığa dikmiş, bekliyordum.	-Sözlükçe
(110)Birdenbire Kara Hüsnü'nün tarafından bir tüfek patladı.	(110)Birdenbire Kara Hüsnü'nün tarafından bir tüfek patladı.	- Koruma
(111)Arkasından bir tane daha.	(111)Arkasından bir tane daha.	-Koruma
(112)Köpekler gene uzaklaşmışlardı.	(112)Köpekler yine uzaklaşmışlardı.	- Koruma
(113)Tüfeklerin havada çınlayan sesinden sonra onların gürültüsü duyulmadı bile.	(113)Tüfeklerin sesinden sonra onların gürültüsü duyulmadı bile.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(114)Ortalığı sanki bir ölüm sessizliği kaplamıştı.	(114)Ortalığı sanki bir ölüm sessizliği kaplamıştı.	- Koruma
(115)Biraz sonra Gümrükçü'nün sesini duydum.	(115)Biraz sonra Gümrükçü'nün sesini duydum.	- Koruma
(116)“Hasan!” diye bağırdı.	(116)“Hasan!” diye bağırdı.	- Koruma
(117)Hasan'ın sesi meylin arkasından cevap verdi:	(117)Hasan'ın sesi tepenin arkasından cevap verdi:	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(118)Hop!	(118)Hop!	- Koruma
(119)Vurdun mu?	(119)Vurdun mu?	- Koruma
(120)Hayır.	(120)Hayır.	- Koruma
(121)Köpekler kâh yaklaşıyor, kâh uzaklaşıyordu.	(121)Köpekler yaklaşıyor, uzaklaşıyordu.	kâh kâh - Koruma
(122)Gelgelelim av namına hiçbir şey çıkmıyordu.	(122)Ama avlanacak hiçbir şey çıkmıyordu.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme

		- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(123)Sıkılmaya başlamıştım.	(123)Sıkılmaya başlamıştım.	- Koruma
(124)Yorgunluk da kendini iyiden iyiye hissettiriyordu.	(124)Yorgunluk da kendini iyiden iyiye hissettiriyordu.	- Koruma
(125)Oturayım dedim.	(125)Oturayım dedim.	- Koruma
(126)Güneş ne de güzel ısıtıyordu.	(126)Güneş ne de güzel ısıtıyordu.	- Koruma
(127)Sıcaklıktan gelme bir saadetin kemiklerime, iliklerime kadar işlediğini duyuyordum.	(127)Sıcaklıktan gelen bir saadetin kemiklerime, içime kadar işlediğini duyuyordum.	- İçerik sadeleştirme
(128)Tüfeği sağ omzuma dayayıp sol dirseğimin üzerine yaslandım.	(128)Tüfeği sağ omzuma dayayıp sol dirseğimin üzerine yaslandım.	- Koruma
(129)Köpeklerin sesi büsbütün kesilmişti.	(129)Köpeklerin sesi büsbütün kesilmişti.	- Koruma
(130)Yavaş yavaş avdan da ümidi keser gibi oluyordum.	(130)Yavaş yavaş avdan da ümidi kesmeye başladım.	- İçerik sadeleştirme
(131)Açık hava, gökyüzü, güneş, sıcaklık daha çok hoşuma gidiyordu.	(131)Açık hava, gökyüzü, güneş, sıcaklık daha çok hoşuma gidiyordu.	- Koruma
(132)Güneş ısıttıkça ısıttı, ısıttıkça ısıttı.	(132)Güneş iyice ısıttı.	- İçerik sadeleştirme
(133)Uyumuştum.	(133)Uyumuştum.	- Koruma
(134)Uyandığım vakit, başucumda dikili duran Hasan Gökbayrak'ı gördüm.	(134)Uyandığım vakit, başucumda dikili duran Hasan Gökbayrak'ı gördüm.	- Koruma
(135)İyice yükselmiş olan güneşin altında biraz da terlemiştim.	(135)İyice yükselmiş olan güneşin altında biraz da terlemiştim.	- Koruma
(136)Hasan, "Haydi," dedi, "vakit öğle oldu. Kalk da köye erken dönelim."	(136)Hasan, "Haydi, vakit öğle oldu. Kalk da köye erken dönelim" dedi.	- İçerik sadeleştirme
(137)Hepimiz uyumuşuz.	(137)Hepimiz uyumuşuz.	- Koruma
(138)İlkin Hasan uyanmış, sıra ile bütün arkadaşları uyandırmış.	(138)Önce Hasan uyanmış, sıra ile bütün arkadaşları uyandırmış.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(139)Acele ediyordu:	(139)Acele ediyordu:	- Koruma
(140)Haydi, haydi!	(140)Haydi, haydi!	- Koruma
(141)Al tüfeğini bakalım.	(141)Al tüfeğini bakalım.	- Koruma

Çizelge 21 Kan öyküsünün B1 düzeyinde sadeleştirme işlemi

SÖZLÜKÇE

Bakraç: Çoğunlukla bakırdan yapılan küçük kova.

Çalı: Küçük bir ağaç türü.

Çalılık: Çalısı çok olan yer.

Çavuş: Askerlikte bir rütbe.

Çifte: iki namlulu av tüfeği.

Dizgin: At vb. hayvanları yönlendirmeye yarayan kayış.

Gümrükçü: Gümrük görevlisi.

Hendek: Geçmeye engel olacak biçimde uzunlamasına kazılmış derin çukur.

Kabadayı: Yürekli, cesur.

Kâhya: Konak, çiftlik vb. yerlerde türlü işleri yapmakla görevli kimse.

Klarnet: Bir tür nefesli çalgı, enstrüman.

Klarnet

Martin: Tek kurşun atan bir tür tüfek, silah.

Mavzer: Atış hızı dakikada ortalama altı mermi olan ve orduda kullanılan bir tür tüfek tipi.

Muhtar: Köy mahallenin yasalarla belirtilmiş işlerini yürütmek için o köy veya mahallede oturanların seçtikleri kimse.

Vız gelmek: Pek önemsiz görünmek.

Zurna: Bir tür nefesli çalgı, enstrüman.

Zurna

SORULAR

- 1- Düğüne beş kişi gittiler.
 Doğru Yanlış
- 2- Sabaha kadar düğün evinde kaldılar.
 Doğru Yanlış
- 3- Kara Hüsnü düğün evine gelmedi.
 Doğru Yanlış
- 4- Hasan düğünden erken ayrıldı.
 Doğru Yanlış
- 5- Düğünden sonra hep birlikte ava gittiler.
 Doğru Yanlış

4.7.3. A2 Düzeyi

Özgün Metin	Değiştirilmiş Metin	Uygulanan İşlem
(1) Çift atlı arabamız, ay ışığının yarım yamalak aydınlattığı dağ yolunda alabildiğine gidiyordu.	(1) Çift atlı arabamız, ay ışığıyla dağ yolunda hızlı bir şekilde gidiyordu.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(2)Beş kişiydik: Eski Muhtar Hasan Gökbayrak, Şaban Kâhya, Hüseyin Çavuş, Gümrükçü, bir de ben.	(2)Beş kişiydik: Eski Muhtar Hasan Gökbayrak, Şaban Kâhya, Hüseyin Çavuş, Gümrükçü, bir de ben.	- Sözlükçe
(3)İkimizde martin vardı, ikimizde çifte, birimizde Fransız mavzeri.	(3)İkimizde martin vardı, ikimizde çifte, birimizde Fransız mavzeri.	- Sözlükçe
(4)Atları Şaban Kâhya sürüyordu.	(4)Atları Şaban Kâhya sürüyordu.	- Koruma
(5)Bir aralık, griye bile dönmeden:	(5)Bir ara, geriye bile dönmeden:	-Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma
(6)Arslan gibi beş kişiyiz, dedi; bir değil on tane Kara Hüsnü çıksa karşımıza vız gelir.	(6)Arslan gibi beş kişiyiz, dedi; bir değil on tane Kara Hüsnü çıksa karşımıza önemli değil.	- Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme

(7)Hasan Gökbayrak, Gümrükçü ile bana:	(7)Hasan Gökbayrak, Gümrükçü ile bana:	- Koruma
(8)Siz bilmezsiniz bu Kara Hüsnü'yü, dedi, çok namussuz bir adamdır.	(8)Siz bilmezsiniz bu Kara Hüsnü'yü, dedi, çok namussuz bir adamdır.	- Koruma
(9)Geçende o Solak Çeşme'deki düğünde bizim Mustafa çocuğu öyle kan içinde bırakmalarına sebep de odur.	(9)Geçende o Solak Çeşme'deki düğünde bizim Mustafa çocuğu öyle kan içinde bırakmalarına sebep de odur.	- Koruma
(10)Altmış senelik kan!	(10)Altmış senelik intikam!	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(11)Sonunda öçlerini aldılar	(11)Sonunda intikamlarını aldılar.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(12)Bu kan hikayesini, bu Kara Hüsnü hikâyesini bizim köyün kahvesinden dinleye dinleye hal olmuşum.	(12)Bu kan hikayesini, bu Kara Hüsnü hikâyesini bizim köyün kahvesinden dinleye dinleye bıkmıştım.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(13)İşte nihayet onların köylerine, onların düğünlerine gidiyorduk.	(13)İşte nihayet onların köylerine, onların düğünlerine gidiyorduk.	- Koruma
(14)Gitmemek de vardı ama kabadayılık da büsbütün ölmedi ya!	(14)Gitmemek de vardı ama kabadayılık da ölmedi ya!	- Sözlükçe - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(15)Birinin kolu giderse ötekinin göze çıkar.	(15)Birinin kolu giderse ötekinin gözü çıkar.	- Koruma
(16)Daha ötesi bir can...	(16)Daha ötesi bir canımız var.	- Devrik yapıları düzenleme
(17)Hani şu Kara Hüsnü'yü merak etmiyor da değilim.	(17)Hani şu Kara Hüsnü'yü de merak ediyorum.	- İçerik sadeleştirme
(18)On bir köyün bir belası ne biçim adamdır acaba diyordum.	(18)On bir köyün bir belası ne biçim adamdır acaba diyordum.	- Koruma
(19)Bir hendekten çıkıp öbürüne giriyor, bir çukurdan kurtulup bir başkasına dalıyorduk.	(19)Bir hendekten çıkıp öbürüne giriyor, bir çukurdan kurtulup bir başkasına dalıyorduk.	- Sözlükçe
(20)En sonunda köyün ışıkları görüldü.	(20)En sonunda köyün ışıkları görüldü.	- Koruma
(21)Şaban Kâhya dizginlere asıldı.	(21)Şaban Kâhya dizginlere asıldı.	- Sözlükçe
(22)“Dursak mı?” diye sordu.	(22)“Duralım mı?” diye sordu.	- İçerik sadeleştirme
(23)“Duralım!” dediler.	(23)“Duralım!” dediler.	- Koruma

(24)Köye eşraf tertibi girecektik.	(24)Köye önemli kişiler gibi girecektik.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(25)Herkes cebinden birer kâğıt lira çıkardı.	(25)Herkes cebinden birer kâğıt lira çıkardı.	- Koruma
(26)Bir değnek uzunlamasına yarıldı; liralara geçirildi.	(26)Bir değneğin ucuna liralara taktık.	- Yeniden yazma
(27)Bu beş parçalı bayrak arabanın yan kenarına dikildi.	(27)Bu beş parçalı bayrağı arabanın yanına taktık.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme -Edilgen ve ettirgen yapıları etken hale getirme
(28)Çifteler dolduruldu, horozlar çekildi, iki el silah atıldı.	(28)Çifteleri doldurduk, silahları hazırladık, iki el silah attık.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme -Edilgen ve ettirgen yapıları etken hale getirme
(29)Şimdi davulla zurnanın gelmesini bekliyorduk.	(29)Şimdi davulla zurnanın gelmesini bekliyorduk.	- Sözlükçe
(30)Nihayet o da sükün etti.	(30)Nihayet o da geldi.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(31)Davulla zurnaya, ellerindeki gemici fenerleri, düğün sahipleri yol gösteriyorlardı.	(31)Davulla zurnaya, ellerindeki gemici fenerleri, düğün sahipleri yol gösteriyorlardı.	- Koruma
(32)Çalgıcıların bahşişi olan beş liralık bayrağı küçük bir çocuğun eline verdik, köye doğru ilerlemeye başladık.	(32)Çalgıcıların bahşişi olan beş lirayı küçük bir çocuğun eline verdik, köye doğru ilerlemeye başladık.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(33)Bizi, her yanı toprak bir odaya aldılar.	(33)Bizi, her tarafı toprak bir odaya aldılar.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(34)Odada bizden önce gelmiş olanlar da vardı.	(34)Odada başkaları da vardı.	- İçerik sadeleştirme
(35)Ama saygı ettiler, başköşeyi bize bıraktılar.	(35)Ama saygı gösterdiler, başköşeyi bize bıraktılar.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme - Sözlükçe
(36)Uzun uzun merhabalaştıktan sonra, biraz evvel kenara çekilmiş olan içi şarap dolu bakır bakraç yeniden meydana çıkarıldı.	(36)Uzun uzun merhabalaştıktan sonra, biraz önceki içi şarap dolu bakır bakraç yeniden meydana çıktı.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Edilgen ve ettirgen yapıları etken hale getirme

(37)Ortada bir tek bardak dolaşiyor, sırası gelen o bardakla içiyordu.	(37)Ortada bir tek bardak dolaşiyor, herkes o bardakla içiyordu.	- İçerik sadeleştirme
(38)Bizim köylerde, bizim düğünlerde âdet hep böyleydi zaten.	(38)Bizim köylerde, bizim düğünlerde âdet hep böyleydi zaten.	- Koruma
(39)Mihmanlar komşu köylerdendi.	(39)Misafirler komşu köylerdendi.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(40)Karaçalı'dan, Sazlıdere'den, Mıncırıklı'dan falan.	(40)Karaçalı'dan, Sazlıdere'den, Mıncırıklı'dan falan.	- Koruma
(41)Bazılarını ben de tanırdım.	(41)Bazılarını ben de tanırdım.	- Koruma
(42)Mesela Sazlıdere'den Ali Ağa, yetmişlik ihtiyar, bir aralık kalktı, on sekizindeki delikanlı gibi, karşılama oynadı.	(42)Mesela Sazlıdere'den Ali Ağa, yetmiş yaşında ihtiyar, bir ara kalktı, on sekizindeki delikanlı gibi, dans etti.	-Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma -Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(43)Bir ayak atışı vardı, övmelere seza.	(43)Bir ayak atışı vardı, çok güzeldi.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(44)Bu işler davulla, zurnayla oluyordu hep.	(44)Bu işler davulla, zurnayla oluyordu hep.	- Koruma
(45)Pekâlâ şenlikli idi de.	(45)Pekâlâ şenlikliydi de.	- Zamansal ilişkileri standart hale getirme
(46)Ama birdenbire, nerden aklına esti bilmem, Şaban Kâhya düğün sahiplerinin adamlarına, "İnce çalgınız yok mu?" diye sordu.	(46)Ama birdenbire, nerden aklına geldi bilmem, Şaban Kâhya düğün sahiplerinin adamlarına, "Klarnetiniz yok mu?" diye sordu.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme -Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma -Sözlükçe
(47)Onlar da ilkin bir durakladılar, sonra, "Bakalım," diye cevap verdiler.	(47)Onlar da önce bir durakladılar, sonra, "Bakalım," diye cevap verdiler.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(48)Dışarı çıkıldı, tekrar gelindi, sağa sola haberler salındı, bir daha gidildi, bir daha gelindi...	(48)Dışarı çıktılar, tekrar geldiler, sağa sola haberler saldılar, bir daha gittiler, bir daha geldiler...	- Koruma -Edilgen ve ettirgen yapıları etken hale getirme
(49)Ne olduğu anlaşılamıyordu.	(49)Ne oluyor, anlaşılamıyordu.	- İçerik sadeleştirme
(50)İnce çalgı köyün öbür başındaki bir evde miymiş yoksa yol mu çamurmuş... anlaşılamadı.	(50)Klarnet köyün öbür başındaki bir evde miymiş yoksa yol mu çamurmuş... anlaşılamadı.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme

(51)Hasılı bir aralık bir laf çıktı.	(51)Bu arada bir laf çıktı.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(52)İnce çalgıyı Kara Hüsnü bırakmıyormuş diye.	(52)Klarneti Kara Hüsnü bırakmıyormuş diye.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(53)Ama sonra hemen yalanladılar: “Yok canım, Kara Hüsnü ne diye bırakmasın!” Gene eğlentiye devam edildi.	(53)Ama sonra hemen yalanladılar: “Yok canım, Kara Hüsnü neden bırakmasın!” Yine eğlenceye devam ettik.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme -Edilgen ve ettirgen yapıları etken hale getirme
(54)Ortaya meze yerine bazlamayla peynir tatlısı geldi.	(54)Ortaya meze yerine bazlamayla peynir tatlısı geldi.	- Sözlükçe
(55)Bakraçtaki şarap tazelendi.	(55)Bakraçtaki şarabı tazelediler.	- Sözlükçe -Edilgen ve ettirgen yapıları etken hale getirme
(56)Bardak yeniden dolaşmaya başladı.	(56)Bardak yeniden dolaşmaya başladı.	- Koruma
(57)İnce çalgı meselesi yeni yeni unutuluyordu, kapı açıldı, kapının dışında, omzunda bir çiftte, boynunda beyaz bir atkı, ağzında bir cıgara, esmer, dev bir adam göründü.	(57)İnsanlar klarnet meselesini yeni yeni unutuluyordu, kapı açıldı, kapının dışında, omzunda bir çiftte, boynunda beyaz bir atkı, ağzında bir sigara, esmer, dev bir adam göründü.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme -Sözlükçe -Edilgen ve ettirgen yapıları etken hale getirme
(58) “Selamünaleyküm!” dedi.	(58) “Selamünaleyküm!” dedi.	- Koruma
(59)Kara Hüsnü imiş.	(59)Kara Hüsnü’ymüş.	- Zamansal ilişkileri standart hale getirme
(60)Hasan Gökbayrak birdenbire şaşırdı.	(60)Hasan Gökbayrak birdenbire şaşırdı.	- Koruma
(61) “Hoş geldin be ahretlik,” dedi, “buyursana!” Kara Hüsnü’ye yanı başımızda yer verdik.	(61) “Hoş geldin be dostum,” dedi, “buyur!” Kara Hüsnü’ye yanı başımızda yer verdik.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme -Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma
(62)Buralarda böyle adam gerçekten görmemiştim.	(62)Buralarda böyle adam gerçekten görmemiştim.	- Koruma
(63)Kalım, hafif kısık sesle, yavaş yavaş konuşuyordu.	(63)Kalın, hafif kısık sesle, yavaş yavaş konuşuyordu.	- Koruma
(64)Sözlerini daha çok Muhtar Hasan’a söylüyor, en çok onun sözlerini dinliyordu.	(64)Sözlerini daha çok Muhtar Hasan’a söylüyor,	- Koruma

en çok onun sözlerini dinliyordu.

(65)Tüfekle gelişinden, halinden, tavrından, her şeyinden belliydi; bizim hazırlıklı geldiğimiz, bu karşılaşmada bir acayıplık olduğunun o da farkındaydı.	(65)Tüfekle gelişinden, halinden, tavrından, her şeyinden belliydi; bizim silahlarımızın da farkındaydı.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(66)Öyle ya, düğüne herkes tüfekle mi gelir?	(66)Öyle ya, düğüne herkes tüfekle mi gelir?	- Koruma
(67)Üstelik burası onun kendi köyüydü.	(67)Üstelik burası onun kendi köyüydü.	- Koruma
(68)Bir aralık laf yine ince çalgıya döküldü galiba, Kara Hüsnü bizim Hasan'ı kolundan tuttu, "Gel benimle biraz," dedi.	(68)Bir ara laf yine klarnete geldi galiba, Kara Hüsnü bizim Hasan'ı kolundan tuttu, "Gel benimle biraz," dedi.	-Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma -Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(69)Kalktılar.	(69)Kalktılar.	- Koruma
(70)Gümrükçü bana baktı, ben de ona.	(70)Gümrükçü bana baktı, ben de ona.	- Koruma
(71)Gümrükçü de güçlü, kuvvetli bir adamdı ha.	(71)Gümrükçü de güçlü, kuvvetli bir adamdı ha.	- Koruma
(72)Üstelik severdi de Hasan'ı.	(72)Üstelik severdi de Hasan'ı.	- Koruma
(73)Neyse uzatmayalım, çıktılar.	(73)Neyse uzatmayalım, çıktılar.	- Koruma
(74)Biz hiçbir şey olmamış gibi eğlencemize devam ettik.	(74)Biz hiçbir şey olmamış gibi eğlencemize devam ettik.	- Koruma
(75)Ne Şaban Kâhya, ne Hüseyin Çavuş, ne Gümrükçü, ne ben, birbirimize hiçbir şey söylemiyorduk, ne saklayayım aklım da gidenlerdeydi.	(75)Ne Şaban Kâhya, ne Hüseyin Çavuş, ne Gümrükçü, ne ben, birbirimize hiçbir şey söylemiyorduk, yalan söylemeyeyim aklım da Kara Hüsnü'yle Hasan'daydı.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanlarla genişletme
(76)Aradan beş dakika geçti, yarım saat geçti, dönmediler.	(76)Aradan beş dakika geçti, yarım saat geçti, dönmediler.	- Koruma
(77)Enikonu sinirlenmeye başlamıştım.	(77)İyice sinirlenmeye başlamıştım.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(78)Dayanamadım, sordum Gümrükçü'ye, "Bunlar saz aramaya mı gittiler?" dedim.	(78)Dayanamadım, sordum Gümrükçü'ye, "Bunlar klarnet aramaya mı gittiler?" dedim.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme

(79)Gümrükçü bana cevap vermedi.	(79)Gümrükçü bana cevap vermedi.	- Koruma
(80)Düşünceli bir yüzle etrafındakilere, “Nerede kaldı yahu bunlar?” dedi.	(80)Düşünceli bir yüzle etrafındakilere, “Nerede kaldı yahu bunlar?” dedi.	- Koruma
(81)Karşı köşeden hafif bir ses, “Gelirler,” diye cevap verdi.	(81)Karşı köşeden hafif bir ses, “Gelirler,” diye cevap verdi.	- Koruma
(82)Çok geçmedi, kapı açıldı.	(82)Çok geçmedi, kapı açıldı.	- Koruma
(83)Gelen Kara Hüsnü’ydü.	(83)Gelen Kara Hüsnü’ydü.	- Koruma
(84)Omzunda tüfek, geçti yerine oturdu.	(84)Omzunda tüfek, geçti yerine oturdu.	- Koruma
(85)Hasan yoktu görünürde.	(85)Hasan yoktu.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(86)Belli etmemeye çalışıyorduk ama sinirlerimizin iyiden iyiye bozulmaya başladığını da hissediyorduk.	(86)Belli etmemeye çalışıyorduk ama sinirlerimiz iyice bozulmaya başladı.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(87)Gümrükçü ancak beş dakika dayanabildi, birdenbire ayağa kalktı, “Nerede Hasan, nerede Hasan be yahu!” diye bağırmaya başladı.	(87)Gümrükçü ancak beş dakika dayanabildi, birdenbire ayağa kalktı, “Nerede Hasan, nerede Hasan be yahu!” diye bağırmaya başladı.	- Koruma
(88)Kimse cevap vermiyordu.	(88)Kimse cevap vermiyordu.	- Koruma
(89)Bazlamalar paralanıyor, peynir tatlısına uzanılıyor, bakraçtan bardağa şarap dolduruluyordu.	(89)İnsanlar bazlama, peynir tatlısı yiyor, bakraçtan bardağa şarap dolduruyorlardı.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Edilgen ve ettirgen yapıları etken hale getirme
(90)Sonunda Hasan da geldi.	(90)Sonunda Hasan da geldi.	- Koruma
(91)Gelmesiyle Gümrükçü’nün yerinden kalkıp Hasan’ın boynuna atılması bir oldu.	(91)Gümrükçü yerinden kalkıp Hasan’ın boynuna sarıldı.	- İçerik sadeleştirme -Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(92)Onu sol yanağından öptü.	(92)Onu sol yanağından öptü.	- Koruma

(93)Öteki misafirlerin hiçbir şey anlamadıkları bu dostluk gösterisini Kara Hüsnü gülümseyerek seyrediyordu.	(93)Öteki misafirler bu dostluk gösterisinden hiçbir şey anlamıyorlardı. (94)Kara Hüsnü gülümseyerek seyrediyordu.	- İçerik sadeleştirme -Karmaşık tümceleri bölme
(94)Oturdular.	(95)Oturdular.	- Koruma
(95)Konuşma gene esi tabii halini aldı.	(96)Konuşma yine eski doğal halini aldı.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(96)Şafak söküyordu.	(97)Sabah oluyordu.	- -Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(97)Odanın tek penceresinden görünen gökyüzü biraz evvel simsiyahken yeşille mavi arası bir renk almıştı.	(98)Odanın tek penceresinden gökyüzü görünüyordu. (99)Gökyüzü biraz evvel simsiyahken yeşille mavi arası bir renk almıştı.	- İçerik sadeleştirme -Karmaşık tümceleri bölme
(98)Hasan Gökbayrak av meraklısıydı.	(100)Hasan Gökbayrak av meraklısıydı.	- Koruma
(99)Bunu Kara Hüsnü de biliyordu zahir.	(101)Bunu Kara Hüsnü de biliyordu herhalde.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(100)Benim ilerimde Gümrükçü, onun ilerisinde Hasan Gökbayrak, onun ilerisinde de Kara Hüsnü vardı.	(102)Benim ilerimde Gümrükçü, onun ilerisinde Hasan Gökbayrak, onun ilerisinde de Kara Hüsnü vardı.	- Koruma
(101)Köpekler salıverildi.	(103)Köpekleri bıraktılar.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme -Edilgen ve ettirgen yapıları etken hale getirme
(102)Biraz bekledik.	(104)Biraz bekledik.	- Koruma
(103)Üç beş dakika geçti, geçmedi, köpeklerden hafif hafif sesler duyulmaya başladı.	(105)Üç beş dakika geçti, köpeklerden hafif hafif sesler duymaya başladık.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Edilgen ve ettirgen yapıları etken hale getirme
(104)Seslerin artmasıyla hayvanların bir iz üzerinde olduklarını anladık.	(106)Seslerin artmasıyla hayvanların bir iz üzerinde olduklarını anladık.	- Koruma

(105)Ben yalnız Gümrükçü'yü görebiliyordum.	(107)Ben yalnız Gümrükçü'yü görebiliyordum.	- Koruma
(106)Öbür arkadaşlar ya çalı arkasında yahut da bir meylin öte tarafında kalıyorlardı.	(108)Öbür arkadaşlar ya çalı arkasında ya da küçük bir tepenin diğer tarafında kalıyorlardı.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme -Sözlükçe
(107)Köpeklerin sesleri yavaş yavaş uzaklaştı.	(109)Köpeklerin sesleri yavaş yavaş uzaklaştı.	- Koruma
(108)Tepenin üst başından tekrar geri döndüler.	(110)Tepenin üstünden tekrar geri döndüler.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(109)Gözümü dere içindeki çalılığa dikmiş, bekliyordum.	(111)Gözümü dere içindeki çalılığa dikmiş, bekliyordum.	- Koruma -Sözlükçe
(110)Birdenbire Kara Hüsnü'nün tarafından bir tüfek patladı.	(112)Birdenbire Kara Hüsnü'nün tarafından bir tüfek patladı.	- Koruma
(111)Arkasından bir tane daha.	(113)Arkasından bir tane daha.	-Koruma
(112)Köpekler gene uzaklaşmışlardı.	(114)Köpekler yine uzaklaşmışlardı.	- Koruma
(113)Tüfeklerin havada çınlayan sesinden sonra onların gürültüsü duyulmadı bile.	(115)Tüfeklerin sesinden sonra onların gürültüsünü duymadık bile.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Edilgen ve ettirgen yapıları etken hale getirme
(114)Ortalığı sanki bir ölüm sessizliği kaplamıştı.	(116)Ortalıkta sanki bir ölüm sessizliği vardı.	- Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(115)Biraz sonra Gümrükçü'nün sesini duydum.	(117)Biraz sonra Gümrükçü'nün sesini duydum.	- Koruma
(116)“Hasan!” diye bağırdı.	(118)“Hasan!” diye bağırdı.	- Koruma
(117)Hasan'ın sesi meylin arkasından cevap verdi:	(119)Hasan'ın sesi tepenin arkasından cevap verdi:	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(118)Hop!	(120)Hop!	- Koruma
(119)Vurdun mu?	(121)Vurdun mu?	- Koruma
(120)Hayır.	(122)Hayır.	- Koruma

(121)Köpekler kâh yaklaşıyor, kâh uzaklaşıyordu.	(123)Köpekler yaklaşıyor, uzaklaşıyordu.	kâh kâh - Koruma
(122)Gelgelelim av namına hiçbir şey çıkmıyordu.	(124)Ama avlanacak hiçbir şey çıkmıyordu.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(123)Sıkılmaya başlamıştım.	(125)Sıkılmaya başlamıştım.	- Koruma
(124)Yorgunluk da kendini iyiden iyiye hissettiriyordu.	(126)Yorgunluğumuzu iyice hissetmeye başlamıştık.	- Yeniden yazma
(125)Oturayım dedim.	(127)Oturmak istedim.	- Kiplikleri sözcükle ifade etme
(126)Güneş ne de güzel ısıtıyordu.	(128)Güneş ne de güzel ısıtıyordu.	- Koruma
(127)Sıcaklıktan gelme bir saadetin kemiklerime, iliklerime kadar işlediğini duyuyordum.	(129)Sıcaklık içime huzur veriyordu.	- Yeniden yazma
(128)Tüfeği sağ omzuma dayayıp sol dirseğimin üzerine yaslandım.	(130)Tüfeği sağ omzuma dayayıp sol dirseğimin üzerine yaslandım.	- Koruma
(129)Köpeklerin sesi büsbütün kesilmişti.	(131)Köpeklerin sesi yamamen kesilmişti.	- Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(130)Yavaş yavaş avdan da ümidi keser gibi oluyordum.	(132)Yavaş yavaş avdan da ümidi kesmeye başladım.	- İçerik sadeleştirme
(131)Açık hava, gökyüzü, güneş, sıcaklık daha çok hoşuma gidiyordu.	(133)Açık hava, gökyüzü, güneş, sıcaklık daha çok hoşuma gidiyordu.	- Koruma
(132)Güneş ısıttıkça ısıttı, ısıttıkça ısıttı.	(134)Güneş iyice ısıttı.	- İçerik sadeleştirme
(133)Uyumuştum.	(135)Uyumuştum.	- Koruma
(134)Uyandığım vakit, başucumda dikili duran Hasan Gökbayrak'ı gördüm.	(136)Uyandım, başucumda Hasan Gökbayrak'ı gördüm.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(135)İyice yükselmiş olan güneşin altında biraz da terlemiştim.	(137)Güneşin altında biraz da terlemiştim.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(136)Hasan, "Haydi," dedi, "vakit öğle oldu. Kalk da köye erken dönelim."	(138)Hasan, "Haydi, vakit öğle oldu. Kalk da köye erken dönelim" dedi.	- İçerik sadeleştirme
(137)Hepimiz uyumuşuz.	(139)Hepimiz uyumuşuz.	- Koruma

(138)İlkin Hasan uyanmış, sıra ile bütün arkadaşları uyandırmış.	(140)Önce Hasan uyanmış, sıra ile bütün arkadaşları uyandırmış.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(139)Acele ediyordu:	(141)Acele ediyordu:	- Koruma
(140)Haydi, haydi!	(142)Haydi, haydi!	- Koruma
(141)Al tüfeğini bakalım.	(143)Al tüfeğini bakalım.	- Koruma

Çizelge 22 Kan öyküsünün A2 düzeyinde sadeleştirme işlemi

SÖZLÜKÇE

Bakraç: Çoğunlukla bakırdan yapılan küçük kova.

Çalı: Küçük bir ağaç türü.

Çalılık: Çalısı çok olan yer.

Çavuş: Askerlikte bir rütbe.

Çifte: iki namlulu av tüfeği.

Dizgin: At vb. hayvanları yönlendirmeye yarayan kayış.

Gümrükçü: Gümrük görevlisi.

Hendek: Geçmeye engel olacak biçimde uzunlamasına kazılmış derin çukur.

Kabadayı: Yürekli, cesur.

Kâhya: Konak, çiftlik vb. yerlerde türlü işleri yapmakla görevli kimse.

Klarnet: Bir tür nefesli çalgı, enstrüman.

Klarnet

Martin: Tek kurşun atan bir tür tüfek, silah.

Mavzer: Atış hızı dakikada ortalama altı mermi olan ve orduda kullanılan bir tür tüfek tipi.

Muhtar: Köy mahallenin yasalarla belirtilmiş işlerini yürütmek için o köy veya mahallede oturanların seçtikleri kimse.

Zurna: Bir tür nefesli çalgı, enstrüman.

SORULAR

- 1- Düğüne beş kişi gittiler.
 Doğru Yanlış
- 2- Sabaha kadar düğün evinde kaldılar.
 Doğru Yanlış
- 3- Kara Hüsnü düğün evine gelmedi.
 Doğru Yanlış
- 4- Hasan düğünden erken ayrıldı.
 Doğru Yanlış
- 5- Düğünden sonra hep birlikte ava gittiler.
 Doğru Yanlış

4.7.4. A1 Düzeyi

Özgün Metin	Değiştirilmiş Metin	Uygulanan İşlem
(1) Çift atlı arabamız, ay ışığının yarım yamalak aydınlattığı dağ yolunda alabildiğine gidiyordu.	(1) Çift atlı arabamız, ay ışığıyla dağ yolunda hızlı bir şekilde gidiyordu.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(2)Beş kişiydik: Eski Muhtar Hasan Gökbayrak, Şaban Kâhya, Hüseyin Çavuş, Gümrükçü, bir de ben.	(2)Beş kişiydik: Eski Muhtar Hasan Gökbayrak, Şaban Kâhya, Hüseyin Çavuş, Gümrükçü, bir de ben.	- Sözlükçe
(3)İkimizde martin vardı, ikimizde çifte, birimizde Fransız mavzeri.	(3)İki kişide martin vardı, iki kişide çifte, bir kişide Fransız mavzeri.	- Sözlükçe - Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma
(4)Atları Şaban Kâhya sürüyordu.	(4)Atları Şaban Kâhya sürüyordu.	- Koruma

(5)Bir aralık, griye bile dönmeden:	(5)Bir ara, geriye bile dönmeden:	-Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma - Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme -Karmaşık tümceleri bölme -Yeniden yazma
(6)Arslan gibi beş kişiyiz, dedi; bir değil on tane Kara Hüsnü çiksa karşımıza vız gelir.	(6)Arslan gibi beş kişiyiz, dedi. (7)Neden korkalım Kara Hüsnü'den?	- Koruma
(7)Hasan Gökbayrak, Gümrükçü ile bana:	(8)Hasan Gökbayrak, Gümrükçü ile bana:	- İçerik sadeleştirme
(8)Siz bilmezsiniz bu Kara Hüsnü'yü, dedi, çok namussuz bir adamdır.	(9)Siz bilmiyorsunuz bu Kara Hüsnü'yü, dedi, çok namussuz bir adamdır.	-Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(9)Geçende o Solak Çeşme'deki düğünde bizim Mustafa çocuğu öyle kan içinde bırakmalarına sebep de odur.	(10)Geçen gün o Solak Çeşme'deki düğünde bizim Mustafa'yı öyle kan içinde bıraktı.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(10)Altmış senelik kan!	(11)Altmış senelik intikam!	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(11)Sonunda öçlerini aldılar	(12)Sonunda intikamlarını aldılar.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(12)Bu kan hikayesini, bu Kara Hüsnü hikâyesini bizim köyün kahvesinden dinleye dinleye hal olmuşum.	(13)Bu intikam hikayesini, bu Kara Hüsnü hikâyesini bizim köyün kahvesinden çok dinledim.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme -İçerik sadeleştirme
(13)İşte nihayet onların köylerine, onların düğünlerine gidiyorduk.	(14)İşte nihayet onların köylerine, onların düğünlerine gidiyorduk.	- Koruma
(14)Gitmemek de vardı ama kabadayılık da büsbütün ölmedi ya!	(15)Gitmemek de vardı ama kabadayılık da ölmedi ya!	- Sözlükçe - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(15)Birinin kolu giderse ötekinin göze çıkar.	-	- Silme
(16)Daha ötesi bir can...	-	-Silme
(17)Hani şu Kara Hüsnü'yü merak etmiyor da değilim.	(16)Hani şu Kara Hüsnü'yü de merak ediyorum.	- İçerik sadeleştirme
(18)On bir köyün bir belası ne biçim adamdır acaba diyordum.	(17)On bir köyün bir belası nasıl bir adam acaba diyordum.	-Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma -İçerik sadeleştirme
(19)Bir hendekten çıkıp öbürüne giriyor, bir çukurdan kurtulup bir başkasına dalıyorduk.	(18)Bozuk yolda zorlukla ilerliyorduk.	- Yeniden yazma

(20)En sonunda köyün ışıkları göründü.	(19)En sonunda köyün ışıkları göründü.	- Koruma
(21)Şaban Kâhya dizginlere asıldı.	(20)Şaban Kâhya atı yavaştı.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(22) “Dursak mı?” diye sordu.	(21) “Duralım mı?” diye sordu.	- İçerik sadeleştirme
(23) “Duralım!” dediler.	(22) “Duralım!” dediler.	- Koruma
(24)Köye eşraf tertibi girecektik.	(23)Köye önemli kişiler gibi girecektik.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(25)Herkes cebinden birer kâğıt lira çıkardı.	(24)Herkes cebinden birer kâğıt lira çıkardı.	- Koruma
(26)Bir değnek uzunlamasına yarıldı; liralık yarığa geçirildi.	(25)Bir değneğin ucuna liralık taktık.	- Yeniden yazma
(27)Bu beş parçalı bayrak arabanın yan kenarına dikildi.	(26)Bu beş parçalı bayrağı arabanın yanına taktık.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme -Edilgen ve ettirgen yapıları etken hale getirme
(28)Çifteler dolduruldu, horozlar çekildi, iki el silah atıldı.	(27)Çifteleri doldurduk, silahları hazırladık, iki el silah attık.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme -Edilgen ve ettirgen yapıları etken hale getirme
(29)Şimdi davulla zurnanın gelmesini bekliyorduk.	(28)Şimdi davulla zurnanın gelmesini bekliyorduk.	- Sözlükçe
(30)Nihayet o da sükün etti.	(29)Nihayet o da geldi.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(31)Davulla zurnaya, ellerindeki gemici fenerleri, düğün sahipleri yol gösteriyorlardı.	(30)Davulla zurnaya, ellerindeki gemici fenerleri, düğün sahipleri yol gösteriyorlardı.	- Koruma
(32)Çalgıcıların bahşişi olan beş liralık bayrağı küçük bir çocuğun eline verdik, köye doğru ilerlemeye başladık.	(31)Çalgıcıların bahşişi olan beş lirayı küçük bir çocuğun eline verdik, köye doğru ilerledik.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(33)Bizi, her yanı toprak bir odaya aldılar.	(32)Bizi, her tarafı toprak bir odaya aldılar.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(34)Odada bizden önce gelmiş olanlar da vardı.	(33)Odada başkaları da vardı.	- İçerik sadeleştirme

(35)Ama saygı ettiler, başköşeyi bize bıraktılar.	(34)Ama saygı gösterdiler, başköşeyi bize bıraktılar.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme - Sözlükçe - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(36)Uzun uzun merhabalaştıktan sonra, biraz evvel kenara çekilmiş olan içi şarap dolu bakır bakraç yeniden meydana çıkarıldı.	(35)Uzun uzun merhabalaştık. (36)Sonra biraz önceki içi şarap dolu bakır bakraç yeniden meydana çıktı.	-Edilgen ve ettirgen yapıları etken hale getirme - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(37)Ortada bir tek bardak dolaşüyor, sırası gelen o bardakla içiyordu.	(37)Ortada bir tek bardak dolaşıyor, herkes o bardakla içiyordu.	- İçerik sadeleştirme
(38)Bizim köylerde, bizim düğünlerde âdet hep böyleydi zaten.	(38)Bizim köylerde, bizim düğünlerde âdet yani gelenek hep böyleydi zaten.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanlarla genişletme
(39)Mihmanlar komşu köylerdendi.	(39)Misafirler komşu köylerdendi.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(40)Karaçalı'dan, Sazlıdere'den, Mincırıklı'dan falan.	(40)Karaçalı'dan, Sazlıdere'den, Mincırıklı'dan falan.	- Koruma
(41)Bazılarını ben de tanırdım.	(41)Bazılarımı ben de tanırdım.	- Koruma
(42)Mesela Sazlıdere'den Ali Ağa, yetmişlik ihtiyar, bir aralık kalktı, on sekizindeki delikanlı gibi, karşılama oynadı.	(42)Mesela Sazlıdere'den Ali Ağa, yetmiş yaşında ihtiyar, bir ara kalktı, on sekiz yaşındaki delikanlı gibi, dans etti.	-Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma -Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(43)Bir ayak atışı vardı, övmelere seza.	-	- Silme
(44)Bu işler davulla, zurnayla oluyordu hep.	(43)Bu işler davulla, zurnayla oluyordu hep.	- Koruma
(45)Pekâlâ şenlikli idi de.	(44)Hem de çok şenlikliydi.	- Yeniden yazma
(46)Ama birdenbire, nerden aklına esti bilmem, Şaban Kâhya düğün sahiplerinin adamlarına, "İnce çalgınız yok mu?" diye sordu.	(45)Ama birdenbire, nerden aklına geldi bilmiyorum, Şaban Kâhya düğün sahiplerinin adamlarına, "Klarnetiniz yok mu?" diye sordu.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme -Sözlükçe -İçerik sadeleştirme
(47)Onlar da ilkin bir durakladılar, sonra, "Bakalım," diye cevap verdiler.	(46)Onlar da önce bir durdular, sonra, "Bakalım," diye cevap verdiler.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme

(48)Dışarı çıkıldı, tekrar gelindi, sağa sola haberler salındı, bir daha gidildi, bir daha gelindi...	(47)Dışarı çıktılar, tekrar geldiler, sağa sola haberler verdiler, bir daha gittiler, bir daha geldiler...	-Edilgen ve ettirgen yapıları etken hale getirme -Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(49)Ne olduğu anlaşılamıyordu.	(48)Ne oluyor, anlamıyorduk.	- İçerik sadeleştirme -Edilgen ve ettirgen yapıları etken hale getirme
(50)İnce çalgı köyün öbür başındaki bir evde miymiş yoksa yol mu çamurmuş... anlaşılamadı.	(49)Klarnet köyün öbür başındaki bir evde mi yoksa yol mu çamur... anlamadık.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme - İçerik sadeleştirme -Edilgen ve ettirgen yapıları etken hale getirme
(51)Hasılı bir aralık bir laf çıktı.	(50)Bu arada bir laf çıktı.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(52)İnce çalgıyı Kara Hüsnü bırakmıyormuş diye.	(51)Klarneti Kara Hüsnü bırakmıyor diye.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme - İçerik sadeleştirme
(53)Ama sonra hemen yalanladılar: “Yok canım, Kara Hüsnü ne diye bırakmasın!” Gene eğlentiye devam edildi.	(52)Ama sonra hemen yalanladılar: “Yok canım, Kara Hüsnü neden bırakmasın!” Yine eğlenceye devam ettik.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme -Edilgen ve ettirgen yapıları etken hale getirme
(54)Ortaya meze yerine bazlamayla peynir tatlısı geldi.	(53)Ortaya meze yerine bazlamayla peynir tatlısı geldi.	- Sözlükçe
(55)Bakraçtaki şarap tazelendi.	(54)Bakraçtaki şarabı tazelediler.	- Sözlükçe -Edilgen ve ettirgen yapıları etken hale getirme
(56)Bardak yeniden dolaşmaya başladı.	(55)Bardak yeniden dolaşıyordu.	- İçerik sadeleştirme
(57)İnce çalgı meselesi yeni yeni unutuluyordu, kapı açıldı, kapının dışında, omzunda bir çiftte, boynunda beyaz bir atkı,	(56)İnsanlar klarnet meselesini yeni yeni unutuluyordu. (57)Kapı açıldı, kapının dışında, omzunda	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme -Sözlükçe

ağzında bir cıgara, esmer, dev bir adam göründü.	bir çifte, boynunda beyaz bir atkı, ağzında bir sigara, esmer, dev bir adam vardı.	-Edilgen ve ettirgen yapıları etken hale getirme -Karmaşık tümceleri bölme
(58) “Selamünaleyküm!” dedi.	(58) “Selamünaleyküm!” dedi.	- Koruma
(59)Kara Hüsnü imiş.	(59)Kara Hüsnü’ymüş.	- Zamansal ilişkileri standart hale getirme
(60)Hasan Gökbayrak birdenbire şaşırıldı.	(60)Hasan Gökbayrak birdenbire şaşırıldı.	- Koruma
(61) “Hoş geldin be ahretlik,” dedi, “buyursana!” Kara Hüsnü’ye yanı başımızda yer verdik.	(61) “Hoş geldin be dostum,” dedi, “buyur!” Kara Hüsnü’ye yanımızda yer verdik.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme -Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma
(62)Buralarda böyle adam gerçekten görmemiştim.	(62)Daha önce buralarda böyle adam gerçekten görmedim.	- İçerik sadeleştirme
(63)Kalım, hafif kısık sesle, yavaş yavaş konuşuyordu.	(63)Kalın, hafif kısık sesle, yavaş yavaş konuşuyordu.	- Koruma
(64)Sözlerini daha çok Muhtar Hasan’a söylüyor, en çok onun sözlerini dinliyordu.	(64)Sözlerini daha çok Muhtar Hasan’a söylüyor, en çok onun sözlerini dinliyordu.	- Koruma
(65)Tüfikle gelişinden, halinden, tavrından, her şeyinden belliydi; bizim hazırlıklı geldiğimizizin, bu karşılımda bir acayıplık olduğunun o da farkındaydı.	(65)Tüfikle geldi çünkü bizim silahlarımızın da farkındaydı.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -İçerik sadeleştirme
(66)Öyle ya, düğüne herkes tüfikle mi gelir?	(66)Öyle ya, düğüne herkes tüfikle mi gelir?	- Koruma
(67)Üstelik burası onun kendi köyüydü.	(67)Üstelik burası onun kendi köyüydü.	- Koruma
(68)Bir aralık laf yine ince çalgıya döküldü galiba, Kara Hüsnü bizim Hasan’ı kolundan tuttu, “Gel benimle biraz,” dedi.	(68)Bir ara laf yine klarnete geldi galiba, Kara Hüsnü bizim Hasan’ı kolundan tuttu, “Gel benimle biraz,” dedi.	-Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma -Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(69)Kalktılar.	(69)Kalktılar.	- Koruma
(70)Gümrükçü bana baktı, ben de ona.	(70)Gümrükçü bana baktı, ben de ona.	- Koruma
(71)Gümrükçü de güçlü, kuvvetli bir adamdı ha.	(71)Gümrükçü de güçlü, kuvvetli bir adamdı ha.	- Koruma

(72)Üstelik severdi de Hasan'ı.	(72)Üstelik seviyordu de Hasan'ı.	- Koruma
(73)Neyse uzatmayalım, çıktılar.	(73)Neyse uzatmayalım, çıktılar.	- Koruma
(74)Biz hiçbir şey olmamış gibi eğlencemize devam ettik.	(74)Biz hiçbir şey olmamış gibi eğlencemize devam ettik.	- Koruma
(75)Ne Şaban Kâhya, ne Hüseyin Çavuş, ne Gümrükçü, ne ben, birbirimize hiçbir şey söylemiyorduk, ne saklayayım aklım da gidenlerdeydi.	(75)Ne Şaban Kâhya, ne Hüseyin Çavuş, ne Gümrükçü, ne ben, birbirimize hiçbir şey söylemiyorduk. (76)Yalan söylemeyeyim aklım da Kara Hüsnü'yle Hasan'daydı.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanlarla genişletme -Karmaşık tümceleri bölme
(76)Aradan beş dakika geçti, yarım saat geçti, dönmediler.	(77)Aradan beş dakika geçti, yarım saat geçti, dönmediler.	- Koruma
(77)Enikonu sinirlenmeye başlamıştım.	(78)İyice sinirlenmeye başladım.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme -İçerik sadeleştirme
(78)Dayanamadım, sordum Gümrükçü'ye, "Bunlar saz aramaya mı gittiler?" dedim.	(79)Dayanamadım, sordum Gümrükçü'ye, "Bunlar klarnet aramaya mı gittiler?" dedim.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(79)Gümrükçü bana cevap vermedi.	(80)Gümrükçü bana cevap vermedi.	- Koruma
(80)Düşünceli bir yüzle etrafındakilere, "Nerede kaldı yahu bunlar?" dedi.	(81)Düşünceli bir yüzle etrafındakilere, "Nerede kaldı yahu bunlar?" dedi.	- Koruma
(81)Karşı köşeden hafif bir ses, "Gelirler," diye cevap verdi.	(82)Karşı köşeden hafif bir ses, "Birazdan geliyorlar," diye cevap verdi.	- İçerik sadeleştirme
(82)Çok geçmedi, kapı açıldı.	(83)Çok geçmedi, kapı açıldı.	- Koruma
(83)Gelen Kara Hüsnü'ydü.	(84)Gelen Kara Hüsnü'ydü.	- Koruma
(84)Omzunda tüfek, geçti yerine oturdu.	(85)Omzunda tüfek, geçti yerine oturdu.	- Koruma
(85)Hasan yoktu görünürde.	(86)Hasan yoktu.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(86)Belli etmemeye çalışıyorduk ama sinirlerimizin iyiden iyiye bozulmaya başladığını da hissediyorduk.	(87)Belli etmedik ama artık iyice sinirlendik.	-Yeniden yazma

(87)Gümrükçü ancak beş dakika dayanabildi, birdenbire ayağa kalktı, “Nerede Hasan, nerede Hasan be yahu!” diye bağırmağa başladı.	(88)Gümrükçü ancak beş dakika dayandı. (89)Birdenbire ayağa kalktı, “Nerede Hasan, nerede Hasan be yahu!” diye bağırmağa başladı.	- Karmaşık tümceleri bölme -İçerik sadeleştirme
(88)Kimse cevap vermiyordu.	(90)Kimse cevap vermiyordu.	- Koruma
(89)Bazlamalar paralanıyor, peynir tatlısına uzanılıyor, bakraçtan bardağa şarap dolduruluyordu.	(91)İnsanlar bazlama, peynir tatlısı yiyor, bakraçtan bardağa şarap dolduruyorlardı.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Edilgen ve ettirgen yapıları etken hale getirme
(90)Sonunda Hasan da geldi.	(92)Sonunda Hasan da geldi.	- Koruma
(91)Gelmesiyle Gümrükçü’nün yerinden kalkıp Hasan’ın boynuna atılması bir oldu.	(93)Gümrükçü yerinden kalktı, Hasan’ın boynuna sarıldı.	- İçerik sadeleştirme -Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(92)Onu sol yanağından öptü.	(94)Onu sol yanağından öptü.	- Koruma
(93)Öteki misafirlerin hiçbir şey anlamadıkları bu dostluk gösterisini Kara Hüsnü gülümseyerek seyrediyordu.	(95)Öteki misafirler bu dostluk gösterisinden hiçbir şey anlamıyorlardı. (96)Kara Hüsnü gülümseyerek seyrediyordu.	- İçerik sadeleştirme -Karmaşık tümceleri bölme
(94)Oturdular.	(97)Oturdular.	- Koruma
(95)Konuşma gene esi tabii halini aldı.	(98)Konuşma yine eski doğal halini aldı.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(96)Şafak söküyordu.	(99)Sabah oluyordu.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(97)Odanın tek penceresinden görünen gökyüzü biraz evvel simsiyahken yeşille mavi arası bir renk almıştı.	(100)Odanın tek penceresinden gökyüzü görünüyordu. (101)Gökyüzü biraz evvel simsiyahken yeşille mavi arası bir renk aldı.	- İçerik sadeleştirme -Karmaşık tümceleri bölme
(98)Hasan Gökbayrak av meraklısıydı.	(102)Hasan Gökbayrak av meraklısıydı.	- Koruma

(99)Bunu Kara Hüsnü de biliyordu zahir.	(103)Bunu Kara Hüsnü de biliyordu herhalde.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(110)Benim ilerimde Gümrükçü, onun ilerisinde Hasan Gökbayrak, onun ilerisinde de Kara Hüsnü vardı.	(104)Benim ilerimde Gümrükçü, onun ilerisinde Hasan Gökbayrak, onun ilerisinde de Kara Hüsnü vardı.	- Koruma
(111)Köpekler salıverildi.	(105)Köpekleri bıraktılar.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme -Edilgen ve ettirgen yapıları etken hale getirme
(112)Biraz bekledik.	(106)Biraz bekledik.	- Koruma
(113)Üç beş dakika geçti, geçmedi, köpeklerden hafif hafif sesler duyulmaya başladı.	(107)Üç beş dakika geçti, köpeklerden hafif hafif sesler duymaya başladık.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Edilgen ve ettirgen yapıları etken hale getirme
(114)Seslerin artmasıyla hayvanların bir iz üzerinde olduklarını anladık.	(108)Köpeklerin sesleri arttı, hayvanlar bir iz buldu.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(115)Ben yalnız Gümrükçü'yü görebiliyordum.	(109)Ben yalnız Gümrükçü'yü görüyordum.	-İçerik sadeleştirme - İçerik sadeleştirme
(116)Öbür arkadaşlar ya çalı arkasında yahut da bir meylin öte tarafında kalıyorlardı.	(110)Öbür arkadaşlar ya çalı arkasında ya da küçük bir tepenin diğer tarafında kalıyorlardı.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme -Sözlükçe
(117)Köpeklerin sesleri yavaş yavaş uzaklaştı.	(111)Köpeklerin sesleri yavaş yavaş uzaklaştı.	- Koruma
(118)Tepenin üst başından tekrar geri döndüler.	(112)Tepenin üstünden tekrar geri döndüler.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(119)Gözümü dere içindeki çalılığa dikmiş, bekliyordum.	(113)Derenin içindeki çalılığa baktım, bekliyordum.	- Yeniden yazma -Sözlükçe
(120)Birdenbire Kara Hüsnü'nün tarafından bir tüfek patladı.	(114)Birdenbire Kara Hüsnü'nün tarafından bir tüfek patladı.	- Koruma
(121)Arkasından bir tane daha.		-Koruma

		(115)Arkasından bir tane daha.		
(122)Köpekler uzaklaşmışlardı.	gene	(116)Köpekler uzaklaşmışlardı.	yine	- Koruma
(123)Tüfeklerin havada çınlayan sesinden sonra onların gürültüsü duyulmadı bile.		(117)Tüfeklerin sesinden sonra onların gürültüsünü duymadık bile.		- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Edilgen ve ettirgen yapıları etken hale getirme
(124)Ortalığı sanki bir ölüm sessizliği kaplamıştı.		(118)Ortalıkta sanki bir ölüm sessizliği vardı.		- Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(125)Biraz sonra Gümrükçü'nün sesini duydum.		(119)Biraz sonra Gümrükçü'nün sesini duydum.		- Koruma
(126) "Hasan!" diye bağırdı.		(120) "Hasan!" diye bağırdı.		- Koruma
(127)Hasan'ın sesi meylin arkasından cevap verdi:		(121)Hasan'ın sesi tepenin arkasından cevap verdi:		- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(128)Hop!		(122)Hop!		- Koruma
(129)Vurdun mu?		(123)Vurdun mu?		- Koruma
(130)Hayır.		(124)Hayır.		- Koruma
(131)Köpekler kâh yaklaşıyor, kâh uzaklaşıyordu.		(125)Köpekler yaklaşıyor, uzaklaşıyordu.	bazen bazen	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(132)Gelgelelim av namına hiçbir şey çıkmıyordu.		(126)Ama avlanacak hiçbir şey çıkmıyordu.		-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme - Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(133)Sıkılmaya başlamıştım.		(127)Artık sıkılıyordum.		- Yeniden yazma
(134)Yorgunluk da kendini iyiden iyiye hissettiriyordu.		(128)Yorgunluğumuz da iyice arttı.		- Yeniden yazma
(135)Oturayım dedim.		(129)Oturmak istedim.		- Kiplikleri sözcükle ifade etme
(136)Güneş ne de güzel ısıtıyordu.		(130)Güneş ne de güzel ısıtıyordu.		- Koruma
(137)Sıcaklıktan gelme bir saadetin kemiklerime, iliklerime kadar işlediğini duyuyordum.		(131)Sıcaklık içime huzur veriyordu.		- Yeniden yazma

(138)Tüfeği sağ omzuma dayayıp sol dirseğimin üzerine yaslandım.	(132)Tüfeği sağ omzuma dayadım, sol dirseğimin üzerine yaslandım.	- İçerik sadeleştirme
(139)Köpeklerin sesi büsbütün kesilmişti.	(133)Köpeklerin sesi tamamen kesildi.	- Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme -İçerik sadeleştirme
(140)Yavaş yavaş avdan da ümidi keser gibi oluyordum.	(134)Yavaş yavaş avdan da ümidi kestim.	- İçerik sadeleştirme
(141)Açık hava, gökyüzü, güneş, sıcaklık daha çok hoşuma gidiyordu.	(135)Açık hava, gökyüzü, güneş, sıcaklık daha çok hoşuma gidiyordu.	- Koruma
(142)Güneş ısıttıkça ısıttı, ısıttıkça ısıttı.	(136)Güneş iyice ısıttı.	- İçerik sadeleştirme
(143)Uyumuştum.	(137)Uyudum.	- Koruma
(144)Uyandığım vakit, başucumda dikili duran Hasan Gökbayrak'ı gördüm.	(138)Uyandım, yanımda Hasan Gökbayrak'ı gördüm.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme
(145)İyice yükselmiş olan güneşin altında biraz da terlemiştim.	(139)Güneşin altında biraz da terledim.	- Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -İçerik sadeleştirme
(146)Hasan, "Haydi," dedi, "vakit öğle oldu. Kalk da köye erken dönelim."	(140)Hasan, "Haydi, vakit öğle oldu. Kalk da köye erken dönelim" dedi.	- İçerik sadeleştirme
(147)Hepimiz uyumuşuz.	(141)Hepimiz uyuduk.	-İçerik sadeleştirme
(148)İlkin Hasan uyanmış, sıra ile bütün arkadaşları uyandırmış.	(142)Önce Hasan uyandı, sıra ile bütün arkadaşları uyandırdı.	-Sıklığı az olan sözcükleri fazla olanlarla değiştirme -İçerik sadeleştirme
(149)Acele ediyordu:	(143)Acele ediyordu:	- Koruma
(150)Haydi, haydi!	(144)Haydi, haydi!	- Koruma
(151)Al tüfeğini bakalım.	(145)Al tüfeğini bakalım.	- Koruma

Çizelge 23 Kan öyküsünün A1 düzeyinde sadeleştirme işlemi

SÖZLÜKÇE

Bakraç: Çoğunlukla bakırdan yapılan küçük kova.

Bazlama: Yuvarlak ekmek

Çalı: Küçük bir ağaç türü.

Çalılık: Çalısı çok olan yer.

Çavuş: Askerlikte bir rütbe.

Çifte: iki namlulu av tüfeği.

Dizgin: At vb. hayvanları yönlendirmeye yarayan kayış.

Gümrükçü: Gümrük görevlisi.

Hendek: Geçmeye engel olacak biçimde uzunlamasına kazılmış derin çukur.

Kabadayı: Yürekli, cesur.

Kâhya: Konak, çiftlik vb. yerlerde türlü işleri yapmakla görevli kimse.

Klarnet: Bir tür nefesli çalgı, enstrüman.

Klarnet

Martin: Tek kurşun atan bir tür tüfek, silah.

Mavzer: Atış hızı dakikada ortalama altı mermi olan ve orduda kullanılan bir tür tüfek tipi.

Muhtar: Köy mahallenin yasalarla belirtilmiş işlerini yürütmek için o köy veya mahallede oturanların seçtikleri kimse.

Zurna: Bir tür nefesli çalgı, enstrüman.

Zurna

SORULAR

- 1- Düğüne beş kişi gittiler.
 Doğru Yanlış
- 2- Sabaha kadar düğün evinde kaldılar.
 Doğru Yanlış
- 3- Kara Hüsnü düğün evine gelmedi.
 Doğru Yanlış
- 4- Hasan düğünden erken ayrıldı.
 Doğru Yanlış
- 5- Düğünden sonra hep birlikte ava gittiler.
 Doğru Yanlış

4.8.ÖĞLEDEN SONRA ÖYKÜSÜNÜN DÜZEYLERE GÖRE SADELEŞTİRME UYGULAMASI

4.8.1. B2 Düzeyi

Özgün Metin	Değiştirilmiş Metin	Uygulanan İşlem
(1)Sıcak bir kış günü.	(1)Sıcak bir kış günü.	-Koruma
(2)Vakit öğleden sonra idi.	(2)Vakit öğleden sonra idi.	-Koruma
(3)Bütün yazı, belki de birkaç yazı karada geçirmekten boyalarıyla macunlarını atmış, aralıkları açılmış bir alamanada dört kişi rakı içiyorduk.	(3)Bütün yazı, belki de birkaç yazı karada geçirmekten yıpranmış bir alamanada dört kişi rakı içiyorduk.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Sözlükçe
(4)Biri ben, biri Hamza, biri Musa Kaptan, biri de... adını hatırlayamıyorum, tuhaf bir adı vardı.	(4)Biri ben, biri Hamza, biri Musa Kaptan, biri de... adını hatırlayamıyorum, tuhaf bir adı vardı.	-Koruma
(5)En tatlı konuşanı da o idi içimizde.	(5)En tatlı konuşanı da o idi içimizde.	-Koruma
(6)Daha doğrusu, konuşmuyordu da sadece gülüyordu.	(6)Daha doğrusu, konuşmuyordu da sadece gülüyordu.	-Koruma
(7) “Bir şişe de benden olsun,” dediğim vakit, “Yoo!” dedi, “senin paran Üsküdar’da geçmez.”	(7) “Bir şişe de benden olsun,” dediğim vakit, “Yoo!” dedi, “senin paran Üsküdar’da geçmez.”	-Koruma
(8)Üstelik bugüne bugün, sen bizim misafirimizsin.”	(8)Üstelik bugüne bugün, sen bizim misafirimizsin.”	-Koruma
(9)Karşıda pırıl pırıl parlayan Beşiktaş sırtları.	(9)Karşıda pırıl pırıl parlayan Beşiktaş tepeleri.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(10)O sırtlarla masmavi bir boğaz parçası vardı.	(10)O tepelerle masmavi bir boğaz parçası vardı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla

		olan sözcüklerle değiştirme
(11)Önceleri suların, Şemsipaşa'ya doğru, bir çağlayan gürültüsüyle aktığı duyuluyordu.	(11)Önceleri suların, Şemsipaşa'ya doğru, bir şelale gürültüsüyle aktığı duyuluyordu.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(12)Üçüncü beşinci kadehten sonra bir şey duyulmaya başladı.	(12)Üçüncü beşinci kadehten sonra bir şey duyulmaya başladı.	-Koruma
(13)Yalnız insan, gözü şöyle bir kıyıdaki çakıllara, durmadan o çakılları yalayan küçük dalgalara iliştiği vakit, bir şeyler duyar gibi oluyordu.	(13)Yalnız insan, gözü şöyle bir kıyıdaki çakıllara, durmadan o çakılları yalayan küçük dalgalara takıldığı zaman, bir şeyler duyar gibi oluyordu.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(14)Zaman zaman da açıktan bir vapur geçiyor, birdenbire deliren deniz, kıyıdaki felekleri allak bullak ediyordu.	(14)Zaman zaman da açıktan bir vapur geçiyor, birdenbire deliren deniz, kıyıdaki felekleri allak bullak ediyordu.	-Sözlükçe
(15)Feleklerin üzerine renk renk kayıklar, allı, mavili, sarılı peleng-i deryalar, ceylan-ı bahriler dizilmişti.	(15)Feleklerin üzerine renk renk kayıklar ve gemiler dizilmişti.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(16)Bizim alamanaya bitişik bir balıkçı dükkânı vardı.	(16)Bizim alamanaya bitişik bir balıkçı dükkânı vardı.	-Koruma
(17)Dükkân nasıl alamanaya bitişik olur diyeceksiniz.	(17)Dükkân nasıl alamanaya bitişik olur diyeceksiniz.	-Koruma
(18)Doğru.	(18)Doğru.	-Koruma
(19)Ama benim dükkân dediğim de, zaten, dört tane şeker sandığından meydana getirilmiş bir tezgâhtı.	(19)Ama benim dükkân dediğim de, zaten, dört tane şeker sandığından meydana getirilmiş bir tezgâhtı.	-Koruma
(20)İçinde bir ocak, ocağın üstünde bir tava, tavada tekerlek tekerlek torikler, sandığın bir kenarında tuz kâsesi, zeytinyağı şişesi, turfanda domatesle ince biber, sekiz on tane tabak.	(20)İçinde bir ocak, ocağın üstünde bir tava, tavada tekerlek tekerlek torikler, sandığın bir kenarında tuz kâsesi, zeytinyağı şişesi, domatesle ince biber, sekiz on tane tabak.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Sözlükçe
(21)İşte, hepsi bu kadar.	(21)İşte, hepsi bu kadar.	-Koruma
(22)Ocağın başında bir adam ha bire balık kızartıyordu.	(22)Ocağın başında bir adam sürekli balık kızartıyordu.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme

(23)Kolunun altına yarım ekmeği kıstıran soluğu burada alıyor, bir kenardan aralıksız bir hasır iskemleyi çekiyor, ocak başındaki adama bir torik söylüyor, karnını güzelce doyurduktan sonra çekip gidiyor, yerine başkası geliyordu.	(23)Eline ekmeği alan hemen buraya geliyor, bir sandalye alıyor, ocak başındaki adama bir torik söylüyordu. (24) Karnını güzelce doyurduktan sonra da çekip gidiyor, yerine başkası geliyordu.	-Karmaşık tümceleri bölme -Yeniden yazma
(24)Gelip gidenlerin çoğu balıkçı, kayıkçı gibi kimselerdi.	(25)Gelip gidenlerin çoğu balıkçı, kayıkçı gibi insanlardı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(25)Bu portatif dükkân onların lokantasıydı zahir.	(26)Bu portatif dükkân onların lokantasıydı herhalde.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(26)Lokanta sahibinin bir de yardımcısı vardı: Kambur bir kız	(27)Lokanta sahibinin bir de yardımcısı vardı: Kambur bir kız	-Sözlükçe
(27)Sonradan, bu kızın, balıkçının kendi kızını öğrendim.	(28)Sonradan, bu kızın, balıkçının kendi kızını öğrendim.	-Koruma
(28)Güler yüzlü bir kızdı.	(29)Güler yüzlü bir kızdı.	-Koruma
(29)Kapalıçarşı zevkine göre, alafranga sayılabilecek bir entari giymişti.	(30)Kapalıçarşı zevkine göre, alafranga sayılabilecek bir giysi giymişti.	-Sözlükçe - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(30)Gelen müşterilerine kızarmış balıklarını veriyor, kalkan müşterilerin tabaklarını topluyor, galiba ara sıra da, kirli kapları bir kenara götürüp bulaşık yıkıyordu.	(31)Gelen müşterilerine kızarmış balıklarını veriyor, kalkan müşterilerin tabaklarını topluyor, galiba ara sıra da, kirli kapları bir kenara götürüp bulaşık yıkıyordu.	-Koruma
(31)Görünürde ondan başka kadın yoktu.	(32)Ondan başka bir kadın görünmüyordu.	-Art gönderimler (Bağlantıları açık hale getirme)
(32)O kadar erkeğin arasından o küfürlü, o sırasına göre açık konuşmalar arasında bu kadar tabii kalabilen bir genç kadın bizim gibi insanların çok hoşuna gidiyor.	(33)O kadar erkeğin ve küfürlü konuşmalar arasında bu kadar doğal kalabilen genç bir kadın bizim gibi insanların çok hoşuna gidiyor.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(33)O tabii hali içinde, bir metreyi pek az aşan boyunu,	(34)O doğal hali içinde, bir metreden biraz fazla olan	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla

kalkık omuzlarına gömülü duran başını da tabii görmeye başladım.	boyunu, kalkık omuzlarının arasında duran başını da doğal görmeye başladım.	olan sözcüklerle değiştirme
(34)Bir aralık, “Acaba içkiden midir?” diye de düşünmedim değil.	(35)Bir ara, “Acaba içkiden midir?” diye de düşünmedim değil.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(35)Gerçi insan sarhoş oldu mu, haliyle sarhoşluğu arasında bir bağ olup olmadığını kestiremez.	(36)Gerçi insan sarhoş oldu mu, haliyle sarhoşluğu arasında bir bağ olup olmadığını anlayamaz.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(36)Ama ben, bu kambur kızı gerçekten beğendiğime inanıyordum.	(37)Ama ben, bu kambur kızı gerçekten beğendiğime inanıyordum.	-Koruma
(37)Kimi adamlar derler ki: “Aşk, insanı güzelleştirir”miş.	(38)Kimi adamlar derler ki: “Aşk, insanı güzelleştirir”miş.	-Koruma
(38)Orasını bilmem; ama iş güzelleştiriyor.	(39)Orasını bilmem; ama iş güzelleştiriyor.	-Koruma
(39)Bu sözün doğruluğunu, bu kambur kızda, elle tutulur bir gerçek halinde buldum.	(40)Bu sözün doğruluğunu, bu kambur kızda, bir gerçek halinde buldum.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(40)Kim bilir, belki çalışmasaydı, bu kız gene güzel olurdu.	(41)Kim bilir, belki çalışmasaydı, bu kız yine güzel olurdu.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(41)Dikkat ettim; süzgün bir yüzü, güzel kirpikleri, nemli, şeffaf dudakları vardı.	(42)Dikkat ettim; süzgün yani zayıflamış ve güçsüzleşmiş bir yüzü, güzel kirpikleri, nemli, şeffaf dudakları vardı.	-Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanlarla genişletme
(42)Musa Kaptan bir şeyler anlatıyordu.	(43)Musa Kaptan bir şeyler anlatıyordu.	-Koruma
(43)Kahve fincanlarımıza yeniden rakı doldurup devam etti.	(44)Kahve fincanlarımıza yeniden rakı doldurup devam etti.	-Koruma
(44)Bir gaz gemisiyle Novorosisk Limanı’na gittikleri zaman nasıl balalayka dinlemiş, Köstence’deki Niko Bar’da bir karı nasıl yanağını ısırmış, Kazablanka’da fellahlara nasıl Türk tütünü dağıtmıştı.	(45)Bir gaz gemisiyle Novorosisk Limanı’na gittikleri zaman nasıl balalayka dinlemiş, Köstence’deki Niko Bar’da bir kadın nasıl yanağını ısırmış, Kazablanka’da çiftçilere nasıl Türk tütünü dağıtmıştı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Sözlükçe

(45)Beşiktaş sırtları pırıl pırıl, aradaki boğaz parçası masmaviydi.	(46)Beşiktaş tepeleri pırıl pırıl, aradaki boğaz parçası masmaviydi.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(46)Akıntıyı sökeceğim diye yan yan ilerlemeye çalışan ufacık bir şirket vapurunun ardından bir araba vapuru görünüyor, araba vapurunun ardından, gürültüsüyle ortalığı birbirine katan bir taka geçiyordu.	(47)Yan yan ilerlemeye çalışan ufacık bir şirket vapurunun ardından bir araba vapuru görünüyor, araba vapurunun ardından, gürültüsüyle ortalığı birbirine katan bir taka geçiyordu.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Sözlükçe
(47)Feleklerin kenarına bir balıkçı kayığı yanaştı.	(48)Feleklerin kenarına bir balıkçı kayığı yanaştı.	-Sözlükçe
(48)İçinden biri bizim tarafa doğru, “Reis!” diye bağırdı.	(49)İçinden biri bizim tarafa doğru, “Reis!” diye bağırdı.	-Sözlükçe
(49)Bizim dördüncü, o hani adını hatırlayamadığım, kayıktan yana döndü.	(50)Bizim dördüncü, o hani adını hatırlayamadığım, kayığa doğru döndü.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(50) “Hop!” diye cevap verdi.	(51) “Hop!” diye cevap verdi.	-Koruma
(51)Sonra tekrar kayıktaki konuştu: “Birkaç tane barbunya var, aliver şunları.”	(52)Sonra tekrar kayıktaki konuştu: “Birkaç tane barbunya var, aliver şunları.”	-Sözlükçe
(52)Dördüncü, kıza döndü:	(53)Dördüncü kişi, kıza döndü:	-Art gönderimler (Bağlantıları açık hale getirme)
(53)Ayşe, dedi, alıversene şunları Salih Ağa’dan.	(54)Ayşe, dedi, aliver şunları Salih Ağa’dan.	-Zamansal ilişkileri standart hâle getirme -Sözlükçe
(54)Adı Ayşe’ymiş demek.	(55)Adı Ayşe’ymiş demek.	-Koruma
(55)Ayşe, feleklere basa basa kayığın yanına kadar gitti.	(56)Ayşe, feleklere basa basa kayığım yanına kadar gitti.	-Koruma
(56)Salih Ağa ona bir çavalye uzattı.	(57)Salih Ağa ona bir balık sepeti uzattı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(57)Ayşe çavalyeyi aldı, geri dönüyordu; feleğin biri yosunlu muymuş neymiş, ayağı kaydı; dizkapağına kadar suyun içine girdi.	(58)Ayşe sepeti aldı, geri dönüyordu; feleğin biri yosunlu muymuş neymiş, ayağı kaydı; dizkapağına kadar suyun içine girdi.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme

(58)Kızcağız elindeki dolu çavalyeyi dökmek için, ne yapacağını bilemedi.	(59)Kızcağız elindeki dolu sepeti dökmek için, ne yapacağını bilemedi.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(59)Ama dökmeyi de.	(60)Ama dökmeyi de.	-Koruma
(60) “Kız ne oldun?” dediler.	(61) “Kız ne oldun?” dediler.	-Koruma
(61) “Ayağım kaydı,” dedi.	(62) “Ayağım kaydı,” dedi.	-Koruma
(62)Çıktı.	(63)Çıktı.	-Koruma
(63)Bacağından deniz suyuyla karışık kan akıyordu.	(64)Bacağından deniz suyuyla karışık kan akıyordu.	-Koruma
(64)Feleğin kenarı sıyrılmış olacaktı.	(65)Feleğin kenarına çarpmış olacaktı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(65)Çavalyeyi bıraktı; sıyrılan yeri yıkamak için tekrar deniz kenarına gitti.	(66)Sepeti bıraktı; çarpan yeri yıkamak için tekrar deniz kenarına gitti.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(66)Çavalyenin içindeki balıklar hala oynuyorlardı.	(67)Sepetin içindeki balıklar hala oynuyorlardı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(67)Barbunyalardan arasında çinakoplar; sarıkanatlar da vardı.	(68)Barbunyalardan arasında çinakoplar; sarıkanatlar da vardı.	-Sözlükçe
(68)Dördüncü:	(69)Dördüncü:	-Koruma
(69)Bay, dedi, bu balıkları başka yerde bulamazsın.	(70)Efendim, dedi, bu balıkları başka yerde bulamazsın.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(70)Şu Kızkulesi var ya; İstanbul balığı orayı geçti mi, çekiver kuyruğunu.	(71)Şu Kızkulesi var ya; İstanbul balığı orayı geçti mi, hiçbir işe yaramaz.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(71)İstanbul'dan başka yerde balık olmaz.	(72)İstanbul'dan başka yerde balık olmaz.	-Koruma
(72)Karadeniz'de hamsi, İzmir'de çipura, Gelibolu'da sardalya, işte o kadar.	(73)Karadeniz'de hamsi, İzmir'de çipura, Gelibolu'da sardalya, işte o kadar.	-Sözlükçe
(73)Balık, balık İstanbul'da.	(74)Balık, balık İstanbul'da.	-Koruma
(74)O da Boğaz'da.	(75)O da Boğaz'da.	-Koruma
(75)Sonra Ayşe'nin babasına döndü:	(76)Sonra Ayşe'nin babasına döndü:	-Koruma

(76)Haydi, ağam, Şunları bize diri diri kıztartıver.	(77)Haydi, ağam, Şunları bize diri diri kıztartıver.	-Sözlükçe
(77)Balıklar diri diri kıztarılmaya başlandı; söz de balığa geldi.	(78)Balıklar diri diri kıztarılmaya başlandı; söz de balığa döküldü.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Sözlükçe
(78)Tezgâhın yanı başında, bir hasır iskemlede karnını doyurmaya çalışan bir müşteri söze karıştı, dedi ki;	(79)Tezgâhın yanı başında, bir sandalyede karnını doyurmaya çalışan bir müşteri söze karıştı, dedi ki;	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(79)Ne yaparsın, et yiyemiyoruz; fukaranın eti de balık.	(80)Ne yaparsın, et yiyemiyoruz; fakirin eti de balık.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(80)Bereket versin balığa.	(81)Allah bereket versin balığa.	-Art gönderimler (Bağlantıları açık hale getirme)
(81)Balık da olmasa Şu memlekette, vallahi bilmem ama köpekler güler halimize.	(82)Balık da olmasa Şu memlekette, vallahi bilmem ama köpekler güler halimize.	-Koruma
(82)Hani demek isterim ki, ne hükümet var başımızda ne belediye.	(83)Hani demek isterim ki, ne hükümet var başımızda ne belediye.	-Koruma
(83)Dinim hakkı için kendimi düşünmüyorum.	(84)İnanın ki kendimi düşünmüyorum.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(84)Memurlara acıyorum namussuzum.	(85)Memurlara acıyorum namussuzum.	-Koruma
(85)Onların hali bizden daha kötü.	(86)Onların hali bizden daha kötü.	-Koruma
(86)Hiç olmazsa ben, gördüğüm işi, geçineceğim paraya göre satarım.	(87)Hiç olmazsa ben, yaptığım işi, geçineceğim paraya göre satarım.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(87)Şeker mi pahaya çıktı, balık da pahaya çıktı.	(88)Şekere mi zam geldi, balığa da zam geldi.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(88)Ekmek mi pahaya çıktı, balık da pahaya çıktı.	(89)Ekmeğe mi zam geldi, balığa da zam geldi.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(89)Kömür mü pahaya çıktı, balık da pahaya çıktı.	(90)Kömüre mi zam geldi, balığa da zam geldi.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla

		olan sözcüklerle değiştirme
(90)Oysaki onlar öyle mi?	(91)Oysaki onlar öyle mi?	-Koruma
(91)İki yüz kağıtla hallihamur olacağız diye didinmekten imanları gevriyor zavallıların.	(92)İki yüz lirayla geçineceğiz diye didinmekten imanları gevriyor zavallıların.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Sözlükçe
(92)Kabahat kimde?	(93)Kabahat kimde?	-Koruma
(93)Baştakilerde elbet.	(94)Baştakilerde elbet.	-Koruma
(94)Ne diyeyim, Allahlarından bulsunlar, demekten gayrı bir şey gelmiyor ki elimden.	(95)Ne diyeyim, Allahlarından bulsunlar, demekten başka bir şey gelmiyor ki elimden.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(95)Dinleyenlerin hepsi “doğru” diyeceklerdi.	(96)Dinleyenlerin hepsi “doğru” diyeceklerdi.	-Koruma
(96)Demelerine kalmadan önledim.	(97)Demelerine kalmadan önledim.	-Koruma
(97) “Bırakın canım,” dedim, “bunlar büyük işler. Nemize lazım bizim hükümetin işi. Pekâlâ geçinip gidiyoruz işte. Bu dünyada açlıktan kim ölmüş ki biz öleceğiz?”	(98) “Bırakın canım, bunlar büyük işler. Biz hükümetin işine karışmayalım. Pekâlâ geçinip gidiyoruz. Bu dünyada açlıktan kim ölmüş ki biz öleceğiz.” dedim.	-Devrik yapıları düzenleme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(98)Sonra, bahsi değiştirmiş olmak için Musa Kaptan’a sordum:	(99)Sonra, konuyu değiştirmiş olmak için Musa Kaptan’a sordum:	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(99)Musa Kaptan, dedim, şu balıkçının kızı ne güzel kız, değil mi?	(100)Musa Kaptan, dedim, şu balıkçının kızı ne güzel kız, değil mi?	-Koruma
(100)Hangisi?	(101)Hangisi?	-Koruma
(101)Canım, şu kambur kız işte.	(102)Canım, şu kambur kız işte.	-Koruma
(102)Ha! Güzeldir	(103)Ha! Güzeldir	-Koruma
(103)Sonra birden toparlandı:	(104)Sonra birden toparlandı:	-Koruma
(104)Ama biz, aramızda çalışan kadınlara kötü gözle bakmayız.	(105)Ama biz, aramızda çalışan kadınlara kötü gözle bakmayız.	-Koruma
(105)Canım, dedim, kötü gözle bakmayız elbet.	(106)Canım, dedim, kötü gözle bakmayız elbet.	-Koruma
(106)Kötü gözle bakan mı var ki?	(107)Kötü gözle bakan mı var ki?	-Koruma

(107)Allah Allah, sen de amma adamsın yahu!	(108)Allah Allah!	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(108)Güzel dedim; hepsi o kadar.	(109)Güzel dedim; hepsi o kadar.	-Koruma
(109)Ha!	(110)Ha!	-Koruma
(110)Güzeldir.	(111)Güzeldir.	-Koruma
(111)Bu “kötü göz” lafı beni düşündürmeye başladı.	(112)Bu “kötü göz” lafı beni düşündürmeye başladı.	-Koruma
(112)Öyle ya, ben bu kambur kızdaki hoşlanmışsam, onu sevmişsem neden kötü gözle bakmış olayım?	(113)Öyle ya, ben bu kambur kızdaki hoşlanmışsam, onu sevmişsem neden kötü gözle bakmış olayım?	-Koruma
(113)Büsbütün tersine, iyi gözle bakmışım ki sevmişim.	(114)Tam tersine, iyi gözle bakmışım ki sevmişim.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(114) “Sevme” sözü de geniş bir söz.	(115) “Sevme” sözü de geniş bir söz.	-Koruma
(115)İnsan bir yemeği seviyor, bir rengi seviyor, bir kadını seviyor.	(116)İnsan bir yemeği seviyor, bir rengi seviyor, bir kadını seviyor.	-Koruma
(116)Hele kadını sevmenin türlü bin çeşidi var.	(117)Hele kadını sevmenin bin türlü çeşidi var.	-Koruma
(117)Onu da, kendimizi de, sadece hayvan olarak gördüğümüz zaman, belki kötü gözle bakmış sayılabiliriz.	(118)Onu da, kendimizi de, sadece hayvan olarak gördüğümüz zaman, belki kötü gözle bakmış sayılabiliriz.	-Koruma
(118)Ama, ben, Ayşe’yi hiçbir zaman öyle görmedim ki!	(119)Ama, ben, Ayşe’yi hiçbir zaman öyle görmedim ki!	-Koruma
(119)Üstelik, bu fikrin de su götürür tarafları yok mu?	(120)Üstelik, bu fikrin de başka türlü yorumlanacak tarafları yok mu?	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(120)En iyisi, hayvanlığımız insanlığımızın içinde olmalı; insanlığımızla birlikte olmalı.	(121)En iyisi, hayvanlığımız insanlığımızın içinde olmalı; insanlığımızla birlikte olmalı.	-Koruma
(121)Şurada, rakı şişesinin başında, saatlerce oturuyoruz.	(122)Şurada, rakı şişesinin başında, saatlerce oturuyoruz.	-Koruma

(122)İnsanın bu saatler içinde türlü türlü ihtiyaçları oluyor.	(123)İnsanın bu saatler içinde türlü türlü ihtiyaçları oluyor.	-Koruma
(123)Sıkışıyor mesela.	(124)Sıkışıyor yani tuvalet ihtiyacı geliyor mesela.	-Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanlarla genişletme
(124)Sıkışanlar kalkıp deniz kenarındaki duvar dibine kadar gidiyor; işlerini rahat rahat gördükten sonra tekrar yerlerine dönüyorlar.	(125)Sıkışanlar kalkıp deniz kenarındaki duvar dibine kadar gidiyor; işlerini rahat rahat gördükten sonra tekrar yerlerine dönüyorlar.	-Koruma
(125)Kambur kız da orada.	(126)Kambur kız da orada.	-Koruma
(126)Bu insanlar insanlıklarıyla hayvanlıklarını iyi bağdaştırmışlar.	(127)Bu insanlar insanlıklarıyla hayvanlıklarını iyi bağdaştırmışlar.	-Koruma
(127)Kendi sınıflarından hiç kimse bu hali yadırgamıyor.	(128)Kendi sınıflarından hiç kimse bu hali yadırgamıyor.	-Koruma
(128)Onların dünyası bu.	(129)Onların dünyası bu.	-Koruma
(129)Kendi dünyalarının içindeler.	(130)Kendi dünyalarının içindeler.	-Koruma
(130)Bütün rahatsızlıklar, insanların kendi dünyalarının dışında kalmalarından geliyor.	(131)Bütün rahatsızlıklar, insanların kendi dünyalarının dışında kalmalarından geliyor.	-Koruma
(131)Biz, kendi çevremizdeki kadınların arasında, işemek şöyle dursun, bunun lafını bile edemeyiz.	(132)Biz, kendi çevremizdeki kadınların arasında, tuvalet ihtiyacı şöyle dursun, bunun lafını bile edemeyiz.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(132)Güneş, karşı sırtların üzerinde yavaş yavaş alçalıyordu.	(133)Güneş, karşı tepelerin üzerinde yavaş yavaş alçalıyordu.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(133)Denizdeki parıltılar gittikçe daha fazla kıvılcımlanıyor, adamın gözünü alıyordu.	(134)Denizdeki parıltılar gittikçe daha fazla adamın gözünü alıyordu.	-Koruma
(134)Gökyüzünün mavisi daha bir tatlılaştı.	(135)Gökyüzünün mavisi daha bir tatlılaştı.	-Koruma
(135)Karşı kıyıda, Hayrettin İskelesi'nin önünde duran mavnalar yavaş yavaş dağılmaya başladılar.	(136)Karşı kıyıda, Hayrettin İskelesi'nin önünde duran tekneler yavaş yavaş dağılmaya başladılar.	-Koruma
(136)Bir şirket vapuru geliyor, bir araba vapuru gidiyor, bir şilep Boğaz'dan aşağıya doğru iniyor,	(137)Bir şirket vapuru geliyor, bir araba vapuru gidiyor, bir şilep Boğaz'dan	-Sözlükçe

bir taka yukarıya doğru çıkıyordu.	doğru aşağıya doğru iniyor, bir taka yukarıya doğru çıkıyordu.		
(137)Her şeyi güzel görüyordum.	(138)Her şeyi güzel görüyordum.		-Koruma
(138)Sarhoşluktan mı acaba?	(138)Sarhoşluktan mı acaba?		-Koruma
(139)Kendisine karşı bir yakınlık duyduğumu galiba kızcağız da anladı.	(140)Kendisine karşı bir yakınlık duyduğumu galiba kızcağız da anladı.		-Koruma
(140)Sık sık bana bakıyordu.	(141)Sık sık bana bakıyordu.		-Koruma
(141)Bu bakışın başka bakışlara benzemediğini anlayacak kadar da macera geçmiş başımdan.	(142)Bu bakışın başka bakışlara benzemediğini anlayacak kadar da macera geçmiş başımdan.		- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(142)Ne düşünüyordu acaba benim için?	(143)Ne düşünüyordu acaba benim için?		-Koruma
(143) Eminim ki beni kendinden üstün buluyordu.	(144) Eminim ki beni kendinden üstün buluyordu.		-Koruma
(144)İhtimal imkânlarımın kiyafetimle uygun sanıyordu.	(145)Belki imkânlarımın kılığım, kiyafetimle uygun olduğunu sanıyordu.		- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(145)Ah, biz küçük burjuvalar, ne sahte, ne yaldızdan ibaret insanlarız.	(146)Ah, biz küçük burjuvalar, ne sahte, ne gösterişten ibaret insanlarız.		- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Sözlükçe
(146)Her şeyimiz yalan.	(147)Her şeyimiz yalan.		-Koruma
(147)En küçük yalanı, düpedüz yalan söylediğimiz zaman söyleriz.	(148)En küçük yalanı, düpedüz yalan söylediğimiz zaman söyleriz.		-Koruma
(148)Ya söylemediklerimiz?	(149)Ya söylemediklerimiz?		-Koruma
(149)Korkunç.	(150)Korkunç.		-Koruma
(150)Kim bilir, belki de ki içinden: “Ben kamburum, o değil.”	(151)Kim bilir, belki de diyordu ki içinden: “Ben kamburum, o değil.”		-Koruma
(151)Ama ne malum benim de, iki gün sonra, bir kazadan iki	(152)Ama benim de iki gün sonra bir kazadan iki		- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla

kolumu, yahut iki bacağımı birden kaybetmiş olarak çıkmayacağım?	kolumu ya da iki bacağımı birden kaybetmeyeceğimi nereden bilebiliriz?	olan sözcüklerle değiştirme -Devrik yapıları düzenleme
(152)Üstelik ben o zaman hayata, bunun kadar da uyamayacağım.	(153)Üstelik ben o zaman hayata, bunun kadar da uyamayacağım.	-Koruma
(153)Birdenbire aklıma ne geldi, biliyor musunuz?	(154)Birdenbire aklıma ne geldi, biliyor musunuz?	-Koruma
(154) “Acaba,” dedim, “ben bu kızla evlensem çocuklarımız da kambur mu olur?”	(155) “Acaba,” dedim, “ben bu kızla evlensem çocuklarımız da kambur mu olur?”	-Koruma
(155)Fizyolojideki veraset kanunlarını pek bilmiyorum; ama, olur olur.	(156)Genetik kurallarını pek bilmiyorum; ama, olur olur.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(156)Olursa ne olur?	(157)Olursa ne olur?	-Koruma
(157)Ah, ben Ayşe'ye gerçekten tutuldum galiba.	(158)Ah, ben Ayşe'ye gerçekten tutuldum galiba.	-Koruma
(158)Sonunda karşı sırtların ardında güneş battı.	(159)Sonunda karşı tepelerin ardında güneş battı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(159)Keşke batmasaydı; ne güzel bir gündü!	(160)Keşke batmasaydı; ne güzel bir gündü!	-Koruma

Çizelge 24 Öğleden Sonra öyküsünün B2 düzeyinde sadeleştirme işlemi

SÖZLÜKÇE

Ağa: Halk arasında saygı duyulan erkeklere verilen unvan

Alafranga: Avrupa kültürüne özgü olan

Alamana: Balık avlamakta veya yük taşımakta kullanılan, tek veya iki direkli, büyük kayık

Allak bullak etmek: Bir yeri veya bir şeyi dağıtmak

Balalayka: Bir Rus çalgısı

Barbunya/Barbun: Bir tür balık

Burjuva: Şehirde yaşayıp özel haklardan yararlanan kişiler

Çinakop: Bir tür balık

Çipura: Bir tür balık

Diri: Canlı

Felek: Küçük deniz araçlarını sahile çıkarmak için kullanılan yuvarlak kütükler

Hamsi: Bir tür balık

İmanı gevremek: Çok yorulmak veya sıkıntı çekmek

Kambur: Bel veya göğüs kemiğinin eğilmesi sonucu sırtta ve göğüste oluşan tümsek

Reis: Küçük tekne kaptanı

Sardalya: Bir balık

Sarıkanat: Bir tür balık

Şilep: Yük gemisi

Taka: Doğu Karadeniz bölgesine özgü yelkenli bir tür kıyı teknesi

Torik: Bir tür balık

Yanaşmak: Bir şeyin ya da bir kişinin yanına gelmek

SORULAR

- 1- Öykü sıcak bir yaz gününde geçmektedir.
 Doğru Yanlış
- 2- Lokanta sahibinin kızının adı Ayşe'dir.
 Doğru Yanlış
- 3- Yazar Ayşe'ye aşık olmuştur.
 Doğru Yanlış
- 4- Ayşe, yazarın bakışlarından rahatsız olmaktadır.
 Doğru Yanlış
- 5- Yazar, günün bitmesinden mutluluk duymaktadır.
 Doğru Yanlış

4.8.2. B1 Düzeyi

Özgün Metin	Değiştirilmiş Metin	Uygulanan İşlem
(1)Sıcak bir kış günü.	(1)Sıcak bir kış günü.	-Koruma
(2)Vakit öğleden sonra idi.	(2)Vakit öğleden sonra idi.	-Koruma
(3)Bütün yazı, belki de birkaç yazı karada geçirmekten boyalarıyla macunlarını atmış, aralıkları açılmış bir alamanada dört kişi rakı içiyorduk.	(3)Bütün yazı, belki de birkaç yazı karada geçirmekten yıpranmış bir alamanada dört kişi rakı içiyorduk.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Sözlükçe
(4)Biri ben, biri Hamza, biri Musa Kaptan, biri de... adını hatırlayamıyorum, tuhaf bir adı vardı.	(4)Biri ben, biri Hamza, biri Musa Kaptan, biri de... adını hatırlayamıyorum, tuhaf bir adı vardı.	-Koruma
(5)En tatlı konuşanı da o idi içimizde.	(5)En tatlı konuşanı da o idi içimizde.	-Koruma
(6)Daha doğrusu, konuşmuyordu da sadece gülüyordu.	(6)Daha doğrusu, konuşmuyordu da sadece gülüyordu.	-Koruma
(7) “Bir şişe de benden olsun,” dediğim vakit, “Yoo!” dedi, “senin paran Üsküdar’da geçmez.”	(7) “Bir şişe de benden olsun,” dediğim vakit, “Yoo!” dedi, “senin paran Üsküdar’da geçmez.”	-Koruma
(8)Üstelik bugüne bugün, sen bizim misafirimizsin.”	(8)Üstelik bugüne bugün, sen bizim misafirimizsin.”	-Koruma
(9)Karşıda pırıl pırıl parlayan Beşiktaş sırtları.	(9)Karşıda pırıl pırıl parlayan Beşiktaş tepeleri.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(10)O sırtlarla masmavi bir boğaz parçası vardı.	(10)O tepelerle masmavi bir boğaz parçası vardı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(11)Önceleri suların, Şemsipaşa’ya doğru, bir çağılayan gürültüsüyle aktığı duyuluyordu.	(11)Önceleri suların, Şemsipaşa’ya doğru, bir şelale gürültüsüyle aktığı duyuluyordu.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(12)Üçüncü beşinci kadehten sonra bir şey duyulmaya başladı.	(12)Üçüncü beşinci kadehten sonra bir şey duyulmaya başladı.	-Koruma
(13)Yalnız insan, gözü şöyle bir kıyıda çakıllara, durmadan o çakılları yalayan küçük dalgalara iliştiği vakit, bir şeyler duyar gibi oluyordu.	(13)Yalnız insan, gözü şöyle bir kıyıda çakıllara, durmadan o çakıllara çarpan küçük dalgalara takıldığı zaman, bir şeyler duyduğunu düşünüyordu.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Zamansal ilişkileri standart hâle getirme
(14)Zaman zaman da açıktan bir vapur geçiyor, birdenbire	(14)Zaman zaman da açıktan bir vapur geçiyor, birdenbire deliren deniz,	-Sözlükçe

deliren deniz, kıyıdaki felekleri allak bullak ediyordu.	kıyıdaki felekleri allak bullak ediyordu.	
(15)Feleklerin üzerine renk renk kayıklar, allı, mavili, sarılı peleng-i deryalar, ceylan-ı bahriler dizilmişti.	(15)Feleklerin üzerine renk renk kayıklar ve gemiler dizilmişti.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(16)Bizim alamanaya bitişik bir balıkçı dükkânı vardı.	(16)Bizim alamanaya bitişik bir balıkçı dükkânı vardı.	-Koruma
(17)Dükkân nasıl alamanaya bitişik olur diyeceksiniz.	(17)Dükkân nasıl alamanaya bitişik olur diyeceksiniz.	-Koruma
(18)Doğru.	(18)Doğru.	-Koruma
(19)Ama benim dükkân dediğim de, zaten, dört tane şeker sandığından meydana getirilmiş bir tezgâhtı.	(19)Ama benim dükkân dediğim de, zaten, dört tane şeker sandığından meydana getirilmiş bir tezgâhtı.	-Koruma
(20)İçinde bir ocak, ocağın üstünde bir tava, tavada tekerlek tekerlek torikler, sandığın bir kenarında tuz kâsesi, zeytinyağı şişesi, turfanda domatesle ince biber, sekiz on tane tabak.	(20)İçinde bir ocak, ocağın üstünde bir tava, tavada yuvarlak yuvarlak balıklar, sandığın bir kenarında tuz kâsesi, zeytinyağı şişesi, domatesle ince biber, sekiz on tane tabak.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(21)İşte, hepsi bu kadar.	(21)İşte, hepsi bu kadar.	-Koruma
(22)Ocağın başında bir adam ha bire balık kızartıyordu.	(22)Ocağın başında bir adam sürekli balık kızartıyordu.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(23)Kolunun altına yarım ekmeği kıstıran soluğu burada alıyor, bir kenardan aralıksız bir hasır iskemleyi çekiyor, ocak başındaki adama bir torik söylüyor, karnını güzelce doyurduktan sonra çekip gidiyor, yerine başkası geliyordu.	(23)Eline ekmeği alan hemen buraya geliyor, bir sandalye alıyor, ocak başındaki adama bir balık söylüyordu. (24) Karnını güzelce doyurduktan sonra da çekip gidiyor, yerine başkası geliyordu.	-Karmaşık tümceleri bölme -Yeniden yazma
(24)Gelip gidenlerin çoğu balıkçı, kayıkçı gibi kimselerdi.	(25)Gelip gidenlerin çoğu balıkçı, kayıkçı gibi insanlardı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(25)Bu portatif dükkân onların lokantasıydı zahir.	(26)Bu portatif dükkân onların lokantasıydı herhalde.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(26)Lokanta sahibinin bir de yardımcısı vardı: Kambur bir kız	(27)Lokanta sahibinin bir de yardımcısı vardı: Kambur bir kız	-Sözlükçe

(27)Sonradan, bu kızın, balıkçının kendi kızı olduğunu öğrendim.	(28)Sonradan, bu kızın, balıkçının kendi kızı olduğunu öğrendim.	-Koruma
(28)Güler yüzlü bir kızdı.	(29)Güler yüzlü bir kızdı.	-Koruma
(29)Kapalıçarşı zevkine göre, alafranga sayılabilecek bir entari giymişti.	(30)Kapalıçarşı zevkine göre, alafranga sayılabilecek bir giysi giymişti.	-Sözlükçe - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(30)Gelen müşterilerine kızarmış balıklarını veriyor, kalka müşterilerin tabaklarını topluyor, galiba ara sıra da, kirli kapları bir kenara götürüp bulaşık yıkıyordu.	(31)Gelen müşterilerine kızarmış balıklarını veriyor, kalkan müşterilerin tabaklarını topluyor, galiba ara sıra da, kirli kapları bir kenara götürüp bulaşık yıkıyordu.	-Koruma
(31)Görünürde ondan başka kadın yoktu.	(32)Ondan başka bir kadın görünmüyordu.	-Art gönderimler (Bağlantıları açık hale getirme)
(32)O kadar erkeğin arasından o küfürlü, o sırasına göre açık konuşmalar arasında bu kadar tabii kalabilen bir genç kadın bizim gibi insanların çok hoşuna gidiyor.	(33)O kadar erkeğin ve küfürlü konuşmalar arasında bu kadar doğal kalabilen genç bir kadın bizim gibi insanların çok hoşuna gidiyor.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(33)O tabii hali içinde, bir metreyi pek az aşan boyunu, kalkık omuzlarına gömülü duran başını da tabii görmeye başladım.	(34)O doğal hali içinde, bir metreden biraz fazla olan boyunu, kalkık omuzlarının arasında duran başını da doğal görmeye başladım.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(34)Bir aralık, “Acaba içkiden midir?” diye de düşünmedim değil.	(35)Bir ara, “Acaba içkiden midir?” diye de düşünmedim değil.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(35)Gerçi insan sarhoş oldu mu, haliyle sarhoşluğu arasında bir bağ olup olmadığını kestiremez.	(36)Gerçi insan sarhoş olduğu zaman o zamanki haliyle sarhoşluğu arasında bir bağ olup olmadığını anlayamaz.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Tekrar ve yeniden yazma yöntemiyle örtük anlatım ve önvarsayımları belirttik kılma
(36)Ama ben, bu kambur kızı gerçekten beğendiğime inanıyordum.	(37)Ama ben, bu kambur kızı gerçekten beğendiğime inanıyordum.	-Koruma

(37)Kimi adamlar derler ki: “Aşk, insanı güzelleştirir”miş.	(38)Bazı adamlar derler ki: “Aşk, insanı güzelleştirir”miş.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(38)Orasını bilmem; ama iş güzelleştiriyor.	(39)Orasını bilmem; ama iş güzelleştiriyor.	-Koruma
(39)Bu sözün doğruluğunu, bu kambur kızda, elle tutulur bir gerçek halinde buldum.	(40)Bu sözün doğruluğunu, bu kambur kızda, bir gerçek halinde buldum.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(40)Kim bilir, belki çalışmasaydı, bu kız gene güzel olurdu.	(41)Kim bilir, belki çalışmasaydı, bu kız yine güzel olurdu.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(41)Dikkat ettim; süzgün bir yüzü, güzel kirpikleri, nemli, şeffaf dudakları vardı.	(42)Dikkat ettim; süzgün yani zayıflamış ve güçsüzleşmiş bir yüzü, güzel kirpikleri, nemli, şeffaf dudakları vardı.	-Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanlarla genişletme
(42)Musa Kaptan bir şeyler anlatıyordu.	(43)Musa Kaptan bir şeyler anlatıyordu.	-Koruma
(43)Kahve fincanlarımıza yeniden rakı doldurup devam etti.	(44)Kahve fincanlarımıza yeniden rakı doldurup devam etti.	-Koruma
(44)Bir gaz gemisiyle Novorosisk Limanı'na gittikleri zaman nasıl balalayka dinlemiş, Köstence'deki Niko Bar'da bir karı nasıl yanağını ısırmış, Kazablanka'da fellahlara nasıl Türk tütünü dağıtmıştı.	(45)Bir gaz gemisiyle Novorosisk Limanı'na gittikleri zaman nasıl balalayka dinlemiş, Köstence'deki Niko Bar'da bir kadın nasıl yanağını ısırmış, Kazablanka'da çiftçilere nasıl Türk tütünü dağıtmıştı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Sözlükçe
(45)Beşiktaş sırtları pırıl pırıl, aradaki boğaz parçası masmaviydi.	(46)Beşiktaş tepeleri pırıl pırıl, aradaki boğaz parçası masmaviydi.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(46)Akıntıyı sökeceğim diye yan yan ilerlemeye çalışan ufacık bir şirket vapurunun ardından bir araba vapuru görünüyor, araba vapurunun ardından, gürültüsüyle ortalığı birbirine katan bir taka geçiyordu.	(47)Yan yan ilerlemeye çalışan ufacık bir şirket vapurunun ardından bir araba vapuru görünüyor, araba vapurunun ardından, gürültüsüyle ortalığı birbirine katan bir taka geçiyordu.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Sözlükçe
(47)Feleklerin kenarına bir balıkçı kayığı yanaştı.	(48)Feleklerin kenarına bir balıkçı kayığı geldi.	-Koruma

(48)İçinden biri bizim tarafa doğru, “Reis!” diye bağırdı.	(49)İçinden biri bizim tarafa doğru, “Reis!” diye bağırdı.	-Sözlükçe
(49)Bizim dördüncü, o hani adını hatırlayamadığım, kayıktan yana döndü.	(50)Bizim dördüncü, o hani adını hatırlayamadığım adam, kayığa doğru döndü.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Art gönderimler (Bağlantıları açık hale getirme)
(50) “Hop!” diye cevap verdi.	(51) “Hop!” diye cevap verdi.	-Koruma
(51)Sonra tekrar kayıktaki konuştu: “Birkaç tane barbunya var, alıver şunları.”	(52)Sonra tekrar kayıktaki konuştu: “Birkaç tane balık var, lütfen al şunları.”	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Zamansal ilişkileri standart hâle getirme
(52)Dördüncü, kıza döndü:	(53)Dördüncü kişi, kıza döndü:	-Art gönderimler (Bağlantıları açık hale getirme)
(53)Ayşe, dedi, alıversene şunları Salih Ağa’dan.	(54)Ayşe, dedi, al şunları Salih Ağa’dan.	-Zamansal ilişkileri standart hâle getirme -Sözlükçe
(54)Adı Ayşe’ymiş demek.	(55)Adı Ayşe’ymiş demek.	-Koruma
(55)Ayşe, feleklere basa basa kayığın yanına kadar gitti.	(56)Ayşe, feleklere basa basa kayığın yanına kadar gitti.	-Koruma
(56)Salih Ağa ona bir çavalye uzattı.	(57)Salih Ağa ona bir balık sepeti uzattı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(57)Ayşe çavalyeyi aldı, geri dönüyordu; feleğin biri yosunlu muymuş neymiş, ayağı kaydı; dizkapağına kadar suyun içine girdi.	(58)Ayşe sepeti aldı, geri dönüyordu; feleğin biri yosunlu muymuş neymiş, ayağı kaydı; dizine kadar suyun içine girdi.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Sözlükçe
(58)Kızcağız elindeki dolu çavalyeyi dökmek için, ne yapacağımı bilemedi.	(59)Kızcağız elindeki dolu sepeti dökmek için, ne yapacağımı bilemedi.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(59)Ama dökmeyi de.	(60)Ama dökmeyi de.	-Koruma
(60) “Kız ne oldun?” dediler.	(61) “Kız ne oldun?” dediler.	-Koruma
(61) “Ayağım kaydı,” dedi.	(62) “Ayağım kaydı,” dedi.	-Koruma
(62)Çıktı.	(63)Çıktı.	-Koruma

(63) Bacağından deniz suyuyla karışık kan akıyordu.	(64) Bacağından deniz suyuyla karışık kan akıyordu.	-Koruma
(64) Feleğin kenarı sıyırmış olacaktı	(65) Herhalde kenarına çarptı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Art gönderimler (Bağlantıları açık hale getirme)
(65) Çavalyeyi bıraktı; sıyrılan yeri yıkamak için tekrar kenarına gitti.	(66) Sepeti bıraktı; çarpan yeri yıkamak için tekrar deniz kenarına gitti.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(66) Çavalyenin içindeki balıklar hala oynuyorlardı.	(67) Sepetin içindeki balıklar hala oynuyorlardı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(67) Barbunyaların arasında çinakoplar; sarıkanatlar da vardı.	(68) Çeşit çeşit balıklar vardı.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(68) Dördüncü:	(69) Dördüncü kişi:	-Art gönderimler (Bağlantıları açık hale getirme)
(69) Bay, dedi, bu balıkları başka yerde bulamazsın.	(70) Efendim, dedi, bu balıkları başka yerde bulamazsın.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(70) Şu Kızkulesi var ya; İstanbul balığı orayı geçti mi, çekiver kuyruğunu.	(71) Şu Kızkulesi var ya; İstanbul balığı orayı geçtiği zaman, hiçbir işe yaramaz.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(71) İstanbul'dan başka yerde balık olmaz.	(72) İstanbul'dan başka yerde balık olmaz.	-Koruma
(72) Karadeniz'de hamsi, İzmir'de çipura, Gelibolu'da sardalya, işte o kadar.	(73) Karadeniz'de sadece hamsi, İzmir'de çipura, Gelibolu'da sardalya vardır.	-Sözlükçe -Art gönderimler (Bağlantıları açık hale getirme)
(73) Balık, balık İstanbul'da.	(74) Balık, balık İstanbul'da.	-Koruma
(74) O da Boğaz'da.	(75) O da Boğaz'da.	-Koruma
(75) Sonra Ayşe'nin babasına döndü:	(76) Sonra Ayşe'nin babasına döndü:	-Koruma
(76) Haydi, ağam, şunları bize diri diri kızartıver.	(77) Haydi, ağam, hemen şunları bize canlı canlı kızart.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme

			-Kiplikleri sözcükle ifade etme.
(77)Balıklar diri diri kızartılmaya başlandı; söz de balığa döküldü.	(78)Balıklar canlı canlı kızartılmaya başlandı; söz de balığa geldi.		- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(78)Tezgâhın yanı başında, bir hasır iskemlede karnını doyurmaya çalışan bir müşteri söze karıştı, dedi ki;	(79)Tezgâhın yanı başında, bir sandalyede karnını doyurmaya çalışan bir müşteri söze karıştı, dedi ki;		- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(79)Ne yaparsın, et yiyemiyoruz; fukaranın eti de balık.	(80)Ne yaparsın, et yiyemiyoruz; fakirin eti de balık.		- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(80)Bereket versin balığa.	(81)Allah bereket versin balığa.		-Art gönderimler (Bağlantıları açık hale getirme)
(81)Balık da olmasa şu memlekette, vallahi bilmem ama köpekler güler halimize.	(82)Balık da olmasa şu memlekette, vallahi bilmem ama köpekler güler halimize.		-Koruma
(82)Hani demek isterim ki, ne hükümet var başımızda ne belediye.	(83)Hani demek isterim ki, ne hükümet var başımızda ne belediye.		-Koruma
(83)Dinim hakkı için kendimi düşünmüyorum.	(84)İnanın ki kendimi düşünmüyorum.		- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(84)Memurlara acıyorum namussuzum.	(85)Memurlara acıyorum namussuzum.		-Koruma
(85)Onların hali bizden daha kötü.	(86)Onların hali bizden daha kötü.		-Koruma
(86)Hiç olmazsa ben, gördüğüm işi, geçineceğim paraya göre satarım.	(87)Hiç olmazsa ben, yaptığım işi, geçineceğim paraya göre satarım.		- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(87)Şeker mi pahaya çıktı, balık da pahaya çıktı.	(88)Şekere mi zam geldi, balığa da zam geldi.		- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(88)Ekme mi pahaya çıktı, balık da pahaya çıktı.	(89)Ekmeğe mi zam geldi, balığa da zam geldi.		- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(89)Kömür mü pahaya çıktı, balık da pahaya çıktı.	(90)Kömüre mi zam geldi, balığa da zam geldi.		- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme

		olan sözcüklerle değiştirme
(90)Oysaki onlar öyle mi?	(91)Onlar öyle mi?	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(91)İki yüz kağıtla hallihamur olacağız diye didinmekten imanları gevriyor zavallıların.	(92)İki yüz lirayla geçinmek için her gün uğraşıyorlar.	-Yeniden yazma
(92)Kabahat kimde?	(93)Kabahat kimde?	-Koruma
(93)Baştakilerde elbet.	(94)Baştakilerde elbet.	-Koruma
(94)Ne diyeyim, Allahlarından bulsunlar, demekten gayrı bir şey gelmiyor ki elimden.	(95)Ne diyeyim, Allahlarından bulsunlar, demekten başka bir şey gelmiyor ki elimden.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(95)Dinleyenlerin hepsi “doğru” diyeceklerdi.	(96)Dinleyenlerin hepsi “doğru” diyeceklerdi.	-Koruma
(96)Demelerine kalmadan önledim.	(97)Onlar söylemeden önledim.	-Art gönderimler (Bağlantıları açık hale getirme)
(97) “Bırakın canım,” dedim, “bunlar büyük işler. Nemize lazım bizim hükümetin işi. Pekâlâ geçinip gidiyoruz işte. Bu dünyada açlıktan kim ölmüş ki biz öleceğiz?”	(98) “Bırakın canım, bunlar büyük işler. Biz hükümetin işine karışmayalım. Pekâlâ geçinip gidiyoruz. Bu dünyada açlıktan kim ölmüş ki biz öleceğiz.” dedim.	-Devrik yapıları düzenleme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(98)Sonra, bahsi değiştirmiş olmak için Musa Kaptan’a sordum:	(99)Sonra, konuyu değiştirmiş olmak için Musa Kaptan’a sordum:	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(99)Musa Kaptan, dedim, şu balıkçının kızı ne güzel kız, değil mi?	(100)Musa Kaptan, dedim, şu balıkçının kızı ne güzel kız, değil mi?	-Koruma
(100)Hangisi?	(101)Hangisi?	-Koruma
(101)Canım, şu kambur kız işte.	(102)Canım, şu kambur kız işte.	-Koruma
(102)Ha! Güzeldir	(103)Ha! Güzeldir	-Koruma
(103)Sonra birden toparlandı:	(104)Sonra birden toparlandı:	-Koruma
(104)Ama biz, aramızda çalışan kadınlara kötü gözle bakmayız.	(105)Ama biz, aramızda çalışan kadınlara kötü gözle bakmayız.	-Koruma
(105)Canım, dedim, kötü gözle bakmayız elbet.	(106)Canım, dedim, kötü gözle bakmayız elbet.	-Koruma
(106)Kötü gözle bakan mı var ki?	(107)Kötü gözle bakan mı var?	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme

(107)Allah Allah, sen de amma adamsın yahu!	(108)Allah Allah!	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(108)Güzel dedim; hepsi o kadar.	(109)Güzel dedim; hepsi o kadar.	-Koruma
(109)Ha!	(110)Ha!	-Koruma
(110)Güzeldir.	(111)Güzeldir.	-Koruma
(111)Bu “kötü göz” lafı beni düşündürmeye başladı.	(112)Bu “kötü göz” lafı beni düşündürmeye başladı.	-Koruma
(112)Öyle ya, ben bu kambur kızdaki hoşlanmışsam, onu sevmişsem neden kötü gözle bakmış olayım?	(113)Öyle ya, ben bu kambur kızdaki hoşlanmışsam, onu sevmişsem neden kötü gözle bakmış olayım?	-Koruma
(113)Büsbütün tersine, iyi gözle bakmışım ki sevmişim.	(114)Tam tersine, iyi gözle bakmışım ki sevmişim.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(114) “Sevme” sözü de geniş bir söz.	(115) “Sevme” sözü de geniş bir söz.	-Koruma
(115)İnsan bir yemeği seviyor, bir rengi seviyor, bir kadını seviyor.	(116)İnsan bir yemeği seviyor, bir rengi seviyor, bir kadını seviyor.	-Koruma
(116)Hele kadını sevmenin türlü bin çeşidi var.	(117)Özellikle bir kadını sevmenin çeşitli türleri var.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(117)Onu da, kendimizi de, sadece hayvan olarak gördüğümüz zaman, belki kötü gözle bakmış sayılabiliriz.	(118)Onu da, kendimizi de, sadece hayvan olarak gördüğümüz zaman, belki kötü gözle bakmış sayılabiliriz.	-Koruma
(118)Ama, ben, Ayşe’yi hiçbir zaman öyle görmedim ki!	(119)Ama, ben, Ayşe’yi hiçbir zaman öyle görmedim ki!	-Koruma
(119)Üstelik, bu fikrin de su götürür tarafları yok mu?	(120)Üstelik, bu fikrin de başka türlü yorumlanacak tarafları yok mu?	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(120)En iyisi, hayvanlığımız insanlığımızın içinde olmalı; insanlığımızla birlikte olmalı.	(121)En iyisi, hayvanlığımız insanlığımızın içinde olmalı; insanlığımızla birlikte olmalı.	-Koruma
(121)Şurada, rakı şişesinin başında, saatlerce oturuyoruz.	(122)Şurada, rakı şişesinin başında, saatlerce oturuyoruz.	-Koruma

(122)İnsanın bu saatler içinde türlü türlü ihtiyaçları oluyor.	(123)İnsanın bu saatler içinde türlü türlü ihtiyaçları oluyor.	-Koruma
(123)Sıkışıyor mesela.	(124)Tuvalet ihtiyacı geliyor mesela.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(124)Sıkışanlar kalkıp deniz kenarındaki duvar dibine kadar gidiyor; işlerini rahat rahat gördükten sonra tekrar yerlerine dönüyorlar.	(125)Onlar da kalkıp deniz kenarına gidiyor, ihtiyaçlarını gördükten sonra yerlerine dönüyorlar.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(125)Kambur kız da orada.	(126)Kambur kız da orada.	-Koruma
(126)Bu insanlar insanlıklarıyla hayvanlıklarını iyi bağdaştırmışlar.	(127)Bu insanlar insanlıklarıyla hayvanlıklarını iyi bağdaştırmışlar.	-Koruma
(127)Kendi sınıflarından hiç kimse bu hali yadırgamıyor.	(128)Kendi sınıflarından hiç kimse bu hali yadırgamıyor.	-Koruma
(128)Onların dünyası bu.	(129)Onların dünyası bu.	-Koruma
(129)Kendi dünyalarının içindeler.	(130)Kendi dünyalarının içindeler.	-Koruma
(130)Bütün rahatsızlıklar, insanların kendi dünyalarının dışında kalmalarından geliyor.	(131)Bütün rahatsızlıklar, insanların kendi dünyalarının dışında kalmalarından geliyor.	-Koruma
(131)Biz, kendi çevremizdeki kadınların arasında, işlemek şöyle dursun, bunun lafını bile edemeyiz.	(132)Biz, kendi çevremizdeki kadınların arasında, tuvalet ihtiyacından asla bahsetmeyiz.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(132)Güneş, karşı sırtların üzerinde yavaş yavaş alçalıyordu.	(133)Güneş, karşı tepelerin üzerinde yavaş yavaş alçalıyordu.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(133)Denizdeki parıltılar gittikçe daha fazla kıvılcımlanıyor, adamın gözünü alıyordu.	(134)Denizdeki parıltılar gittikçe daha fazla artıyor, insanın gözünü alıyordu.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(134)Gökyüzünün mavisi daha bir tatlılaştı.	(135)Gökyüzünün mavisi daha bir tatlılaştı.	-Koruma
(135)Karşı kıyıda, Hayrettin İskelesi'nin önünde duran	(136)Karşı kıyıda, Hayrettin İskelesi'nin önünde duran	-Koruma

mavnalar yavaş yavaş dağılmaya başladılar.	tekneler yavaş yavaş dağılmaya başladılar.	
(136)Bir şirket vapuru geliyor, bir araba vapuru gidiyor, bir şilep Boğaz'dan aşağıya doğru iniyor, bir taka yukarıya doğru çıkıyordu.	(137)Bir gemi geliyor, bir gemi gidiyordu.	-Yeniden yazma
(137)Her şeyi güzel görüyordum.	(138)Her şeyi güzel görüyordum.	-Koruma
(138)Sarhoşluktan mı acaba?	(138)Sarhoşluktan mı acaba?	-Koruma
(139)Kendisine karşı bir yakınlık duyduğumu galiba kızcağız da anladı.	(140)Kendisine karşı bir yakınlık duyduğumu galiba kızcağız da anladı.	-Koruma
(140)Sık sık bana bakıyordu.	(141)Sık sık bana bakıyordu.	-Koruma
(141)Bu bakışın başka bakışlara benzemediğini sezecek kadar da macera geçmiş başımdan.	(142)Bu bakışın başka bakışlara benzemediğini anlayacak kadar da macera geçmiş başımdan.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(142)Ne düşünüyordu acaba benim için?	(143)Ne düşünüyordu acaba benim için?	-Koruma
(143) Eminim ki beni kendinden üstün buluyordu.	(144) Eminim ki beni kendinden üstün buluyordu.	-Koruma
(144)İhtimal geçinme imkânlarımın kılığım, kıyafetimle uygun olduğunu sanıyordu.	(145)Belki imkânlarımın kılığım, kıyafetimle uygun olduğunu sanıyordu.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(145)Ah, biz küçük burjuvalar, ne sahte, ne yaldızdan ibaret insanlarız.	(146)Ah, biz küçük burjuvalar, ne sahte, ne gösterişten ibaret insanlarız.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Sözlükçe
(146)Her şeyimiz yalan.	(147)Her şeyimiz yalan.	-Koruma
(147)En küçük yalanı, düpedüz yalan söylediğimiz zaman söyleriz.	(148)En küçük yalanı, düpedüz yalan söylediğimiz zaman söyleriz.	-Koruma
(148)Ya söylemediklerimiz?	(149)Ya söylemediklerimiz?	-Koruma
(149)Korkunç.	(150)Korkunç.	-Koruma

(150)Kim bilir, belki de diyordu ki içinden: “Ben kamburum, o değil.”	(151)Kim bilir, belki de diyordu ki içinden: “Ben kamburum, o değil.”	-Koruma
(151)Ama ne malum benim de, iki gün sonra, bir kazadan iki kolumu, yahut iki bacağımız birden kaybetmiş olarak çıkmayacağım?	(152)Ama benim de iki gün sonra bir kazadan iki kolumu ya da iki bacağımı birden kaybetmeyeceğimi nereden bilebiliriz?	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Devrik yapıları düzenleme
(152)Üstelik ben o zaman hayata, bunun kadar da uyamayacağım.	(153)Üstelik ben o zaman hayata, bunun kadar da uyamayacağım.	-Koruma
(153)Birdenbire aklıma ne geldi, biliyor musunuz?	(154)Birdenbire aklıma ne geldi, biliyor musunuz?	-Koruma
(154) “Acaba,” dedim, “ben bu kızla evlensem çocuklarımız da kambur mu olur?”	(155) “Acaba,” dedim, “ben bu kızla evlensem çocuklarımız da kambur mu olur?”	-Koruma
(155)Fizyolojideki veraset kanunlarını pek bilmiyorum; ama, olur olur.	(156)Genetik kurallarını pek bilmiyorum; ama, olur olur.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(156)Olursa ne olur?	(157)Olursa ne olur?	-Koruma
(157)Ah, ben Ayşe’ye gerçekten tutuldum galiba.	(158)Ah, ben Ayşe’ye gerçekten aşık oldum galiba.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(158)Sonunda karşı sırtların ardında güneş battı.	(159)Sonunda karşı tepelerin ardında güneş battı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(159)Keşke batmasaydı; ne güzel bir gündü!	(160)Keşke batmasaydı; ne güzel bir gündü!	-Koruma

Çizelge 25 Öğleden Sonra öyküsünün B1 düzeyinde sadeleştirme işlemi

SÖZLÜKÇE

Ağa: Halk arasında saygı duyulan erkeklere verilen unvan

Alafranga: Avrupa kültürüne özgü olan

Alamana: Balık avlamakta veya yük taşımakta kullanılan, tek veya iki direkli, büyük kayık

Allak bullak etmek: Bir yeri veya bir şeyi dağıtmak

Balalayka: Bir Rus çalgısı

Burjuva: Şehirde yaşayıp özel haklardan yararlanan kişiler

Çipura: Bir tür balık

Felek: Küçük deniz araçlarını sahile çıkarmak için kullanılan yuvarlak kütükler

Hamsi: Bir tür balık

Kambur: Bel veya göğüs kemiğinin eğilmesi sonucu sırtta ve göğüste oluşan tümsek

Reis: Küçük tekne kaptanı

Sardalya: Bir balık

Taka: Doğu Karadeniz bölgesine özgü yelkenli bir tür kıyı teknesi

Tütün: Sigara yapımında kullanılan bitki

Yosun: Suda, ağaçta ya da taşların üzerinde yetişen bir tür bitki

SORULAR

- 1- Öykü sıcak bir yaz gününde geçmektedir.
 Doğru Yanlış
- 2- Lokanta sahibinin kızının adı Ayşe'dir.
 Doğru Yanlış
- 3- Yazar Ayşe'ye aşık olmuştur.
 Doğru Yanlış
- 4- Ayşe, yazarın bakışlarından rahatsız olmaktadır.
 Doğru Yanlış
- 5- Yazar, günün bitmesinden mutluluk duymaktadır.
 Doğru Yanlış

4.8.3. A2 Düzeyi

Özgün Metin	Değiştirilmiş Metin	Uygulanan İşlem
(1)Sıcak bir kış günü.	(1)Sıcak bir kış günü.	-Koruma

(2)Vakit öğleden sonra idi.	(2)Vakit öğleden sonraydı.	-Zamansal ilişkileri standart hâle getirme
(3)Bütün yazı, belki de birkaç yazı karada geçirmekten boyalarıyla macunlarını atmış, aralıkları açılmış bir alamanada dört kişi rakı içiyorduk.	(3)Bütün yazı, belki de birkaç yazı karada geçirmekten yıpranmış bir alamanada dört kişi rakı içiyorduk.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Sözlükçe
(4)Biri ben, biri Hamza, biri Musa Kaptan, biri de... adını hatırlayamıyorum, tuhaf bir adı vardı.	(4)Biri ben, biri Hamza, biri Musa Kaptan, biri de... adını hatırlayamıyorum, tuhaf bir adı vardı.	-Koruma
(5)En tatlı konuşanı da o idi içimizde.	(5)İçimizde en tatlı o konuşuyordu.	-Devrik yapıları düzenleme -Zamansal ilişkileri standart hâle getirme
(6)Daha doğrusu, konuşmuyordu da sadece gülüyordu.	(6)Daha doğrusu, konuşmuyordu da sadece gülüyordu.	-Koruma
(7) “Bir şişe de benden olsun,” dediğim vakit, “Yoo!” dedi, “senin paran Üsküdar’da geçmez.”	(7) “Bir şişe de benden olsun,” dedim, “Yoo! Senin paran Üsküdar’da geçmez.” dedi.	-Devrik yapıları düzenleme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(8)Üstelik bugüne bugün, sen bizim misafirimizsin.”	(8)“Üstelik sen bizim misafirimizsin.”	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(9)Karşıda pırıl pırıl parlayan Beşiktaş sırtları.	(9)Karşıda pırıl pırıl Beşiktaş tepeleri.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(10)O sırtlarla masmavi bir boğaz parçası vardı.	(10)O tepelerle masmavi bir boğaz parçası vardı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(11)Önceleri suların, Şemsipaşa’ya doğru, bir çağılayan gürültüsüyle aktığı duyuluyordu.	(11)Önceleri sular, bir şelale gibi Şemsipaşa’ya doğru akardı.	-Yeniden yazma
(12)Üçüncü beşinci kadehten sonra bir şey duyulmaya başladı.	(12)Üçüncü beşinci kadehten sonra bir şey duymaya başladım.	-Edilgen ve ettirgen yapıları etken hâle getirme

(13)Yalnız insan, gözü şöyle bir kıyıdaki çakıllara, durmadan o çakılları yalayan küçük dalgalara iliştiği vakit, bir şeyler duyar gibi oluyordu.	(13)Yalnız insan bazen kıyıya ve küçük dalgalara bakıyor, o zaman bir şeyler duymaya başlıyor.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Zamansal ilişkileri standart hâle getirme
(14)Zaman zaman da açıktan bir vapur geçiyor, birdenbire deliren deniz, kıyıdaki felekleri allak bullak ediyordu.	(14)Zaman zaman da açıktan bir vapur geçiyor, deniz birdenbire deliriyor ve kıyıdaki felekleri dağıtıyordu.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Sözlükçe
(15)Feleklerin üzerine renk renk kayıklar, allı, mavili, sarılı peleng-i deryalar, ceylan-ı bahriler dizilmişti.	(15)Feleklerin üzerine renk renk kayıklar ve gemiler dizilmişti.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(16)Bizim alamanaya bitişik bir balıkçı dükkânı vardı.	(16)Bizim alamanaya bitişik bir balıkçı dükkânı vardı.	-Koruma
(17)Dükkân nasıl alamanaya bitişik olur diyeceksiniz.	(17)Dükkân nasıl alamanaya bitişik olur diyeceksiniz.	-Koruma
(18)Doğru.	(18)Doğru.	-Koruma
(19)Ama benim dükkân dediğim de, zaten, dört tane şeker sandığından meydana getirilmiş bir tezgâhtı.	(19)Ama bu dükkân da zaten dört tane şeker sandığından meydana gelmiş bir tezgâhtı.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(20)İçinde bir ocak, ocağın üstünde bir tava, tavada tekerlek tekerlek torikler, sandığın bir kenarında tuz kâsesi, zeytinyağı şişesi, turfanda domatesle ince biber, sekiz on tane tabak.	(20)İçinde bir ocak, ocağın üstünde bir tava, tavada yuvarlak yuvarlak balıklar, sandığın bir kenarında tuz kâsesi, zeytinyağı şişesi, domatesle ince biber, sekiz on tane tabak.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(21)İşte, hepsi bu kadar.	(21)İşte, hepsi bu kadar.	-Koruma
(22)Ocağın başında bir adam ha bire balık kızartıyordu.	(22)Ocağın başında bir adam sürekli balık kızartıyordu.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(23)Kolonun altına yarım ekmeği kıstıran soluğu burada alıyor, bir kenardan aralıksız bir hasır iskemleyi çekiyor, ocak başındaki adama bir torik söylüyor, karnını güzelce doyurduktan sonra çekip gidiyor, yerine başkası geliyordu.	(23)İnsanlar elinde ekmekle hemen buraya geliyor, bir sandalye alıyor, ocak başındaki adama bir balık söylüyordu. (24) Karnını güzelce doyurduktan sonra da çekip gidiyor, yerine başkası geliyordu.	-Karmaşık tümceleri bölme -Yeniden yazma
(24)Gelip gidenlerin çoğu balıkçı, kayıkçı gibi kimselerdi.	(25)Müşterilerin çoğu balıkçı, kayıkçı gibi insanlardı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla

		olan sözcüklerle değiştirme
(25)Bu portatif dükkân onların lokantasıydı zahir.	(26)Bu portatif dükkân onların lokantasıydı herhalde.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(26)Lokanta sahibinin bir de yardımcısı vardı: Kambur bir kız	(27)Lokanta sahibinin bir de yardımcısı vardı: Kambur bir kız	-Sözlükçe
(27)Sonradan, bu kızın, balıkçının kendi kızı olduğunu öğrendim.	(28)Sonradan, bu kızın, balıkçının kendi kızı olduğunu öğrendim.	-Koruma
(28)Güler yüzlü bir kızdı.	(29)Güler yüzlü bir kızdı.	-Koruma -Sözlükçe
(29)Kapalıçarşı zevkine göre, alafranga sayılabilecek bir entari giymişti.	(30)Kapalıçarşı zevkine göre, alafranga bir giysi giymişti.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(30)Gelen müşterilerine kızarmış balıklarını veriyor, kalka müşterilerin tabaklarını topluyor, galiba ara sıra da, kirli kapları bir kenara götürüp bulaşık yıkıyordu.	(31)Müşterilere balıklarını veriyor, yemekleri bittikten sonra tabaklarını topluyordu. (32)Galiba ara sıra da kirli tabakları bir yere götürüp bulaşık yıkıyordu.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Karmaşık tümceleri bölme
(31)Görünürde ondan başka kadın yoktu.	(33)Ondan başka bir kadın görünmüyordu.	-Art gönderimler (Bağlantıları açık hale getirme)
(32)O kadar erkeğin arasından o küfürlü, o sırasına göre açık konuşmalar arasında bu kadar tabii kalabilen bir genç kadın bizim gibi insanların çok hoşuna gidiyor.	(34)O genç kadın, o kadar erkeğin ve küfürlü konuşmaların arasında doğal kalabilmiş. (35) Böyle bir kadın bizim gibi insanların çok hoşuna gidiyor.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Karmaşık tümceleri bölme
(33)O tabii hali içinde, bir metreyi pek az aşan boyunu, kalkık omuzlarına gömülü duran	(36)O doğal hali içinde, bir metreden biraz fazla boyunu, kalkık omuzlarının	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme

başını da tabii görmeye başladım.	arasındaki başını da doğal görmeye başladım.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(34)Bir aralık, “Acaba içkiden midir?” diye de düşünmedim değil.	(37)Bir ara, “Acaba içkiden midir?” diye de düşündüm	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(35)Gerçi insan sarhoş oldu mu, haliyle sarhoşluğu arasında bir bağ olup olmadığını kestiremez.	(38)Gerçi insan sarhoş olduğu zaman o zamanki haliyle sarhoşluğu arasında bir ilişki var mı, yok mu anlayamaz.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Tekrar ve yeniden yazma yöntemiyle örtük anlatım ve önvarsayımları belirttik kılma -Dolaylı anlatımı azaltma
(36)Ama ben, bu kambur kızın gerçekten beğendiğime inanıyordum.	(39)Ama ben, bu kambur kızın gerçekten beğendim. (40)Buna inanıyordum.	-Karmaşık tümceleri bölme
(37)Kimi adamlar derler ki: “Aşk, insanı güzelleştirir”miş.	(41)Bazı adamlar derler ki: “Aşk, insanın güzelleşmesini sağlar”mış.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Edilgen ve ettirgen yapıları etken hâle getirme
(38)Orasını bilmem; ama iş güzelleştiriyor.	(42)Onu bilmem ama iş güzelleşmesini sağlıyor.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Edilgen ve ettirgen yapıları etken hâle getirme
(39)Bu sözün doğruluğunu, bu kambur kızda, elle tutulur bir gerçek halinde buldum.	(43)Bu sözün doğruluğunu bu kambur kızda, gerçek bir şekilde gördüm.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(40)Kim bilir, belki çalışmasaydı, bu kız gene güzel olurdu.	(44)Kim bilir, belki bu kız işsizken yine güzel olurdu.	-Kiplikleri sözcükle ifade etme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla

		olan sözcüklerle değiştirme
(41)Dikkat ettim; süzgün bir yüzü, güzel kirpikleri, nemli, şeffaf dudakları vardı.	(45)Dikkat ettim; süzgün yani zayıf ve güçsüz bir yüzü, güzel kirpikleri, nemli, şeffaf dudakları vardı.	-Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanlarla genişletme
(42)Musa Kaptan bir şeyler anlatıyordu.	(46)Musa Kaptan bir şeyler anlatıyordu.	-Koruma
(43)Kahve fincanlarımıza yeniden rakı doldurup devam etti.	(47)Kahve fincanlarımıza yeniden rakı doldurup devam etti.	-Koruma
(44)Bir gaz gemisiyle Novorosisk Limanı'na gittikleri zaman nasıl balalayka dinlemiş, Köstence'deki Niko Bar'da bir karı nasıl yanağını ısırmış, Kazablanka'da fellahlara nasıl Türk tütünü dağıtmıştı.	(45)Bir gaz gemisiyle Novorosisk Limanı'nda nasıl balalayka dinlemiş. (46)Köstence'deki Niko Bar'da bir kadın nasıl yanağını ısırmış. (47)Kazablanka'da çiftçilere nasıl Türk tütünü dağıtmış.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Sözlükçe -Karmaşık tümceleri bölme
(45)Beşiktaş sırtları pırıl pırıl, aradaki boğaz parçası masmaviydi.	(48)Beşiktaş tepeleri pırıl pırıl, aradaki boğaz parçası masmaviydi.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(46)Akıntıyı sökeceğim diye yan yan ilerlemeye çalışan ufacık bir şirket vapurunun ardından bir araba vapuru görünüyor, araba vapurunun ardından, vapurunun ardından, gürültüsüyle ortalığı birbirine katan bir taka geçiyordu.	(49)Boğaz'da ufacık bir şirket vapurunun ardından bir araba vapuru görünüyor, araba vapurunun ardından gürültülü bir taka geçiyordu.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Sözlükçe
(47)Feleklerin kenarına bir balıkçı kayığı yanaştı.	(50)Feleklerin kenarına bir balıkçı kayığı geldi.	-Koruma
(48)İçinden biri bizim tarafa doğru, "Reis!" diye bağırdı.	(51)İçinden biri bizim tarafa doğru, "Reis!" diye bağırdı.	-Sözlükçe
(49)Bizim dördüncü, o hani adını hatırlayamadığım, kayıktan yana döndü.	(52)O dördüncü kişi kayığa doğru döndü.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(50) "Hop!" diye cevap verdi.	(53) "Hop!" diye cevap verdi.	-Koruma
		- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla

(51)Sonra tekrar kayıktaki konuştu: “Birkaç tane barbunya var, alıver şunları.”	(54)Sonra tekrar kayıktaki konuştu: “Birkaç tane balık var, lütfen al şunları.”	olan sözcüklerle değiştirme -Zamansal ilişkileri standart hâle getirme
(52)Dördüncü, kıza döndü:	(55)Dördüncü kişi, kıza döndü:	-Art gönderimler (Bağlantıları açık hale getirme)
(53)Ayşe, dedi, alıversene şunları Salih Ağa’dan.	(56)Ayşe, dedi, al şunları Salih Ağa’dan.	-Zamansal ilişkileri standart hâle getirme -Sözlükçe
(54)Adı Ayşe’ymiş demek.	(57)Adı Ayşe’ymiş demek.	-Koruma
(55)Ayşe, feleklere basa basa kayığın yanına kadar gitti.	(58)Ayşe, feleklere basa basa kayığın yanına kadar gitti.	-Koruma
(56)Salih Ağa ona bir çavalye uzattı.	(59)Salih Ağa ona bir balık sepeti uzattı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(57)Ayşe çavalyeyi aldı, geri dönüyordu; feleğin biri yosunlu muymuş neymiş, ayağı kaydı; dizkapağına kadar suyun içine girdi.	(60)Ayşe sepeti aldı, geri dönüyordu; feleğin biri yosunluymuş, ayağı kaydı; dizine kadar suyun içine girdi.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Sözlükçe -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(58)Kızcağız elindeki dolu çavalyeyi dökmek için, ne yapacağını bilemedi.	(61)Kızcağız elindeki dolu sepeti dökmek için çok uğraştı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(59)Ama dökmedi de.	(62)Ama dökmedi de.	-Koruma
(60) “Kız ne oldun?” dediler.	(63) “Kız ne oldun?” dediler.	-Koruma
(61) “Ayağım kaydı,” dedi.	(64) “Ayağım kaydı,” dedi.	-Koruma
(62)Çıktı.	(65)Çıktı.	-Koruma
(63)Bacağından deniz suyuyla karışık kan akıyordu.	(66)Bacağından deniz suyuyla karışık kan akıyordu.	-Koruma
(64)Feleğin kenarı sıyırmış olacaktı	(67)Herhalde feleğin kenarına çarptı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Art gönderimler (Bağlantıları açık hale getirme)

(65)Çavalyeyi bıraktı; sıyrılan yeri yıkamak için tekrar deniz kenarına gitti.	(68)Sepeti bıraktı; bacağını yıkamak için tekrar deniz kenarına gitti.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(66)Çavalyenin içindeki balıklar hala oynaşıyorlardı.	(69)Sepetin içindeki balıklar hala hareket ediyordu.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(67)Barbunyalardan arasında çinakoplar; sarıkanatlar da vardı.	(70)Çeşit çeşit balıklar vardı.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(68)Dördüncü:	(71)Dördüncü kişi:	-Art gönderimler (Bağlantıları açık hale getirme)
(69)Bay, dedi, bu balıkları başka yerde bulamazsın.	(72)Efendim, dedi, bu balıkları başka yerde bulamazsın.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(70)Şu Kızkulesi var ya; İstanbul balığı orayı geçti mi, çekiver kuyruğunu.	(73)Şu Kızkulesi var ya; İstanbul balığı orayı geçtiği zaman, hiçbir işe yaramaz.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(71)İstanbul'dan başka yerde balık olmaz.	(74)İstanbul'dan başka yerde balık olmaz.	-Koruma
(72)Karadeniz'de hamsi, İzmir'de çipura, Gelibolu'da sardalya, işte o kadar.	(75)Karadeniz'de sadece hamsi, İzmir'de çipura, Gelibolu'da sardalya vardır.	-Sözlükçe -Art gönderimler (Bağlantıları açık hale getirme)
(73)Balık, balık İstanbul'da.	(76)Balık, balık İstanbul'da.	-Koruma
(74)O da Boğaz'da.	(77)O da Boğaz'da.	-Koruma
(75)Sonra Ayşe'nin babasına döndü:	(78)Sonra Ayşe'nin babasına döndü:	-Koruma
(76)Haydi, ağam, şunları bize diri diri kızartıver.	(79)Haydi, ağam, hemen şunları bize canlı canlı kızart.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Kiplikleri sözcükle ifade etme.
(77)Balıklar diri diri kızartılmaya başlandı; söz de balığa döküldü.	(80)Balıkları canlı canlı kızartmaya başladı, söz de balığa geldi.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Edilgen ve ettirgen yapıları etken hâle getirme
(78)Tezgâhın yanı başında, bir hasır iskemlede karnını		- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla

doyurmaya çalışan bir müşteri söze karıştı, dedi ki;	(81)Tezgâhın yanındaki sandalyedeki bir müşteri söze karıştı, dedi ki;	olan sözcüklerle değiştirme -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(79)Ne yaparsın, et yiyemiyoruz; fukaranın eti de balık.	(82)Ne yaparsın, et yiyemiyoruz; fakirin eti de balık.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(80)Bereket versin balığa.	(83)Allah bereket versin balığa.	-Art gönderimler (Bağlantıları açık hale getirme)
(81)Balık da olmasa şu memlekette, vallahi bilmem ama köpekler güler halimize.	(84) İyi ki balık var şu memlekette, vallahi bilmem ama köpekler güler halimize.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(82)Hani demek isterim ki, ne hükümet var başımızda ne belediye.	(85)Demek istiyorum ki, ne hükümet var başımızda ne belediye.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(83)Dinim hakkı için kendimi düşünmüyorum.	(86)İnanın ki kendimi düşünmüyorum.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(84)Memurlara acıyorum namussuzum.	(87)Memurlara acıyorum ben.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(85)Onların hali bizden daha kötü.	(88)Onların hali bizden daha kötü.	-Koruma
(86)Hiç olmazsa ben, gördüğüm işi, geçineceğim paraya göre satarım.	(89)Hiç olmazsa ben, işimi uygun paraya satarım.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(87)Şeker mi pahaya çıktı, balık da pahaya çıktı.	(90)Şekere mi zam geldi, balığa da zam geldi.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(88)Ekmek mi pahaya çıktı, balık da pahaya çıktı.	(91)Ekmeğe mi zam geldi, balığa da zam geldi.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(89)Kömür mü pahaya çıktı, balık da pahaya çıktı.	(92)Kömüre mi zam geldi, balığa da zam geldi.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla

		olan sözcüklerle değiştirme
(90)Oysaki onlar öyle mi?	(93)Onlar öyle mi?	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(91)İki yüz kağıtla hallihamur olacağız diye didinmekten imanları gevriyor zavallıların.	(94)İki yüz lirayla geçinmek için her gün uğraşıyorlar.	-Yeniden yazma
(92)Kabahat kimde?	(95)Suç kimde?	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(93)Baştakilerde elbet.	(96)Baştakilerde elbet.	-Koruma
(94)Ne diyeyim, Allahlarından bulsunlar, demekten gayri bir şey gelmiyor ki elimden.	(97)Ne diyeyim, Allahlarından bulsunlar, demekten başka bir şey gelmiyor ki elimden.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(95)Dinleyenlerin hepsi “doğru” diyeceklerdi.	(98)Dinleyenlerin hepsi “doğru” diyeceklerdi.	-Koruma
(96)Demelerine kalmadan önledim.	(99)Onlar söylemeden önledim.	-Art gönderimler (Bağlantıları açık hale getirme)
(97) “Bırakın canım,” dedim, “bunlar büyük işler. Nemize lazım bizim hükümetin işi. Pekâlâ geçinip gidiyoruz işte. Bu dünyada açıklıktan kim ölmüş ki biz öleceğiz?”	(100) “Bırakın canım, bunlar büyük işler. Biz hükümetin işine karışmayalım. Pekâlâ geçinip gidiyoruz. Bu dünyada açıklıktan kim ölmüş ki biz öleceğiz.” dedim.	-Devrik yapıları düzenleme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(98)Sonra, bahsi değiştirmiş olmak için Musa Kaptan’a sordum:	(101)Sonra, konuyu değiştirmek için Musa Kaptan’a sordum:	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(99)Musa Kaptan, dedim, şu balıkçının kızı ne güzel kız, değil mi?	(102)Musa Kaptan, dedim, şu balıkçının kızı ne güzel kız, değil mi?	-Koruma
(100)Hangisi?	(103)Hangisi?	-Koruma
(101)Canım, şu kambur kız işte.	(104)Canım, şu kambur kız işte.	-Koruma
(102)Ha! Güzeldir	(105)Ha! Güzeldir	-Koruma
(103)Sonra birden toparlandı:	(106)Sonra birden toparlandı:	-Koruma
(104)Ama biz, aramızda çalışan kadınlara kötü gözle bakmayız.	(107)Ama biz, aramızdaki kadınlara kötü gözle bakmayız.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(105)Canım, dedim, kötü gözle bakmayız elbet.	(108)Canım, dedim, kötü gözle bakmayız elbet.	-Koruma

(106)Kötü gözle bakan mı var ki?	(109)Kötü gözle bakan mı var?	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(107)Allah Allah, sen de amma adamsın yahu!	(110)Allah Allah!	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(108)Güzel dedim; hepsi o kadar.	(111)Güzel dedim; hepsi o kadar.	-Koruma
(109)Ha!	(112)Ha!	-Koruma
(110)Güzeldir.	(113)Güzeldir.	-Koruma
(111)Bu “kötü göz” lafı beni düşündürmeye başladı.	(114)Bu “kötü göz” lafı düşünmeme sebep oldu.	-Edilgen ve ettirgen yapıları etken hâle getirme
(112)Öyle ya, ben bu kambur kızdan hoşlanmışsam, onu sevmişsem neden kötü gözle bakmış olayım?	(115)Öyle ya, ben bu kambur kızdan hoşlandım, onu sevdim neden kötü gözle bakayım?	-Zamansal ilişkileri standart hâle getirme
(113)Büsbütün tersine, iyi gözle bakmışım ki sevmişim.	(116)Tam tersine, iyi gözle bakmışım ve sevmişim.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(114) “Sevme” sözü de geniş bir söz.	(117) “Sevme” sözü de geniş bir söz.	-Koruma
(115)İnsan bir yemeği seviyor, bir rengi seviyor, bir kadını seviyor.	(118)İnsan bir yemeği seviyor, bir rengi seviyor, bir kadını seviyor.	-Koruma
(116)Hele kadını sevmenin türlü bin çeşidi var.	(119)Özellikle bir kadını sevmenin çeşitli türleri var.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(117)Onu da, kendimizi de, sadece hayvan olarak gördüğümüz zaman, belki kötü gözle bakmış sayılabiliriz.	(120)Onu da, kendimizi de, sadece hayvan olarak gördüğümüz zaman, belki kötü gözle bakmış olabiliriz.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(118)Ama, ben, Ayşe’yi hiçbir zaman öyle görmedim ki!	(121)Ama, ben, Ayşe’yi hiçbir zaman öyle görmedim ki!	-Koruma
(119)Üstelik, bu fikrin de su götürür tarafları yok mu?	(122)Üstelik, bu fikri de başka türlü yorumlamak mümkün değil mi?	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(120)En iyisi, hayvanlığımız insanlığımızın içinde olmalı; insanlığımızla birlikte olmalı.	(123)En iyisi, hayvanlığımız insanlığımızın içinde olsun; insanlığımızla birlikte olsun.	-Zamansal ilişkileri standart hâle getirme

(121)Şurada, rakı şişesinin başında, saatlerce oturuyoruz.	(124)Şurada, rakı şişesinin başında, saatlerce oturuyoruz.	-Koruma
(122)İnsanın bu saatler içinde türlü türlü ihtiyaçları oluyor.	(125)İnsanın bu saatler içinde türlü türlü ihtiyaçları oluyor.	-Koruma
(123)Sıkışıyor mesela.	(126)Tuvalet ihtiyacı geliyor mesela.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(124)Sıkışanlar kalkıp deniz kenarındaki duvar dibine kadar gidiyor; işlerini rahat rahat gördükten sonra tekrar yerlerine dönüyorlar.	(127)Onlar da kalkıp deniz kenarına gidiyor, ihtiyaçlarını gördükten sonra yerlerine dönüyorlar.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(125)Kambur kız da orada.	(128)Kambur kız da orada.	-Koruma
(126)Bu insanlar insanlıklarıyla hayvanlıklarını iyi bağdaştırmışlar.	(129)Bu insanlar için böyle şeyler artık normal bir hale gelmiş.	-Yeniden yazma
(127)Kendi sınıflarından hiç kimse bu hali yadırgamıyor.	(130)Kendi sınıflarından hiç kimse bu hali yadırgamıyor.	-Koruma
(128)Onların dünyası bu.	(131)Onların dünyası bu.	-Koruma
(129)Kendi dünyalarının içindeler.	(132)Kendi dünyalarının içindeler.	-Koruma
(130)Bütün rahatsızlıklar, insanların kendi dünyalarının dışında kalmalarından geliyor.	(133)Bütün rahatsızlıklar, insanların kendi dünyalarının dışında kalmalarından geliyor.	-Koruma
(131)Biz, kendi çevremizdeki kadınların arasında, işemek şöyle dursun, bunun lafını bile edemeyiz.	(134)Biz, kendi çevremizdeki kadınların arasında, tuvalet ihtiyacından asla bahsetmeyiz.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(132)Güneş, karşı sırtların üzerinde yavaş yavaş alçalıyordu.	(135)Güneş, karşı tepelerin üzerinde yavaş yavaş alçalıyordu.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(133)Denizdeki parıltılar gittikçe daha fazla kıvılcımlanıyor, adamın gözünü alıyordu.	(136)Denizdeki parıltılar gittikçe daha fazla artıyor, insanın gözünü alıyordu.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(134)Gökyüzünün mavisi daha bir tatlılaştı.	(137)Gökyüzünün mavisi daha bir tatlılaştı.	-Koruma

(135)Karşı kıyıda, Hayrettin İskelesi'nin önünde duran mavnalar yavaş yavaş dağılmaya başladılar.	(138)Karşı kıyıda, Hayrettin İskelesi'nin önündeki tekneler yavaş yavaş dağılmaya başladılar.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(136)Bir şirket vapuru geliyor, bir araba vapuru gidiyor, bir şilep Boğaz'dan aşağıya doğru iniyor, bir taka yukarıya doğru çıkıyordu.	(139)Bir gemi geliyor, bir gemi gidiyordu.	-Yeniden yazma
(137)Her şeyi güzel görüyordum.	(140)Her şeyi güzel görüyordum.	-Koruma
(138)Sarhoşluktan mı acaba?	(141)Sarhoşluktan mı acaba?	-Koruma
(139)Kendisine karşı bir yakınlık duyduğumu galiba kızcağız da anladı.	(142)Galiba kızcağız da durumu anladı.	-Yeniden yazma
(140)Sık sık bana bakıyordu.	(143)Sık sık bana bakıyordu.	-Koruma
(141)Bu bakışın başka bakışlara benzemediğini sezecek kadar da macera geçmiş başımdan.	(144)Bu bakış başka bakışlara benzemiyordu, bunu anlayabiliyordum.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(142)Ne düşünüyordu acaba benim için?	(145)Ne düşünüyordu acaba benim için?	-Koruma
(143) Eminim ki beni kendinden üstün buluyordu.	(146) Eminim ki beni kendinden üstün buluyordu.	-Koruma
(144)İhtimal geçinme imkânlarımın kılığımla, kıyafetimle uygun olduğunu sanıyordu.	(147)Belki kıyafetlerimden beni zengin sanıyordu.	- Yeniden yazma
(145)Ah, biz küçük burjuvalar, ne sahte, ne yaldızdan ibaret insanlarız.	(148)Ah, biz küçük burjuvalar, ne kadar sahte ve gösterişli insanlarız.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Sözlükçe
(146)Her şeyimiz yalan.	(149)Her şeyimiz yalan.	-Koruma
(147)En küçük yalanı, düpedüz yalan söylediğimiz zaman söyleriz.	-	-Silme
(148)Ya söylemediklerimiz?	-	-Silme
(149)Korkunç.	(150)Korkunç.	-Koruma

(150)Kim bilir, belki de diyordu ki içinden: “Ben kamburum, o değil.”	(151)Kim bilir, belki de içinden diyordu ki: “Ben kamburum, o değil.”	-Devrik düzenleme yapıları
(151)Ama ne malum benim de, iki gün sonra, bir kazadan iki kolumu, yahut iki bacağımız birden kaybetmiş olarak çıkmayacağım?	(152)Ama belki ben de iki gün sonra bir kazadan iki kolumu ya da iki bacağımı birden kaybedeceğim, nereden bilebiliriz?	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Devrik düzenleme yapıları
(152)Üstelik ben o zaman hayata, bunun kadar da uyamayacağım.	(153)Üstelik ben o zaman hayata, bunun kadar da uyamayacağım.	-Koruma
(153)Birdenbire aklıma ne geldi, biliyor musunuz?	(154)Birdenbire aklıma ne geldi, biliyor musunuz?	-Koruma
(154) “Acaba,” dedim, “ben bu kızla evlensem çocuklarımız da kambur mu olur?”	(155) “Acaba bu kızla çocuklarımız da kambur mu olur?” dedim.	-Devrik düzenleme yapıları -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(155)Fizyolojideki veraset kanunlarını pek bilmiyorum; ama, olur olur.	(156)Genetik kurallarını pek bilmiyorum; ama, olur olur.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(156)Olursa ne olur?	(157)O zaman ne olur?	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(157)Ah, ben Ayşe’ye gerçekten tutuldum galiba.	(158)Ah, ben Ayşe’ye gerçekten aşık oldum galiba.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(158)Sonunda karşı sırtların ardında güneş battı.	(159)Sonunda karşı tepelerin ardında güneş battı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(159)Keşke batmasaydı; ne güzel bir gündü!	(160)Batmasını hiç istemiyordum; ne güzel bir gündü!	-Kiplikleri sözcükle ifade etme.

Çizelge 26 Öğleden Sonra öyküsünün A2 düzeyinde sadeleştirme işlemi

SÖZLÜKÇE

Ağa: Halk arasında saygı duyulan erkeklere verilen unvan

Alafranga: Avrupa kültürüne özgü olan

Alamana: Balık avlamakta veya yük taşımakta kullanılan, tek veya iki direkli, büyük kayık

Balalayka: Bir Rus çalgısı

Burjuva: Şehirde yaşayıp özel haklara sahip kişiler

Çipura: Bir tür balık

Felek: Küçük deniz araçlarını sahile çıkarmak için kullanılan yuvarlak kütükler

Hamsi: Bir tür balık

Kambur: Bel veya göğüs kemiğinin eğrilmesi sonucu sırtta ve göğüste oluşan tümsek

Reis: Küçük tekne kaptanı

Sardalya: Bir balık

Taka: Doğu Karadeniz bölgesine özgü yelkenli bir tür kıyı teknesi

Tütün: Sigara yapımında kullanılan bitki

Yosun: Suda, ağaçta ya da taşların üzerinde yetişen bir tür bitki

SORULAR

1- Öykü sıcak bir yaz gününde geçmektedir.

Doğru Yanlış

2- Lokanta sahibinin kızının adı Ayşe'dir.

Doğru Yanlış

3- Yazar Ayşe'ye aşık olmuştur.

Doğru Yanlış

4- Ayşe, yazarın bakışlarından rahatsız olmaktadır.

Doğru Yanlış

5- Yazar, günün bitmesinden mutlu olmaktadır.

Doğru Yanlış

4.8.4. A1 Düzeyi

Özgün Metin

Değiştirilmiş Metin

Uygulanan İşlem

(1)Sıcak bir kış günü.	(1)Sıcak bir kış günü.	-Koruma
(2)Vakit öğleden sonra idi.	(2)Vakit öğleden sonraydı.	-Zamansal ilişkileri standart hâle getirme
(3)Bütün yazı, belki de birkaç yazı karada geçirmekten boyalarıyla macunlarını atmış, aralıkları açılmış bir alamanada dört kişi rakı içiyorduk.	(3)Bir kayıkta rakı içiyorduk. (4)Bu kayık bütün yazı, belki de birkaç yazı karada geçirdi ve bu yüzden çok eski ve bakımsız bir kayıktı.	-Karmaşık tümceleri bölme -Yeniden yazma -Sözlükçe
(4)Biri ben, biri Hamza, biri Musa Kaptan, biri de... adını hatırlayamıyorum, tuhaf bir adı vardı.	(5)Biri ben, biri Hamza, biri Musa Kaptan, bir de başka bir adam vardı. (6)Adını hatırlamıyorum, tuhaf bir adı vardı.	-Karmaşık tümceleri bölme -Tekrar ve yeniden yazma yöntemiyle örtük anlatım ve önvarsayımları belirttik kılma(eksilteleri tamamlama)
(5)En tatlı konuşanı da o idi içimizde.	(7)İçimizde en tatlı o konuşuyordu.	-Devrik yapıları düzenleme -Zamansal ilişkileri standart hâle getirme
(6)Daha doğrusu, konuşmuyordu da sadece gülüyordu.	(8)Daha doğrusu, konuşmuyordu da sadece gülüyordu.	-Koruma
(7) “Bir şişe de benden olsun,” dediğim vakit, “Yoo!” dedi, “senin paran Üsküdar’da geçmez.	(9) “Bir şişe de benden olsun,” dedim. (9)“Yoo!” dedi.	-Devrik yapıları düzenleme -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(8)Üstelik bugüne bugün, sen bizim misafirimizsin.”	(10)“Sen bizim misafirimizsin.”	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(9)Karşıda pırıl pırıl parlayan Beşiktaş sırtları.	(11)Karşıda pırıl pırıl Beşiktaş tepeleri.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(10)O sırtlarla masmavi bir boğaz parçası vardı.	(12)O tepelerle masmavi bir boğaz parçası vardı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(11)Önceleri suların, Şemsipaşa’ya doğru, bir çağlayan gürültüsüyle aktığı duyuluyordu.	(13)Önceleri sular, bir şelale gibi Şemsipaşa’ya doğru akıyordu.	-Yeniden yazma -Sözlükçe

(12)Üçüncü beşinci kadehten sonra bir şey duyulmaya başladı.	(14)Üçüncü beşinci kadehten sonra bir şey duydum.	-Edilgen ve ettirgen yapıları etken hâle getirme
(13)Yalnız insan, gözü şöyle bir kıyıdaki çakıllara, durmadan o çakılları yalayan küçük dalgalara iliştiği vakit, bir şeyler duyar gibi oluyordu.	(15)Yalnız insan bazen kıyıya ve küçük dalgalara bakıyor, o zaman bir şeyler duyuyor.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Zamansal ilişkileri standart hâle getirme
(14)Zaman zaman da açıktan bir vapur geçiyor, birdenbire deliren deniz, kıyıdaki felekleri allak bullak ediyordu.	(16)Bazen de denizden bir vapur geçiyor, denizde büyük dalgalardan oluyor ve kıyıda da dağıtıyordu.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(15)Feleklerin üzerine renk renk kayıklar, allı, mavili, sarılı peleng-i deryalar, ceylan-ı bahriyer dizilmişti.	(17)Kıyıda renk renk kayıklar ve gemiler vardı.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(16)Bizim alamanaya bitişik bir balıkçı dükkânı vardı.	(18)Bizim kayığa bitişik bir balıkçı dükkânı vardı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(17)Dükkân nasıl alamanaya bitişik olur diyeceksiniz.	(19)Dükkân nasıl kayığa bitişik oluyor diyorsunuz.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Zamansal ilişkileri standart hâle getirme
(18)Doğru.	(20)Doğru.	-Koruma
(19)Ama benim dükkân dediğim de, zaten, dört tane şeker sandığından meydana getirilmiş bir tezgâhtı.	(21)Ama bu dükkân da zaten dört tane şeker sandığından bir tezgâhtı.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Sözlükçe
(20)İçinde bir ocak, ocağın üstünde bir tava, tavada tekerlek tekerlek torikler, sandığın bir kenarında tuz kâsesi, zeytinyağı şişesi, turfanda domatesle ince biber, sekiz on tane tabak.	(22)İçinde bir ocak, ocağın üstünde bir tava, tavada yuvarlak yuvarlak balıklar, sandığın bir kenarında tuz kâsesi, zeytinyağı şişesi, domatesle ince biber, sekiz on tane tabak vardı.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Tekrar ve yeniden yazma yöntemiyle

		örtük anlatım ve önvarsayımları belirttik kılma(eksilteleri tamamlama) -Sözlükçe
(21)İşte, hepsi bu kadar.	(23)İşte, hepsi bu kadar.	-Koruma
(22)Ocağın başında bir adam ha bire balık kızartıyordu.	(24)Ocağın başında bir adam sürekli balık kızartıyordu.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(23)Kolunun altına yarım ekmeği kısıtıran soluğu burada alıyor, bir kenardan aralıksız bir hasır iskemleyi çekiyor, ocak başındaki adama bir torik söylüyor, karnını güzelce doyurduktan sonra çekip gidiyor, yerine başkası geliyordu.	(25)İnsanlar elinde ekmekle hemen buraya geliyor, bir sandalye alıyor, ocak başındaki adama bir balık söylüyordu. (26) Karnını doyuruyor ve gidiyordu, sonra başkası geliyordu.	-Karmaşık tümceleri bölme -Yeniden yazma
(24)Gelip gidenlerin çoğu balıkçı, kayıkçı gibi kimselerdi.	(27)Müşterilerin çoğu balıkçı, kayıkçı gibi insanlardı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(25)Bu portatif dükkân onların lokantasıydı zahir.	(28)Bu portatif dükkân onların lokantasıydı herhalde.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(26)Lokanta sahibinin bir de yardımcısı vardı: Kambur bir kız	(29)Lokanta sahibinin bir de yardımcısı vardı: Kambur bir kız	-Sözlükçe
(27)Sonradan, bu kızın, balıkçının kendi kızı olduğunu öğrendim.	(30)Bu kız balıkçının kızıydı, sonradan öğrendim.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(28)Güler yüzlü bir kızdı.	(31)Güler yüzlü bir kızdı.	-Koruma
(29)Kapalıçarşı zevkine göre, alafranga sayılabilecek bir entari giymişti.	(32)Modern bir giysi giymişti.	Yeniden yazma
(30)Gelen müşterilerine kızarmış balıklarını veriyor, kalka müşterilerin tabaklarını topluyor, galiba ara sıra da, kirli kapları bir kenara götürüp bulaşık yıkıyordu.	(33)Müşterilere balıklarını veriyor, yemekleri bittikten sonra tabaklarını topluyordu. (34)Galiba ara sıra da kirli tabakları bir yere götürüyor ve bulaşık yıkıyordu.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Karmaşık tümceleri bölme

(31)Görünürde ondan başka kadın yoktu.	(35)Ondan başka bir kadın görünmüyordu.	-Art gönderimler (Bağlantıları açık hale getirme)
(32)O kadar erkeğin arasından o küfürlü, o sırasına göre açık konuşmalar arasında bu kadar tabii kalabilen bir genç kadın bizim gibi insanların çok hoşuna gidiyor.	(36)O genç kadın, o kadar erkeğin ve küfürlü sözlerin arasında çok doğaldı. (37) Böyle bir kadın bizim gibi insanların çok hoşuna gidiyor.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Karmaşık tümceleri bölme
(33)O tabii hali içinde, bir metreyi pek az aşan boyunu, kalkık omuzlarına gömülü duran başını da tabii görmeye başladım.	(38)O doğal hali içinde, bir metreden biraz fazla boyunu, dik omuzlarının arasındaki başını da artık doğal görüyordum.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(34)Bir aralık, “Acaba içkiden midir?” diye de düşünmedim değil.	(39)Bir ara, “Acaba içkiden mi?” diye de düşündüm	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(35)Gerçi insan sarhoş oldu mu, haliyle sarhoşluğu arasında bir bağ olup olmadığını kestiremez.	(40)Aslında insan sarhoşken o zamanki haliyle sarhoşluğu arasında bir ilişki var mı, yok mu anlamıyor.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Tekrar ve yeniden yazma yöntemiyle örtük anlatım ve önvarsayımları belirttik kılma -Dolaylı anlatımı azaltma
(36)Ama ben, bu kambur kızın gerçekten beğendiğime inanıyordum.	(41)Ama ben, bu kambur kızın gerçekten beğendim. (42)Buna inanıyordum.	-Karmaşık tümceleri bölme
(37)Kimi adamlar derler ki: “Aşk, insanı güzelleştirir”miş.	(43)Bazı adamlar “Aşk, insanı güzel yapıyor.” diyorlar.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Edilgen ve ettirgen yapıları etken hâle getirme

		-Devrik yapıları düzenleme
(38)Orasını bilmem; ama iş güzelleştiriyor.	(44)Onu bilmiyorum ama iş güzel yapıyor.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Edilgen ve ettirgen yapıları etken hâle getirme
(39)Bu sözün doğruluğunu, bu kambur kızda, elle tutulur bir gerçek halinde buldum.	(45)Bu sözün doğruluğunu bu kambur kızda, gerçek bir şekilde gördüm.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(40)Kim bilir, belki çalışmasaydı, bu kız gene güzel olurdu.	(46)Kim bilir, belki bu kız işsizken yine güzel.	-Kiplikleri sözcükle ifade etme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(41)Dikkat ettim; süzgün bir yüzü, güzel kirpikleri, nemli, şeffaf dudakları vardı.	(47)Dikkat ettim; zayıf ve güçsüz bir yüzü, güzel kirpikleri, nemli, şeffaf dudakları vardı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(42)Musa Kaptan bir şeyler anlatıyordu.	(48)Musa Kaptan bir şeyler anlatıyordu.	-Koruma
(43)Kahve fincanlarımıza yeniden rakı doldurup devam etti.	(49)Kahve fincanlarımıza yeniden rakı doldurdu ve devam etti.	-Ad, sıfat, belirteç tümceciklerini ayırma
(44)Bir gaz gemisiyle Novorosisk Limanı'na gittikleri zaman nasıl balalayka dinlemiş, Köstence'deki Niko Bar'da bir karı nasıl yanağını ısırmış, Kazablanka'da fellahlara nasıl Türk tütünü dağıtmıştı.	(50)Bir gaz gemisiyle Novorosisk Limanı'nda nasıl balalayka dinledi. (51)Köstence'deki Niko Bar'da bir kadın nasıl yanağını ısırdı. (52)Kazablanka'da çiftçilere nasıl Türk tütünü dağıttı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Sözlükçe -Karmaşık tümceleri bölme
(45)Beşiktaş sırtları pırıl pırıl, aradaki boğaz parçası masmaviydi.	(53)Beşiktaş tepeleri pırıl pırıl, aradaki boğaz parçası masmaviydi.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(46)Akıntıyı sökeceğim diye yan yan ilerlemeye çalışan ufacık bir şirket vapurunun ardından bir araba vapuru görünüyor, araba vapurunun ardından,	(54)Boğaz'da ufacık bir şirket vapurunun ardından bir araba vapuru görünüyor, araba vapurunun ardından, gürültülü bir taka geçiyordu.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Sözlükçe

gürültüsüyle ortalığı birbirine katan bir taka geçiyordu.

(47)Feleklerin kenarına bir balıkçı kayığı yanaştı.	(55)Kıyıya bir balıkçı kayığı geldi.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(48)İçinden biri bizim tarafa doğru, “Reis!” diye bağırdı.	(56)İçinden biri bizim tarafa doğru, “Reis!” diye bağırdı.	-Sözlükçe
(49)Bizim dördüncü, o hani adını hatırlayamadığım, kayıktan yana döndü.	(57)O dördüncü kişi kayığa doğru döndü.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(50) “Hop!” diye cevap verdi.	(58) “Hop!” diye cevap verdi.	-Koruma
(51)Sonra tekrar kayıktaki konuştu: “Birkaç tane barbunya var, alıver şunları.”	(59)Sonra tekrar kayıktaki konuştu: “Birkaç tane balık var, lütfen al şunları.”	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Zamansal ilişkileri standart hâle getirme
(52)Dördüncü, kıza döndü:	(60)Dördüncü kişi, kıza döndü:	-Art gönderimler (Bağlantıları açık hale getirme)
(53)Ayşe, dedi, alıversene şunları Salih Ağa’dan.	(61)Ayşe, dedi, al şunları Salih Ağa’dan.	-Zamansal ilişkileri standart hâle getirme -Sözlükçe
(54)Adı Ayşe’ymiş demek.	(62)Adı Ayşe’ymiş demek. (63) Şimdi öğrendim.	-Bağlantıları açık hale getirme
(55)Ayşe, feleklere basa basa kayığın yanına kadar gitti.	(64)Ayşe, kıyıdaki tahtaların üzerinden kayığın yanına kadar gitti.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(56)Salih Ağa ona bir çavalye uzattı.	(65)Salih Ağa ona bir balık sepeti uzattı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(57)Ayşe çavalyeyi aldı, geri dönüyordu; feleğin biri yosunlu muymuş neymiş, ayağı kaydı; dizkapağına kadar suyun içine girdi.	(66)Ayşe sepeti aldı, geri dönüyordu; tahtaların biri yosunluysa, ayağı kaydı; dizine kadar suyun içine girdi.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Sözlükçe

		-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(58)Kızcağız elindeki dolu çavalyeyi dökmek için, ne yapacağını bilemedi.	(67)Kızcağız elindeki dolu sepeti dökmek için çok uğraştı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(59)Ama dökmeydi de.	(68)Ama dökmeydi de.	-Koruma
(60) “Kız ne oldun?” dediler.	(69) “Kız ne oldun?” dediler.	-Koruma
(61) “Ayağım kaydı,” dedi.	(70) “Ayağım kaydı,” dedi.	-Koruma
(62)Çıktı.	(71)Çıktı.	-Koruma
(63)Bacağından deniz suyuyla karışık kan akıyordu.	(72)Bacağından deniz suyuyla karışık kan akıyordu.	-Koruma
(64)Feleğin kenarı sıyırılmış olacaktı	(73)Herhalde tahtanın kenarına çarptı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Art gönderimler (Bağlantıları açık hale getirme)
(65)Çavalyeyi bıraktı; sıyrılan yeri yıkamak için tekrar deniz kenarına gitti.	(74)Sepeti bıraktı; bacağını yıkamak için tekrar deniz kenarına gitti.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(66)Çavalyenin içindeki balıklar hala oynuyorlardı.	(75)Sepetin içindeki balıklar hala hareket ediyordu.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(67)Barbunyelerin arasında çinakoplar; sarıkanatlar da vardı.	(76)Çeşit çeşit balıklar vardı.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(68)Dördüncü:	(77)Dördüncü kişi:	-Art gönderimler (Bağlantıları açık hale getirme)
(69)Bay, dedi, bu balıkları başka yerde bulamazsın.	(78)Efendim, dedi, bu balıkları başka yerde bulmak mümkün değil.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Kiplikleri sözcükle ifade etme.
(70)Şu Kızkulesi var ya; İstanbul balığı orayı geçti mi, çekiver kuyruğunu.	(79)Şu Kızkulesi var ya; İstanbul balığı oradan sonra, hiçbir işe yaramıyor.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme

(71)İstanbul'dan başka yerde balık olmaz.	(80)İstanbul'dan başka yerde balık yok.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(72)Karadeniz'de hamsi, İzmir'de çipura, Gelibolu'da sardalya, işte o kadar.	(81)Karadeniz'de sadece hamsi, İzmir'de çipura, Gelibolu'da sardalya var.	-Sözlükçe -Art gönderimler (Bağlantıları açık hale getirme)
(73)Balık, balık İstanbul'da.	(82)Balık, balık İstanbul'da.	-Koruma
(74)O da Boğaz'da.	(83)O da Boğaz'da.	-Koruma
(75)Sonra Ayşe'nin babasına döndü:	(84)Sonra Ayşe'nin babasına döndü:	-Koruma
(76)Haydi, ağam, şunları bize diri diri kızartıver.	(85)Haydi, ağam, hemen şunları bize canlı canlı kızart.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Kiplikleri sözcükle ifade etme.
(77)Balıklar diri diri kızartılmaya başlandı; söz de balığa döküldü.	(86)Balıkları canlı canlı kızartıyordu, söz de balığa geldi.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Edilgen ve ettirgen yapıları etken hâle getirme
(78)Tezgâhın yanı başında, bir hasır iskemlede karnını doyurmaya çalışan bir müşteri söze karıştı, dedi ki;	(87)Tezgâhın yanındaki sandalyedeki bir müşteri söze karıştı, dedi ki;	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(79)Ne yaparsın, et yiyemiyoruz; fukaranın eti de balık.	(88)Maalesef et çok pahalı, yemek mümkün değil, fakirin eti de balık.	-Yeniden yazma
(80)Bereket versin balığa.	(89)Allah bereket versin balığa.	-Art gönderimler (Bağlantıları açık hale getirme)
(81)Balık da olmasa şu memlekette, vallahi bilmem ama köpekler güzel halimize.	(90) İyi ki balık var şu memlekette.	-Yeniden yazma
(82)Hani demek isterim ki, ne hükümet var başımızda ne belediye.	(91)Demek istiyorum ki, hükümet ve belediye bizimle ilgilenmiyor.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(83)Dinim hakkı için kendimi düşünmüyorum.	(92)İnanın ki kendimi düşünmüyorum.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla

			olan sözcüklerle değiştirme
(84)Memurlara namussuzum.	acıyorum	(93)Memurlara ben.	acıyorum -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(85)Onların hali bizden daha kötü.		(94)Onların hali bizden daha kötü.	-Koruma
(86)Hiç olmazsa ben, gördüğüm iş, geçineceğim paraya göre satarım.		(95)En azından ben, işimi uygun paraya satarım.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(87)Şeker mi pahaya çıktı, balık da pahaya çıktı.		(96)Şekere mi zam geldi, balığa da zam geldi.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(88)Ekmek mi pahaya çıktı, balık da pahaya çıktı.		(97)Ekmeğe mi zam geldi, balığa da zam geldi.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(89)Kömür mü pahaya çıktı, balık da pahaya çıktı.		(98)Kömüre mi zam geldi, balığa da zam geldi.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(90)Oysaki onlar öyle mi?		(99)Onlar öyle mi?	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(91)İki yüz kağıtla hallihamur olacağız diye didinmekten imanları gevriyor zavallıların.		(100)İki yüz lirayla geçinmek için her gün uğraşıyorlar.	-Yeniden yazma
(92)Kabahat kimde?		(101)Suç kimde?	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(93)Baştakilerde elbet.		(102)Hükümette belediyede tabi ki.	-Art gönderimler (Bağlantıları açık hale getirme)
(94)Ne diyeyim, Allahlarından bulsunlar, demekten gayrı bir şey gelmiyor ki elimden.		(103)Ne diyeyim, Allahlarından bulsunlar, demekten başka bir şey gelmiyor ki elimden.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(95)Dinleyenlerin hepsi “doğru” diyeceklerdi.		(104)Herkes “doğru” diyecekti.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme

(96)Demelerine kalmadan önledim.	(105)Onları önledim.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(97) “Bırakın canım,” dedim, “bunlar büyük işler. Nemize lazım bizim hükümetin işi. Pekâlâ geçinip gidiyoruz işte. Bu dünyada açlıktan kim ölmüş ki biz öleceğiz?”	(106) “Bırakın canım, bunlar büyük işler. Biz hükümetin işine karışmayalım. Çok güzel geçiniyoruz. Bu dünyada açlıktan kim öldü de biz ölelim.” dedim.	-Devrik yapıları düzenleme - Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(98)Sonra, bahsi değiştirmiş olmak için Musa Kaptan’a sordum:	(107)Sonra, konuyu değiştirmek için Musa Kaptan’a sordum:	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(99)Musa Kaptan, dedim, şu balıkçının kızı ne güzel kız, değil mi?	(108)Musa Kaptan, dedim, şu balıkçının kızı ne güzel kız, değil mi?	-Koruma
(100)Hangisi?	(109)Hangisi?	-Koruma
(101)Canım, şu kambur kız işte.	(110)Canım, şu kambur kız işte.	-Koruma
(102)Ha! Güzeldir	(111)Ha! Güzeldir	-Koruma
(103)Sonra birden toparlandı:	(112)Sonra birden toparlandı:	-Koruma
(104)Ama biz, aramızda çalışan kadınlara kötü gözle bakmayız.	(113)Ama biz, aramızdaki kadınlara kötü gözle bakmıyoruz.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(105)Canım, dedim, kötü gözle bakmayız elbet.	(114)Canım, dedim, kötü gözle bakmıyoruz elbette.	Sözcüğün alışılmamış kullanımlarını azaltma
(106)Kötü gözle bakan mı var ki?	(115)Kim kötü gözle baktı?	-Yeniden yazma
(107)Allah Allah, sen de amma adamsın yahu!	(116)Allah Allah!	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(108)Güzel dedim; hepsi o kadar.	(117)Güzel dedim; hepsi o kadar.	-Koruma
(109)Ha!	(118)Ha!	-Koruma
(110)Güzeldir.	(119)Güzeldir.	-Koruma
(111)Bu “kötü göz” lafı beni düşündürmeye başladı.	(120)Bu “kötü göz” lafını düşündüm.	-Edilgen ve ettirgen yapıları etken hâle getirme
(112)Öyle ya, ben bu kambur kızdan hoşlanmısam, onu sevmişsem neden kötü gözle bakmış olayım?	(121)Öyle ya, ben bu kambur kızdan hoşlandım, onu sevdim neden kötü gözle bakayım?	-Zamansal ilişkileri standart hâle getirme
(113)Büsbütün tersine, iyi gözle bakmışım ki sevmişim.	(122)Tam tersine, iyi gözle baktım ve sevdim.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla

		olan sözcüklerle değiştirme
(114) “Sevme” sözü de geniş bir söz.	(123) “Sevmek” sözü de geniş bir söz.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(115)İnsan bir yemeği seviyor, bir rengi seviyor, bir kadını seviyor.	(124)İnsan bir yemeği seviyor, bir rengi seviyor, bir kadını seviyor.	-Koruma
(116)Hele kadını sevmenin türlü bin çeşidi var.	(125)Özellikle bir kadını sevmenin çeşitli türleri var.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(117)Onu da, kendimizi de, sadece hayvan olarak gördüğümüz zaman, belki kötü gözle bakmış sayılabiliriz.	(126)Onu da, kendimizi de, bazen hayvan gibi düşünüyoruz. (127)O zaman, belki kötü gözle baktık diyebiliriz.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Karmaşık tümceleri bölme
(118)Ama, ben, Ayşe’yi hiçbir zaman öyle görmedim ki!	(128)Ama, ben, Ayşe’yi hiçbir zaman öyle görmedim ki!	-Koruma
(119)Üstelik, bu fikrin de su götürür tarafları yok mu?	(129)Üstelik, bu fikri de başka türlü yorumlamak mümkün değil mi?	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(120)En iyisi, hayvanlığımız insanlığımızın içinde olmalı; insanlığımızla birlikte olmalı.	(130)En iyisi, hayvanlığımız insanlığımızın içinde olsun; insanlığımızla birlikte olsun.	-Zamansal ilişkileri standart hâle getirme
(121)Şurada, rakı şişesinin başında, saatlerce oturuyoruz.	(131)Şurada, rakı şişesinin başında, saatlerce oturuyoruz.	-Koruma
(122)İnsanın bu saatler içinde türlü türlü ihtiyaçları oluyor.	(132)İnsanın bu saatler içinde türlü türlü ihtiyaçları oluyor.	-Koruma
(123)Sıkışıyor mesela.	(133)Tuvalet ihtiyacı geliyor mesela.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(124)Sıkışanlar kalkıp deniz kenarındaki duvar dibine kadar gidiyor; işlerini rahat rahat	(134)Onlar da kalkıyor ve deniz kenarına gidiyor, ihtiyaçlarını gördükten sonra yerlerine dönüyorlar.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme

gördükten sonra tekrar yerlerine dönüyorlar.

-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
-Ad, sıfat, belirteç tümceciklerini ayırma

(125)Kambur kız da orada.	(135)Kambur kız da orada.	-Koruma
(126)Bu insanlar insanlıklarıyla hayvanlıklarını iyi bağdaştırmışlar.	(136)Bu insanlar için böyle şeyler artık normal bir hale gelmiş.	-Yeniden yazma
(127)Kendi sınıflarından hiç kimse bu hali yadırgamıyor.	(136)Kendi sınıflarından hiç kimse bu hali yadırgamıyor.	-Koruma
(128)Onların dünyası bu.	(137)Onların dünyası bu.	-Koruma
(129)Kendi dünyalarının içindeler.	(138)Kendi dünyalarının içindeler.	-Koruma
(130)Bütün rahatsızlıklar, insanların kendi dünyalarının dışında kalmalarından geliyor.	(139)Bazen insanlar kendi dünyalarının dışında kalıyor. (140)Bütün rahatsızlıklar da o zaman başlıyor.	-Karmaşık tümceleri bölme
(131)Biz, kendi çevremizdeki kadınların arasında, işemek şöyle dursun, bunun lafını bile edemeyiz.	(141)Biz, kendi çevremizdeki kadınların arasında, tuvalet ihtiyacından asla bahsetmiyoruz.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(132)Güneş, karşı sırtların üzerinde yavaş yavaş alçalıyordu.	(142)Güneş, karşı tepelerin üzerinde yavaş yavaş alçalıyordu.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(133)Denizdeki parıltılar gittikçe daha fazla kıvılcımlanıyor, adamın gözünü alıyordu.	(143)Denizdeki parıltılar gittikçe daha fazla artıyor, insanın gözünü alıyordu.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(134)Gökyüzünün mavisi daha bir tatlılaştı.	(144)Gökyüzünün mavisi daha bir tatlılaştı.	-Koruma
(135)Karşı kıyıda, Hayrettin İskelesi'nin önünde duran mavnalar yavaş yavaş dağılmaya başladılar.	(145)Karşı kıyıda, Hayrettin İskelesi'nin önündeki tekneler yavaş yavaş dağıldılar.	-Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(136)Bir şirket vapuru geliyor, bir araba vapuru gidiyor, bir şilep Boğaz'dan aşağıya doğru iniyor, bir taka yukarıya doğru çıkıyordu.	(146)Bir gemi geliyor, bir gemi gidiyordu.	-Yeniden yazma
(137)Her şeyi güzel görüyordum.	(147)Her şeyi güzel görüyordum.	-Koruma

(138)Sarhoşluktan mı acaba?	(148)Sarhoşluktan mı acaba?	-Koruma
(139)Kendisine karşı bir yakınlık duyduğumu galiba kızcağız da anladı.	(149)Galiba kızcağız da durumu anladı.	-Yeniden yazma
(140)Sık sık bana bakıyordu.	(150)Sık sık bana bakıyordu.	-Koruma
(141)Bu bakışın başka bakışlara benzemediğini sezecek kadar da macera geçmiş başımdan.	(151)Bu bakışı anlıyordum.	-Yeniden yazma
(142)Ne düşünüyordu acaba benim için?	(152)Ne düşünüyordu acaba benim için?	-Koruma
(143) Eminim ki beni kendinden üstün buluyordu.	(153) Eminim ki beni kendinden üstün buluyordu.	-Sözlükçe
(144)İhtimal geçinme imkânlarımın kılığım, kıyafetimle uygun olduğunu sanıyordu.	(154)Belki kıyafetlerimden beni zengin sanıyordu.	-Yeniden yazma
(145)Ah, biz küçük burjuvalar, ne sahte, ne yaldızdan ibaret insanlarız.	(155)Ah, biz küçük burjuvalar, ne kadar sahte ve gösterişli insanlarız.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Sözlükçe
(146)Her şeyimiz yalan.	(156)Her şeyimiz yalan.	-Koruma
(147)En küçük yalanı, düpedüz yalan söylediğimiz zaman söyleriz.	-	-Silme
(148)Ya söylemediklerimiz?	-	-Silme
(149)Korkunç.	(157)Korkunç.	-Koruma
(150)Kim bilir, belki de diyordu ki içinden: “Ben kamburum, o değil.”	(158)Belki de içinden diyordu ki: “Ben kamburum, o değil.”	-Devrik yapıları düzenleme -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(151)Ama ne malum benim de, iki gün sonra, bir kazadan iki kolumu, yahut iki bacağımı birden kaybetmiş olarak çıkmayacağım?	(159)Ama belki ben de iki gün sonra bir kazadan iki kolumu ya da iki bacağımı kaybedeceğim, nereden bilebiliriz?	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme -Devrik yapıları düzenleme

(152)Üstelik ben o zaman hayata, bunun kadar da - uyamayacağım.		-Silme
(153)Birdenbire aklıma ne geldi, biliyor musunuz?	(160)Birdenbire aklıma ne geldi, biliyor musunuz?	-Koruma
(154) “Acaba,” dedim, “ben bu kızla evlensem çocuklarımız da kambur mu olur?”	(161) “Acaba bu kızla çocuklarımız da kambur mu olur?” dedim.	-Devrik yapıları düzenleme -Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme
(155)Fizyolojideki veraset kanunlarını pek bilmiyorum; ama, olur olur.	(162)Genetik kurallarını pek bilmiyorum; ama neden olmasın.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(156)Olursa ne olur?	(163)O zaman ne olur?	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(157)Ah, ben Ayşe’ye gerçekten tutuldum galiba.	(164)Ah, ben Ayşe’ye gerçekten aşık oldum galiba.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(158)Sonunda karşı sırtların ardında güneş battı.	(165)Sonunda karşı tepelerin ardında güneş battı.	- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme
(159)Keşke batmasaydı; ne güzel bir gündü!	(160)Bunu hiç istemiyordum; ne güzel bir gündü!	-Kiplikleri sözcükle ifade etme.

Çizelge 27 Öğleden Sonra öyküsünün A1 düzeyinde sadeleştirme işlemi

SÖZLÜKÇE

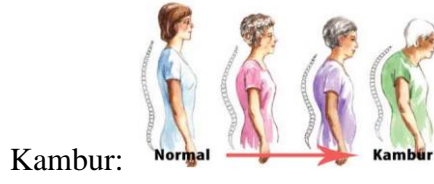
Ağa: Halk arasında saygı duyulan erkeklere verilen unvan

Balalayka: Bir Rus çalgısı

Burjuva: Şehirde yaşayıp özel haklara sahip kişiler

Çipura: Bir tür balık

Hamsi: Bir tür balık

Kâse:

Kayık: Kürek veya yelkenle yürüyen ufak tekne.

Ocak:

Reis: Küçük tekne kaptanı

Sandık:

Sardalya: Bir balık

Şelale:

Taka: Doğu Karadeniz bölgesine özgü yelkenli bir tür kıyı teknesi

Tezgâh: Genellikle dükkanlarda satıcıların önündeki uzun masa

Tütün: Sigara yapımında kullanılan bitki

Üstün: Diğerlerine göre daha yüksek bir seviyede olmak

Yosun: Suda, ağaçta ya da taşların üzerinde yetişen bir tür bitki

SORULAR

- 1- Öykü sıcak bir yaz gününde geçiyor.
 Doğru Yanlış
- 2- Lokanta sahibinin kızının adı Ayşe.
 Doğru Yanlış
- 3- Yazar Ayşe'ye aşık oldu.
 Doğru Yanlış
- 4- Ayşe, yazarın bakışlarından rahatsız oluyor.
 Doğru Yanlış
- 5- Yazar mutlu oluyor çünkü gün bitiyor.
 Doğru Yanlış

4.9.ÖZGÜN VE DEĞİŞTİRİLMİŞ METİNLERİN OKUNABİLİRLİK HESAPLAMALARI

Öykülerin düzeye uygunluğunu belirleyebilmek adına önemli bir ölçüt sunan okunabilirlik puanlarının hesaplanmasında kullanılan uluslararası ve ulusal formüllerden daha önce bahsedilmiştir. Çalışmamızda bu formüllerden hem Türkçeye uygulanabilirliği hem de şu ana kadar yapılan çalışmalarda en çok kullanılan formüller olduğu için “Ateşman Formülü” ve “Çetinkaya-Uzun Formülü” kullanılmıştır.

Ateşman (1997) formülüne göre uygulanan adımlar şu an şekildedir:

- Tüm metinlerde ilk yüz sözcük belirlenmiştir.
- İlk yüz sözcüğü içeren tümce sayısı tespit edilmiştir. (Yüz sözcüğün sonunda tümce bitmediyse son cümlenin bitişine kadar olan sözcük sayısı esas alınmıştır.)
- İlk yüz sözcükteki hece sayısı tespit edilmiştir.
- Hece olarak ortalama sözcük uzunluğu hesaplanmıştır. (Hece sayısı / Sözcük sayısı)
- Sözcük olarak ortalama tümce uzunluğu hesaplanmıştır. (Sözcük sayısı / Tümce sayısı)
- Tespit edilen ortalama sözcük uzunluğu ve ortalama tümce uzunluğu Ateşman formülünde (**Okunabilirlik Puanı** =

198,825 – 40,175.X1 – 2,610.X2) uygun yerlere yazılarak okunabilirlik puanları hesaplanmıştır.

- Tespit edilen okunabilirlik puanlarının Ateşman'ın (1997) okunabilirlik düzeyi sınıflandırması tablosuna (Tablo 2) göre hangi düzeye denk düştüğü belirtilmiştir.

Çetinkaya-Uzun formülüne göre uygulanan adımlar şu şekildedir:

- Metindeki tüm sözcükler sayılmıştır.
- Metindeki tümceler sayılmıştır.
- Metindeki tüm heceler sayılmıştır.
- Ortalama tümce uzunluğu tespit edilmiştir. (Sözcük sayısı / Tümce sayısı)
- Ortalama sözcük uzunluğu tespit edilmiştir. (Hece sayısı / sözcük sayısı)
- Tespit edilen ortalama sözcük uzunluğu ve ortalama tümce uzunluğu Çetinkaya-Uzun formülünde ($OP = 118,823 - 25,987 \times OSU - 0,971 \times OTU$) uygun yerlere yazılarak okunabilirlik puanları hesaplanmıştır.
- Tespit edilen okunabilirlik puanlarının Çetinkaya-Uzun (2010) okunabilirlik düzeyi sınıflandırması tablosuna (Tablo 3) göre hangi düzeye denk düştüğü belirtilmiştir.

4.9.1. “Baharın Ettikleri” Öyküsünün Okunabilirlik Hesaplamaları

“Baharın Ettikleri” adlı öykünün özgün ve değiştirilmiş metnlerinin okunabilirlik hesaplamaları Ateşman formülüne göre şu şekildedir:

Metin	Toplam Hece Sayısı	Toplam Sözcük Sayısı	Toplam Cümle Sayısı	Ortalama Sözcük Uzunluğu	Ortalama Cümle Uzunluğu	Okunabilirlik Puanı	Okunabilirlik Düzeyi
				Hece Sayısı/Sö	Sayı/Sö		

				Sözcük Sayısı	Cümle Sayısı		
Baharın Ettikleri (Özgün)	247	102	16	2,42	6,38	85	Kolay
Baharın Ettikleri (A1)	234	101	20	2,32	5,05	93	Çok Kolay
Baharın Ettikleri (A2)	244	103	18	2,37	5,72	89	Kolay
Baharın Ettikleri (B1)	240	102	17	2,35	6	89	Kolay
Baharın Ettikleri (B2)	244	102	16	2,39	6,38	86	Kolay

Çizelge 28 Baharın Ettikleri öyküsünün okunabilirlik hesaplamaları (Ateşman Formülü)

Ateşman formülüne göre özgün metnin okunabilirlik puanı 85’dir ve okunabilirlik düzeyi “kolay” olarak tespit edilmiştir. A1 metninde ise okunabilirlik formülü 93 ve düzey olarak çok “kolay” olduğu görülmektedir. Bu da A1 metninin öğrenciler için daha kolay okunabilir düzeye geldiğini göstermektedir. A2, B1 ve B2 metinleri ise özgün metinde olduğu gibi “kolay” düzeydedir fakat okunabilirlik puanları sırasıyla 89, 89 ve 86 olarak tespit edilmiştir. Bu durum da düzey olarak özgün metinle aynı kategoride olsa da okunabilirlik puanının yükselmiş olması metinlerin okunabilirlik açısından kolaylaştığını göstermektedir.

“Baharın Ettikleri” adlı öykünün özgün ve değiştirilmiş metninin okunabilirlik hesaplamaları Çetinkaya-Uzun formülüne göre şu şekildedir:

Metin	Toplam Hece Sayısı	Toplam Sözcük Sayısı	Toplam Cümle Sayısı	Ortalama Sözcük Uzunluğu Hece Sayısı/Sözcük Sayısı	Ortalama Cümle Uzunluğu Sözcük Sayısı/Cümle Sayısı	Okunabilirlik Puanı	Okunabilirlik Düzeyi
Baharın Ettikleri (Özgün)	2305	855	135	2,70	6,33	43	Eğitsel Okuma

Baharın Etkleri (A1)	1756	690	130	2,54	5,31	48	Eğitsel Okuma
Baharın Etkleri (A2)	1944	742	134	2,62	5,54	45	Eğitsel Okuma
Baharın Etkleri (B1)	2235	832	136	2,69	6,12	43	Eğitsel Okuma
Baharın Etkleri (B2)	2232	832	135	2,68	6,16	43	Eğitsel Okuma

Çizelge 29 Baharın Etkleri öyküsünün okunabilirlik hesaplamaları (Çetinkaya-Uzun Formülü)

Çetinkaya-Uzun formülüne göre hem özgün metinler hem de değiştirilmiş metinlerin “eğitsel okuma” düzeyinde olduğu görülmektedir fakat A1 ve A2 metinlerinin sırasıyla 48 ve 45 okunabilirlik puanına sahip olduğu ve “bağımsız okuma” düzeyine yakınsadığı görülmektedir. Bu durum A1 ve A2 metinlerinin özgün metne, B1 ve B2 metinlerine göre okunabilirlik açısından daha kolay olduğunu göstermektedir.

4.9.2. “Denize Doğru” Öyküsünün Okunabilirlik Hesaplamaları

“Denize Doğru” adlı öykünün özgün ve değiştirilmiş metinlerinin okunabilirlik hesaplamaları Ateşman formülüne göre şu şekildedir:

Metin	Toplam Hece Sayısı	Toplam Sözcük Sayısı	Toplam Cümle Sayısı	Ortalama Sözcük Uzunluğu	Ortalama Cümle Uzunluğu	Okunabilirlik Puanı	Okunabilirlik Düzeyi
				Hece Sayısı/Sözcük Sayısı	Sözcük Sayısı/Cümle Sayısı		
Denize Doğru (Özgün)	254	113	10	2,25	11,30	79	Kolay
Denize Doğru (A1)	246	107	11	2,30	9,73	81	Kolay
Denize Doğru (A2)	247	108	10	2,29	10,80	79	Kolay
Denize Doğru (B1)	257	114	10	2,25	11	79	Kolay

Denize Doğru (B2)	257	115	10	2,23	11,50	79	Kolay
-------------------	-----	-----	----	------	-------	----	-------

Çizelge 30 Denize Doğru öyküsünün okunabilirlik hesaplamaları (Ateşman Formülü)

Ateşman formülüne göre “Denize Doğru” öyküsünün okunabilirlik düzeyleri özgün ve değiştirilmiş metinlerin tümünde “kolay” olarak tespit edilmiştir. A1 metninin okunabilirlik puanı ise diğerlerine oranla daha yüksek hesaplanmış olup okunabilirlik açısından kolaylaştığı söylenebilir.

“Denize Doğru” adlı öykünün özgün ve değiştirilmiş metninin okunabilirlik hesaplamaları Çetinkaya-Uzun formülüne göre şu şekildedir:

Metin	Toplam Hece Sayısı	Toplam Sözcük Sayısı	Toplam Cümle Sayısı	Ortalama Sözcük Uzunluğu	Ortalama Cümle Uzunluğu	Okunabilirlik Puanı	Okunabilirlik Düzeyi
				Hece Sayısı/Sözcük Sayısı	Sözcük Sayısı/Cümle Sayısı		
Denize Doğru (Özgün)	3595	1482	193	2,43	7,68	48	Eğitsel Okuma
Denize Doğru (A1)	2936	1244	194	2,36	6,41	51	Bağımsız Okuma
Denize Doğru (A2)	3159	1327	197	2,38	6,74	50	Eğitsel Okuma
Denize Doğru (B1)	3358	1392	196	2,41	7,10	49	Eğitsel Okuma
Denize Doğru (B2)	3417	1409	196	2,43	7,19	49	Eğitsel Okuma

Çizelge 31 Denize Doğru öyküsünün okunabilirlik hesaplamaları (Çetinkaya-Uzun Formülü)

Metnin tümünün hesaplamaya dahil edildiği Çetinkaya-Uzun formülünde özgün metnin zaten “eğitsel okuma”nın en üst sınırına yakın olduğu ve dil öğrenenler için oldukça kolay bir metin olduğu görülmektedir. A1 metninde ise okunabilirlik puanının “bağımsız okuma” düzeyinde olduğu tespit edilmiştir. Bu durumda A1 metninin oldukça kolaylaştığı görülmektedir. Diğer düzeylerde de okunabilirlik puanının “bağımsız okuma” düzeyine daha da yakınsadığı ve kolaylaştığı söylenebilir.

4.9.3. “Hoşgör Köftecisi” Öyküsünün Okunabilirlik Hesaplamaları

“Hoşgör Köftecisi” adlı öykünün özgün ve değiştirilmiş metnlerinin okunabilirlik hesaplamaları Ateşman formülüne göre şu şekildedir:

Metin	Toplam Hece Sayısı	Toplam Sözcük Sayısı	Toplam Cümle Sayısı	Ortalama Sözcük Uzunluğu	Ortalama Cümle Uzunluğu	Okunabilirlik Puanı	Okunabilirlik Düzeyi
				Hece Sayısı/Sözcük Sayısı	Sözcük Sayısı/Cümle Sayısı		
Hoşgör Köftecisi (Özgün)	269	105	9	2,56	11,67	65	Orta Güçlükte
Hoşgör Köftecisi (A1)	253	102	12	2,48	8,50	77	Kolay
Hoşgör Köftecisi (A2)	254	102	11	2,49	9,27	75	Kolay
Hoşgör Köftecisi (B1)	259	102	9	2,54	11	67	Orta Güçlükte
Hoşgör Köftecisi (B2)	259	102	9	2,54	11,33	67	Orta Güçlükte

Çizelge 32 Hoşgör Köftecisi öyküsünün okunabilirlik hesaplamaları (Ateşman Formülü)

“Hoşgör Köftecisi” adlı öykünün Ateşman formülüne göre okunabilirlik hesaplamaları incelendiğinde özgün metnin “orta güçlükte” olduğu ve diğer metinlerin özgün metinlerine oranla nispeten daha zor bir düzeyde olduğu görülmektedir. Değiştirme işlemi uygulandıktan sonra A1 ve A2 metninin okunabilirlik puanlarının özgün metnin okunabilirlik puanına oranla daha yüksek hesaplandığı ve artık “kolay” düzeyde değerlendirildiği görülmektedir. Bu da Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen bireyler açısından olumlu bir değişiklik olarak değerlendirilmektedir. B1 ve B2 metninin okunabilirlik puanlarının özgün metne oranla yükseldiği görülse de yine “orta güçlükte” olduğu ve öğrencileri nispeten zorlayabilecek bir metin olduğu tespit edilmiştir.

“Hoşgör Köftecisi” adlı öykünün özgün ve değiştirilmiş metnlerinin okunabilirlik hesaplamaları Çetinkaya-Uzun formülüne göre şu şekildedir:

Metin	Toplam Hece Sayısı	Toplam Sözcük Sayısı	Toplam Cümle Sayısı	Ortalama Sözcük Uzunluğu	Ortalama Cümle Uzunluğu	Okunabilirlik Puanı	Okunabilirlik Düzeyi
				Hece Sayısı/Sözcük Sayısı	Sözcük Sayısı/Cümle Sayısı		
Hoşgör Köftecisi (Özgün)	1154	447	53	2,58	8,43	44	Eğitsel Okuma
Hoşgör Köftecisi (A1)	911	366	55	2,49	6,65	48	Eğitsel Okuma
Hoşgör Köftecisi (A2)	937	372	52	2,52	7,15	46	Eğitsel Okuma
Hoşgör Köftecisi (B1)	1085	422	55	2,57	7,67	45	Eğitsel Okuma
Hoşgör Köftecisi (B2)	1105	426	55	2,59	7,75	44	Eğitsel Okuma

Çizelge 33 Hoşgör Köftecisi öyküsünün okunabilirlik hesaplamaları (Çetinkaya-Uzun Formülü)

“Hoşgör Köftecisi” adlı öykünün Çetinkaya-Uzun formülüne göre okunabilirlik hesaplamaları tamamlandığında özgün metnin ve değiştirilmiş metnin tümünün “eğitsel düzeyde” olduğu görülmektedir fakat okunabilirlik puanları incelendiğinde metnin kademeli olarak kolaylaştığı ve “bağımsız okuma” düzeyine yakınsadığı görülebilmektedir.

4.9.4. “İşsizlik” Öyküsünün Okunabilirlik Hesaplamaları

“İşsizlik” adlı öykünün özgün ve değiştirilmiş metnlerinin okunabilirlik hesaplamaları Ateşman formülüne göre şu şekildedir:

Metin	Toplam Hece Sayısı	Toplam Sözcük Sayısı	Toplam Cümle Sayısı	Ortalama Sözcük Uzunluğu	Ortalama Cümle Uzunluğu	Okunabilirlik Puanı	Okunabilirlik Düzeyi
				Hece Sayısı/Sözcük Sayısı	Sözcük Sayısı/Cümle Sayısı		

İşsizlik (Özgün)	254	101	17	2,51	5,94	82	Kolay
İşsizlik (A1)	253	105	22	2,41	4,77	90	Çok Kolay
İşsizlik (A2)	240	101	21	2,38	4,81	91	Çok Kolay
İşsizlik (B1)	249	101	17	2,47	6	84	Kolay
İşsizlik (B2)	249	101	17	2,47	5,94	84	Kolay

Çizelge 34 İşsizlik öyküsünün okunabilirlik hesaplamaları (Ateşman Formülü)

Ateşman formülüne göre kolay olarak değerlendirilen “İşsizlik” adlı öykünün A1 ve A2 metinlerinde çok “kolay” düzeyinde olduğu görülmektedir. B1 ve B2 metinlerinin ise “kolay” fakat okunabilir puanı olarak özgün metne oranla daha yüksek bir puana sahip olduğu görülmektedir. “İşsizlik” öyküsü için de değiştirilen metinlerin özgün metne oranla kolaylaştığı söylenebilir.

“İşsizlik” adlı öykünün özgün ve değiştirilmiş metinlerinin okunabilirlik hesaplamaları Çetinkaya-Uzun formülüne göre şu şekildedir:

Metin	Toplam Hece Sayısı	Toplam Sözcük Sayısı	Toplam Cümle Sayısı	Ortalama Sözcük Uzunluğu	Ortalama Cümle Uzunluğu	Okunabilirlik Puanı	Okunabilirlik Düzeyi
				Hece Sayısı/Sözcük Sayısı	Sözcük Sayısı/Cümle Sayısı		
İşsizlik (Özgün)	3083	1198	212	2,57	5,65	46	Eğitsel Okuma
İşsizlik (A1)	2604	1058	196	2,46	5,40	50	Eğitsel Okuma
İşsizlik (A2)	2720	1110	196	2,45	5,66	50	Eğitsel Okuma
İşsizlik (B1)	2991	1195	192	2,50	6,22	48	Eğitsel Okuma
İşsizlik (B2)	2990	1188	191	2,52	6,22	47	Eğitsel Okuma

Çizelge 35 İşsizlik öyküsünün okunabilirlik hesaplamaları (Çetinkaya-Uzun Formülü)

Çetinkaya-Uzun formülüne göre okunabilirlik puanları hesaplanan “İşsizlik” adlı öykü özgün ve tüm düzeylerde “eğitsel okuma” kategorisinde değerlendirilmektedir. A1 ve A2 metinlerinin “eğitsel okuma” düzeyinin en

son basamağında yer aldığı ve özgün metne oranla büyük oranda kolaylaştığı görülmektedir. B1 ve B2 metinleri incelendiğinde ise özgün metne oranla yine kolaylaştığını söylemek mümkündür.

4.9.5. “Kan” Öyküsünün Okunabilirlik Hesaplamaları

“Kan” adlı öykünün özgün ve değiştirilmiş metinlerinin okunabilirlik hesaplamaları Ateşman formülüne göre şu şekildedir:

Metin	Toplam Hece Sayısı	Toplam Sözcük Sayısı	Toplam Cümle Sayısı	Ortalama Sözcük Uzunluğu	Ortalama Cümle Uzunluğu	Okunabilirlik Puanı	Okunabilirlik Düzeyi
				Hece Sayısı/Sözcük Sayısı	Sözcük Sayısı/Cümle Sayısı		
Kan (Özgün)	261	108	12	2,42	9,00	78	Kolay
Kan (A1)	252	106	14	2,38	7,57	84	Kolay
Kan (A2)	250	106	12	2,36	8,83	81	Kolay
Kan (B1)	267	111	12	2,41	9,25	78	Kolay
Kan (B2)	267	111	12	2,41	9,25	78	Kolay

Çizelge 36 Kan öyküsünün okunabilirlik hesaplamaları (Ateşman Formülü)

“Kan” öyküsü Ateşman formülüne göre özgün ve tüm düzeylerde “kolay” olarak değerlendirilmiştir. A1 ve A2 metinlerinin özgün metne oranla okunabilirlik açısından kolaylaştığı, B1 ve B2 metinlerinin ise zaten yeterince kolay olarak görünen özgün metinle aynı okunabilirlik puanıyla değerlendirildiği görülmektedir.

“Kan” adlı öykünün özgün ve değiştirilmiş metinlerinin okunabilirlik hesaplamaları Çetinkaya-Uzun formülüne göre şu şekildedir:

Metin	Toplam Hece Sayısı	Toplam Sözcük Sayısı	Toplam Cümle Sayısı	Ortalama Sözcük Uzunluğu	Ortalama Cümle Uzunluğu	Okunabilirlik Puanı	Okunabilirlik Düzeyi
				Hece Sayısı/Sözcük Sayısı	Sözcük Sayısı/Cümle Sayısı		
Kan (Özgün)	2787	1083	141	2,57	7,68	44	Eğitsel Okuma

Kan (A1)	2236	905	145	2,47	6,24	49	Eğitsel Okuma
Kan (A2)	2380	942	143	2,53	6,59	47	Eğitsel Okuma
Kan (B1)	2492	979	151	2,55	6,48	46	Eğitsel Okuma
Kan (B2)	2522	988	151	2,55	6,54	46	Eğitsel Okuma

Çizelge 37 Kan öyküsünün okunabilirlik hesaplamaları (Çetinkaya-Uzun Formülü)

“Kan” öyküsü Çetinkaya-Uzun formülüne göre tüm düzeylerde “eğitsel okuma” olarak değerlendirildiği görülmektedir fakat özellikle A1 metni başta olmak üzere diğer düzeylerde sadeleştirilen metinlerin tümünün özgün metne oranla okunabilirlik açısından kolaylaştığı ve daha kolay olarak görülebilecek “bağımsız okuma” düzeyine yakınsadığı tespit edilmiştir.

4.9.6. “Öğleden Sonra” Öyküsünün Okunabilirlik Hesaplamaları

“Öğleden Sonra” adlı öykünün özgün ve değiştirilmiş metinlerinin okunabilirlik hesaplamaları Ateşman formülüne göre şu şekildedir:

Metin	Toplam Hece Sayısı	Toplam Sözcük Sayısı	Toplam Cümle Sayısı	Ortalama Sözcük Uzunluğu	Ortalama Cümle Uzunluğu	Okunabilirlik Puanı	Okunabilirlik Düzeyi
				Hece Sayısı/Sözcük Sayısı	Sözcük Sayısı/Cümle Sayısı		
Öğleden Sonra (Özgün)	260	104	12	2,50	8,67	76	Kolay
Öğleden Sonra (A1)	242	111	15	2,18	7,40	92	Çok Kolay
Öğleden Sonra (A2)	246	106	13	2,32	8,15	84	Kolay
Öğleden Sonra (B1)	239	100	12	2,39	8,33	81	Kolay
Öğleden Sonra (B2)	239	100	12	2,39	8,33	81	Kolay

Çizelge 38 Öğleden Sonra öyküsünün okunabilirlik hesaplamaları (Ateşman Formülü)

“Öğleden Sonra” öyküsünün Ateşman formülüne göre okunabilirlik puanları hesaplandığında özgün metin, A2, B1 ve B2 metninin “kolay” düzeyde değerlendirildiği fakat A1 metninin “çok kolay” olduğu görülmektedir. A1 metninin Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler açısından oldukça kolay okunabilir bir metin haline geldiği söylenebilir. A2, B1 ve B2 metinleri için de özgün metne oranla daha yüksek okunabilirlik puanlarına sahip olduğu aynı durum söz konusudur.

“Öğleden Sonra” adlı öykünün özgün ve değiştirilmiş metninin okunabilirlik hesaplamaları Çetinkaya-Uzun formülüne göre şu şekildedir:

Metin	Toplam Hece Sayısı	Toplam Sözcük Sayısı	Toplam Cümle Sayısı	Ortalama Sözcük Uzunluğu	Ortalama Cümle Uzunluğu	Okunabilirlik Puanı	Okunabilirlik Düzeyi
				Hece Sayısı/Sözcük Sayısı	Sözcük Sayısı/Cümle Sayısı		
Öğleden Sonra (Özgün)	3263	1285	159	2,54	8,08	45	Eğitsel Okuma
Öğleden Sonra (A1)	2705	1154	166	2,34	6,95	51	Bağımsız Okuma
Öğleden Sonra (A2)	2829	1180	160	2,40	7,38	49	Eğitsel Okuma
Öğleden Sonra (B1)	3048	1236	160	2,47	7,73	47	Eğitsel Okuma
Öğleden Sonra (B2)	3136	1260	160	2,49	7,88	46	Eğitsel Okuma

Çizelge 39 Öğleden Sonra öyküsünün okunabilirlik hesaplamaları (Çetinkaya-Uzun Formülü)

Çetinkaya-Uzun formülüne göre “Öğleden Sonra” öyküsünün özgün metninin okunabilirlik puanı 45, okunabilirlik düzeyi ise “eğitsel okuma” olarak tespit edilmiştir. Değiştirilmiş diğer metinler incelendiğinde tüm metinlerin özgün metne oranla okunabilirlik açısından kolaylaştığı görülmektedir. Özellikle A1 düzeyinde “bağımsız okuma” olarak tespit edilmesi Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler açısından olumlu bir durumdur.

4.10. ÖZGÜN VE DEĞİŞTİRİLMİŞ METİNLERİN SÖZCÜK SIKLIKLARI

Metinlerin söz varlığının tespit edilebilmesi için sözcük sıklığı araştırması yapılmıştır. Çalışma şu esaslar çerçevesinde yapılmıştır:

- İnceleme alanına dahil olmayan fazlalar (sayfa numarası, kitap adı, resimler) silinmiştir.
- Özel adlar metinden silinmiştir.
- Kısaltmalar açık haliyle yazılmış ve ifadeler “+” işaretiyle birleştirilmiştir.
- Sayılar yazılı hale getirilmiş ve her sözcük “+” işaretiyle birleştirilmiştir.
- Tarih ifadeleri “+” işaretiyle birleştirilmiştir.
- Eylemlerden olumsuzluk ekleri, geçici ulaç ve ortaç yapan ekler silinmiş ve eylemlerin sonuna “-“ işaretiyle birleştirilmiştir.
- Kalıcı ad yapan ekler olduğu gibi bırakılmıştır.
- İ- eylemi değerlendirmeye dahil edilmemiştir.
- Adlar ve eylemler basit, gövde halleriyle bırakılmıştır.
- Birleşik adlar, birleşik eylemler, ikilemeler, deyimler, atasözleri kalıp olarak ele alınmıştır ve “+” işaretiyle birleştirilmiştir.
- Çok anlamlılık incelenmemiştir.
- Düzeltme işareti kaldırılmış ve anlam sözcüğün yanına “+” işaretiyle eklenmiştir. (hala+akraba, hala+zaman)
- “de” bağlacı tek biçimde değerlendirmeye alınmıştır.
- “mi” soru edatı tek biçimde değerlendirmeye alınmıştır.
- “hem ... hem” gibi bağlaçlar “+” işaretiyle birleştirilerek tek sözcük halinde alınmıştır.

Öyküler ilk olarak Microsoft Word programına aktarılmıştır ve yukarıdaki esaslar çerçevesinde sözcüklerdeki fazlalıklar çıkarılmış ve metinler düzenlenmiştir. Sonrasında metinler Cibakaya programına yüklenerek madde başı ve toplam sözcük sayıları hesaplanmıştır. Sözcük listeleri Microsoft Excel'e aktarılarak sözcük türleri (ad, eylem, deyim, ikileme, atasözü) belirlenmiştir. Sözcük türleri belirlenirken *Türk Dil Kurumu Güncel Türkçe Sözlük* esas alınmıştır. Her öykü için hem özgün hem de değiştirilmiş metinler için tüm işlemler tekrarlanmıştır.

4.10.1. “Baharın Ettikleri” Öyküsünün Sözcük Sıklığı İncelemesi

Aşağıdaki tabloda “Baharın Ettikleri” öyküsünün toplam sözcük sayıları ve madde başı sözcük sayıları verilmiştir.

	Toplam Sözcük Sayısı	Madde Başı Sözcük Sayısı
Özgün Metin	823	369
B2	804	350
B1	816	347
A2	738	304
A1	682	281

Çizelge 40 Baharın Ettikleri öyküsünün sözcük sıklığı incelemesi

Tablodan da görüldüğü üzere “Baharın Ettikleri” öyküsünün düzeylere göre değiştirme işlemi esnasında özgün metnin toplam ve madde başı sözcük sayıları alt düzeylerde kademeli olarak azalmıştır.

Aşağıdaki tabloda “Baharın Ettikleri” öyküsünde özgün ve değiştirilmiş metinlerde yer alan ilk 50 sözcük listelenmiştir.

Özgün Metin			B2			B1			A2			A1		
Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü
bir	28	ad	bir	28	ad	bir	29	ad	bir	28	ad	bir	26	ad
ol-	24	eylem	ol-	27	eylem	ol-	26	eylem	bu	17	ad	bu	18	ad
de	19	ad	de	18	ad	de	19	ad	o	16	ad	o	14	ad
de-	17	eylem	de-	17	eylem	de-	17	eylem	çocuk	13	ad	çocuk	12	ad
o	17	ad	o	16	ad	o	16	ad	de	13	ad	teras	11	ad
bu	12	ad	bu	12	ad	bu	12	ad	de-	13	eylem	de	10	ad
çocuk	12	ad	çocuk	12	ad	çocuk	12	ad	teras	11	ad	de-	10	eylem
taraça	11	ad	taraça	11	ad	teras	10	ad	insan	10	ad	insan	10	ad
ne	9	ad	dünya	9	ad	ile	9	ad	ol-	10	eylem	bil-	9	eylem
dünya	9	ad	ne	9	ad	dünya	9	ad	ile	9	ad	ve	8	ad
kedi	8	ad	kedi	8	ad	ne	9	ad	dünya	8	ad	değil	8	ad
var	8	ad	var	8	ad	iç	8	ad	kedi	8	ad	çok	8	ad
insan	7	ad	insan	7	ad	kedi	8	ad	bil-	7	eylem	ama	7	ad
mi	7	ad	mi	7	ad	var	8	ad	iç	6	ad	dünya	7	ad
bil-	6	eylem	bil-	6	eylem	insan	7	ad	böyle	6	ad	kedi	7	ad

pirinç	6	ad	olay	6	ad	mi	7	ad	çok	6	ad	konu	7	ad
böyle	6	ad	pirinç	6	ad	çık-	7	eylem	konu	6	ad	zaman	7	ad
çık-	6	eylem	tas	6	ad	bil-	6	eylem	mi	6	ad	iç	6	ad
en	6	ad	yaz-	6	eylem	olay	6	ad	ne	6	ad	biz	6	ad
tas	6	ad	böyle	6	ad	pirinç	6	ad	var	6	ad	böyle	6	ad
gel-	6	eylem	en	6	ad	ben	6	ad	zaman	6	ad	ol-	6	eylem
bahçe	5	ad	çık-	6	eylem	böyle	6	ad	gel-	6	ad	var	6	ad
iç	5	ad	gel-	6	eylem	en	6	ad	olay	6	ad	kadın	5	ad
kadın	5	ad	kadın	5	ad	gel-	6	eylem	biz	6	ad	pirinç	5	ad
kömür	5	ad	bahçe	5	ad	kadın	5	ad	kadın	5	ad	şey	5	ad
ama	5	ad	iç	5	ad	bahçe	5	ad	için	5	ad	yaz-	5	eylem
bahar	5	ad	için	5	ad	için	5	ad	kömür	5	ad	ben	5	ad
ben	5	ad	kömür	5	ad	kömür	5	ad	pirinç	5	ad	çünkü	5	ad
düşün-	5	eylem	ama	5	ad	söyle-	5	eylem	şey	5	ad	dağa	5	ad
hizmetçi	5	ad	bahar	5	ad	yaz-	5	eylem	yaz-	5	eylem	hizmetçi	5	ad
için	5	ad	ben	5	ad	ama	5	ad	ama	5	ad	ne	5	ad
kadar	5	ad	düşün-	5	eylem	bahar	5	ad	ben	5	ad	önemli	5	ad
köpek	5	ad	hizmetçi	5	ad	hizmetçi	5	ad	hizmetçi	5	ad	tabak	5	ad
söyle-	5	eylem	kadar	5	ad	köpek	5	ad	köpek	5	ad	taraf	5	ad
üzeri	5	ad	köpek	5	ad	taraf	5	ad	tabak	5	ad	gel-	5	eylem
yaz-	5	eylem	söyle-	5	eylem	yazar	4	ad	taraf	5	ad	yazar	4	ad
yazar	4	ad	taraf	5	ad	karşı	4	ad	yok	5	ad	bahçe	4	ad
karşı	4	ad	şey	4	ad	realisme	4	ad	bahçe	4	ad	hikaye	4	ad
artık	4	ad	yazar	4	ad	adam	4	ad	değil	4	ad	ile	4	ad
başka	4	ad	karşı	4	ad	artık	4	ad	ve	4	ad	kömür	4	ad
başla-	4	eylem	realisme	4	ad	başla-	4	eylem	artık	4	ad	olay	4	ad
çok	4	ad	adam	4	ad	büyük	4	ad	bahar	4	ad	bahar	4	ad
dur-	4	eylem	artık	4	ad	düşün-	4	eylem	bak-	4	eylem	çık-	4	eylem
el	4	ad	başla-	4	eylem	düzen	4	ad	başla-	4	eylem	diğer	4	ad
fakir	4	ad	biz	4	ad	el	4	ad	çünkü	4	ad	düzen	4	ad
kenar	4	ad	büyük	4	ad	fakir	4	ad	dağa	4	ad	fakir	4	ad
kendi	4	ad	el	4	ad	kadar	4	ad	düşün-	4	eylem	iste-	4	eylem
nizam	4	ad	fakir	4	ad	kenar	4	ad	düzen	4	ad	iyi	4	ad
otur-	4	eylem	kenar	4	ad	konu	4	ad	fakir	4	ad	kıyafet	4	ad
realisme	4	ad	otur-	4	eylem	otur-	4	eylem	herhalde	4	ad	mi	4	ad

Çizelge 41 Baharın Ettikleri öyküsündeki ilk 50 sözcük listesi

Listeler incelendiğinde metinlerde en çok tekrar eden sözcüklerin türlerinin ad soylu sözcükler ya da eylemler olduğu görülmüştür.

Aşağıdaki tabloda “Baharın Ettikleri” öyküsündeki ilk 20 ad soylu sözcük listelenmiştir.

Özgün Metin			B2			B1			A2			A1		
Sözcük	Sıklık	Türü	Sözcük	Sıklık	Türü	Sözcük	Sıklık	Türü	Sözcük	Sıklık	Türü	Sözcük	Sıklık	Türü
bir	28	ad	bir	28	ad	bir	29	ad	bir	28	ad	bir	26	ad
de	19	ad	de	18	ad	de	19	ad	o	16	ad	o	14	ad
o	17	ad	o	16	ad	o	16	ad	de	13	ad	teraz	11	ad
bu	12	ad	taraca	11	ad	teraz	10	ad	insan	10	ad	insan	10	ad
çocuk	12	ad	ne	9	ad	dünya	9	ad	ile	9	ad	ve	8	ad
taraca	11	ad	kedi	8	ad	ne	9	ad	dünya	8	ad	değil	8	ad
ne	9	ad	var	8	ad	iç	8	ad	kedi	8	ad	çok	8	ad
dünya	9	ad	mi	7	ad	var	8	ad	iç	6	ad	dünya	7	ad
kedi	8	ad	olay	6	ad	mi	7	ad	çok	6	ad	konu	7	ad
var	8	ad	böyle	6	ad	pirinç	6	ad	var	6	ad	böyle	6	ad
insan	7	ad	bahçe	5	ad	kadın	5	ad	kadın	5	ad	şey	5	ad
mi	7	ad	için	5	ad	için	5	ad	kömür	5	ad	ben	5	ad

pirinç	6	ad	kömür	5	ad	kömür	5	ad	pirinç	5	ad	çünkü	5	ad
böyle	6	ad	ben	5	ad	ama	5	ad	ama	5	ad	ne	5	ad
en	6	ad	hizmetçi	5	ad	hizmetçi	5	ad	hizmetçi	5	ad	tabak	5	ad
tas	6	ad	taraf	5	ad	karşı	4	ad	yok	5	ad	bahçe	4	ad
bahçe	5	ad	şey	4	ad	realisme	4	ad	bahçe	4	ad	hikaye	4	ad
iç	5	ad	yazar	4	ad	adam	4	ad	değil	4	ad	ile	4	ad
kadın	5	ad	karşı	4	ad	artık	4	ad	ve	4	ad	kömür	4	ad
kömür	5	ad	adam	4	ad	büyük	4	ad	bahar	4	ad	bahar	4	ad

Çizelge 42 Baharın Ettikleri öyküsündeki ilk 20 ad soylu sözcük listesi

Aşağıdaki tabloda “Baharın Ettikleri” öyküsündeki ilk 20 eylem listelenmiştir.

Özgün Metin			B2			B1			A2			A1		
Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü
ol-	24	eylem	ol-	27	eylem	ol-	26	eylem	de-	13	eylem	de-	10	eylem
de-	17	eylem	de-	17	eylem	de-	17	eylem	ol-	10	eylem	bil-	9	eylem
bil-	6	eylem	bil-	6	eylem	çık-	7	eylem	bil-	7	eylem	ol-	6	eylem
çık-	6	eylem	yaz-	6	eylem	bil-	6	eylem	yaz-	5	eylem	yaz-	5	eylem
gel-	6	eylem	çık-	6	eylem	gel-	6	eylem	bak-	4	eylem	gel-	5	eylem
düşün-	5	eylem	gel-	6	eylem	söyle-	5	eylem	başla-	4	eylem	çık-	4	eylem
söyle-	5	eylem	düşün-	5	eylem	yaz-	5	eylem	düşün-	4	eylem	iste-	4	eylem
yaz-	5	eylem	söyle-	5	eylem	başla-	4	eylem	iste-	4	eylem	dök-	3	eylem
başla-	4	eylem	başla-	4	eylem	düşün-	4	eylem	çık-	4	eylem	düşün-	3	eylem
dur-	4	eylem	otur-	4	eylem	otur-	4	eylem	dök-	3	eylem	yap-	3	eylem
otur-	4	eylem	bak-	3	eylem	bak-	3	eylem	kaç-	3	eylem	temizle-	2	eylem
tanı-	4	eylem	dur-	3	eylem	dur-	3	eylem	olabil-	3	eylem	topla-	2	eylem
bak-	3	eylem	gir-	3	eylem	gir-	3	eylem	söyle-	3	eylem	yaşa-	2	eylem
duy-	3	eylem	tanı-	3	eylem	git-	3	eylem	yap-	3	eylem	benze-	2	eylem
gir-	3	eylem	ayıkla-	2	eylem	hisset-	3	eylem	temizle-	2	eylem	birak-	2	eylem
iste-	3	eylem	anlat-	2	eylem	olabil-	3	eylem	topla-	2	eylem	gir-	2	eylem
ayıkla-	2	eylem	topla-	2	eylem	tanı-	3	eylem	al-	2	eylem	gör-	2	eylem
topla-	2	eylem	al-	2	eylem	topla-	2	eylem	anla-	2	eylem	hisset-	2	eylem
al-	2	eylem	anla-	2	eylem	al-	2	eylem	benze-	2	eylem	kalk-	2	eylem
anla-	2	eylem	benze-	2	eylem	anla-	2	eylem	birak-	2	eylem	anlat-	1	eylem

Çizelge 43 Baharın Ettikleri öyküsündeki ilk 20 eylem listesi

Aşağıdaki tabloda “Baharın Ettikleri” öyküsündeki deyimler listelenmiştir.

Özgün Metin			B2			B1		
Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü
kim bilir	2	deyim	kim bilir	2	deyim	kim bilir	2	deyim
aldırış etme-	1	deyim	çil yavrusu gibi dağıl-	1	deyim	taş çıkar-	1	deyim
boca et-	1	deyim	ne münasebet	1	deyim	aldırış etme-	1	deyim
çil yavrusu gibi dağıl-	1	deyim	peyda ol-	1	deyim	mutlu et-	1	deyim
mesut et-	1	deyim	taş çıkar-	1	deyim	ne olursa olsun	1	deyim
nasip ol-	1	deyim	aldırış etme-	1	deyim	ne yazık ki	1	deyim
ne münasebet	1	deyim	iliklerine kadar ısın-	1	deyim			

ne olursa olsun	1	deyim	mutlu et-	1	deyim	
ne yazık ki	1	deyim	ne olursa olsun	1	deyim	
peyda ol-	1	deyim	ne yazık ki	1	deyim	
suya sabuna dokunma-	1	deyim	suya sabuna dokun-	1	deyim	
taş çıkar-	1	deyim				
tayin et-	1	deyim				
yuvarlanıp git-	1	deyim				
Toplam Deyim	15		Toplam Deyim	12		Toplam Deyim 7
Madde Başı	14		Madde Başı	11		Madde Başı 6
A2			A1			
Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	
kim bilir	2	deyim	mutlu ol-	3	deyim	
mutlu et-	1	deyim	hareket et-	1	deyim	
mutlu ol-	1	deyim				
Toplam Deyim	4		Toplam Deyim	4		
Madde Başı	3		Madde Başı	2		

Çizelge 44 Baharın Ettikleri öyküsündeki deyim listesi

“Baharın Ettikleri” öyküsünün özgün metninde toplam 15, B2 metninde 12, B1 metninde 7, A2 ve A1 metinlerinde 4 deyim bulunmaktadır. Madde başı deyim sayıları ise özgün metninde 14, B2 metninde 11, B1 metninde 6, A2 metninde 3, A1 metninde 2’dir.

Aşağıdaki tabloda “Baharın Ettikleri” öyküsündeki ikilemeler listelenmiştir.

Özgün Metin			B2			B1	
Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık
ne ne	3	ikileme	ne ne	3	ikileme	ne ne	3
kılık kıyafet	2	ikileme	kılık kıyafet	2	ikileme	kılık kıyafet	2
bile bile	1	ikileme	bile bile	1	ikileme	bile bile	1
olur olur	1	ikileme	tatlı tatlı	1	ikileme	tatlı tatlı	1
saçak saçak	1	ikileme	uzun uzun	1	ikileme	uzun uzun	1
tatlı tatlı	1	ikileme	zaman zaman	1	ikileme	zaman zaman	1
uzun uzun	1	ikileme					
zaman zaman	1	ikileme					
Toplam İkileme	11		Toplam İkileme	9		Toplam İkileme	9
Madde Başı	8		Madde Başı	6		Madde Başı	6
A2			A1				
Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü		
ne ne	2	ikileme	uzun uzun	187	ikileme		
uzun uzun	1	ikileme					

Toplam İkileme	3	Toplam İkileme	1	
Madde Başı	2	Madde Başı	1	

Çizelge 45 Baharın Ettikleri öyküsündeki ikilemelitesi

“Baharın Ettikleri” öyküsünün özgün metninde toplam 11, B2 ve B1 metninde 9, A2 metninde 3, A1 metninde 1 ikileme kullanılmıştır. Madde başı ikileme sayıları ise özgün metinde 8, B2 ve B1 metninde 6, A2 metninde 2, A1 metninde 1’dir.

“Baharın Ettikleri” öyküsünde atasözüne rastlanmamıştır.

4.10.2. “Denize Doğru” Öyküsünün Sözcük Sıklığı İncelemesi

Aşağıdaki tabloda “Denize Doğru” öyküsündeki toplam sözcük sayıları ve madde başı sözcük sayıları verilmiştir.

	Toplam Sözcük Sayısı	Madde Başı Sözcük Sayısı
Özgün Metin	1396	572
B2	1331	526
B1	1319	519
A2	1268	494
A1	1190	441

Çizelge 46 Denize Doğru öyküsünün sözcük sıklığı incelemesi

“Denize Doğru” öyküsündeki toplam sözcük sayıları ve madde başı sözcük sayıları özgün metne oranla alt düzeylerde daha azdır. Bu durum Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin hem okunabilirlik açısından düzeylerine göre bir metinle karşılaşmalarını hem de karşılaştıkları madde başı sözcük sayısı azaldığı için düzeylerine göre sözcüklerle karşılaştıklarını göstermektedir.

Aşağıdaki tabloda “Denize Doğru” öyküsündeki ilk 50 sözcük listelenmiştir.

Özgün Metin	B2	B1	A2	A1
--------------------	-----------	-----------	-----------	-----------

Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü
bir	60	ad	bir	56	ad	bir	55	ad	bir	51	ad	bir	49	ad
o	34	ad	o	31	ad	o	32	ad	o	33	ad	o	35	ad
de	33	ad	ben	29	ad	ben	29	ad	ben	29	ad	ben	30	ad
mi	32	ad	de	29	ad	de	29	ad	de	28	ad	de-	27	eylem
ben	29	ad	mi	28	ad	deniz	27	ad	deniz	27	ad	deniz	26	ad
de-	28	eylem	deniz	27	ad	mi	27	ad	de-	27	eylem	mi	25	ad
deniz	27	ad	de-	27	eylem	ol-	26	eylem	mi	27	ad	de	24	ad
ol-	25	eylem	ol-	26	eylem	de-	26	eylem	bu	20	ad	bu	20	ad
bu	21	ad	gel-	20	eylem	gel-	20	eylem	gel-	15	eylem	ne	14	ad
gel-	19	eylem	bu	20	ad	bu	19	ad	git-	15	eylem	git-	13	eylem
git-	17	eylem	git-	16	eylem	git-	17	eylem	ne	15	ad	ol-	12	eylem
ile	15	ad	ile	15	ad	ile	14	ad	ile	14	ad	değil	11	ad
ne	15	ad	ne	13	ad	ne	13	ad	ol-	14	eylem	ama	11	ad
lira	10	ad	lira	10	ad	ama	10	ad	değil	10	ad	gel-	11	eylem
daha	10	ad	daha	10	ad	daha	10	ad	lira	10	ad	ile	11	ad
iç	10	ad	değil	10	ad	iste-	10	eylem	ama	10	ad	iş	10	ad
iste-	10	eylem	iste-	10	eylem	iş	9	ad	daha	10	ad	için	10	ad
ya	10	ad	iş	9	ad	şey	9	ad	iş	9	ad	lira	10	ad
iş	9	ad	beş	9	ad	beş	9	ad	için	9	ad	daha	10	ad
beş	9	ad	ya	9	ad	lira	9	ad	şey	9	ad	şey	9	ad
bil-	9	eylem	ama	9	ad	değil	9	ad	beş	9	ad	beş	9	ad
değil	9	ad	iç	9	ad	kadar	9	ad	sonra	9	ad	iste-	9	eylem
koku	9	ad	kadar	9	ad	koku	9	ad	koku	9	ad	koku	9	ad
yol	9	ad	koku	9	ad	zaman	8	ad	kadar	8	ad	sonra	9	ad
kadar	8	ad	şey	8	ad	başla-	8	eylem	yol	8	ad	kadar	8	ad
şey	8	ad	yol	8	ad	sonra	8	ad	başla-	8	eylem	yol	8	ad
su	8	ad	sonra	8	ad	yer	7	ad	su	7	ad	bak-	8	eylem
için	7	ad	yer	7	ad	için	7	ad	var	7	ad	çok	7	ad
adam	7	ad	için	7	ad	adam	7	ad	adam	7	ad	gün	7	ad
ama	7	ad	adam	7	ad	bak-	7	eylem	bak-	7	eylem	var	7	ad
bak-	7	eylem	bak-	7	eylem	bil-	7	eylem	iste-	7	eylem	adam	7	ad
gör-	7	eylem	başla-	7	eylem	ölüm	7	ad	yer	6	ad	ölüm	7	ad
ölüm	7	ad	bil-	7	eylem	su	6	ad	yer	6	ad	önce	7	ad
sen	7	ad	gör-	7	eylem	su	6	ad	müteahhit	6	ad	müteahhit	6	ad
doğru	6	ad	ölüm	7	ad	müteahhit	6	ad	ölüm	6	ad	biraz	6	ad
gün	6	ad	doğru	6	ad	yol	6	ad	bil-	6	eylem	hak	6	ad
müteahhit	6	ad	su	6	ad	hak	6	ad	hak	6	ad	iç	6	ad
başla-	6	eylem	gün	6	ad	iç	6	ad	iç	6	ad	kıyı	6	ad
dünya	6	ad	müteahhit	6	ad	insan	6	ad	insan	6	ad	nasıl	6	ad
gibi	6	ad	var	6	ad	kıyı	6	ad	kıyı	6	ad	para	6	ad
insan	6	ad	insan	6	ad	para	6	ad	para	6	ad	sen	6	ad
kıyı	6	ad	kıyı	6	ad	sabah	6	ad	sen	6	ad	yer	5	ad
para	6	ad	para	6	ad	sen	6	ad	üst	6	ad	ayak	5	ad
sabah	6	ad	sabah	6	ad	üst	6	ad	doğru	5	ad	belki	5	ad
hak	6	ad	sen	6	ad	doğru	5	ad	çok	5	ad	bil-	5	eylem
yer	5	ad	dünya	6	ad	çok	5	ad	şehir	5	ad	etraf	5	ad
ayak	5	ad	hak	6	ad	gün	5	ad	zaman	5	ad	gör-	5	eylem
biraz	5	ad	şehir	5	ad	şehir	5	ad	ayak	5	ad	konuş-	5	eylem
dur-	5	eylem	zaman	5	ad	var	5	ad	biraz	5	ad	ya	5	ad
kim	5	ad	ayak	5	ad	ayak	5	ad	dön-	5	eylem	ya da	5	ad

Çizelge 47. “Denize Doğru” öyküsündeki ilk 50 sözcük listesi

Aşağıdaki tabloda “Denize Doğru” öyküsündeki ilk 20 ad soylu sözcük yer almaktadır.

Özgün Metin	B2	B1	A2	A1
-------------	----	----	----	----

Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü
bir	60	ad	bir	56	ad	bir	55	ad	bir	51	ad	bir	49	ad
o	34	ad	o	31	ad	o	32	ad	o	33	ad	o	35	ad
de	33	ad	ben	29	ad	ben	29	ad	ben	29	ad	ben	30	ad
mi	32	ad	de	29	ad	de	29	ad	de	28	ad	deniz	26	ad
ben	29	ad	mi	28	ad	deniz	27	ad	deniz	27	ad	mi	25	ad
deniz	27	ad	deniz	27	ad	mi	27	ad	mi	27	ad	de	24	ad
bu	21	ad	bu	20	ad	bu	19	ad	bu	20	ad	bu	20	ad
ile	15	ad	ile	15	ad	ile	14	ad	ne	15	ad	ne	14	ad
ne	15	ad	ne	13	ad	ne	13	ad	ile	14	ad	değil	11	ad
lira	10	ad	lira	10	ad	ama	10	ad	değil	10	ad	ama	11	ad
daha	10	ad	daha	10	ad	daha	10	ad	lira	10	ad	ile	11	ad
iç	10	ad	değil	10	ad	iş	9	ad	ama	10	ad	iş	10	ad
ya	10	ad	iş	9	ad	şey	9	ad	daha	10	ad	için	10	ad
iş	9	ad	beş	9	ad	beş	9	ad	iş	9	ad	lira	10	ad
beş	9	ad	ya	9	ad	lira	9	ad	için	9	ad	daha	10	ad
değil	9	ad	ama	9	ad	değil	9	ad	şey	9	ad	şey	9	ad
koku	9	ad	iç	9	ad	kadar	9	ad	beş	9	ad	beş	9	ad
yol	9	ad	kadar	9	ad	koku	9	ad	sonra	9	ad	koku	9	ad
kadar	8	ad	koku	9	ad	zaman	8	ad	koku	9	ad	sonra	9	ad
şey	8	ad	şey	8	ad	sonra	8	ad	kadar	8	ad	kadar	8	ad

Çizelge 48 Denize Doğru öyküsündeki ilk 20 ad soylu sözcük listesi

Aşağıdaki tabloda “Denize Doğru” öyküsündeki ilk 20 eylem listelenmiştir.

Özgün Metin			B2			B1			A2			A1		
Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü
de-	28	eylem	de-	27	eylem	ol-	26	eylem	de-	27	eylem	de-	27	eylem
ol-	25	eylem	ol-	26	eylem	de-	26	eylem	gel-	15	eylem	git-	13	eylem
gel-	19	eylem	gel-	20	eylem	gel-	20	eylem	git-	15	eylem	ol-	12	eylem
git-	17	eylem	git-	16	eylem	git-	17	eylem	ol-	14	eylem	gel-	11	eylem
iste-	10	eylem	iste-	10	eylem	iste-	10	eylem	başla-	8	eylem	iste-	9	eylem
bil-	9	eylem	bak-	7	eylem	başla-	8	eylem	bak-	7	eylem	bak-	8	eylem
bak-	7	eylem	başla-	7	eylem	bak-	7	eylem	iste-	7	eylem	bil-	5	eylem
gör-	7	eylem	bil-	7	eylem	bil-	7	eylem	bil-	6	eylem	gör-	5	eylem
başla-	6	eylem	gör-	7	eylem	gör-	5	eylem	dön-	5	eylem	konus-	5	eylem
dur-	5	eylem	dön-	5	eylem	dön-	5	eylem	et-	5	eylem	yürü-	5	eylem
var-	5	eylem	bağır-	4	eylem	bul-	4	eylem	gör-	5	eylem	dön-	5	eylem
dön-	5	eylem	dur-	4	eylem	bağır-	4	eylem	ver-	5	eylem	ver-	4	eylem
bağır-	4	eylem	düşün-	4	eylem	dur-	4	eylem	konus-	5	eylem	düşün-	4	eylem
düşün-	4	eylem	gir-	4	eylem	duy-	4	eylem	yürü-	4	eylem	bul-	3	eylem
ver-	4	eylem	ver-	4	eylem	düşün-	4	eylem	bağır-	4	eylem	bağır-	3	eylem
duy-	4	eylem	duy-	4	eylem	gir-	4	eylem	dur-	4	eylem	bin-	3	eylem
bul-	3	eylem	bul-	3	eylem	ver-	4	eylem	düşün-	4	eylem	duy-	3	eylem
çarp-	3	eylem	bat-	3	eylem	yürü-	3	eylem	gir-	4	eylem	et-	3	eylem
çarpın-	3	eylem	çalış-	3	eylem	bat-	3	eylem	bul-	3	eylem	gir-	3	eylem
gir-	3	eylem	çarp-	3	eylem	çalış-	3	eylem	bat-	3	eylem	kal-	3	eylem

Çizelge 49 Denize Doğru öyküsündeki ilk 20 eylem listesi

Aşağıdaki tabloda “Denize Doğru” öyküsündeki deyimler listelenmiştir.

Özgün Metin	B2	B1
-------------	----	----

Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü
razı ol-	4	deyim	razı ol-	4	deyim	boş ver-	4	deyim
boş ver	2	deyim	boş ver	3	deyim	razı ol-	4	deyim
fark et-	2	deyim	kozunu paylaş-	2	deyim	kozunu paylaş-	2	deyim
kozunu paylaş-	2	deyim	fark et-	2	deyim	ortaya çık-	2	deyim
adaam sen de	1	deyim	ortaya çık-	2	deyim	adam sen de	1	deyim
ağır bas-	1	deyim	adam sen de	1	deyim	hapı yut-	1	deyim
ağzını aç-gözünü yum-	1	deyim	hapı yut-	1	deyim	mekik doku-	1	deyim
alçaktan al-	1	deyim	mekik doku-	1	deyim	uzak kal-	1	deyim
bir taşla iki kuş vur-	1	deyim	uzak kal-	1	deyim	alttan al-	1	deyim
boş ver-	1	deyim	ağzını aç-gözünü yum-	1	deyim	bir taşla iki kuş vur-	1	deyim
burnunda tüt-	1	deyim	alttan al-	1	deyim	burnunda tüt-	1	deyim
çekiver kuyruğunu	1	deyim	bir taşla iki kuş vur-	1	deyim	gayret et-	1	deyim
dile kolay	1	deyim	boş ver-	1	deyim	hak et-	1	deyim
el sürebil-	1	deyim	burnunda tüt-	1	deyim	hasret kal-	1	deyim
gayret et-	1	deyim	gayret et-	1	deyim	intihar et-	1	deyim
hak et-	1	deyim	hak et-	1	deyim	kontrol et-	1	deyim
hapı yut-	1	deyim	hasret kal-	1	deyim	kusura bakma-	1	deyim
hasret kal-	1	deyim	intihar et-	1	deyim	ne olursa olsun	1	deyim
intihar et-	1	deyim	kontrol et-	1	deyim	peşine takıl-	1	deyim
kusura bakma-	1	deyim	kusura bakma-	1	deyim			
ne olursa olsun	1	deyim	ne olursa olsun	1	deyim			
peşine takıl-	1	deyim	peşine takıl-	1	deyim			
peyda ol-	1	deyim	tüylerini diken diken et-	1	deyim			
teşrif et-	1	deyim						
tüylerini diken diken et-	1	deyim						
Toplam deyim	31		Toplam deyim	31		Toplam deyim	27	
Madde Başı	25		Madde Başı	23		Madde Başı	19	
A2			A1					
Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü			
razı ol-	3	deyim	boş ver-	4	deyim			
boş ver-	2	deyim	razı ol-	3	deyim			
fark et-	2	deyim	fark et-	2	deyim			
bir taşla iki kuş vur-	1	deyim	bir taşla iki kuş vur-	1	deyim			
boş ver	1	deyim	hak et-	1	deyim			
burnunda tüt-	1	deyim	kusura bakma-	1	deyim			
hak et-	1	deyim	ortaya çık-	1	deyim			
hasret kal-	1	deyim						
intihar et-	1	deyim						
kusura bakma-	1	deyim						
ne olursa olsun	1	deyim						

ortaya çık-	1	deyim		
orya çık-	1	deyim		
peşine takıl-	1	deyim		
Toplam deyim	18		Toplam deyim	13
Madde Başı	14		Madde Başı	7

Çizelge 50 Denize Doğru öyküsündeki deyim listesi

“Denize Doğru” öyküsünde özgün metinde ve B2 metninde toplam deyim sayısı 31, B1 metninde 27, A2 metninde 18, A1 metninde 13’tür. Madde başı deyim sayısı ise özgün metinde 25, B2 metninde 23, B1 metninde 19, A2 metninde 14, A1 metninde 7’dir.

“Denize Doğru” öyküsündeki ikilemeler aşağıda listelenmiştir.

Özgün Metin			B2			B1		
Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü
çığlık çığlığa	3	ikileme	çığlık çığlığa	3	ikileme	çığlık çığlığa	3	ikileme
ne ne	3	ikileme	ne ne	3	ikileme	ne ne	3	ikileme
alıklı alıklı	1	ikileme	beyaz beyaz	1	ikileme	beyaz beyaz	1	ikileme
bar bar	1	ikileme	boş boş	1	ikileme	boş boş	1	ikileme
beyaz beyaz	1	ikileme	buram buram	1	ikileme	buram buram	1	ikileme
buram buram	1	ikileme	hem hem	1	ikileme	büyük büyük	1	ikileme
çoluk çocuk	1	ikileme	iri iri	1	ikileme	diken diken	1	ikileme
göre göre	1	ikileme	kendi kendine	1	ikileme	hem hem	1	ikileme
hem hem	1	ikileme	kocaman kocaman	1	ikileme	kendi kendine	1	ikileme
iri iri	1	ikileme	kolay kolay	1	ikileme	kocaman kocaman	1	ikileme
kendi kendi	1	ikileme	sıra sıra	1	ikileme	kolay kolay	1	ikileme
kendi kendine	1	ikileme	sonra sonra	1	ikileme	sıra sıra	1	ikileme
kıyı kıyı	1	ikileme	tıklım tıklım	1	ikileme	sonra sonra	1	ikileme
kocaman kocaman	1	ikileme	ya ya	1	ikileme	tıklım tıklım	1	ikileme
kolay kolay	1	ikileme	yavaş yavaş	1	ikileme	ya ya	1	ikileme
sıram sıram	1	ikileme	zaman zaman	1	ikileme	yavaş yavaş	1	ikileme
sonra sonra	1	ikileme				zaman zaman	1	ikileme
tıklım tıklım	1	ikileme						
ya ya	1	ikileme						
yavaş yavaş	1	ikileme						
zaman zaman	1	ikileme						
Toplam ikileme:	25		Toplam ikileme:	20		Toplam ikileme:	21	
Madde başı:	21		Madde başı:	16		Madde başı:	17	
A2			A1					
Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü			
çığlık çığlığa	3	ikileme	çığlık çığlığa	3	ikileme			
ne ne	2	ikileme	beyaz beyaz	1	ikileme			
beyaz beyaz	1	ikileme	boş boş	1	ikileme			
boş boş	1	ikileme	büyük büyük	1	ikileme			
büyük büyük	1	ikileme	hem hem	1	ikileme			
diken diken	1	ikileme	kendi kendine	1	ikileme			
hem hem	1	ikileme	kocaman kocaman	1	ikileme			
kendi kendine	1	ikileme	kolay kolay	1	ikileme			
kocaman kocaman	1	ikileme	ne ne	1	ikileme			

kolay kolay	1	ikileme	sonra sonra	1	ikileme	
sıra sıra	1	ikileme	ya ya	1	ikileme	
sonra sonra	1	ikileme	yavaş yavaş	1	ikileme	
tıklım tıklım	1	ikileme	zaman zaman	1	ikileme	
ya ya	1	ikileme				
yavaş yavaş	1	ikileme				
zaman zaman	1	ikileme				
Toplam ikileme:	19		Toplam ikileme:	15		
Madde başı:	16		Madde başı:	13		

Çizelge 51 Denize Doğru öyküsündeki ikileme listesi

“Denize Doğru” öyküsünde özgün metinde toplam 25, B2 metninde 20, B1 metninde 21, A2 metninde 19, A1 metninde 15 ikileme kullanılmıştır. Farklı kullanılan ikileme sayıları ise şöyledir: Özgün metinde 21, B2 metninde 16, B1 metninde 17, A2 metninde 16, A1 metninde 13.

Bu öyküde atasözü kullanılmamıştır.

4.10.3. “Hoşgör Köftecisi” Öyküsünün Sözcük Sıklığı İncelemesi

Aşağıdaki tabloda “Denize Doğru” öyküsündeki toplam sözcük sayıları ve madde başı sözcük sayıları verilmiştir.

	Toplam Sözcük Sayısı	Madde Başı Sözcük Sayısı
Özgün Metin	425	231
B2	406	219
B1	403	215
A2	352	197
A1	348	186

Çizelge 52 Hoşgör Köftecisi öyküsünün sözcük sıklığı incelemesi

Aşağıdaki tabloda “Hoşgör Köftecisi” öyküsündeki ilk 50 sözcük listelenmiştir.

Özgün Metin			B2			B1			A2			A1		
Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü
bir	27	ad	bir	26	ad	bir	26	ad	bir	23	ad	bir	21	ad
de	12	ad	de	11	ad	de	11	ad	de	9	ad	o	8	ad
o	11	ad	o	10	ad	o	10	ad	o	8	ad	ve	7	ad
dükkan	9	ad	ol-	9	eylem	ol-	9	eylem	ile	7	ad	de	7	ad
ile	9	ad	ne	8	ad	dükkan	7	ad	bu	6	ad	ile	7	ad
ol-	9	eylem	dükkan	7	ad	ile	7	ad	masa	6	ad	bu	6	ad
ne	7	ad	ile	7	ad	ne	7	ad	mi	6	ad	üç	6	ad
bu	6	ad	mi	6	ad	mi	6	ad	üç	6	ad	dükkan	5	ad
dünya	6	ad	üç	6	ad	üç	6	ad	dükkan	5	ad	balıkçı	5	ad
mi	6	ad	balıkçı	5	ad	balıkçı	5	ad	balıkçı	5	ad	kadın	5	ad

üç	6	ad	bu	5	ad	bu	5	ad	kadın	5	ad	mi	5	ad
balıkçı	5	ad	dünya	5	ad	dünya	5	ad	meyhane	4	ad	şey	4	ad
ben	5	ad	kadın	5	ad	kadın	5	ad	dünya	4	ad	masa	4	ad
de-	5	eylem	meyhane	4	ad	meyhane	4	ad	ne	4	ad	meyhane	4	ad
kadın	5	ad	otur-	4	eylem	otur-	4	eylem	ol-	4	eylem	ben	4	ad
ses	5	ad	de-	4	eylem	şey	4	ad	ses	4	ad	çok	4	ad
masa	4	ad	ses	4	ad	de-	4	eylem	şey	3	ad	de-	4	eylem
meyhane	4	ad	şey	4	ad	öyle	4	ad	yer	3	ad	dünya	4	ad
otur-	4	eylem	ver-	4	eylem	ses	4	ad	sonra	3	ad	gibi	4	ad
şey	4	ad	sonra	3	ad	ver-	4	eylem	bak-	3	eylem	ol-	4	eylem
ver-	4	eylem	anlayabil-	3	eylem	sonra	3	ad	bul-	3	eylem	ses	4	ad
bul-	3	eylem	ben	3	ad	yer	3	ad	çık-	3	eylem	için	3	ad
bura	3	ad	benze-	3	eylem	anlayabil-	3	eylem	çok	3	ad	sonra	3	ad
çık-	3	eylem	bul-	3	eylem	bak-	3	eylem	de-	3	eylem	bak-	3	eylem
git-	3	eylem	çık-	3	eylem	ben	3	ad	gibi	3	ad	bul-	3	eylem
gör-	3	eylem	gibi	3	ad	benze-	3	eylem	git-	3	eylem	çık-	3	eylem
güzel	3	ad	git-	3	eylem	bul-	3	eylem	güzel	3	ad	git-	3	eylem
hikaye	3	ad	gör-	3	eylem	çık-	3	eylem	hikaye	3	ad	güzel	3	ad
insan	3	ad	güzel	3	ad	gibi	3	ad	insan	3	ad	hikaye	3	ad
lira	3	ad	hikaye	3	ad	git-	3	eylem	otur-	3	eylem	insan	3	ad
yer	3	ad	insan	3	ad	gör-	3	eylem	öyle	3	ad	otur-	3	eylem
iç-	2	eylem	masa	3	ad	güzel	3	ad	ben	3	ad	öyle	3	ad
kal-	2	eylem	masalı	3	ad	hikaye	3	ad	için	2	ad	yer	2	ad
saat	2	ad	öyle	3	ad	insan	3	ad	gel-	2	eylem	gel-	2	eylem
sahip	2	ad	deniz	2	ad	masa	3	ad	iç-	2	eylem	iç-	2	eylem
sonra	2	ad	hiç	2	ad	masalı	3	ad	kal-	2	eylem	kal-	2	eylem
ağız	2	ad	iç-	2	eylem	hiç	2	ad	sahip	2	ad	sahip	2	ad
akraba	2	ad	kal-	2	eylem	iç-	2	eylem	ağız	2	ad	tezgah	2	ad
alış-	2	eylem	motorcu	2	ad	kal-	2	eylem	akraba	2	ad	ağız	2	ad
ama	2	ad	saat	2	ad	saat	2	ad	ama	2	ad	akraba	2	ad
bağır-	2	eylem	sahip	2	ad	sahip	2	ad	başla-	2	eylem	ama	2	ad
bahset-	2	eylem	ağız	2	ad	ağız	2	ad	benze-	2	eylem	artık	2	ad
bak-	2	eylem	akraba	2	ad	akraba	2	ad	bile	2	ad	bazen	2	ad
başla-	2	eylem	alış-	2	eylem	alış-	2	eylem	büyük	2	ad	benze-	2	eylem
benze-	2	eylem	ama	2	ad	ama	2	ad	daracak	2	ad	bile	2	ad
bile	2	ad	bağır-	2	eylem	bağır-	2	eylem	değil	2	ad	büyük	2	ad
büyük	2	ad	bahset-	2	eylem	bahset-	2	eylem	denizci	2	ad	daracak	2	ad
daracak	2	ad	bak-	2	eylem	başla-	2	eylem	dinle-	2	eylem	değil	2	ad
değil	2	ad	başla-	2	eylem	bile	2	ad	gör-	2	eylem	denizci	2	ad
dinle-	2	eylem	bile	2	ad	bura	2	ad	hava	2	ad	dinle-	2	eylem

Çizelge 53 Hoşgör Köftecisi öyküsündeki ilk 50 sözcük listesi

Aşağıdaki tabloda “Hoşgör Köftecisi” öyküsündeki ilk 20 ad soylu sözcük listelenmiştir.

Özgün Metin			B2			B1			A2			A1		
Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü
bir	27	ad	bir	26	ad	bir	26	ad	bir	23	ad	bir	21	ad
de	12	ad	de	11	ad	de	11	ad	de	9	ad	o	8	ad
o	11	ad	o	10	ad	o	10	ad	o	8	ad	ve	7	ad
dükkan	9	ad	ne	8	ad	dükkan	7	ad	ile	7	ad	de	7	ad
ile	9	ad	dükkan	7	ad	ile	7	ad	bu	6	ad	ile	7	ad
ne	7	ad	ile	7	ad	ne	7	ad	masa	6	ad	bu	6	ad
bu	6	ad	mi	6	ad	mi	6	ad	mi	6	ad	üç	6	ad
dünya	6	ad	üç	6	ad	üç	6	ad	üç	6	ad	dükkan	5	ad
mi	6	ad	balıkçı	5	ad	balıkçı	5	ad	dükkan	5	ad	balıkçı	5	ad
üç	6	ad	bu	5	ad	bu	5	ad	balıkçı	5	ad	kadın	5	ad
balıkçı	5	ad	dünya	5	ad	dünya	5	ad	kadın	5	ad	mi	5	ad

ben	5	ad	kadın	5	ad	kadın	5	ad	meyhane	4	ad	şey	4	ad
kadın	5	ad	meyhane	4	ad	meyhane	4	ad	dünya	4	ad	masa	4	ad
ses	5	ad	ses	4	ad	şey	4	ad	ne	4	ad	meyhane	4	ad
masa	4	ad	şey	4	ad	öyle	4	ad	ses	4	ad	ben	4	ad
meyhane	4	ad	sonra	3	ad	ses	4	ad	şey	3	ad	çok	4	ad
şey	4	ad	ben	3	ad	sonra	3	ad	yer	3	ad	dünya	4	ad
bura	3	ad	gibi	3	ad	yer	3	ad	sonra	3	ad	gibi	4	ad
güzel	3	ad	güzel	3	ad	ben	3	ad	çok	3	ad	ses	4	ad
hikaye	3	ad	hikaye	3	ad	gibi	3	ad	gibi	3	ad	için	3	ad

Çizelge 54 Hoşgör Köftçisi öyküsündeki ilk 20 ad soylu sözcük listesi

Aşağıdaki tabloda “Hoşgör Köftçisi” adlı öyküdeki 20 eylem verilmiştir.

Özgün Metin			B2			B1			A2			A1		
Sözcük	Sıklık	Türü	Sözcük	Sıklık	Türü	Sözcük	Sıklık	Türü	Sözcük	Sıklık	Türü	Sözcük	Sıklık	Türü
ol-	9	eylem	ol-	9	eylem	ol-	9	eylem	ol-	4	eylem	de-	4	eylem
de-	5	eylem	otur-	4	eylem	otur-	4	eylem	bak-	3	eylem	ol-	4	eylem
otur-	4	eylem	de-	4	eylem	de-	4	eylem	bul-	3	eylem	bak-	3	eylem
ver-	4	eylem	ver-	4	eylem	ver-	4	eylem	çık-	3	eylem	bul-	3	eylem
bul-	3	eylem	anlayabil-	3	eylem	anlayabil-	3	eylem	de-	3	eylem	çık-	3	eylem
çık-	3	eylem	benze-	3	eylem	bak-	3	eylem	git-	3	eylem	git-	3	eylem
git-	3	eylem	bul-	3	eylem	benze-	3	eylem	otur-	3	eylem	otur-	3	eylem
gör-	3	eylem	çık-	3	eylem	bul-	3	eylem	gel-	2	eylem	gel-	2	eylem
iç-	2	eylem	git-	3	eylem	çık-	3	eylem	iç-	2	eylem	iç-	2	eylem
kal-	2	eylem	gör-	3	eylem	git-	3	eylem	kal-	2	eylem	kal-	2	eylem
alış-	2	eylem	iç-	2	eylem	gör-	3	eylem	başla-	2	eylem	benze-	2	eylem
bağır-	2	eylem	kal-	2	eylem	iç-	2	eylem	benze-	2	eylem	dinle-	2	eylem
bahset-	2	eylem	alış-	2	eylem	kal-	2	eylem	dinle-	2	eylem	iste-	2	eylem
bak-	2	eylem	bağır-	2	eylem	alış-	2	eylem	gör-	2	eylem	öğren-	2	eylem
başla-	2	eylem	bahset-	2	eylem	bağır-	2	eylem	öğren-	2	eylem	sor-	2	eylem
benze-	2	eylem	bak-	2	eylem	bahset-	2	eylem	söyle-	2	eylem	söyle-	2	eylem
dinle-	2	eylem	başla-	2	eylem	başla-	2	eylem	ye-	2	eylem	ye-	2	eylem
iste-	2	eylem	dinle-	2	eylem	dinle-	2	eylem	geç-	1	eylem	geç-	1	eylem
kurtul-	2	eylem	iste-	2	eylem	iste-	2	eylem	acık-	1	eylem	acık-	1	eylem
öğren-	2	eylem	kurtul-	2	eylem	kurtul-	2	eylem	al-	1	eylem	al-	1	eylem

Çizelge 55 Hoşgör Köftçisi öyküsündeki ilk 20 eylem listesi

Aşağıdaki tabloda “Hoşgör Köftçisi” öyküsündeki deyimler listelenmiştir.

Özgün Metin			B2			B1		
Sözcük	Sıklık	Türü	Sözcük	Sıklık	Türü	Sözcük	Sıklık	Türü
dört bir yan	1	deyim	kafa tut-	1	deyim	dört bir yan	1	deyim
icap et-	1	deyim	dört bir yan	1	deyim	kapıya dayan-	1	deyim
kafa tut-	1	deyim	kapıya dayan-	1	deyim	rahatsız ol-	1	deyim
kapıya dayan-	1	deyim	rahatsız ol-	1	deyim			
neye uğradığımı anlayama-	1	deyim						
rahatsız ol-	1	deyim						
Toplam deyim:	6		Toplam deyim:	4		Toplam deyim:	3	
Madde başı:	6		Madde başı:	4		Madde başı:	3	
A2			A1					
Sözcük	Sıklık	Türü	Sözcük	Sıklık	Türü			
kapıya dayan-	1	deyim	rahatsız et-	1	deyim			
rahatsız et-	1	deyim	rahatsız ol-	1	deyim			
rahatsız ol-	1	deyim						

Toplam deyim:	3	Toplam deyim:	2
Madde başı:	3	Madde başı:	2

Çizelge 56 Hoşgör Köftecisi öyküsündeki deyim listesi

“Hoşgör Köftecisi” öyküsünde özgün metinde toplam ve madde başı olarak 6 deyim kullanılmıştır, B2 metninde 4, B1ve A2 metninde 3, A1 metninde 2 toplam ve madde başı deyim bulunmaktadır.

Aşağıdaki tabloda “Hoşgör Köftecisi” öyküsündeki ikilemeler gösterilmiştir.

Özgün Metin			B2			B1		
Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü
sonra sonra	1	ikileme	tekrar tekrar	1	ikileme	tekrar tekrar	1	ikileme
tekrar tekrar	1	ikileme						
Toplam ikileme:	2		Toplam ikileme:	1		Toplam ikileme:	1	
Madde başı:	2		Madde başı:	1		Madde başı:	1	
A2			A1					
Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü			
tekrar tekrar	1	ikileme	tekrar tekrar	1	ikileme			
Toplam ikileme:	1		Toplam ikileme:	1				
Madde başı:	1		Madde başı:	1				

Çizelge 57 Hoşgör Köftecisi öyküsündeki ikileme listesi

“Hoşgör Köftecisi” öyküsünde özgün metinde toplam 2, madde başı 2 ikileme bulunmaktadır. Değiştirilmiş metinlerin tümünde toplam 1, madde başı 1 deyim bulunmaktadır.

“Hoşgör Köftecisi” öyküsünde atasözü bulunmamaktadır.

4.10.4. “İşsizlik” Öyküsünün Sözcük Sıklığı İncelemesi

Aşağıdaki tabloda “İşsizlik” öyküsündeki toplam sözcük sayıları ve madde başı sözcük sayıları verilmiştir.

	Toplam Sözcük Sayısı	Madde Başı Sözcük Sayısı
Özgün Metin	1125	534
B2	1123	519
B1	1128	512
A2	1057	467
A1	1012	450

Çizelge 58 İşsizlik öyküsünün sözcük sıklığı incelemesi

Aşağıdaki tabloda “İşsizlik” öyküsündeki ilk 50 sözcük listelenmiştir.

Özgün Metin			B2		B1		A2		A1					
Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü
bir	47	ad	bir	48	ad	bir	49	ad	bir	43	ad	bir	41	ad
ol-	35	eylem	ol-	39	eylem	ol-	38	eylem	ol-	30	eylem	ol-	27	eylem
de	30	ad	de	29	ad	de	29	ad	de	28	ad	de	27	ad
ile	19	ad	o	19	ad	o	18	ad	o	20	ad	o	20	ad
o	19	ad	ile	17	ad	de-	17	eylem	ile	16	ad	ile	15	ad
de-	15	eylem	de-	16	eylem	ile	16	ad	ben	14	ad	bu	13	ad
mi	15	ad	ne	15	ad	ne	15	ad	ama	13	ad	ben	13	ad
ne	15	ad	düşün-	14	eylem	düşün-	14	eylem	bu	13	ad	ama	12	ad
düşün-	14	eylem	mi	14	ad	mi	14	ad	de-	13	eylem	de-	12	eylem
petrol	11	ad	ben	12	ad	ben	12	ad	düşün-	13	eylem	lazım	12	ad
ben	11	ad	petrol	11	ad	petrol	11	ad	lazım	13	ad	ne	12	ad
bu	11	ad	bu	11	ad	bu	11	ad	ne	13	ad	petrol	11	ad
geç-	10	eylem	geç-	10	eylem	geç-	10	eylem	petrol	11	ad	düşün-	11	eylem
gel-	9	eylem	gel-	9	eylem	gel-	10	eylem	mi	11	ad	gel-	10	eylem
var	9	ad	iş	8	ad	iş	9	ad	gel-	10	eylem	yemek	10	ad
iş	8	ad	ama	8	ad	değil	9	ad	iş	9	ad	değil	9	ad
biraz	8	ad	biraz	8	ad	şiir	8	ad	biraz	9	ad	geç-	8	eylem
şiir	8	ad	değil	8	ad	ama	8	ad	değil	9	ad	iş	8	ad
kamp	7	ad	şey	8	ad	var	8	ad	yemek	9	ad	biraz	8	ad
çık-	7	eylem	şiir	8	ad	kamp	7	ad	geç-	8	eylem	mi	8	ad
ama	7	ad	var	8	ad	ad	7	ad	şey	8	ad	şey	8	ad
başka	7	ad	kamp	7	ad	başka	7	ad	kamp	7	ad	var	8	ad
bil-	7	eylem	ad	7	ad	biraz	7	ad	ad	7	ad	kamp	7	ad
değil	7	ad	başka	7	ad	ekmek	7	ad	şiir	7	ad	ad	7	ad
ekmek	7	ad	bil-	7	eylem	mesela	7	ad	başka	7	ad	şiir	7	ad
mesela	7	ad	ekmek	7	ad	şey	7	ad	bil-	7	eylem	başka	7	ad
sıra	7	ad	gibi	7	ad	yemek	7	ad	ekmek	7	ad	belki	7	ad
şey	7	ad	mesela	7	ad	levrek	6	ad	insan	7	ad	bil-	7	eylem
ad	6	ad	levrek	6	ad	başla-	6	eylem	sonra	7	ad	ekmek	7	ad
gibi	6	ad	levrek	6	ad	başla-	6	eylem	sonra	7	ad	insan	7	ad
koku	6	ad	ye-	6	eylem	bil-	6	eylem	var	7	ad	mesela	7	ad
levrek	6	ad	yer	6	ad	çık-	6	eylem	yer	7	ad	sonra	7	ad
ya	6	ad	çık-	6	eylem	gibi	6	ad	levrek	6	ad	yer	7	ad
yer	6	ad	koku	6	ad	koku	6	ad	başla-	6	eylem	levrek	6	ad
zeytinyağı	6	ad	ya	6	ad	sıra	6	ad	koku	6	ad	ve	6	ad
başla-	5	eylem	zeytinyağı	6	ad	ya	6	ad	iyi	5	ad	koku	6	ad
git-	5	eylem	yemek	5	ad	yer	6	ad	belki	5	ad	çok	5	ad
ihtimal	5	ad	başla-	5	eylem	zeytinyağı	6	ad	çık-	5	eylem	iyi	5	ad
insan	5	ad	git-	5	eylem	güzel	5	ad	git-	5	eylem	git-	5	eylem
otur-	5	eylem	insan	5	ad	git-	5	eylem	güzel	5	ad	güzel	5	ad
ye-	5	eylem	otur-	5	eylem	insan	5	ad	zaman	5	ad	yap-	5	eylem
yemek	5	ad	gün	4	ad	kendi	5	ad	zeytinyağı	5	ad	zaman	5	ad
oda	4	ad	kendi	4	ad	olabil-	5	eylem	çok	4	ad	zeytinyağı	5	ad
ön	4	ad	oda	4	ad	otur-	5	eylem	oda	4	ad	oda	4	ad
gün	4	ad	ön	4	ad	gün	4	ad	sev-	4	eylem	sev-	4	eylem
iç	4	ad	genç	4	ad	oda	4	ad	ve	4	ad	başla-	4	eylem
kadar	4	ad	iç	4	ad	ön	4	ad	iç	4	ad	iç	4	ad
karın	4	ad	ihtimal	4	ad	belki	4	ad	için	4	ad	için	4	ad
kendi	4	ad	kadar	4	ad	iç	4	ad	karın	4	ad	konuş-	4	eylem
kumar	4	ad	karın	4	ad	kadar	4	ad	konuş-	4	eylem	kötü	4	ad

Aşağıdaki tabloda “İşsizlik” öyküsündeki ilk 20 ad soylu sözcük listelenmiştir.

Özgün Metin	B2	B1	A2	A1
-------------	----	----	----	----

Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü
bir	47	ad	bir	48	ad	bir	49	ad	bir	43	ad	bir	41	ad
de	30	ad	de	29	ad	de	29	ad	de	28	ad	de	27	ad
ile	19	ad	o	19	ad	o	18	ad	o	20	ad	o	20	ad
o	19	ad	ile	17	ad	ile	16	ad	ile	16	ad	ile	15	ad
mi	15	ad	ne	15	ad	ne	15	ad	ben	14	ad	bu	13	ad
ne	15	ad	mi	14	ad	mi	14	ad	ama	13	ad	ben	13	ad
petrol	11	ad	ben	12	ad	ben	12	ad	bu	13	ad	ama	12	ad
ben	11	ad	petrol	11	ad	petrol	11	ad	lazım	13	ad	lazım	12	ad
bu	11	ad	bu	11	ad	bu	11	ad	ne	13	ad	ne	12	ad
var	9	ad	iş	8	ad	iş	9	ad	petrol	11	ad	petrol	11	ad
iş	8	ad	ama	8	ad	değil	9	ad	mi	11	ad	yemek	10	ad
biraz	8	ad	biraz	8	ad	şiir	8	ad	iş	9	ad	değil	9	ad
şiir	8	ad	değil	8	ad	ama	8	ad	biraz	9	ad	iş	8	ad
kamp	7	ad	şey	8	ad	var	8	ad	değil	9	ad	biraz	8	ad
ama	7	ad	şiir	8	ad	kamp	7	ad	yemek	9	ad	mi	8	ad
başka	7	ad	var	8	ad	ad	7	ad	şey	8	ad	şey	8	ad
değil	7	ad	kamp	7	ad	başka	7	ad	kamp	7	ad	var	8	ad
ekmek	7	ad	ad	7	ad	biraz	7	ad	ad	7	ad	kamp	7	ad
mesela	7	ad	başka	7	ad	ekmek	7	ad	şiir	7	ad	ad	7	ad
sıra	7	ad	ekmek	7	ad	mesela	7	ad	başka	7	ad	şiir	7	ad

Çizelge 60 İşsizlik öyküsündeki ilk 20 ad soylu sözcük listesi

Aşağıdaki tabloda “İşsizlik” adlı öyküdeki 20 eylem verilmiştir.

Özgün Metin			B2			B1			A2			A1		
Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü
ol-	35	eylem	ol-	39	eylem	ol-	38	eylem	ol-	30	eylem	ol-	27	eylem
de-	15	eylem	de-	16	eylem	de-	17	eylem	de-	13	eylem	de-	12	eylem
düşün-	14	eylem	düşün-	14	eylem	düşün-	14	eylem	düşün-	13	eylem	düşün-	11	eylem
geç-	10	eylem	geç-	10	eylem	geç-	10	eylem	gel-	10	eylem	gel-	10	eylem
gel-	9	eylem	gel-	9	eylem	gel-	10	eylem	geç-	8	eylem	geç-	8	eylem
çık-	7	eylem	bil-	7	eylem	ye-	6	eylem	bil-	7	eylem	bil-	7	eylem
bil-	7	eylem	ye-	6	eylem	başla-	6	eylem	başla-	6	eylem	git-	5	eylem
başla-	5	eylem	çık-	6	eylem	bil-	6	eylem	çık-	5	eylem	yap-	5	eylem
git-	5	eylem	başla-	5	eylem	çık-	6	eylem	git-	5	eylem	sev-	4	eylem
otur-	5	eylem	git-	5	eylem	git-	5	eylem	sev-	4	eylem	başla-	4	eylem
ye-	5	eylem	otur-	5	eylem	olabil-	5	eylem	konuş-	4	eylem	konuş-	4	eylem
olabil-	4	eylem	olabil-	4	eylem	otur-	5	eylem	yap-	4	eylem	ye-	3	eylem
söyle-	4	eylem	söyle-	4	eylem	konuş-	4	eylem	ye-	3	eylem	bul-	3	eylem
kal-	3	eylem	kal-	3	eylem	söyle-	4	eylem	gerek-	3	eylem	çık-	3	eylem
sev-	3	eylem	sev-	3	eylem	kal-	3	eylem	kok-	3	eylem	otur-	3	eylem
çıkart-	3	eylem	çıkart-	3	eylem	sev-	3	eylem	otur-	3	eylem	kal-	2	eylem
duy-	3	eylem	damlat-	3	eylem	çıkart-	3	eylem	bulabil-	3	eylem	tut-	2	eylem
iste-	3	eylem	duy-	3	eylem	damlat-	3	eylem	kal-	2	eylem	al-	2	eylem
kok-	3	eylem	iste-	3	eylem	duy-	3	eylem	al-	2	eylem	anla-	2	eylem
konuş-	3	eylem	kok-	3	eylem	iste-	3	eylem	anla-	2	eylem	anlat-	2	eylem

Çizelge 61 İşsizlik öyküsündeki ilk 20 eylem listesi

Aşağıdaki tabloda “İşsizlik” öyküsündeki deyimler listelenmiştir.

Özgün Metin			B2			B1		
Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü
gücü yet-	2	deyim	gücü yet-	2	deyim	gücü yet-	2	deyim
kabul et-	1	deyim	kabul et-	1	deyim	kabul et-	1	deyim
a kerata	1	deyim	yağlı kuyruk	1	deyim	yağlı kuyruk	1	deyim

allah aşkına	1	deyim	allah aşkına	1	deyim	allah aşkına	1	deyim
atıp tut-	1	deyim	atıp tut-	1	deyim	bereket versin	1	deyim
bereket versin	1	deyim	bereket versin	1	deyim	kim bilir	1	deyim
düşünceye dal-	1	deyim	cesaret et-	1	deyim	cesaret et-	1	deyim
elinden bir kaza çık-	1	deyim	dikkat çek-	1	deyim	dikkat çek-	1	deyim
gözünden düş-	1	deyim	düşünceye dal-	1	deyim	düşünceye dal-	1	deyim
icat et-	1	deyim	elinden bir kaza çık-	1	deyim	elinden bir kaza çık-	1	deyim
içini boşalt-	1	deyim	gözünden düş-	1	deyim	gözünden düş-	1	deyim
karşı gelebil-	1	deyim	icat et-	1	deyim	icat et-	1	deyim
kendini alama-	1	deyim	içini boşalt-	1	deyim	içini boşalt-	1	deyim
kendini dar at-	1	deyim	karşı gelebil-	1	deyim	karşı gelebil-	1	deyim
kendini tut-	1	deyim	kendini alama-	1	deyim	kendini alama-	1	deyim
kılıpıranga kızıl çengi	1	deyim	kendini tut-	1	deyim	kendini tut-	1	deyim
kulak misafiri ol-	1	deyim	kendini zor at-	1	deyim	kulak misafiri ol-	1	deyim
nazar-ı dikkati celbet-	1	deyim	kulak misafiri ol-	1	deyim	ne olursa olsun	1	deyim
ne çıkar	1	deyim	ne olursa olsun	1	deyim	söz aç-	1	deyim
ne olursa olsun	1	deyim	söz aç-	1	deyim	tatlıya bağla-	1	deyim
söz aç-	1	deyim	tatlıya bağla-	1	deyim	teklif et-	1	deyim
tatlıya bağla-	1	deyim	teklif et	1	deyim			
teklif et-	1	deyim						
Toplam deyim:	24		Toplam deyim:	23		Toplam deyim:	22	
Madde başı:	23		Madde başı:	22		Madde başı:	21	

A2			A1					
Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü
kabul et-	1	deyim	kabul et-	1	deyim			
allah aşkına	1	deyim	allah aşkına	1	deyim			
cesaret et-	1	deyim	dikkat çek-	1	deyim			
dikkat çek-	1	deyim	düşünceye dal-	1	deyim			
düşünceye dalmak	1	deyim	gözünden düş-	1	deyim			
gözünden düş-	1	deyim	gücü yet-	1	deyim			
gücü yet-	1	deyim	icat et-	1	deyim			
icat et-	1	deyim	içini boşalt-	1	deyim			
içini boşalt-	1	deyim	izin ver-	1	deyim			
izin ver-	1	deyim	karşı gelebil-	1	deyim			
karşı gelebil-	1	deyim	kendini tut	1	deyim			
kendini tut-	1	deyim	teklif et-	1	deyim			
kendini zor at-	1	deyim						
tatlıya bağla-	1	deyim						
teklif et-	1	deyim						
Toplam deyim:	15		Toplam deyim:	12				
Madde başı:	15		Madde başı:	12				

Çizelge 62 İşsizlik öyküsündeki deyim listesi

“İşsizlik” öyküsünde özgün metinde toplam 24, madde başı 23; B2 metninde toplam 23, madde başı 22; B1 metninde toplam 22, madde başı 21; A2 metninde toplam ve madde başı 15; A1 metninde toplam ve madde başı 12 deyim kullanılmıştır.

Aşağıdaki tabloda “İşsizlik” öyküsündeki ikilemeler gösterilmiştir.

Özgün Metin			B2			B1		
Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü
ara sıra	2	ikileme	ara sıra	2	ikileme	ara sıra	2	ikileme

çiğ çiğ	1	ikileme	çiğ çiğ	1	ikileme	çiğ çiğ	1	ikileme
doğru dürüst	1	ikileme	doğru dürüst	1	ikileme	doğru dürüst	1	ikileme
giyim kuşam	1	ikileme	giyim kuşam	1	ikileme	giyim kuşam	1	ikileme
ince ince	1	ikileme	ince ince	1	ikileme	ince ince	1	ikileme
kötü kötü	1	ikileme	kötü kötü	1	ikileme	kötü kötü	1	ikileme
para pul	1	ikileme	parasız pul	1	ikileme	parasız pul	1	ikileme
parasız pul	1	ikileme						
Toplam ikileme:	9		Toplam ikileme:	8		Toplam ikileme:	8	
Madde başı:	8		Madde başı:	7		Madde başı:	7	
A2			A1					
Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü			
ara sıra	2	ikileme	ara sıra	2	ikileme			
çiğ çiğ	1	ikileme	çiğ çiğ	1	ikileme			
doğru dürüst	1	ikileme	doğru dürüst	1	ikileme			
ince ince	1	ikileme	ince ince	1	ikileme			
kötü kötü	1	ikileme	kötü kötü	1	ikileme			
parasız pul	1	ikileme						
Toplam ikileme:	7		Toplam ikileme:	6				
Madde başı:	6		Madde başı:	5				

Çizelge 63 İşsizlik öyküsündeki ikileme listesi

“İşsizlik” öyküsünde özgün metinde 9, B2 ve B1 metninde 8, A2 metninde 7, A1 metninde 6 toplam ikileme bulunmaktadır. Özgün metinde 8, B2 ve B1 metninde 7, A2 metninde 6, A1 metninde ise 5 madde başı ikileme kullanılmıştır.

“İşsizlik” öyküsünde atasözü bulunmamaktadır.

4.10.5. “Kan” Öyküsünün Sözcük Sıklığı İncelemesi

Aşağıdaki tabloda “Kan” öyküsündeki toplam sözcük sayıları ve madde başı sözcük sayıları verilmiştir.

	Toplam Sözcük Sayısı	Madde Başı Sözcük Sayısı
Özgün Metin	941	441
B2	861	404
B1	855	403
A2	823	38
A1	783	364

Çizelge 64 Kan öyküsünün sözcük sıklığı incelemesi

Aşağıdaki tabloda “Kan” öyküsündeki ilk 50 sözcük listelenmiştir.

Özgün Metin			B2			B1			A2			A1		
Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü

bir	40	ad	bir	34	ad	bir	33	ad	bir	32	ad	bir	27	ad
de	28	ad	de	25	ad	de	25	ad	de	23	ad	de	23	ad
de-	19	eylem	de-	18	eylem	de-	18	eylem	ile	17	ad	de-	17	eylem
ile	17	ad	ile	17	eylem	ile	16	eylem	de-	17	eylem	ile	16	ad
o	15	ad	o	15	ad	gel-	16	eylem	o	14	ad	gel-	13	eylem
gel-	14	eylem	gel-	14	eylem	o	15	ad	gel-	13	eylem	o	13	ad
ol-	13	eylem	ol-	12	eylem	köy	11	ad	köy	11	ad	köy	11	ad
köy	12	ad	köy	11	ad	ol-	10	eylem	ben	10	ad	ben	10	ad
ben	11	ad	ben	10	ad	ben	10	ad	başla-	9	eylem	biz	9	ad
biz	11	ad	biz	10	ad	biz	10	ad	biz	9	ad	bu	9	ad
bu	10	ad	bu	10	ad	bu	10	ad	bu	9	ad	ses	9	ad
ses	9	ad	ses	9	ad	başla-	9	eylem	ses	9	ad	tüfek	7	ad
tüfek	8	ad	başla-	8	eylem	ses	9	ad	ol-	7	eylem	beş	7	ad
beş	7	ad	tüfek	7	ad	tüfek	7	ad	tüfek	7	ad	çok	7	ad
sonra	7	ad	beş	7	ad	beş	7	ad	beş	7	ad	köpek	7	ad
başla-	7	eylem	mi	7	ad	mi	7	ad	çık-	7	eylem	mi	7	ad
biraz	7	ad	düğün	6	ad	düğün	6	ad	mi	7	ad	düğün	6	ad
çık-	7	eylem	git-	6	eylem	git-	6	eylem	var	7	ad	ol-	6	eylem
geç-	7	eylem	klarnet	6	ad	çok	6	ad	düğün	6	ad	kişi	6	ad
köpek	7	ad	adam	6	ad	klarnet	6	ad	git-	6	eylem	klarnet	6	ad
mi	7	ad	ama	6	ad	adam	6	ad	çok	6	ad	adam	6	ad
düğün	6	ad	biraz	6	ad	ama	6	ad	klarnet	6	ad	ama	6	ad
git-	6	eylem	çok	6	ad	biraz	6	ad	adam	6	ad	biraz	6	ad
adam	6	ad	daha	6	ad	daha	6	ad	ama	6	ad	daha	6	ad
daha	6	ad	köpek	6	ad	köpek	6	ad	biraz	6	ad	var	6	ad
görün-	6	eylem	sonra	5	ad	var	6	ad	daha	6	ad	git-	5	eylem
ısıt-	6	eylem	cevap ver-	5	deyim	geç-	5	eylem	köpek	6	ad	geç-	5	eylem
al-	6	eylem	geç-	5	eylem	sonra	5	ad	geç-	5	eylem	bırak-	5	eylem
var	6	ad	ısıt-	5	eylem	cevap ver-	5	deyim	sonra	5	ad	cevap ver-	5	deyim
hep	5	ad	şey	5	ad	çık-	5	eylem	bırak-	5	eylem	kalk-	5	eylem
ama	5	ad	var	5	ad	şey	5	ad	cevap ver-	5	deyim	sonra	4	ad
cevap ver-	5	deyim	al-	5	eylem	al-	5	eylem	şey	5	ad	al-	4	eylem
çok	5	ad	çık-	5	eylem	kalk-	5	eylem	al-	5	eylem	bak-	4	eylem
güneş	5	ad	kalk-	5	eylem	bardak	4	ad	bardak	4	ad	bardak	4	ad
iç	5	ad	bardak	4	ad	bırak-	4	eylem	birdenbire	4	ad	birdenbire	4	ad
ince çalgı	5	ad	bırak-	4	eylem	birdenbire	4	ad	güneş	4	ad	güneş	4	ad
kalk-	5	eylem	birdenbire	4	ad	güneş	4	ad	hiçbir	4	ad	hiçbir	4	ad
şey	5	ad	gibi	4	ad	hiçbir	4	ad	iç	4	ad	iç	4	ad
açıl-	4	eylem	güneş	4	ad	iyice	4	ad	iyice	4	ad	iyice	4	ad
bardak	4	ad	hiçbir	4	ad	yine	4	ad	kalk-	4	eylem	nere	4	ad
bırak-	4	eylem	yine	4	ad	bakraç	3	ad	yine	4	ad	önce	4	ad
bil-	4	eylem	bakraç	3	ad	çifte	3	ad	nere	4	ad	şey	4	ad
bir aralık	4	ad	çifte	3	ad	dakika	3	ad	bakraç	3	ad	yine	4	ad
birdenbire	4	ad	dakika	3	ad	görün-	3	eylem	çifte	3	ad	bakraç	3	ad
çifte	4	ad	görün-	3	eylem	hep	3	ad	dakika	3	ad	çifte	3	ad
hiçbir	4	ad	hep	3	ad	iki	3	ad	hep	3	ad	dakika	3	ad
kan	4	ad	iki	3	ad	kişi	3	ad	iki	3	ad	hep	3	ad
ne	4	ad	kişi	3	ad	otur-	3	eylem	kişi	3	ad	iki	3	ad
av	3	ad	otur-	3	eylem	zurna	3	ad	otur-	3	eylem	otur-	3	eylem
arka	3	ad	zurna	3	ad	arka	3	ad	silah	3	ad	silah	3	ad

Çizelge 65 Kan öyküsündeki ilk 50 sözcük listesi

Aşağıdaki tabloda “Kan” öyküsündeki ilk 20 ad soylu sözcük listelenmiştir.

Özgün Metin			B2			B1			A2			A1		
Sözcük			Sözcük			Sözcük			Sözcük			Sözcük		
Sözcük	Sıklık	Türü	Sözcük	Sıklık	Türü	Sözcük	Sıklık	Türü	Sözcük	Sıklık	Türü	Sözcük	Sıklık	Türü
bir	40	ad	bir	34	ad	bir	33	ad	bir	32	ad	bir	27	ad
de	28	ad	de	25	ad	de	25	ad	de	23	ad	de	23	ad

ile	17	ad	o	15	ad	o	15	ad	ile	17	ad	ile	16	ad
o	15	ad	köy	11	ad	köy	11	ad	o	14	ad	o	13	ad
köy	12	ad	ben	10	ad	ben	10	ad	köy	11	ad	köy	11	ad
ben	11	ad	biz	10	ad	biz	10	ad	ben	10	ad	ben	10	ad
biz	11	ad	bu	10	ad	bu	10	ad	biz	9	ad	biz	9	ad
bu	10	ad	ses	9	ad	ses	9	ad	bu	9	ad	bu	9	ad
ses	9	ad	tüfek	7	ad	tüfek	7	ad	ses	9	ad	ses	9	ad
tüfek	8	ad	beş	7	ad	beş	7	ad	tüfek	7	ad	tüfek	7	ad
beş	7	ad	mi	7	ad	mi	7	ad	beş	7	ad	beş	7	ad
sonra	7	ad	düğün	6	ad	düğün	6	ad	mi	7	ad	çok	7	ad
biraz	7	ad	klarnet	6	ad	çok	6	ad	var	7	ad	köpek	7	ad
köpek	7	ad	adam	6	ad	klarnet	6	ad	düğün	6	ad	mi	7	ad
mi	7	ad	ama	6	ad	adam	6	ad	çok	6	ad	düğün	6	ad
düğün	6	ad	biraz	6	ad	ama	6	ad	klarnet	6	ad	kişi	6	ad
adam	6	ad	çok	6	ad	biraz	6	ad	adam	6	ad	klarnet	6	ad
daha	6	ad	daha	6	ad	daha	6	ad	ama	6	ad	adam	6	ad
var	6	ad	köpek	6	ad	köpek	6	ad	biraz	6	ad	ama	6	ad
hep	5	ad	sonra	5	ad	var	6	ad	daha	6	ad	biraz	6	ad

Aşağıdaki tabloda “Kan” adlı öyküdeki 20 eylem verilmiştir.

Çizelge 66 Kan öyküsündeki ilk 20 ad soylu sözcük listesi

Özgün Metin			B2			B1			A2			A1		
Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü
de-	19	eylem	de-	18	eylem	de-	18	eylem	de-	17	eylem	de-	17	eylem
gel-	14	eylem	ile	17	eylem	ile	16	eylem	gel-	13	eylem	gel-	13	eylem
ol-	13	eylem	gel-	14	eylem	gel-	16	eylem	başla-	9	eylem	ol-	6	eylem
başla-	7	eylem	ol-	12	eylem	ol-	10	eylem	ol-	7	eylem	git-	5	eylem
çık-	7	eylem	başla-	8	eylem	başla-	9	eylem	çık-	7	eylem	geç-	5	eylem
geç-	7	eylem	git-	6	eylem	git-	6	eylem	git-	6	eylem	bırak-	5	eylem
git-	6	eylem	geç-	5	eylem	geç-	5	eylem	geç-	5	eylem	kalk-	5	eylem
görün-	6	eylem	ısıt-	5	eylem	çık-	5	eylem	bırak-	5	eylem	al-	4	eylem
ısıt-	6	eylem	al-	5	eylem	al-	5	eylem	al-	5	eylem	bak-	4	eylem
al-	6	eylem	çık-	5	eylem	kalk-	5	eylem	kalk-	4	eylem	otur-	3	eylem
kalk-	5	eylem	kalk-	5	eylem	bırak-	4	eylem	otur-	3	eylem	anla-	3	eylem
açıl-	4	eylem	bırak-	4	eylem	görün-	3	eylem	bak-	3	eylem	bekle-	3	eylem
bırak-	4	eylem	görün-	3	eylem	otur-	3	eylem	bekle-	3	eylem	bil-	3	eylem
bil-	4	eylem	otur-	3	eylem	bak-	3	eylem	bil-	3	eylem	çık-	3	eylem
bak-	3	eylem	bak-	3	eylem	bekle-	3	eylem	dinle-	3	eylem	dön-	3	eylem
bekle-	3	eylem	bekle-	3	eylem	bil-	3	eylem	dön-	3	eylem	dur-	3	eylem
dinle-	3	eylem	bil-	3	eylem	dinle-	3	eylem	duy-	3	eylem	duy-	3	eylem
dön-	3	eylem	dinle-	3	eylem	dön-	3	eylem	görün-	3	eylem	gör-	3	eylem
dur-	3	eylem	dön-	3	eylem	dur-	3	eylem	söyle-	3	eylem	sor-	3	eylem
otur-	3	eylem	dur-	3	eylem	sor-	3	eylem	uzaklaş-	3	eylem	söyle-	3	eylem

Çizelge 67 Kan öyküsündeki ilk 20 eylem listesi

Aşağıdaki tabloda

“Kan”

öyküsündeki

deyimler

listelenmiştir.

Özgün Metin			B2			B1		
Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü

cevap ver-	5	deyim	cevap ver-	5	deyim	cevap ver-	5	deyim
devam et-	2	deyim	devam et-	2	deyim	vız gel-	1	deyim
yer ver-	2	deyim	vız gel-	1	deyim	acele et-	1	deyim
acele et-	1	deyim	acele et-	1	deyim	aklına es-	1	deyim
aklına es-	1	deyim	aklına es-	1	deyim	aslan gibi	1	deyim
arслан gibi	1	deyim	aslan gibi	1	deyim	belli et-	1	deyim
belli et-	1	deyim	belli et-	1	deyim	dans et-	1	deyim
geri dön-	1	deyim	dans et-	1	deyim	devam edil-	1	deyim
haber salın-	1	deyim	geri dön-	1	deyim	devam-et-	1	deyim
hoş gel-	1	deyim	hoş gel-	1	deyim	geri dön-	1	deyim
hoşuna git-	1	deyim	hoşuna git-	1	deyim	hoş gel-	1	deyim
iliklerine kadar işle-	1	deyim	iliklerine kadar işle-	1	deyim	hoşuna git-	1	deyim
laf çık-	1	deyim	laf çık-	1	deyim	içine işle-	1	deyim
merak et-	1	deyim	merak et-	1	deyim	laf çık-	1	deyim
meydana çıkarıl-	1	deyim	meydana çıkarıl-	1	deyim	merak et-	1	deyim
saygı et-	1	deyim	saygı göster-	1	deyim	meydana çıkarıl-	1	deyim
sökün et-	1	deyim	şafak sök-	1	deyim	saygı göster-	1	deyim
şafak sök-	1	deyim	ümidini kes-	1	deyim	şafak sök-	1	deyim
ümidini kes-	1	deyim	yer ver-	1	deyim	ümidini kes-	1	deyim
vız gel-	1	deyim	yok canım	1	deyim	yer ver-	1	deyim
yok canım	1	deyim	yol göster-	1	deyim	yok canım	1	deyim
yol göster-	1	deyim				yol göster-	1	deyim
yola düzül-	1	deyim						
Toplam deyim:	29		Toplam deyim:	26		Toplam deyim:	26	
Madde başı:	23		Madde başı:	21		Madde başı:	22	
A2			A1					

Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü
cevap ver-	5	deyim	cevap ver-	5	deyim
devam et-	2	deyim	devam et-	2	deyim
acele et-	1	deyim	acele et-	1	deyim
aslan gibi	1	deyim	aslan gibi	1	deyim
belli et-	1	deyim	belli et-	1	deyim
dans et-	1	deyim	dans et-	1	deyim
geri dön-	1	deyim	geri dön-	1	deyim
haber sal-	1	deyim	haber ver-	1	deyim
hoş gel-	1	deyim	hoş gel-	1	deyim
hoşuna git-	1	deyim	hoşuna git-	1	deyim
huzur ver-	1	deyim	huzur ver-	1	deyim
laf çık-	1	deyim	intikam al-	1	deyim
merak et-	1	deyim	laf çık-	1	deyim
meydana çık-	1	deyim	merak et-	1	deyim
saygı göster-	1	deyim	meydana çık-	1	deyim
ümidini kes-	1	deyim	saygı göster-	1	deyim
yer ver-	1	deyim	ümidini kes-	1	deyim
yok canım	1	deyim	yer ver-	1	deyim
yol göster-	1	deyim	yol göster-	1	deyim
Toplam deyim:	24		Toplam deyim:	24	
Madde başı:	19		Madde başı:	19	

Çizelge 68 Kan öyküsündeki deyim listesi

“Kan” öyküsünde özgün metinde toplam 29, B2 ve B1 metinlerinde 26, A2 ve A1 metinlerinde 24 toplam sözcük sayısı bulunmaktadır. Özgün metinde 23, B2 metninde 22, B1 metninde 21, A2 ve A1 metinlerinde 19 madde başı deyim bulunmaktadır.

Aşağıdaki tabloda “Kan” öyküsündeki ikilemeler gösterilmiştir.

Özgün Metin			B2			B1		
Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü
yavaş yavaş	3	ikileme	yavaş yavaş	3	ikileme	yavaş yavaş	3	ikileme
iyiden iyiye	2	ikileme	iyiden iyiye	2	ikileme	hafif hafif	1	ikileme
girintili çıkıntılı	1	ikileme	hafif hafif	1	ikileme	iyiden iyiye	1	ikileme
hafif hafif	1	ikileme	kah kah	1	ikileme	kah kah	1	ikileme
hem hem	1	ikileme	ne ne	1	ikileme	ne ne	1	ikileme
kah kah	1	ikileme	uzun uzun	1	ikileme	uzun uzun	1	ikileme
ne ne	1	ikileme	yarım yamalak	1	ikileme	yarım yamalak	1	ikileme
uzun uzun	1	ikileme	yeni yeni	1	ikileme	yeni yeni	1	ikileme
yarım yamalak	1	ikileme						
yeni yeni	1	ikileme						
Toplam ikileme:	13		Toplam ikileme:	11		Toplam ikileme:	10	
Madde başı:	10		Madde başı:	8		Madde başı:	8	
A2			A1					
Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü			
yavaş yavaş	3	ikileme	yavaş yavaş	3	ikileme			
hafif hafif	1	ikileme	hafif hafif	1	ikileme			
kah kah	1	ikileme	ne ne	1	ikileme			
ne ne	1	ikileme	uzun uzun	1	ikileme			
uzun uzun	1	ikileme	ya ya	1	ikileme			
ya ya	1	ikileme	yeni yeni	1	ikileme			
yeni yeni	1	ikileme						
Toplam ikileme:	9		Toplam ikileme:	8				
Madde başı:	7		Madde başı:	6				

Çizelge 69 Kan öyküsündeki ikileme listesi

“Kan” öyküsünde özgün metinde 13, B2 metninde 11, B1 metninde 10, A2 metninde 9, A1 metninde 8 toplam ikileme bulunmaktadır. Özgün metinde 10, B2 ve B1 metninde 8, A2 metninde 7, A1 metninde ise 6 madde başı ikileme kullanılmıştır.

“Kan” öyküsünde atasözü bulunmamaktadır.

4.10.6. “Öğleden Sonra” Öyküsünün Sözcük Sıklığı İncelemesi

Aşağıdaki tabloda “Öğleden Sonra” öyküsündeki toplam sözcük sayıları ve madde başı sözcük sayıları verilmiştir.

	Toplam Sözcük Sayısı	Madde Başı Sözcük Sayısı
Özgün Metin	1182	493
B2	1165	466
B1	1145	447
A2	1095	430

Çizelge 70 Öğleden Sonra öyküsünün sözcük sıklığı incelemesi

Aşağıdaki tabloda “Öğleden Sonra” öyküsündeki ilk 50 sözcük listelenmiştir.

Özgün Metin			B2			B1			A2			A1		
Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü
bir	58	ad	bir	58	ad	bir	57	ad	bir	55	ad	bir	57	ad
de	32	ad	de	32	ad	de	33	ad	de	29	ad	de	29	ad
de-	27	eylem	de-	26	eylem	ol-	23	eylem	o	24	ad	o	25	ad
ol-	25	eylem	ol-	25	eylem	de-	23	eylem	bu	23	ad	bu	23	ad
bu	22	ad	bu	22	ad	balık	21	ad	de-	23	eylem	de-	23	eylem
o	21	ad	o	19	ad	bu	21	ad	balık	21	ad	balık	21	ad
balık	16	ad	balık	17	ad	o	21	ad	kız	15	ad	kız	15	ad
ben	16	ad	ben	16	ad	ben	16	ad	ben	15	ad	var	15	ad
kız	15	ad	kız	15	ad	kız	15	ad	ol-	14	eylem	ve	15	ad
ile	15	ad	mi	14	ad	ile	14	ad	var	14	ad	ben	14	ad
mi	14	ad	ile	13	ad	biz	12	ad	mi	13	ad	insan	12	ad
biz	12	ad	biz	12	ad	ne	12	ad	ile	12	ad	mi	12	ad
var	11	ad	ne	12	ad	var	12	ad	insan	12	ad	sonra	12	ad
ne	11	ad	ki	11	ad	insan	11	ad	biz	11	ad	biz	11	ad
iç	10	ad	var	11	ad	mi	11	ad	sonra	11	ad	güzel	11	ad
kadar	10	ad	iç	10	ad	gel-	10	eylem	iç	10	ad	ile	11	ad
ki	10	ad	insan	10	ad	iç	10	ad	ama	9	ad	kayık	10	ad
sonra	10	ad	kadar	10	ad	ki	10	ad	ki	9	ad	ol-	10	eylem
ama	9	ad	sonra	10	ad	sonra	10	ad	ne	9	ad	iç	10	ad
insan	9	ad	ama	9	ad	ama	9	ad	gel-	9	eylem	kambur	8	ad
kendi	9	ad	kendi	9	ad	kendi	9	ad	kambur	8	ad	ama	8	ad
güzel	8	ad	doğru	8	ad	zaman	9	ad	güzel	8	ad	gel-	8	eylem
kambur	8	ad	gel-	8	eylem	kambur	8	ad	kadın	8	ad	kadın	8	ad
doğru	7	ad	kambur	8	ad	güzel	8	ad	kendi	8	ad	ki	8	ad
ara	7	ad	güzel	8	ad	kadar	8	ad	zaman	8	ad	ne	8	ad
kenar	7	ad	ara	7	ad	başka	7	ad	bak-	7	eylem	başka	7	ad
sev-	7	eylem	baş	7	ad	kadın	7	ad	ve	7	ad	çok	7	ad
şu	7	ad	başka	7	ad	sev-	7	eylem	kadar	7	ad	kendi	7	ad
baş	7	ad	kadın	7	ad	şu	7	ad	sev-	7	eylem	şey	7	ad
gör-	7	eylem	sev-	7	eylem	doğru	6	ad	şey	7	ad	şu	7	ad
bil-	6	eylem	şu	7	ad	ara	6	ad	şu	7	ad	sev-	7	eylem
felek	6	ad	şey	6	ad	felek	6	ad	doğru	6	ad	doğru	6	ad
gel-	6	eylem	felek	6	ad	baş	6	ad	ara	6	ad	ara	6	ad
git-	6	eylem	bil-	6	eylem	bil-	6	eylem	felek	6	ad	kıyı	6	ad
kadın	6	ad	git-	6	eylem	git-	6	eylem	için	6	ad	belki	6	ad
pahaya														
çık-	6	deyim	kenar	6	ad	hal	6	ad	baş	6	ad	deniz	6	ad
şey	6	ad	vapur	6	ad	kenar	6	ad	başka	6	ad	için	6	ad
vapur	6	ad	zam											
hal	6	ad	gel-	6	deyim	şey	6	ad	belki	6	ad	kadar	6	ad
geç-	5	eylem	zaman	6	ad	deniz	5	ad	bil-	6	eylem	zam		
adam	5	ad	deniz	5	ad	geç-	5	eylem	gör-	6	eylem	gel-	6	deyim
			geç-	5	eylem	için	5	ad	hal	6	ad	zaman	6	ad
balıkçı	5	ad	kayık	5	ad				balıkçı	5	ad	balıkçı	5	ad
başka	5	ad	yer	5	ad	kayık	5	ad	zam			değil	5	ad
çavalye	5	ad	balıkçı	5	ad	yer	5	ad	gel-	6	deyim	deniz	5	ad
deniz	5	ad	belki	5	ad	al-	5	eylem	deniz	5	ad	düşün-	5	eylem
						balıkçı	5	ad	kayık	5	ad	git-	5	eylem
									balıkçı	5	ad	gör-	5	eylem

iş 5 ad	gör- 5 eylem	belki 5 ad	başla- 5 eylem	kötü gözle bak- 5 deyim
karşı 5 ad	hal 5 ad	gör- 5 eylem	kenar 5 ad	sepet 5 ad
kayık 5 ad	karşı 5 ad	karşı 5 ad	sepet 5 ad	söz 5 ad
kötü gözle bak- 5 deyim	kötü gözle bak- 5 deyim	kötü gözle bak- 5 deyim	yer 5 ad	tepe 5 ad
sırt 5 ad	sepet 5 ad	sepet 5 ad	gün 4 ad	hal 5 ad

Çizelge 71 Öğleden Sonra öyküsündeki ilk 50 sözcük listesi

Aşağıdaki tabloda “Öğleden Sonra” öyküsündeki ilk 20 ad soylu sözcük listelenmiştir.

Özgün Metin			B2			B1			A2			A1		
Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü
bir	58	ad	bir	58	ad	bir	57	ad	bir	55	ad	bir	57	ad
de	32	ad	de	32	ad	de	33	ad	de	29	ad	de	29	ad
bu	22	ad	bu	22	ad	balık	21	ad	o	24	ad	o	25	ad
o	21	ad	o	19	ad	bu	21	ad	bu	23	ad	bu	23	ad
balık	16	ad	balık	17	ad	o	21	ad	balık	21	ad	balık	21	ad
ben	16	ad	ben	16	ad	ben	16	ad	kız	15	ad	kız	15	ad
kız	15	ad	kız	15	ad	kız	15	ad	ben	15	ad	var	15	ad
ile	15	ad	mi	14	ad	ile	14	ad	var	14	ad	ve	15	ad
mi	14	ad	ile	13	ad	biz	12	ad	mi	13	ad	ben	14	ad
biz	12	ad	biz	12	ad	ne	12	ad	ile	12	ad	insan	12	ad
var	11	ad	ne	12	ad	var	12	ad	insan	12	ad	mi	12	ad
ne	11	ad	ki	11	ad	insan	11	ad	biz	11	ad	sonra	12	ad
iç	10	ad	var	11	ad	mi	11	ad	sonra	11	ad	biz	11	ad
kadar	10	ad	iç	10	ad	iç	10	ad	iç	10	ad	güzel	11	ad
ki	10	ad	insan	10	ad	ki	10	ad	ama	9	ad	ile	11	ad
sonra	10	ad	kadar	10	ad	sonra	10	ad	ki	9	ad	kayık	10	ad
ama	9	ad	sonra	10	ad	ama	9	ad	ne	9	ad	iç	10	ad
insan	9	ad	ama	9	ad	kendi	9	ad	kambur	8	ad	kambur	8	ad
kendi	9	ad	kendi	9	ad	zaman	9	ad	güzel	8	ad	ama	8	ad
güzel	8	ad	doğru	8	ad	kambur	8	ad	kadın	8	ad	kadın	8	ad

Çizelge 72 Öğleden Sonra öyküsündeki ilk 20 ad soylu sözcük listesi

Aşağıdaki tabloda “Öğleden Sonra” adlı öyküdeki 20 eylem verilmiştir.

Özgün Metin			B2			B1			A2			A1		
Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü
de-	27	eylem	de-	26	eylem	ol-	23	eylem	de-	23	eylem	de-	23	eylem
ol-	25	eylem	ol-	25	eylem	de-	23	eylem	ol-	14	eylem	ol-	10	eylem
sev-	7	eylem	gel-	8	eylem	gel-	10	eylem	gel-	9	eylem	gel-	8	eylem
gör-	7	eylem	sev-	7	eylem	sev-	7	eylem	bak-	7	eylem	sev-	7	eylem
bil-	6	eylem	bil-	6	eylem	bil-	6	eylem	sev-	7	eylem	düşün-	5	eylem
gel-	6	eylem	git-	6	eylem	git-	6	eylem	bil-	6	eylem	git-	5	eylem
git-	6	eylem	geç-	5	eylem	geç-	5	eylem	gör-	6	eylem	gör-	5	eylem
geç-	5	eylem	gör-	5	eylem	al-	5	eylem	başla-	5	eylem	bak-	4	eylem
bak-	4	eylem	bak-	4	eylem	gör-	5	eylem	geç-	4	eylem	al-	4	eylem
başla-	4	eylem	başla-	4	eylem	bak-	4	eylem	al-	4	eylem	bil-	4	eylem
çalış-	4	eylem	çalış-	4	eylem	başla-	4	eylem	dön-	4	eylem	dön-	4	eylem
dön-	4	eylem	dön-	4	eylem	dön-	4	eylem	düşün-	4	eylem	anla-	3	eylem
çık-	3	eylem	al-	3	eylem	düşün-	4	eylem	git-	4	eylem	kızart-	3	eylem
düşün-	3	eylem	düşün-	3	eylem	söyle-	4	eylem	kızart-	3	eylem	konuş-	3	eylem

kalk-	3	eylem	kalk-	3	eylem	çalış-	4	eylem	konuş-	3	eylem	geç-	2	eylem
konuş-	3	eylem	konuş-	3	eylem	çarp-	3	eylem	ak-	2	eylem	yap-	2	eylem
söyle-	3	eylem	söyle-	3	eylem	kalk-	3	eylem	anlayabil-	2	eylem	ak-	2	eylem
ak-	2	eylem	yap-	3	eylem	konuş-	3	eylem	bas-	2	eylem	birak-	2	eylem
alıver-	2	eylem	ak-	2	eylem	yap-	3	eylem	bat-	2	eylem	bul-	2	eylem
bas-	2	eylem	alıver-	2	eylem	ak-	2	eylem	birak-	2	eylem	dağıt-	2	eylem

Çizelge 73 Öğleden Sonra öyküsündeki ilk 20 eylem listesi

Aşağıdaki tabloda “Öğleden Sonra” öyküsündeki deyimler listelenmiştir.

Özgün Metin			B2			B1		
Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü
pahaya çık-	6	deyim	zam gel-	6	deyim	kötü gözle bak-	5	deyim
kötü gözle bak-	5	deyim	kötü gözle bak-	5	deyim	zam gel-	5	deyim
allahından bulsun	1	deyim	allak bullak et-	1	deyim	allak bullak etmek	2	deyim
bereket versin	1	deyim	imanı gevre-	1	deyim	aşık ol-	1	deyim
cevap ver-	1	deyim	allah bereket versin	1	deyim	allah bereket versin	1	deyim
çekip git-	1	deyim	allahından bulsun	1	deyim	allahından bulsun	1	deyim
çekiver kuyruğunu	1	deyim	cevap ver-	1	deyim	cevap ver-	1	deyim
devam et-	1	deyim	çekip git-	1	deyim	çekip git-	1	deyim
dikkat et-	1	deyim	devam et-	1	deyim	devam et-	1	deyim
dinim hakkı için	1	deyim	dikkat et-	1	deyim	dikkat et-	1	deyim
elinden gel-	1	deyim	elinden gel	1	deyim	elinden gel-	1	deyim
elle tutulur	1	deyim	geçinip git-	1	deyim	geçinip git-	1	deyim
geçinip git-	1	deyim	geri dön-	1	deyim	geri dön-	1	deyim
geri dön-	1	deyim	gözünü al-	1	deyim	gözünü al-	1	deyim
gözünü al-	1	deyim	hoşuna git-	1	deyim	hoşuna git-	1	deyim
hoşuna git-	1	deyim	işe karış-	1	deyim	iş karış-	1	deyim
imanı gevre-	1	deyim	işe yara-	1	deyim	işe yara-	1	deyim
lafını et-	1	deyim	lafını et-	1	deyim	meydana getiril-	1	deyim
meydana getiril-	1	deyim	meydana getiril-	1	deyim	ortalığı birbirine kat-	1	deyim
ortalığı birbirine kat-	1	deyim	ortalığı birbirine kat-	1	deyim	söze karış-	1	deyim
soluğu burada al-	1	deyim	söze karış-	1	deyim	yakınlık duy-	1	deyim
söze karış-	1	deyim	şöyle dursun	1	deyim	yalan söyle-	1	deyim
su götürür tarafı yok(olma-)	1	deyim	yakınlık duy-	1	deyim	zam geldi	1	deyim
şöyle dursun	1	deyim	yalan söyle-	1	deyim			
yakınlık duy-	1	deyim						
yalan söyle-	1	deyim						
hallihamur ol-	1	deyim						
Toplam deyim:	36		Toplam deyim:	33		Toplam deyim:	32	
Madde başı:	27		Madde başı:	24		Madde başı:	23	
A2			A1					
Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü			
zam gel-	6	deyim	zam gel-	6	deyim			
kötü gözle bak-	3	deyim	kötü gözle bak-	5	deyim			
aşık ol-	1	deyim	aşık ol-	1	deyim			
allahından bulsun	1	deyim	allah bereket versin	1	deyim			
cevap ver-	1	deyim	allahından bulsun	1	deyim			
çekip git-	1	deyim	cevap ver-	1	deyim			
devam et-	1	deyim	devam et-	1	deyim			
dikkat et-	1	deyim	dikkat et-	1	deyim			
elinden gel-	1	deyim	elinden gel-	1	deyim			
geçinip git-	1	deyim	geri dön-	1	deyim			
geri dön-	1	deyim	gözünü al-	1	deyim			
gözünü al-	1	deyim	hareket et-	1	deyim			
hareket et-	1	deyim	hoşuna git-	1	deyim			

hoşuna git-	1	deyim	işe karış-	1	deyim	
iş karış-	1	deyim	işe yara-	1	deyim	
işe yara-	1	deyim	söze karış-	1	deyim	
meydana gel-	1	deyim				
sarhoş ol-	1	deyim				
sebepl ol-	1	deyim				
söze karış-	1	deyim				
Toplam deyim:	27		Toplam deyim:	25		
Madde başı:	20		Madde başı:	16		

Çizelge 74 Öğleden Sonra öyküsündeki deyim listesi

“Öğleden Sonra” öyküsünde özgün metinde toplam 36, B2 metninde 33 B1 metninde 32, A2 metninde 27, A1 metninde 25 toplam deyim bulunmaktadır. Özgün metinde 27, B2 metninde 24, B1 metninde 23, A2 metninde 20, A1 metninde 16 madde başı deyim bulunmaktadır.

Aşağıdaki tabloda “Öğleden Sonra” öyküsündeki ikilemeler gösterilmiştir.

Özgün Metin			B2			B1		
Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü
diri diri	2	ikileme	diri diri	2	ikileme	canlı canlı	2	ikileme
ne ne	2	ikileme	pırıl pırıl	2	ikileme	pırıl pırıl	2	ikileme
pırıl pırıl	2	ikileme	yavaş yavaş	2	ikileme	yavaş yavaş	2	ikileme
yavaş yavaş	2	ikileme	allah allah	1	ikileme	allah allah	1	ikileme
allah allah	1	ikileme	ara sıra	1	ikileme	ara sıra	1	ikileme
allak bullak et-	1	ikileme	ne ne	1	ikileme	çeşit çeşit	1	ikileme
ara sıra	1	ikileme	rahat rahat	1	ikileme	ne ne	1	ikileme
rahat rahat	1	ikileme	renk renk	1	ikileme	renk renk	1	ikileme
renk renk	1	ikileme	sık sık	1	ikileme	sık sık	1	ikileme
sık sık	1	ikileme	tekerlek tekerlek	1	ikileme	türlü türlü	1	ikileme
tekerlek tekerlek	1	ikileme	türlü türlü	1	ikileme	yan yan	1	ikileme
türlü türlü	1	ikileme	yan yan	1	ikileme	yuvarlak yuvarlak	1	ikileme
yan yan	1	ikileme	zaman zaman	1	ikileme	zaman zaman	1	ikileme
zaman zaman	1	ikileme						
Toplam ikileme:	18		Toplam ikileme:	16		Toplam ikileme:	16	
Madde başı:	14		Madde başı:	13		Madde başı:	13	
A2			A1					
Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü	Sözcük	Sıklık	Sözcük Türü			
canlı canlı	2	ikileme	canlı canlı	2	ikileme			
pırıl pırıl	2	ikileme	pırıl pırıl	2	ikileme			
yavaş yavaş	2	ikileme	yavaş yavaş	2	ikileme			
allah allah	1	ikileme	allah allah	1	ikileme			
allah bereket versin	1	ikileme	ara sıra	1	ikileme			
ara sıra	1	ikileme	çeşit çeşit	1	ikileme			
çeşit çeşit	1	ikileme	renk renk	1	ikileme			
ne ne	1	ikileme	sık sık	1	ikileme			
renk renk	1	ikileme	türlü türlü	1	ikileme			
sık sık	1	ikileme	yuvarlak yuvarlak	1	ikileme			
türlü türlü	1	ikileme						
yuvarlak yuvarlak	1	ikileme						
zaman zaman	1	ikileme						

Toplam ikileme: 16	Toplam ikileme: 13	
Madde başı: 13	Madde başı: 10	

Çizelge 75 Öğleden Sonra öyküsündeki ikileme listesi

“Öğleden Sonra” öyküsünde özgün metinde 18; B2, B1 ve A2 metinlerinde 16; A1 metninde 13 toplam ikileme bulunmaktadır. Özgün metinde 14; B2, B1 ve A2 metinlerinde 13; A1 metninde ise 10 madde başı ikileme kullanılmıştır.

“Öğleden Sonra” öyküsünde atasözü bulunmamaktadır.

4.11. ÖYKÜLERİN DEĞİŞTİRİLMİŞ BİÇİMLERİNİN UYGUNLUĞUNA DAİR UZMAN GÖRÜŞLERİ

Orhan Veli Kanık’ın “Hoşgör Köftecisi” adlı öykü kitabının değiştirme işlemlerinin ardından okunabilirlik ve sözcük sıklığı çalışmaları yapılmıştır. Değiştirilen metinlerin niceliksel özelliklerinin yanında niteliksel olarak değerlendirilebilmesi adına Ankara Üniversitesi TÖMER’de Türkçeyi yabancı dil olarak öğreten 10 uzmanın değiştirim işlemleri ile ilgili görüşlerini alabilmek için beşli Likert tipinde 7 soruluk bir sormaca hazırlanmıştır. Değiştirim işlemine dair ekleyebilecekleri katkı ya da eleştiriler için sormacanın yedinci sorusu açık uçlu olarak hazırlanmıştır. Sormaca, Google Forms’ta hazırlandıktan sonra değerlendirme yapacak uzmanlara internet üzerinden çevrimiçi olarak sunulmuştur. Uzmanlardan her düzey için hem özgün metni hem de değiştirilmiş olan düzeydeki metinleri okumaları ve hemen ardından o düzeye ait soruları cevaplamaları istenmiştir. Gerek uzunluğu gerekse de söz varlığı açısından tüm evreni yansıtabileceği düşünülen “İşsizlik” öyküsü model olarak seçilmiştir.

Araştırma grubundaki katılımcıların 6’sı 30-39 yaş aralığında, 3’ü 40-49 yaş aralığında ve 1’i 20-29 yaş aralığında bireylerden oluşmaktadır. Katılımcılardan 8’i kadın, 2’si erkektir; 6’sı lisans, 4’ü de yüksek lisans mezunudur. Sormacaya katılan uzmanların yabancılarla Türkçe öğretimi alanındaki tecrübeleri ise şu şekildedir: 4’ü 10-14 yıl, 3’ü 15-19 yıl, 2’si 5-9 yıl ve 1’i 20-24 yıl.

Aşağıdaki tabloda katılımcıların sorulara verdiği cevaplar yer almaktadır.

Sorular	Düzeyley	1 (kesinlikle yetersiz)	2 (yetersiz)	3 (kısmen yeterli)	4 (yeterli)	5 (kesinlikle yeterli)
1. Özgün metnin konu bütünlüğünün korunması konusunda ne düşünüyorsunuz?	B2				1	9
	B1				1	9
	A2				1	9
	A1				1	9
2. Okuduğunuz metni söz varlığı açısından değerlendirdiğinizde hedef düzey için yeterliliği konusunda ne düşünüyorsunuz?	B2				1	9
	B1				1	9
	A2				3	7
	A1				3	7
3. Okuduğunuz metni dil bilgisi yapıları açısından değerlendirdiğinizde hedef düzey için uygunluğu konusunda ne düşünüyorsunuz?	B2				2	8
	B1					10
	A2				3	7
	A1			1	1	8
4. Metnin sonunda hazırlanmış olan sözlükçe kısmının öğrencilerin gereksinimlerini karşılayıp karşılamaması konusunda ne düşünüyorsunuz?	B2				1	9
	B1				4	6
	A2				4	6
	A1				4	6
5. Hedef düzey için sadeleştirilen metinlerin sınıf içi etkinliklerde kullanılabilmesi konusunda ne düşünüyorsunuz?	B2				2	8
	B1				4	6
	A2				3	7
	A1			1	2	7
6. Metnin sonunda hazırlanmış olan doğru-yanlış sorularının metnin anlaşılabilmesine katkısı konusunda ne düşünüyorsunuz?	B2				1	9
	B1			1	4	5
	A2			1	4	5
	A1			1	2	7

Çizelge 76 Uzman görüşü cevapları

Tabloda beşli Likert ölçeğindeki cevapları işaretleyen uzman sayıları verilmiştir. Tablo genel olarak incelendiğinde hiçbir katılımcının değiştirilen metinleri “yetersiz” ya da “kesinlikle yetersiz” olarak görmediği anlaşılmaktadır. Birinci soruda tüm düzeyler için katılım sağlayan 10 uzmandan 9’u “kesinlikle yeterli”, 1’i “yeterli”

olarak cevapladığı görünmektedir. Değiştirilen metinlerin konu bütünlüğünün sağlanmasında ve metne müdahale edilmemesi konusunda başarılı olduğu söylenebilir.

İkinci soruda B2 ve B1 düzeylerinde 9 kişinin “kesinlikle yeterli”, 1 kişinin “yeterli” seçeneklerini işaretlediği; A2 ve A1 düzeylerinde ise 7 kişinin “kesinlikle yeterli”, 3 kişinin “yeterli” seçeneklerini işaretlediği görülmektedir. Bu durumda değiştirilen metinlerin tüm düzeylerde söz varlığı açısından düzeylere uygun sadeleştirildiği söylenebilir.

Üçüncü soruda değiştirilen metinlerdeki dilbilgisi yapılarının hedef düzeyler için uygunluğunun ölçülmesi amaçlanmıştır. Söz konusu soruda B2 düzeyi için 8 kişi “kesinlikle yeterli”, 2 kişi “yeterli”; B1 düzeyi için 10 kişi “kesinlikle yeterli”; A2 düzeyi için 7 kişi “kesinlikle yeterli”, 3 kişi “yeterli”; A1 düzeyi için 8 kişi “kesinlikle yeterli”, 1 kişi “yeterli”, 1 kişi ise “kısmen yeterli” seçeneklerini işaretlemiştir. Verilen cevaplar doğrultusunda dilbilgisi yapılarının hedef düzeyler için genel anlamda uygun ve öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılayacak düzeyde olduğu söylenebilir.

Dördüncü soruda katılımcılar B2 düzeyinde 9 “yeterli”, 1 “yeterli” seçeneğini işaretlemiştir; diğer düzeylerde ise 6 kişi “kesinlikle yeterli”, 4 kişi “yeterli” seçeneğini işaretlemiştir. Değiştirilen metinlerin sonunda metinlerin öğrenciler tarafından daha kolay anlaşılabilir olmasını sağlamak amacıyla hazırlanan “Sözlükçe” kısmının öğrencilerin ihtiyaçlarını genel olarak karşılayabileceği söylenebilir. B2 dışındaki düzeyler için “Sözlükçe” kısmının gözden geçirilmesinde fayda görüldüğü sonucu çıkarılabilir.

Beşinci soruda değiştirilen metinlerin sınıf içi etkinliklerde kullanılabilirliği ölçülmeye çalışılmıştır. Katılımcıların bu soruya verdikleri cevaplar şu şekildedir: B2 düzeyinde 8 kişi “kesinlikle yeterli”, 2 kişi “yeterli”; B1 düzeyinde 6 kişi “kesinlikle yeterli”, 4 kişi “yeterli”; A2 düzeyinde 7 kişi “kesinlikle yeterli”, 3 kişi “yeterli”; A1 düzeyinde 7 kişi “kesinlikle yeterli”, 2 kişi “yeterli” ve 1 kişi de “kısmen yeterli”. Beşinci soruya verilen cevaplar incelendiğinde değiştirilen metinlerin sınıf içi etkinliklerde öğreticilere ve öğrencilere ek bir materyal olması konusunda uzmanlar tarafından genel olarak başarılı bulunmuştur.

Altıncı soruya verilen cevaplar şu şekildedir: B2 düzeyinde 9 kişi “kesinlikle yeterli”, 1 kişi “yeterli”; B1 ve A2 düzeylerinde 5 kişi “kesinlikle yeterli”, 4 kişi “yeterli”, 1 kişi “kısmen yeterli”; A1 düzeyinde 7 kişi “kesinlikle yeterli”, 2 kişi “yeterli”, 1 kişi “kısmen yeterli”. Altıncı soru, değiştirilen metinlerin sonunda metinlerin sınıf içi etkinliklerde daha kullanılabilir olması amaçlanarak hazırlanan doğru-yanlış sorularının genel olarak amaca uygun olduğunu fakat tekrar gözden geçirilmesi ve çeşitlendirilmesi sonucu çıkarılabilir.

Sormacanın yedinci maddesi, katılımcıların ekleyebilecekleri katkı ya da eleştiriler için açık uçlu olarak sunulmuştur. Yedinci madde şu şekildedir: “Yukarıdaki soruların dışında eklemek istediğiniz düşüncelerinizi aşağıdaki bölüme yazabilirsiniz.” Söz konusu madde için uzmanların verdikleri cevaplar aşağıdaki gibidir.

B2 düzeyinde cevaplayan 2 kişinin cevapları şu şekildedir:

- “Özellikle Türk Edebiyatı’nın önemli yazarlarının yabancılara kazandırılması açısından sadeleştirmenin son derece önemli olduğunu ve örneklerin çoğaltılması gerektiğini düşünüyorum.”
- “Metin seviye için oldukça uygun.”

B1 düzeyinde cevaplayan 2 kişinin cevapları şu şekildedir:

- “Güzel bir çalışma.”
- “Metin bu haliyle B1 için oldukça uygun. Sözlükçe kısmına deyimler de eklense daha iyi olabilir. Soruların artırılması ve çeşitlendirilmesi gerektiğini düşünüyorum.”

A2 düzeyinde cevaplayan 2 kişinin cevapları şu şekildedir:

- “Özellikle “Sözlükçe” bölümünün son derece kullanışlı ve faydalı olduğunu belirtmek isterim.”
- “Metnin A2 için uygun olduğunu düşünüyorum. Metin sonundaki soruların sayısı ve çeşitliliği artırılabilir.”

A1 düzeyinde cevaplayan 4 kişinin cevapları şu şekildedir:

- “Güzel ve yeterli bir çalışma ve alandaki eksikliği giderici, teşekkürler.”
- “Metnin seslendirilmesi yapılırsa daha faydalı olabileceğini düşünüyorum.”
- “Metin düzeye göre sadeleştirilmiş olsa bile içerik ve kelimelerin düzeyin üstünde olduğunu düşünüyorum. Metin sonundaki soruların artırılmasının ve çeşitlendirilmesinin faydalı olacağı kanaatindeyim.”
- “Metin sadeleştirme hedefe, düzeye uygun yapılmış.”

Genel olarak tüm sonuçlar değerlendirildiğinde, değiştirilmiş metinlerin hedef düzeyler için uygunluğu uzmanlar tarafından olumlu değerlendirilmiştir. Kısmen olumsuz değerlendirilen konular arasında metin sonlarındaki doğru-yanlış sorularının çeşitliliğinin artırılması gerektiği vardır. Olumsuz değerlendirmeler özellik A1 düzeyi ile ilgilidir. A1 düzeyinde sadeleştirme işleminin zorluğu, öğrencilerin bildiği söz varlığı ve dilbilgisi yapılarının metne müdahale etmeden değiştirim işlemine çok fazla olanak tanınamasından kaynaklanmaktadır. Uzmanlar tarafından metin sonlarındaki doğru-yanlış sorularının çeşitliliğinin artırılması tavsiyesi metinlerin anlaşılabilirliğine olumlu katkı yapacağından olumlu görülmektedir.

Metin değiştirim işlemi, metinlerin öğrenciler tarafından daha anlaşılabilir ve daha okunabilir olması açısından sözlükçe ve doğru-yanlış soruları hazırlanmış daha sonrasında metinlerin değerlendirilmesinin yapılabilmesi için okunabilirlik hesaplamaları ile birlikte söz varlığının tespit edilebilmesi ve daha özel hedefler için analizinin yapılabilmesi için sözcük sıklığı alınmıştır. Okunabilirlik hesaplamalarında kullanılan formüller ana dili öğretimi için geliştirilen yöntemler olsa da öğretmenler ve Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler için fikir vermesi amaçlanmıştır.

SONUÇ

Dil öğrenimi, birçok açıdan karmaşık ve birden fazla becerinin eş güdüm içerisinde çalışması gereken bir yapıdır. Her becerinin bir diğerini etkilediği ve hiçbir becerinin öncelenemeyeceği açıktır. Bu önem sırası, dili öğrenen bireylerin gereksinimleri, dil öğrenme amaçları ve akademik hedeflerine şekillenebilmektedir. Bu çalışma okuma becerisini geliştirmeye yönelik hem dil öğretim esnasında kullanılabilir hem de bireylerin kendi kendine öğrenme ve öğrendiklerini uygulamaya dökebileceklerini görebilecekleri ek materyal sunmak amacıyla hazırlanmıştır.

Türkçe, son yıllarda gerek siyasi gerekse de ekonomik sebeplerle talep gören bir dil haline gelmiştir ve küreselleşen dünyada bu talebin gün geçtikçe artacağını tahmin etmek mümkündür. Fakat dünya üzerinde ikinci dil ya da yabancı dil olarak çok fazla öğrenilen ve konuşulan başta İngilizce ve diğer Batı dillerine bakıldığında okuma becerisini geliştirmeye yönelik çok fazla materyal bulunabilirken Türkçe kaynakların bu noktada eksik kaldığı görülmektedir. Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen ya da öğrenmeyi düşünen bireylerin bulabildikleri okuma metinleri ders kitapları ya da çok az miktarda olan okuma kitaplarından oluşmaktadır. Bu gereksinimlerini karşılamak isteyen bireyler de yanlış yöntem ve düzeylerine uygun olmayan okuma metinleri seçmek zorunda kalmaktadır. Bu durum en başta istekli olan ve Türkçeyi öğrenme amacı taşıyan bireyleri dilden soğutmakta ve heveslerini kırmaktadır. Yüksek düzeydeki bireyler, değiştirilmemiş özgün metinleri bir miktar okuyabilseler ve bu gereksinimlerini giderebilseler de özellikle başlangıç ve orta düzeydeki bireylerin bu gereksinimlerini giderebilmeleri mümkün olmamaktadır. Bu metinlerin içerdiği üst düzey sözcük ve dil bilgisi yapıları bireylerin yeterliklerinin çok üzerinde olduğu için bu metinlerle çalışmalarını onlara yarardan çok zarar getirmektedir.

Dil öğretiminde; dilin zenginliğini ve çeşitliliğini sunma en iyi yansıtan metin türleri şüphesiz ki özgün metinlerdir. Belli amaçlarla üretilmiş, belli sözcükleri ve dil bilgisi yapılarını öğretmeyi amaçlayan yapay (kurma) metinler bu kültüre ait olmayan ve tanımak isteyen bireyler için yeterince ilgi çekici olmamaktadır. Değiştirilmemiş özgün metinler de öğrenciler için çok zor ve karmaşık yapılar içermektedir. Bu noktada karşımıza dil öğrenenlerin yeterliklerine ve düzeylerine uygun değiştirilmiş metinler çıkmaktadır. “Değiştirim” teriminin özellikle kullanılması bu metinlerin elde edilirken uygulanan işlemlerin tümünü daha genel bir şekilde kapsadığı içindir.

“Değiştirim” sözcüğü “Sadeleştirme” ve “Genişletim” terimlerini de içine alan daha geniş bir terimdir.

Değiştirim işleminin alanında yetkin ve belli teknikler esas alınarak yapılması gerekmektedir. Öğrencilerin yetkinliklerini, yeterliklerini ve düzeylerini bilmeyen tamamen sezgisel bir değiştirim yapan kişilerin hazırladığı metinler amaca hizmet etmeyecektir. Bu alışmada Özmen’in (2019) doktora tezinde ortaya koymuş olduğu metin değiştirim tekniklerinden yararlanılmıştır ve değiştirilmiş metinler bu şekilde oluşturulmuştur.

Kuramsal çerçevede ilk bölümde Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesinin tarihsel gelişiminden, hangi amaçlarla ve ne şekilde bu sürecin başladığı ve devam ettiğinden bahsedilmiştir. Cumhuriyet Dönemi’nde yabancılara Türkçe öğretimin geçtiği aşamalar ve üniversite düzeyinde öğretilmeye başlanarak kurumsal kimlik kazanması anlatılmıştır. Ayrıca Avrupa Konseyi ve AOBM’nin ortaya çıkışı, dil öğretimi alanındaki amaçları bu çalışmaların sonucunda ortaya çıkan ADP’den bahsedilmiştir.

İkinci bölümde yabancılara Türkçe öğretimi alanında okuma becerisinin geliştirilmesi, ana dilde ve yabancı dilde okumanın benzeşen ya da ayrışan yanlarından ve söz konusu becerinin okunabilirlik ve sözcük sıklığı çalışmalarıyla desteklenerek daha nitelikli kaynakların ortaya çıkarılmasından bahsedilerek okunabilirlik alanında çalışan araştırmacılar ve önemli görülen okunabilirlik formülleri sunulmuştur. Türkiye’de ve Türkçe metinler için geliştirilen okunabilirlik formülleri olan Ateşman (1997), etinkaya-Uzun (2010) ve Bezirci-Yılmaz okunabilirlik formülleri detaylandırılmıştır.

Üçüncü bölümde yabancılara Türkçe öğretimi alanında “metin değiştirmisi” kavramından, metin türlerinden, “metin değiştirmisi” için kullanılan tekniklerden, dil öğretiminde özgün ve değiştirilmiş metinlerin kullanımından ve sadeleştirme için seçilecek metinlerin niteliklerinden bahsedilmiştir.

Çalışmanın uygulama bölümünde ise Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı’na derin izler bırakmış, şair kimliğiyle öne çıkan Orhan Veli Kanık’ın “Hoşgör Köftecisi” adlı öykü kitabının A1, A2, B1 ve B2 düzeylerinde sadeleştirme işlemi yapılmıştır. Özgün metinler değiştirilirken çizelgelerde tümceler özgün ve değiştirilmiş halleri sunulmuş, son olarak da söz konusu tümce için hangi tekniğin kullanıldığı

belirtilmiştir. Metinleri okuyacak bireylerin söz varlığını geliştirmesi amacıyla metinlerdeki düzey üstü sözcükler için “Sözlükçe” bölümü oluşturulmuştur. Sadeleştirme işlemi sonucunda ortaya çıkan metinlerin sınıf ortamlarında uygulanabilirliğini artırabilmek amacıyla her metne doğru-yanlış soruları hazırlanmış ve anlaşılabilirlik desteklenmeye çalışılmıştır. Sonrasında değiştirilen metinlerin amaca hizmet edip etmediğini ölçümleyebilmek adına Ateşman (1997) ve Çetinkaya-Uzun okunabilirlik formülleri kullanılarak hesaplanan okunabilirlik puanlarıyla niceliksel özellikleri ortaya konmaya çalışılmıştır. Söz varlığını tespit edebilmek için de sözcük sıklığı çalışması yapılmıştır. Sözcük sıklığı çalışmasında metinlerin içerdiği söz varlığı ad soylu sözcükler, eylemler, ikilemeler, deyimler ve atasözleri açısından incelenmiştir. Son olarak değiştirilen metinlerin konu bütünlüğünün korunması, söz varlığı, dil bilgisi yapıları, sözlükçe, sınıf içi uygulanabilirlik ve doğru-yanlış sorularının yeterliğini ölçülebilmek için yabancılara Türkçe öğretimi alanında çalışan 10 uzmanın görüşü alınarak çalışma desteklenmeye çalışılmıştır.

Okunabilirlik çalışmaları incelendiğinde hemen hemen tüm değiştirilmiş metinlerin özgün metne oranla okunabilirlik puanları yükselmiş ve daha kolay okunabilir hale gelmiştir. Sözcük sıklığı çalışmasına göre en öne çıkan sonucun hiçbir öykünün atasözü içermediği ve atasözü öğretiminde kullanılamayacak olduğudur. Türkçeyi yabancı dil olarak öğreten 10 uzmana uygulanan beşli Likert tipi sormaca sonucunda değiştirilen metinlerin genel olarak “kesinlikle yeterli” ya da “yeterli” olarak görüldüğü fakat “doğru-yanlış soruları” kısmının çeşitlendirilmesi sonucuna ulaşılmıştır.

Değiştirilen metinlerin hedef düzeyler için uygunluğunu daha ayrıntılı ölçülebilmek adına farklı kurumlarda çalışan ve daha fazla sayıda uzman ile uzman görüşü sormacasının tekrarlanması, metinlerin öğrenciler tarafından ne derece anlaşılabilir ve hedefe uygun olduğu konusunda bir sınıf içi uygulama yapılması çalışmanın geliştirilmesini sağlayacak ve daha uygulanabilir bir hale getirilmesi konusunda yardımcı olacaktır.

KAYNAKÇA

- Ada, S. Ve Şahenk, S. S.** (2010). Avrupa Dil Portfolyosu ve Türkiye'de yabancı dil eğitimi, *Avrupa Araştırmaları Dergisi*, 18(1-2), 63-88.
- Ağar, M. E.** (2011). Türkçe öğretiminin tarihçesi, *Journal of Human Sciences*, 8(1)
- Akyol, H.** (1997). Kelime öğretimi, *Milli Eğitim*, 134, 46-47.
- Allen, D.** (2009). A study of the role of relative clauses in the simplification of news text for learners of English, *System* 37(4): 585-599.
- Arıcı, A. F. ve Taşkın, Y.** (2019). Okuma becerisinin diğer dil becerileriyle ilişkisi, *International Journal of Field Education*, 5(2), 185-194.
- Arslan, M.** (2012). Tarihi süreçte Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi-öğrenimi çalışmaları, *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(2), 167-188.
- Atagül, Y. ve Cevher, Ö.** (2018). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde okuma kaygısı bir engel mi?, *Turkish Studies*, 13(11), 229-245.
- Ateşman, E.** (1997). Türkçede okunabilirliğin ölçülmesi, *Dil Dergisi*, 58, 71-74
- August, G.** (2006). So, what's behind adult English second language reading?, *Bilingual Research Journal*, 30(2), 245-264.
- Averbek, G. D.** (2019). Araplara Türkçe öğretmek üzere kaleme alınan Tuhfe-I Fedayî adlı manzum sözlük, *Uluslararası Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Dergisi*, 2, 93-111.
- Aykaç, N.** (2015). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminin genel tarihçesi ve bu alanda kullanılan yöntemler, *Electronic Turkish Studies*, 10(3).
- Aytan, T., Çakır, T., Belikara, P. & Ustaoglu, S.** (2018). Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Sabahattin Ali'nin "Ayrılan", Ayşe Filiz Yavuz'un "Kabak Tatlısı" ve Ömer Seyfettin'in "Üç Nasihat" Hikâyelerinin A2 Seviyesine Uyarlama Denemeleri, *5. Yıldız Sosyal Bilimler Kongresi*, 13-15 Aralık, 1069-1082.
- Bağcı, H. ve Ünal, Y.** (2013). İlköğretim 8. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin okunabilirlik düzeyi, *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 1(3), 12-28.
- Bakan, H.** (2012). *Yabancılar Türkçe Öğretiminde Metindilbilimsel Ölçütler Çerçevesinde Bir Sadeleştirme Denemesi: Sait Faik Abasıyanık, "Meserret Oteli"*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara.

- Barın, E.** (2003). Yabancılara Türkçenin öğretiminde temel söz varlığının önemi. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, (13), 311.
- Barın, E.** (2004). Yabancılara Türkçe öğretiminde ilkeler, *Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları (HÜTAD)*, (1), 19-30.
- Başkapan, A. ve Aytan, T.** (2023). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde Sabahattin Ali'nin "Hasan Boğuldu" hikâyesinin A2 düzeyine uyarlanması, *IABD Sosyal Bilimler Dergisi*, (15), 54-79.
- BCA, Cumhuriyet Arşivi.** Kararlar Daire Başkanlığı [30-18-1-2], No. 90, Gömlek No. 29, 13.
- Bezirci, B. ve Yılmaz, A. E.** (2010). Metinlerin okunabilirliğinin ölçülmesi bir yazılım kütüphanesi ve Türkçe için yeni bir okunabilirlik ölçütü. *Dokuz Eylül Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Fen ve Mühendislik Dergisi*, 12(3), 49-62.
- Biçer, N.** (2012). Hunlardan günümüze yabancılara Türkçe öğretimi, *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 1(4), 107-133.
- Bilgiç, B.** (2021). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Metin Değiştirme Teknikleri Çerçevesinde Tarık Buğra'nın "Hayat Böyledir İşte" Adlı Hikâyesinin A2 Düzeyine Uyarlanması*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tez, Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul.
- Bölükbaş, F.** (2015). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde okuma metinlerinin dil düzeylerine göre sadeleştirilmesi, *International Journal of Languages' Educations and Teaching*, Mannheim, Almanya, 924-935.
- COE, Council of Europe**, 23 Mart, 2023 tarihinde <https://rm.coe.int/1680461599> adresinden alınmıştır.
- COE, Council of Europe**, Üye Devletlerimiz, 20 Mart, 2023 tarihinde <https://www.coe.int/tr/web/about-us/our-member-states> adresinden alınmıştır.
- Council of Europe.** (2020). *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment – Companion Volume*, çev. Servet Çelik vd. Council of Europe Publishing, Strasbourg, www.coe.int/lang-cefr.
- Çetinkaya, G.** (2010). *Türkçe Metinlerin Okunabilirlik Düzeylerinin Tanımlanması ve Sınıflandırılması*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Çiriş, M. ve Arslan, M.** (2021). Ortak Avrupa Dil Referansı bağlamında yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan Yağmur ders kitaplarının kelime

- sıklığı açısından incelenmesi, *Journal of Research in Turkic Languages*, 3(2), 51-61.
- Dağdeviren, İ.** (2019). *Yabancılara Türkçe Öğretiminde Efsane Türü Metinlerden Hareketle Kültür Aktarımının Değerlendirilmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi, Bursa.
- Dale, E. ve Chall, J. S.** (1949). The concept of readability, *Elementary English*, 26(1), 19-26. 03 Ocak, 2023 tarihinde <https://www.jstor.org/stable/41383594> adresinden erişilmiştir.
- Demircan, Ö.** (1990). *Yabancı Dil Öğretim Yöntemleri*, İstanbul: Ekin Eğitim-Yayıncılık.
- Demirel, Ö.** (1987). Özel okullarda yabancı dil öğretimi ve sorunları, *Eğitim ve Bilim*, 12-29.
- Demirel, Ö.** (1993). *Yabancı Dil Öğretimi: İlkeler, Yöntemler, Teknikler*, Ankara: Usem Yayınları.
- Doğan, N.** (2020). Türkçede sözcük ve dil bilgisi ilişkisi: Dil bilgisel eşdizim kalıpları, *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(6), 1945-1957.
- Dökmeci, V.** (2018). *İstanbul'daki Venedik Dragomanları Ve Dil Oğlanları (1551-1797)*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul.
- Duman, A.** (2010). Türkçe eğitiminde metne müdahale sorunu, *Türklük Bilimi Araştırmaları*, 285-295. 25 Nisan, 2023 tarihinde <https://dergipark.org.tr/en/pub/tubar/issue/16968/177235> adresinden alınmıştır.
- Durmuş, M.** (2013). Metin değiştirimin dilbilimsel süreçleri üzerine, *The Journal of Academic Social Science Studies*, 6(4), 391-408.
- Durmuş, M.** (2013a). İkinci/Yabancı dil öğretiminde özgün ve değiştirilmiş dilsel girdi üzerine, *Turkish Studies-International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8(1), 1291-1306.
- Durmuşçelebi, M.** (2006). Türkiye'de anadili eğitimi ve yabancı dil öğretimi, *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21(2), 285-307.
- Durmuşçelebi, M.** (2013). Anadilde okuma becerilerinin ikinci dilde okumaya etkilerinin incelenmesi, *The Journal of Academic Social Science Studies*, 6(4).

- Dündar, S.** (2021). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kültürlerarası Yaklaşım Dayalı Edebî Metin Kullanımı: C1 Seviyesi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Er, A.** (2005). Yabancı dil öğretiminde “Okuma”, *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 0 (12), 208-218. 26 Nisan, 2023 tarihinde <https://dergipark.org.tr/en/pub/ataunikkefd/issue/2773/37128> adresinden alınmıştır.
- Erdil, M.** (2018). Türkiye Cumhuriyeti Yükseköğretim Kuruluna bağlı 209 üniversitede yabancılara Türkçe Öğretimi, *Journal of International Social Research*, 11(60).
- Erişek, Ö. ve Yücel, F.** (2002). Dil öğretiminde yazınsal metinlerin yeri, *Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(2), 63-75.
- Erkul, R.** (2007). *Cümle ve Metin Bilgisi*, Ankara: Anı Yayıncılık.
- Eroğlu, S.** (2015). *Metindilbilimsel Ölçütler Çerçevesinde Ömer Seyfettin'in “Üç Nasihat” Hikâyesinin Yabancılara Türkçe Öğretimi İçin Sadeleştirme Denemesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Erol, H. F.** (2014). Yabancı dil olarak Türkçe ders kitaplarında okunabilirlik, *Türk Dili Edebiyatı Dergisi*, 50(50), 29-38. 30 Mart, 2023 tarihinde <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/158389> adresinden alınmıştır.
- Fry, E.** (1968). A readability formula that saves time, *Journal of Reading*, 11(7), 513-578.
- Göç İdaresi Başkanlığı**, *Yıllara göre Türkiye'ye giriş*, T.c. İçişleri Bakanlığı, 18 Mayıs, 2023 tarihinde <https://www.goc.gov.tr/giris-cikis> adresinden alınmıştır.
- Gökçen, G. ve Okur, A.** (2016). Yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki sözcüklerin kullanım sıklığı ve yaygınlığı, *Milli Eğitim Dergisi*, Sayı:210, 447-476.
- Gökçen, G. ve Okur, A.** (2017). Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin yazılı anlatımlardaki sözcüklerin kullanım sıklığı, *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(3), 119-136. DOI: 10.17556/erziefd.336484
- Güneş, F.** (2003). Okuma-yazma öğretiminde cümlelerin önemi. *Türklük Bilimi Araştırmaları Türkçenin Öğretimi Özel Sayısı*, 13, 39-48.
- İnayet, A.** (2008). Turkish Studies International Periodical for the Languages, *Literature and History of Turkish or Turkic*, 1-294.

- Kanık, O. V.** (2021). *Hoşgör Köftecisi*, İstanbul: Everest Yayınları.
- Kanık, O. V.** (2019). *Hoşgör Köftecisi*, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Karayakupoglu, D.** (2019). Orhan Veli Kanık'ın Hoşgör Köftecisi adlı hikâye kitabını üzerine bir inceleme, *Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi (ASOBİD)*, S. 5, 79-93.
- Kılınç, A.** (2021). Avrupa Dil Portfolyosu ve Pasaportunun yabancı dil eğitimindeki işlevi, *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, S. 25, 333-355.
- Klare, G. R.** (1963). *The Measurement of Readability*, Iowa: Iowa State University Press.
- Köse, D. ve Özsoy, E.** (2017). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde “Muhtasar Sarf ve Lügat-I Türkî”, *Türkphone Türkçe Konuşurların Akademik Dergisi*, 4(2), 33-47.
- Krashen, S.** (1985). *The Input Hypothesis: Issues and Implications*, London: Longman.
- Krashen, S. D.** (2003). *Explorations In Language acquisition And Use*, Portsmouth: Heinemann.
- Kutlu, Ö., Yıldırım, Ö., & Kumandaş, H.** (2012). *İlköğretim 4-7. Sınıf Öğrencilerinin Okuduğunu Anlama Becerileri Üzerinde Etkili Olan Faktörler*, M. Aksan, Y. Aksan, (Editörler). *Türkçe Öğretiminde Güncel Çalışmalar*, Mersin: Mersin Üniversitesi Yayınları, 47-56.
- Lüleci, M.** (2010). “Gerçek”leşsek de mi, öğretsek? Yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde otantik malzeme. *Orhon Yazıtlarının Bulunuşundan 120 Yıl Sonra Türklük Bilimi ve 21. Yüzyıl konulu 3. Uluslararası Türkiyat Araştırmaları Sempozyumu* içinde, 541-553, Ankara: Hacettepe Üniversitesi.
- MEB,** (2021). *Ders Kitaplarında Okunabilirlik*, Ders Kitapları ve Öğretim Daire Başkanlığı, Ankara: MEB Yayınları.
- Nuttal, C.** (1996). *Teaching Reading Skills in a Foreign Language*. Great Britain: Heinemann English Language Teaching.
- Oğuzkan, F.** (1991). *Okuma Öğretimi*, Türk Dili ve Edebiyatı Öğretimi. 76-96, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Ölker, G.** (2011). *Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü (1945-1950 Arası)*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

- Özmen, C.** (2019). *Tabanlı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Metin Değiştirme Teknikleriyle Öykülerin Yeniden Oluşturulması*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Polat, N. H.** (2003). Türkçenin öğretimi ve Ahmet Cevdet Paşa, *Türklük Bilimi Araştırmaları*, S.13, 447-454.
- Quetz, J.** (2003). “A1-A2-B1-B2-C1-C2 Der Gemeinsame europäische Referenzrahmen”, *Deutsch als Fremdsprache*, 1.Quadret 2003/Heft 1-40. Jahrgang, 42-48.
- Ragan, A.** (2006). Using adapted texts in ELL classroom. *The ELL Outlook*, 5(2), 85-97.
- Royer, J. ve Carlo, M.** (1991). Transfer of comprehension skills from native to second language. *Journal of Reading*. 34 (6), 450-455.
- Rye, J.** (1982). *Cloze Procedures and the Teaching of Reading*, London: Heineman Educational.
- Schneider, G.** (2004). “Avrupa Konseyi yabancı dil ortak kriterleri” Avrupa birleşiyor, *1. Uluslararası Almanca Eğitim Kongresi*, Avrupa Koleji, İstanbul, 45-47.
- Sever, S.** (2003). *Çocuk ve Edebiyat*, Ankara: Kök Yayıncılık.
- Singhal, M.** (2006). Teaching Reading to Adult Second Language Learners: Theoretical Foundations, Pedagogical Applications, and Current Issues, *The Reading Matrix Inc. : USA*
- Spitzer, L.** (1934). Türkçeyi öğrenirken. *Varlık, On Beş Günlük Fikir ve Sanat Mecmuası*, 19, 296-297, İstanbul.
- Süner, R.** (2018). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Yazınsal Metinlerin B1 Düzeyine Uyarlanması: Eskici Örneği*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Şahin, A.** (2010). *Avrupa Dil Gelişim Dosyası Bağlamında Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Okuma Becerisini Geliştirmeye Yönelik Malzeme Oluşturma*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- Şaraplı, O.** (2011). The use of Authentic Materials in the second language classroom: Advantages and disadvantages, *Dil Dergisi*, 154, 37-43.
- Şimşek, R.** (2016). *Yabancılar Türkçe Öğretiminde Kullanılan Ders Kitaplarının Temel Dil Becerileri Bağlamında Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Nevşehir.

- Tamo, D.** (2009). The use of authentic materials in classrooms, *Linguistic and Communicative Performance Journal*, 2(1), 74-78.
- Temizyürek, M.** (2021). *Yabancılara Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarındaki Okuma Metinlerinin Betimlenmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Başkent Üniversitesi, Ankara.
- Temur, T.** (2001). *Dinleme Becerisi-Konu Alanı Ders Kitabı İnceleme Kılavuzu Türkçe 1-8*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Temur, T.** (2003). Okunabilirlik (Readability) Kavramı, *Türklük Bilimi Araştırmaları*, Türkçenin Öğretimi Özel Sayısı 13, 169-180.
- Tok, M. & Yığın, M.** (2013). Yabancı Öğrencilerin Türkçe Öğrenme Nedenlerine İlişkin Bir Durum Çalışması, *Dil ve Edebiyat Eğitimi Dergisi*, 8(1), 132-147.
- Trim, J.** (2001). *The Work of the Council of Europe in the Field of Modern Languages*, Graz: Council of Europe
- Tuna, O. N.** (1990). Sümer ve Türk dillerinin tarihi ilgisi ile Türk dilinin yaşı meselesi, *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı - Belleten*, 37(1989), 257-293.
- Ülper, H.** (2010). *Okuma ve Anlamlandırma Becerilerinin Kazandırılması*, Ankara: Nobel Yayınları.
- Yazok, Z.** (2020). *Yabancılara Türkçe Öğretimi Kapsamında Kemalettin Çalık'ın Piri Reis Adlı Eserinin B1 Seviyesinde Sadeleştirilmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dicle Üniversitesi, Diyarbakır.
- Yıldız, C. vd.** (2006). *Kuramdan Uygulamaya Türkçe Öğretimi*, Ankara: Pegem Yayınları.
- Yılmaz, M.** (2008). Türkçede okuduğunu anlama becerilerini geliştirme yolları, *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(9), 131-139.
- Yunus Emre Enstitüsü (YEE)**, Kurumsal, Yunus Emre Enstitüsü, 17 Mart, 2023 tarihinde <https://www.yee.org.tr/tr/kurumsal/yunus-emre-enstitusu> adresinden alınmıştır.
- Yücel, M.S.** (2006). Avrupa Ortak Başvuru Metni – Avrupa Dil Portföyü eleştirel bir yaklaşım, *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(1)
- Url-1** <<http://www.sozluk.gov.tr>>, erişim tarihi 30.01.2023.

EKLER

1.1. “Yeni Hitit 1” A1 Dil Bilgisi Yapıları

Giriş	MERHABA		TANIŞMA
1. ÖNİTE	NESNELER, İNSANLAR, YERLER		<p>1.1 Ne? Kim? Neresi?</p> <p>1.2 Siz Kimsiniz? KOŞAÇ TÜMÇESİ (haber kipi) KOŞAÇ TÜMÇESİ (haber kipi devami) <i>-yılm, -sın, -yiltz, -sınlz, -ler</i></p> <p>1.3 Ne Var?, Ne Yok? VAROLUŞ TÜMÇESİ (haber kipi) <i>var, yok</i> SIRALAMA <i>-İncİ</i></p>
2. ÖNİTE	GÜNLÜK HAYAT		<p>2.1 Ne Yapıyorsunuz? ŞİMDİKİ ZAMAN (genel) <i>-liyor</i></p> <p>2.2 Nereden Nereye? DURUM yönelme, kalma, çıkma <i>-yİE, -DE, -DEN</i></p> <p>2.3 Saatler İLGEÇLER <i>-yİE kadar, -DEN önce, -DEN sonra</i></p>
3. ÖNİTE	YAKIN ÇEVREMİZ		<p>3.1 Ailem ve Arkadaşlarım İMLİK <i>-üm, -ün, -isil, -İmlz, -ünlz, -ler/sil</i></p> <p>3.2 Evimiz ve Semtımız AD TAMLAMASI (belirtili) <i>AD-inin AD-İE'sİ</i></p> <p>3.3 Sehitler AD TAMLAMASI (belirtilsiz) / SIFAT TAMLAMASI <i>AD AD-bil / SIFAT AD</i></p>
4. ÖNİTE	ZAMAN GEÇİYOR		<p>4.1 Ne Zaman Ne Oldu? GEÇMİŞ ZAMAN (belirtili) <i>-di</i></p> <p>4.2 Düünden Bugüne KOŞAÇ TÜMÇESİ (hikaye kipi) <i>-yıl / < /-di</i></p> <p>4.3 Anılar ŞİMDİKİ ZAMAN (hikaye kipi) <i>-liyordu / < /-lyor /-di</i> ULAÇLAR <i>-yiken / < /-ken</i> BAĞLAÇLAR/İLGEÇLER <i>ile / > /yİE</i></p>
5. ÖNİTE	ARİYET OLSUN		<p>5.1 Ne Yiyelim? EMİR Kipi <i>-sın, -yılz, -sılz</i></p> <p>5.2 Ne Alırsınız? SIFATLAŞTIRMA <i>-il, -sı</i> STEK Kipi <i>-yİE</i></p> <p>5.3 Dünya Mutfakları KARŞILAŞTIRMA <i>-DEN daha</i> ÖSTONLÜK <i>en</i></p>
6. ÖNİTE	BÜROKRASİ HER YERDE		<p>6.1 Sayın Yetkili DURUM (belirtilme) <i>-yİ</i></p> <p>6.2 Başımız Dertte DURUM (belirtilme devami) <i>-yİ</i></p> <p>6.3 Yardım İstiyorum İLGİ EKİ <i>-İ</i> BAĞLAÇLAR <i>de/da</i></p>

1.2. “Yeni Hitit 1” A2 Dil Bilgisi Yapıları

ALFABE SAYILAR ÇOĞULLUK	10 11 11		MERHABA	Giriş
7.1 Planınız Ne? GELECEK ZAMAN - <i>lyİEcEK</i>	84 85		GELECEK DE BİR GÜN GELECEK	7. ÖNİTE
7.2 Böyle mi Olacaktı? GELECEK ZAMAN hikaye kipi - <i>lyİEcEk# / < -lyİEcEK idi</i>	88 89		RİVAYET ODUR KI...	8. ÖNİTE
7.3 Neler Olacak? EŞİTLİK - <i>CE</i> GÖRELİK - <i>lyİE GÖRE</i> İLGEÇLER <i>gibi, kadar</i>	92 93 93 94		FARKLI DÜNYALAR	9. ÖNİTE
8.1 Bir Zamanlar GEÇMİŞ ZAMAN (betirsiz) - <i>mış</i> KOŞAC TÜMCESEL İTİVAYET KİPİ - <i>lyİmiş / < -lyİmiş</i>	96 97 98		YOLCULUK	10. ÖNİTE
8.2 Öyle miymiş? ŞİMDİKİ ZAMAN (itvayet kipi) - <i>lyİyormuş / < -lyİyor -lyİmiş</i> GELECEK ZAMAN (itvayet kipi) - <i>lyİEcEkmiş / < -lyİEcEK -lyİmiş</i>	100 100 100		SAĞLIĞI BİR YAŞAM	11. ÖNİTE
8.3 Ne Olmuştur? PEKİŞTİRME - <i>Dİ</i>	104 105		MEDYA	12. ÖNİTE
9.1 Çok Kültürlü Bir Dünya GENİŞ ZAMAN - <i>lyİr</i>	108 109			
9.2 Erkekler Mars'tan, Kadınlar Venüs'ten YETERLİK - <i>lyİEbil- / -lyİEmE-</i>	112 112			
9.3 Farklı Zamanlar GENİŞ ZAMAN (hikaye kipi) - <i>lyİ/irdi / < -E / -lyİ idi</i> GENİŞ ZAMAN (itvayet kipi) - <i>lyİ/irmiş / < -lyİ/ir -lyİmiş</i>	116 117 117			
10.1 Tatiliniz Nasıl Geçti? BAĞLAÇLAR <i>çünkü, bu nedenle, bu yüzden</i> AD TAMLAMASI (zincirleme) AD(-inlik) AD(-li) AD(-sizlik) AD(-li) AD(-siz)	120 121 123			
10.2 Nereye Gidelim? ULAÇLAR - <i>mE</i> (hiyelik) için / - <i>mEK</i> için	124 125			
10.3 Nasıl Gidelim? ULAÇLAR - <i>DİktEn sonra, -mEdEn önce</i>	125 128 130			
11.1 Sağlığınız için ULAÇLAR - <i>lyİp / -mEdEn</i>	132 133			
11.2 Strese Girmeyin ULAÇLAR - <i>lyİEREK</i> <i>olarak</i>	136 137 137			
11.3 Neyiniz Var? ULAÇLAR - <i>lyİE-lyİE</i>	140 141			
12.1 Habeğiniz Var mı? ADLAŞTIRMA - <i>mE, -mEK, -lyİs</i>	144 145			
12.2 Medya ve İnsan ADLAŞTIRMA (HYBLİK)+DURUM - <i>mE / -mEK / -lyİs</i> (hiyelik) + durum	148 149			
12.3 Televizyonda Ne Var? DOLAYI ANLATIM (emir kipi) <i>*... / -mE</i>	152 153			

1.3. “Yeni Hitit 2” B1 Dil Bilgisi Yapıları

1. ÜNİTE	İŞ DÜNYASI	1.1 Yeni Bir İş Bulmalıyım GERBKÜLÜK KİPİ -mEl GERBKÜLÜK İnkâye) KİPİ -mEllyd /-mEl /-dİ GERBKÜLÜK İtvaye) KİPİ -mEllymş /-mEl /-mİşİ	6 8 8 8
		1.2 İş Yeriinde GERBKÜLÜK -mEk/-mE+ İyelik gerekİ-/bazım	10 11
		1.3 Başarının Sırları ZORUNLUK -mEk zorunda/mecburiyetinde -mEyE mecbur ZORUNLUK kal-	14 15 15
2. ÜNİTE	ŞİMDİ SPOR ZAMANI	2.1 Biraz Hareket! İŞTEŞÜK <i>birbir</i> DONOŞULOK <i>kendi</i> PEKİŞİRME <i>kendi</i>	18 19 20 20
		2.2 Düünden Bugüne Spor DONOŞUL ÇATI -İn-	22 25
		2.3 En Büyük Kim? İŞTEŞ ÇATI -İİş-	26 27
3. ÜNİTE	HAYALLER GERÇEK OLSA	3.1 Bir Dilek Tut DİLEK KİPİ -sE	30 31
		3.2 Ne Yazık ki İmkânsız DİLEK İnkâye) KİPİ <i>keşke!</i> -sEydl /-sE /-dl	34 35
		3.3 Hayal Et Olsun ULAÇLAR -lyİkan /-İ-kan)	38 39
4. ÜNİTE	BU YIL MODA NE?	4.1 Modanın Dünü, Bugünü İLGEÇLER -DEN beri / -Dir	42 44
		4.2 Vitrinde Neler Var? ULAÇLAR -Dik + İyelik + -İrİden beri	46 47
		4.3 Bu Benim Tazım ULAÇLAR /-Dİ...-lyEİİ	50 51
5. ÜNİTE	EĞİTİM ŞART	5.1 Ders Başlıyor KOŞUL KİPİ zaman + -lyİsE k /-sE	54 56
		5.2 Asla Gec Değİldir KOŞUL KİPİ koşaç tümcele) -lyİsE /-İ-sEİ	58 59
		DİLEK İnkâye) KİPİ <i>keşke!</i> -sEydl /-sE /-dl 5.3 Öğnenmenin Sınırı Yok	60 62
6. ÜNİTE	ESTETİK VE YARATICILIK	6.1 Sanat Hayattır ETTİRGEN ÇATI İİt /-Dir /-Er /-İr-	66 68
		6.2 Sanat Her Yerde ÇOKLU ETTİRGEN ÇATI -İİt /-Dir /-Er /-İr + -İ /-İr-	70 71
		6.3 Sahnede Neler Oluyor? İŞTEŞ ÇATI+ETTİRGEN ÇATI -İİş- + -İr-	74 75

7.1 Buldum!	78	İCATLAR MUCİTLER 	7. ÖNİTE
EDİLGEN ÇATI -İ-	80		
7.2 Onlarsız Olmuyor	82		
tarafından/-CE ÖBEĞİ	83		
7.3 İcat Edildi Ama...	86		
İŞTİŞİ-HETTİRGENİ-HEDİLGENİ ÇATI -İİŞ/-İİR/-İİ-	87		
8.1 Hayvanlar Alemi	90	TABIAT ANA 	8. ÖNİTE
ORTAÇLAR İZNESİ -İYİEn	91		
-İYİECİK/-MEKE/-MİŞ OLAN	94		
8.2 Doğayla İç İç	94		
ORTAÇLAR KÜMESELİ -DİK/-İYİECİK + İYELİK	95		
-İYİECİK/-MEKE/-MİŞ OL + -DUK + İYELİK	98		
8.3 Ne Yaptık Biz?	98		
ORTAÇLAR BÖZKİSELİ -İE/İR/-MEZ/-DİK/-İYİECİK/-MİŞ	99		
9.1 Başlıyor! Başlıyor!	102	SİNEMA DÜNYASI 	9. ÖNİTE
ULAÇLAR -DİK/-İYİECİK + İYELİK + -İNİDE	103		
-DİK/-İYİECİK + İYELİK ZAMAN	106		
9.2 Ödüller Sahiplerini Buluyor	107		
ULAÇLAR -DİK/-İYİECİK + İYELİK SUDA, -İYİ-İNCE, -İE/İR ... -MEZ	110		
9.3 Unutulmayanlar	110		
ULAÇLAR -İYİEnE/-İYİnceYe kadar/dek	112		
10.1 Mitoloji	114	İSTER İNAN İSTER İNANMA 	10. ÖNİTE
DOLAYLI AKTARIM bütün zamanları -DİK/-İYİECİK + İYELİK + -İNİ SÖYLE	115		
10.2 Batıl İnançlar	118		
DOLAYLI AKTARIM İVAZ/HAYR SORULAN	119		
-İYİP...-ME + -DİK/-İYİECİK + İYELİK + -İNİ SOR-	122		
10.3 Gizemli Olaylar	122		
DOLAYLI AKTARIM KOŞAÇ KÜMSESİ (dup) ...d (-m d + -dık + İYELİK + -İNİ)	123		
DOLAYLI AKTARIM KİPLERİ -MİK/-ME + İYELİK GEREK/-İSTE-	123		
11.1 İyi Bayramlar	126	BUGÜN BAYRAM 	11. ÖNİTE
ULAÇLAR -DİK/-İYİECİK + İYELİK İÇİ, -DİK/-İYİECİK + -İNİDE	127		
11.2 Kufllu Olsun	130		
NEDENESTİRME dolay/nedeniyle/yüzünden, diye	132		
11.3 Nice Yıllara	134		
ADLAŞTIRMA (genel) -ME/-DİK/-İYİECİK + İYELİK + -İNİE/-İNİDE/-İNİDEN/-İNİ	136		
12.1 Farklılıklara Rağmen	138	İNSANA DAİR 	12. ÖNİTE
ULAÇLAR -DİK/-İYİECİK + İYELİK HALDE	139		
12.2 Kime Göle Normal?	142		
ULAÇLAR -MESİNE Rağmen/Kaşın	143		
12.3 Bana Biraz İzin Ver	146		
KARŞITLIK -İYİ Rağmen/Kaşın, -SE dE / BİLE	148		

1.4. “Yeni Hitit 3” B2 Dil Bilgisi Yapıları

1.	EDEBİYAT DÜNYASINDAN 	1.1 Okur Yazar mısınız?	6
		BİRLEŞİK ZAMANLAR hikaye/ zaman/kip + <i>-iyial (-i-di)</i>	7
ÜNİTE		1.2 Türkçe Yazın	10
		BİRLEŞİK ZAMANLAR hikaye/ zaman/kip + <i>-iyimış (-i-miş)</i>	12
		1.3 Sizin Klasikğiniz Ne?	14
		BİRLEŞİK ZAMANLAR şart/ zaman/kip + <i>-iyse (-i-se)</i>	15
2.	YAŞADIKÇA 	2.1 Gençlik Başında Duman	18
		ULAÇLAR <i>-DikE, -Dik + iyelik sürece süresince, boyunca</i>	19
ÜNİTE		2.2 Hayatınızda Kim Var?	22
		ULAÇLAR <i>-Dik/-iyECEK + iyelik kadar -iyiCEK kadar</i>	24
		2.3 Eyvah! Yaşlıyorum!	26
		ULAÇLAR <i>Dik/-iyiCEK + iyelik gibi</i>	29
3.	KURTULAMADIKLARIMIZ 	3.1 Neden Korkuyorsunuz?	30
		BİRLEŞİK ZAMANLAR zaman + <i>ol</i>	31
ÜNİTE		3.2 Onsuz Olmaz	34
		BİRLEŞİK ZAMANLAR (genişlemiş) zaman + <i>gibi ol</i>	35
		3.3 Takmayın Kafanıza	38
		ULAÇLAR <i>-EsiNE -iyimış gibi</i>	39
4.	DÜNYACA ÜNLÜ 	4.1 Dünya Mutfakları	42
		TEZLİK <i>-iyiver-</i>	43
ÜNİTE		4.2 Dünyanın Dansı	46
		SORME <i>-iyiEdu-, -iyEka/-iyiEge-</i>	47
		4.3 Giysiler	50
		YETERLİK <i>-iyiEbil- / -iyiEmE-</i>	51
5.	PARA PARA PARA... 	5.1 Paranın Ne Önemi Var?	54
		ULAÇLAR <i>-mEkEnseE, -mEk vaktan, -mEk yedine -iyiCEK + iyelik + -niE, -iyECEK + iyelik yerde</i>	55
ÜNİTE		5.2 Lüks Hayat	58
		SIFATLAR <i>-sE</i>	59
		5.3 Az Para İle Çok Mutluluk	62
		BAĞLAÇLAR <i>k/iller</i>	63
6.	DİLE GELMEK 	6.1 Dil ve İletişim	66
		ULAÇLAR <i>-Dik /-iyECEK + iyelik + -niE göre -Dik + iyelik kadaryla</i>	67
ÜNİTE		6.2 Bedenimizin Dili	70
		ULAÇLAR <i>-Dik + iyelik takdirde -mE + iyelik durumunda</i>	71
		6.3 Dilin Kemiği	74
		OLUMSUZLUK <i>değil</i>	75

2.1. “Baharın Ettikleri” Özgün Metin

Bir yazı yazmak istiyordum. Kâğıdı kalemi aldım, taraçaya çıktım. Taraça dediğim, oturduğum otelin en üst katında. Hava da domuzuna güzel. Ilık bir mart güneşi, iliklerine kadar ısıtıyor insan. Böyle havalar, kış sonlarında, çok kişileri mesut eder. Saadet nedir? Herkes saadeti tanmış mıdır bu dünyada? Bu meseleler üzerinde uzun uzun konuşmak mümkün. Kim bilir, belki o zaman ben de bu söylediğim sözden vazgeçerim. Ama zaman zaman ben de kendimi mesut sansam ne çıkar? Büyük saadetlerden hiçbir vakit nasibim olmayacağına göre bunlarla avunayım bari. Oturdum. Ne yazayım diye düşünmeye başladım. Acaba hikâyeye mi yazsam? Hikâyede konunun pek o kadar mühim olmadığını söyleyenler de çıktı. Ama ne olursa olsun, bir vaka lazım. Üstelik vaka da alışılmış, bıkılmış vakalardan olmamalı. Küçük burjuvanın hayatını anlatan, onun zaaflarını, onun adiliklerini dünyanın en büyük kahramanlıkları, en asil heyecanları gibi gösteren hikâyelerden illallah dedik artık. Bütün ıstıraplar aşktan doğuyor. Oysaki öte yandan milyonların, milyarların ıstırapı var. Ama ne yazık ki biz o insanı tanıyoruz. Girmişiz küçük burjuvanın içine, yuvarlanıp gidiyoruz. Başka cemiyetlerin, başka sınıfların adamı olduğumuzu bile bile. Bizim dertlerimiz, içinde yaşadığımız adamların dertlerine benzemiyor. Ne parada gözümüz var ne pulda. Geçenlerde bir kadın, “Benim için şiir,” diyordu, “beyaz otomobildir.” Biz, en küçük menfaatlerini bile korumaktan âciz zavallılar, nasıl onlarla bir oluruz. Biz, tanımadığımız o büyük sınıfın, o fakir sınıfın adamıyız. Ama tanımadığımız için de onlardan, onların hayatından bahsedemeyiz. Üstelik tehlikeli bir iş o. İnsana sol diyorlar, komünist diyorlar. İyisi mi, bir yazar hiç suya sabuna dokunmayan yazılar yazmalı. Ben de öyle yapacağım.

Gökyüzü mavi, masmaviydi. Güneş gittikçe ısıtıyordu. “Bir makale mi yazsam acaba?” diye düşündüm. Son zamanlarda zihnimi kurcalayan bir mesele var. *Realisme* meselesi. *Realisme*’i artık on dokuzuncu yüzyıldaki gibi anlamamalı.

Oturduğum taraça önümdeki apartmanların arka tarafına bakıyordu. O apartmanların da taraçaları var. Gözüm karşı taraçaya ilişti. Bir kadın bir masanın başına oturmuş, başını öne eğmiş, bir kolunu masaya dayamış, bir şey yapıyordu. Herhalde pirinç ayıklıyordu. Kendisi de hizmetçi olmalı dedim. Evet, evet, hizmetçi olmalı. Kılığı kıyafeti de hizmetçiye benziyor. Aman, sakın hizmetçileri kötülemek

için söyledim sanmayın. İş kıyafeti demek istiyorum; hepsi o kadar. Yoksa bu burjuva hizmetçilerinin ne kadar kibar olduğunu bilirim. Çoğu zaman, efendilerine, hanımlarına taş çıkarırlar.

Kalktım, dolaşmaya başladım. Bir aralık taraçanın ta kenarına kadar geldim. Aşağıdaki bahçede, duvarın üzerinde beş tane kedi bir başka kedinin etrafına dizilmişler, homurdanıp duruyorlar. Kuyrukları da durmadan oynuyor. Ortadaki dişi olacak, ötekiler erkek. Kediler baharı insanlardan evvel duyuyor demek. O sırada iki çocuk peyda oldu. Sırtlarında küfe vardı. Üzerlerindeki esvaplar saçak saçaktı. Bahçeye nereden girmişler. Mal sahibi bahçe kapısına giden yola kömür döktürmüş. Girip çıkanların iskarpinleri çamur olmasın diye herhalde. Oradan kömür toplamaya gelmiş olacaklar. Bilmiyor bu çocuklar dünyanın nizamını. Bir yanda bir sürü insan soğuktan kırılır durur, öte yanda üç beş kişi kunduralarının kirlenmemesi için kömürü yerlere döker. Böyledir bu iş. Değişmez. Dünyanın her tarafında böyle.

Karşı taraçadaki kadının ne kedilerden haberi vardı ne de küfeci çocuklardan. O, durmadan pirinç ayıklıyordu. Belki de uzuvlarının o ılık bahar güneşi altında hazdan gevşediğini, vücudunun bazı kısımlarının tatlı tatlı terlediğini duyuyordu. Neler düşünüyordu, kim bilir? Bir aralık kalktı, pirinci masanın üzerine bırakıp içeriye gitti. Gençti de. Entarisine sığmayan azgın bir vücudu vardı. Baharı o da duyuyordu muhakkak. Vallahi korkunç şey bu bahar?

Bir yazı yazmak lazım. Gelelim *Realisme* bahsine. *Realizme*'i artık başka türlü anlamalı. Bir eser, içine dünyanın en çirkin realitelerini doldurmakla *realiste* olmaz. Sefaletleri, ıstırapları, sınıf tezatlarını en keskin hatlarıyla canlandırmak isteyen çok kere mübalağaya düşer. Dünyayı hep kara gözlükle görmek, pertavsız sadece pisliklerin üzerinde dolaştırmak bence *romantisme*'in ta kendisidir. Yirminci yüzyıl adamınınsa *romantique* olmaya hakkı yok artık. Cemiyete faydalı olabilmek, insanları, söylediklerimize inandırmakla mümkün. *Realiste* yazarla *romantique* yazarı konu bakımından da ayıramayız. Çünkü yeryüzünde *realiste* olay yahut *romantique* olay diye bir şey yoktur. Bir yazarın edebi hüviyetini sadece işçiliği tayin eder.

Karşiki kadın taraçaya tekrar çıktı. Elinde bir tas vardı. Geldi, Pirinci tasın içine boşalttı. Sonra da elini tasa sokup karıştırmaya başladı. Galiba yıkıyordu. Aşağıdaki kedilerle küfeci çocuklardan hâlâ haberi yoktu. Küfeci çocuklar için biraz evvel, “Bunlar dünyanın nizamını bilmiyorlar,” dedim. Yanlış! Dünyanın nizamını çok iyi

biliyorlar. Nedir dünyanın nizamı? Ağahan söylemiş ya! “Zenginler olmasaydı,” demiş, “fakirlerin hali daha kötü olurdu.” Doğru! Bu çocuklar bunu ta doğuştan biliyorlar. Fakirin daima zenginlere borçlu olduğunu biliyorlar. Bunların aklından, “Fakirler olmasaydı zenginlerin hali ne olurdu?” diye düşününce geçmiş midir acaba? Ne münasebet!

Taraçanın kenarına tekrar geldim. Tekrar aşağıya baktım. Kediler azalmıştı. Bir tanesi, ağzıyla dişi kedinin ensesini yakalamıştı. Bırakmıyordu. Öte yandan çocuklar hala kömür toplamakla meşguldüler. Birdenbire evin içinden kara bir köpek çıktı. Çocuklara doğru havlamaya başladı. Kömürleri almasınlar diye değil. Çünkü köpek ayaklarının çamur olup olmayacağını düşünmez. O sadece çocukların kılığına kıyafetine bağırıyordu. Kibarların köpekleri böyledir. Kılıksız insanlardan hoşlanmazlar. Tıpkı sahipleri gibi.

Çocuklar ilkin ürktüler. Ama pek de aldırış etmediler. Ben merakla bakıyordum. Ne olacak, kaçacaklar mı diye.

O sırada karşı taraçadaki kadın, elinde pirinç tası olduğu halde taraçanın kenarına geldi. Bir elini pirinçler dökülmesin diye tasın kenarına getirip tasın içindeki suyu bahçeye boca etti. Altıncı kattan dökülen su bahçeye, tam çocuklarla köpeğin arasına, bir şimşek gürültüsü çıkararak düştü. Ne çocuklar, ne köpek, ne kediler hiçbirisi böyle bir şey beklemiyordu. Ne olduğunu anlayamadan, çil yavrusu gibi dağıldılar.

Böyle bir vaka gerçekten olabilirdi, değil mi? Öyle ya, olur olur! Niçin olmasın? Olmadı halbuki. Hepsini kendim uydurdum.

2.2. “Baharın Ettikleri” Değiştirilmiş Metin (B2)

Bir yazı yazmak istiyordum. Kâğıdı kalemi aldım, taraçaya çıktım. Taraça dediğim, oturduğum otelin en üst katında. Hava da nasıl güzel. Ilık bir mart güneşi, iliklerine kadar ısınıyor insan. Böyle havalar, kış sonlarında çoğu kişiyi mutlu eder. Saadet nedir? Herkes saadeti tanımış mıdır bu dünyada? Bu meseleler üzerinde uzun uzun konuşmak mümkün. Kim bilir, belki o zaman ben de bu söylediğim sözden vazgeçerim. Ama zaman zaman ben de kendimi mesut sansam ne çıkar? Büyük saadetlere hiçbir zaman sahip olmayacağına göre bunlarla avunayım bari. Oturdum. Ne yazayım diye düşünmeye başladım. Acaba hikâye mi yazsam? Hikâyede konunun pek o kadar mühim olmadığını söyleyenler de çıktı. Ama ne olursa olsun, bir olay lazım. Üstelik olay da alışılmış, bıkmış olaylardan olmamalı. Küçük burjuvanın hayatını anlatan, onun kötü taraflarını dünyanın en büyük kahramanlıkları, en asil heyecanları gibi gösteren hikâyelerden bıktık artık. Bütün ıstıraplar aşktan doğuyor. Oysaki öte yandan milyonların, milyarların ıstırapı var. Ama ne yazık ki biz o insanı tanıyoruz. Girmişiz küçük burjuvanın içine, yuvarlanıp gidiyoruz. Başka sınıfların adamı olduğumuzu bile bile. Bizim dertlerimiz, içinde yaşadığımız adamların dertlerine benzemiyor. Ne parada gözümüz var ne pulda. Geçenlerde bir kadın, “Benim için şiir beyaz otomobildir.” diyordu. Biz, en küçük menfaatlerini bile koruyamayan zavallılar, nasıl onlarla bir oluruz. Biz, tanımadığımız o büyük sınıfın, o fakir sınıfın adamıyız. Ama tanımadığımız için de onlardan, onların hayatından bahsedemeyiz. Üstelik tehlikeli bir iş o. İnsana sol diyorlar, komünist diyorlar. İyisi mi, bir yazar hiç suya sabuna dokunmayan yazılar yazmalı. Ben de öyle yapacağım.

Gökyüzü mavi, masmaviydi. Güneş gittikçe ısıtıyordu. “Bir makale mi yazsam acaba?” diye düşündüm. Son zamanlarda zihnimi kurcalayan bir mesele var. *Realisme* meselesi. *Realisme*’i artık on dokuzuncu yüzyıldaki gibi anlamamalı.

Oturduğum taraça önümdeki apartmanların arka tarafına bakıyordu. O apartmanların da taraçaları var. Gözüm karşı taraçaya takıldı. Bir kadın bir masanın başına oturmuş, başını öne eğmiş, bir kolunu masaya dayamış, bir şey yapıyordu. Herhalde piriñç ayıklıyordu. Kendisi de hizmetçi olmalı dedim. Evet, evet, hizmetçi

olmalı. Kılığı kıyafeti de hizmetçiye benziyor. Aman, sakın hizmetçileri kötölemek için söyledim sanmayın. İş kıyafeti demek istiyorum; hepsi o kadar. Yoksa bu burjuva hizmetçilerinin ne kadar kibar olduğunu bilirim. Çoğu zaman, efendilerine, hanımlarına taş çıkarırlar.

Kalktım, dolaşmaya başladım. Bir ara taraçanın ta kenarına kadar geldim. Aşağıdaki bahçede, duvarın üzerinde beş tane kedi bir başka kedinin etrafına dizilmişler, homurdanıp duruyorlar. Kuyrukları da durmadan oynuyor. Ortadaki dişi olacak, ötekiler erkek. Kediler baharı insanlardan önce duyuyor demek. O sırada iki çocuk peyda oldu. Sırtlarında büyük bir sepet vardı. Üzerlerindeki kıyafetler eskiydi. Bahçeye nereden girmişler. Ev sahibi bahçe kapısına giden yola kömür döktürmüş. Girip çıkanların ayakkabıları çamur olmasın diye herhalde. Oradan kömür toplamaya gelmiş olacaklar. Bilmiyor bu çocuklar dünyanın düzenini. Bir tarafta bir sürü insan soğuktan donar, diğer tarafta üç beş kişi ayakkabılarının kirlenmemesi için kömürü yerlere döker. Böyledir bu iş. Değişmez. Dünyanın her tarafında böyle.

Karşı terastaki kadının ne kedilerden haberi vardı ne de çocuklardan. O, durmadan pirinç ayıklıyordu. Belki de bahar güneşinden vücudunun bazı kısımlarının tatlı tatlı terlediğini hissediyordu. Neler düşünüyordu, kim bilir? Bir ara kalktı, pirinci masanın üzerine bırakıp içeriye gitti. Gençti de Elbisesine sığmayan bir vücudu vardı. Baharı o da duyuyordu muhakkak. Vallahi korkunç şey bu bahar?

Bir yazı yazmak lazım. Gelelim *Realisme* konusuna. *Realisme*'i artık başka türlü anlamalı. Bir eser, içine dünyanın en çirkin realitelerini doldurmakla *realiste* olmaz. Sefaletleri, ıstırapları, sınıf farklılıklarını en sert şekilde anlatan aşırıya kaçır. Bence *romantisme* dünyayı hep kara gözlükle görmek ve pisliklere odaklanmaktır. Yirminci yüzyıl adamınınsa *romantique* olmaya hakkı yok artık. İnsanlara faydalı olabilmek, onları, söylediklerimize inandırmakla mümkün. *Realiste* yazarla *romantique* yazarı konu bakımından da ayıramayız. Çünkü yeryüzünde *realiste* olay yahut *romantique* olay diye bir şey yoktur. Bir yazarın edebi kimliğini sadece işçiliği belirler.

Karşıdaki kadın taraçaya tekrar çıktı. Elinde bir tas vardı. Geldi, pirinci tasın içine boşalttı. Sonra da elini tasa sokup karıştırmaya başladı. Galiba yıkıyordu. Aşağıdaki kedilerle çocuklardan hâlâ haberi yoktu. Çocuklar için biraz önce, “Bunlar dünyanın düzenini bilmiyorlar,” dedim. Yanlış! Dünyanın nizamını çok iyi biliyorlar. Nedir dünyanın düzeni? Eskiler söylemiş ya! “Zenginler olmasaydı,” demiş, “fakirlerin hali daha kötü olurdu.” Doğru! Bu çocuklar bunu ta doğuştan biliyorlar. Fakirin daima zenginlere borçlu olduğunu biliyorlar. Bunların aklından, “Fakirler olmasaydı zenginlerin hali ne olurdu?” diye düşününce geçmiş midir acaba? Ne münasebet!

Taraçanın kenarına tekrar geldim. Tekrar aşağıya baktım. Kediler azalmıştı. Bir tanesi, ağzıyla dişi kedinin ensesini yakalamıştı. Bırakmıyordu. Öte yandan çocuklar hala kömür toplamakla meşguldüler. Birdenbire evin içinden kara bir köpek çıktı. Çocuklara doğru havlamaya başladı. Kömürleri almasınlar diye değil. Çünkü köpek ayaklarının çamur olup olmayacağını düşünmez. O sadece çocukların kılığına kıyafetine bağıyordu. Kibarların köpekleri böyledir. Kılıksız insanlardan hoşlanmazlar. Tıpkı sahipleri gibi.

Çocuklar önce ürktüler. Ama pek de aldırış etmediler. Ben merakla bakıyordum. Ne olacak, kaçacaklar mı diye.

O sırada karşı taraçadaki kadın, elinde pirinç tası olduğu halde taraçanın kenarına geldi. Bir elini pirinçler dökülmesin diye tasın kenarına getirip tasın içindeki suyu bahçeye döküverdi. Altıncı kattan dökülen su bahçeye, tam çocuklarla köpeğin arasına, bir şimşek gürültüsü çıkararak düştü. Ne çocuklar, ne köpek, ne kediler hiçbirisi böyle bir şey beklemiyordu. Ne olduğunu anlayamadan, çil yavrusu gibi dağıldılar.

Böyle bir olay gerçekten olabilirdi, değil mi? Öyle ya, olur olur! Niçin olmasın? Olmadı halbuki. Hepsini kendim uydurdum.

SÖZLÜKÇE

Asil: Saygı duyulan

Aşırı: Gereğinden fazla, çok

Avunmak: Bir şeyle uğraşarak acısını unutmak, sıkıntılardan uzaklaşmak, teselli bulmak

Ayıklamak: Bir şeyin içinden, işe yaramayan, gereksiz veya istenmeyen taneleri ayırıp çıkarmak, temizlemek

Burjuva: Şehirde yaşayıp özel haklardan yararlanan kişiler

Çil yavrusu gibi dağılmak: Toplu olarak bulunan insanların her biri bir yere dağılmak

Dişi: Hayvan ve bitkiler için kadın

Ense: Boynun arkası

Homurdanmak: Öfke, kızgınlık, can sıkıntısıyla anlaşılmas sesler çıkarmak.

Istırap: Acı, üzüntü, sıkıntı, keder

İliklerine kadar ısınmak/İliği kemiği ısınmak: Üşümüşken vücudu iyice ısınmak

İşçilik: Bir işin yapılış şekli

Kılıksız: Giyimi düzgün olmayan

Menfaat: Çıkar, dolaylı bir şekilde elde edilen fayda

Mesut: Mutlu

Mühim: Önemli

Ne münasebet: Öyle şey mi olur, ilgisi yok

Peyda olmak: Ortaya çıkmak

Realisme (Realizm): Gerçekçilik (Sanat)

Realite: Gerçeklik

Saadet: Mutluluk

Sol: Sosyalizme yakın görüşte olan grup

Taraça: Teras, dam

Tas: tabak, kap

Taş çıkarmak: Biri diğerinden özellik, yetenek vb. bakımından üstün olmak

SORULAR

- 6- Yazar bu öyküyü otelde yazmıştır.
 Doğru Yanlış
- 7- Öykü kış mevsiminde geçmektedir.
 Doğru Yanlış
- 8- Karşı taraftaki kadın pirinç ayıklıyor.
 Doğru Yanlış
- 9- Evin bahçesindeki çocuklar kömür topluyor.
 Doğru Yanlış
- 10- Yazar gerçekten gördüğü bir olayı anlatıyor.
 Doğru Yanlış

2.3. “Baharın Ettikleri” Değiştirilmiş Metin (B1)

Bir yazı yazmak istiyordum. Kâğıdı kalemi aldım, terasa çıktım. Teras dediğim, oturduğum otelin en üst katında. Hava da nasıl güzel. Ilık bir mart güneşi, içi ısınıyor insanın. Böyle havalar, kış sonlarında çoğu kişiyi mutlu eder. Mutluluk nedir? Herkes mutluluğu tanımış mıdır bu dünyada? Bu meseleler üzerinde uzun uzun konuşmak mümkün. Kim bilir, belki o zaman ben de bu söylediğim sözden vazgeçerim. Ama zaman zaman ben de kendimi mutlu sansam ne olur? Büyük mutluluklara hiçbir zaman sahip olamayacağım. Ben de bunlarla avunayım bari. Oturdum. Ne yazayım diye düşünmeye başladım. Acaba hikâye mi yazsam? Hikâyede konunun pek o kadar önemli olmadığını söyleyenler de çıktı. Ama ne olursa olsun, bir olay lazım. Üstelik olay da alışılmış, bıkmış olaylardan olmamalı. Küçük burjuvanın hayatını anlatan, onun kötü taraflarını dünyanın en büyük kahramanlıkları, en asil heyecanları gibi gösteren hikâyelerden bıktık artık. Bütün ıstıraplar aşktan doğuyor. Aslında öte yandan milyonların, milyarların ıstırapı var. Ama ne yazık ki biz o insanı tanıyoruz. Girmişiz küçük burjuvanın içine, yuvarlanıp gidiyoruz. Başka sınıfların adamı olduğumuzu bile bile. Bizim dertlerimiz, içinde yaşadığımız adamların dertlerine benzemiyor. Ne parada gözümüz var ne pulda. Geçenlerde bir kadın, “Benim için şiir beyaz otomobildir.” diyordu. Biz, en küçük menfaatlerini bile koruyamayan zavallılar, nasıl onlarla bir oluruz. Biz, tanımadığımız o büyük sınıfın, o fakir sınıfın adamıyız. Ama tanımadığımız için de onlardan, onların hayatından bahsedemeyiz. Üstelik tehlikeli bir iş o. İnsana sol diyorlar, komünist diyorlar. İyisi mi, bir yazar sakıncalı konularla ilgili yazılar yazmamalı. Ben de öyle yapacağım.

Gökyüzü mavi, masmaviydi. Güneş giderek ısıtıyordu. “Bir makale mi yazsam acaba?” diye düşündüm. Son zamanlarda aklımı kurcalayan bir mesele var. *Realisme* meselesi. *Realisme*’i artık on dokuzuncu yüzyıldaki gibi anlamamalı.

Oturduğum teras önümdeki apartmanların arka tarafına bakıyordu. O apartmanların da terasları var. Gözüm karşı terasa takıldı. Bir kadın bir masanın başına oturmuş, başını öne eğmiş, bir kolunu masaya dayamış, bir şey yapıyordu. Herhalde pirincin içindeki taşları ayıklıyordu. Kendisi de hizmetçi olmalı dedim. Evet, evet, hizmetçi olmalı. Kılığı kıyafeti de hizmetçiye benziyor. Aman, sakın hizmetçileri

kötülemek için söyledim sanmayın. İş kıyafeti demek istiyorum; hepsi o kadar. Yoksa bu burjuva hizmetçilerinin ne kadar kibar olduğunu bilirim. Çoğu zaman, efendilerine, hanımlarına taş çıkarırlar.

Kalktım, dolaşmaya başladım. Bir ara taraçanın ta kenarına kadar geldim. Aşağıdaki bahçede, duvarın üzerinde beş tane kedi bir başka kedinin etrafına dizilmişler, homurdanıp duruyorlar. Kuyrukları da durmadan oynuyor. Ortadaki dişi olacak, diğerleri erkek. Kediler baharı insanlardan önce hissediyor demek. O sırada iki çocuk ortaya çıktı. Sırtlarında büyük bir sepet vardı. Üzerlerindeki kıyafetler eskiydi. Bahçeye nereden girmişler. Ev sahibi bahçe kapısına giden yola kömür döktürmüş. Girip çıkanların ayakkabıları çamur olmasın diye herhalde. Oradan kömür toplamaya gelmiş olacaklar. Bilmiyor bu çocuklar dünyanın düzenini. Bir tarafta bir sürü insan soğuktan donar, diğer tarafta üç beş kişi ayakkabılarının kirlenmemesi için kömürü yerlere döker. Böyledir bu iş. Değişmez. Dünyanın her tarafında böyle.

Karşı terastaki kadının ne kedilerden haberi vardı ne de çocuklardan. O, durmadan pirinçlerle uğraşıyordu. Belki de bahar güneşinden vücudunun bazı kısımlarının tatlı tatlı terlediğini hissediyordu. Neler düşünüyordu, kim bilir? Bir ara kalktı, pirinci masanın üzerine bırakıp içeriye gitti. Gençti de. Elbisesine sığmayan bir vücudu vardı. Baharı o da hissediyordu mutlaka. Vallahi müthiş bir şey bu bahar?

Bir yazı yazmak lazım. Gelelim *Realisme* konusuna. *Realisme*'i artık başka türlü anlamalı. Bir eser, içine dünyanın en çirkin realitelerini doldurmakla *realiste* olmaz. Sefaletleri, ıstırapları, sınıf farklılıklarını en sert şekilde anlatan aşırıya kaçır. Bence *romantisme* dünyayı hep kara gözlükle görmek ve pisliklere odaklanmaktır. Yirminci yüzyıl adamınınsa *romantique* olmaya hakkı yok artık. İnsanlara faydalı olabilmek, onları, söylediklerimize inandırmakla mümkün. *Realiste* yazarla *romantique* yazarı konu bakımından da ayıramayız. Çünkü yeryüzünde *realiste* olay veya *romantique* olay diye bir şey yoktur. Bir yazarın edebi kimliğini sadece işçiliği belirler.

Karşıdaki kadın terasa tekrar çıktı. Elinde bir tabak vardı. Geldi, pirinci tabağın içine boşalttı. Sonra da elini tabağa sokup karıştırmaya başladı. Galiba yıkıyordu. Aşağıdaki kedilerle çocuklardan hâlâ haberi yoktu. Çocuklar için biraz önce, “Bunlar

dünyanın düzenini bilmiyorlar,” dedim. Yanlış! Dünyanın düzenini çok iyi biliyorlar. Nedir dünyanın düzeni? Eskiler söylemiş ya! “Zenginler olmasaydı,” demiş, “fakirlerin hali daha kötü olurdu.” Doğru! Bu çocuklar bunu doğuştan biliyorlar. Fakirin daima zenginlere borçlu olduğunu biliyorlar. Bunların aklından, “Fakirler olmasaydı zenginlerin hali ne olurdu?” diye bir düşünce geçmiş midir acaba? Hiç zannetmiyorum?

Terasın kenarına tekrar geldim. Tekrar aşağıya baktım. Kediler azalmıştı. Bir tanesi, ağzıyla dişi kedinin ensesini yakalamıştı. Bırakmıyordu. Öte yandan çocuklar hala kömür toplamakla meşguldüler. Birdenbire evin içinden kara bir köpek çıktı. Çocuklara doğru havlamaya başladı. Kömürleri almasınlar diye değil. Çünkü köpek ayaklarının çamur olup olmayacağını düşünmez. O sadece çocukların kılığına kıyafetine bağırıyordu. Kibarların köpekleri böyledir. Kılıksız insanlardan hoşlanmazlar. Tıpkı sahipleri gibi.

Çocuklar önce ürktüler. Ama pek de aldırış etmediler. Ben merakla bakıyordum. Ne olacak, kaçacaklar mı diye.

O sırada karşı terastaki kadın, elinde pirinç tabağı olduğu halde terasın kenarına geldi. Bir elini pirinçler dökülmesin diye tasın kenarına getirip tasın içindeki suyu bahçeye döktü. Altıncı kattan dökülen su bahçeye, tam çocuklarla köpeğin arasına, bir şimşek gürültüsü çıkararak düştü. Ne çocuklar, ne köpek, ne kediler hiçbiri böyle bir şey beklemiyordu. Ne olduğunu anlayamadan hemen dağıldılar.

Böyle bir olay gerçekten olabilirdi, değil mi? Öyle ya, olur olur! Niçin olmasın? Aslında olmadı. Hepsini kendim uydurdum.

SÖZLÜKÇE

Aldırış etmemek: İlgi göstermemek, ilgilenmemek

Asil: Saygı duyulan

Aşırı: Gereğinden fazla, çok

Avunmak: Bir şeyle uğraşarak acısını unutmak, sıkıntılardan uzaklaşmak, teselli bulmak

Burjuva: Şehirde yaşayıp özel haklardan yararlanan kişiler

Dişi: Hayvan ve bitkiler için kadın

Ense: Boynun arkası

Homurdanmak: Öfke, kızgınlık, can sıkıntısıyla anlaşılmaz sesler çıkarmak.

Istırap: Acı, üzüntü, sıkıntı, keder

İşçilik: Bir işin yapılış şekli

Kılıksız: Giyimi düzgün olmayan

Menfaat: Çıkar, dolaylı bir şekilde elde edilen fayda

Realisme (Realizm): Gerçekçilik (Sanat)

Realite: Gerçeklik

Sefalet: Yoksulluk, yoksulluk sıkıntısı

Sol: Sosyalizme yakın görüşte olan grup

Taş çıkarmak: Biri diğerinden özellik, yetenek vb. bakımından üstün olmak

Uydurmak: Hayal gücünden yararlanarak gerçek dışı bir şey söylemek

SORULAR

- 1- Yazar bu öyküyü otelde yazmıştır.
 Doğru Yanlış
- 2- Öykü kış mevsiminde geçmektedir.
 Doğru Yanlış
- 3- Karşı terastaki kadın pirincin içinden taşları temizliyor.
 Doğru Yanlış
- 4- Evin bahçesindeki çocuklar kömür topluyor.
 Doğru Yanlış
- 5- Yazar gerçekten gördüğü bir olayı anlatıyor.
 Doğru Yanlış

2.4. “Baharın Ettikleri” Değiştirilmiş Metin (A2)

Bir yazı yazmak istiyordum. Kâğıdı kalemi aldım, terasa çıktım. Teras, otelin en üst katında. Hava da çok güzel. Ilık bir mart güneşi, insanın içi ısınıyor. Böyle havalar, kışın sonunda çoğu kişiyi mutlu eder. Mutluluk nedir? Herkes mutluluğu tanımış mıdır bu dünyada? Bu konu hakkında uzun uzun konuşmak mümkün. Kim bilir, belki ben de bu sözden vazgeçerim. Bazen ben de mutlu olmak istiyorum. Maalesef büyük mutluluklara hiçbir zaman sahip olamayacağım. Oturdum. Ne yazayım bunu düşünmeye başladım. Acaba hikâye yazmak iyi bir fikir mi? Bazıları hikâyede konunun o kadar önemli olmadığını söylediler. Ama mutlaka farklı ve ilginç bir olay lazım. Küçük burjuva hikayelerinden bıktık artık. Bütün sıkıntılar aşktan doğuyor. Aslında diğer insanların sıkıntıları daha önemli. Ama ne yazık ki biz o insanı tanıyoruz. Girmişiz küçük burjuvanın içine, yaşayıp gidiyoruz. Ama başka bir sınıf yani gruptayız, bunu biliyoruz. Çünkü bizim dertlerimiz onların dertlerine benzemiyor. Para bizim için önemli değil. Geçen gün bir kadın “Şiir bence beyaz otomobildir.” diyordu. Biz çıkarlarımızı koruyamıyoruz. Onlarla aynı değiliz. Biz o fakir sınıfın adamıyız. Ve onlardan, onların hayatından bahsedemeyiz. Çünkü bu durum bizim için tehlikeli bir şey. İnsana sosyalist diyorlar, komünist diyorlar. Bir yazarın çok dikkatli olması lazım. Ben de öyle yapacağım.

Gökyüzü mavi, masmaviydi. Güneş gittikçe daha çok ısıtıyordu. “Bir makale mi yazayım acaba?” diye düşündüm. Son zamanlarda aklımda bir konu var. *Realisme* konusu. *Realisme*’i artık on dokuzuncu yüzyıldaki gibi anlamamak lazım.

Teras önümdeki apartmanların arka tarafına bakıyordu. O apartmanların da terasları var. Karşıdaki terasa baktım. Bir kadın bir masaya oturmuş, başını öne eğmiş, bir kolunu masaya dayamış, bir şey yapıyordu. Herhalde pirincin içinden taşları temizliyordu. “Bence o hizmetçi” dedim. Evet, evet kesinlikle hizmetçi. Kıyafetleri de hizmetçiye benziyor. Ama bu cümleyi hizmetçileri kötülemek için söylemedim. İş kıyafeti demek istiyorum; hepsi o kadar. Yoksa bu burjuva hizmetçileri çok kibar. Bunu biliyorum. Çoğu zaman patronlarından daha iyidirler.

Kalktım, dolaşmaya başladım. Bir ara terasın kenarına kadar geldim. Aşağıdaki bahçede duvarın üzerinde beş tane kedi vardı. Başka bir kedinin etrafına dizilmişler. Homurdanıp duruyorlardı. Kuyrukları da durmadan oynuyor. Ortadaki dişi olacak, ötekiler erkek. Kediler baharı insanlardan önce hissediyor herhalde. O sırada iki çocuk

çıktı ortaya. Sırtlarında büyük bir sepet vardı. Üzerlerindeki elbiseler eskiydi. Bahçeye nereden girdiler? Ev sahibi bahçe kapısının önündeki yola kömür dökmüş. İnsanların ayakkabılarının çamur olmasını istemedi herhalde. Herhalde çocuklar oradan kömür toplamaya gelmişler. Bu çocuklar dünyanın düzenini bilmiyor. Bir tarafta bir sürü insan soğuktan donar. Diğer tarafta üç beş kişi ayakkabılarının kirlenmemesi için kömürü yerlere döker. Böyledir bu iş. Değişmez. Dünyanın her tarafında böyle.

Terastaki kadının ne kedilerden ne de çocuklardan haberi vardı. O, sürekli pirincin taşını temizliyordu. Neler düşünüyordu, kim bilir? Bir ara kalktı, pirinci masanın üzerine bırakıp içeriye gitti. Gençti de. Baharı o da hissediyordu mutlaka. Bu bahar müthiş bir şey.

Bir yazı yazmak lazım. Gelelim *Reaslisme* konusuna. *Realisme* 'yi artık başka türlü anlamak lazım. Bir eser, içine dünyanın en çirkin realitelerini doldurmakla *realiste* olmaz. Sefaletleri , ıstırapları, sınıf farklılıklarını en sert şekilde anlatmak aşırıya kaçmak demektir. Bence *romantisme* dünyayı hep kara gözlükle görmek ve pislilere odaklanmaktır. Yirminci yüzyıl adamının *romantique* olmaya hakkı yok artık. İnsanlara faydalı olabilmek, onları inandırmakla mümkün. *Realiste* yazarla *romantique* yazarı konu bakımından da ayıramayız. Çünkü yeryüzünde *realiste* olay veya *romantique* olay diye bir şey yoktur. Bir yazarın edebi kimliğini sadece işçiliği belirler.

Karşıdaki kadın terasa tekrar çıktı. Elinde bir tabak vardı. Geldi, pirinci tabağın içine boşalttı. Sonra da elini tabağa sokup karıştırmaya başladı. Galiba yıkıyordu. Aşağıdaki kedilerle çocuklardan hâlâ haberi yoktu. Çocuklar için biraz önce, “Bunlar dünyanın düzenini bilmiyorlar,” dedim. Yanlış! Dünyanın düzenini çok iyi biliyorlar. Nedir dünyanın düzeni? Eski insanlar söylemiş ya! “Eğer zenginler yok, o zaman fakirlerin hali daha kötü olurdu.” demiş. Doğru! Bu çocuklar bunu biliyorlar. Fakirler her zaman zenginlere borçlu, bunu biliyorlar. Bunların aklından “Eğer fakirler yok o zaman zenginler ne yapardı?” diye bir düşünce geçmiş midir acaba? Hiç zannetmiyorum?

Terastan kenarına tekrar geldim. Tekrar aşağıya baktım. Kediler azalmış. Bir tanesi, ağızıyla dişi kediyi yakalamıştı. Bırakmıyordu. Diğer tarafta çocuklar hala

kömür topluyorlardı. Birdenbire evin içinden kara bir köpek çıktı. Çocuklara doğru havlamaya başladı. Kömürleri almasınlar diye değil. Çünkü köpek ayaklarının çamur olmasını düşünmez. O sadece çocukların kıyafetine bağırıyordu. Kibarların köpekleri böyledir. Kılıksız yani kıyafetleri kötü insanlardan hoşlanmazlar. Aynı sahipleri gibi.

Çocuklar önce korktular. Ama pek de önemli görmediler. Ben merakla bakıyordum. Ne olacak, kaçacaklar mı diye.

O sırada karşı terastaki kadın, elinde pirinç tabağı ile terasın kenarına geldi. Tabaktaki suyu bahçeye döktü. Su, büyük bir gürültüyle köpeğin ve çocukların arasına düştü. Ne çocuklar ne köpek ne kediler böyle bir şey bekliyordu. Hepsini kaçırdılar.

Böyle bir olay gerçekten olabilirdi, değil mi? Neden olmasın? Aslında olmadı. Hepsini ben uydurdum.

SÖZLÜKÇE

Burjuva: Şehirde yaşayıp özel haklara kişiler

Çıkar: Fayda (direkt değil)

Dişi: Hayvan ve bitkiler için kadın

Homurdanmak: Öfke, kızgınlık, can sıkıntısıyla farklı sesler çıkarmak.

Istırap: Acı, üzüntü, sıkıntı, keder

İşçilik: Bir işin yapılış şekli

Realisme (Realizm): Gerçekçilik (Sanat)

Realite: Gerçeklik

Sefalet: Yoksulluk, yoksulluk sıkıntısı

Uydurmak: Hayal gücünden yararlanarak gerçek dışı bir şey söylemek

SORULAR

- 1- Yazar bu öyküyü otelde yazmıştır.
 Doğru Yanlış
- 2- Öykü kış mevsiminde geçmektedir.
 Doğru Yanlış
- 3- Karşı terastaki kadın pirincin içinden taşları temizliyor.
 Doğru Yanlış

4- Evin bahçesindeki çocuklar kömür topluyor.

Doğru Yanlış

5- Yazar gerçek bir olayı anlatıyor.

Doğru Yanlış

2.5. “Baharın Ettikleri” Değiştirilmiş Metin (A1)

Bir yazı yazmak istiyorum. Kâğıdı kalemi aldım, terasa çıktım. Teras, otelin en üst katında. Hava da çok güzel. Ilık bir mart güneşi, insanın içi ısınıyor. Kışın sonunda çok kişi böyle havalardan mutlu olur. Mutluluk nedir? Herkes mutluluğu yaşad mı bu dünyada? Bu konu hakkında uzun uzun konuşuyoruz. Bilmiyorum, belki ben de bu sözden vazgeçiyorum. Bazen ben de mutlu olmak istiyorum. Ama maalesef hiçbir zaman mutlu olmuyorum. Oturdum. Ne yazayım? Bunu düşündüm. Bence hikâye iyi bir fikir. Bazı insanlar “Hikayede konu çok önemli değil.” dediler. Ama mutlaka farklı ve ilginç bir olay lazım. Küçük burjuva hikayelerinden bıktık artık. Bütün sıkıntılar aşktan doğuyor. Aslında diğer insanların sıkıntıları daha önemli. Ama ne yazık ki biz o insanı tanıyoruz. Girmişiz küçük burjuvanın içine, orada yaşıyoruz. Ama başka bir sınıf yani gruptayız, bunu biliyoruz. Çünkü bizim dertlerimiz onların dertlerine benzemiyor. Para bizim için önemli değil. Geçen gün bir kadın “Şiir bence beyaz otomobildir.” diyordu. Biz çıkarlarımızı koruyamıyoruz. Onlarla aynı değiliz. Biz o fakir sınıfın adamıyız. Ve onlardan, onların hayatından bahsetmiyoruz. Çünkü bu durum bizim için tehlikeli bir şey. İnsana sosyalist diyorlar, komünist diyorlar. En iyisi, bir yazar normal konular hakkında yazsın. Ben de öyle yapıyorum.

Gökyüzü mavi, masmaviydi. Güneş gittikçe daha çok ısıtıyordu. “Bir makale mi yazayım acaba?” diye düşündüm. Son zamanlarda aklımda bir konu var. *Realisme* konusu. *Realisme* artık on dokuzuncu yüzyıldaki gibi değil.

Teras önümdeki apartmanların arka tarafına bakıyordu. O apartmanların da terasları var. Karşıdaki terasa baktım. Masada bir kadın vardı. Başı önde, bir kolu masada. Bir şey yapıyordu. Herhalde pirincin içinden taşları temizliyordu. ”Bence o hizmetçi” dedim. Evet, evet kesinlikle hizmetçi. Kıyafetleri de hizmetçiye benziyor. Ama hizmetçileri kötülemek istemedim. Sadece iş kıyafeti demek istiyorum. Yoksa bu burjuva hizmetçileri çok kibar. Bunu biliyorum. Çoğu zaman patronlarından daha iyiler.

Kalktım, biraz dolaştım. Bir ara terasın kenarına geldim. Aşağıdaki bahçede duvarın üzerinde beş tane kedi vardı. Başka bir kedinin etrafında duruyorlardı ve garip sesler çıkarıyorlardı. Kuyrukları sürekli hareket ediyordu. Ortadaki dişi, diğerleri

erkek. Kediler baharı insanlardan önce hissediyor herhalde. O sırada iki çocuk çıktı ortaya. Sırtlarında büyük bir sepet vardı. Üzerlerindeki elbiseler eskiydi. Bahçeye nereden girdiler? Ev sahibi bahçe kapısının önündeki yola kömür dökmüş. Çünkü her yer çamur. Herhalde çocuklar oradan kömür topluyorlar. Bu çocuklar dünyanın düzenini bilmiyor. Bir tarafta bir sürü insan soğuktan donuyor. Diğer tarafta üç beş kişi kömürü yerlere döker. Böyle bu iş. Değişmiyor. Dünyanın her tarafında böyle.

Terastaki kadının kedilerden ve çocuklardan haberi yoktu. O, sürekli pirincin taşını temizliyordu. Neler düşünüyordu, kim biliyor? Bir ara kalktı, pirinci masanın üzerine bıraktı ve içeriye gitti. Gençti de. Baharı o da hissediyordu mutlaka. Bu bahar müthiş bir şey.

Bir yazı yazmak lazım. Gelelim *Reaslisme* konusuna. *Realisme* 'yi artık başka türlü anlamak lazım. Bazı eserler sadece çirkin realteleri anlatıyor. Bu şekilde *realist* olmak mümkün değil. *Romantisme*, dünyayı kara gözlükle görmektir. Yirminci yüzyılda *romantique* olmak çok zor. İnsanlar size inanıyor, o zaman onlara faydalı oluyorsunuz. *Realiste* yazarlar ve *romantique* yazarlar aynı konuları yazıyor. Çünkü *realist* olay ya da *romantique* olay farklı şeyler değil. Bir yazar nasıl hikâye yazıyor, bu önemli.

Karşıdaki kadın tekrar terasa çıktı. Elinde bir tabak vardı. Geldi, pirinci tabağın içine boşalttı. Sonra da elini tabağın içine soktu ve karıştırdı. Galiba yıkıyordu. Aşağıdaki kedilerle çocuklardan hâlâ haberi yoktu. Çocuklar için biraz önce, “Bunlar dünyanın düzenini bilmiyorlar,” dedim. Yanlış! Dünyanın düzenini çok iyi biliyorlar. Dünyanın düzeni nedir? Eski insanlar söylemiş ya! “Eğer zenginler yok, o zaman fakirlerin hali daha kötü olurdu.” demiş. Doğru! Bu çocuklar bunu biliyorlar. Fakirler her zaman zenginlere borçlu, bunu biliyorlar. Bunların aklından “Eğer fakirler yok o zaman zenginler ne yapıyor?” diye bir düşünce geçti mi acaba? Hiç zannetmiyorum?

Terasın kenarına tekrar geldim. Tekrar aşağıya baktım. Kediler daha az. Bir tanesi, ağzıyla dişi kediyi yakaladı. Bırakmıyordu. Diğer tarafta çocuklar hala kömür topluyorlardı. Birdenbire evin içinden kara bir köpek çıktı. Çocuklara havladı. Çünkü çocukların kıyafetleri güzel değildi. Kibarların köpekleri böyledir. Kıyafetleri kötü insanlardan hoşlanmıyorlar. Aynı sahipleri gibi.

Çocuklar önce korktular. Ama pek de önemli görmediler. Ben merakla bakıyordum.

O sırada karşı terastaki kadın, elinde pirinç tabağı ile terasın kenarına geldi. Tabaktaki suyu bahçeye döktü. Su, büyük bir gürültüyle köpeğin ve çocukların arasına düştü. Hiçbiri böyle bir şey bekleliyordu. Hepsini kaçırdılar.

Böyle bir olay gerçekten mümkün, değil mi? Neden olmasın? Ama olmadı. Hepsini ben uydurdum.

SÖZLÜKÇE

Burjuva: Şehirde yaşıyor ve özel haklara sahip

Çıkar: Fayda (direkt değil)

Dişi: Hayvan ve bitkiler için kadın

Eser: Şiir, roman, hikâye vb.

Havlamak: Köpek sesi

Realisme (Realizm): Gerçekçilik (Sanat)

Realite: Gerçeklik

Söz: Bir düşünceyi anlatan kelime ya da kelime grubu

Uydurmak: Hayal gücüyle gerçek dışı bir şey söylemek

SORULAR

- 1- Yazar bu öyküyü otelde yazdı.
 Doğru Yanlış
- 2- Öykü kış mevsiminde geçiyor.
 Doğru Yanlış
- 3- Karşı terastaki kadın pirincin içinden taşları temizliyor.
 Doğru Yanlış
- 4- Evin bahçesindeki çocuklar kömür topluyor.
 Doğru Yanlış
- 5- Yazar gerçek bir olayı anlatıyor.
 Doğru Yanlış

3.1. “Denize Doğru” Özgün Metin

Bir yıl deniz görmesem bir hoş olurum. Hele bir de bahar gelmez mi, buram buram yosun kokuları tütmeğe başlar burnumda. Bu kokuyu ilk olarak bir kara şehirde, bir bahar sabahı, okula giderken duymuşumdur. Bana daha küçüklük zamanlarımı hatırlatan bu kokuda bir takım somut hayaller de vardır. Bir Boğaziçi köyü, kolumda gene mektep çantam, sisli yahut güneşli bir sabah, bütün bir kışı kıyıda geçirmiş dalyan direkleri...

İşte bu koku, oradan, o dalyan direklerinin üstündeki yosunlardan gelen kokudur. Ama nasıl fark etmemiştim çocukluğumda o kokuyu? Fark etmemiştim de, neden sonra, bir kara şehirde duymuşum. Nasıl olmuş bu iş?

Bir kara şehirde, bir bahar sabahı, okula giderken duyduğum o koku sonra sonra, ne çeşitli hayallerle zenginleşti. Denizden uzak kaldıkça neler hatırlamadım denize ait! Hepsini de sevdim, hepsini de hasretle hatırladım. Hangisi kötü bu hatıraların? Güneşin, sulardan tavana vurup tavanda mekik dokuyan pırıltıları mı? Göz alan bir gün ışığında, sıram sıram bir takanın peşine takılıp gırgıra çıkan allı yeşilli alamanalar mı? Dalyan reisi "Şıra!" diye bağırdığı zaman şevkle ağlara sarılan tayfalar mı? Bir orkinos vurgunundan sonra, kıyıda, kan içinde kalmış denizi seyreden çocukların bayramı mı? Gemilerin, bembeyaz sabahları seslendiren sis düdükleleriyle can sesleri mi? Kayıkhanelerin içinde uğuldayan dalgalar mı? Deniz üstündeki odalarda, lodosun sabahlara kadar dinmeyen uğultusu mu? Bir oltanın iğnesinde çırpınan bir balığın gittikçe beyazlaşarak suyun yüzüne doğru gelişi mi? Karanlık gecelerde ağlarını birbirinin üstüne atmamak için haykırışan kılıççıların sesi mi? Çavalyelerin, çamçakların üzerinde kurumuş balık pulları, feleklerde kurumuş deniz tuzları mı? Sabahın alacakaranlığında, ilk vapurların etrafında ölü bir tabiat gibi duran lüferciler mi? Kendini anafora kaptırmış, kıyı kıyı giden saman çöpleri, karpuz kabukları mı? Suyun içinde beyaz beyaz açılıp kapanan, avuç içinde bir anda dağılıveren denizanaları mı?.. Saymakla bitmiyor ki!

Buraya öyle bir kara şehirden, denize en aşağı iki yıl hasret kaldıktan sonra geldim. Bir taşla iki kuş vuracağım. Hem bir iş bulacak, çalışacağım; hem de deniz kenarında olacağım. (31) Gelgelelim, daha ikisi de olmadı. İş, yol çavuşluğu işi. Bu

yol müteahhidinin yanında kâtiplik gibi bir şey. Ne yapacağımı da doğru dürüst bilmiyorum ama, galiba, işçilerin çalışmalarına bakacak, gündeliklerini yahut haftalıklarını dağıtacak, müteahhidin bu bölgedeki hesaplarını tutacağım. Günde beş lira para verecekler; fena para değil. Yine işler aksi gitmese. Gitmeye başladı da onun için söylüyorum bunu. Müteahhit, benim gelişimden bir gün evvel bilmem nereye gitmiş; bir hafta sonra dönecekmiş. "Gelirse beklesin" demiş. Bana bir çadır verdiler; o çadırda yatıp kalkıyorum.

Sözde deniz kenarında olacaktık. O da olmadı. Gerçi, bulunduğum yer denizi görmüyor değil; görüyor görmesine, ama en aşağı bir, bir buçuk saatlik yerden. Önümüz dümdüz ova. Denizle bir gibi. Ondan sonra alabildiğine deniz. Denize de pek benzemiyor, kurşun bir levhaya benziyor.

Buraya geleli üç gün oldu. Ama şöyle bir kıyıya gidip yosun kokusunu koklayamadım. Şöyle bir eğilip elimi suya değdiremedim. O eski hasret hep içimde.

Beş lira için fena para değil dedim. Dedim ya, nedir beş lira şu zamanda? Şehirde olsam nasıl geçinirim bu parayla? Ev kirası mı veririm, üstümü başımı mı yaparım, karnımı mı doyururum, tramvaya otobüse mi binerim, kitap mecmua falan mı alırım, tiyatroya sinemaya mı giderim, hısım akrabam varsa onlara yardım mı ederim, evli barklıysam çoluğuma çocuğuma mı bakarım? (56) Akli durur vallahi insanın. Günde beş lira! Ecirlikten başka bir şey değil. Hoş o ecirliği de hak etmedik ya daha. Ya gelse de müteahhit "Ben başkasını buldum, kusura bakma; sen dön geldiğin yere!" deyiverirse ne yaparım?

Hem, ne diye ukalalık ediyorum? Biz bu dünyaya ecir gelmişiz, ecir gideceğiz. Ben de müteahhit olacak değilim ya! Ne hakkım var: "Ben neden beş lira kazanayım da o beş yüz lira kazansın" demeye. Ben işsizim, o müteahhit. Ben fakir bir aileden gelmişim, o zengin bir aileden. Ama benim okumuşluğum varmış da onun yokmuş; kimin umurunda? O, işini biliyor, ben bilmiyorum. Mademki biliyor, yaşamak da onun hakkı. Ben köylü cıgarası içemem; o isterse, viski içer; ben kahveye gidemem, o bara gider; ben tramvaya binemem, o otomobile biner; hakkı değil mi?

Denizi, hep çadırımın kapısından görüyorum. Mihnete alışmış insan, zaman zaman, her şeye boş vermesini de biliyor. Bir aralık dedim ki kendi kendime: “Adaam, sen de! Çekiver kuyruğunu. Gelmezse gelmez. İster çalıştırır ister çalıştırmaz.” Yürüyüverdim denize doğru. Yürüyüverdim diyorum ya, dünyanın yolu! Öyle ha deyince yürünmüyor. Yolda çalışan, taş kıran işçilerin çekiç sesleri neden sonra kayboldu. Serildi mi önüme dümdüz bir ova! Git git bitmiyor. Ha vardım, ha varacağım, diyorum; bir de bakıyorum, deniz hep o uzaklıkta. Etrafta ne insan ne de cin; koskoca ovada bir başımayım. Bir aralık, sağımda solumda, acayip otlar, sazlar, kamışlar belirmeye başladı. Bitki denilen şeyin hiç de böylesini görmemişim o güne kadar; içime bir korku düştü. Önüme bakıyorum, kimse yok; ardıma bakıyorum, kimse yok. Ne bomboş bir dünya; aklıma birdenbire Beyoğlu Caddesi geldi. Nasıl da tıklım tıklımdır! İnsanlar birbirine çarpa çarpa yürürler. Kimi omuz vurur, kimi birinin ayağına basar, kimi duvar dibinde bir kadını sıkıştırır. Öyle caddelerde acele bir de işim oldu mu, ne kadar güç ilerlerim! Ben koşmak isterim, önümdeki adam ya sevgilisiyle konuşmaktadır, ya bir dükkânın camekânını seyretmektedir. Yanından sıyrılayım derken istemeye istemeye bir tarafına çarparım. Olmaz mı böyle şey? Olur, olur; adam kızar; dönüp bana:

- Kör müsün? der.

Ben de kızarım.

-Ne sallanıyorsun alık alık? derim.

-Patladın mı? Geçersin elbet! der.

-Patladım, patlamadım, sen bir kere ona karışamazsın. Daha terbiyeli konuş! derim.

-Ulan, der, sen bana ne hakla sen diyorsun? Benim kim olduğumu biliyor musun?

-Ya, sen? derim. Sen ne hakla bana ulan diyorsun?

-Ulan da derim, her bir boku da derim, eşsoğlu eşşek.

Sanki onun eşşek demesiyle eşşek olacaktım gibi, büsbütün alevlenirim:

- Eşşoğlu eşşek babandır!
Ulan senin sinsileni, sülaleni...

Bir anda etrafımızı çevirirler. Kalabalığın arasında bir polis peyda olur. Adam, bar bar bağırmaya başlar:

-Davacıyım! Davacıyım polis efendi. İşte, bu kadar şahidim var! Bu kadar kişinin içinde...

Polis:

-Bırakın gürültüyü de der, merkeze kadar teşrif edin kozunuzu orda paylaşsınız.

Adam hâlâ bağmaktadır:

-Haydi, yürü bakalım merkeze! Kozumuzu orda paylaşırız.

Bizim iş hâpı yutar tabii. Düşeriz karakolun yoluna. Yolda kendi kendime düşünürüm: “Ne desem karakola gidince?” diye. Herhalde önce kim olduğumu sorarlar. İşte o zaman celallenirim: “Biliyor musunuz benim kim olduğumu? Ben bu memleketin...” Hayır, bu usul iyi bir usul değil. Ya tanımayıverirse polis? Öyle ya, okuyup yazması yoksa tanımayabilir. Üstelik, öbür adam da mühimce bir adamsa? Mesela, bilmem ne müdürü olduğunu söyleyiverirse? Tabii, benden çok onun sözünü dinlerler. Onun için ben beklerim. Önce o adam söylesin, kim olduğunu, sonra ben. Büyükçe bir unvanla çıkarsa karşıma, ben ondan da ağır bastığımı hissettirmek için, alçaktan alıyormuş gibi bir cevap veririm:

- Ben, derim, müdür falan değilim. Ben alelade bir vatandaşım.

Politikaya girişmenin tam sırası.

- “Bu memlekette hak sahibi olmak için mutlaka...”

Açarım ağzımı yumarım gözümü.

Ayağımın altındaki toprak, kunduralarıma yapışmaya başladı. Gittikçe çamur içine giriyorum. Şöyle ileriye doğru baktım: Bataklık. Sağa doğru gidersem sazların arasında kurakça bir yol bulurum diye düşündüm. O yana yürüdüm. Büsbütün batağa girdim. Sanki sazların arasından su fıskırıyordu. Ama, ne olursa olsun. Mutlaka deniz kıyısına gideceğim. İki yıl bu, dile kolay! Gideceğim, denize gideceğim.

Ayak bileklerine kadar batağa girdim. Her adım atışımda biraz daha batıyordum. Durdum. Başımın üzerinde kocaman kocaman deniz kuşları belirdi. Beyaz kanatlarını açmışlar, çığlık çığığa, dönüp duruyorlar. Ne vahşi ne korkunç bir manzara! Onların çığıkları dışında, insanın tüylerini diken diken eden bir ölüm sessizliği var. Ölümü düşündüm. Ölümün en kötüsü, bir bataklıkta, çırpına çırpına, ümidin her an biraz daha azaldığını göre göre ölmekmiş gibi duymuştum. O aklıma geldi. Deniz uğruna, denize el sürebilmek uğruna ölüm! İstemiyorum ölmek. Oysa ki bundan evvel kaç defa ölüme razı olmuştum. Razı olmak da değil, intihar etmeyi bile düşünmüştüm.

Kimileri derler ki intihar bir irade işidir. Ben buna inanmıyorum. İntihar bir iradesizliktir. Dünyadaki güçlükleri yenebilen, o iradeyi gösterebilen kimse kolay kolay ölüme razı olmaz. Ölüme razı olan, hiçbir şeyle cebelleşemeyen bu savaşta bütün ümitlerini kaybeden kişidir. O ümitleri kaybetmek için de insanın, kendisini dünyaya bağlayacak hiçbir şeyi olmamalı. Ne para ne pul ne aşk ne muhabbet ne şeref ne namus. Ama şimdi ben öyle miyim ya! Hiçbir şeyim olmasa bile günde beş lira kazanabileceğim. Beş lira! Az para mı?

Bu beş lirayla pekâlâ karnımı doyurabilir, ısınabilir, giyinebilir, dünyanın parasız olan bütün nimetlerinden faydalanabilirim. Gökyüzünün parlaklığı, denizin mavisi, ağaçların yeşili, toprağın sıcaklığı, suların sesi, havada uçan kuşlar, rüzgârın getirdiği çiçek kokuları... Nasıl vazgeçerim bunlardan? Hayır, ölmek istemiyorum.

Peki, ya deniz? İşte, on beş dakikalık yolum kalmış, deniz kuşları, çığlık çığığa, hala dönüp duruyorlar. Vazgeçemeyeceğim denizden. Tekrar etrafıma bakındım. Biraz daha kuru bir yol aradım. Galiba azcık gayret edip daha sağa gidersem

kurak bir yere çıkabileceğim. Yavaş yavaş sulara, çamurlara bata bata, o yana doğru ilerledim. Gayret! Biraz daha! Biraz daha!

Dediğim oldu. Üstünde toz tabakaları bulunan, dümdüz, kupkuru bir yere geldim. Gelir gelmez de koşmaya başladım. Kıyıya bir an evvel varmalıyım.

Sazlarla, kamışlarla örtülü bir tümseği atladım. Kıyıda'yım. Ayaklarımın altında kumla karışık çakıl taşları. Sular ayaklarıma kadar geliyor. Sığ bir sahil. Sahilin üç metre gerisinde vatoz ölüleri, iri iri şeytan minareleri, içi boşalmış pina kabukları. Ne vahşi bir deniz! Hiç böylesini görmemişim.

Beyaz kanatlı kuşlar hep çığlık çığlığa, başımın üzerinde, içimde sonsuz bir sevinç. Bağırarak istiyorum: “Boş ver! diye haykırmak istiyorum, beş liraya da boş ver!”

3.2. “Denize Doğru” Değiştirilmiş Metin (B2)

Bir yıl deniz görmesem bir hoş olurum. Hele bir de bahar gelmez mi, buram buram yosun kokuları tütmeğe başlar burnumda. Bu kokuyu ilk olarak bir kara şehrinde, bir bahar sabahı, okula giderken duymuşumdur. Bana daha küçüklük zamanlarımı hatırlatan bu kokuda bir takım somut hayaller de vardır. Sisli veya güneşli bir sabah bir Boğaziçi koyundayım, yine kolumda okul çantam ve bütün bir kışı kıyıda geçirmiş dalyan direkleri var.

İşte bu koku, oradan, o dalyan direklerinin üstündeki yosunlardan gelen kokudur. Ama nasıl fark etmemişim çocukluğumda o kokuyu? Fark etmemiştim de çok sonra, bir kara şehrinde duymuştum. Nasıl olmuş bu iş?

Bir kara şehrinde, bir bahar sabahı, okula giderken duyduğum o koku sonra sonra ne çeşitli hayallerle zenginleşti. Denizden uzak kaldıkça neler hatırlamadım denize ait! Hepsini de sevdim, hepsini de hasretle hatırladım. Hangisi kötü bu hatıraların? Güneşin gökyüzünde mekik dokuyan pırıltıları mı? Göz alan bir gün ışığında sıra sıra dizilmiş takaların peşine takılıp balık ağlarını bırakan, kırmızı ve yeşil alamanalar mı? Dalyan reisi bağırduğu zaman şevkle ağları çeken tayfalar mı? Bir orkinos balığı avından sonra kıyıda denizi seyreden çocukların bayramı mı? Gemilerin, bembeyaz sabahları seslendiren düdüklerinin sesleri mi? Kayıkhanelerin içindeki dalgalar mı? Denizin üstünde lodosun sabahlara kadar dinmeyen sesi mi? Bir oltanın iğnesinde çırpınan bir balığın gittikçe beyazlaşarak suyun yüzüne doğru gelişi mi? Karanlık gecelerde ağlarını birbirinin üstüne atmamak için haykıran balıkçıların sesi mi? Sabahın alaca karanlığında, ilk vapurların etrafında lüfer avlayanlar mı? Denizin üstünde yüzen çöpler, karpuz kabukları mı? Suyun içinde beyaz beyaz açılıp kapanan, avuç içinde bir anda dağılıveren denizaneleri mi? Saymakla bitmiyor ki!

Buraya öyle bir kara şehirden, denize en az iki yıl hasret kaldıktan sonra geldim. Bir taşla iki kuş vuracağım. Hem bir iş bulacak, çalışacağım; hem de deniz kenarında olacağım. Maalesef, daha ikisi de olmadı. İş, yol çavuşluğu işi. Bu yol müteahhidinin yanında yardımcılık gibi bir şey. Ne yapacağımı da tam bilmiyorum ama galiba işçilerin çalışmalarına bakacak, maaşlarını dağıtacak, müteahhidin bu bölgedeki hesaplarını kontrol edeceğim. Günde beş lira para verecekler; fena para değil. Yine işler ters gitmezse... Gitmeye başladı da onun için söylüyorum bunu.

Müteahhit, benim gelişimden bir gün önce bir yere gitmiş; bir hafta sonra dönecekmiş. "Gelirse beklesin" demiş. Bana bir çadır verdiler; o çadırda yatıp kalkıyorum.

Sözde deniz kenarında olacaktık. O da olmadı. Gerçi, bulunduğum yer denizi görmüyor değil; görüyor görmesine, ama en aşağı bir, bir buçuk saatlik yerden. Önümüz dümdüz ova. Denizle aynı gibi. Ondan sonra alabildiğine, uçsuz bucaksız, deniz. Denize de çok benzemiyor, gri bir levhaya benziyor.

Buraya geleli üç gün oldu. Ama şöyle bir kıyıya gidip yosun kokusunu koklayamadım. Şöyle bir eğilip elimi suya değdiremedim. O eski hasret hep içimde.

Beş lira için fena para değil dedim. Dedim ya, nedir beş lira şu zamanda? Şehirde olsam nasıl geçinirim bu parayla? Ev kirası mı veririm, yemek ya da kıyafet mi alırım? Otobüse ya da tramvaya mı binerim? Kitaba, sinemaya tiyatroya mı harcarım? Akralarıma yardım mı ederim ya da çocuklarıma mı bakarım? Aklı durur vallahi insanın. Günde beş lira! Kölelikten başka bir şey değil. O köleliği de daha hak etmedik ya. Ya müteahhit geldiğinde "Ben başkasını buldum, kusura bakma, sen dön geldiğin yere" derse ne yaparım?

Hem, ne diye ukalalık ediyorum? Biz bu dünyaya köle gelmişiz, köle gideceğiz. Ben de müteahhit olacak değilim ya! Ne hakkım var: "Ben neden beş lira kazanayım da o beş yüz lira kazansın" demeye. Ben işsizim, o müteahhit. Ben fakir bir aileden gelmişim, o zengin bir aileden. Ama benim okumuşluğum varmış da onun yokmuş; kimin umurunda? O, işini biliyor, ben bilmiyorum. Mademki biliyor, yaşamak da onun hakkı. Ben sigara bile içemem ama o isterse viski içer. Ben kahveye gidemem, o bara gider. Ben tramvaya binemem, o otomobile biner. Hakkı değil mi?

Denizi, hep çadırımın kapısından görüyorum. Sıkıntıya alışmış insan, zaman zaman, her şeye boş vermesini de biliyor. Bir ara kendime "Adam sen de! Boş ver. Gelmezse gelmez, isterse çalıştırır, istemezse çalıştırmaz." dedim. Yürüyüverdim denize doğru. Yürüyüverdim diyorum ya, dünyanın yolu! Öyle hemen yürünmüyor. Yolda çalışan, taş kıran işçilerin çekiç sesleri bir süre sonra kayboldu. Serildi mi önüme dümdüz bir ova! Git git bitmiyor. Tam vardım diyorum ama bakıyorum, deniz

hep aynı uzaklıkta. Etrafta ne insan ne de başka bir şey var, koskoca ovada bir başımayım. Bir süre sonra etrafımda değişik otlar, sazlar, kamışlar ortaya çıkmaya başladı. Bitki denilen şeyin hiç de böylesini görmemişim o güne kadar; içime bir korku düştü. Önüme bakıyorum, kimse yok, arkama bakıyorum, kimse yok. Ne bomboş bir dünya; aklıma birdenbire Beyoğlu Caddesi geldi. Nasıl da tıklım tıklımdır! İnsanlar birbirine çarpa çarpa yürürler. Kimi omuz vurur, kimi birinin ayağına basar, kimi duvar dibinde bir kadını sıkıştırır. İşim olduğu zaman öyle caddelerde ne kadar zor ilerlerim. Ben koşmak isterim, önümdeki adam ya sevgilisiyle konuşmaktadır, ya bir dükkânın camekânını seyretmektedir. Yanından geçerken istemeye istemeye çarparım. Olmaz mı böyle şey? Olur, olur; adam kızar, dönüp bana:

- Kör müsün? der.

Ben de kızarım.

- Ne sallanıyorsun boş boş? derim.

- Patladın mı? Geçersin elbet! der.

- Patladım, patlamadım, sen bir kere ona karışamazsın. Daha terbiyeli konuş! derim.

- Ulan, der, sen bana ne hakla sen diyorsun? Benim kim olduğumu biliyor musun?

- Ya, sen? derim. Sen ne hakla bana ulan diyorsun?

- Ulan da derim, her bir boku da derim.

İyice sinirlenirim. Bir anda etrafımıza toplanırlar. Kalabalığın arasından bir polis ortaya çıkar. Adam bağırmaya başlar.

-Davacıyım! Davacıyım polis efendi. İşte, bu kadar şahidim var! Bu kadar kişinin içinde...

Polis:

- Bırakın gürültüyü de der, karakola gelin, kozunuzu orada paylaşsınız.

Adam hâlâ bağırmaktadır:

- Haydi yürü bakalım karakola! Kozumuzu orada paylaşırız.

Bizim iş hapı yutar tabii. Düşeriz karakolun yoluna. Yolda kendi kendime düşünürüm: “Ne desem karakola gidince?” diye. Herhalde önce kim olduğumu sorarlar. İşte o zaman sinirlenirim. “Siz benim kim olduğumu bilmiyor musunuz? Ben bu memleketin...” Hayır, bu tarz iyi değil. Ya tanımayıverirse polis? Okuyup yazması yoksa tanımayabilir tabi. Ya diğer adam da önemli bir adamsa? Mesela, bir yerin müdürü olduğunu söyleyiverirse. Tabii, benden çok onun sözünü dinlerler. Onun için ben beklerim. Önce o adam söylesin, kim olduğunu, sonra ben. Büyükçe bir unvanla karşıma çıkarsa ben ondan daha büyük olduğumu hissettirmek için alttan alarak cevap veririm:

- Ben, derim, müdür falan değilim. Ben alelade bir vatandaşım.

Politikaya girmenin tam zamanı.

“Bu memlekette hak sahibi olmak için...” diyerek konuşmaya başlarım. Açarım ağzımı yumarım gözümü.

Ayağımın altındaki toprak, ayakkabılarıma yapışmaya başladı. Gittikçe çamur içine giriyorum. Şöyle ileriye doğru baktım: bataklık. Sağa doğru gidersem sazların arasında kurakça bir yol bulurum diye düşündüm. O tarafa yürüdüm. Tamamen batağa girdim. Sanki sazların arasından su fişkıriyordu. Ama, ne olursa olsun. Mutlaka deniz kıyısına gideceğim. Tam iki yıl geçti. Gideceğim; denize gideceğim.

Ayak bileklerine kadar batağa girdim. Her adım atışımda biraz daha batıyordum. Durdum. Başımın üzerinde kocaman kocaman deniz kuşları belirdi. Beyaz kanatlarını açmışlar, çığlık çığlığa, dönüp duruyorlar. Ne kadar vahşi ne kadar

korkunç bir manzara! Onların çığlıkları dışında, insanın tüylerini diken diken eden bir ölüm sessizliği var. Ölümü düşündüm. Ölümün en kötüsünün bir bataklıkta çırpına çırpına ölmek olduğunu duymuştum. O aklıma geldi. Deniz uğruna, denize ulaşabilmek uğruna ölüm! İstemiyorum ölmek. Oysa ki bundan önce kaç defa ölüme razı olmuştum. Razı olmak da değil, intihar etmeyi bile düşünmüştüm.

Kimileri derler ki intihar bir irade işidir. Ben buna inanmıyorum. İntihar bir iradesizliktir. Dünyadaki güçlükleri yenebilen, o iradeyi gösterebilen kimse kolay kolay ölüme razı olmaz. Ölüme razı olan, hiçbir şeyle uğraşamayan bu savaşta bütün ümitlerini kaybeden kişidir. O ümitleri kaybetmek için de insanın, kendisini dünyaya bağlayacak hiçbir şeyi olmamalı. Ne para ne pul ne aşk ne muhabbet ne şeref ne namus hiçbiri önemli değil. Ama şimdi ben öyle miyim ya! Hiçbir şeyim olmasa bile günde beş lira kazanabileceğim. Beş lira! Az para mı?

Bu beş lirayla pekâlâ karnımı doyurabilir, ısınabilir, giyinebilir, dünyanın parasız olan bütün nimetlerinden faydalanabilirim. Gökyüzünün parlaklığı, denizin mavisi, ağaçların yeşili, toprağın sıcaklığı, suların sesi, havada uçan kuşlar, rüzgârın getirdiği çiçek kokuları... Nasıl vazgeçerim bunlardan? Hayır, ölmek istemiyorum.

Peki, ya deniz? İşte, on beş dakikalık yolum kalmış, deniz kuşları, çığlık çığlığa, hala dönüp duruyorlar. Vazgeçemeyeceğim denizden. Tekrar etrafıma bakındım. Biraz daha kuru bir yol aradım. Galiba azcık gayret edip daha sağa gidersem kurak bir yere çıkabileceğim. Yavaş yavaş sulara, çamurlara bata bata, o tarafa doğru ilerledim. Gayret! Biraz daha! Biraz daha!

Dediğim oldu. Üstünde tozlar bulunan, dümdüz, kupkuru bir yere geldim. Gelir gelmez de koşmaya başladım. Kıyıya bir an önce varmalıyım.

Sazlarla, kamışlarla örtülü küçük bir tepeyi atladım. Kıyıda'yım. Ayaklarımın altında kumla karışık çakıl taşları. Sular ayaklarıma kadar geliyor. Sığ bir sahil. Sahilin üç metre gerisinde vatoz ölüleri, iri iri şeytan minareleri, içi boşalmış pına kabukları. Ne vahşi bir deniz! Hiç böylesini görmemişim.

Beyaz kanatlı kuşlar hep ıglık ıglığa, başımın üzerinde, içimde sonsuz bir sevinç. Bağırarak istiyorum: “Boş ver! diye haykırmak istiyorum, beş liraya da boş ver!”

SÖZLÜKÇE

adam sen de: bir işin önemli görülmediğini anlatan söz.

alamana: balık avlamakta kullanılan büyük kayık.

alelade: olağan, sıradan

bataklık: çok derin olmayan sularla kaplı alan.

çavuş: bir işin veya işçilerin başında bulunan ve onları yöneten sorumlu kişi.

dalyan direği: Büyük, balık avlama yerindeki ağların bağlandığı sütun.

dalyan reisi: Büyük, avlanma yerindeki sorumlu kişi.

dalyan: Büyük, balık avlama yeri.

hapı yutmak: kötü bir duruma düşmek.

irade: bir şeyi yapıp yapmamaya karar verme gücü.

kara şehir: denizden uzak bir yerleşim yeri.

kayıkthane: kayıkların korunduğu yer.

kozunu paylaşmak: aralarındaki anlaşmazlığı bitirmek.

lüfer: bir tür balık.

mekik dokumak: iki yer veya durum arasında sürekli gidip gelmek.

nimet: yaşamak için gerekli her şey.

orkinos balığı: bir tür balık.

taka: genellikle Doğu Karadeniz’de ve balık avlamakta kullanılan kayak.

SORULAR

- 1- Yazar en az iki yıl denizden uzak kalmıştır.
 Doğru Yanlış
- 2- Yazar deniz kenarına tatil yapmak için geldi.
 Doğru Yanlış
- 3- Müteahhit, yazarın yerine başkasını bulduğu için onu işten çıkardı.
 Doğru Yanlış
- 4- Yazarın geldiği yer denizden en az iki saat uzakta.
 Doğru Yanlış
- 5- Yazar işten günde 5 lira kazanacak.
 Doğru Yanlış

3.3. “Denize Doğru” Değiştirilmiş Metin (B1)

Bir yıl deniz görmesem bir hoş olurum. Bir de bahar geldiği zaman buram buram yosun kokuları burnumda tütmeye başlar. Bu kokuyu ilk olarak bir kara şehrinde, bir bahar sabahı, okula giderken duymuşumdur. Bana daha küçüklük zamanlarımı hatırlatan bu kokuda bir takım somut hayaller de vardır. Sisli veya güneşli bir sabah bir Boğaziçi koyundayım, yine kolumda okul çantam ve bütün bir kışı kıyıda geçirmiş dalyan direkleri var.

İşte bu koku, oradan, o dalyan direklerinin üstündeki yosunlardan gelen kokudur. Ama çocukluğumda o kokuyu nasıl fark etmemişim? Fark etmemiştim de çok sonra, bir kara şehirde duymuştum. Nasıl olmuş bu iş?

Bir kara şehrinde, bir bahar sabahı, okula giderken duyduğum o koku sonra sonra, ne çeşitli hayallerle zenginleşti. Denizden uzak kaldığım zamanda denize ait ne kadar çok şey hatırladım. Hepsini de sevdim, hepsini de hasretle hatırladım. Bu hatıraların hangisi kötü? Güneşin gökyüzünde mekik dokuyan pırıltıları mı? Göz alan bir gün ışığında sıra sıra dizilmiş takaların peşine takılıp balık ağlarını bırakan, kırmızı ve yeşil alamanalar mı? Dalyan reisi bağırdığı zaman şevkle ağları çeken tayfalar mı? Bir orkinos balığı avından sonra kıyıda denizi seyreden çocukların bayramı mı? Gemilerin, bembeyaz sabahları seslendiren düdüklerinin sesleri mi? Kayıkhanelerin içindeki dalgalar mı? Denizin üstünde lodosun sabahlara kadar dinmeyen sesi mi? Bir oltanın çırpınan bir balığın zamanla beyazlaşarak suyun üstüne doğru gelişi mi? Karanlık gecelerde ağlarını birbirinin üstüne atmamak için haykıran balıkçıların sesi mi? Sabahın alaca karanlığında, ilk vapurların etrafında lüfer avlayanlar mı? Denizin üstünde yüzen çöpler, karpuz kabukları mı? Suyun içinde beyaz beyaz açılıp kapanan, elinize aldığınız zaman bir anda dağılan denizanaları mı? Saymakla bitmiyor ki!

Buraya öyle bir kara şehirden, denize en az iki yıl hasret kaldıktan sonra geldim. Bir taşla iki kuş vuracağım. Hem bir iş bulacak, çalışacağım; hem de deniz kenarında olacağım. Maalesef, daha ikisi de olmadı. İş, yol çavuşluğu işi. Bu yol müteahhidinin yanında yardımcılık gibi bir şey. Ne yapacağımı da tam bilmiyorum ama galiba işçilerin çalışmalarına bakacak, maaşlarını dağıtacak, müteahhidin bu bölgedeki hesaplarını kontrol edeceğim. Günde beş lira para verecekler; fena para değil. Yine işler ters gitmezse... Gitmeye başladı da onun için söylüyorum bunu. Müteahhit, benim gelişimden bir gün önce bir yere gitmiş; bir hafta sonra dönecekmiş. "Gelirse beklesin" demiş. Bana bir çadır verdiler; o çadırda yatıp kalkıyorum.

Sözde deniz kenarında olacaktık. O da olmadı. Aslında bulunduğum yer denizi görüyor ama en az bir saatlik yerden. Önümüz dümdüz ova. Denizle aynı gibi. Ondan sonra alabildiğine, uçsuz bucaksız, deniz. Denize de çok benzemiyor, gri bir levhaya benziyor.

Buraya geleli üç gün oldu. Ama şöyle bir kıyıya gidip yosun kokusunu koklayamadım. Şöyle bir eğilip elimi suya değdiremedim. O eski hasret hep içimde.

Beş lira için fena para değil dedim. Dedim ama, beş lira şu zamanda nedir? Şehirde olsam nasıl geçinirim bu parayla? Ev kirası mı veririm, yemek ya da kıyafet mi alırım? Otobüse ya da tramvaya mı binerim? Kitaba, sinemaya tiyatroya mı harcarım? Akralarıma yardım mı ederim ya da çocuklarıma mı bakarım? Akli durur vallahi insanın. Günde beş lira! Kölelikten başka bir şey değil. O köleliği de daha hak etmedik ya. Ya müteahhit geldiğinde "Ben başkasını buldum, kusura bakma, sen dön geldiğin yere" derse ne yaparım?

Hem, ne diye ukalalık ediyorum? Biz bu dünyaya köle gelmişiz, köle gideceğiz. Ben de mi müteahhit olacaktım? Ne hakkım var: "Ben neden beş lira kazanayım da o beş yüz lira kazansın" demeye. Ben işsizim, o müteahhit. Ben fakir bir aileden gelmişim, o zengin bir aileden. Ben eğitilmişim de o değilmiş. Kimin umrunda? O, işini biliyor, ben bilmiyorum. O biliyorsa yaşamak da onun hakkı. Ben sigara bile içemem ama o isterse viski içer. Ben kahveye gidemem, o bara gider. Ben tramvaya binemem, o otomobile biner. Hakkı değil mi?

Denizi, hep çadırımın kapısından görüyorum. Sıkıntıya alışmış insan, zaman zaman, her şeye boş vermesini de biliyor. Bir ara kendime “Adam sen de! Boş ver. Gelmezse gelmez, isterse çalıştırır, istemezse çalıştırmaz.” dedim. Yürüdüm hemen denize. Hemen diyorum ama çok uzak. Öyle hemen yürünmüyor. Yolda çalışan, taş kıran işçilerin çekiç sesleri bir süre sonra kayboldu. Önüme dümdüz ova serildi. Git git bitmiyor. Tam vardım diyorum ama bakıyorum, deniz hep aynı uzaklıkta. Etrafta ne insan ne de başka bir şey var. Koskoca ovada bir başımayım. Bir süre sonra etrafımda değişik otlar, sazlar, kamışlar ortaya çıkmaya başladı. O güne kadar böyle bir bitki görmemiştim. Biraz korktum. Önüme bakıyorum, kimse yok, arkama bakıyorum, kimse yok. Ne bomboş bir dünya; aklıma birdenbire Beyoğlu Caddesi geldi. Nasıl da tıklım tıklımdır! İnsanlar birbirine çarpa çarpa yürürler. Kimi omuz vurur, kimi birinin ayağına basar, kimi duvar dibinde bir kadını sıkıştırır. İşim olduğu zaman öyle caddelerde ne kadar zor ilerlerim. Ben koşmak isterim, önümdeki adam ya sevgilisiyle konuşuyordur ya bir dükkânın vitrinini seyrediyordur. Yanından geçerken istemeye istemeye çarparım. Olmaz mı böyle şey? Olur, olur; adam kızar, dönüp bana:

- Kör müsün? der.

Ben de kızarım.

- Ne sallanıyorsun boş boş? derim.

- Patladın mı? Geçersin elbet! der.

- Patladım ya da patlamadım, sen bir kere ona karışamazsın. Daha terbiyeli konuş! derim.

- Ulan, der, sen bana ne hakla sen diyorsun? Benim kim olduğumu biliyor musun?

- Ya, sen? derim. Sen ne hakla bana ulan diyorsun?

- Ulan da derim, her bir boku da derim.

İyice sinirlenirim.

Bir anda etrafımıza toplanırlar. Kalabalığın arasından bir polis ortaya çıkar. Adam bağırılmaya başlar.

- Davacıyım! Davacıyım polis efendi. İşte, bu kadar şahidim var!

Polis:

- Bırakın gürültüyü de der, karakola gelin, kozunuzu orada paylaşsınız.

Adam hala bağırıyordur:

- Haydi yürü bakalım karakola! Kozumuzu orada paylaşsınız.

Bizim iş hapyı yutar tabii. Gideriz karakola. Yolda kendi kendime “Karakola gidince ne desem?” diye düşünürüm. Herhalde önce kim olduğumu sorarlar. İşte o zaman sinirlenirim. “Siz benim kim olduğumu bilmiyor musunuz? Ben bu memleketin...” Hayır, bu tarz iyi değil. Ya tanımazsa polis? Okuyup yazması yoksa tanımayabilir tabii. Ya diğer adam da önemli bir adamsa? Mesela, bir yerin müdürü olduğunu söylerse. Tabii, benden çok onun sözünü dinlerler. Onun için ben beklerim. Önce o adam söylesin, kim olduğunu, sonra ben. Büyükçe bir unvanla karşıma çıkarsa ben ondan daha büyük olduğumu hissettirmek için alttan alarak cevap veririm:

- Ben, derim, müdür falan değilim. Ben alelade bir vatandaşım.

Politikaya girmenin tam zamanı. “Bu memlekette hak sahibi olmak için...” diyerek konuşmaya başlarım.

Ayağımın altındaki toprak, ayakkabılarıma yapışmaya başladı. Gittikçe çamur içine giriyorum. Şöyle ileriye doğru baktım: bataklık. Sağa doğru gidersem sazların arasında kurakça bir yol bulurum diye düşündüm. O tarafa yürüdüm. Tamamen batağa girdim. Sanki sazların arasından su fişkiyordu. Ama, ne olursa olsun. Mutlaka deniz kıyısına gideceğim. Tam iki yıl geçti. Gideceğim; denize gideceğim.

Ayak bileklerine kadar batağa girdim. Her adım atışımda biraz daha batıyordum. Durdum. Başımın üzerinde kocaman kocaman deniz kuşları görünmeye başladı. Beyaz kanatlarını açmışlar, çığlık çığlığa, dönüp duruyorlar. Ne kadar vahşi ne kadar korkunç bir manzara! Onların çığlıkları dışında, insanın tüylerini diken diken eden bir ölüm sessizliği var. Ölümü düşündüm. Ölümün en kötüsünün bir bataklıkta çırpına çırpına ölmek olduğunu duymuştum. O aklıma geldi. Deniz uğruna, denize ulaşabilmek uğruna ölüm! İstemiyorum ölmek. Oysa ki bundan önce kaç defa ölüme razı olmuştum. Razı olmak da değil, intihar etmeyi bile düşünmüştüm.

Kimileri derler ki intihar bir irade işidir. Ben buna inanmıyorum. İntihar bir iradesizliktir. Dünyadaki zorlukları yenebilen, o iradeyi gösterebilen kimse kolay kolay ölüme razı olmaz. Ölüme razı olan, hiçbir şeyle uğraşamayan bu savaşta bütün ümitlerini kaybeden kişidir. O ümitleri kaybetmek için de insanın, kendisini dünyaya bağlayacak hiçbir şeyi olmamalı. Ne para ne pul ne aşk ne muhabbet ne şeref ne namus hiçbiri önemli değil. Ama şimdi ben öyle miyim ya! Hiçbir şeyim olmasa bile günde beş lira kazanabileceğim. Beş lira! Az para mı?

Bu beş lirayla pekâlâ karnımı doyurabilir, ısınabilir, giyinebilir, dünyanın parasız olan bütün nimetlerinden faydalanabilirim. Gökyüzünün parlaklığı, denizin mavisi, ağaçların yeşili, toprağın sıcaklığı, suların sesi, havada uçan kuşlar, rüzgârın getirdiği çiçek kokuları... Nasıl vazgeçerim bunlardan? Hayır, ölmek istemiyorum.

Peki, ya deniz? İşte, on beş dakikalık yolum kalmış, deniz kuşları, çığlık çığlığa, hala dönüp duruyorlar. Vazgeçemeyeceğim denizden. Tekrar etrafıma bakındım. Biraz daha kuru bir yol aradım. Galiba azcık gayret edip daha sağa gidersem kurak bir yere çıkabileceğim. Yavaş yavaş sulara, çamurlara bata bata, o tarafa doğru ilerledim. Gayret! Biraz daha! Biraz daha!

Dediğim oldu. Üstünde tozlar bulunan, dümdüz, kupkuru bir yere geldim. Gelir gelmez de koşmaya başladım. Kıyıya bir an önce varmalıyım.

Sazlarla, kamışlarla örtülü küçük bir tepeyi atladım. Kıyıdayım. Ayaklarımın altında kumla karışık çakıl taşları. Sular ayaklarıma kadar geliyor. Sığ bir sahil. Sahilin

üç metre gerisinde vatoz ölüleri, büyük büyük şeytan minareleri, içi boşalmış deniz kabukları. Ne vahşi bir deniz! Hiç böylesini görmemişim.

Beyaz kanatlı kuşlar hep çığlık çığlığa, başımın üzerinde, içimde sonsuz bir sevinç. Bağırarak istiyorum: “Boş ver! diye haykırmak istiyorum, beş liraya da boş ver!”

SÖZLÜKÇE

adam sen de: bir işin önemli görülmediğini anlatan söz.

alamana: balık avlamakta kullanılan büyük kayık.

alelaide: olağan, sıradan

bataklık: çok derin olmayan sularla kaplı alan.

çavuş: bir işin veya işçilerin başında bulunan ve onları yöneten sorumlu kişi.

dalyan direği: Büyük, balık avlama yerindeki ağların bağlandığı sütun.

dalyan reisi: Büyük, avlanma yerindeki sorumlu kişi.

dalyan: Büyük, balık avlama yeri.

deniz minaresi: bir tür deniz canlısı.

hapı yutmak: kötü bir duruma düşmek.

irade: bir şeyi yapıp yapmamaya karar verme gücü.

kara şehir: denizden uzak bir yerleşim yeri.

kayıkthane: kayıkların korunduğu yer.

kozunu paylaşmak: aralarındaki anlaşmazlığı bitirmek.

lüfer: bir tür balık.

mekik dokumak: iki yer veya durum arasında sürekli gidip gelmek.

nimet: yaşamak için gerekli her şey.

orkinos balığı: bir tür balık.

taka: genellikle Doğu Karadeniz’de ve balık avlamakta kullanılan kayık.

vatoz: bir tür balık.

SORULAR

- 1- Yazar en az iki yıl denizden uzak kalmıştır.
 Doğru Yanlış
- 2- Yazar deniz kenarına tatil yapmak için geldi.
 Doğru Yanlış
- 3- Müteahhit, yazarın yerine başkasını bulduğu için onu işten çıkardı.
 Doğru Yanlış
- 4- Yazarın geldiği yer denizden en az iki saat uzakta.
 Doğru Yanlış
- 5- Yazar işten günde 5 lira kazanacak.
 Doğru Yanlış

3.4. “Denize Doğru” Değiştirilmiş Metin (A2)

Bir yıl deniz görmemek beni üzer. Özellikle de baharda o güzel yosun kokuları burnumda tütmeğe başlar. Bu kokuyu ilk olarak bir kara şehrinde, bir bahar sabahı, okul yolunda duymuşumdur. Bana daha küçüklük zamanlarımı hatırlatan bu kokuda bazı hayaller de vardır. Sisli veya güneşli bir sabah bir Boğaziçi koyundayım, yine kolumda okul çantam ve bütün bir kışı kıyıda geçirmiş dalyan direkleri var.

İşte bu koku, oradan, o dalyan direklerinin üstündeki yosunlardan gelen kokudur. Ama çocukluğumda o kokuyu nasıl fark etmemişim? Fark etmemiştim de çok sonra, bir kara şehirde duymuştum. Nasıl olmuş bu iş?

Bir kara şehrinde, bir bahar sabahı, okul yolundaki o koku sonra sonra, ne çeşitli hayallerle zenginleşti. Denizden uzaktayken denize ait ne kadar çok şey hatırladım. Hepsini de sevdim, hepsini de hasretle hatırladım. Bu hatıraların hangisi kötü? Güneşin gökyüzündeki pırıltıları mı? Parlak bir gün ışığında sıra sıra dizilmiş takaların peşine takılıp balık ağlarını bırakan, kırmızı ve yeşil alamanalar mı? Dalyan reisi bağırdıktan sonra şevkle ağları çeken tayfalar mı? Bir orkinos balığı avından sonra kıyıda denizi seyreden çocukların bayramı mı? Gemilerin düdüklelerinin sesleri mi? Kayıkhanelerin içindeki dalgalar mı? Denizin üstündeki lodosun sesi mi? Bir oltadaki balığın zamanla beyazlaşarak suyun üstüne doğru gelişi mi? Karanlık gecelerde ağlarını birbirinin üstüne atmamak için haykıran balıkçıların sesi mi? Sabahın alaca karanlığında, ilk vapurların etrafında lüfer avcıları mı? Denizin üstündeki çöpler, karpuz kabukları mı? Suyun içindeki beyaz beyaz denizanaları mı? Saymakla bitmiyor ki!

Buraya öyle bir kara şehrinde, denize en az iki yıl hasret kaldıktan sonra geldim. Bir taşla iki kuş vuracağım. Hem bir iş bulacak, çalışacağım; hem de deniz kenarında olacağım. Maalesef, daha ikisi de olmadı. İş, yol çavuşluğu işi. Bu yol müteahhidinin yanında yardımcılık gibi bir şey. Ne yapacağım, onu da tam bilmiyorum ama galiba işçilerin çalışmalarına bakacak, maaşlarını dağıtacak, müteahhidin bu bölgedeki hesaplarını kontrol edeceğim. Günde beş lira para verecekler; fena para değil. Yine işler ters gitmez umarım. Gitmeye başladı da onun için söylüyorum bunu. Müteahhit, benim gelişimden bir gün önce bir yere gitmiş; bir hafta sonra dönecekmiş. "Beklesin" demiş. Bana bir çadır verdiler; o çadırda yatıp kalkıyorum.

Sözde deniz kenarında olacaktık. O da olmadı. Aslında bu yer denizi görüyor ama en az bir saatlik yerden. Önümüz dümdüz ova. Denizle aynı gibi. Ondan sonra uçsuz bucaksız deniz. Denize de çok benzemiyor, gri bir levhaya benziyor.

Buraya üç gün önce geldim. Ama şöyle bir kıyıya gidip yosun kokusunu koklayamadım. Şöyle bir eğilip elimi suya değdiremedim. O eski hasret hep içimde.

Beş lira için fena para değil dedim. Dedim ama, beş lira şu zamanda nedir? Şehirde nasıl geçinirdim bu parayla? Ev kirası mı veririm, yemek ya da kıyafet mi alırım? Otobüse ya da tramvaya mı binerim? Kitaba, sinemaya tiyatroya mı harcarım? Akrabalarım yardım mı ederim ya da çocuklarıma mı bakarım? Aklı durur vallahi insanın. Günde beş lira! Kölelikten başka bir şey değil. O köleliği de daha hak etmedik ya. Ya müteahhit geldikten sonra “Ben başkasını buldum, kusura bakma, sen geri dön” derse ne yaparım?

Hem, ne diye ukalalık ediyorum? Biz bu dünyaya köle gelmişiz, köle gideceğiz. Ben de mi müteahhit olacaktım? Ne hakkım var: “Ben neden beş lira kazanayım da o beş yüz lira kazansın” demeye. Ben işsizim, o müteahhit. Ben fakir bir aileden gelmişim, o zengin bir aileden. Ben eğitilmişim de o değilmiş. Kimin umrunda? O, işini biliyor, ben bilmiyorum. O zaman yaşamak da onun hakkı. Ben sigara bile içemem ama o viski içer. Ben kahveye gidemem, o bara gider. Ben tramvaya binemem, o otomobile biner. Hakkı değil mi?

Denizi, hep çadırımın kapısından görüyorum. Sıkıntıya alışmış insan, zaman zaman, her şeye boş vermesini de biliyor. Bir ara kendime “Boş ver.” dedim. Yürüdüm hemen denize. Hemen diyorum ama çok uzak. Öyle hemen yürümek mümkün değil. Yoldaki işçilerin çekiç sesleri bir süre sonra kayboldu. Önümde dümdüz ova var. Git git bitmiyor. Tam vardım diyorum ama bakıyorum, deniz hep aynı uzaklıkta. Etrafta ne insan ne de başka bir şey var. Koskoca ovada yalnızım. Bir süre sonra etrafımda değişik otlar ortaya çıkmaya başladı. O güne kadar böyle bir bitki görmedim. Biraz korktum. Önüme bakıyorum, kimse yok, arkama bakıyorum, kimse yok. Ne bomboş bir dünya; aklıma birdenbire Beyoğlu Caddesi geldi. Nasıl da tıklım tıklımdır! İnsanlar birbirine çarpa çarpa yürürler. Kimi omuz vurur, kimi birinin ayağına basar, kimi duvar dibinde bir kadını sıkıştırır. İşim varken öyle caddelerde ne kadar zor ilerlerim. Ben koşmak isterim, önümdeki adam ya sevgilisiyle konuşuyordur ya bir dükkânın

vitrinini seyrediyordur. Yanından geçerken istemeye istemeye çarparım. Olmaz mı böyle şey? Olur, olur; adam kızar, dönüp bana:

- Kör müsün? der.

Ben de kızarım.

- Ne sallanıyorsun boş boş? derim.

- Patladın mı? Geçersin elbet! der.

- Patladım ya da patlamadım, sen bir kere ona karışamazsın. Daha terbiyeli konuş! derim.

- Ulan, der, sen bana ne hakla sen diyorsun? Ben kimim, biliyor musun?

- Ya, sen? derim. Sen ne hakla bana ulan diyorsun?

- Ulan da derim, her bir boku da derim.

İyice sinirlenirim. Bir anda etrafımıza toplanırlar. Kalabalığın arasından bir polis ortaya çıkar. Adam bağırmaya başlar.

-Davacıyım! Davacıyım polis efendi. İşte, bu kadar şahidim var!

Polis:

- Bırakın gürültüyü de der, karakola gelin, orada konuşuruz. Adam hala bağırıyordur:

- Haydi yürü bakalım karakola! Orada konuşacağız.

İşimi unuturum tabii. Gideriz karakola. Yolda kendi kendime “Karakolda ne diyeyim acaba?” diye düşünürüm. Herhalde önce “Kimsin” diye sorarlar. İşte o zaman sinirlenirim. “Siz, ben kimim bilmiyor musunuz? Ben bu memleketin...” Hayır, bu tarz iyi değil. Belki tanımaz polis. Belki okuyup yazması yoktur. O yüzden tanımayabilir tabi. Belki diğer adam da önemli bir adamdır Mesela, “Bir yerin müdürüyüm.” diyebilir. Tabii, benden çok onun sözünü dinlerler. Onun için ben beklerim. Önce o adam söylesin, sonra ben. Ondan daha büyük bir unvan söylemek için cevap veririm:

- Ben, derim, müdür falan değilim. Ben normal bir vatandaşım.

Politikaya girmenin tam zamanı. “Bu memlekette hak sahibi olmak için...” diyerek konuşmaya başlarım.

Ayağımın altındaki toprak, ayakkabılarıma yapışmaya başladı. Gittikçe çamur içine giriyorum. Şöyle ileriye doğru baktım: bataklık. Sağa doğru gidip sazların arasında kurakça bir yol bulurum diye düşündüm. O tarafa yürüdüm. Tamamen batağa girdim. Sanki sazların arasından su fıskırıyordu. Ama, ne olursa olsun. Mutlaka deniz kıyısına gideceğim. Tam iki yıl geçti. Gideceğim; denize gideceğim.

Ayak bileklerine kadar batağa girdim. Her adım atışımda biraz daha batıyordum. Durdum. Başımın üzerinde kocaman kocaman deniz kuşları görünmeye başladı. Beyaz kanatlarını açmışlar, çığlık çığığa, dönüp duruyorlar. Ne kadar vahşi ne kadar korkunç bir manzara! Onların çığlıkları dışında, insanın tüylerini diken diken eden bir ölüm sessizliği var. Ölümü düşündüm. Ölümün en kötüsünün bir bataklıkta çırpına çırpına ölmek olduğunu duymuştum. O aklıma geldi. Deniz uğruna, denize ulaşabilmek uğruna ölüm! İstemiyorum ölmek. Oysa ki bundan önce kaç defa ölüme razı olmuşum. Razı olmak da değil, intihar etmeyi bile düşünmüştüm.

Kimileri derler ki intihar bir irade işidir. Ben buna inanmıyorum. İntihar bir iradesizliktir. Dünyadaki zorlukları yenmek için kararlı hiç kimse kolay kolay ölüme razı olmaz. Ölüme razı kişi, hiçbir şeyle uğraşmamak için bu savaşta bütün ümitlerini kaybetmiştir. O ümitleri kaybetmek için de insanın, kendisini dünyaya bağlayacak hiçbir şeyinin olmaması lazım. Ne para ne aşk ne muhabbet ne şeref ne namus hiçbiri önemli değil. Ama şimdi ben öyle miyim ya! Hiçbir şeyim olmasa bile günde beş lira kazanabileceğim. Beş lira! Az para mı?

Bu beş lirayla karnımı doyurabilir, ısınabilir, giyinebilir, dünyanın parasız bütün nimetlerinden faydalanabilirim. Gökyüzünün parlaklığı, denizin mavisi, ağaçların yeşili, toprağın sıcaklığı, suların sesi, havadaki kuşlar, çiçek kokuları... Nasıl vazgeçerim bunlardan? Hayır, ölmek istemiyorum.

Peki, ya deniz? İşte, on beş dakikalık yolum kalmış, deniz kuşları, çığlık çığığa, hala dönüp duruyorlar. Vazgeçemeyeceğim denizden. Tekrar etrafıma bakındım. Biraz daha kuru bir yol aradım. Galiba azcık gayret edip daha sağa giderek

kurak bir yere çıkabileceğim. Yavaş yavaş sulara, çamurlara bata bata, o tarafa doğru ilerledim. Gayret! Biraz daha! Biraz daha!

Üstü tozlu, dümdüz, kupkuru bir yere geldim. Gelir gelmez de koşmaya başladım. Kıyıya bir an önce varmam lazım.

Sazlarla, kamışlarla örtülü küçük bir tepeyi atladım. Kıyıdayım. Ayaklarımın altında kumla karışık çakıl taşları. Sular ayaklarıma kadar geliyor. Sığ bir sahil. Sahilin üç metre gerisinde vatoz ölüleri, büyük büyük şeytan minareleri, içi boş deniz kabukları. Ne vahşi bir deniz! Hiç böylesini görmemişim.

Beyaz kanatlı kuşlar hep çığlık çığlığa, başımın üzerinde, içimde sonsuz bir sevinç. Bağırmak istiyorum: “Boş ver! diye haykırmak istiyorum, beş liraya da boş ver!”

SÖZLÜKÇE

adam sen de: bir işin önemli görülmediğini anlatan söz.

alamana: balık avlamakta kullanılan büyük kayık.

alelade: olağan, sıradan

bataklık: çok derin olmayan sularla kaplı alan.

çavuş: bir işin veya işçilerin başında bulunan ve onları yöneten sorumlu kişi.

dalyan direği: Büyük, balık avlama yerindeki ağların bağlandığı sütun.

dalyan reisi: Büyük, avlanma yerindeki sorumlu kişi.

dalyan: Büyük, balık avlama yeri.

deniz minaresi: bir tür deniz canlısı.

hapı yutmak: kötü bir duruma düşmek.

irade: bir şeyi yapıp yapmamaya karar verme gücü.

kara şehir: denizden uzak bir yerleşim yeri.

kayıkthane: kayıkların korunduğu yer.

kozunu paylaşmak: aralarındaki anlaşmazlığı bitirmek.

lüfer: bir tür balık.

mekik dokumak: iki yer veya durum arasında sürekli gidip gelmek.

nimet: yaşamak için gerekli her şey.

orkinos balığı: bir tür balık.

sığ: derin değil.

taka: genellikle Doğu Karadeniz’de ve balık avlamakta kullanılan kayak.

uçsuz bucaksız: sonu görülmeyecek kadar geniş.

vatoz: bir tür balık.

SORULAR

- 1- Yazar en az iki yıl denizden uzak kalmıştır.
 Doğru Yanlış
- 2- Yazar deniz kenarına tatil yapmak için geldi.
 Doğru Yanlış
- 3- Müteahhit, yazarın yerine başkasını buldu bu yüzden onu işten çıkardı.
 Doğru Yanlış
- 4- Yazar denizden en az iki saat uzakta.
 Doğru Yanlış
- 5- Yazar işten günde 5 lira kazanacak.
 Doğru Yanlış

3.5. “Denize Doğru” Değiştirilmiş Metin (A1)

Bir yıl denizden uzakta olmak beni üzüyor. Özellikle de baharda o güzel yosun kokularını çok özleyorum. Bu kokuyu ilk bir kara şehirde, bir bahar sabahı, okul yolunda duydum. Bu koku bana çocukluğumu ve bazı hatıralarımı hatırlatıyordu. Sisli veya güneşli bir sabah bir Boğaziçi koyundayım, yine kolumda okul çantam ve kıyıdağı direkler var.

İşte bu koku, oradan, o direklerin üstündeki yosunlardan gelen kokudur. Ama çocukluğumda o kokuyu nasıl fark etmedim? Fark etmedim de çok sonra, bir kara şehirde duydum. Nasıl oldu bu iş?

Bir kara şehirde, bir bahar sabahı, okul yolundaki o koku sonra sonra, ne çeşitli hayallerle zenginleşti. Denizden uzaktayken denize ait ne kadar çok şey

hatırladım. Hepsini de sevdim, hepsini de hasretle hatırladım. Bu hatıraların hangisi kötü? Güneşin gökyüzündeki pırıltıları mı? Parlak bir gün ışığında takaların arkasındaki balıkçı tekneleri mi? Bir orkinos balığı avından sonra kıyıdaki çocukların bayramı mı? Gemilerin düdüklarının sesleri mi? Kayıkhanelerin içindeki dalgalar mı? Denizin üstündeki rüzgarın sesi mi? Bir oltadaki balık mı? Karanlık gecelerde balıkçıların sesi mi? Sabah, ilk vapurların etrafındaki lüfer avcıları mı? Denizin üstündeki çöpler, karpuz kabukları mı? Suyun içindeki beyaz beyaz denizanaları mı? Saymakla bitmiyor ki!

Buraya öyle bir kara şehirden, denize en az iki yıl hasret kaldıktan sonra geldim. Bir taşla iki kuş vurmak istiyorum. Hem bir iş buluyorum, çalışıyorum; hem de deniz kenarındayım. Maalesef, daha ikisi de olmadı. İş, yol çavuşluğu. Bu yol müteahhidinin yanında yardımcılık gibi bir şey. Ne yapıyorum, onu da tam bilmiyorum ama galiba işim işçilerin çalışmalarına bakmak, maaşlarını dağıtmak, müteahhidin bu bölgedeki hesaplarını kontrol etmek. Günde beş lira para veriyorlar; fena para değil. Yine işler ters gitmiyor, umarım. Bazı işlerim ters gidiyor da onun için söylüyorum bunu. Müteahhit, benden bir gün önce bir yere gitti; bir hafta sonra dönüyor. "Beklesin" demiş. Bana bir çadır verdiler; o çadırda kalıyorum.

Ben deniz kenarında olmak istiyordum. O da olmadı. Aslında bu yer denizi görüyor ama en az bir saatlik yerden. Önümüz dümdüz ova. Denizle aynı gibi. Ondan sonra uçsuz bucaksız deniz. Denize de çok benzemiyor, gri bir levhaya benziyor.

Buraya üç gün önce geldim. Ama şöyle bir kıyıya gitmedim, yosun kokusunu koklamadım. Suya dokunmadım. O eski hasret hep içimde.

Beş lira için fena para değil dedim. Dedim ama, beş lira şu zamanda nedir? Şehirde nasıl yaşıyorum bu parayla? Ev kirası mı vereyim, yemek ya da kıyafet mi alayım? Otobüse ya da tramvaya mı bineyim? Kitaba, sinemaya tiyatroya mı harcaşayım? Akrabalarımaya yardım mı edeyim ya da çocuklarıma mı bakayım? Akli duruyor insanın. Günde beş lira! Kölelikten başka bir şey değil. O köleliği de daha hak etmedik ya. Ya müteahhit geldikten sonra "Ben başkasını buldum, kusura bakma, sen geri dön" derse ne yapayım?

Hem, ne diye ukalalık ediyorum? Biz bu dünyaya köle geldik, köle gidiyoruz. Ben nasıl müteahhit olayım? Ne hakkım var: "Ben neden beş lira kazanayım da o beş yüz lira kazansın" demeye. Ben işsizim, o müteahhit. Ben fakir bir aileden geldim, o

zengin bir aileden. Ben eğitilmiş biriyim de o değil. Kimin umrunda? O, işini biliyor, ben bilmiyorum. O zaman yaşamak da onun hakkı. Ben sigara bile içmiyorum ama o viski içiyor. Ben kahveye gitmiyorum, o bara gidiyor. Ben tramvaya binmiyorum, o otomobile biniyor. Hakkı değil mi?

Denizi, hep çadırımın kapısından görüyorum. Sıkıntıya alışıyor insan, zaman zaman, her şeye boş veriyor. Bir ara kendime “Boş ver.” dedim. Yürüdüm hemen denize. Hemen diyorum ama çok uzak. Öyle hemen yürümek mümkün değil. Yoldaki işçilerin çekiç sesleri bir süre sonra kayboldu. Önümde dümdüz ova var. Git git bitmiyor. Tam vardım diyorum ama bakıyorum, deniz hep aynı uzaklıkta. Etrafta insan ya da başka bir şey yok. Koskoca ovada yalnızım. Bir süre sonra etrafımda değişik otlar gördüm. O güne kadar böyle bir bitki görmedim. Biraz korktum. Önüme bakıyorum, kimse yok, arkama bakıyorum, kimse yok. Ne bomboş bir dünya; aklıma birdenbire Beyoğlu Caddesi geldi. Nasıl da kalabalıktır! Yürümek çok zordur. Kimi omuz vuruyor, kimi birinin ayağına basıyor, kimi duvar dibinde bir kadını sıkıştırıyor. İşim varken öyle caddelerde ne kadar zor ilerliyorum. Ben koşmak istiyorum, önümdeki adam ya sevgilisiyle konuşuyor ya bir dükkânın vitrinini seyrediyor. Yanından geçerken çarpıyorum. Böyle şeyler olmuyor mu? Oluyor, oluyor; adam kızıyor, dönüyor bana:

- Kör müsün? diyor.

Ben de kızıyorum.

- Neden sallanıyorsun boş boş? diyorum.

- Patladın mı? Bekle biraz! diyor.

- Patladım ya da patlamadım, sen bir kere ona karışama. Daha terbiyeli konuş! diyorum.

- Ulan, diyor, sen bana ne hakla sen diyorsun? Ben kimim, biliyor musun?

- Ya, sen? diyorum. Sen ne hakla bana ulan diyorsun?

- Ulan da derim, her bir boku da derim.

İyice sinirleniyorum.

Bir anda etrafımıza toplanıyorlar. Kalabalığın arasından bir polis ortaya çıkıyor. Adam bağılıyor.

- Davacıyım! Davacıyım polis efendi. İşte, bu kadar şahidim var!

Polis:

- Bırakın gürültüyü de diyor, karakola gelin, orada konuşuyoruz.

Adam hala bağıyor:

- Haydi yürü bakalım karakola! Orada konuşuyoruz.

İşimi unutuyorum tabii. Gidiyoruz karakola. Yolda kendi kendime “Karakolda ne diyeyim acaba?” diye düşünüyorum. Herhalde önce “Kimsin” diye soruyorlar. İşte o zaman sinirleniyorum. “Siz, ben kimim bilmiyor musunuz? Ben bu memleketin...” Hayır, bu tarz iyi değil. Belki tanımıyor polis. Belki okumuyor, yazmıyor. O yüzden belki tanımıyor tabii. Belki diğer adam da önemli bir adamdır Mesela, “Bir yerin müdürüyüm.” diyebilir. Tabii, benden çok onun sözünü dinliyorlar o zaman. Onun için ben bekliyorum. Önce o adam söylesin, sonra ben. Ondan daha büyük bir unvan söylemek için cevap veriyorum:

- Ben, diyorum, müdür falan değilim. Ben normal bir vatandaşım.

Tam politika zamanı.

- “Bu memlekette hak sahibi olmak için...” diyerek konuşmaya başlıyorum.

Ayağımın altındaki toprak, ayakkabılarıma yapışıyor. Gittikçe çamur içine giriyorum. Şöyle ileriye doğru baktım: bataklık. Sağa doğru gideyim belki kuru bir yol buluyorum diye düşündüm. O tarafa yürüdüm. Tamamen bataklığa girdim. Ama, önemli değil. Mutlaka deniz kıyısına gitmek istiyorum. Tam iki yıl geçti. Mutlaka gitmek istiyorum denize.

Ayak bileklerine kadar bataklığa girdim. Her adımda biraz daha batıyordum. Durdum. Başımın üzerinde kocaman kocaman deniz kuşları vardı. Beyaz kanatları açık, çığlık çığlığa, sürekli dönüyorlar. Ne kadar vahşi ne kadar korkunç bir manzara! Onların çığlıkları dışında, korkunç bir ölüm sessizliği var. Ölümü düşündüm. Ölümün en kötüsünün bir bataklıkta ölmek olduğunu duydum daha önce. O aklıma geldi. Deniz için, denize ulaşmak için ölüm! İstemiyorum ölmek. Oysa ki bundan önce kaç defa ölüme razı oldum. Razı olmak da değil, intiharını bile düşündüm.

Kimileri intihar bir irade işidir diyorlar. Ben buna inanmıyorum. İntihar bir iradesizliktir. Dünyadaki zorlukları yenmek için kararlı hiç kimse kolay kolay ölüme razı olmaz. Ölüme razı kişi, hiçbir şeyle uğraşmamak için bu savaşta bütün ümitlerini kaybetmiştir. O ümitleri kaybetmek için de insanın, kendisini dünyaya bağlayacak hiçbir şeyinin olmaması lazım. Ne para ne aşk ne muhabbet ne şeref ne namus hiçbirini

önemli değil. Ama şimdi ben öyle miyim ya! Hiçbir şeyim yok ama günde beş lira kazanıyorum. Beş lira! Az para mı?

Bu beş lirayla karnımı doyurabilir, ısınabilir, giyinebilir, parasız her şeyden faydalanabilirim. Gökyüzünün parlaklığı, denizin mavisi, ağaçların yeşili, toprağın sıcaklığı, suların sesi, havadaki kuşlar, çiçek kokuları... Nasıl vazgeçeyim bunlardan? Hayır, ölmek istemiyorum.

Peki, ya deniz? İşte, on beş dakikalık yolum kaldı, deniz kuşları, çığlık çığlığa, hala dönüyorlar. Vazgeçmeyeceğim denizden. Tekrar etrafıma baktım. Biraz daha kuru bir yol aradım. Galiba az ileride kuru bir yer var. Yavaş yavaş o tarafa doğru ilerledim. Gayret! Biraz daha! Biraz daha!

Üstü tozlu, dümdüz, kupkuru bir yere geldim. Ve hemen koşmaya başladım. Kıyıya bir an önce varmam lazım.

Küçük bir tepeyi atladım. Kıyıda'yım. Ayaklarımın altında kumla karışık çakıl taşları. Sular ayaklarıma kadar geliyor. Sığ bir sahil. Sahilin üç metre gerisinde vatoz ölüleri, büyük büyük şeytan minareleri, içi boş deniz kabukları. Ne vahşi bir deniz! Daha önce hiç böylesini görmedim.

Beyaz kanatlı kuşlar hep çığlık çığlığa, başımın üzerinde, içimde sonsuz bir sevinç. Bağırarak istiyorum: “Boş ver! diye haykırmak istiyorum, beş liraya da boş ver!”

SÖZLÜKÇE

bataklık: çok derin olmayan sularla kaplı alan.

çavuş: bir işin veya işçilerin başında bulunan ve onları yöneten sorumlu kişi.

denizminaresi: bir tür deniz canlısı.

irade: bir şeyi yapıp yapmamaya karar verme gücü.

kara şehir: denizden uzak bir yerleşim yeri.

kayıkthane: kayıkların korunduğu yer.

koy: denizin veya gölün karaya doğru uzanan bölümü.

lüfer: bir tür balık.

orkinos balığı: bir tür balık.

sığ: derin değil.

taka: genellikle Doğu Karadeniz’de ve balık avlamakta kullanılan kayık.

uçsuz bucaksız: sonu görülmeyecek kadar geniş.

vatoz: bir tür balık.

SORULAR

- 1- Yazar en az iki yıl denizden uzak kaldı.
 Doğru Yanlış
- 2- Yazar deniz kenarına tatil yapmak için geldi.
 Doğru Yanlış
- 3- Müteahhit, yazarın yerine başkasını buldu bu yüzden onu işten çıkardı.
 Doğru Yanlış
- 4- Yazar denizden en az iki saat uzakta.
 Doğru Yanlış
- 5- Yazar işten günde 5 lira kazanıyor.
 Doğru Yanlış

4.1. “Hoşgör Köftecisi” Özgün Metin

Size bu yazımda üç masalı bir balıkçı meyhanesinde gördüğüm bir dünyadan bahsedeceğim.

İşiniz düşer, bilmediğiniz bir semtte kalırsınız. Yemek zamanı geçmiş, karnınız acıkmıştır. “Bir aşçı dükkânı bulsam da iki lokma bir şey yesem,” dersiniz. Dolaşırsınız, sağa bakarsınız, sola bakarsınız, yiyecek bir şey göremezsiniz. Dükkânların camekânları, musluklar, testereleler, ip yumakları, kurşun borular, tahlisiye simitleri cinsinden mallarla doludur. Dünyanın manasız bir dünyanın hiç ummadığınız bir yerinde kapısından dört bir yana nefis kebab kokuları yayılan bir kebabçı dükkânı ile karşılaşmanız imkânsız değildir. İşte ben de o üç masalı balıkçı meyhanesini öyle bir yerde buldum. Daracık kapısından içeriye girerken aksi bir laf mı söylemiştim

nedir, ters bir müdahaleyle karşılandım. Bir ses, “Ne kafa tutuyorsun, otursana,” dedi. Üstelik bu sesin sahibi bir kadındı. Neye uğradığımı anlayamadım. Oturdum. Ayna mı, cam mı, ne olduğunu kestiremediğim bir müstatilde tablası başında balık satan bir balıkçı görüyordum. Durmadan bağıırıyordu:

- Liraya, buraya; liraya, buraya!

Ağız hareketlerinin sonradan seslendirilmiş filmlerdekilere benzer bir hali vardı. Sanki bu ses o ağızdan çıkmıyordu. İlkın yadırgadığım bu hale sonra sonra o kadar alıştım ki, hani beş on dakika susacak olsa adeta rahatsız oluyordum. Muntazam tiktaklarına alıştığınız duvar saatiniz birdenbire duracak olsa nasıl olursunuz? Ona benzer bir şey:

Yanımdaki masada üç kadın oturuyordu. Üçü de dükkânla akraba gibiydiler. Beni bir külhanbeyi edasıyla karşılayan kadın sordu:

- Ne içersiniz bayım? Bira mı, şarap mı?

- Bir şey içmek mi lazım? Şarap olsun öyleyse...

Dükkânın havasına enikonu ısındığımı hissettiğim bir anda bu sevimli kadının ismini öğrenmek istedim:

- İsmim bana bile lazım değil, sen ne yapacaksın? dedi.

Sonra yanımdaki masada oturan kadınlara dönüp anlatmaya başladı:

- Kardeş, geldi kapıya dayandı. Çatçatı da var, patpatı da. Versek de alıp kaçırarak,

vermesek de. Hani, “Ver de kurtul!” demiş. Bizimki de o hesap! Verdik, kurtulduk.

Neden bahsettiğini anlayamıyordum. Ama hoş bir hikâyeye benziyordu.

Orada üç dört saat kaldım. Ben dükkândan oldum ama dükkân benden olmadı. O güzel havanın tam manasıyla içine girebilmek için aynı yere tekrar tekrar gitmek icap etti. Aileden olmaya başladığımı ancak Muallâ Abla’yla Fosforlu şarkısını söyledikten, dükkân sahibi Etem Ağabey’le dertleştikten sonra anladım. Hatta o bile yetmedi. Dışarıda durmadan “Liraya, buraya!” diye bağıran balıkçının sesi, tahta masalar, dar peykeler, çarpık iskemlelerle de akraba oldum. Takacı, motorcu, mavnacı arkadaşlarımın dertlerini öğrendim. Rizeli Musa Kaptan’ın, Ömer’in, Papo’nun

hikâyelerini dinledim. O şarkılarda, o seslerde, o hikâyelerde büyük bir dünya vardı. O daracık dükkâna giderken kendimi seyahate, hem de büyük bir seyahate çıkan bir adam sanıyordum. Gemici, motorcu, takacı dostlarımla Giresun'dan fındık yüklüyor, Kefken açıklarında denize tutuluyor, Köstence'de Niko Bar'dan çıkıp Türk arabacının arabasına biniyor, Novorosisk Limanı'nda balalayka dinliyor, Kazablanka'ya gidecek bir petrol gemisine tütün satıyordum. Bu üç masalı balıkçı meyhanesinde gördüğüm dünya gerçekten ne güzeldi! Çalışan insanlar, namuslu insanlar, kardeş insanlar.

Güzel bir dünyada yaşamak istiyorsanız siz de öyle bir meyhane bulunuz.

4.2. “Hoşgör Köftecisi” Değiştirilmiş Metin (B2)

Size bu yazımda üç masalı bir balıkçı meyhanesinde gördüğüm bir dünyadan bahsedeceğim.

İşiniz düşer, bilmediğiniz bir semtte kalırsınız. Yemek zamanı geçmiş, karnınız acıkmıştır. “Bir aşçı dükkânı bulsam da iki lokma bir şey yesem,” dersiniz. Dolaşırsınız, sağa bakarsınız, sola bakarsınız, yiyecek bir şey göremezsiniz. Dükkânların vitrinleri, musluklar, testereler, ip yumakları, borular, cankurtaran simitleri gibi mallarla doludur. Manasız bir dünyanın hiç beklemediğiniz bir yerinde kapısından dört bir yana nefis kebab kokuları yayılan bir kebabçı dükkânı ile karşılaşmanız imkânsız değildir. İşte ben de o üç masalı balıkçı meyhanesini öyle bir

yerde buldum. Daracık kapısından içeriye girerken kötü bir söz mü söylemişim nedir, hiç iyi karşılanmadım. Biri, “Ne kafa tutuyorsun, otursana,” dedi. Üstelik bu sesin sahibi bir kadındı. Ne olduğunu anlayamadım. Oturdum. Ayna mı, cam mı, ne olduğunu anlayamadığım bir tezgahın başında balık satan bir balıkçı görüyordum. Durmadan bağıırıyordu:

- Bir Liraya, buraya; bir liraya, buraya!

Ağız hareketleri sonradan seslendirilmiş filmdekilere benziyordu. Sanki bu ses o ağızdan çıkmıyordu. Önce yadırgamıştım ama sonra o kadar alıştım ki, hani beş on dakika susacak olsa adeta rahatsız oluyordum. Düzgün tiktaklarına alıştığınız duvar saatiniz birdenbire duracak olsa nasıl olursunuz? Ona benzer bir şey:

Yanımdaki masada üç kadın oturuyordu. Üçü de dükkânla akraba gibiydiler. Beni bir külhanbeyi gibi karşılayan kadın sordu:

- Ne içersiniz bayım?

- Bira mı, şarap mı?

- Bir şey içmek mi lazım? Şarap olsun öyleyse...

Dükkânın havasına iyice ısındığımı hissettiğim bir anda bu sevimli kadının ismini öğrenmek istedim:

- İsmim bana bile lazım değil, sen ne yapacaksın? dedi.

Sonra yanımdaki masada oturan kadınlara dönüp anlatmaya başladı:

- Kardeş, geldi kapıya dayandı. Silahı da vardı. Versek de vermesek de alıp kaçırarak. Hani, “Ver de kurtul!” demiş. Bizimki de öyle! Verdik, kurtulduk.

Neden bahsettiğini anlayamıyordum. Ama hoş bir hikâyeye benziyordu.

Orada üç dört saat kaldım. O güzel havanın tam anlamıyla içine girebilmek için aynı yere tekrar tekrar gitmek gerekti. Aileden olmaya başladığımı ancak Muallâ Abla’yla *Fosforlu* şarkısını söyledikten, dükkân sahibi Etem Ağabey’le dertleştikten sonra anladım. Hatta o bile yetmedi. Dışarıda durmadan bağıran balıkçının sesi, tahta masalar, dar sedirler, yamulmuş sandalyelerle de akraba oldum. Denizdeki takacı, motorcu arkadaşlarımın dertlerini öğrendim. Rizeli Musa Kaptan’ın, Ömer’in,

Papo'nun hikâyelerini dinledim. O şarkılarda, o seslerde, o hikâyelerde büyük bir dünya vardı. O daracık dükkâna giderken kendimi seyahate, hem de büyük bir seyahate çıkan bir adam sanıyordum. Denizci, motorcu, takacı dostlarımla Giresun'dan fındık yüklüyordum. Kefken'de denize aşık oluyor, Köstence'de Niko Bar'dan çıkıp Türk arabacının arabasına biniyordum. Novorosisk Limanı'nda balalayka dinliyordum ve Kazablanka'ya gidecek bir petrol gemisine tütün satıyordum. Bu üç masalı balıkçı meyhanesinde gördüğüm dünya gerçekten ne güzeldi! Çalışan insanlar, namuslu insanlar, kardeş insanlar.

Güzel bir dünyada yaşamak istiyorsanız siz de öyle bir meyhane bulunuz.

SÖZLÜKÇE

Balalayka: Rus çalgısı

Kafa tutmak: Karşı gelmek, boyun eğmemek

Külhanbeyi: Kendilerine özgü giyinişi olan, argo kullanan, başıboş, serseri

Meyhane: İçki satılan ve içilen yer.

Motor: Bir tür deniz aracı

Motorcu: Deniz motoru işleten kişi

Sedir: Oturmaya veya yatmaya yarayan ev eşyası

Taka: Doğu Karadeniz bölgesine özgü yelkenli bir tür kıyı teknesi

Takacı: Taka işleten kişi

SORULAR

1- Öykü bir balık pazarında geçmektedir.

- Doğru Yanlış
- 2- Dükkânın sahibi Etem Ağabey'dir.
 Doğru Yanlış
- 3- Yazar lokantada bira içmiştir.
 Doğru Yanlış
- 4- Yazar lokantada iki saatten fazla kalmıştır.
 Doğru Yanlış
- 5- Yazar lokantaya daha sonra hiç gelmemiştir.
 Doğru Yanlış

4.3. “Hoşgör Köftecisi” Değiştirilmiş Metin (B1)

Size bu yazımda üç masalı bir balıkçı meyhanesinde gördüğüm bir dünyadan bahsedeceğim.

İşiniz düşer, bilmediğiniz bir semtte kalırsınız. Yemek zamanı geçmiş, karnınız acıkmıştır. “Bir aşçı dükkânı bulsam da iki lokma bir şey yesem,” dersiniz. Dolaşırsınız, sağa bakarsınız, sola bakarsınız, yiyecek bir şey göremezsiniz. Dükkânların vitrinleri, musluklar, testereler, ip yumakları, borular, cankurtaran

simitleri gibi mallarla doludur. Manasız bir dünyanın hiç beklemediğiniz bir yerinde kapısından dört bir yana nefis kebab kokuları yayılan bir kebabçı dükkânı ile karşılaşmanız imkânsız değildir. İşte ben de o üç masalı balıkçı meyhanesini öyle bir yerde buldum. Daracık kapısından içeriye girerken kötü bir söz mü söyledim nedir, hiç iyi karşılanmadım. Biri “Neden öyle bakıyorsun? Otursana.” dedi. Üstelik bu sesin sahibi bir kadındı. Ne olduğunu anlayamadım. Oturdum. Ayna mı, cam mı, ne olduğunu anlayamadığım bir tezgahın başında balık satan bir balıkçı görüyordum. Durmadan bağıırıyordu:

- Bir Liraya, buraya; bir liraya, buraya!

Ağız hareketleri sonradan seslendirilmiş filmdekilere benziyordu. Sanki bu ses o ağızdan çıkmıyordu. Önce yadırgamıştım ama sonra o kadar alıştım ki, hani beş on dakika susacak olsa adeta rahatsız oluyordum. Düzgün tiktaklarına alıştığınız duvar saatiniz birdenbire duracak olsa nasıl olursunuz? Ona benzer bir şey: Yanımdaki masada üç kadın oturuyordu. Üçü de dükkânla akraba gibiydiler. Beni bir külhanbeyi gibi karşılayan kadın sordu:

- Ne içersiniz bayım?

- Bira mı, şarap mı?

- Bir şey içmek mi lazım? Şarap olsun öyleyse...

Dükkânın havasına iyice ısındığımı hissettiğim bir anda bu sevimli kadının ismini öğrenmek istedim:

- İsmim bana bile lazım değil, sen ne yapacaksın? dedi.

Sonra yanımdaki masada oturan kadınlara dönüp anlatmaya başladı:

- Kardeş, geldi kapıya dayandı. Silahı da vardı. Versek de vermesek de alıp kaçırarak. Hani, “Ver de kurtul!” demiş. Bizimki de öyle! Verdik, kurtulduk.

Neden bahsettiğini anlayamıyordum. Ama hoş bir hikâyeye benziyordu.

Orada üç dört saat kaldım. O güzel havanın tam anlamıyla içine girebilmek için aynı yere tekrar tekrar gitmek gerekti. Aileden olmaya başladığımı ancak Muallâ Abla’yla *Fosforlu* şarkısını söyledikten, dükkân sahibi Etem Ağabey’le dertleştikten

sonra anladım. Hatta o bile yetmedi. Dışarıda durmadan bağırarak balıkçının sesi, tahta masalar, dar sedirler, yamulmuş sandalyelerle de akraba oldum. Denizci arkadaşlarımın dertlerini öğrendim. Rizeli Musa Kaptan'ın, Ömer'in, Papo'nun hikâyelerini dinledim. O şarkılarda, o seslerde, o hikâyelerde büyük bir dünya vardı. O daracık dükkâna giderken kendimi seyahate, hem de büyük bir seyahate çıkan bir adam sanıyordum. Denizci dostlarımla Giresun'dan fındık yüklüyordum. Kefken'de denize aşık oluyor, Köstence'de Niko Bar'dan çıkıp Türk arabacının arabasına binliyordum. Novorosisk Limanı'nda balalayka dinliyordum ve Kazablanka'ya gidecek bir petrol gemisine tütün satıyordum. Bu üç masalı balıkçı meyhanesinde gördüğüm dünya gerçekten ne güzeldi! Çalışan insanlar, namuslu insanlar, kardeş insanlar.

Güzel bir dünyada yaşamak istiyorsanız siz de öyle bir meyhane bulunuz

SÖZLÜKÇE

Balalayka: Rus çalgısı

Külhanbeyi: Kendilerine özgü giyinişi olan, argo kullanan, başıboş, serseri

Meyhane: İçki satılan ve içilen yer.

Sedir: Oturmaya veya yatmaya yarayan ev eşyası

Yadırgamak: Kendine yabancı gelen bir kişiye, duruma veya şeye alışmamak

SORULAR

- 1- Öykü bir balık pazarında geçmektedir.
 Doğru Yanlış
- 2- Dükkânın sahibi Etem Ağabey'dir.
 Doğru Yanlış
- 3- Yazar lokantada bira içmiştir.
 Doğru Yanlış
- 4- Yazar lokantada iki saatten fazla kalmıştır.
 Doğru Yanlış
- 5- Yazar lokantaya daha sonra hiç gelmemiştir.
 Doğru Yanlış

4.4. “Hoşgör Köftecisi” Değiştirilmiş Metin (A2)

Size bu yazımda üç masalı bir balıkçı meyhanesinden bahsedeceğim.

İşiniz düşer, farklı bir semtte kalırsınız. Yemek zamanı geçmiş, karnınız acıkmıştır. “Bir lokanta bulayım da iki lokma bir şey yiyeyim,” dersiniz. Dolaşırsınız,

sağa bakarsınız, sola bakarsınız, yiyecek bir şey göremezsiniz. Dükkânların vitrinleri, musluklar, testereler, ipler, borular, cankurtaran simitleri gibi mallarla doludur. Anlamsız bir dünyanın herhangi bir yerinde nefis kebab kokuları gelen bir kebabçı ile karşılaşmanız mümkündür. İşte ben de o üç masalı balıkçı meyhanesini öyle bir yerde buldum. Daracık kapısından içeriye girerken kötü bir söz mü söyledim nedir, hiç iyi karşılanmadım. Biri “Neden öyle bakıyorsun? Otur.” dedi. Üstelik bu sesin sahibi bir kadındı. Çok şaşırdım. Oturdum. Tezgahın başında bir balıkçı görüyordum. Tezgahı ayna mı, cam mı belli değildi. Sürekli bağıyordu.

- Bir Lira, bir Lira!

Ağız hareketleri dublajlı filmdekilere benziyordu. Bu ses o ağızdan çıkmıyor gibiydi. Önce rahatsız oldum ama sonra çok alıştım. Artık susması beni rahatsız ediyordu.

Yanımdaki masada üç kadın oturuyordu. Üçü de dükkânla akraba gibiydiler. Biraz önceki kadın sordu:

- Ne içersiniz bayım?

- Bira mı, şarap mı?

- Bir şey içmek mi lazım? Şarap olsun öyleyse...

Dükkânın havasına iyice ısındım ve bir anda bu sevimli kadının ismini öğrenmek istedim:

- “İsmim bana bile lazım değil, sen ne yapacaksın?” dedi.

Sonra yan masadaki kadınlara dönüp anlatmaya başladı:

Kardeş, geldi kapıya dayandı. Silahı da vardı. Mutlaka alıp kaçıracak. Biz de verdik kurtulduk.

Ne hakkında konuşuyordu, anlayamıyordum. Ama hoş bir hikâyeye benziyordu.

Orada üç dört saat kaldım. O güzel havanın tam anlamıyla içine girebilmek için aynı yere tekrar tekrar gitmek gerekti. Aileden olmaya başladım ancak bunu Muallâ Abla'yla *Fosforlu* şarkısını söyledikten, dükkân sahibi Etem Ağabey'le dertleştikten

sonra anladım. Hatta o bile yetmedi. Dışarıdaki balıkçının sesi, tahta masalar ve bozuk sandalyelerle de akraba oldum. Denizci arkadaşlarımın dertlerini öğrendim. Rizeli Musa Kaptan'ın, Ömer'in, Papo'nun hikâyelerini dinledim. O şarkılarda, o seslerde, o hikâyelerde büyük bir dünya vardı. O daracık dükkâna giderken kendimi seyahate, hem de büyük bir seyahate çıkan bir adam sanıyordum. Denizci dostlarımla Giresun'dan fındık yüklüyordum. Kefken'de denize aşık oluyor, Köstence'de Niko Bar'dan çıkıp Türk arabacının arabasına biniyordum. Novorosisk Limanı'nda balalayka dinliyordum ve Kazablanka'ya gidecek bir petrol gemisine tütün satıyordum. Bu üç masalı balıkçı meyhanesinde gerçekten de çok güzel bir dünya gördüm. Çalışkan insanlar, namuslu insanlar, kardeş insanlar.

Güzel bir dünyada yaşamak için siz de öyle bir meyhane bulunuz.

SÖZLÜKÇE

Balalayka: Rus çalgısı

Boru: Bir yerden başka bir yere sıvı, gaz vb. şeyleri taşımaya yarayan, uçları açık, uzun ve dar silindir

Cankurtaran simidi:

Kapıya dayanmak: Bir şey elde etmek için bir yeri, bir kişiyi zorlamak

Meyhane: İçkili lokanta

Musluk:

Testere: Ağaç, demir vb. şeyleri kesmek için bir araç

SORULAR

- 1- Öykü bir balık pazarında geçmektedir.
 Doğru Yanlış
- 2- Dükkânın sahibi Etem Ağabey'dir.
 Doğru Yanlış
- 3- Yazar lokantada bira içmiştir.
 Doğru Yanlış
- 4- Yazar lokantada iki saatten fazla kalmıştır.
 Doğru Yanlış
- 5- Yazar lokantaya daha sonra hiç gelmemiştir.
 Doğru Yanlış

4.5. "Hoşgör Köftecisi" Değiştirilmiş Metin (A1)

Size bu yazımda üç masalı bir balıkçı meyhanesini anlatıyorum.

Bazen işiniz düşüyor, farklı bir semtte kalıyorsunuz. Yemek zamanı geçti, karnınız acıktı. “Bir lokanta bulayım da iki lokma bir şey yiyeyim,” diyorsunuz. Dolaşıyorsunuz, sağa bakıyorsunuz, sola bakıyorsunuz, yiyecek bir şey yok. Dükkânların vitrinleri, musluklar, testereler, ipler, borular, cankurtaran simitleri gibi mallarla dolu. Anlamsız bir dünyanın herhangi bir yerinde nefis kebab kokuları gelen bir kebabçı ile karşılaşmak mümkün. İşte ben de o üç masalı balıkçı meyhanesini öyle bir yerde buldum. Daracık kapısından içeriye girdim. Kötü bir şey söyledim gibi hiç iyi karşılanmadım. Biri “Neden öyle bakıyorsun? Otur.” dedi. Üstelik bu sesin sahibi bir kadındı. Çok şaşırdım. Oturdum. Tezgahın başında bir balıkçı görüyordum. Tezgahı ayna mı, cam mı belli değildi. Sürekli bağıırıyordu.

-Bir Lira, bir Lira!

Ağız hareketleri dublajlı filmdekilere benziyordu. Bu ses o ağızdan çıkmıyor gibiydi. Önce rahatsız oldum ama sonra çok alıştım. Bazen susuyordu ve artık bu beni rahatsız ediyordu. Yanımdaki masada üç kadın oturuyordu. Üçü de dükkânla akraba gibiydiler. Biraz önceki kadın sordu:

- Ne içiyorsunuz?

- Bira mı, şarap mı?

- Bir şey içmek mi lazım? Şarap olsun öyleyse...

Dükkânın havasına iyice ısındım ve bir anda bu sevimli kadının ismini öğrenmek istedim:

- “İsmim bana bile lazım değil, sen neden soruyorsun?” dedi.

Sonra yan masadaki kadınlara döndü ve şöyle dedi:

- Kardeş kapıya geldi. Silahı da vardı. Mutlaka almak ve kaçırmak istiyor. Biz de verdik kurtulduk.

Ne hakkında konuşuyordu, anlamıyordum. Ama hoş bir hikâyeye benziyordu.

Orada üç dört saat kaldım. O güzel havayı iyice hissetmek için oraya tekrar tekrar gittim. Muallâ Abla’yla *Fosforlu* şarkısını söyledim ve dükkân sahibi Etem Ağabey’le dertleştim. Sonra artık aileden oldum. Hatta o bile yetmedi. Dışarıdaki balıkçının sesi, tahta masalar ve bozuk sandalyelerle de akraba oldum. Denizci arkadaşlarımın dertlerini öğrendim. Rizeli Musa Kaptan’ın, Ömer’in, Papo’nun hikâyelerini dinledim. O şarkılarda, o seslerde, o hikâyelerde büyük bir dünya vardı.

O daracık dükkâna gitmek ve çok büyük bir seyahate çıkmak benim için aynıydı. Denizci dostlarımla Giresun'dan fındık yüklüyordum. Kefken'de denize aşık oluyor, Köstence'de Niko Bar'dan çıkıyordum ve Türk arabacının arabasına biniyordum. Novorosisk Limanı'nda balalayka dinliyordum ve Kazablanka'ya gidecek bir petrol gemisine tütün satıyordum. Bu üç masalı balıkçı meyhanesindeki dünya gerçekten çok güzeldi! Çalışkan insanlar, namuslu insanlar, kardeş insanlar.

Güzel bir dünyada yaşamak için siz de öyle bir meyhane bulunuz.

SÖZLÜKÇE

Balalayka: Rus çalgısı

Boru: Bir yerden başka bir yere sıvı, gaz vb. şeyleri taşımaya yarayan, uçları açık, uzun ve dar silindir

Cankurtaran simidi:

Meyhane: İçkili lokanta

Musluk:

Tazgah: Genellikle dükkanlarda satıcıların önündeki uzun masa

Testere: Ağaç, demir vb. şeyleri kesmek için bir araç

SORULAR

- 1- Öykü bir balık pazarında geçiyor.
 Doğru Yanlış
- 2- Dükkânın sahibi Etem Ağabey.
 Doğru Yanlış
- 3- Yazar lokantada bira içti.
 Doğru Yanlış
- 4- Yazar lokantada iki saatten fazla kaldı.
 Doğru Yanlış

5- Yazar lokantaya daha sonra hiç gelmedi.

Doğru

Yanlış

5.1. “İşsizlik” Özgün Metin

İşsizlik kötü şey vesselam. İşsizliğin kötü olduğunu da yalnız aç kaldığım zamanlar düşünüyorum. Can sıkıntısından bunaldığım sıralarda da düşünsem ya. Olmuyor. Bu bahçeye de hep böyle zamanlarımda gelirim. Neden acaba? Etraftakilerin de çoğu işsiz.

Bu bahçe sadece kaderleri bu yolda ortak olanları mı çekiyor dersiniz. Olabilir. (Vakit öğleyi geçiyor. Açlıktan bahsettim ama pek de aç değilim. Bununla beraber, neden bilmem, etraftakilerden utanıyorum. Herkesin yemeğe gittiği bir saatte benim, parasız pulsuz buralarda dolaşmam bir suçmuş gibi geliyor bana. Boş sıralardan birine oturdum; düşünmeye başladım. Bereket versin cıgaram var. O da olmasa felaket.

Bilmem ne dağındaki petrol arama kampında bir iş teklif etmişlerdi. Gitseydim kötü mü olurdu sanki. Enayilik işte, parayla pulla değil ki! Bir odam olurdu hiç olmazsa, ev kirası düşünmezdim. Yemek parası düşünmezdim. Sabahları acı kahvemi içebilir; öğle, akşam yemeklerini kampın tabldotundan yiyebilirdim. Tabldotu düşünür düşünmez karnım guruldamaya başladı. Demek acıkmışım. Şu yemek denilen şey de tuhaf bir şey. İnsanlar neler icat etmişler! Düpedüz ot yemek yahut çiğ çiğ et yemek dururken neler çıkarmışlar ortaya! Balığı denizden tutacaksın. Başka çeşidi olursa olmaz, levrek olacak. Ateşi yakacaksın, suyu kaynatacaksın, levreği içine atacaksın, haşlandıktan sonra çıkaracaksın, bir tabağa koyacaksın, soğutacaksın, başka bir kabın içine tavuktan çıkan yumurtayı kıracaksın, başlayacaksın çalkalamaya, yumurta hep aynı tarafa doğru çalkalanarak, bir yandan ince ince zeytinyağı dökeceksin, zeytinyağı iplik gibi dökülecek. Zeytinyağının da hikâyesi ayrı: Zeytini daldan koparacaksın, ezeceksin, yağını alacaksın. Mutlaka zeytin olacak. Fındık olsa olmaz, susam olsa olmaz, pamuk olsa olmaz zeytin. Zeytinyağı iplik gibi dökülecek. Yumurta ile zeytinyağı koyulaştı mı biraz, limon damlatacaksın. Onun da kararı var. Fazla damlatırsan kesiliverir. Yumurta ile zeytinyağı kıvamını bir kaşıkla onu soğumuş levreğin üstüne gezdireceksin. Oldu mu sana mayonezli levrek? Kim bilir belki de olmadı. Olmazsa olmasın, ahçı değilim ya!

Mayonezli levreğin de ne hoş bir kokusu vardır! Acı cevize benzer. Lezzetle kokunun birbirine benzediğini de ilk defa düşünüyorum. Hem, birader, nene lazım senin mayonezli levrek! Onu düşüneneğine ekmek düşünsene! Oh, canım ekmek!

Sıcak ekmek! Taze ekmek! Yeni çıkarken ne güzel kokar fırınların önü! Fırından yeni çıkmış ekmek ne güzel yakar insanın elini!

Evet, petrol kampına gitmeliydim. Gerçi şehirden, tanıdıklardan uzak kalacaktım. Ama ne çıkar? Oralarda da ahablar bulamaz mıydım? Bir petrol kampında ne gibi ahablar bulunabilir, şimdi de onu düşünüyorum. Mesela Amerikalı bir mühendis bulunabilir. Mesela Teksaslıdır. Macera dolu bir hayatı vardır. Petrol işi macera işidir. Nerden ne çıkacağını kimse bilmez. Jeoloji kaidelerine göre bir yerde petrol damarına rastlamak gerekir; araştırmalara girişilir, yıllarca uğraşılır, bir şey çıkmaz, petrol, yüzyıllarca evvel, oradan kaçmış, başka yere gitmiştir. Buna karşılık, hiç umulmadık bir yerden de günün birinde petrol çıkarılır. İnsan bütün ömrünü bir hayal peşinde tüketebilir yahut bir anda zengin olabilir. Petrol, büyük bir at yarışıdır. Macera işidir, kumar işidir. Hayatı macerayla dolu Teksaslı da bir kumarbazdır. İhtimal içki de içer. İhtimal güzel bir karısı vardır. İçki ile kumara fazla düşkün insanların karıları biraz uçar olur. İhtimal... Neyse, geçelim bunları. Ağzı içki kokan, tütün kokan, günün birinde bir kumar masasından milyonlar vurarak kalkacak bir erkeğin de, bir kadın için çekici tarafı yok mu? Ama Teksaslı kimden vuracak milyonu? Bizden mi? Kondu öyleyse yağlı kuyruğa. “Ulan, a kerata! Kumar düşüneceğine karnını doyur,” derse haksız mı? Bir kundura boyacısı geldi, gözü ayakkaplarımda, “Boyayalım, beyim!” dedi. “Eşşoğlu eşek! Ben şimdi boya mı düşünüyorum? Çek bakalım arabayı şuradan,” diyecektim; diyemedim. Kibarlığım bırakmadı. “Hayır, kardeşim, istemez,” diye tatlıya bağladım.

İhtimal başka ahablar da bulurdum petrol kampında. Mesela, yaşlı bir muhasebeci. Biraz alaturka, biraz ehlikeyif, hayvan meraklısı bir adam. Mesela kedi besler. Kedisinin bir adı vardır. Mesela Pamuk. Ya kendi adı? Kendi adı Ethem Bey olmalı. Ethem Bey’in aksine pek alafranga bir de genç bulunmalı kampta. Mevkii şef olmalı. İngilizce bilmeli. Ethem Bey’e inat, Erdoğan köpek beslemeli. Erdoğan da kim? Ha! Erdoğan da işte o gencin adı. Köpeğinin de bir adı olmalı. Ne olmalı? Ethem Bey’e inat, alafranga bir isim. Mesela Robinson. Gerçi petrol kampından deniz görünmez. Ama ne çıkar, köpeğin adı Robinson olsun.

Erdoğan biraz şiirle uğraşmalı. Yazmamalı da, konuşmamalı. Ara sıra mısralar okumalı. Ne iyi olurdu! Onunla hep şiirden söz açardık. O, ihtimali giyimi kuşamıyla modern bir genç olmasına rağmen, kafasıyla bir hayli eski olacaktı. Mesela şair olarak

Haşim'i severdi. Hatta Haşim'i sevmeyi bir ilerilik bile sayabilirdi. Bense Nazım Hikmet'i severim.; bir türlü anlaşamazdık. O bana "şiiirle maddenin bağdaşamayacağını, şiiirin, görünmez parmakların içimizdeki tellerden çıkardığı ilahi nağmeler olduğunu" söylerdi. Zavallı ben, bu sözlerle ne demek istediğini sormaya bile cesaret edemezdim. Onun inancını sarsmaya gücüm yetmezdi ki! Ama ne olursa olsun, bütün sofralar gibi, bu delikanlının da sevimli tarafları olabilirdi. Kendisini öğrendiklerinden geçirmeye gücüm yetmeyeceğini bildiğim halde onunla şiiir tartışmalarına tutulmaktan da kendimi alamazdım. Benim şiiir Orhan Veli olduğumu da herhalde öğrenmemeliydi. Gözünden fena düşerdim yoksa. Hatta aleyhimde atıp tuttuğunu bile duysam kendimi tanıtmamalıydım. Varsın o rahat konuşsun. Desin ki: "Orhan Veli mi? Onlar da mı şiiir? Bırak şu bopstilleri Allah aşkına! Bu türlü maskaralıklar Avrupa'da çoktan geçti. Yazsalar ya vezinli, kafiyeli doğru dürüst şiiir. Yazsalar ya! Sıkı mı? Yazamayınca ne yapacaklar? Tabi böyle bin bir şaklabanlıkla nazar-ı dikkati celbetmeye çalışacaklar. Kolay iş bunlar, kardeşim, kolay iş. Halbuki sanat o kadar kolay değil." Varsın söylesin Erdoğan. Söylesin. Boşaltsın içini. Tutup ona şiiir nazariyeleri döktürecek değilim ya! Hem ne işe yarar zaten? Karşı gelebilir miyim peşin hükümlere?

Önümden, temiz pak giyinmiş bir kızla, kılıpıranga kızıl çengi bir delikanlı geçiyor. Ellerinde küçük bir kesekâğıdı var. Şamfıstığı yiyorlar! Ekmek yiyin be, ekmek! Şamfıstığının sırası mı şimdi?

Odamız, yaz günleri, çinkodan damın altında yanar durur. Havada bir petrol kokusu vardır. Akşam üzerleri, kulelerde çalışan işçilerin gündeliklerini dağıttırım. Gün battıktan sonra ortalık biraz serinler. Külrengi dağlara karşı düşüncelere dalmak hoş olabilir. Geceleri portatif karyolamda huzur içinde yatarım. Sabahları Şehmuz'un beyaz dişli kızı Meryemke süt getirir. Kirli çamaşırlar varsa alıp yıkamaya götürür. Aylarca kadınsız yaşamışızdır. Meryemke'nin göğsüne, kalçalarına baktıkça aklımdan kötü kötü şeyler geçer. Ama tutarım kendimi. Tutarım, elimden bir kaza çıkamasın diye.

Ara sıra vilayet merkezinden kamyon gelir. Kamyoncuya mektup sorarız; "Yok!" der. "İyi su geldi mi?" deriz; "Gelmedi!" der. İshal oluruz. İlaç ısmarlarız. İlaç gelinceye kadar iyileşemeyiz. Apteshaneler bir hayli uzaktadır. Veca ansızın bastırır. Koşup apteshaneye gitmek bir meseledir. Onun için odalarda oturak bulundururuz.

Ben Erdoğan’la aynı odada yatarım. Akşamları ya kâğıt oynarız ya şiirden bahsederiz. O yine Haşim’i tutturur. Ben kabul etmek istemem; o kızar. “Haşim, Haşim!” derken birden karnı ağrımaya başlar. Oturduğu yerden “oturak” diye bağırarak dar atar kendini. Telaştan yüzü mosmor kesilmiştir. Karyolanın altından oturağı çeker; oturur üstüne. Yüzüne hemen sükûnet gelir. Rahatlar. Biraz evvelki karın ağrısını bir anda unuttur. Gözleri, uzak bir noktada, dalgın, düşünür. Sonra bana döner, bütün fikirlerini özetleyen bir mısra mırıldanır:

*Melali anlamayan neşe âşinâ değiliz.**

Oturduğum sıradan kalktım. Bahçe biraz daha balıklaşmıştı. Başkalarının oturduğu sıraların önünden geçerek kapıya doğru yürüdüm. Herkes başka bir şey konuşuyor. Her önünden geçtiğim insanın söylediklerine kulak misafiri oluyorum. Söylenenlerin pek azını duyabiliyorum. Biri şey diyor: “... Ben,” diyor, “malımı bilirim. Onun yiyeceği halt...” Geçiyorum. Yaklaştığım sıradan başka kelimeler duyuyorum: “... tayin emri imzadan çıkıncaya kadar biçare...” Geçiyorum. Her geçtiğim sıradan kulağımda birkaç kelime kalıyor. Bir filmi orta yerinden ve gözlerim kapalı seyrederek gibiyim: “... Sultan Hamit devri daha iyi imiş...”, “... kadar döviz getirir. Vakıa hariciyede...”, “... ikinci penaltı haksızdı ama...”, “burada da sivil memurlar ürkütmeden sayılmıyor...”, “... yemek üstüne hazmettirir...” Burnuma esaslı bir et kokusu geldi. Hayal filan değil, sahici kokuydu. Bir yerde köfte filan kızartılıyordu herhalde. Birden, sesleri duymaz oldum. Sağa sola bakınmaya başladım. Bu kokunun bir de dumanı olacaktı elbet.

5.2. “İşsizlik” Değiştirilmiş Metin (B2)

İşsizlik kötü şey. İşsizliğin kötü olduğunu da yalnız aç kaldığım zamanlar düşünüyorum. Can sıkıntısından bunaldığım sıralarda da düşünsem ya. Olmuyor. Bu bahçeye de hep böyle zamanlarımda gelirim. Neden acaba? Etraftakilerin de çoğu işsiz.

Bu bahçe sadece kaderleri bu yolda ortak olanları mı çekiyor dersiniz. Olabilir. Vakit öğleyi geçiyor. Açlıktan bahsettim ama pek de aç değilim. Bununla beraber, neden bilmem, etraftakilerden utanıyorum. Herkesin yemeğe gittiği bir saatte benim, parasız pulsuz buralarda dolaşmam bir suçmuş gibi geliyor bana. Boş sıralardan birine oturdum; düşünmeye başladım. Bereket versin sigaram var. O da olmasa felaket.

Adını bilmediğim bir dağdaki petrol arama kampında bir iş teklif etmişlerdi. Gitseydim kötü mü olurdu sanki. Aptallık işte benimki. Bir odam olurdu hiç olmazsa, ev kirası düşünmezdim. Yemek parası düşünmezdim. Sabahları acı kahvemini içebilirdim; öğle, akşam yemeklerini kampın tabildotundan yiyebilirdim. Tabildotu düşünür düşünmez karnım guruldamağa başladı. Demek acıkmışım. Şu yemek denilen şey de tuhaf bir şey. İnsanlar neler icat etmişler! Düpedüz ot yemek yahut çiğ çiğ et yemek dururken neler çıkarmışlar ortaya! Balığı denizden tutacaksın. Başka çeşidi olursa olmaz, levrek olacak. Ateşi yakacaksın, suyu kaynatacaksın, levreği içine atacaksın, haşlandıktan sonra çıkaracaksın, bir tabağa koyacaksın, soğutacaksın, başka bir kabın içine tavuktan çıkan yumurtayı kıracaksın, başlayacaksın çalkalamaya, yumurta hep aynı tarafa doğru çalkalanarak, bir yandan ince ince zeytinyağı dökülecek, zeytinyağı iplik gibi dökülecek. Zeytinyağının da hikâyesi ayrı: Zeytini daldan koparacaksın, ezeceksin, yağını alacaksın. Mutlaka zeytin olacak. Fındık olsa olmaz, susam olsa olmaz, pamuk olsa olmaz zeytin. Zeytinyağı iplik gibi dökülecek. Yumurtayla zeytinyağı koyulaştı mı biraz, limon damlatacaksın. Ama yeteri kadar damlatman lazım. Fazla damlatırsan kesiliverir. Yumurtayla zeytinyağı kıvamını bir kaşıkla onu soğumuş levreğin üstüne gezdireceksin. Oldu mu sana mayonezli levrek? Kim bilir belki de olmadı. Olmazsa olmasın, aşçı değilim ya!

Mayonezli levreğin de ne hoş bir kokusu vardır! Acı cevize benzer. Lezzetle kokunun birbirine benzediğini de ilk defa düşünüyorum. Hem, birader, ne yapacaksın sen mayonezli levreği! Onu düşüneneğine ekmek düşünsene! Oh, canım ekmek!

Sıcak ekmek! Taze ekmek! Yeni çıkarken ne güzel kokar fırınların önü! Fırından yeni çıkmış ekmek ne güzel yakar insanın elini!

Evet, petrol kampına gitmeliydim. Gerçi şehirden, tanıdıklardan uzak kalacaktım. Ama ne olur sanki? Oralarda da ahbaplar bulamaz mıydım? Bir petrol kampında ne gibi ahbaplar bulunabilir, şimdi de onu düşünüyorum. Mesela Amerikalı bir mühendis bulunabilir. Mesela Teksaslıdır. Macera dolu bir hayatı vardır. Petrol işi macera işidir. Nerden ne çıkacağını kimse bilmez. Jeoloji kurallarına göre bir yerde petrol damarına rastlamak gerekir; araştırmalara girilir, yıllarca uğraşılır, bir şey çıkmaz, petrol, yüzyıllarca evvel, oradan kaçmış, başka yere gitmiştir. Buna karşılık, hiç umulmadık bir yerden de günün birinde petrol çıkarılır. İnsan bütün ömrünü bir hayal peşinde tüketebilir yahut bir anda zengin olabilir. Petrol, büyük bir at yarışıdır. Macera işidir, kumar işidir. Hayatı macerayla dolu Teksaslı da bir kumarbazdır. İhtimal içki de içer. İhtimal güzel bir karısı vardır. İçki ile kumara fazla düşkün insanların karıları biraz uçarı olur. İhtimal... Neyse, geçelim bunları. Ağzı içki kokan, tütün kokan, günün birinde bir kumar masasından milyonlar vurarak kalkacak bir erkeğin de, bir kadın için çekici tarafı yok mu? Ama Teksaslı kimden vuracak milyonu? Bizden mi? Kondu öyleyse yağlı kuyruğa. “Kumar düşüneceğine karnını doyur,” derse haksız mı? Bir ayakkabı boyacısı geldi, gözü ayakkabılarımda, “Boyayalım, beyim!” dedi. “Eşşoğlu eşek! Ben şimdi boya mı düşünüyorum? Çek bakalım arabayı şuradan,” diyecektim; diyemedim. Kibarlığım bırakmadı. “Hayır, kardeşim, istemez,” diye tatlıya bağladım.

İhtimal başka ahbaplar da bulurdum petrol kampında. Mesela, yaşlı bir muhasebeci. Biraz alaturka, biraz ehlikeyif, hayvan meraklısı bir adam. Mesela kedi besler. Kedisinin bir adı vardır. Mesela Pamuk. Ya kendi adı? Kendi adı Ethem Bey olmalı. Ethem Bey’in aksine pek alafranga bir de genç bulunmalı kampta. Mevkisi şef olmalı. İngilizce bilmeli. Ethem Bey’e inat, Erdoğan köpek beslemeli. Robinson. Erdoğan da kim? Ha! Erdoğan da işte o gencin adı. Köpeğinin de bir adı olmalı. Ne olmalı? Ethem Bey’e inat, alafranga bir isim. Mesela. Gerçi petrol kampından deniz görünmez. Ama ne olur, köpeğin adı Robinson olsun.

Erdoğan biraz şiirle uğraşmalı. Yazmamalı da, konuşmamalı. Ara sıra mısralar okumalı. Ne iyi olurdu! Onunla hep şiirden söz açardık. O, giyimi

kuşamıyla modern bir genç olmasına rağmen, kafasıyla bir hayli eski olacaktı. Mesela şair olarak Haşim’i severdi. Hatta Haşim’i sevmeyi bir ilerilik bile sayabilirdi. Bense Nazım Hikmet’i severim.; bir türlü anlayamadık. O bana “şiirle maddenin bağdaşamayacağını, şiirin, görünmez parmakların içimizdeki tellerden çıkardığı ilahi nağmeler olduğunu” söylerdi. Zavallı ben, bu sözlerle ne demek istediğini sormaya bile cesaret edemezdim. Onun inancını sarsmaya gücüm yetmezdi ki! Ama ne olursa olsun, bütün sofralar gibi, bu delikanlının da sevimli tarafları olabilirdi. Kendisini öğrendiklerinden vazgeçirmeye gücüm yetmeyeceğini bildiğim halde onunla şiir tartışmalarına girmekten de kendimi alamazdım. Benim şair Orhan Veli olduğumu da herhalde öğrenmemeliydi. Gözünden fena düşerdim yoksa. Hatta aleyhimde atıp tuttuğunu bile duysam kendimi tanıtmamalıydım. Önemli değil, o rahat konuşsun. Desin ki: “Orhan Veli mi? Onlar da mı şair? Bırak şunları Allah aşkına! Bu türlü şeyler Avrupa’da çoktan geçti. Yazsalar ya doğru dürüst şiir. Yazsalar ya! Yazamazlar. Yazamayınca ne yapacaklar? Tabi böyle bin bir şaklabanlıkla dikkat çekmeye çalışacaklar. Kolay iş bunlar, kardeşim, kolay iş. Halbuki sanat o kadar kolay değil.” Önemli değil, söylesin Erdoğan. Söylesin. Boşaltsın içini. Tutup ona şiir kuramları anlatacak değilim ya! Hem ne işe yarar zaten? Karşı gelebilir miyim ön yargılara?

Önümden, temiz giyinmiş bir kızla, bir delikanlı geçiyor. Ellerinde küçük bir kese kâğıdı var. Antep fıstığı yiyorlar! Ekmek yiyin be, ekmek! Antep fıstığının sırası mı şimdi?

Odamız, yaz günleri, çok sıcak olur. Havada bir petrol kokusu vardır. Akşam üzerleri, kulelerde çalışan işçilerin gündeliklerini dağıtırım. Gün battıktan sonra ortalık biraz serinler. Külrengei dağlara karşı düşüncelere dalmak hoş olabilir. Geceleri portatif karyolamda huzur içinde yatarım. Sabahları Şehmuz’un beyaz dişli kızı Meryemke süt getirir. Kirlî çamaşırlar varsa alıp yıkamaya götürür. Aylarca kadınsız yaşamışızdır. Meryemke’nin göğsüne, kalçalarına baktıkça aklımdan kötü kötü şeyler geçer. Ama tutarım kendimi. Tutarım, elimden bir kaza çıkamasın diye.

Ara sıra şehir merkezinden kamyon gelir. Kamyoncuya mektup sorarız; “Yok!” der. “İyi su geldi mi?” deriz; “Gelmedi!” der. İshal oluruz. İlaç ısmarlarız. İlaç gelinceye kadar iyileşemeyiz. Tuvaletler bir hayli uzaktadır. Ağrı ansızın bastırır. Koşup tuvalete gitmek bir meseledir. Onun için odalarda oturak

bulundururuz. Ben Erdoğan’la aynı odada yatarım. Akşamları ya kâğıt oynarız ya şiirden bahsederiz. O yine Haşim’i tutturur. Ben kabul etmek istemem; o kızar. “Haşim, Haşim!” derken birden karnı ağrımaya başlar. Oturduğu yerden “oturak” diye bağırarak zor atar kendini. Telaştan yüzü mosmor olmuştur. Karyolanın altından oturağı çeker; oturur üstüne. Yüzüne hemen sükûnet gelir. Rahatlar. Biraz evvelki karın ağrısını bir anda unuttur. Gözleri, uzak bir noktada, dalgın, düşünür. Sonra bana döner, bütün fikirlerini özetleyen bir mısra mırıldanır:

¹ *Melali anlamayan nesle âşinâ değiliz.*

Oturduğum sıradan kalktım. Bahçe biraz daha balıklaşmıştı. Başkalarının oturduğu sıraların önünden geçerek kapıya doğru yürüdüm. Herkes başka bir şey konuşuyor. Her önünden geçtiğim insanın söylediklerine kulak misafiri oluyorum. Söylenenlerin pek azını duyabiliyorum. Biri şey diyor: “... Ben,” diyor, “malımı bilirim. Onun yiyeceği halt...” Geçiyorum. Onun yiyeceği halt...” Yaklaştığım sıradan başka kelimeler duyuyorum: “... tayin emri imzadan çıkıncaya kadar çaresiz...” Geçiyorum. Her geçtiğim sıradan kulağımda birkaç kelime kalıyor. Bir filmi orta yerinden ve gözlerim kapalı seyreder gibiyim: “... Sultan Hamit devri daha iyi imiş...”, “... kadar döviz getirir. Olay dış işlerinde...”, “... ikinci penaltı haksızdı ama...”, “burada da sivil memurlar ürkütmeden sayılmıyor...”, “... yemek üstüne hazmettirir...” Burnuma esaslı bir et kokusu geldi. Hayal filan değil, sahici kokuydu. Bir yerde köfte filan kızartılıyordu herhalde. Birden, sesleri duymaz oldum. Sağa sola bakınmaya başladım. Bu kokunun bir de dumanı olacaktı elbet.

SÖZLÜKÇE

Ahbap: Yakın ilişki kurulan kişi.

Alafranga: Avrupa uygarlığını benimsemiş, Avrupa eğitimiyle yetişmiş.

Alaturka: Eski Türk gelenek, görenek ve töre hayatına uygun.

Ehlikeyif: Rahatına düşkün kimse, keyif sahibi.

¹ Ahmet Haşim’in “O Belde” adlı şiirinin bir dizesi

Gündelik: Her gün ödenen para.

İlahi: Çok güzel, mükemmel.

Karyola: Üzerine yatak konulup yatılan tahta veya metal ev eşyası.

Levrek: Bir balık türü.

Nağme: Güzel, uyumlu ses, ezgi, melodi.

Portatif: Kolay taşınabilen.

Şef: Yetki ve sorumluluğu olan, yöneten kimse.

Tabildot: Fabrika, iş yeri gibi yerlerde verilen seçmesiz yemek.

Uçarı: Kendini çeşitli eğlencelere vermiş kimse?

Yağlı kuyruk: Kolayca ve bolca yararlanılabilecek iş veya kişi.

SORULAR

- 1- Yazar, petrol kampındaki işi kabul etmemiştir.
 Doğru Yanlış
- 2- Petrol kampındaki Erdoğan'ın kedisinin adı Robinson'dur.
 Doğru Yanlış
- 3- Yazar, şairlerden en çok Nazım Hikmet'i sevmektedir.
 Doğru Yanlış
- 4- Yazarın önünden geçen gençler Şamfıstığı yiyorlar.
 Doğru Yanlış
- 5- Yazar petrol kampında Ethem Bey'le aynı odada kalmaktadır.
 Doğru Yanlış

5.3. “İşsizlik” Değiştirilmiş Metin (B1)

İşsizlik kötü şey. Bunu da yalnız açken düşünüyorum. Bazen canım sıkılıyor. Aslında o zamanlarda düşünmek daha iyi ama. Olmuyor. Bu bahçeye de hep böyle zamanlarımda gelirim. Neden acaba? Etraftakilerin de çoğu işsiz.

Bu bahçe sadece kaderleri ortak insanlar için mi acaba? Olabilir. Vakit öğleyi geçiyor. Açlıktan bahsettim ama pek de aç değilim. Bununla beraber, neden bilmem, etraftakilerden utanıyorum. Herkes bu saatlerde yemeğe gidiyor. Ama benim buralarda parasız pulsuz dolaşmam bana suç gibi geliyor. Boş sıralardan birine oturdum; düşünmeye başladım. İyi ki sigaram var. Yoksa çok kötü.

Dağın birinde petrol arama kampında bir iş teklif etmişlerdi. Oraya gitmem lazımdı. Aptallık işte benimki. Bir odam olurdu, ev kirası düşünmezdim. Yemek parası düşünmezdim. Sabahları acı kahvemi içebilir; öğle, akşam yemeklerini kampın yemeklerinden yiyebilirdim. Yemek düşünür düşünmez karnımdan sesler gelmeye, yani karnım guruldamaya başladı. Demek acıkmışım. Şu yemek de tuhaf bir şey. İnsanlar neler icat etmişler! Sadece ot yemek ya da çiğ çiğ et yemek yerine neler çıkarmışlar ortaya! Balığı denizden tutacaksın. Başka bir çeşidi olma, levrek olacak. Ateşi yakacaksın, suyu kaynatacaksın, levreği içine atacaksın, haşlandıktan sonra çıkaracaksın, bir tabağa koyacaksın, soğutacaksın, başka bir kabın içine yumurtayı kıracaksın, çalkalayacaksın, biraz zeytinyağı döküceksin. Zeytinyağının da hikâyesi ayrı: Zeytini daldan koparacaksın, ezeceksin, yağını alacaksın. Mutlaka zeytin olacak. Fındık olmaz, susam olmaz, pamuk olmaz, zeytin olacak. Zeytinyağı ince ince gibi dökülecek. Yumurta ile zeytinyağı karıştıktan sonra biraz limon ekleyeceksin. Ama yeteri kadar damlatman lazım. Fazlası yemeği bozar. Yumurta ile zeytinyağını bir kaşıkla soğuk levreğin üstüne döküceksin. Oldu mu sana mayonezli levrek? Kim bilir belki de olmadı. Ben aşçı değilim ya!

Mayonezli levreğin de ne hoş bir kokusu vardır! Acı cevize benzer. Lezzetle koku nasıl birbirine benzer? Bunu da ilk defa düşünüyorum. Hem, kardeşim, ne yapacaksın sen mayonezli levreği! Onu düşünme, ekmek düşün! Oh, canım ekmek! Sıcak ekmek! Taze ekmek! Yeni çıkarken ne güzel kokar fırınların önü! Fırından yeni çıkmış ekmek ne güzel yakar insanın elini!

Evet, petrol kampına gitmem gerekiyordu. Gerçi şehirden, tanıdıklardan uzak kalacaktım. Ama ne olur sanki? Oralarda da ahablar bulamaz mıydım? Bir petrol kampında ne gibi ahablar bulabilirim, şimdi de onu düşünüyorum. Mesela Amerikalı bir mühendis bulabilirim. Mesela Teksaslıdır. Macera dolu bir hayatı vardır. Petrol işi macera işidir. Nereden ne çıkacak, bunu kimse bilmez. Jeoloji kurallarına göre bir yerde petrole rastlamak gerekir. Araştırmalar yapmak, yıllarca uğraşmak gerekir. Sonra bir şey çıkmaz. Petrol yüzyıllar önce oradan kaçmış, başka yere gitmiştir. Ama sonra birdenbire bir yerden petrol çıkar. İnsan bütün ömrünü bir hayal peşinde tüketebilir veya bir anda zengin olabilir. Petrol, büyük bir at yarışıdır. Macera işidir, kumar işidir. Hayatı macerayla dolu Teksaslı da bir kumarbazdır. Belki içki de içer. Belki güzel bir karısı vardır. İçki ile kumara fazla düşkün insanların karıları biraz uçarı olur. Belki... Neyse, geçelim bunları. Ağzı içki kokan, tütün kokan, günün birinde kumar masasından milyonlar kazanacak bir erkek de kadınlar için çekici değil midir? Ama Teksaslı kimden kazanacak milyonu? Bizden mi? Bir ayakkabı boyacısı geldi, gözü ayakkabılarımda, “Boyayalım, beyim!” dedi. “Ben şimdi boya mı düşünüyorum? Çek bakalım arabayı şuradan.” diyecektim, diyemedim. Kibarlığım izin vermedi. “Hayır, kardeşim, istemem.” diye tatlıya bağladım.

Belki başka ahablar da bulurdum petrol kampında. Mesela, yaşlı bir muhasebeci. Biraz alaturka, biraz ehlikeyif, hayvan seven bir adam. Mesela kedi besler. Kedisinin bir adı vardır. Mesela Pamuk. Ya kendi adı? Adının Ethem Bey olması lazım. Ethem Bey’in aksine alafranga bir de genç olması lazım kampta Pozisyonu şef olması lazım. İngilizce bilmesi lazım. Ethem Bey’in aksine, Erdoğan’ın köpek beslemesi lazım. Robinson. Erdoğan da kim? Ha! Erdoğan da işte o gencin adı. Köpeğinin de bir adı olması lazım. Ne olması lazım? Ethem Bey’e inat, alafranga bir isim. Mesela. Aslında petrol kampından deniz görünmez. Ama önemli değil, köpeğin adı Robinson olsun.

Erdoğan’ın biraz şiirle uğraşması lazım. Yazmasın da, konuşmasın da. Ara sıra mısralar okusun. Ne iyi olurdu! Onunla hep şiirden konuşurduk. O, kıyafetleriyle modern bir genç ama kafası ve düşünceleriyle eski olacaktı. Mesela şair olarak Haşim’i severdi. Hatta Haşim’i sevmeyi modernlik olarak bile düşünebilirdi. Ama ben Nazım Hikmet’i severim.; bir türlü anlaşamazdık. O bana “Şiirle madde

aynı değildir, şiir içimizdeki bir müziktir derdi. Zavallı ben, bu sözleri anlamazdım ve sormaya bile cesaret edemezdim. Onun fikirlerini değiştirmeye gücüm yetmezdi. Yine de bu delikanlının da sevimli tarafları olabiliirdi. Onun fikirlerini değiştiremezdim ama yine de onunla tartışmaktan vazgeçemezdim. Benim şair Orhan Veli olduğumu da bilmemesi lazımdı. Yoksa gözünden düşerdim. Hatta hiçbir zaman benim adımlı bilmemesi lazımdı. Önemli değil o rahat konuşsun. Desin ki: “Orhan Veli mi? Onlar da mı şair? Bırak şunları Allah aşkına! Bu türlü hareketler Avrupa’da çoktan geçti. Doğru dürüst şiir yazamazlar. O zaman ne yapacaklar? Tabi böyle dikkat çekmeye çalışacaklar. Kolay iş bunlar, kardeşim, kolay iş. Halbuki sanat o kadar kolay değil.” Önemli değil söylesin Erdoğan. Söylesin. Boşaltsın içini. Ona şiiri anlatamam ya! Hem ne işe yarar zaten? Karşı gelebilir miyim ön yargılara?

Önümden, temiz ve güzel kıyafetli bir kızla bir delikanlı geçiyor. Ellerinde küçük bir kağıt torba var. Fıstık yiyorlar! Ekmek yiyin be, ekmek! Fıstığın zamanı mı şimdi?

Odamız, yaz günleri, güneşin altında yanar. Havada bir petrol kokusu vardır. Akşam üzerleri, kulelerde çalışan işçilerin gündeliklerini dağıtırım. Gün battıktan sonra ortalık biraz serinler. Gri dağlara karşı düşüncelere dalmak hoş olabilir. Geceleri portatif karyolamda huzur içinde yatarım. Sabahları Şehmuz’un beyaz dişli kızı Meryemke süt getirir. Kirli çamaşırları alıp yıkamaya götürür. Aylarca kadınsız yaşamışızdır. Meryemke’nin göğsüne, kalçalarına bakınca aklımdan kötü kötü şeyler geçer. Ama tutarım kendimi. Tutarım, kötü bir şey yapmamak için.

Ara sıra şehir merkezinden kamyon gelir. Kamyoncuya mektup sorarız; “Yok!” der. “İyi su geldi mi?” deriz; “Gelmedi!” der. İshal oluruz. İlaç ısmarlarız. İlaç gelinceye kadar iyileşemeyiz. Tuvaletler çok uzaktadır. Ağrı birden başlar. Koşup tuvalete gitmek zor iştir. Onun için odalarda oturak yani portatif tuvalet bulundururuz. Ben Erdoğan’la aynı odada yatarım. Akşamları ya kâğıt oynarız ya şiirden bahsederiz. O yine Haşim’i anlatır. Ben kabul etmek istemem; o kızar. “Haşim, Haşim!” derken birden karnı ağrımaya başlar. Oturduğu yerden “tuvalet” diye bağırarak zor atar kendini. Yüzü mosmor olmuştur. Karyolanın altından oturağı çeker; oturur üstüne. Yüzüne hemen huzur gelir. Rahatlar. Biraz önceki karın

ağrısını bir anda unuttur. Gözleri, uzak bir noktada, dalgın, düşünür. Sonra bana döner, bütün fikirlerini bir mısrayla kısaca anlatır:

²*Sıkıntıyı, üzüntüyü anlamayan nesli tanımıyoruz.*

Koltuğumdan kalktım. Bahçe biraz daha kalabalıklaşmıştı. Başkalarının önünden geçerek kapıya doğru yürüdüm. Herkes başka bir şey konuşuyor. İnsanları dinliyorum. Çok az şey duyabiliyorum. Biri şey diyor: "... Ben," diyor, "malımı bilirim. Onun yapamaz..." Geçiyorum. O yapamaz..." Diğer insanlara yaklaşıyorum. Başka kelimeler duyuyorum: "... mecbur imzayı beklemek lazım..." Geçiyorum. Her masadan kulağında birkaç kelime kalıyor. Bir filmi orta yerinden ve gözlerim kapalı seyrederek gibiyim: "... Sultan Hamit devri daha iyiymiş...", "... kadar döviz getirir. Olay dış işlerinde...", "... ikinci penaltı haksızdı ama...", "burada da sivil memurlar ...", "... yemekten sonra iyi olur..." Burnuma güzel bir et kokusu geldi. Hayal filan değil, gerçek kokuydu. Bir yerde köfte filan kızartıyorlardı herhalde. Birden, sesleri duymamaya başladım Sağa sola bakınmaya başladım. Elbette bu kokunun bir de dumanı olacaktı.

SÖZLÜKÇE

Ahbab: Yakın ilişki kurulan kişi.

Alafranga: Avrupa kültürüne özgü olan, alaturka karşıtı.

Alaturka: Eski Türk gelenek, görenek, töre ve hayatına uygun, alafranga karşıtı.

Ehlikeyif: Rahatına düşkün, keyif sahibi.

Gündelik: Gün hesabıyla veya her gün ödenen para.

İshal: Bir tür hastalık.

Karyola: Üzerine yatak konulup yatılan tahta veya metal ev eşyası.

Levrek: Bir balık türü.

Mısra: Şiirin satırlarından her biri, dize.

² Ahmet Haşim'in "O Belde" adlı şiirinin bir dizesi

Nesil: Yaklaşık olarak aynı yıllarda doğmuş kişiler, kuşak.

Susam:

Uçarı: Söz dinlemeyen, baskı altına alınamayan, şımarık davranan kişi.

SORULAR

- 1- Yazar, petrol kampındaki işi kabul etmemiştir.
 Doğru Yanlış
- 2- Petrol kampındaki Erdoğan'ın kedisinin adı Robinson'dur.
 Doğru Yanlış
- 3- Yazar, şairlerden en çok Nazım Hikmet'i sevmektedir.
 Doğru Yanlış
- 4- Yazarın önünden geçen gençler Şamfıstığı yiyorlar.
 Doğru Yanlış
- 5- Yazar petrol kampında Ethem Bey'le aynı odada kalmaktadır.
 Doğru Yanlış

5.4. “İşsizlik” Değiştirilmiş Metin (A2)

İşsizlik kötü şey. Bunu da yalnız açken düşünüyorum. Bazen canım sıkılıyor. Aslında o zamanlarda düşünmek daha iyi ama. Olmuyor. Bu bahçeye de hep böyle zamanlarımda gelirim. Neden acaba? Etraftakilerin de çoğu işsiz.

Bu bahçe sadece kaderleri ortak insanlar için mi acaba? Olabilir. Vakit öğleyi geçiyor. Açlıktan bahsettim ama pek de aç değilim. Bununla beraber, neden bilmem, etraftakilerden utanıyorum. Herkes bu saatlerde yemeğe gidiyor. Ama benim buralarda parasız pulsuz dolaşmam bana suç gibi geliyor. Boş sıralardan birine oturdum; düşünmeye başladım. İyi ki sigaram var. Yoksa çok kötü.

Dağın birinde petrol arama kampında bir iş teklif etmişlerdi. Oraya gitmem lazımdı. Aptallık işte benimki. Bir odam olurdu, ev kirası düşünmezdim. Yemek parası düşünmezdim. Sabahları acı kahvemi içebilir; öğle, akşam yemeklerini kampın yemeklerinden yiyebilirdim. Yemek düşünür düşünmez karnımdan sesler gelmeye, yani karnım guruldamaya başladı. Demek acıkmışım. Şu yemek de tuhaf bir şey. İnsanlar neler icat etmişler! Sadece ot yemek ya da çiğ çiğ et yemek yerine neler çıkarmışlar ortaya! Balığı denizden tutacaksın. Başka bir çeşidi olma, levrek olacak. Ateşi yakacaksın, suyu kaynatacaksın, levreği içine atacaksın, haşlandıktan sonra çıkaracaksın, bir tabağa koyacaksın, soğutacaksın, başka bir kabın içine yumurtayı kıracaksın, çalkalayacaksın, biraz zeytinyağı dökeceksin. Zeytinyağının da hikâyesi ayrı: Zeytini daldan koparacaksın, ezeceksin, yağını alacaksın. Mutlaka zeytin olacak. Fındık olmaz, susam olmaz, pamuk olmaz, zeytin olacak. Zeytinyağı ince ince gibi dökülecek. Yumurta ile zeytinyağı karıştıktan sonra biraz limon ekleyeceksin. Ama yeteri kadar damlatman lazım. Fazlası yemeği bozar. Yumurta ile zeytinyağını bir kaşıkla soğuk levreğin üstüne dökeceksin. Oldu mu sana mayonezli levrek? Kim bilir belki de olmadı. Ben aşçı değilim ya!

Mayonezli levreğin de ne hoş bir kokusu vardır! Acı cevize benzer. Lezzetle koku nasıl birbirine benzer? Bunu da ilk defa düşünüyorum. Hem, kardeşim, ne yapacaksın sen mayonezli levreği! Onu düşünme, ekmek düşün! Oh, canım ekmek! Sıcak ekmek! Taze ekmek! Yeni çıkarken ne güzel kokar fırınların önü! Fırından yeni çıkmış ekmek ne güzel yakar insanın elini!

Evet, petrol kampına gitmem gerekiyordu. Gerçi şehirden, tanıdıklardan uzak kalacaktım. Ama ne olur sanki? Oralarda da ahablar bulamaz mıydım? Bir petrol kampında ne gibi ahablar bulabilirim, şimdi de onu düşünüyorum. Mesela Amerikalı bir mühendis bulabilirim. Mesela Teksaslıdır. Macera dolu bir hayatı vardır. Petrol işi macera işidir. Nereden ne çıkacak, bunu kimse bilmez. Jeoloji kurallarına göre bir yerde petrole rastlamak gerekir. Araştırmalar yapmak, yıllarca uğraşmak gerekir. Sonra bir şey çıkmaz. Petrol yüzyıllar önce oradan kaçmış, başka yere gitmiştir. Ama sonra birdenbire bir yerden petrol çıkar. İnsan bütün ömrünü bir hayal peşinde tüketebilir veya bir anda zengin olabilir. Petrol, büyük bir at yarışıdır. Macera işidir, kumar işidir. Hayatı macerayla dolu Teksaslı da bir kumarbazdır. Belki içki de içer. Belki güzel bir karısı vardır. İçki ile kumara fazla düşkün insanların karıları biraz uçarı olur. Belki... Neyse, geçelim bunları. Ağzı içki kokan, tütün kokan, günün birinde kumar masasından milyonlar kazanacak bir erkek de kadınlar için çekici değil midir? Ama Teksaslı kimden kazanacak milyonu? Bizden mi? Bir ayakkabı boyacısı geldi, gözü ayakkabılarımda, “Boyayalım, beyim!” dedi. “Ben şimdi boya mı düşünüyorum? Çek bakalım arabayı şuradan.” diyecektim, diyemedim. Kibarlığım izin vermedi. “Hayır, kardeşim, istemem.” diye tatlıya bağladım.

Belki başka ahablar da bulurdum petrol kampında. Mesela, yaşlı bir muhasebeci. Biraz alaturka, biraz ehlikeyif, hayvan seven bir adam. Mesela kedi besler. Kedisinin bir adı vardır. Mesela Pamuk. Ya kendi adı? Adının Ethem Bey olması lazım. Ethem Bey’in aksine alafranga bir de genç olması lazım kampta Pozisyonu şef olması lazım. İngilizce bilmesi lazım. Ethem Bey’in aksine, Erdoğan’ın köpek beslemesi lazım. Robinson. Erdoğan da kim? Ha! Erdoğan da işte o gencin adı. Köpeğinin de bir adı olması lazım. Ne olması lazım? Ethem Bey’e inat, alafranga bir isim. Mesela. Aslında petrol kampından deniz görünmez. Ama önemli değil, köpeğin adı Robinson olsun.

Erdoğan’ın biraz şiirle uğraşması lazım. Yazmasın da, konuşmasın da. Ara sıra mısralar okusun. Ne iyi olurdu! Onunla hep şiirden konuşurduk. O, kıyafetleriyle modern bir genç ama kafası ve düşünceleriyle eski olacaktı. Mesela şair olarak Haşim’i severdi. Hatta Haşim’i sevmeyi modernlik olarak bile düşünebilirdi. Ama ben Nazım Hikmet’i severim.; bir türlü anlaşamazdık. O bana “Şiirle madde

aynı değildir, şiir içimizdeki bir müziktir derdi. Zavallı ben, bu sözleri anlamazdım ve sormaya bile cesaret edemezdim. Onun fikirlerini değiştirmeye gücüm yetmezdi Yine de bu delikanlının da sevimli tarafları olabilirdi. Onun fikirlerini değiştiremezdim ama yine de onunla tartışmaktan vazgeçemezdim. Benim şair Orhan Veli olduğumu da bilmemesi lazımdı. Yoksa gözünden düşerdim. Hatta hiçbir zaman benim adımlı bilmemesi lazımdı. Önemli değil o rahat konuşsun. Desin ki: “Orhan Veli mi? Onlar da mı şair? Bırak şunları Allah aşkına! Bu türlü hareketler Avrupa’da çoktan geçti. Doğru dürüst şiir yazamazlar. O zaman ne yapacaklar? Tabii böyle dikkat çekmeye çalışacaklar. Kolay iş bunlar, kardeşim, kolay iş. Halbuki sanat o kadar kolay değil.” Önemli değil söylesin Erdoğan. Söylesin. Boşaltsın içini. Ona şiiri anlatamam ya! Hem ne işe yarar zaten? Karşı gelebilir miyim ön yargılara?

Önümden, temiz ve güzel kıyafetli bir kızla bir delikanlı geçiyor. Ellerinde küçük bir kağıt torba var. Fıstık yiyorlar! Ekmek yiyin be, ekmek! Fıstığın zamanı mı şimdi?

Odamız, yaz günleri, güneşin altında yanar. Havada bir petrol kokusu vardır. Akşam üzerleri, kulelerde çalışan işçilerin gündeliklerini dağıtırım. Gün battıktan sonra ortalık biraz serinler. Gri dağlara karşı düşüncelere dalmak hoş olabilir. Geceleri portatif karyolamda huzur içinde yatarım. Sabahları Şehmuz’un beyaz dişli kızı Meryemke süt getirir. Kirli çamaşırları alıp yıkamaya götürür. Aylarca kadınsız yaşamışızdır. Meryemke’nin göğsüne, kalçalarına bakınca aklımdan kötü kötü şeyler geçer. Ama tutarım kendimi. Tutarım, kötü bir şey yapmamak için.

Ara sıra şehir merkezinden kamyon gelir. Kamyoncuya mektup sorarız; “Yok!” der. “İyi su geldi mi?” deriz; “Gelmedi!” der. İshal oluruz. İlaç ısmarlarız. İlaç gelinceye kadar iyileşemeyiz. Tuvaletler çok uzaktadır. Ağrı birden başlar. Koşup tuvalete gitmek zor iştir. Onun için odalarda oturak yani portatif tuvalet bulundururuz. Ben Erdoğan’la aynı odada yatarım. Akşamları ya kâğıt oynarız ya şiirden bahsederiz. O yine Haşim’i anlatır. Ben kabul etmek istemem; o kızar. “Haşim, Haşim!” derken birden karnı ağrımaya başlar. Oturduğu yerden “tuvalet” diye bağırarak zor atar kendini. Yüzü mosmor olmuştur. Karyolanın altından oturağı çeker; oturur üstüne. Yüzüne hemen huzur gelir. Rahatlar. Biraz önceki karın

ağrısını bir anda unuttur. Gözleri, uzak bir noktada, dalgın, düşünür. Sonra bana döner, bütün fikirlerini bir mısrayla kısaca anlatır:

³*Sıkıntıyı, üzüntüyü anlamayan nesli tanımıyoruz.*

Koltuğumdan kalktım. Bahçe biraz daha kalabalıklaşmıştı. Başkalarının önünden geçerek kapıya doğru yürüdüm. Herkes başka bir şey konuşuyor. İnsanları dinliyorum. Çok az şey duyabiliyorum. Biri şey diyor: "... Ben," diyor, "malımı bilirim. Onun yapamaz..." Geçiyorum. O yapamaz..." Diğer insanlara yaklaşıyorum. Başka kelimeler duyuyorum: "... mecbur imzayı beklemek lazım..." Geçiyorum. Her masadan kulağında birkaç kelime kalıyor. Bir filmi orta yerinden ve gözlerim kapalı seyreder gibiyim: "... Sultan Hamit devri daha iyiymiş...", "... kadar döviz getirir. Olay dış işlerinde...", "... ikinci penaltı haksızdı ama...", "burada da sivil memurlar ...", "... yemekten sonra iyi olur..." Burnuma güzel bir et kokusu geldi. Hayal filan değil, gerçek kokuydu. Bir yerde köfte filan kızartıyorlardı herhalde. Birden, sesleri duymamaya başladım Sağa sola bakınmaya başladım. Elbette bu kokunun bir de dumanı olacaktı.

SÖZLÜKÇE

Ahbab: Yakın ilişki kurulan kişi.

Alafranga: Avrupa kültürüne özgü olan, alaturka karşıtı.

Alaturka: Eski Türk gelenek, görenek, töre ve hayatına uygun, alafranga karşıtı.

Ehlikeyif: Rahatına düşkün, keyif sahibi.

Gündelik: Gün hesabıyla veya her gün ödenen para.

İshal: Bir tür hastalık.

Karyola: Üzerine yatak konulup yatılan tahta veya metal ev eşyası.

Levrek: Bir balık türü.

Mısra: Şiirin satırlarından her biri, dize.

³ Ahmet Haşim'in "O Belde" adlı şiirinin bir dizesi

Nesil: Yaklaşık olarak aynı yıllarda doğmuş kişiler, kuşak.

Susam:

Uçarı: Söz dinlemeyen, baskı altına alınamayan, şımarık davranan kişi.

SORULAR

- 1- Yazar, petrol kampındaki işi kabul etmemiştir.
 Doğru Yanlış
- 2- Petrol kampındaki Erdoğan'ın kedisinin adı Robinson'dur.
 Doğru Yanlış
- 3- Yazar, şairlerden en çok Nazım Hikmet'i sevmektedir.
 Doğru Yanlış
- 4- Yazarın önünden geçen gençler Şamfıstığı yiyorlar.
 Doğru Yanlış
- 5- Yazar petrol kampında Ethem Bey'le aynı odada kalmaktadır.
 Doğru Yanlış

5.5. “İşsizlik” Değiştirilmiş Metin (A1)

İşsizlik kötü şey. Bunu da yalnız açken düşünüyorum. Bazen canım sıkılıyor. Aslında o zamanlarda düşünmek daha iyi. Olmuyor. Bu bahçeye de hep böyle zamanlarımda geliyorum. Neden acaba? Etraftaki insanların da çoğu işsiz.

Bu bahçe sadece kaderleri ortak insanlar için mi acaba? Olabilir. Vakit öğleyi geçiyor. Açlıktan bahsettim ama pek de aç değilim. Bununla beraber, neden bilmiyorum, etraftakilerden utanıyorum. Herkes bu saatlerde yemeğe gidiyor. Ama buralarda parasız dolaşmak bana suç gibi geliyor. Boş masalardan birine oturdum; düşündüm İyi ki sigaram var. Yoksa çok kötü.

Dağın birinde petrol kampında bir iş teklif ettiler. Gitmedim ama şimdi pişmanım. Aptallık işte benimki. Belki bir odam olacaktı, ev kirası düşünmeyecektim. Yemek parası düşünmeyecektim. Sabahları kahvemi içebilecektim. Öğle ve akşam yemeklerini kampın yemeklerinden yiyecektim. Yemek düşündüm ve hemen karnımdan sesler geldi. Şu yemek de tuhaf bir şey. İnsanlar neler icat ediyorlar! Sadece ot yemek ya da çiğ çiğ et yemek yerine neler çıkardılar ortaya! Balığı denizden tutacaksın. Başka bir çeşidi olmuyor, levrek olacak. Ateşi yakacaksın, suyu kaynatacaksın, levreği içine atacaksın. Haşlandıktan sonra çıkaracaksın, bir tabağa koyacaksın, soğutacaksın. Başka bir kabın içine yumurtayı kıracaksın, çalkalayacaksın, biraz zeytinyağı döküceksin. Zeytinyağının da hikâyesi ayrı: Zeytini daldan koparacaksın, ezeceksin, yağını alacaksın. Mutlaka zeytin olacak. Fındık olmaz, pamuk olmaz, zeytin olacak. Zeytinyağı ince ince dökülecek. Yumurtayla zeytinyağı karıştıktan sonra biraz limon ekleyeceksin. Ama yeteri kadar damlatacaksın. Fazlası yemeği kötü yapıyor. Yumurtayla zeytinyağını bir kaşıkla soğuk levreğin üstüne döküceksin. Oldu mu sana mayonezli levrek? Kim biliyor belki de olmadı. Ben aşçı değilim ya!

Mayonezli levreğin de ne hoş bir kokusu vardır! Acı cevize benziyor. Lezzetle koku nasıl birbirine benziyor? Bunu da ilk defa düşünüyorum. Hem, kardeşim, ne yapacaksın sen mayonezli levreği! Onu düşünme, ekmek düşün! Oh, canım ekmek! Sıcak ekmek! Taze ekmek! Ne güzel kokuyor fırınların önü! Sıcak ekmek, insanın elini ne güzel yakıyor!

Evet, petrol kampına gitmem lazımdı. Aslında şehirden, tanıdıklardan uzak kalacaktım. Ama ne önemi var sanki? Oralarda da arkadaşlar bulmak çok zor değil bence. Bir petrol kampında nasıl arkadaşlar bulacağım, şimdi de onu düşünüyorum. Mesela Amerikalı bir mühendis. Mesela Teksaslıdır. Macera dolu bir hayatı vardır. Petrol işi maceralıdır. Nereden ne çıkacak, bunu kimse bilmiyor. Jeoloji kurallarına göre bir yerde petrole rastlamak gerekiyor. Araştırmalar yapmak, yıllarca uğraşmak gerekiyor. Sonra bir şey çıkmıyor. Belki petrol yüzyıllar önce oradan kaçtı, başka yere gitti. Ama sonra birdenbire bir yerden petrol çıkıyor. İnsan bazen ömrünü bir hayal için harcıyor veya bir anda zengin oluyor. Petrol, büyük bir at yarışıdır. Macera işidir, kumar işidir. Hayatı macerayla dolu Teksaslı da bir kumarbazdır. Belki içki de içiyor. Belki güzel bir karısı vardır. Belki... Neyse, geçelim bunları. Bir ayakkabı boyacısı geldi, gözü ayakkabılarımda, “Boyayalım, beyim!” dedi. “Ben şimdi boya mı düşünüyorum? Çekil şuradan.” diyecektim, diyemedim. Kibarlığım izin vermedi. “Hayır, kardeşim, istemiyorum.” dedim.

Belki başka arkadaşlar da buluyorum petrol kampında. Mesela, yaşlı bir muhasebeci. Biraz alaturka, biraz ehlikeyif, hayvan seven bir adam. Mesela kedi besliyor. Kedisinin bir adı vardır. Mesela Pamuk. Ya kendi adı? Adının Ethem Bey olması lazım. Ethem Bey’in aksine alafranga bir de genç olması lazım kampta Pozisyonu şef olması lazım. İngilizce bilmesi lazım. Ethem Bey’in aksine, Erdoğan’ın köpek beslemesi lazım. Robinson. Erdoğan da kim? Ha! Erdoğan da işte o gencin adı. Köpeğinin de bir adı olması lazım. Ne olması lazım? Ethem Bey’e inat, alafranga bir isim. Mesela Aslında petrol kampından deniz görünmez. Ama önemli değil, köpeğin adı Robinson olsun.

Erdoğan’ın biraz şiirle uğraşması lazım. Yazmasın da, konuşmasın da. Ara sıra mısralar okusun. Ne iyi olurdu! Onunla hep şiirden konuşurduk. O, kıyafetleriyle modern bir genç ama kafası ve düşünceleriyle eski olacaktı. Mesela şair olarak Haşim’i severdi. Hatta Haşim’i sevmeyi modernlik olarak bile düşünebilirdi. Ama ben Nazım Hikmet’i severim.; bir türlü anlaşamadık. O bana “Şiirle madde aynı değildir, şiir içimizdeki bir müziktir derdi. Zavallı ben, bu sözleri anlamazdım ve sormaya bile cesaret edemezdim. Onun fikirlerini değiştirmeye gücüm yetmezdi Yine de bu delikanlının da sevimli tarafları olabilirdi. Onun fikirlerini

değiştiremezdim ama yine de onunla tartışmaktan vazgeçemezdim. Benim şair Orhan Veli olduğumu da bilmemesi lazımdı. Yoksa gözünden düşerdim. Hatta hiçbir zaman benim adımlı bilmemesi lazımdı. Önemli değil o rahat konuşsun. Desin ki: “Orhan Veli mi? Onlar da mı şair? Bırak şunları Allah aşkına! Bu türlü hareketler Avrupa’da çoktan geçti. Doğru dürüst şiir yazamazlar. O zaman ne yapacaklar? Tabi böyle dikkat çekmeye çalışacaklar. Kolay iş bunlar, kardeşim, kolay iş. Halbuki sanat o kadar kolay değil.” Önemli değil söylesin Erdoğan. Söylesin. Boşaltsın içini. Ona şiiri anlatamam ya! Hem ne işe yarar zaten? Karşı gelebilir miyim ön yargılara?

Önümde, temiz ve güzel kıyafetli bir kızla bir delikanlı geçiyor. Ellerinde küçük bir kağıt torba var. Fıstık yiyorlar! Ekmek yiyin be, ekmek! Fıstığın zamanı mı şimdi?

Odamız, yaz günleri, güneşin altında yanar. Havada bir petrol kokusu vardır. Akşam üzerleri, kulelerde çalışan işçilerin gündeliklerini dağıtırım. Gün battıktan sonra ortalık biraz serinler. Gri dağlara karşı düşüncelere dalmak hoş olabilir. Geceleri portatif karyolamda huzur içinde yatarım. Sabahları Şehmuz’un beyaz dişli kızı Meryemke süt getirir. Kirli çamaşırları alıp yıkamaya götürür. Aylarca kadınsız yaşamışızdır. Meryemke’nin göğsüne, kalçalarına bakınca aklımdan kötü kötü şeyler geçer. Ama tutarım kendimi. Tutarım, kötü bir şey yapmamak için.

Ara sıra şehir merkezinden kamyon gelir. Kamyoncuya mektup sorarız; “Yok!” der. “İyi su geldi mi?” deriz; “Gelmedi!” der. İshal oluruz. İlaç ısmarlarız. İlaç gelinceye kadar iyileşemeyiz. Tuvaletler çok uzaktadır. Ağrı birden başlar. Koşup tuvalete gitmek zor iştir. Onun için odalarda oturak yani portatif tuvalet buldururuz. Ben Erdoğan’la aynı odada yatarım. Akşamları ya kâğıt oynarız ya şiirden bahsederiz. O yine Haşim’i anlatır. Ben kabul etmek istemem; o kızar. “Haşim, Haşim!” derken birden karnı ağrımaya başlar. Oturduğu yerden “tuvalet” diye bağırarak zor atar kendini. Yüzü mosmor olmuştur. Karyolanın altından oturağı çeker; oturur üstüne. Yüzüne hemen huzur gelir. Rahatlar. Biraz önceki karnı ağrısını bir anda unuttur. Gözleri, uzak bir noktada, dalgın, düşünür. Sonra bana döner, bütün fikirlerini bir mısrayla kısaca anlatır:

⁴*Sıkıntıyı, üzüntüyü anlamayan nesli tanımıyoruz.*

Koltuğumdan kalktım. Bahçe biraz daha kalabalıklaşmıştı. Başkalarının önünden geçerek kapıya doğru yürüdüm. Herkes başka bir şey konuşuyor. İnsanları dinliyorum. Çok az şey duyabiliyorum. Biri şey diyor: "... Ben," diyor, "malımı bilirim. Onun yapamaz..." Geçiyorum. O yapamaz..." Diğer insanlara yaklaşıyorum. Başka kelimeler duyuyorum: "... mecbur imzayı beklemek lazım..." Geçiyorum. Her masadan kulağımda birkaç kelime kalıyor. Bir filmi orta yerinden ve gözlerim kapalı seyreder gibiyim: "... Sultan Hamit devri daha iyiymiş...", "... kadar döviz getirir. Olay dış işlerinde...", "... ikinci penaltı haksızdı ama...", "burada da sivil memurlar ...", "... yemekten sonra iyi olur..." Burnuma güzel bir et kokusu geldi. Hayal filan değil, gerçek kokuydu. Bir yerde köfte filan kızartıyorlardı herhalde. Birden, sesleri duymamaya başladım Sağa sola bakınmaya başladım. Elbette bu kokunun bir de dumanı olacaktı.

SÖZLÜKÇE

Alafranga: Avrupa kültürüne özgü olan, alaturka karşıtı.

Alaturka: Eski Türk gelenek, görenek, töre ve hayatına uygun, alafranga karşıtı.

Ehlikeyif: Rahatına düşkün, keyif sahibi.

Gündelik: Gün hesabıyla veya her gün ödenen para.

İshal: Bir tür hastalık.

Karyola: Üzerine yatak konulup yatılan tahta veya metal ev eşyası.

Levrek: Bir balık türü.

Mısra: Şiirin satırlarından her biri, dize.

Nesil: Yaklaşık olarak aynı yıllarda doğmuş kişiler, kuşak.

⁴ Ahmet Haşim'in "O Belde" adlı şiirinin bir dizesi

Susam:

Uçarı: Söz dinlemeyen, baskı altına alınamayan, şımarık davranan kişi.

SORULAR

- 1- Yazar, petrol kampındaki işi kabul etmedi.
 Doğru Yanlış
- 2- Petrol kampındaki Erdoğan'ın kedisinin adı Robinson.
 Doğru Yanlış
- 3- Yazar, şairlerden en çok Nazım Hikmet'i seviyor.
 Doğru Yanlış
- 4- Yazarın önünden geçen gençler Şamfıstığı yiyorlar.
 Doğru Yanlış
- 5- Yazar petrol kampında Ethem Bey'le aynı odada kalıyor.
 Doğru Yanlış

6.1. “Kan” Özgün Metin

Çift atlı arabamız, ay ışığının yarım yamalak aydınlattığı dağ yolunda alabildiğine gidiyordu. Beş kişiydik: Eski Muhtar Hasan Gökbayrak, Şaban Kâhya, Hüseyin Çavuş, Gümrükçü, bir de ben. İkimizde martin vardı, ikimizde çifte, birimizde Fransız mavzeri. Atları Şaban Kâhya sürüyordu. Bir aralık, griye bile dönmeden:

- Arslan gibi beş kişiyiz, dedi; bir değil on tane Kara Hüsni çıkısa karşımıza vız gelir.

Hasan Gökbayrak, Gümrükçü ile bana:

- Siz bilmezsiniz bu Kara Hüsni’yü, dedi, çok namussuz bir adamdır. Geçende o Solak

Çeşme’deki düğünde bizim Mustafa çocuğu öyle kan içinde bırakmalarına sebep de odur. Altmış senelik kan! Sonunda öçlerini aldılar.

Bu kan hikayesini, bu Kara Hüsni hikâyesini bizim köyün kahvesinden dinleye dinleye hal olmuşum. İşte nihayet onların köyelerine, onların düğünlerine gidiyorduk. Gitmemek de vardı ama kabadayılık da büsbütün ölmedi ya! Birinin kolu giderse ötekinin göze çıkar. Daha ötesi bir can... Hani şu Kara Hüsni’yü merak etmiyor da değilim. On bir köyün bir belası ne biçim adamdır acaba diyordum.

Bir hendekten çıkıp öbürüne giriyor, bir çukurdan kurtulup bir başkasına dalıyorduk. En sonunda köyün ışıkları göründü. Şaban Kâhya dizginlere asıldı., “Dursak mı?” diye sordu. “Duralım!” dediler.

Köye eşraf tertibi girecektik. Herkes cebinden birer kâğıt lira çıkardı. Bir değnek uzunlamasına yarıldı; liralara yarığa geçirildi. Bu beş parçalı bayrak arabanın yan kenarına dikildi. Çifteler dolduruldu, horozlar çekildi, iki el silah atıldı. Şimdi davulla zurnanın gelmesini bekliyorduk. Nihayet o da sökün etti. Davulla zurnaya, ellerindeki gemici fenerleri, düğün sahipleri yol gösteriyorlardı. Çalgıcıların bahşişi olan beş liralık bayrağı küçük bir çocuğun eline verdik, köye doğru ilerlemeye başladık.

Bizi, her yanı toprak bir odaya aldılar. Odada bizden önce gelmiş olanlar da vardı. Ama saygı ettiler, başköşeyi bize bıraktılar. Uzun uzun merhabalaştıktan sonra, biraz evvel kenara çekilmiş olan içi şarap dolu bakır bakraç yeniden meydana çıkarıldı.

Ortada bir tek bardak dolaşıyor, sırası gelen o bardakla içiyordu. Bizim köylerde, bizim düğünlerde âdet hep böyleydi zaten.

Mihmanlar komşu köylerdendi. Karaçalı'dan, Sazlıdere'den, Mıncırıklı'dan falan. Bazılarını ben de tanırdım. Mesela Sazlıdere'den Ali Ağa, yetmişlik ihtiyar, bir aralık kalktı, on sekizindeki delikanlı gibi, karşılama oynadı. Bir ayak atışı vardı, övmelere seza. Bu işler davulla, zurnayla oluyordu hep. Pekâlâ şenlikli idi de. Ama birdenbire, nerden aklına esti bilmem, Şaban Kâhya düğün sahiplerinin adamlarına, “İnce çalgınız yok mu?” diye sordu. Onlar da ilkin bir durakladılar, sonra, “Bakalım,” diye cevap verdiler. Dışarı çıkıldı, tekrar gelindi, sağa sola haberler salındı, bir daha gidildi, bir daha gelindi... Ne olduğu anlaşılamıyordu. İnce çalgı köyün öbür başındaki bir evde miymiş yoksa yol mu çamurmuş... anlaşılamadı. Hasılı bir aralık bir laf çıktı. İnce çalgıyı Kara Hüsnü bırakmıyormuş diye. Ama sonra hemen yalanladılar: “Yok canım, Kara Hüsnü ne diye bırakmasın!” Gene eğlentiye devam edildi.

Ortaya meze yerine bazlamayla peynir tatlısı geldi. Bakraçtaki şarap tazelandı. Bardak yeniden dolaşmaya başladı. İnce çalgı meselesi yeni yeni unutuluyordu, kapı açıldı, kapının dışında, omzunda bir çifte, boynunda beyaz bir atkı, ağzında bir cıgara, esmer, dev bir adam görüldü. “Selamünaleyküm!” dedi. Kara Hüsnü imiş. Hasan Gökbayrak birdenbire şaşırdı. “Hoş geldin be ahretlik,” dedi, “buyursana!” Kara Hüsnü'ye yanı başımızda yer verdik. Buralarda böyle adam gerçekten görmemiştim. Kalım, hafif kısık sesle, yavaş yavaş konuşuyordu. Sözlerini daha çok Muhtar Hasan'a söylüyor, en çok onun sözlerini dinliyordu. Tüfekte gelişinden, halinden, tavrından, her şeyinden belliydi; bizim hazırlıklı geldiğimizizin, bu karşılama bir acayiplik olduğunun o da farkındaydı. Öyle ya, düğüne herkes tüfekte mi gelir? Üstelik burası onun kendi köyüydü. Bir aralık laf yine ince çalgıya döküldü galiba, Kara Hüsnü bizim Hasan'ı kolundan tuttu, “Gel benimle biraz,” dedi. Kalktılar. Gümrükçü bana baktı, ben de ona. Gümrükçü de güçlü, kuvvetli bir adamdı ha. Üstelik severdi de Hasan'ı. Neyse uzatmayalım, çıktılar. Biz hiçbir şey olmamış gibi eğlencemize devam ettik. Ne Şaban Kâhya, ne Hüseyin Çavuş, ne Gümrükçü, ne ben, birbirimize hiçbir şey söylemiyorduk, ne saklayayım aklım da gidenlerdeydi. Aradan beş dakika geçti, yarım saat geçti, dönmediler. Enikonu sinirlenmeye başlamıştım. Dayanamadım, sordum Gümrükçü'ye, “Bunlar saz aramaya mı gittiler?” dedim. Gümrükçü bana cevap

vermedi. Düşünceli bir yüzle etrafındakilere, “Nerede kaldı yahu bunlar?” dedi. Karşı köşeden hafif bir ses, “Gelirler,” diye cevap verdi.

Çok geçmedi, kapı açıldı. Gelen Kara Hüsnü’ydü. Omzunda tüfek, geçti yerine oturdu. Hasan yoktu görünürde. Belli etmemeye çalışıyorduk ama sinirlerimizin iyiden iyiye bozulmaya başladığını da hissediyorduk. Gümrükçü ancak beş dakika dayanabildi, birdenbire ayağa kalktı, “Nerede Hasan, nerede Hasan be yahu!” diye bağırmağa başladı. Kimse cevap vermiyordu. Bazlamalar paralanıyor, peynir tatlısına uzanılıyor, bakraçtan bardağa şarap dolduruluyordu. Sonunda Hasan da geldi. Gelmesiyle Gümrükçü’nün yerinden kalkıp Hasan’ın boynuna atılması bir oldu. Onu sol yanağından öptü. Öteki misafirlerin hiçbir şey anlamadıkları bu dostluk gösterisini Kara Hüsnü gülümseyerek seyrediyordu. Oturdular. Konuşma gene eski tabii halini aldı.

Şafak söküyordu. Odanın tek penceresinden görünen gökyüzü biraz evvel simsiyahken yeşille mavi arası bir renk almıştı. Hasan Gökbayrak av meraklısıydı. Bunu Kara Hüsnü de biliyordu zahir. Hasan’a dedi ki: “Benim kubaylar bitişik evde, senin de hazır çiftten var, istersen birazdan birer ayran içer şöyle bir çıkarız. İsterlerse arkadaşlar da gelsin. Hem açılırız hem de bir tavşan vururuz.” Fikir hepimize parlak göründü.

Ortalık adamakıllı aydınlanmıştı. Tüfeklerimizi alıp dışarıya çıktık. Sinirli bir hava içinde uykusuz geçen bir geceden sonra tabiat bize ne kadar güzel göründü. Ilık bir bahar güneşi insanın içini ısıtıyordu. Kara Hüsnü köpekleri çıkardı. Yola düzeldük. Köyden biraz açıldıktan sonra yer yer çalılarla kaplı, girintili çıkıntılı bir sırta geldik. Araziyi bilenler hepimizi bir yere koydular. Benim ilerimde Gümrükçü, onun ilerisinde Hasan Gökbayrak, onun ilerisinde de Kara Hüsnü vardı. Köpekler salıverildi. Biraz bekledik. Üç beş dakika geçti geçmedi, köpeklerden hafif hafif sesler duyulmaya başladı. Seslerin artmasıyla hayvanların bir iz üzerinde olduklarını anladık. Ben yalnız Gümrükçü’yü görebiliyordum. Öbür arkadaşlar ya çalı arkasında yahut da bir meylin öte tarafında kalıyorlardı. Köpeklerin sesleri yavaş yavaş uzaklaştı. Tepenin üst başından tekrar geri döndüler. Gözümü dere içindeki çalılığa dikmiş, bekliyordum. Birdenbire Kara Hüsnü’nün tarafından bir tüfek patladı. Arkasından bir tane daha. Köpekler gene uzaklaşmışlardı. Tüfeklerin havada çınlayan sesinden sonra onların gürültüsü duyulmadı bile. Ortalığı sanki bir ölüm sessizliği kaplamıştı. Biraz sonra

Gümrükçü'nün sesini duydum. "Hasan!" diye bağırdı. Hasan'ın sesi meylin arkasından cevap verdi:

- Hop!
- Vurdun mu?
- Hayır.

Köpekler kâh yaklaşıyor, kâh uzaklaşıyordu. Gelgelelim av namına hiçbir şey çıkmıyordu. Sıkılmaya başlamıştım. Yorgunluk da kendini iyiden iyiye hissettiriyordu. Oturayım dedim. Güneş ne de güzel ısıtıyordu. Sıcaklıktan gelme bir saadetin kemiklerime, iliklerime kadar işlediğini duyuyordum. Tüfeği sağ omzuma dayayıp sol dirseğimin üzerine yaslandım. Köpeklerin sesi büsbütün kesilmişti. Yavaş yavaş avdan da ümidi keser gibi oluyordum. Açık hava, gökyüzü, güneş, sıcaklık daha çok hoşuma gidiyordu. Güneş ısıttıkça ısıttı, ısıttıkça ısıttı. Uyumuştum.

Uyandığım vakit, başucumda dikili duran Hasan Gökbayrak'ı gördüm. İyice yükselmiş olan güneşin altında biraz da terlemiştim. Hasan, "Haydi," dedi, "vakit öğle oldu. Kalk da köye erken dönelim."

Hepimiz uyumuşuz. İlkın Hasan uyanmış, sıra ile bütün arkadaşları uyandırmış. Acele ediyordu:

Haydi, haydi! Al tüfeğini bakalım.

6.2. “Kan” Değiştirilmiş Metin (B2)

Çift atlı arabamız, ay ışığının yarım yamalak aydınlattığı dağ yolunda alabildiğine yani olanca hızı ile gidiyordu. Beş kişiydik: Eski Muhtar Hasan Gökbayrak, Şaban Kâhya, Hüseyin Çavuş, Gümrükçü, bir de ben. İkimizde martin vardı, ikimizde çiftte, birimizde Fransız mavzeri. Atları Şaban Kâhya sürüyordu. Bir ara, geriye bile dönmeden:

-Arslan gibi beş kişiyiz, dedi; bir değil on tane Kara Hüsnü çıksa karşımıza vız gelir. Hasan Gökbayrak, Gümrükçü ile bana:

-Siz bilmezsiniz bu Kara Hüsnü’yü, dedi, çok namussuz bir adamdır.

Geçende o Solak Çeşme’deki düğünde bizim Mustafa çocuğu öyle kan içinde bırakmalarına sebep de odur. Altmış senelik intikam! Sonunda intikamlarını aldılar.

Bu kan hikayesini, bu Kara Hüsnü hikâyesini bizim köyün kahvesinden dinleye dinleye bıkmıştım. İşte nihayet onların köylerine, onların düğünlerine gidiyorduk. Gitmemek de vardı ama kabadayılık da büsbütün ölmedi ya! Birinin kolu giderse ötekinin gözü çıkar. Daha ötesi bir can... Hani şu Kara Hüsnü’yü merak etmiyor da değilim. On bir köyün bir belası ne biçim adamdır acaba diyordum.

Bir hendekten çıkıp öbürüne giriyor, bir çukurdan kurtulup bir başkasına dalıyorduk. En sonunda köyün ışıkları göründü. Şaban Kâhya dizginlere asıldı. “Dursak mı?” diye sordu. “Duralım!” dediler.

Köye önemli kişiler gibi girecektik. Herkes cebinden birer kâğıt lira çıkardı. Bir değneğin ucuna liralara takıldı. Bu beş parçalı bayrak arabanın yan kenarına dikildi. Çifteler dolduruldu, silahlar hazırlandı, iki el silah atıldı. Şimdi davulla zurnanın gelmesini bekliyorduk. Nihayet o da geldi. Davulla zurnaya, ellerindeki gemici fenerleri, düğün sahipleri yol gösteriyorlardı. Çalgıcıların bahşişi olan beş lirayı küçük bir çocuğun eline verdik, köye doğru ilerlemeye başladık.

Bizi, her tarafı toprak bir odaya aldılar. Odada bizden önce gelmiş olanlar da vardı. Ama saygı gösterdiler, başköşeyi bize bıraktılar. Uzun uzun merhabalaştıktan sonra, biraz evvel kenara çekilmiş olan içi şarap dolu bakır bakraç yeniden meydana

çıkarıldı. Ortada bir tek bardak dolaşıyor, sırası gelen o bardakla içiyordu. Bizim köylerde, bizim düğünlerde âdet hep böyleydi zaten.

Misafirler komşu köylerdendi. Karaçalı'dan, Sazlıdere'den, Mıncırıklı'dan falan. Bazılarını ben de tanırdım. Mesela Sazlıdere'den Ali Ağa, yetmişlik ihtiyar, bir ara kalktı, on sekizindeki delikanlı gibi, dans etti. Bir ayak atışı vardı, çok güzeldi. Bu işler davulla, zurnayla oluyordu hep. Pekâlâ şenlikliydi de. Ama birdenbire, nerden aklına esti bilmem, Şaban Kâhya düğün sahiplerinin adamlarına, "Klarnetiniz yok mu?" diye sordu. Onlar da önce bir durakladılar, sonra, "Bakalım," diye cevap verdiler. Dışarı çıkıldı, tekrar gelindi, sağa sola haberler salındı, bir daha gidildi, bir daha gelindi... Ne olduğu anlaşılamıyordu. Klarnet köyün öbür başındaki bir evde miymiş yoksa yol mu çamurmuş... anlaşılamadı. Bu arada bir laf çıktı. Klarneti Kara Hüsnü bırakmıyormuş diye. Ama sonra hemen yalanladılar: "Yok canım, Kara Hüsnü ne diye bırakmasın!" Yine eğlenceye devam edildi.

Ortaya meze yerine bazlamayla peynir tatlısı geldi. Bakraçtaki şarap tazelendi. Bardak yeniden dolaşmaya başladı. Klarnet meselesi yeni yeni unutuluyordu, kapı açıldı, kapının dışında, omzunda bir çifte, boynunda beyaz bir atkı, ağzında bir sigara, esmer, dev bir adam görüldü. "Selamünaleyküm!" dedi. Kara Hüsnü'ymüş. Hasan Gökbayrak birdenbire şaşırды. "Hoş geldin be dostum," dedi, "buyur!" Kara Hüsnü'ye yanı başımızda yer verdik. Buralarda böyle adam gerçekten görmemiştim. Kalın, hafif kısık sesle, yavaş yavaş konuşuyordu. Sözlerini daha çok Muhtar Hasan'a söylüyor, en çok onun sözlerini dinliyordu. Tüfekte gelişinden, halinden, tavrından, her şeyinden belliydi; bizim hazırlıklı geldiğimizizin, bu karşılaşmada bir acayıklık olduğunun o da farkındaydı. Öyle ya, düğüne herkes tüfekte mi gelir? Üstelik burası onun kendi köyüydü. Bir ara laf yine klarnete geldi galiba, Kara Hüsnü bizim Hasan'ı kolundan tuttu, "Gel benimle biraz," dedi. Kalktılar. Gümrükçü bana baktı, ben de ona. Gümrükçü de güçlü, kuvvetli bir adamdı ha. Üstelik severdi de Hasan'ı. Neyse uzatmayalım, çıktılar. Biz hiçbir şey olmamış gibi eğlencemize devam ettik. Ne Şaban Kâhya, ne Hüseyin Çavuş, ne Gümrükçü, ne ben, birbirimize hiçbir şey söylemiyorduk, ne saklayayım aklım da gidenlerdeydi. Aradan beş dakika geçti, yarım saat geçti, dönmediler. İyice sinirlenmeye başlamıştım. Dayanamadım, sordum Gümrükçü'ye, "Bunlar klarnet aramaya mı gittiler?" dedim. Gümrükçü bana cevap

vermedi. Düşünceli bir yüzle etrafındakilere, “Nerede kaldı yahu bunlar?” dedi. Karşı köşeden hafif bir ses, “Gelirler,” diye cevap verdi.

Çok geçmedi, kapı açıldı. Gelen Kara Hüsnü’ydü. Omzunda tüfek, geçti yerine oturdu. Hasan yoktu görünürde. Belli etmemeye çalışıyorduk ama sınırlarımızın iyiden iyiye bozulmaya başladığını da hissediyorduk. Gümrükçü ancak beş dakika dayanabildi, birdenbire ayağa kalktı, “Nerede Hasan, nerede Hasan be yahu!” diye bağırmağa başladı. Kimse cevap vermiyordu. Bazlamalar yeniyor, peynir tatlısına uzanılıyor, bakraçtan bardağa şarap dolduruluyordu. Sonunda Hasan da geldi. Gelmesiyle Gümrükçü’nün yerinden kalkıp Hasan’ın boynuna atılması bir oldu. Onu sol yanağından öptü. Öteki misafirlerin hiçbir şey anlamadıkları bu dostluk gösterisini Kara Hüsnü gülümseyerek seyrediyordu. Oturdular. Konuşma yine eski doğal halini aldı.

Şafak söküyordu yani hava aydınlanmaya başlamıştı. Odanın tek penceresinden görünen gökyüzü biraz evvel simsiyahken yeşille mavi arası bir renk almıştı. Hasan Gökbayrak av meraklısıydı. Bunu Kara Hüsnü de biliyordu herhalde. Benim ilerimde Gümrükçü, onun ilerisinde Hasan Gökbayrak, onun ilerisinde de Kara Hüsnü vardı. Köpekler salıverildi. Biraz bekledik. Üç beş dakika geçti, köpeklerden hafif hafif sesler duyulmaya başladı. Seslerin artmasıyla hayvanların bir iz üzerinde olduklarını anladık. Ben yalnız Gümrükçü’yü görebiliyordum. Öbür arkadaşlar ya çalı arkasında yahut da küçük bir tepenin öte tarafında kalıyorlardı. Köpeklerin sesleri yavaş yavaş uzaklaştı. Tepenin üstünden tekrar geri döndüler. Gözümü dere içindeki çalığa dikmiş, bekliyordum. Birdenbire Kara Hüsnü’nün tarafından bir tüfek patladı. Arkasından bir tane daha. Köpekler yine uzaklaşmışlardı. Tüfeklerin havada çınlayan sesinden sonra onların gürültüsü duyulmadı bile. Ortalığı sanki bir ölüm sessizliği kaplamıştı. Biraz sonra Gümrükçü’nün sesini duydum. “Hasan!” diye bağırıldı. Hasan’ın sesi tepenin arkasından cevap verdi:

-Hop!

-Vurdun mu?

-Hayır.

Köpekler kâh yaklaşıyor, kâh uzaklaşıyordu. Ama avlanacak hiçbir şey çıkmıyordu. Sıkılmaya başlamıştım. Yorgunluk da kendini iyiden iyiye hissettiriyordu. Oturayım dedim. Güneş ne de güzel ısıtıyordu. Sıcaklıktan gelen bir saadetin kemiklerime, iliklerime kadar işlediğini duyuyordum. Tüfeği sağ omzuma dayayıp sol dirseğimin üzerine yaslandım. Köpeklerin sesi büsbütün kesilmişti. Yavaş yavaş avdan da ümidi keser gibi oluyordum. Açık hava, gökyüzü, güneş, sıcaklık daha çok hoşuma gidiyordu. Güneş ısıttıkça ısıttı, ısıttıkça ısıttı. Uyumuştum.

Uyandığım vakit, başucumda dikili duran Hasan Gökbayrak'ı gördüm. İyice yükselmiş olan güneşin altında biraz da terlemiştim. Hasan, "Haydi," dedi, "vakit öğle oldu. Kalk da köye erken dönelim."

Hepimiz uyumuşuz. İlkin Hasan uyanmış, sıra ile bütün arkadaşları uyandırmış. Acele ediyordu:

- Haydi, haydi! Al tüfeğini bakalım.

SÖZLÜKÇE

Bakraç: Çoğunlukla bakırdan yapılan küçük kova.

Bazlama: İnce, yuvarlak ekmek.

Çavuş: Askerlikte bir rütbe.

Çifte: iki namlulu av tüfeği.

Dizgin: At vb. hayvanları yönlendirmeye yarayan kayış.

Gümrükçü: Gümrük görevlisi.

Kabadayı: Yürekli, cesur.

Kâhya: Konak, çiftlik vb. yerlerde türlü işleri yapmakla görevli kimse.

Klarnet

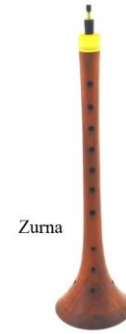
Klarnet: Bir tür nefesli çalgı, enstrüman.

Martin: Tek kurşun atan bir tür tüfek, silah.

Mavzer: Atış hızı dakikada ortalama altı mermi olan ve orduda kullanılan bir tür tüfek tipi.

Muhtar: Köy mahallenin yasalarla belirtilmiş işlerini yürütmek için o köy veya mahallede oturanların seçtikleri kimse.

Vız gelmek: Pek önemsiz görünmek.

Zurna

Zurna: Bir tür nefesli çalgı, enstrüman.

SORULAR

- 1- Düğüne beş kişi gittiler.
 Doğru Yanlış
- 2- Sabaha kadar düğün evinde kaldılar.
 Doğru Yanlış
- 3- Kara Hüsnü düğün evine gelmedi.
 Doğru Yanlış
- 4- Hasan düğünden erken ayrıldı.
 Doğru Yanlış
- 5- Düğünden sonra hep birlikte ava gittiler.
 Doğru Yanlış

6.3. “Kan” Değiştirilmiş Metin (B1)

Çift atlı arabamız, ay ışığının yarım yamalak aydınlattığı dağ yolunda alabildiğine yani olanca hızı ile gidiyordu. Beş kişiydik: Eski Muhtar Hasan Gökbayrak, Şaban Kâhya, Hüseyin Çavuş, Gümrükçü, bir de ben. İkimizde martin vardı, ikimizde çiftte, birimizde Fransız mavzeri. Atları Şaban Kâhya sürüyordu. Bir ara, geriye bile dönmeden:

-Arslan gibi beş kişiyiz, dedi; bir değil on tane Kara Hüsni çıkarsa karşımıza vız gelir.

Hasan Gökbayrak, Gümrükçü ile bana:

-Siz bilmezsiniz bu Kara Hüsni'yü, dedi, çok namussuz bir adamdır.

Geçende o Solak Çeşme'deki düğünde bizim Mustafa çocuğu öyle kan içinde bırakmalarına sebep de odur. Altmış senelik intikam! Sonunda intikamlarını aldılar.

Bu kan hikayesini, bu Kara Hüsni hikâyesini bizim köyün kahvesinden dinleye dinleye bıkmıştım. İşte nihayet onların köylerine, onların düğünlerine gidiyorduk. Gitmemek de vardı ama kabadayılık da ölmedi ya! Birinin kolu giderse ötekinin gözü çıkar. Daha ötesi bir canımız var. Hani şu Kara Hüsni'yü de merak ediyorum. On bir köyün bir belası ne biçim adamdır acaba diyordum.

Bir hendekten çıkıp öbürüne giriyor, bir çukurdan kurtulup bir başkasına dalıyorduk. En sonunda köyün ışıkları göründü. Şaban Kâhya dizginlere asıldı. “Duralım mı?” diye sordu. “Duralım!” dediler.

Köye önemli kişiler gibi girecektik. Herkes cebinden birer kâğıt lira çıkardı. Bir değneğin ucuna liralara takıldı. Bu beş parçalı bayrak arabasının yan kenarına dikildi. Çifteler dolduruldu, silahlar hazırlandı, iki el silah atıldı. Şimdi davulla zurnanın gelmesini bekliyorduk. Nihayet o da geldi. Davulla zurnaya, ellerindeki gemici fenerleri, düğün sahipleri yol gösteriyorlardı. Çalgıcıların bahşişi olan beş lirayı küçük bir çocuğun eline verdik, köye doğru ilerlemeye başladık.

Bizi, her tarafı toprak bir odaya aldılar. Odada bizden önce gelmiş olanlar da vardı. Ama saygı gösterdiler, başköşeyi bize bıraktılar. Uzun uzun merhabalaştıktan

sonra, biraz evvel kenara çekilmiş olan içi şarap dolu bakır bakraç yeniden meydana çıkarıldı. Ortada bir tek bardak dolaşıyor, sırası gelen o bardakla içiyordu. Bizim köylerde, bizim düğünlerde âdet hep böyleydi zaten.

Misafirler komşu köylerdendi. Karaçalı'dan, Sazlıdere'den, Mıncırıklı'dan falan. Bazılarını ben de tanırdım. Mesela Sazlıdere'den Ali Ağa, yetmişlik ihtiyar, bir ara kalktı, on sekizindeki delikanlı gibi, dans etti. Bir ayak atışı vardı, çok güzeldi. Bu işler davulla, zurnayla oluyordu hep. Pekâlâ şenlikliydi de. Ama birdenbire, nerden aklına esti bilmem, Şaban Kâhya düğün sahiplerinin adamlarına, "Klarnetiniz yok mu?" diye sordu. Onlar da önce bir durakladılar, sonra, "Bakalım," diye cevap verdiler. Dışarı çıkıldı, tekrar gelindi, sağa sola haberler salındı, bir daha gidildi, bir daha gelindi... Ne olduğu anlaşılıyordu. Klarnet köyün öbür başındaki bir evde miymiş yoksa yol mu çamurmuş... anlaşılamadı. Bu arada bir laf çıktı. Klarneti Kara Hüsnü bırakmıyormuş diye. Ama sonra hemen yalanladılar: "Yok canım, Kara Hüsnü ne diye bırakmasın!" Yine eğlenceye devam edildi.

Ortaya meze yerine bazlamayla peynir tatlısı geldi. Bakraçtaki şarap tazelendi. Bardak yeniden dolaşmaya başladı. Klarnet meselesi yeni yeni unutuluyordu, kapı açıldı, kapının dışında, omzunda bir çifte, boynunda beyaz bir atkı, ağzında bir sigara, esmer, dev bir adam görüldü. "Selamünaleyküm!" dedi. Kara Hüsnü'ymüş. Hasan Gökbayrak birdenbire şaşırıldı. "Hoş geldin be dostum," dedi, "buyur!" Kara Hüsnü'ye yanı başımızda yer verdik. Buralarda böyle adam gerçekten görmemiştim. Kalın, hafif kısık sesle, yavaş yavaş konuşuyordu. Sözlerini daha çok Muhtar Hasan'a söylüyor, en çok onun sözlerini dinliyordu. Tüfikle gelişinden, halinden, tavrından, her şeyinden belliydi; bizim hazırlıklı geldiğimizizin, bu karşılaşmada bir acayiplik olduğunun o da farkındaydı. Öyle ya, düğüne herkes tüfikle mi gelir? Üstelik burası onun kendi köyüydü. Bir ara laf yine klarnete geldi galiba, Kara Hüsnü bizim Hasan'ı kolundan tuttu, "Gel benimle biraz," dedi. Kalktılar. Gümrükçü bana baktı, ben de ona. Gümrükçü de güçlü, kuvvetli bir adamdı ha. Üstelik severdi de Hasan'ı. Neyse uzatmayalım, çıktılar. Biz hiçbir şey olmamış gibi eğlencemize devam ettik. Ne Şaban Kâhya, ne Hüseyin Çavuş, ne Gümrükçü, ne ben, birbirimize hiçbir şey söylemiyorduk, yalan söylemeyeyim aklım da gidenlerdeydi. Aradan beş dakika geçti, yarım saat geçti, dönmediler. İyice sinirlenmeye başlamıştım. Dayanamadım, sordum

Gümrükçü'ye, "Bunlar klarnet aramaya mı gittiler?" dedim. Gümrükçü bana cevap vermedi. Düşünceli bir yüzle etrafındakilere, "Nerede kaldı yahu bunlar?" dedi. Karşı köşeden hafif bir ses, "Gelirler," diye cevap verdi.

Çok geçmedi, kapı açıldı. Gelen Kara Hüsnü'ydü. Omzunda tüfek, geçti yerine oturdu. Hasan yoktu. Belli etmemeye çalışıyorduk ama sinirlerimizin iyice bozulmaya başladığını da hissediyorduk. Gümrükçü ancak beş dakika dayanabildi, birdenbire ayağa kalktı, "Nerede Hasan, nerede Hasan be yahu!" diye bağırmaya başladı. Kimse cevap vermiyordu. Bazlamalar yeniyor, peynir tatlısına uzanılıyor, bakraçtan bardağa şarap dolduruluyordu. Sonunda Hasan da geldi. Gelir gelmez Gümrükçü yerinden kalkıp Hasan'ın boynuna atıldı. Onu sol yanağından öptü. Öteki misafirlerin hiçbir şey anlamadıkları bu dostluk gösterisini Kara Hüsnü gülümseyerek seyrediyordu. Oturdular. Konuşma yine eski doğal halini aldı.

Şafak söküyordu yani hava aydınlanmaya başlamıştı. Odanın tek penceresinden görünen gökyüzü biraz evvel simsiyahken yeşille mavi arası bir renk almıştı. Hasan Gökbayrak av meraklısıydı. Bunu Kara Hüsnü de biliyordu herhalde. Benim ilerimde Gümrükçü, onun ilerisinde Hasan Gökbayrak, onun ilerisinde de Kara Hüsnü vardı. Köpekler bırakıldı. Biraz bekledik. Üç beş dakika geçti, köpeklerden hafif hafif sesler duyulmaya başladı. Seslerin artmasıyla hayvanların bir iz üzerinde olduklarını anladık. Ben yalnız Gümrükçü'yü görebiliyordum. Öbür arkadaşlar ya çalı arkasında yahut da küçük bir tepenin öte tarafında kalıyorlardı. Köpeklerin sesleri yavaş yavaş uzaklaştı. Tepenin üstünden tekrar geri döndüler. Gözümü dere içindeki çalığa dikmiş, bekliyordum. Birdenbire Kara Hüsnü'nün tarafından bir tüfek patladı. Arkasından bir tane daha. Köpekler yine uzaklaşmışlardı. Tüfeklerin sesinden sonra onların gürültüsü duyulmadı bile. Ortalığı sanki bir ölüm sessizliği kaplamıştı. Biraz sonra Gümrükçü'nün sesini duydum. "Hasan!" diye bağırdı. Hasan'ın sesi tepenin arkasından cevap verdi:

-Hop!

-Vurdun mu?

-Hayır.

Köpekler kâh yaklaşıyor, kâh uzaklaşıyordu. Ama avlanacak hiçbir şey çıkmıyordu. Sıkılmaya başlamıştım. Yorgunluk da kendini iyiden iyiye hissettiriyordu. Oturayım dedim. Güneş ne de güzel ısıtıyordu. Sıcaklıktan gelen bir saadetin kemiklerime, içime kadar işlediğini duyuyordum. Tüfeği sağ omzuma dayayıp sol dirseğimin üzerine yaslandım. Köpeklerin sesi büsbütün kesilmişti. Yavaş yavaş avdan da ümidi kesmeye başladım. Açık hava, gökyüzü, güneş, sıcaklık daha çok hoşuma gidiyordu. Güneş iyice ısıttı. Uyumuştum.

Uyandığım vakit, başucumda dikili duran Hasan Gökbayrak'ı gördüm. İyice yükselmiş olan güneşin altında biraz da terlemiştim. Hasan, “Haydi, vakit öğle oldu. Kalk da köye erken dönelim” dedi.

Hepimiz uyumuşuz. Önce Hasan uyanmış, sıra ile bütün arkadaşları uyandırmış.

Acele ediyordu:

- Haydi, haydi! Al tüfeğini bakalım.

SÖZLÜKÇE

Bakraç: Çoğunlukla bakırdan yapılan küçük kova.

Çalı: Küçük bir ağaç türü.

Çalılık: Çalısı çok olan yer.

Çavuş: Askerlikte bir rütbe.

Çifte: iki namlulu av tüfeği.

Dizgin: At vb. hayvanları yönlendirmeye yarayan kayış.

Gümrükçü: Gümrük görevlisi.

Hendek: Geçmeye engel olacak biçimde uzunlamasına kazılmış derin çukur.

Kabadayı: Yürekli, cesur.

Kâhya: Konak, çiftlik vb. yerlerde türlü işleri yapmakla görevli kimse.

Klarnet

Klarnet: Bir tür nefesli çalgı, enstrüman.

Martin: Tek kurşun atan bir tür tüfek, silah.

Mavzer: Atış hızı dakikada ortalama altı mermi olan ve orduda kullanılan bir tür tüfek tipi.

Muhtar: Köy mahallenin yasalarla belirtilmiş işlerini yürütmek için o köy veya mahallede oturanların seçtikleri kimse.

Vız gelmek: Pek önemsiz görünmek.

Zurna: Bir tür nefesli çalgı, enstrüman.

Zurna

SORULAR

- 1- Düğüne beş kişi gittiler.
 Doğru Yanlış
- 2- Sabaha kadar düğün evinde kaldılar.
 Doğru Yanlış
- 3- Kara Hüsnü düğün evine gelmedi.
 Doğru Yanlış
- 4- Hasan düğünden erken ayrıldı.
 Doğru Yanlış
- 5- Düğünden sonra hep birlikte ava gittiler.
 Doğru Yanlış

6.4. “Kan” Değiştirilmiş Metin (A2)

Çift atlı arabamız, ay ışığıyla dağ yolunda hızlı bir şekilde gidiyordu. Beş kişiydik: Eski Muhtar Hasan Gökbayrak, Şaban Kâhya, Hüseyin Çavuş, Gümrükçü, bir de ben. İkimizde martin vardı, ikimizde çifte, birimizde Fransız mavzeri. Atları Şaban Kâhya sürüyordu. Bir ara, geriye bile dönmeden:

-Arslan gibi beş kişiyiz, dedi; bir değil on tane Kara Hüsni çıkarsa karşımıza önemli değil.

Hasan Gökbayrak, Gümrükçü ile bana:

-Siz bilmezsiniz bu Kara Hüsni'yü, dedi, çok namussuz bir adamdır. Geçende o Solak Çeşme'deki düğünde bizim Mustafa çocuğu öyle kan içinde bırakmalarına sebep de odur. Altmış senelik intikam! Sonunda intikamlarını aldılar.

Bu kan hikayesini, bu Kara Hüsni hikâyesini bizim köyün kahvesinden dinleye dinleye bıkmıştım. İşte nihayet onların köyelerine, onların düğünlerine gidiyorduk. Gitmemek de vardı ama kabadayılık da ölmedi ya! Birinin kolu giderse ötekinin gözü çıkar. Daha ötesi bir canımız var. Hani şu Kara Hüsni'yü de merak ediyorum. On bir köyün bir belası ne biçim adamdır acaba diyordum.

Bir hendekten çıkıp öbürüne giriyor, bir çukurdan kurtulup bir başkasına dalıyorduk. En sonunda köyün ışıkları göründü. Şaban Kâhya dizginlere asıldı. “Duralım mı?” diye sordu. “Duralım!” dediler.

Köye önemli kişiler gibi girecektik. Herkes cebinden birer kâğıt lira çıkardı. Bir değneğin ucuna liraları taktık. Bu beş parçalı bayrağı arabanın yanına taktık. Çifteleri doldurduk, silahları hazırladık, iki el silah attık. Şimdi davulla zurnanın gelmesini bekliyorduk. Nihayet o da geldi. Davulla zurnaya, ellerindeki gemici fenerleri, düğün sahipleri yol gösteriyorlardı. Çalgıcıların bahşişi olan beş lirayı küçük bir çocuğun eline verdik, köye doğru ilerlemeye başladık.

Bizi, her tarafı toprak bir odaya aldılar. Odada başkaları da vardı. Ama saygı gösterdiler, başköşeyi bize bıraktılar. Uzun uzun merhabalaştıktan sonra, biraz önceki içi şarap dolu bakır bakraç yeniden meydana çıktı. Ortada bir tek bardak dolaşıyor, herkes o bardakla içiyordu. Bizim köylerde, bizim düğünlerde âdet hep böyleydi zaten.

Misafirler komşu köylerdendi. Karaçalı'dan, Sazlıdere'den, Mıncırıklı'dan falan. Bazılarını ben de tanırdım. Mesela Sazlıdere'den Ali Ağa, yetmiş yaşında ihtiyar, bir ara kalktı, on sekizindeki delikanlı gibi, dans etti. Bir ayak atışı vardı, çok güzeldi. Bu işler davulla, zurnayla oluyordu hep. Pekâlâ şenlikliydi de. Ama birdenbire, nereden aklına geldi bilmem, Şaban Kâhya düğün sahiplerinin adamlarına, "Klarnetiniz yok mu?" diye sordu. Onlar da önce bir durakladılar, sonra, "Bakalım," diye cevap verdiler. Dışarı çıktılar, tekrar geldiler, sağa sola haberler saldı, bir daha gittiler, bir daha geldiler... Ne oluyor, anlayamıyordum. Klarnet köyün öbür başındaki bir evde miymiş yoksa yol mu çamurmuş... anlayamadım. Bu arada bir laf çıktı. Klarneti Kara Hüsnü bırakmış diye. Ama sonra hemen yalanladılar: "Yok canım, Kara Hüsnü neden bırakmasın!" Yine eğlenceye devam ettik.

Ortaya meze yerine bazlamayla peynir tatlısı geldi. Bakraçtaki şarabı tazelediler. Bardak yeniden dolaşmaya başladı. İnsanlar klarnet meselesini yeni yeni unutuyordu, kapı açıldı, kapının dışında, omzunda bir çifte, boynunda beyaz bir atkı, ağzında bir sigara, esmer, dev bir adam görüldü. "Selamünaleyküm!" dedi. Kara Hüsnü'ymüş. Hasan Gökbayrak birdenbire şaşırıldı. "Hoş geldin be dostum," dedi, "buyur!" Kara Hüsnü'ye yanı başımızda yer verdik. Buralarda böyle adam gerçekten görmemiştim. Kalın, hafif kısık sesle, yavaş yavaş konuşuyordu. Sözlerini daha çok Muhtar Hasan'a söylüyor, en çok onun sözlerini dinliyordu. Tüfekle gelişinden, halinden, tavrından, her şeyinden belliydi; bizim silahlarımızın da farkındaydı. Öyle ya, düğüne herkes tüfekle mi gelir? Üstelik burası onun kendi köyüydü. Bir ara laf yine klarnete geldi galiba, Kara Hüsnü bizim Hasan'ı kolundan tuttu, "Gel benimle biraz," dedi. Kalktılar. Gümrükçü bana baktı, ben de ona. Gümrükçü de güçlü, kuvvetli bir adamdı ha. Üstelik severdi de Hasan'ı. Neyse uzatmayalım, çıktılar. Biz hiçbir şey olmamış gibi eğlencemize devam ettik. Ne Şaban Kâhya, ne Hüseyin Çavuş, ne Gümrükçü, ne ben, birbirimize hiçbir şey söylemiyorduk, yalan söylemeyeyim aklım da Kara Hüsnü'yle Hasan'daydı. Aradan beş dakika geçti, yarım saat geçti, dönmediler. İyice sinirlenmeye başlamıştım. Dayanamadım, sordum Gümrükçü'ye, "Bunlar klarnet aramaya mı gittiler?" dedim. Gümrükçü bana cevap vermedi. Düşünceli bir yüzle etrafındakilere, "Nerede kaldı yahu bunlar?" dedi. Karşı köşeden hafif bir ses, "Gelirler," diye cevap verdi.

Çok geçmedi, kapı açıldı. Gelen Kara Hüsnu'ydü. Omzunda tüfek, geçti yerine oturdu. Hasan yoktu. Belli etmemeye çalışıyorduk ama sinirlerimiz iyice bozulmaya başladı. Gümrükçü ancak beş dakika dayanabildi, birdenbire ayağa kalktı, "Nerede Hasan, nerede Hasan be yahu!" diye bağırmaya başladı. Kimse cevap vermiyordu. İnsanlar bazlama, peynir tatlısı yiyor, bakraçtan bardağa şarap dolduruyorlardı. Sonunda Hasan da geldi. Gümrükçü yerinden kalkıp Hasan'ın boynuna sarıldı. Onu sol yanağından öptü. Öteki misafirler bu dostluk gösterisinden hiçbir şey anlamıyorlardı. Kara Hüsnu gülümseyerek seyrediyordu. Oturdular. Konuşma yine eski doğal halini aldı.

Sabah oluyordu. Odanın tek penceresinden gökyüzü görünüyordu. Gökyüzü biraz evvel simsiyahken yeşille mavi arası bir renk almıştı. Hasan Gökbayrak av meraklısıydı. Bunu Kara Hüsnu de biliyordu herhalde. Benim ilerimde Gümrükçü, onun ilerisinde Hasan Gökbayrak, onun ilerisinde de Kara Hüsnu vardı. Köpekleri bıraktılar. Biraz bekledik. Üç beş dakika geçti, köpeklerden hafif hafif sesler duymaya başladık. Seslerin artmasıyla hayvanların bir iz üzerinde olduklarını anladık. Ben yalnız Gümrükçü'yü görebiliyordum. Öbür arkadaşlar ya çalı arkasında ya da küçük bir tepenin diğer tarafında kalıyorlardı. Köpeklerin sesleri yavaş yavaş uzaklaştı. Tepenin üstünden tekrar geri döndüler. Gözümü dere içindeki çalıya dikmiş, bekliyordum. Birdenbire Kara Hüsnu'nün tarafından bir tüfek patladı. Arkasından bir tane daha. Köpekler yine uzaklaşmışlardı. Tüfeklerin sesinden sonra onların gürültüsünü duymadık bile. Ortalıkta sanki bir ölüm sessizliği vardı. Biraz sonra Gümrükçü'nün sesini duydum. "Hasan!" diye bağırıldı. Hasan'ın sesi tepenin arkasından cevap verdi:

-Hop!

-Vurdun mu?

-Hayır.

Köpekler kâh yaklaşıyor, kâh uzaklaşıyordu. Ama avlanacak hiçbir şey çıkmıyordu. Sıkılmaya başlamıştım. Yorgunluğumuzu iyice hissetmeye başlamıştık. Oturmak istedim. Güneş ne de güzel ısıtıyordu. Sıcaklık içime huzur veriyordu. Tüfeği sağ omzuma dayayıp sol dirseğimin üzerine yaslandım. Köpeklerin sesi tamamen

kesilmişti. Yavaş yavaş avdan da ümidi kesmeye başladım. Açık hava, gökyüzü, güneş, sıcaklık daha çok hoşuma gidiyordu. Güneş iyice ısıttı. Uyumuştum.

Uyandım, başucumda Hasan Gökbayrak'ı gördüm. Güneşin altında biraz da terlemiştim. Hasan, “Haydi, vakit öğle oldu. Kalk da köye erken dönelim” dedi. Hepimiz uyumuşuz. Önce Hasan uyanmış, sıra ile bütün arkadaşları uyandırmış.

Acele ediyordu:

- Haydi, haydi! Al tüfeğini bakalım.

SÖZLÜKÇE

Bakraç: Çoğunlukla bakırdan yapılan küçük kova.

Çalı: Küçük bir ağaç türü.

Çalılık: Çalısı çok olan yer.

Çavuş: Askerlikte bir rütbe.

Çifte: iki namlulu av tüfeği.

Dizgin: At vb. hayvanları yönlendirmeye yarayan kayış.

Gümrükçü: Gümrük görevlisi.

Hendek: Geçmeye engel olacak biçimde uzunlamasına kazılmış derin çukur.

Kabadayı: Yürekli, cesur.

Kâhya: Konak, çiftlik vb. yerlerde türlü işleri yapmakla görevli kimse.

Klarnet

Klarnet: Bir tür nefesli çalgı, enstrüman.

Martin: Tek kurşun atan bir tür tüfek, silah.

Mavzer: Atış hızı dakikada ortalama altı mermi olan ve orduda kullanılan bir tür tüfek tipi.

Muhtar: Köy mahallenin yasalarla belirtilmiş işlerini yürütmek için o köy veya mahallede oturanların seçtikleri kimse.

Zurna: Bir tür nefesli çalgı, enstrüman.

SORULAR

- 1- Düğüne beş kişi gittiler.
 Doğru Yanlış
- 2- Sabaha kadar düğün evinde kaldılar.
 Doğru Yanlış
- 3- Kara Hüsnü düğün evine gelmedi.
 Doğru Yanlış
- 4- Hasan düğünden erken ayrıldı.
 Doğru Yanlış
- 5- Düğünden sonra hep birlikte ava gittiler.
 Doğru Yanlış

6.5. “Kan” Değiştirilmiş Metin (A1)

Çift atlı arabamız, ay ışığıyla dağ yolunda hızlı bir şekilde gidiyordu. Beş kişiydik: Eski Muhtar Hasan Gökbayrak, Şaban Kâhya, Hüseyin Çavuş, Gümrükçü, bir de ben. İki kişide martin vardı, iki kişide çifte, bir kişide Fransız mavzeri. Atları Şaban Kâhya sürüyordu. Bir ara, geriye bile dönmeden:

-Arslan gibi beş kişiyiz, dedi. Neden korkalım Kara Hüsni'den?

Hasan Gökbayrak, Gümrükçü ile bana:

-Siz bilmiyorsunuz bu Kara Hüsni'yü, dedi, çok namussuz bir adamdır. Geçen gün o Solak Çeşme'deki düğünde bizim Mustafa'yı öyle kan içinde bıraktı. Altmış senelik intikam! Sonunda intikamlarını aldılar.

Bu intikam hikayesini, bu Kara Hüsni hikâyesini bizim köyün kahvesinden çok dinledim. İşte nihayet onların köylerine, onların düğünlerine gidiyorduk. Gitmemek de vardı ama kabadayılık da ölmedi ya! Hani şu Kara Hüsni'yü de merak ediyorum. On bir köyün bir belası nasıl bir adam acaba diyordum.

Bozuk yolda zorlukla ilerliyorduk. En sonunda köyün ışıkları görüldü. Şaban Kâhya atı yavaşlattı. "Duralım mı?" diye sordu. "Duralım!" dediler.

Köye önemli kişiler gibi girecektik. Herkes cebinden birer kâğıt lira çıkardı. Bir değneğin ucuna liralari taktık. Bu beş parçalı bayrağı arabanın yanına taktık. Çifteleri doldurduk, silahları hazırladık, iki el silah attık. Şimdi davulla zurnanın gelmesini bekliyorduk. Nihayet o da geldi. Davulla zurnaya, ellerindeki gemici fenerleri, düğün sahipleri yol gösteriyorlardı. Çalgıcıların bahşışı olan beş lirayı küçük bir çocuğun eline verdik, köye doğru ilerledik.

Bizi, her tarafı toprak bir odaya aldılar. Odada başkaları da vardı. Ama saygı gösterdiler, başköşeyi bize bıraktılar. Uzun uzun merhabalaştık. Sonra biraz önceki içi şarap dolu bakır bakraç yeniden meydana çıktı. Ortada bir tek bardak dolaşiyor, herkes o bardakla içiyordu. Bizim köylerde, bizim düğünlerde âdet yani gelenek hep böyleydi zaten.

Misafirler komşu köylerdendi. Karaçalı'dan, Sazlıdere'den, Mıncırıklı'dan falan. Bazılarını ben de tanırdım. Mesela Sazlıdere'den Ali Ağa, yetmiş yaşında ihtiyar, bir ara kalktı, on sekiz yaşındaki delikanlı gibi, dans etti. Bu işler davulla, zurnayla oluyordu hep. Hem de çok şenlikliydi. Ama birdenbire, nerden aklına geldi bilmiyorum, Şaban Kâhya düğün sahiplerinin adamlarına, "Klarnetiniz yok mu?" diye sordu. Onlar da önce bir durdular, sonra, "Bakalım," diye cevap verdiler. Dışarı çıktılar, tekrar geldiler, sağa sola haberler verdiler, bir daha gittiler, bir daha geldiler... Ne oluyor, anlamıyorduk. Klarnet köyün öbür başındaki bir evde mi yoksa yol mu

çamur... anlamadık. Bu arada bir laf çıktı. Klarneti Kara Hüsni bırakmıyor diye. Ama sonra hemen yalanladılar: “Yok canım, Kara Hüsni neden bırakmasın!” Yine eğlenceye devam ettik.

Ortaya meze yerine bazlamayla peynir tatlısı geldi. Bakraçtaki şarabı tazelediler. Bardak yeniden dolaşıyordu. İnsanlar klarnet meselesini yeni yeni unutuyordu. Kapı açıldı, kapının dışında, omzunda bir çifte, boynunda beyaz bir atkı, ağzında bir sigara, esmer, dev bir adam vardı. “Selamünaleyküm!” dedi. Kara Hüsni’ymiş. Hasan Gökbayrak birdenbire şaşırıldı. “Hoş geldin be dostum,” dedi, “buyur!” Kara Hüsni’ye yanımızda yer verdik. Daha önce buralarda böyle adam gerçekten görmedim. Kalın, hafif kısık sesle, yavaş yavaş konuşuyordu. Sözlerini daha çok Muhtar Hasan’a söylüyor, en çok onun sözlerini dinliyordu. Tüfekle geldi çünkü bizim silahlarımızın da farkındaydı. Öyle ya, düğüne herkes tüfekle mi gelir? Üstelik burası onun kendi köyüydü. Bir ara laf yine klarnete geldi galiba, Kara Hüsni bizim Hasan’ı kolundan tuttu, “Gel benimle biraz,” dedi. Kalktılar. Gümrükçü bana baktı, ben de ona. Gümrükçü de güçlü, kuvvetli bir adamdı ha. Üstelik seviyordu de Hasan’ı. Neyse uzatmayalım, çıktılar. Biz hiçbir şey olmamış gibi eğlencemize devam ettik. Ne Şaban Kâhya, ne Hüseyin Çavuş, ne Gümrükçü, ne ben, birbirimize hiçbir şey söylemiyorduk. Yalan söylemeyeyim aklım da Kara Hüsni’yle Hasan’daydı. Aradan beş dakika geçti, yarım saat geçti, dönmediler. İyice sinirlenmeye başladım. Dayanamadım, sordum Gümrükçü’ye, “Bunlar klarnet aramaya mı gittiler?” dedim. Gümrükçü bana cevap vermedi. Düşünceli bir yüzle etrafındakilere, “Nerede kaldı yahu bunlar?” dedi. Karşı köşeden hafif bir ses, “Birazdan geliyorlar,” diye cevap verdi.

Çok geçmedi, kapı açıldı. Gelen Kara Hüsni’ydü. Omzunda tüfek, geçti yerine oturdu. Hasan yoktu. Belli etmedik ama artık iyice sinirlendik. Gümrükçü ancak beş dakika dayandı. Birdenbire ayağa kalktı, “Nerede Hasan, nerede Hasan be yahu!” diye bağırdı. Kimse cevap vermiyordu. İnsanlar bazlama, peynir tatlısı yiyor, bakraçtan bardağa şarap dolduruyorlardı. Sonunda Hasan da geldi. Gümrükçü yerinden kalktı, Hasan’ın boynuna sarıldı. Onu sol yanağından öptü. Öteki misafirler bu dostluk gösterisinden hiçbir şey anlamıyorlardı. Kara Hüsni gülümseyerek seyrediyordu. Oturdular. Konuşma yine eski doğal halini aldı.

Sabah oluyordu. Odanın tek penceresinden gökyüzü görünüyordu. Gökyüzü biraz evvel simsiyahken yeşille mavi arası bir renk aldı. Hasan Gökbayrak av meraklısıydı. Bunu Kara Hüsnü de biliyordu herhalde. Benim ilerimde Gümrükçü, onun ilerisinde Hasan Gökbayrak, onun ilerisinde de Kara Hüsnü vardı. Köpekleri bıraktılar. Biraz bekledik. Üç beş dakika geçti, köpeklerden hafif hafif sesler duymaya başladık. Köpeklerin sesleri arttı, hayvanlar bir iz buldu. Ben yalnız Gümrükçü'yü görüyordum. Öbür arkadaşlar ya çalı arkasında ya da küçük bir tepenin diğer tarafında kalıyorlardı. Köpeklerin sesleri yavaş yavaş uzaklaştı. Tepenin üstünden tekrar geri döndüler. Derenin içindeki çalılığa baktım, bekliyordum. Birdenbire Kara Hüsnü'nün tarafından bir tüfek patladı. Arkasından bir tane daha. Köpekler yine uzaklaşmışlardı. Tüfeklerin sesinden sonra onların gürültüsünü duymadık bile. Ortalıkta sanki bir ölüm sessizliği vardı. Biraz sonra Gümrükçü'nün sesini duydum. "Hasan!" diye bağırdı. Hasan'ın sesi tepenin arkasından cevap verdi:

-Hop!

-Vurdun mu?

-Hayır.

Köpekler bazen yaklaşıyor, bazen uzaklaşıyordu. Ama avlanacak hiçbir şey çıkmıyordu. Artık sıkılıyordum. Yorgunluğumuz da iyice arttı. Oturmak istedim. Güneş ne de güzel ısıtıyordu. Sıcaklık içime huzur veriyordu. Tüfeği sağ omzuma dayadım, sol dirseğimin üzerine yaslandım. Köpeklerin sesi tamamen kesildi. Yavaş yavaş avdan da ümidi kestim. Açık hava, gökyüzü, güneş, sıcaklık daha çok hoşuma gidiyordu. Güneş iyice ısıttı. Uyudum.

Uyandım, yanımda Hasan Gökbayrak'ı gördüm. Güneşin altında biraz da terledim. Hasan, "Haydi, vakit öğle oldu. Kalk da köye erken dönelim" dedi. Hepimiz uyuduk. Önce Hasan uyandı, sıra ile bütün arkadaşları uyandırdı.

Acele ediyordu:

- Haydi, haydi! Al tüfeğini bakalım.

SÖZLÜKÇE

Bakraç: Çoğunlukla bakırdan yapılan küçük kova.

Bazlama: Yuvarlak ekmek

Çalı: Küçük bir ağaç türü.

Çalılık: Çalısı çok olan yer.

Çavuş: Askerlikte bir rütbe.

Çifte: iki namlulu av tüfeği.

Dizgin: At vb. hayvanları yönlendirmeye yarayan kayış.

Gümrükçü: Gümrük görevlisi.

Hendek: Geçmeye engel olacak biçimde uzunlamasına kazılmış derin çukur.

Kabadayı: Yürekli, cesur.

Kâhya: Konak, çiftlik vb. yerlerde türlü işleri yapmakla görevli kimse.

Klarnet

Klarnet: Bir tür nefesli çalgı, enstrüman.

Martin: Tek kurşun atan bir tür tüfek, silah.

Mavzer: Atış hızı dakikada ortalama altı mermi olan ve orduda kullanılan bir tür tüfek tipi.

Muhtar: Köy mahallenin yasalarla belirtilmiş işlerini yürütmek için o köy veya mahallede oturanların seçtikleri kimse.

Zurna: Bir tür nefesli çalgı, enstrüman.

SORULAR

- Düğüne beş kişi gittiler.
 Doğru Yanlış
- Sabaha kadar düğün evinde kaldılar.
 Doğru Yanlış
- Kara Hüsnü düğün evine gelmedi.
 Doğru Yanlış
- Hasan düğünden erken ayrıldı.
 Doğru Yanlış
- Düğünden sonra hep birlikte ava gittiler.
 Doğru Yanlış

7.1. “Öğleden Sonra” Özgün Metin

Sıcak bir kış günü. Vakit öğleden sonra idi. Bütün yazı, belki de birkaç yazı karada geçirmekten boyalarıyla macunlarını atmış, aralıkları açılmış bir alamanada dört kişi rakı içiyorduk. Biri ben, biri Hamza, biri Musa Kaptan, biri de... adını hatırlayamıyorum, tuhaf bir adı vardı. En tatlı konuşanı da o idi içimizde. Daha doğrusu, konuşmuyordu da sadece gülüyordu. “Bir şişe de benden olsun,” dediğim vakit, “Yoo!” dedi, “senin paran Üsküdar’da geçmez. Üstelik bugüne bugün, sen bizim misafirimizsin.”

Karşıda pırıl pırıl parlayan Beşiktaş sırtları. O sırtlarla masmavi bir boğaz parçası vardı. Önceleri suların, Şemsipaşa’ya doğru, bir çağlayan gürültüsüyle aktığı duyuluyordu. Üçüncü beşinci kadehten sonra bir şey duyulmaya başladı. Yalnız insan, gözü şöyle bir kıyıdaki çakıllara, durmadan o çakılları yalayan küçük dalgalara iliştiği vakit, bir şeyler duyar gibi oluyordu. Zaman zaman da açıktan bir vapur geçiyor, birdenbire deliren deniz, kıyıdaki felekleri allak bullak ediyordu. Feleklerin üzerine renk renk kayıklar, allı, mavili, sarılı peleng-i deryalar, ceylan-ı bahriyer dizilmişti.

Bizim alamanaya bitişik bir balıkçı dükkânı vardı. Dükkân nasıl alamanaya bitişik olur diyeceksiniz. Doğru. Ama benim dükkân dediğim de, zaten, dört tane şeker sandığından meydana getirilmiş bir tezgâhtı. İçinde bir ocak, ocağın üstünde bir tava, tavada tekerlek tekerlek torikler, sandığın bir kenarında tuz kâsesi, zeytinyağı şişesi, turfanda domatesle ince biber, sekiz on tane tabak. İşte, hepsi bu kadar.

Ocağın başında bir adam ha bire balık kızartıyordu. Kolunun altına yarım ekmeği kıstıran soluğu burada alıyor, bir kenardan aralıksız bir hasır iskemleyi çekiyor, ocak başındaki adama bir torik söylüyor, karnını güzelce doyurduktan sonra çekip gidiyor, yerine başkası geliyordu. Gelip gidenlerin çoğu balıkçı, kayıkçı gibi kimselerdi. Bu portatif dükkân onların lokantasıydı zahir.

Lokanta sahibinin bir de yardımcısı vardı: Kambur bir kız. Sonradan, bu kızın, balıkçının kendi kızı olduğunu öğrendim. Güler yüzlü bir kızdı. Kapalıçarşı zevkine göre, alafranga sayılabilecek bir entari giymişti. Gelen müşterilerine kızarmış balıklarını veriyor, kalkan müşterilerin tabaklarını topluyor, galiba ara sıra da, kirli kapları bir kenara götürüp bulaşık yıkıyordu. Görünürde ondan başka kadın yoktu. O

kadar erkeğin arasından o küfürlü, o sırasına göre açık konuşmalar arasında bu kadar tabii kalabilen bir genç kadın bizim gibi insanların çok hoşuna gidiyor. O tabii hali içinde, bir metreyi pek az aşan boyunu, kalkık omuzlarına gömülü duran başını da tabii görmeye başladım. Bir aralık, “Acaba içkiden midir?” diye de düşünmedim değil. Gerçi insan sarhoş oldu mu, haliyle sarhoşluğu arasında bir bağ olup olmadığını kestiremez. Ama ben, bu kambur kızı gerçekten beğendiğime inanıyordum. Kimi adamlar derler ki: “Aşk, insanı güzelleştirir”miş. Orasını bilmem; ama iş güzelleştiriyor. Bu sözün doğruluğunu, bu kambur kızda, elle tutulur bir gerçek halinde buldum. Kim bilir, belki çalışmasaydı, bu kız gene güzel olurdu. Dikkat ettim; süzgün bir yüzü, güzel kirpikleri, nemli, şeffaf dudakları vardı.

Musa Kaptan bir şeyler anlatıyordu. Kahve fincanlarımıza yeniden rakı doldurup devam etti. Bir gaz gemisiyle Novorosisk Limanı’na gittikleri zaman nasıl balalayka dinlemiş, Köstence’deki Niko Bar’da bir karı nasıl yanağını ısırılmış, Kazablanka’da fellahlara nasıl Türk tütünü dağıtmıştı.

Beşiktaş sırtları pırıl pırıl, aradaki boğaz parçası masmaviydi. Akıntıyı sökeceğim diye yan yan ilerlemeye çalışan ufacık bir şirket vapurunun ardından bir araba vapuru görünüyor, araba vapurunun ardından, gürültüsüyle ortalığı birbirine katan bir taka geçiyordu.

Feleklerin kenarına bir balıkçı kayığı yanaştı. İçinden biri bizim tarafa doğru, “Reis!” diye bağırdı. Bizim dördüncü, o hani adını hatırlayamadığım, kayıktan yana döndü. “Hop!” diye cevap verdi. Sonra tekrar kayıktaki konuştu: “Birkaç tane barbunya var, alıver şunları.” Dördüncü, kıza döndü:

Ayşe, dedi, alıversene şunları Salih Ağa’dan.

Adı Ayşe’ymiş demek. Ayşe, feleklere basa basa kayığın yanına kadar gitti. Salih Ağa ona bir çavalye uzattı. Ayşe çavalyeyi aldı, geri dönüyordu; feleğin biri yosunlu muymuş neymiş, ayağı kaydı; dizkapağına kadar suyun içine girdi. Kızcağız elindeki dolu çavalyeyi dökmek için, ne yapacağını bilemedi. Ama dökmeyi de. “Kız ne oldun?” dediler. “Ayağım kaydı,” dedi. Çıktı. Bacağından deniz suyuyla karışık kan akıyordu. Feleğin kenarı sıyırmış olacaktı. Çavalyeyi bıraktı; sıyrılan yeri

yıkamak için tekrar deniz kenarına gitti. Çavalyenin içindeki balıklar hala oynuyorlardı. Barbunyalardan arasında çinakoplar; sarıkanatlar da vardı. Dördüncü:

Bay, dedi, bu balıkları başka yerde bulamazsın. Şu Kızkulesi var ya; İstanbul balığı orayı geçti mi, çekiver kuyruğunu. İstanbul'dan başka yerde balık olmaz. Karadeniz'de hamsi, İzmir'de çipura, Gelibolu'da sardalya, işte o kadar. Balık, balık İstanbul'da. O da Boğaz'da.

Sonra Ayşe'nin babasına döndü:

Haydi, ağam, şunları bize diri diri kızartıver.

Balıklar diri diri kızartılmaya başlandı; söz de balığa döküldü. Tezgâhın yanı başında, bir hasır iskemlede karnını doyurmaya çalışan bir müşteri söze karıştı, dedi ki;

Ne yaparsın, et yiyemiyoruz; fukaranın eti de balık.

Bereket versin balığa. Balık da olmasa şu memlekette, vallahi bilmem ama köpekler güzel halimize. Hani demek isterim ki, ne hükümet var başımızda ne belediye. Dinim hakkı için kendimi düşünmüyorum. Memurlara acıyorum namussuzum. Onların hali bizden daha kötü. Hiç olmazsa ben, gördüğüm işi, geçineceğim paraya göre satarım. Şeker mi pahaya çıktı, balık da pahaya çıktı. Ekmek mi pahaya çıktı, balık da pahaya çıktı. Kömür mü pahaya çıktı, balık da pahaya çıktı. Oysaki onlar öyle mi? İki yüz kağıtla hallihamur olacağız diye didinmekten imanları gevriyor zavallıların. Kabahat kimde? Baştakilerde elbet. Ne diyeyim, Allahlarından bulsunlar, demekten gayri bir şey gelmiyor ki elimden.

Dinleyenlerin hepsi “doğru” diyeceklerdi. Demelerine kalmadan önledim. “Bırakın canım,” dedim, “bunlar büyük işler. Nemize lazım bizim hükümetin işi. Pekâlâ geçinip gidiyoruz işte. Bu dünyada açlıktan kim ölmüş ki biz öleceğiz?” Sonra, bahsi değiştirmiş olmak için Musa Kaptan'a sordum:

Musa Kaptan, dedim, şu balıkçının kızı ne güzel kız, değil mi?

Hangisi?

Canım, şu kambur kız işte.

Ha! Güzeldir.

Sonra birden toparlandı:

Ama biz, aramızda çalışan kadınlara kötü gözle bakmayız.

Canım, dedim, kötü gözle bakmayız elbet. Kötü gözle bakan mı var ki? Allah Allah,

Sen de amma adamsın yahu! Güzel dedim; hepsi o kadar.

Ha! Güzeldir.

Bu “kötü göz” lafı beni düşündürmeye başladı. Öyle ya, ben bu kambur kızdan hoşlanmışsam, onu sevmişsem neden kötü gözle bakmış olayım? Büsbütün tersine, iyi gözle bakmışım ki sevmişim. “Sevme” sözü de geniş bir söz. İnsan bir yemeği seviyor, bir rengi seviyor, bir kadını seviyor. Hele kadını sevmenin türlü bin çeşidi var. Onu da, kendimizi de, sadece hayvan olarak gördüğümüz zaman, belki kötü gözle bakmış sayılabiliriz. Ama, ben, Ayşe’yi hiçbir zaman öyle görmedim ki! Üstelik, bu fikrin de su götürür tarafları yok mu? En iyisi, hayvanlığımız insanlığımızın içinde olmalı; insanlığımızla birlikte olmalı. Şurada, rakı şişesinin başında, saatlerce oturuyoruz. İnsanın bu saatler içinde türlü türlü ihtiyaçları oluyor. Sıkışıyor mesela. Sıkışanlar kalkıp deniz kenarındaki duvar dibine kadar gidiyor; işlerini rahat rahat gördükten sonra tekrar yerlerine dönüyorlar. Kambur kız da orada. Bu insanlar insanlıklarıyla hayvanlıklarını iyi bağdaştırmışlar. Kendi sınıflarından hiç kimse bu hali yadırgamıyor. Onların dünyası bu. Kendi dünyalarının içindeler. Bütün rahatsızlıklar, insanların kendi dünyalarının dışında kalmalarından geliyor. Biz, kendi çevremizdeki kadınların arasında, işemek şöyle dursun, bunun lafını bile edemeyiz.

Güneş, karşı sırtların üzerinde yavaş yavaş alçalıyordu. Denizdeki parıltılar gittikçe daha fazla kıvılcımlanıyor, adamın gözünü alıyordu. Gökyüzünün mavisini daha bir tatlılaştı. Karşı kıyıda, Hayrettin İskelesi’nin önünde duran mavnalar yavaş yavaş dağılmaya başladılar. Bir şirket vapuru geliyor, bir araba vapuru gidiyor, bir şilep Boğaz’dan aşağıya doğru iniyor, bir taka yukarıya doğru çıkıyordu. Her şeyi güzel görüyordum. Sarhoşluktan mı acaba?

Kendisine karşı bir yakınlık duyduğumu galiba kızcağız da anladı. Sık sık bana bakıyordu. Bu bakışın başka bakışlara benzemediğini sezecek kadar da macera geçmiş

başımından. Ne düşünüyordu acaba benim için? Eminim ki beni kendinden üstün buluyordu. İhtimal geçinme imkânlarımın kılığımla, kıyafetimle uygun olduğunu sanıyordu. Ah, biz küçük burjuvalar, ne sahte, ne yıldızdan ibaret insanlarız. Her şeyimiz yalan. En küçük yalanı, düpedüz yalan söylediğimiz zaman söyleriz. Ya söylemediklerimiz? Korkunç. Kim bilir, belki de diyordu ki içinden: “Ben kamburum, o değil.” Ama ne malum benim de, iki gün sonra, bir kazadan iki kolumu, yahut iki bacağımız birden kaybetmiş olarak çıkmayacağım? Üstelik ben o zaman hayata, bunun kadar da uyamayacağım. Birdenbire aklıma ne geldi, biliyor musunuz? “Acaba,” dedim, “ben bu kızla evlensem çocuklarımız da kambur mu olur?” Fizyolojideki veraset kanunlarını pek bilmiyorum; ama, olur olur. Olursa ne olur? Ah, ben Ayşe’ye gerçekten tutuldum galiba.

Sonunda karşı sırtların ardında güneş battı. Keşke batmasaydı; ne güzel bir gündü!

7.2. “Öğleden Sonra” Değiştirilmiş Metin (B2)

Sıcak bir kış günü. Vakit öğleden sonra idi. Bütün yazı, belki de birkaç yazı karada geçirmekten yıpranmış bir alamanada dört kişi rakı içiyorduk. Biri ben, biri Hamza, biri Musa Kaptan, biri de... adını hatırlayamıyorum, tuhaf bir adı vardı. En tatlı konuşanı da o idi içimizde. Daha doğrusu, konuşmuyordu da sadece gülüyordu. “Bir şişe de benden olsun,” dediğim vakit, “Yoo!” dedi, “senin paran Üsküdar’da geçmez. Üstelik bugüne bugün, sen bizim misafirimizsin.”

Karşıda pırıl pırıl parlayan Beşiktaş tepeleri. O tepelerle masmavi bir boğaz parçası vardı. Önceleri suların, Şemsipaşa'ya doğru, bir şelale gürültüsüyle aktığı duyuluyordu. Üçüncü beşinci kadehten sonra bir şey duyulmaya başladı. Yalnız insan, gözü şöyle bir kıyıdaki çakıllara, durmadan o çakılları yalayan küçük dalgalara takıldığı zaman, bir şeyler duyar gibi oluyordu. Zaman zaman da açıktan bir vapur geçiyor, birdenbire deliren deniz, kıyıdaki felekleri allak bullak ediyordu. Feleklerin üzerine renk renk kayıklar ve gemiler dizilmişti.

Bizim alamanaya bitişik bir balıkçı dükkânı vardı. Dükkân nasıl alamanaya bitişik olur diyeceksiniz. Doğru. Ama benim dükkân dediğim de, zaten, dört tane şeker sandığından meydana getirilmiş bir tezgâhtı. İçinde bir ocak, ocağın üstünde bir tava, tavada tekerlek tekerlek torikler, sandığın bir kenarında tuz kâsesi, zeytinyağı şişesi, domatesle ince biber, sekiz on tane tabak. İşte, hepsi bu kadar.

Ocağın başında bir adam sürekli balık kızartıyordu. Eline ekmeği alan hemen buraya geliyor, bir sandalye alıyor, ocak başındaki adama bir torik söylüyordu. Karnını güzelce doyurduktan sonra da çekip gidiyor, yerine başkası geliyordu. Gelip gidenlerin çoğu balıkçı, kayıkçı gibi insanlardı. Bu portatif dükkân onların lokantasıydı herhalde.

Lokanta sahibinin bir de yardımcısı vardı: Kambur bir kız Sonradan, bu kızın, balıkçının kendi kızı olduğunu öğrendim. Güler yüzlü bir kızdı. Kapalıçarşı zevkine göre, alafranga sayılabilecek bir giysi giymişti. Gelen müşterilerine kızarmış balıklarını veriyor, kalkan müşterilerin tabaklarını topluyor, galiba ara sıra da, kirli kapları bir kenara götürüp bulaşık yıkıyordu. Ondan başka bir kadın görünmüyordu. O kadar erkeğin ve küfürlü konuşmaların arasında bu kadar doğal kalabilen genç bir kadın bizim gibi insanların çok hoşuna gidiyor. O doğal hali içinde, bir metreden biraz fazla olan boyunu, kalkık omuzlarının arasında duran başını da doğal görmeye başladım. Bir ara, "Acaba içkiden midir?" diye de düşünmedim değil. Gerçi insan sarhoş oldu mu, haliyle sarhoşluğu arasında bir bağ olup olmadığını anlayamaz. Ama ben, bu kambur kıızı gerçekten beğendiğime inanıyordum. Kimi adamlar derler ki: "Aşk, insanı güzelleştirir"miş. Orasını bilmem; ama iş güzelleştiriyor. Bu sözün doğruluğunu, bu kambur kızda, bir gerçek halinde buldum. Kim bilir, belki

çalışmasaydı, bu kız yine güzel olurdu. Dikkat ettim; süzgün yani zayıflamış ve güçsüzleşmiş bir yüzü, güzel kirpikleri, nemli, şeffaf dudakları vardı.

Musa Kaptan bir şeyler anlatıyordu. Kahve fincanlarımıza yeniden rakı doldurup devam etti. Bir gaz gemisiyle Novorosisk Limanı'na gittikleri zaman nasıl balalayka dinlemiş, Köstence'deki Niko Bar'da bir kadın nasıl yanağını ısırmış, Kazablanka'da çiftçilere nasıl Türk tütününü dağıtmıştı.

Beşiktaş tepeleri pırıl pırıl, aradaki boğaz parçası masmaviydi. Yan yan ilerlemeye çalışan ufacık bir şirket vapurunun ardından bir araba vapuru görünüyor, araba vapurunun ardından, gürültüsüyle ortalığı birbirine katan bir taka geçiyordu.

Feleklerin kenarına bir balıkçı kayığı yanaştı. İçinden biri bizim tarafa doğru, "Reis!" diye bağırdı. Bizim dördüncü, o hani adını hatırlayamadığım, kayığa doğru döndü. "Hop!" diye cevap verdi. Sonra tekrar kayıktaki konuştu: "Birkaç tane barbunya var, alıver şunları." Dördüncü kişi, kıza döndü:

- Ayşe, dedi, alıver şunları Salih Ağa'dan.

Adı Ayşe'ymiş demek. Ayşe, feleklere basa basa kayığın yanına kadar gitti. Salih Ağa ona bir balık sepeti uzattı. Ayşe sepeti aldı, geri dönüyordu; feleğin biri yosunlu muymuş neymiş, ayağı kaydı; dizkapağına kadar suyun içine girdi. Kızcağız elindeki dolu sepeti dökmek için, ne yapacağını bilemedi. Ama dökmedi de. "Kız ne oldun?" dediler. "Ayağım kaydı," dedi. Çıktı. Bacağından deniz suyuyla karışık kan akıyordu. Feleğin kenarına çarpmış olacaktı. Sepeti bıraktı; çarpan yeri yıkamak için tekrar deniz kenarına gitti. Sepetin içindeki balıklar hala oynuyorlardı. Barbunyanın arasında çinakoplar; sarıkanatlar da vardı. Dördüncü:

- Efendim, dedi, bu balıkları başka yerde bulamazsın. Şu Kızkulesi var ya; İstanbul balığı orayı geçti mi, hiçbir işe yaramaz. İstanbul'dan başka yerde balık olmaz. Karadeniz'de hamsi, İzmir'de çipura, Gelibolu'da sardalya, işte o kadar. Balık, balık İstanbul'da. O da Boğaz'da.

Sonra Ayşe'nin babasına döndü:

- Haydi, ağam, şunları bize diri diri kızartıver.

Balıklar diri diri kızartılmaya başlandı; söz de balığa döküldü. Tezgâhın yanı başında, bir sandalyede karnını doyurmaya çalışan bir müşteri söze karıştı, dedi ki;

-Ne yaparsın, et yiyemiyoruz; fakirin eti de balık.

Allah bereket versin balığa. Balık da olmasa şu memlekette, vallahi bilmem ama köpekler güler halimize. Hani demek isterim ki, ne hükümet var başımızda ne belediye. İnanın ki kendimi düşünmüyorum. Memurlara acıyorum namussuzum. Onların hali bizden daha kötü. Hiç olmazsa ben, yaptığım işi, geçineceğim paraya göre satarım. Şekere mi zam geldi, balığa da zam geldi. Ekmeğe mi zam geldi, balığa da zam geldi. Kömüre mi zam geldi, balığa da zam geldi. Oysaki onlar öyle mi? İki yüz lirayla geçineceğiz diye didinmekten imanları gevriyor zavallıların. Kabahat kimde? Baştakilerde elbet. Ne diyeyim, Allahlarından bulsunlar, demekten başka bir şey gelmiyor ki elimden.

Dinleyenlerin hepsi “doğru” diyeceklerdi. Demelerine kalmadan önledim. “Bırakın canım, bunlar büyük işler. Biz hükümetin işine karışmayalım. Pekâlâ geçinip gidiyoruz. Bu dünyada açlıktan kim ölmüş ki biz öleceğiz.” dedim. Sonra, konuyu değiştirmiş olmak için Musa Kaptan’a sordum:

- Musa Kaptan, dedim, şu balıkçının kızı ne güzel kız, değil mi?

- Hangisi?

- Canım, şu kambur kız işte.

- Ha! Güzeldir

Sonra birden toparlandı:

- Ama biz, aramızda çalışan kadınlara kötü gözle bakmayız.

- Canım, dedim, kötü gözle bakmayız elbet. Kötü gözle bakan mı var ki? Allah Allah!

Güzel dedim; hepsi o kadar.

- Ha! Güzeldir.

Bu “kötü göz” lafı beni düşündürmeye başladı. Öyle ya, ben bu kambur kızdan hoşlanmışsam, onu sevmişsem neden kötü gözle bakmış olayım? Tam tersine, iyi

gözle bakmışım ki sevmişim. “Sevme” sözü de geniş bir söz. İnsan bir yemeği seviyor, bir rengi seviyor, bir kadını seviyor. Hele kadını sevmenin bin türlü çeşidi var. Onu da, kendimizi de, sadece hayvan olarak gördüğümüz zaman, belki kötü gözle bakmış sayılabiliriz. Ama, ben, Ayşe’yi hiçbir zaman öyle görmedim ki! Üstelik, bu fikrin de başka türlü yorumlanacak tarafları yok mu? En iyisi, hayvanlığımız insanlığımızın içinde olmalı; insanlığımızla birlikte olmalı. Şurada, rakı şişesinin başında, saatlerce oturuyoruz. İnsanın bu saatler içinde türlü türlü ihtiyaçları oluyor. Sıkışıyor yani tuvalet ihtiyacı geliyor mesela. Sıkışanlar kalkıp deniz kenarındaki duvar dibine kadar gidiyor; işlerini rahat rahat gördükten sonra tekrar yerlerine dönüyorlar. Kambur kız da orada. Bu insanlar insanlıklarıyla hayvanlıklarını iyi bağdaştırmışlar. Kendi sınıflarından hiç kimse bu hali yadırgamıyor. Onların dünyası bu. Kendi dünyalarının içindeler. Bütün rahatsızlıklar, insanların kendi dünyalarının dışında kalmalarından geliyor. Biz, kendi çevremizdeki kadınların arasında, tuvalet ihtiyacı şöyle dursun, bunun lafını bile edemeyiz.

Güneş, karşı tepelerin üzerinde yavaş yavaş alçalıyordu. Denizdeki parıltılar gittikçe daha fazla kıvılcımlanıyor, adamın gözünü alıyordu. Gökyüzünün mavisi daha bir tatlılaştı. Karşı kıyıda, Hayrettin İskelesi’nin önünde duran tekneler yavaş yavaş dağılmaya başladılar. Bir şirket vapuru geliyor, bir araba vapuru gidiyor, bir şilep Boğaz’dan aşağıya doğru iniyor, bir taka yukarıya doğru çıkıyordu. Her şeyi güzel görüyordum. Sarhoşluktan mı acaba?

Kendisine karşı bir yakınlık duyduğumu galiba kızcağız da anladı. Sık sık bana bakıyordu. Bu bakışın başka bakışlara benzemediğini anlayacak kadar da macera geçmiş başımdan. Ne düşünüyordu acaba benim için? Eminim ki beni kendinden üstün buluyordu. Belki imkânlarımın kılığımla, kıyafetimle uygun olduğunu sanıyordu. Ah, biz küçük burjuvalar, ne sahte, ne gösterişten ibaret insanlarız. Her şeyimiz yalan. En küçük yalanı, düpedüz yalan söylediğimiz zaman söyleriz. Ya söylemediklerimiz? Korkunç. Kim bilir, belki de diyordu ki içinden: “Ben kamburum, o değil.” Ama benim de iki gün sonra bir kazadan iki kolumu ya da iki bacağımı birden kaybetmeyeceğimi nereden bilebiliriz? Üstelik ben o zaman hayata, bunun kadar da uyamayacağım. Birdenbire aklıma ne geldi, biliyor musunuz? “Acaba,” dedim, “ben bu kızla evlensem çocuklarımız da kambur mu olur?” Genetik kurallarını pek

bilmiyorum; ama, olur olur. Olursa ne olur? Ah, ben Ayşe'ye gerçekten tutuldum galiba.

Sonunda karşı tepelerin ardında güneş battı. Keşke batmasaydı; ne güzel bir gündü!

SÖZLÜKÇE

Ağa: Halk arasında saygı duyulan erkeklere verilen unvan

Alafranga: Avrupa kültürüne özgü olan

Alamana: Balık avlamakta veya yük taşımakta kullanılan, tek veya iki direkli, büyük kayık

Allak bullak etmek: Bir yeri veya bir şeyi dağıtmak

Balalayka: Bir Rus çalgısı

Barbunya/Barbun: Bir tür balık

Burjuva: Şehirde yaşayıp özel haklardan yararlanan kişiler

Çinakop: Bir tür balık

Çipura: Bir tür balık

Diri: Canlı

Felek: Küçük deniz araçlarını sahile çıkarmak için kullanılan yuvarlak kütükler

Hamsi: Bir tür balık

İmanı gevremek: Çok yorulmak veya sıkıntı çekmek

Kambur: Bel veya göğüs kemiğinin eğilmesi sonucu sırtta ve göğüste oluşan tümsek

Reis: Küçük tekne kaptanı

Sardalya: Bir balık

Sarıkanat: Bir tür balık

Şilep: Yük gemisi

Taka: Doğu Karadeniz bölgesine özgü yelkenli bir tür kıyı teknesi

Torik: Bir tür balık

Yanaşmak: Bir şeyin ya da bir kişinin yanına gelmek

SORULAR

1- Öykü sıcak bir yaz gününde geçmektedir.

Doğru Yanlış

2- Lokanta sahibinin kızının adı Ayşe'dir.

Doğru Yanlış

3- Yazar Ayşe'ye aşık olmuştur.

Doğru Yanlış

4- Ayşe, yazarın bakışlarından rahatsız olmaktadır.

Doğru Yanlış

5- Yazar, günün bitmesinden mutluluk duymaktadır.

Doğru Yanlış

7.3. “Öğleden Sonra” Değiştirilmiş Metin (B1)

Sıcak bir kış günü. Vakit öğleden sonra idi. Bütün yazı, belki de birkaç yazı karada geçirmekten yıpranmış bir alamanada dört kişi rakı içiyorduk. Biri ben, biri Hamza, biri Musa Kaptan, biri de... adını hatırlayamıyorum, tuhaf bir adı vardı. En tatlı konuşanı da o idi içimizde. Daha doğrusu, konuşmuyordu da sadece gülüyordu. “Bir şişe de benden olsun,” dediğim vakit, “Yoo!” dedi, “senin paran Üsküdar'da geçmez. Üstelik bugüne bugün, sen bizim misafirimizsin.”

Karşıda pırıl pırıl parlayan Beşiktaş tepeleri. O tepelerle masmavi bir boğaz parçası vardı. Önceleri suların, Şemsipaşa'ya doğru, bir şelale gürültüsüyle aktığı duyuluyordu. Üçüncü beşinci kadehten sonra bir şey duyulmaya başladı. Yalnız insan, gözü şöyle bir kıyıdaki çakıllara, durmadan o çakıllara çarpan küçük dalgalara takıldığı zaman, bir şeyler duyduğunu düşünüyordu. Zaman zaman da açıktan bir vapur geçiyor, birdenbire deliren deniz, kıyıdaki felekleri allak bullak ediyordu. Feleklerin üzerine renk renk kayıklar ve gemiler dizilmişti.

Bizim alamanaya bitişik bir balıkçı dükkânı vardı. Dükkân nasıl alamanaya bitişik olur diyeceksiniz. Doğru. Ama benim dükkân dediğim de, zaten, dört tane şeker sandığından meydana getirilmiş bir tezgâhtı. İçinde bir ocak, ocağın üstünde bir tava, tavada yuvarlak yuvarlak balıklar, sandığın bir kenarında tuz kâsesi, zeytinyağı şişesi, domatesle ince biber, sekiz on tane tabak. İşte, hepsi bu kadar.

Ocağın başında bir adam sürekli balık kızartıyordu. Eline ekmeği alan hemen buraya geliyor, bir sandalye alıyor, ocak başındaki adama bir balık söylüyordu. Karnını güzelce doyurduktan sonra da çekip gidiyor, yerine başkası geliyordu. Gelip gidenlerin çoğu balıkçı, kayıkçı gibi insanlardı. Bu portatif dükkân onların lokantasıydı herhalde.

Lokanta sahibinin bir de yardımcısı vardı: Kambur bir kız. Sonradan, bu kızın, balıkçının kendi kızı olduğunu öğrendim. Güler yüzlü bir kızdı. Kapalıçarşı zevkine göre, alafranga sayılabilecek bir giysi giymişti. Gelen müşterilerine kızarmış balıklarını veriyor, kalkan müşterilerin tabaklarını topluyor, galiba ara sıra da, kirli kapları bir kenara götürüp bulaşık yıkıyordu. Ondan başka bir kadın görünmüyordu. O kadar erkeğin ve küfürlü konuşmaların arasında bu kadar doğal kalabilen genç bir kadın bizim gibi insanların çok hoşuna gidiyor. O doğal hali içinde, bir metreden biraz fazla olan boyunu, kalkık omuzlarının arasında duran başını da doğal görmeye başladım. Bir ara, "Acaba içkiden midir?" diye de düşünmedim değil. Gerçi insan sarhoş olduğu zaman o zamanki haliyle sarhoşluğu arasında bir bağ olup olmadığını anlayamaz. Ama ben, bu kambur kız gerçekten beğendiğime inanıyordum. Bazı adamlar derler ki: "Aşk, insanı güzelleştirir"miş. Orasını bilmem; ama iş güzelleştiriyor. Bu sözün doğruluğunu, bu kambur kızda, bir gerçek halinde buldum.

Kim bilir, belki çalışmasaydı, bu kız yine güzel olurdu. Dikkat ettim; süzgün yani zayıflamış ve güçsüzleşmiş bir yüzü, güzel kirpikleri, nemli, şeffaf dudakları vardı.

Musa Kaptan bir şeyler anlatıyordu. Kahve fincanlarımıza yeniden rakı doldurup devam etti. Bir gaz gemisiyle Novorosisk Limanı'na gittikleri zaman nasıl balalayka dinlemiş, Köstence'deki Niko Bar'da bir kadın nasıl yanağını ısırmış, Kazablanka'da çiftçilere nasıl Türk tütününü dağıtmıştı.

Beşiktaş tepeleri pırıl pırıl, aradaki boğaz parçası masmaviydi. Yan yan ilerlemeye çalışan ufacık bir şirket vapurunun ardından bir araba vapuru görünüyor, araba vapurunun ardından, gürültüsüyle ortalığı birbirine katan bir taka geçiyordu.

Feleklerin kenarına bir balıkçı kayığı geldi. İçinden biri bizim tarafa doğru, "Reis!" diye bağırdı. Bizim dördüncü, o hani adını hatırlayamadığım adam, kayığa doğru döndü. "Hop!" diye cevap verdi. Sonra tekrar kayıktaki konuştu: "Birkaç tane balık var, lütfen al şunları." Dördüncü kişi, kıza döndü:

- Ayşe, dedi, al şunları Salih Ağa'dan.

Adı Ayşe'ymiş demek. Ayşe, feleklere basa basa kayığın yanına kadar gitti. Salih Ağa ona bir balık sepeti uzattı. Ayşe sepeti aldı, geri dönüyordu; feleğin biri yosunlu muymuş neymiş, ayağı kaydı; dizine kadar suyun içine girdi. Kızcağız elindeki dolu sepeti dökmek için, ne yapacağını bilemedi. Ama dökmedi de. "Kız ne oldun?" dediler. "Ayağım kaydı," dedi. Çıktı. Bacağından deniz suyuyla karışık kan akıyordu. Herhalde feleğin kenarına çarptı. Sepeti bıraktı; çarpan yeri yıkamak için tekrar deniz kenarına gitti. Sepetin içindeki balıklar hala oynuyorlardı. Çeşit çeşit balıklar vardı. Dördüncü kişi:

- Efendim, dedi, bu balıkları başka yerde bulamazsın. Şu Kızkulesi var ya; İstanbul balığı orayı geçtiği zaman, hiçbir işe yaramaz. İstanbul'dan başka yerde balık olmaz. Karadeniz'de sadece hamsi, İzmir'de çipura, Gelibolu'da sardalya vardır. Balık, balık İstanbul'da. O da Boğaz'da.

Sonra Ayşe'nin babasına döndü:

- Haydi, ağam, hemen şunları bize canlı canlı kızart.

Balıklar canlı canlı kızartılmaya başlandı; söz de balığa geldi. Tezgâhın yanı başında, bir sandalyede karnını doyurmaya çalışan bir müşteri söze karıştı, dedi ki;

- Ne yaparsın, et yiyemiyoruz; fakirin eti de balık.

Allah bereket versin balığa. Balık da olmasa şu memlekette, vallahi bilmem ama köpekler güler halimize. Hani demek isterim ki, ne hükümet var başımızda ne belediye. İnanın ki kendimi düşünmüyorum. Memurlara acıyorum namussuzum. Onların hali bizden daha kötü. Hiç olmazsa ben, yaptığım işi, geçineceğim paraya göre satarım. Şekere mi zam geldi, balığa da zam geldi. Ekmeğe mi zam geldi, balığa da zam geldi. Kömüre mi zam geldi, balığa da zam geldi. Onlar öyle mi? İki yüz lirayla geçinmek için her gün uğraşıyorlar. Kabahat kimde? Baştakilerde elbet. Ne diyeyim, Allahlarından bulsunlar, demekten başka bir şey gelmiyor ki elimden.

Dinleyenlerin hepsi “doğru” diyeceklerdi. Onlar söylemeden önledim. “Bırakın canım, bunlar büyük işler. Biz hükümetin işine karışmayalım. Pekâlâ geçinip gidiyoruz. Bu dünyada açlıktan kim ölmüş ki biz öleceğiz.” dedim. Sonra, konuyu değiştirmiş olmak için Musa Kaptan’a sordum:

- Musa Kaptan, dedim, şu balıkçının kızı ne güzel kız, değil mi?

- Hangisi?

- Canım, şu kambur kız işte.

- Ha! Güzeldir.

Sonra birden toparlandı:

- Ama biz, aramızda çalışan kadınlara kötü gözle bakmayız.

- Canım, dedim, kötü gözle bakmayız elbet. Kötü gözle bakan mı var? Allah Allah!

Güzel dedim; hepsi o kadar.

- Ha! Güzeldir.

Bu “kötü göz” lafı beni düşündürmeye başladı. Öyle ya, ben bu kambur kızdan hoşlanmışsam, onu sevmişsem neden kötü gözle bakmış olayım? Tam tersine, iyi gözle bakmışım ki sevmişim. “Sevme” sözü de geniş bir söz. İnsan bir yemeği seviyor,

bir rengi seviyor, bir kadını seviyor. Özellikle bir kadını sevmenin çeşitli türleri var. Onu da, kendimizi de, sadece hayvan olarak gördüğümüz zaman, belki kötü gözle bakmış sayılabiliriz. Ama, ben, Ayşe’yi hiçbir zaman öyle görmedim ki! Üstelik, bu fikrin de başka türlü yorumlanacak tarafları yok mu? En iyisi, hayvanlığımız insanlığımızın içinde olmalı; insanlığımızla birlikte olmalı. Şurada, rakı şişesinin başında, saatlerce oturuyoruz. İnsanın bu saatler içinde türlü türlü ihtiyaçları oluyor. Tuvalet ihtiyacı geliyor mesela. Onlar da kalkıp deniz kenarına gidiyor, ihtiyaçlarını gördükten sonra yerlerine dönüyorlar. Kambur kız da orada. Bu insanlar insanlıklarıyla hayvanlıklarını iyi bağdaştırmışlar. Kendi sınıflarından hiç kimse bu hali yadırgamıyor. Onların dünyası bu. Kendi dünyalarının içindeler. Bütün rahatsızlıklar, insanların kendi dünyalarının dışında kalmalarından geliyor. Biz, kendi çevremizdeki kadınların arasında, tuvalet ihtiyacından asla bahsetmeyiz.

Güneş, karşı tepelerin üzerinde yavaş yavaş alçalıyordu. Denizdeki parıltılar gittikçe daha fazla artıyor, insanın gözünü alıyordu. Gökyüzünün mavisi daha bir tatlılaştı. Karşı kıyıda, Hayrettin İskelesi’nin önünde duran tekneler yavaş yavaş dağılmaya başladılar. Bir gemi geliyor, bir gemi gidiyordu. Her şeyi güzel görüyordum. Sarhoşluktan mı acaba?

Kendisine karşı bir yakınlık duyduğumu galiba kızcağız da anladı. Sık sık bana bakıyordu. Bu bakışın başka bakışlara benzemediğini anlayacak kadar da macera geçmiş başımdan. Ne düşünüyordu acaba benim için? Eminim ki beni kendinden üstün buluyordu. Belki imkânlarımın kılığımla, kıyafetimle uygun olduğunu sanıyordu. Ah, biz küçük burjuvalar, ne sahte, ne gösterişten ibaret insanlarız. Her şeyimiz yalan. En küçük yalanı, düpedüz yalan söylediğimiz zaman söyleriz. Ya söylemediklerimiz? Korkunç. Kim bilir, belki de diyordu ki içinden: “Ben kamburum, o değil.” Ama benim de iki gün sonra bir kazadan iki kolumu ya da iki bacağımı birden kaybetmeyeceğimi nereden bilebiliriz? Üstelik ben o zaman hayata, bunun kadar da uyamayacağım. Birdenbire aklıma ne geldi, biliyor musunuz? “Acaba,” dedim, “ben bu kızla evlensem çocuklarımız da kambur mu olur?” Genetik kurallarını pek bilmiyorum; ama, olur olur. Olursa ne olur? Ah, ben Ayşe’ye gerçekten aşık oldum galiba.

Sonunda karşı tepelerin ardında güneş battı. Keşke batmasaydı; ne güzel bir gündü!

SÖZLÜKÇE

Ağa: Halk arasında saygı duyulan erkeklere verilen unvan

Alafranga: Avrupa kültürüne özgü olan

Alamana: Balık avlamakta veya yük taşımakta kullanılan, tek veya iki direkli, büyük kayık

Allak bullak etmek: Bir yeri veya bir şeyi dağıtmak

Balalayka: Bir Rus çalgısı

Burjuva: Şehirde yaşayıp özel haklardan yararlanan kişiler

Çipura: Bir tür balık

Felek: Küçük deniz araçlarını sahile çıkarmak için kullanılan yuvarlak kütükler

Hamsi: Bir tür balık

Kambur: Bel veya göğüs kemiğinin eğrilmesi sonucu sırtta ve göğüste oluşan tümsek

Reis: Küçük tekne kaptanı

Sardalya: Bir balık

Taka: Doğu Karadeniz bölgesine özgü yelkenli bir tür kıyı teknesi

Tütün: Sigara yapımında kullanılan bitki

Yosun: Suda, ağaçta ya da taşların üzerinde yetişen bir tür bitki

SORULAR

1- Öykü sıcak bir yaz gününde geçmektedir.

Doğru

Yanlış

- 2- Lokanta sahibinin kızının adı Ayşe'dir.
 Doğru Yanlış
- 3- Yazar Ayşe'ye aşık olmuştur.
 Doğru Yanlış
- 4- Ayşe, yazarın bakışlarından rahatsız olmaktadır.
 Doğru Yanlış
- 5- Yazar, günün bitmesinden mutluluk duymaktadır.
 Doğru Yanlış

7.4. “Öğleden Sonra” Değiştirilmiş Metin (A2)

Sıcak bir kış günü. Vakit öğleden sonraydı. Bütün yazı, belki de birkaç yazı karada geçirmekten yıpranmış bir alamanada dört kişi rakı içiyorduk. Biri ben, biri Hamza, biri Musa Kaptan, biri de... adını hatırlayamıyorum, tuhaf bir adı vardı. İçimizde en tatlı o konuşuyordu. Daha doğrusu, konuşmuyordu da sadece gülüyordu. “Bir şişe de benden olsun,” dedim, “Yoo! Senin paran Üsküdar’da geçmez.” dedi. “Üstelik sen bizim misafirimizsin.”

Karşıda pırıl pırıl Beşiktaş tepeleri. O tepelerle masmavi bir boğaz parçası vardı. Önceleri sular, bir şelale gibi Şemsipaşa’ya doğru akardı. Üçüncü beşinci

kadehten sonra bir şey duymaya başladım. Yalnız insan bazen kıyıya ve küçük dalgalara bakıyor, o zaman bir şeyler duymaya başlıyor. Zaman zaman da açıktan bir vapur geçiyor, deniz birdenbire deliriyor ve kıyıdaki felekleri dağıtıyordu. Feleklerin üzerine renk renk kayıklar ve gemiler dizilmişti.

Bizim alamanaya bitişik bir balıkçı dükkânı vardı. Dükkân nasıl alamanaya bitişik olur diyeceksiniz. Doğru. Ama bu dükkân da zaten dört tane şeker sandığından meydana gelmiş bir tezgâhtı. İçinde bir ocak, ocağın üstünde bir tava, tavada yuvarlak yuvarlak balıklar, sandığın bir kenarında tuz kâsesi, zeytinyağı şişesi, domatesle ince biber, sekiz on tane tabak. İşte, hepsi bu kadar.

Ocağın başında bir adam sürekli balık kızartıyordu. İnsanlar elinde ekmekle hemen buraya geliyor, bir sandalye alıyor, ocak başındaki adama bir balık söylüyordu. Karnını güzelce doyurduktan sonra da çekip gidiyor, yerine başkası geliyordu. Müşterilerin çoğu balıkçı, kayıkçı gibi insanlardı. Bu portatif dükkân onların lokantasıydı herhalde.

Lokanta sahibinin bir de yardımcısı vardı: Kambur bir kız. Sonradan, bu kızın, balıkçının kendi kızı olduğunu öğrendim. Güler yüzlü bir kızdı. Kapalıçarşı zevkine göre, alafranga bir giysi giymişti. Müşterilere balıklarını veriyor, yemekleri bittikten sonra tabaklarını topluyordu. Galiba ara sıra da kirli tabakları bir yere götürüp bulaşık yıkıyordu. Ondan başka bir kadın görünmüyordu. O genç kadın, o kadar erkeğin ve küfürlü konuşmaların arasında doğal kalabilmiş. Böyle bir kadın bizim gibi insanların çok hoşuna gidiyor. O doğal hali içinde, bir metreden biraz fazla boyunu, kalkık omuzlarının arasındaki başını da doğal görmeye başladım. Bir ara, “Acaba içkiden midir?” diye de düşündüm. Gerçi insan sarhoş olduğu zaman o zamanki haliyle sarhoşluğu arasında bir ilişki var mı, yok mu anlayamaz. Ama ben, bu kambur kız gerçekten beğendim. Buna inanıyordum. Bazı adamlar derler ki: “Aşk, insanın güzelleşmesini sağlar”mış. Onu bilmem ama iş güzelleşmesini sağlıyor. Bu sözün doğruluğunu bu kambur kızda, gerçek bir şekilde gördüm. Kim bilir, belki bu kız işsizken yine güzel olurdu. Dikkat ettim; süzgülün yani zayıf ve güçsüz bir yüzü, güzel kirpikleri, nemli, şeffaf dudakları vardı.

Musa Kaptan bir şeyler anlatıyordu. Kahve fincanlarımıza yeniden rakı doldurup devam etti. Bir gaz gemisiyle Novorosisk Limanı'nda nasıl balalayka dinlemiş. Köstence'deki Niko Bar'da bir kadın nasıl yanağını ısırılmış. Kazablanka'da çiftçilere nasıl Türk tütünü dağıtmış.

Beşiktaş tepeleri pırl pırl, aradaki boğaz parçası masmaviydi. Boğaz'da ufacık bir şirket vapurunun ardından bir araba vapuru görünüyor, araba vapurunun ardından gürültülü bir taka geçiyordu.

Feleklerin kenarına bir balıkçı kayığı geldi. İçinden biri bizim tarafa doğru, "Reis!" diye bağırdı. O dördüncü kişi kayığa doğru döndü. "Hop!" diye cevap verdi. Sonra tekrar kayıktaki konuştu: "Birkaç tane balık var, lütfen al şunları." Dördüncü kişi, kıza döndü:

- Ayşe, dedi, al şunları Salih Ağa'dan.

Adı Ayşe'ymiş demek. Ayşe, feleklere basa basa kayığın yanına kadar gitti. Salih Ağa ona bir balık sepeti uzattı. Ayşe sepeti aldı, geri dönüyordu; feleğin biri yosunluymuş, ayağı kaydı; dizine kadar suyun içine girdi. Kızcağız elindeki dolu sepeti dökmek için çok uğraştı. Ama dökmeyemedi de. "Kız ne oldun?" dediler. "Ayağım kaydı," dedi. Çıktı. Bacağından deniz suyuyla karışık kan akıyordu. Herhalde feleğin kenarına çarptı. Sepeti bıraktı; bacağını yıkamak için tekrar deniz kenarına gitti. Sepetin içindeki balıklar hala hareket ediyordu. Çeşit çeşit balıklar vardı. Dördüncü kişi:

- Efendim, dedi, bu balıkları başka yerde bulamazsın. Şu Kızkulesi var ya; İstanbul balığı orayı geçtiği zaman, hiçbir işe yaramaz. İstanbul'dan başka yerde balık olmaz. Karadeniz'de sadece hamsi, İzmir'de çipura, Gelibolu'da sardalya vardır. Balık, balık İstanbul'da. O da Boğaz'da.

Sonra Ayşe'nin babasına döndü:

- Haydi, ağam, hemen şunları bize canlı canlı kızart.

Balıkları canlı canlı kızartmaya başladı, söz de balığa geldi. Tezgâhın yanındaki sandalyedeki bir müşteri söze karıştı, dedi ki;

- Ne yaparsın, et yiyemiyoruz; fakirin eti de balık.

Allah bereket versin balığa. İyi ki balık var şu memlekette, vallahi bilmem ama köpekler güler halimize. Demek istiyorum ki, ne hükümet var başımızda ne belediye. İnanın ki kendimi düşünmüyorum. Memurlara acıyorum ben. Onların hali bizden daha kötü. Hiç olmazsa ben, işimi uygun paraya satarım. Şekere mi zam geldi, balığa da zam geldi. Ekmeğe mi zam geldi, balığa da zam geldi. Kömüre mi zam geldi, balığa da zam geldi. Onlar öyle mi? İki yüz lirayla geçinmek için her gün uğraşıyorlar. Suç kimde? Baştakilerde elbet. Ne diyeyim, Allahlarından bulsunlar, demekten başka bir şey gelmiyor ki elimden.

Dinleyenlerin hepsi “doğru” diyeceklerdi. Onlar söylemeden önledim. “Bırakın canım, bunlar büyük işler. Biz hükümetin işine karışmayalım. Pekâlâ geçinip gidiyoruz. Bu dünyada açlıktan kim ölmüş ki biz öleceğiz.” dedim. Sonra, konuyu değiştirmek için Musa Kaptan’a sordum:

- Musa Kaptan, dedim, şu balıkçının kızı ne güzel kız, değil mi?

- Hangisi?

- Canım, şu kambur kız işte.

- Ha! Güzeldir

Sonra birden toparlandı:

- Ama biz, aramızdaki kadınlara kötü gözle bakmayız.

- Canım, dedim, kötü gözle bakmayız elbet. Kötü gözle bakan mı var? Allah Allah! Güzel dedim; hepsi o kadar.

- Ha! Güzeldir.

Bu “kötü göz” lafı düşünmeme sebep oldu. Öyle ya, ben bu kambur kızdan hoşlandım, onu sevdim neden kötü gözle bakayım? Tam tersine, iyi gözle bakmışım ve sevmişim. “Sevme” sözü de geniş bir söz. İnsan bir yemeği seviyor, bir rengi seviyor, bir kadını seviyor. Özellikle bir kadını sevmenin çeşitli türleri var. Onu da, kendimizi de, sadece hayvan olarak gördüğümüz zaman, belki kötü gözle bakmış olabiliriz. Ama, ben, Ayşe’yi hiçbir zaman öyle görmedim ki! Üstelik, bu fikri de başka türlü yorumlamak mümkün değil mi? En iyisi, hayvanlığımız insanlığımızın içinde olsun; insanlığımızla birlikte olsun. Şurada, rakı şişesinin başında, saatlerce

oturuyoruz. İnsanın bu saatler içinde türlü türlü ihtiyaçları oluyor. Tuvalet ihtiyacı geliyor mesela. Onlar da kalkıp deniz kenarına gidiyor, ihtiyaçlarını gördükten sonra yerlerine dönüyorlar. Kambur kız da orada. Bu insanlar için böyle şeyler artık normal bir hale gelmiş. Kendi sınıflarından hiç kimse bu hali yadırgamıyor. Onların dünyası bu. Kendi dünyalarının içindeler. Bütün rahatsızlıklar, insanların kendi dünyalarının dışında kalmalarından geliyor. Biz, kendi çevremizdeki kadınların arasında, tuvalet ihtiyacından asla bahsetmeyiz.

Güneş, karşı tepelerin üzerinde yavaş yavaş alçalıyordu. Denizdeki parıltılar gittikçe daha fazla artıyor, insanın gözünü alıyordu. Gökyüzünün mavisi daha bir tatlılaştı. Karşı kıyıda, Hayrettin İskeleyi'nin önündeki tekneler yavaş yavaş dağılmaya başladılar. Bir gemi geliyor, bir gemi gidiyordu. Her şeyi güzel görüyordum. Sarhoşluktan mı acaba?

Galiba kızcağız da durumu anladı. Sık sık bana bakıyordu. Bu bakış başka bakışlara benzemiyordu, bunu anlayabiliyordum. Ne düşünüyordu acaba benim için? Eminim ki beni kendinden üstün buluyordu. Belki kıyafetlerimden beni zengin sanıyordu. Ah, biz küçük burjuvalar, ne kadar sahte ve gösterişli insanlarız. Her şeyimiz yalan. Korkunç. Kim bilir, belki de içinden diyordu ki: "Ben kamburum, o değil." Ama belki ben de iki gün sonra bir kazadan iki kolumu ya da iki bacağımı birden kaybedeceğim, nereden bilebiliriz? Üstelik ben o zaman hayata, bunun kadar da uyamayacağım. Birdenbire aklıma ne geldi, biliyor musunuz? "Acaba bu kızla çocuklarımız da kambur mu olur?" dedim. Genetik kurallarını pek bilmiyorum; ama, olur olur. O zaman ne olur? Ah, ben Ayşe'ye gerçekten aşık oldum galiba.

Sonunda karşı tepelerin ardında güneş battı. Batmasını hiç istemiyordum; ne güzel bir gündü!

SÖZLÜKÇE

Ağa: Halk arasında saygı duyulan erkeklere verilen unvan

Alafranga: Avrupa kültürüne özgü olan

Alamana: Balık avlamakta veya yük taşımakta kullanılan, tek veya iki direkli, büyük kayık

Balalayka: Bir Rus algısı

Burjuva: Şehirde yaşayıp özel haklara sahip kişiler

Çipura: Bir tür balık

Felek: Küçük deniz araçlarını sahile çıkarmak için kullanılan yuvarlak kütükler

Hamsi: Bir tür balık

Kambur: Bel veya ggs kemiğinin eğrilmesi sonucu sırtta ve ggste oluşan tümsek

Reis: Küçük tekne kaptanı

Sardalya: Bir balık

Taka: Doğu Karadeniz bölgesine özgü yelkenli bir tür kıyı teknesi

Tütün: Sigara yapımında kullanılan bitki

Yosun: Suda, ağaçta ya da taşların üzerinde yetişen bir tür bitki

SORULAR

8. ykw sıcak bir yaz gününde geçmektedir.
 Doğru Yanlış
9. Lokanta sahibinin kızının adı Ayşe'dir.
 Doğru Yanlış
10. Yazar Ayşe'ye aşık olmuştur.
 Doğru Yanlış
11. Ayşe, yazarın bakışlarından rahatsız olmaktadır.
 Doğru Yanlış
12. Yazar, günün bitmesinden mutlu olmaktadır.
 Doğru Yanlış

7.5. “Öğleden Sonra” Değiştirilmiş Metin (A1)

Sıcak bir kiş günü. Vakit öğleden sonraydı. Bir kayıkta rakı içiyorduk. Bu kayık bütün yazı, belki de birkaç yazı karada geçirdi ve bu yüzden çok eski ve bakımsız bir kayıktı. Biri ben, biri Hamza, biri Musa Kaptan, bir de başka bir adam vardı. Adını hatırlamıyorum, tuhaf bir adı vardı. İçimizde en tatlı o konuşuyordu. Daha doğrusu, konuşmuyordu da sadece gülüyordu. “Bir şişe de benden olsun,” dedim. “Yoo!” dedi. “Sen bizim misafirimizsin.”

Karşıda pırıl pırıl Beşiktaş tepeleri. O tepelerle masmavi bir boğaz parçası vardı. Önceleri sular, bir şelale gibi şemsipaşa’ya doğru akıyordu. Üçüncü beşinci kadehten sonra bir şey duydum. Yalnız insan bazen kıyıya ve küçük dalgalara bakıyor, o zaman bir şeyler duyuyor. Bazen de denizden bir vapor geçiyor, denizde büyük

dalgalar oluyor ve kıyıdakileri dağıtıyordu. Kıyıda renk renk kayıklar ve gemiler vardı. Bizim kayığa bitişik bir balıkçı dükkânı vardı.

Dükkân nasıl kayığa bitişik oluyor diyorsunuz. Doğru. Ama bu dükkân da zaten dört tane şeker sandığından bir tezgâhtı. İçinde bir ocak, ocağın üstünde bir tava, tavada yuvarlak yuvarlak balıklar, sandığın bir kenarında tuz kâsesi, zeytinyağı şişesi, domatesle ince biber, sekiz on tane tabak vardı. İşte, hepsi bu kadar. Ocağın başında bir adam sürekli balık kızartıyordu. İnsanlar elinde ekmekle hemen buraya geliyor, bir sandalye alıyor, ocak başındaki adama bir balık söylüyordu. Karnını doyuruyor ve gidiyordu, sonra başkası geliyordu. Müşterilerin çoğu balıkçı, kayıkçı gibi insanlardı. Bu portatif dükkân onların lokantasıydı herhalde.

Lokanta sahibinin bir de yardımcısı vardı: Kambur bir kız Bu kız balıkçının kızıydı, sonradan öğrendim. Güler yüzlü bir kızdı. Modern bir giysi giymişti. Müşterilere balıklarını veriyor, yemekleri bittikten sonra tabaklarını topluyordu. Galiba ara sıra da kirli tabakları bir yere götürüyor ve bulaşık yıkıyordu. Ondan başka bir kadın görünmüyordu. O genç kadın, o kadar erkeğin ve küfürlü sözlerin arasında çok doğaldı. Böyle bir kadın bizim gibi insanların çok hoşuna gidiyor. O doğal hali içinde, bir metreden biraz fazla boyunu, dik omuzlarının arasındaki başını da artık doğal görüyordum. Bir ara, “Acaba içkiden mi?” diye de düşündüm. Aslında insan sarhoşken o zamanki haliyle sarhoşluğu arasında bir ilişki var mı, yok mu anlamıyor. Ama ben, bu kambur kızı gerçekten beğendim. Buna inanıyordum. Bazı adamlar “Aşk, insanı güzel yapıyor.” diyorlar. Onu bilmiyorum ama iş güzel yapıyor. Bu sözün doğruluğunu bu kambur kızda, gerçek bir şekilde gördüm. Kim bilir, belki bu kız işsizken yine güzel. Dikkat ettim; zayıf ve güçsüz bir yüzü, güzel kirpikleri, nemli, şeffaf dudakları vardı.

Musa Kaptan bir şeyler anlatıyordu. Kahve fincanlarımıza yeniden rakı doldurdu ve devam etti. Bir gaz gemisiyle Novorosisk Limanı’nda nasıl balalayka dinledi. Köstence’deki Niko Bar’da bir kadın nasıl yanağını ısırdı. Kazablanka’da çiftçilere nasıl Türk tütününü dağıttı.

Beşiktaş tepeleri pırıl pırıl, aradaki boğaz parçası masmaviydi. Boğaz'da ufacık bir şirket vapurunun ardından bir araba vapuru görünüyor, araba vapurunun ardından gürültülü bir taka geçiyordu.

Kıyıya bir balıkçı kayığı geldi. İçinden biri bizim tarafa doğru, "Reis!" diye bağırdı. O dördüncü kişi kayığa doğru döndü. "Hop!" diye cevap verdi. Sonra tekrar kayıktaki konuştu: "Birkaç tane balık var, lütfen al şunları." Dördüncü kişi, kıza döndü:

- Ayşe, dedi, al şunları Salih Ağa'dan.

Adı Ayşe'ymiş demek. Şimdi öğrendim. Ayşe, kıyıdaki tahtaların üzerinden kayığın yanına kadar gitti. Salih Ağa ona bir balık sepeti uzattı. Ayşe sepeti aldı, geri dönüyordu; tahtaların biri yosunluysa, ayağı kaydı; dizine kadar suyun içine girdi. Kızcağız elindeki dolu sepeti dökmek için çok uğraştı. Ama dökmedi de. "Kız ne oldun?" dediler. "Ayağım kaydı," dedi. Çıktı. Bacağından deniz suyuyla karışık kan akıyordu. Herhalde tahtanın kenarına çarptı. Sepeti bıraktı; bacağını yıkamak için tekrar deniz kenarına gitti. Sepetin içindeki balıklar hala hareket ediyordu. Çeşit çeşit balıklar vardı. Dördüncü kişi:

- Efendim, dedi, bu balıkları başka yerde bulmak mümkün değil. Şu Kızkulesi var ya; İstanbul balığı oradan sonra, hiçbir işe yaramıyor. İstanbul'dan başka yerde balık yok. Karadeniz'de sadece hamsi, İzmir'de çipura, Gelibolu'da sardalya var. Balık, balık İstanbul'da. O da Boğaz'da.

Sonra Ayşe'nin babasına döndü:

- Haydi, ağam, hemen şunları bize canlı canlı kızart.

Balıkları canlı canlı kızartıyordu, söz de balığa geldi. Tezgâhın yanındaki sandalyedeki bir müşteri söze karıştı, dedi ki;

-Maalesef et çok pahalı, yemek mümkün değil, fakirin eti de balık.

Allah bereket versin balığa. İyi ki balık var şu memlekette. Demek istiyorum ki, hükümet ve belediye bizimle ilgilenmiyor. İnanın ki kendimi düşünmüyorum. Memurlara acıyorum ben. Onların hali bizden daha kötü. En azından ben, işimi uygun paraya satarım. Şekere mi zam geldi, balığa da zam geldi. Ekmeğe mi zam geldi, balığa

da zam geldi. Kömüre mi zam geldi, balığa da zam geldi. Onlar öyle mi? İki yüz lirayla geçinmek için her gün uğraşıyorlar. Suç kimde? Hükümette ve belediyede tabi ki. Ne diyeyim, Allahlarından bulsunlar, demekten başka bir şey gelmiyor ki elimden.

Herkes “doğru” diyecekti. Onları önledim. “Bırakın canım, bunlar büyük işler. Biz hükümetin işine karışmayalım. Çok güzel geçiniyoruz. Bu dünyada açlıktan kim öldü de biz ölelim.” dedim. Sonra, konuyu değiştirmek için Musa Kaptan’a sordum:

- Musa Kaptan, dedim, şu balıkçının kızı ne güzel kız, değil mi?

- Hangisi?

- Canım, şu kambur kız işte.

- Ha! Güzeldir

Sonra birden toparlandı:

-Ama biz, aramızdaki kadınlara kötü gözle bakmıyoruz.

- Canım, dedim, kötü gözle bakmıyoruz elbette. Kim kötü gözle baktı? Allah Allah! Güzel dedim; hepsi o kadar.

- Ha! Güzeldir.

Bu “kötü göz” lafını düşündüm. Öyle ya, ben bu kambur kızdan hoşlandım, onu sevdim neden kötü gözle bakayım? Tam tersine, iyi gözle baktım ve sevdim. “Sevmek” sözü de geniş bir söz. İnsan bir yemeği seviyor, bir rengi seviyor, bir kadını seviyor. Özellikle bir kadını sevmenin çeşitli türleri var. Onu da, kendimizi de, bazen hayvan gibi düşünüyoruz. O zaman, belki kötü gözle baktık diyebiliriz. Ama, ben, Ayşe’yi hiçbir zaman öyle görmedim ki! Üstelik, bu fikri de başka türlü yorumlamak mümkün değil mi? En iyisi, hayvanlığımız insanlığımızın içinde olsun; insanlığımızla birlikte olsun. Şurada, rakı şişesinin başında, saatlerce oturuyoruz. İnsanın bu saatler içinde türlü türlü ihtiyaçları oluyor. Tuvalet ihtiyacı geliyor mesela. Onlar da kalkıyor ve deniz kenarına gidiyor, ihtiyaçlarını gördükten sonra yerlerine dönüyorlar. Kambur kız da orada. Bu insanlar için böyle şeyler artık normal bir hale gelmiş. Kendi sınıflarından hiç kimse bu hali yadırgamıyor. Onların dünyası bu. Kendi dünyalarının içindeler. Bazen insanlar kendi dünyalarının dışında kalıyor. Bütün rahatsızlıklar da o

zaman başlıyor. Biz, kendi çevremizdeki kadınların arasında, tuvalet ihtiyacından asla bahsetmiyoruz.

Güneş, karşı tepelerin üzerinde yavaş yavaş alçalıyordu. Denizdeki parıltılar gittikçe daha fazla artıyor, insanın gözünü alıyordu. Gökyüzünün mavisi daha bir tatlılaştı. Karşı kıyıda, Hayrettin İskelesi'nin önündeki tekneler yavaş yavaş dağıldılar. Bir gemi geliyor, bir gemi gidiyordu. Her şeyi güzel görüyordum. Sarhoşluktan mı acaba?

Galiba kızcağız da durumu anladı. Sık sık bana bakıyordu. Bu bakışı anlıyordum. Ne düşünüyordu acaba benim için? Eminim ki beni kendinden üstün buluyordu. Belki kıyafetlerimden beni zengin sanıyordu. Ah, biz küçük burjuvalar, ne kadar sahte ve gösterişli insanlarız. Her şeyimiz yalan. Korkunç. Belki de içinden diyordu ki: "Ben kamburum, o değil." Ama belki ben de iki gün sonra bir kazadan iki kolumu ya da iki bacağımı kaybedeceğim, nereden bilebiliriz? Birdenbire aklıma ne geldi, biliyor musunuz? "Acaba bu kızla çocuklarımız da kambur mu olur?" dedim. Genetik kurallarını pek bilmiyorum; ama neden olmasın. O zaman ne olur? Ah, ben Ayşe'ye gerçekten aşık oldum galiba.

Sonunda karşı tepelerin ardında güneş battı. Bunu hiç istemiyordum; ne güzel bir gündü!

SÖZLÜKÇE

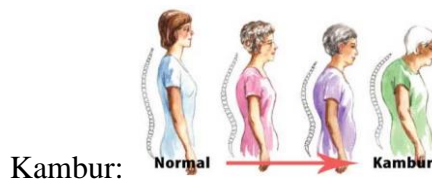
Ağa: Halk arasında saygı duyulan erkeklere verilen unvan

Balalayka: Bir Rus çalgısı

Burjuva: Şehirde yaşayıp özel haklara sahip kişiler

Çipura: Bir tür balık

Hamsi: Bir tür balık

Kâse:

Kayık: Kürek veya yelkenle yürüyen ufak tekne.

Ocak:

Reis: Küçük tekne kaptanı

Sandık:

Sardalya: Bir balık

Şelale:

Taka: Doğu Karadeniz bölgesine özgü yelkenli bir tür kıyı teknesi

Tezgâh: Genellikle dükkanlarda satıcıların önündeki uzun masa

Tütün: Sigara yapımında kullanılan bitki

Üstün: Diğerlerine göre daha yüksek bir seviyede olmak

Yosun: Suda, ağaçta ya da taşların üzerinde yetişen bir tür bitki

SORULAR

1- Öykü sıcak bir yaz gününde geçiyor.

Doğru

Yanlış

- 2- Lokanta sahibinin kızının adı Ayşe.
 Doğru Yanlış
- 3- Yazar Ayşe'ye aşık oldu.
 Doğru Yanlış
- 4- Ayşe, yazarın bakışlarından rahatsız oluyor.
 Doğru Yanlış
- 5- Yazar mutlu oluyor çünkü gün bitiyor.
 Doğru Yanlış

8.1. Uzman Görüşü Sormacası

Bu çalışma, Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılması için yardımcı materyal olarak hazırlanan Orhan Veli Kanık'ın "Hoşgör Köftecisi" adlı öykü kitabının metin değiştirim tekniklerinden yararlanılarak oluşturulan yeni metinlerin yeterliliğini ölçmek için hazırlanmıştır. Hazırlanan çalışmada altı öykünün

dört farklı düzey için düzenlenmiş metinleri bulunmaktadır. Bütün metinleri değerlendirmenin çok fazla zaman alacağı düşünüldüğünden bu sormacada "İşsizlik" öyküsü örneklem olarak seçilmiştir. Lütfen size gönderilen metinleri okuduktan sonra her düzey için soruları ayrı ayrı değerlendiriniz. Sormacanın yanıtlarından elde edilecek veriler, yürütmekte olduğum yüksek lisans tezi için kullanılacaktır.

- Öykülerin sadeleştirilmesinde “Yeni Hitit” ders kitabındaki sözcük ve dilbilgisi yapıları esas alınmıştır.
- Öykülerde konu bütünlüğünü bozmamak adına hedef düzeyin üzerindeki bazı sözcükler metinden çıkarılmamıştır. Bu sözcükler için metnin sonunda sözlükçe hazırlanmıştır. Sözcüklerin açıklamaları için Türk Dil Kurumunun sözlüğünden yararlanılmıştır.
- Sadeleştirilen metinlerde bazı dilbilgisi yapıları, o düzeyde öğretilmemiş olsa dahi metinde tutulmuştur. Bununla birlikte öğrencilerin yeni dilbilgisi yapılarına hazırlanmaları desteklenmek istenmiştir.
- Hazırlanan metinlerin sınıf içinde uygulanabilmesi için öğrencilerin söz konusu hedef düzeyi tamamlamış olmaları ve bir üst düzeyin başlangıcında olmaları beklenmektedir.

Lütfen sormacayı yukarıdaki esasları dikkate alarak 1 (kesinlikle yetersiz) ve 5 (kesinlikle yeterli) arasında olacak şekilde yanıtlayınız.

Katılımınız ve değerli katkılarınız için teşekkür ederim.

Mehmet Özkan ÇAKMAK

Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Yüksek Lisans Öğrencisi

Yaşınız:

- 20-29
- 30-39
- 40-49
- 50 ve üzeri

Cinsiyetiniz:

- Erkek
- Kadın
- Belirtmek istemiyorum

Eğitim Durumuz:

- Lisans
- Yüksek Lisans
- Doktora
- Diğer

Yabancılara Türkçe öğretimi alanındaki tecrübeniz:

- 1-4 yıl
- 5-9 yıl
- 10-14 yıl
- 15-19 yıl
- 20-24 yıl
- 25-30 yıl
- 30 yıl ve üzeri

1- Özgün metnin konu bütünlüğünün korunması konusunda ne düşünüyorsunuz?

- 1 (kesinlikle yetersiz)
- 2 (yetersiz)

- 3 (kısmen yeterli)
- 4 (yeterli)
- 5 (kesinlikle yeterli)

2- Okuduğunuz metni sözvarlığı açısından değerlendirdiğinizde hedef düzey için yeterliliği konusunda ne düşünüyorsunuz?

- 1 (kesinlikle yetersiz)
- 2 (yetersiz)
- 3 (kısmen yeterli)
- 4 (yeterli)
- 5 (kesinlikle yeterli)

3- Okuduğunuz metni dilbilgisi yapıları açısından değerlendirdiğinizde hedef düzey için uygunluğu konusunda ne düşünüyorsunuz?

- 1 (kesinlikle yetersiz)
- 2 (yetersiz)
- 3 (kısmen yeterli)
- 4 (yeterli)
- 5 (kesinlikle yeterli)

4- Metnin sonunda hazırlanmış olan sözlükçe kısmının öğrencilerin gereksinimlerini karşılayıp karşılamaması konusunda ne düşünüyorsunuz?

- 1 (kesinlikle yetersiz)
- 2 (yetersiz)
- 3 (kısmen yeterli)
- 4 (yeterli)
- 5 (kesinlikle yeterli)

5- Hedef düzey için sadeleştirilen metinlerin sınıf içi etkinliklerde kullanılabilmesi konusunda ne düşünüyorsunuz?

- 1 (kesinlikle yetersiz)
- 2 (yetersiz)
- 3 (kesmen yeterli)
- 4 (yeterli)
- 5 (kesinlikle yeterli)

6- Metnin sonunda hazırlanmış olan doğru-yanlış sorularının metnin anlaşılabilmesine katkısı konusunda ne düşünüyorsunuz?

- 1 (kesinlikle yetersiz)
- 2 (yetersiz)
- 3 (kısmen yeterli)
- 4 (yeterli)
- 5 (kesinlikle yeterli)

7- Yukarıdaki soruların dışında eklemek istediğiniz düşüncelerinizi aşağıdaki bölüme yazabilirsiniz.

.....